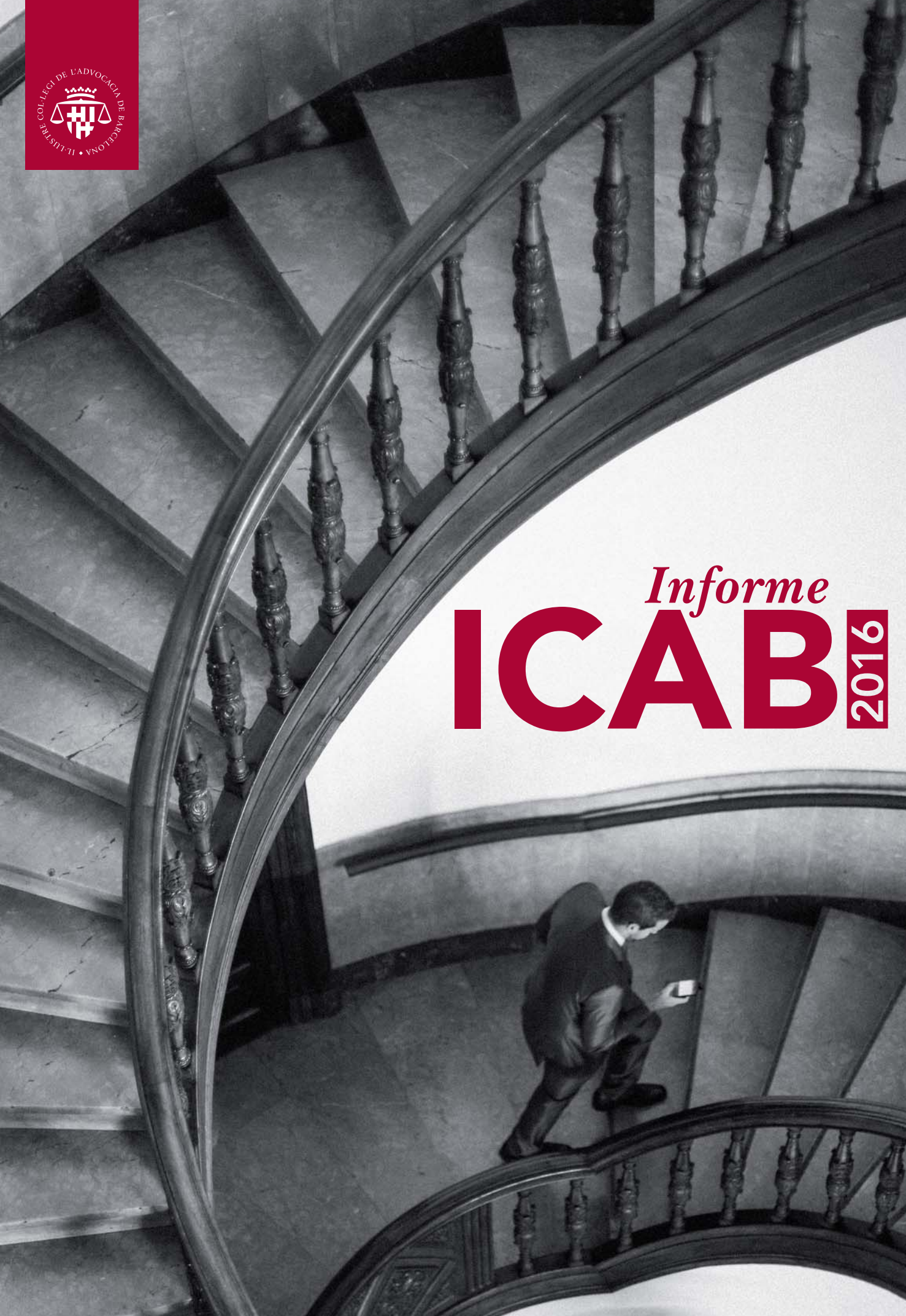

IL·LUSTRE COL·LEGI DE L'ADVOCACIA DE BARCELONA

Informe ICAB 2016

IL·LUSTRE COL·LEGI DE
L'ADVOCACIA DE BARCELONA

Índex

Pròleg 5

Introducció 7

L'àmbit Contenciós-Administratiu 17

1. Introducció 17
2. Part general 19
   - 2.1 Litigiositat 19
   - 2.2 Moviment d'assumptes 21
   - 2.3 Principals indicadors judicials 24
3. Contenciós-administratiu per òrgans jurisdiccionals 33
   - 3.1 Jutjats del contenciós-administratiu 33
   - 3.2 Tribunal Superior de Justícia. Sala del contenciós-administratiu 38
4. Estrangeria 43
   - 4.1 Situació general 43
   - 4.2 Jutjats del contenciós-administratiu en matèria d'estrangeria 45
   - 4.3 Jutjats d'instrucció en matèria d'estrangeria 49
5. Execucions 53
6. Conclusions 55

L'àmbit Civil 57

1. Introducció 57
2. Part general 58
   - 2.1 Litigiositat 58
   - 2.2 Moviment d'assumptes 60
   - 2.3 Principals indicadors judicials 63
3. Civil per especialitats 72
   - 3.1 Jutjats de Família 72
   - 3.2 Jutjats d'Estat Civil i incapacitats 84
   - 3.3 Dades sobre nens tutelats 86
   - 3.4 Jutjats del Mercantil 94
   - 3.5 Afectació de la crisi econòmica en les execucions hipotecàries 102
4. Civil per òrgans jurisdiccionals 110
   - 4.1 Jutjats de primera instància 110

DIRECCIÓ:
Noemí Juaní

COORDINACIÓ DE LA INVESTIGACIÓ:
Vicens Valentín

EQUIP D'INVESTIGACIÓ:
César Martínez
César Palomar
Eliselmo D'Altoé
Sergi Carvajal

COL·LABORACIÓ:
Hem d'agrair la col·laboració de tots els col·legiats i col·legiades, així com al personal de l'ICAB, per la seva participació en l'elaboració d'una obra com aquesta.

4.2 Audiències Provincials. Sales civils 117
4.3 Tribunal Superior de Justícia. Sala civil-penal 125
5 Execucions civils 129
6 Conclusions 132

L'àmbit Social 135
1 Introducció 135
2 Part general 137
2.1 Litigiositat 137
2.2 Conjuntura socioeconòmica del Mercat de Treball ... 139
2.3 Moviment d'assumptes 149
2.4 Principals indicadors judicials 153
3 Social per òrgans jurisdiccionals 162
3.1 Jutjats Socials 162
3.2 Tribunal Superior de Justícia. Sala Social 168
4 Conciliacions 172
5 Fons de Garantia Salarial 175
6 Execucions 177
7 Conclusions 180

L'àmbit Penal 183
1 Introducció 183
2 Part general 184
2.1 Litigiositat 184
2.2 Moviment d'assumptes 189
2.3 Principals indicadors judicials 192
3 Penal per òrgans jurisdiccionals 200
3.1 Jutjats de Primera Instància i Instrucció 200
3.2 Jutjats Penals 208
3.3 Audiències Provincials. Sales penals 215
3.4 Tribunal Superior de Justícia. Sala civil-penal 220
4 Penal per especialitats 224
4.1 Jutjats de Menors 224
4.2 Jutjats de Vigilància Penitenciària 229
4.3 Jutjats de Violència sobre la Dona 236
5 Execucions 242
6 Conclusions 244

Conclusions generals 247
1 Introducció 247
2 Comparativa entre els quatre ordres jurisdiccionals 248
2.1 Litigisiodad 248
2.2 Moviment d'assumptes 250
2.3 Principals indicadors judicials 262
2.4 Durada mitjana dels procediments 267
3 La Justícia en els mitjans de comunicació 272
4 La rutina de l'Advocacia als jutjats 276
4.1 El Baròmetre de la CRAJ 276
4.2 L'opinió de l'Advocacia a "peu de toga" 285

Fonts i Metodologia 293

Pròleg

El sentit de la Justícia

Com a Degà del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona tinc la gran satisfacció de presentar l'Informe sobre l'estat de la Justícia, que elabora i edita la nostra institució des de l'any 2007 i que ens permet obtenir -i oferir- una mirada àmplia sobre els darrers cinc anys d'activitat jurisdiccionals dels nostres òrgans judicials, posant l'accent en la demarcació ICAB, que comprèn Barcelona i les seves onze delegacions territorials. Tot això fent distinció de les dades més rellevants de cada àmbit jurisdiccional.

Aquest document, realitzat amb un alt nivell de professionalitat, objectivitat i rigor, s'ha convertit en una eina imprescindible per conèixer la situació real de la justícia, des de la perspectiva dels Advocats i les Advocades. Aquest és el motiu per el qual considero summament rellevant la col·laboració de tots els professionals que han contribuït perquè una obra com aquesta sigui possible.

Estic convençut que tots els col·legiats i col·legiades de l'ICAB compartim una mateixa preocupació per la Justícia, entesa com un servei públic i com un dret fonamental de la ciutadania, i sent aquesta la profunda raó de ser de la nostra professió.

Sens dubte, una de les coses que més ens inquieta com a col·lectiu és la qualitat de la Justícia en termes d'eficàcia i de resolució. En aquest sentit, la durada mitjana dels procediments constitueix un dels indicadors més importants, convertint-se a nivell mediàtic i popular una preocupació, quan no una queixa, permanent: la lentitud de la Justícia no es concentra únicament en la fase d'instrucció de les causes, sinó també i de manera molt important està present en l'execució de les sentències. Deia el filòsof Sèneca que "Res s'assembla tant a la injustícia com la justícia tardana". I és que la Justícia adquireix el seu ple sentit quan s'administra de manera efectiva.

Al llarg de les següents pàgines, es fa una anàlisi de forma detallada dels nivells de litigiositat, resolució d'assumptes, recursos, etcètera, referits a cada àmbit jurisdiccional. Examinant les dades acuradament, podem observar una certa millora en alguns dels indicadors que ens informen sobre l'estat de la Justícia. No obstant això, encara s'evidencia la seva lentitud, saturació i falta de mitjans, reflectint una situació que hem de qualificar com a molt insatisfactòria, tant per a la ciutadania com per als professionals, però també per a les exigències del mateix Estat de Dret.

Més enllà de la dimensió estadística i tècnica de l'Informe, crec que cal subratllar que el període que s'examina és un dels més dificultosos des del punt de vista social i econòmic, com a conseqüència de la greu crisi econòmica iniciada al 2008. Així es desprèn de l'increment dels assumptes de caràcter social i del negatiu impacte de les taxes judicials, que ha acabat en l'anul·lació definitiva de les mateixes a través de la Sentència del Ple del Tribunal Constitucional, de data 21 de juliol del 2016.

L'Informe sobre l'estat de la Justícia ens anima a continuar treballant en la seva millora global, ja que no hem d'oblidar que aquesta és un component essencial de l'Estat Social i Democràtic de Dret.

J. Oriol Rusca i Nadal

Degà de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona

Introducció

Motivació de l'Informe

L'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, edita anualment el seu propi informe sobre l'Estat de la Justícia, en el qual es fa una anàlisi de l'activitat judicial dels òrgans jurisdiccionals del nostre país.

Per a això, es recullen una sèrie de dades que per les seves característiques pròpies i diversitat de fonts, podríem agrupar en dos grans blocs. D'una banda, s'aglutinen les dades que fan referència al funcionament dels òrgans judicials que s'integren en cadascuna de les quatre Jurisdiccions, que s'analitzen de manera detallada en Capítols separats, i de forma comparativa en un apartat de Conclusions Generals. Aquesta informació, s'extreu del propi CGPJ que, des de l'any 1995, publica a l'apartat d'estadística judicial de la seva pàgina web institucional. Sobre aquestes dades, s'han elaborat una sèrie de gràfiques en què s'analitza l'activitat judicial de cada jurisdicció en termes quantitatius, classificant el moviment dels assumptes en quatre grans categories:

- Assumptes pendents en iniciar l'exercici.
- Afers ingressats.
- Assumptes resolts.
- Assumptes pendents en finalitzar l'any.

A partir dels mateixos, s'apliquen una sèrie d'indicadors judicials per tal de valorar l'adequació entre els recursos que es destinen a l'Administració de Justícia i la litigiositat real del moment. Les taxes de resolució, pendència i congestió, ens permeten mesurar la qualitat de la Justícia en termes d'eficàcia i capacitat resolutiva.

D'altra banda, per tal de contextualitzar i entendre millor la realitat sobre la qual es desenvolupa la litigiositat judicial, es fa referència a un altre grup de dades de caràcter variat, però que tenen en comú el fet de referir-se a les circumstàncies socials i econòmiques relatives al període temporal en què es registra l'activitat dels nostres Tribunals. Situar les dades judicials en l'entorn, no només jurídic sinó també social, en el qual es desenvolupen, ens permetrà elaborar una anàlisi més detallada del comportament de les mateixes.

Completa l'estudi, les constants referències als canvis normatius més importants i influents en l'activitat pròpia dels òrgans jurisdiccionals. Al llarg dels últims anys, el nostre ordenament jurídic ha experimentat un furor legislatiu notable. Malgrat que els canvis normatius responen a la necessitat del Dret a adaptar-se a una realitat cada vegada més complexa i global, la veritat és que no totes les reformes que s'han promulgat, han comptat amb el suport que seria desitjable per part dels operadors jurídics implicats, així com de la ciutadania en general. Sobre això es fa referència una vegada més en la present edició de l'Informe ICAB, a mesura que es va avançant en l'estudi de cadascuna de les quatre Jurisdiccions. Això últim, enllaça precisament amb la motivació d'elaborar un informe estadístic des del propi ICAB.

Per què una obra com aquesta?

L'ICAB és una és una corporació de dret públic de caràcter professional, fundada el 17 de gener de 1833, amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat per al compliment dels seus fins públics i privats, d'acord amb la normativa professional i col·legial.

Pel que fa a les funcions públiques de l'ICAB, aquestes despleguen els seus efectes en dues direccions. D'una banda, en benefici de la Societat, l'ICAB s'organitza per a la defensa de les llibertats públiques i els drets dels ciutadans, a través de la vigilància i el control deontològic de l'activitat que duen a terme els seus col·legiats. D'altra banda, en benefici dels seus propis col·legiats, l'ICAB porta a terme tot un seguit d'actuacions amb l'objectiu de possibilitar als Advocats i a les Advocades, estar en constant formació i reciclatge professional, en nom de que aquests puguin prestar un servei públic de qualitat a la ciutadania.

Cal no oblidar que, tot i que l'advocacia és una professió liberal que s'exerceix de forma independent, els Advocats i les Advocades tenen un paper de col·laboradors necessaris en la funció jurisdiccional. En efecte, estem davant d'un col·lectiu en què el seu exercici professional, té un interès públic per la seva projecció en la societat. Per això, un dels propòsits que es recullen en els Estatuts de l'ICAB és procurar que "l'exercici de l'Advocacia serveixi a les necessitats de la societat i defensi correctament els seus interessos", així com "defensar l'Estat social i democràtic de dret proclamat en la Constitució i en l'Estatut d'Autonomia, i treballar per a la promoció i la defensa dels drets humans i de les llibertats públiques".

La importància i ambició de tals propòsits, fa necessària l'elaboració d'una obra d'aquestes característiques. Especialment quan l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona congrega més de 24.300 Advocats i Advocades, el que el converteix en un dels col·legis professionals més importants del país, no només a nivell quantitatiu, sinó també per la força i pressió que el mateix pot exercir sobre la resta de les institucions, per tal de que entre totes es materialitzin tots els continguts que configuren un Estat de Dret.

Els col·legiats de l'ICAB

Tal i com expressàvem en l'apartat anterior, l'ICAB és un dels col·legis professionals que major pes tenen al nostre país. En efecte, en el Gràfic 1 podem veure l'evolució anual del cens col·legial, al llarg del període comprès entre els anys 2010 i 2015.

A l'any 2015 el nombre total de Advocades i Advocats s'ha situat en 24.317. Si bé podem observar un lleuger descens respecte a l'any anterior, veiem com es manté la major proporció de col·legiats que ho estan com a exercents, amb una representació del 69% sobre el total. De fet, si ens fixem en el detall numèric de la gràfica, veiem com aquesta petita reducció a la qual es feia referència respecte a l'exercici anterior, es concentra precisament en la categoria de "no exercents", registrant fins i tot un lleuger augment en la de els "exercents".

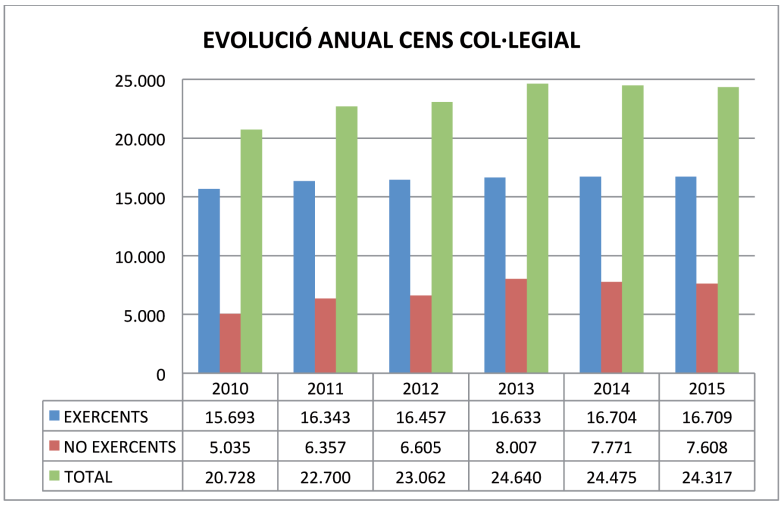

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
EXERCENTS	15.693	16.343	16.457	16.633	16.704	16.709
NO EXERCENTS	5.035	6.357	6.605	8.007	7.771	7.608
TOTAL	20.728	22.700	23.062	24.640	24.475	24.317

Gràfic 1. Evolució anual del cens col·legial.

En el Gràfic 2, podem observar com s'ha desenvolupat el nombre de col·legiacions al llarg dels últims anys. Tal i com es va fer referència en anteriors edicions d'aquest Informe, la irregularitat en la tendència es deu als canvis legislatius sobre l'accés a les professions d'advocat i procurador, a través de la *Llei 34/2006, de 30 d'octubre*. Com veiem, l'esmentada norma és de l'any 2006. No obstant això, aquesta va tenir una "vacatio legis" de cinc anys, que ha tingut una important incidència en el resultat de la gràfica, especialment en els exercicis 2011 i 2013, coincidint amb els últims anys en què es podien col·legiar els encara llicenciats de les últimes edicions, abans d'implantar-se definitivament el Grau de Dret i l'obligatorietat de passar per un Màster preparatori per a l'examen d'accés a la professió. Així, en els anys 2014 i 2015, veiem com la xifra de col·legiacions cau de manera notable, registrant-ne en aquest últim exercici un total de 632 altes.

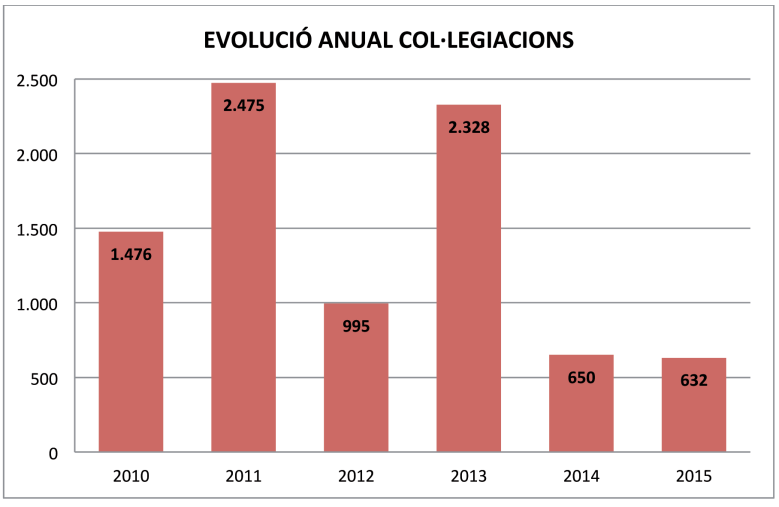

Gràfic 2. Evolució anual del nombre de col·legiacions.

Ara be, més enllà del que indiquen aquestes estadístiques, la realitat del col·lectiu de l'advocacia barcelonina és prou diversa i àmplia com ho posa de relleu el recent estudi que, sota la denominació de la Radiografia de la Professió, s'ha realitzat durant l'any 2016 i que, sent la tercera de la seva sèrie, permet veure com evoluciona la nostra professió i al nostre àmbit durant 10 anys (enquestes fetes al 2006 i al 2012).

L'estudi s'ha fet sobre 1.779 col·legiats que representen un 7,87% de l'univers, el que suposa un nivell de confiança d'un +/- 2,3%

Una primera consideració a fer en quant al perfil dels col·legiats de l'ICAB és que enguany, per primer cop, el nombre de dones supera al dels homes, el que també s'ha donat a la mostra realitzada i que difereix del resultat de la última enquesta realitzada al 2012.

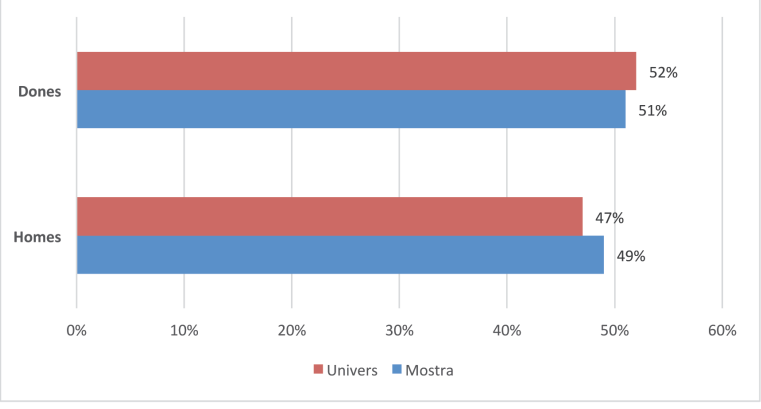

Gràfic 3. Distribució per gènere de les col·legiacions.

A més, es tracta d'una advocacia jove que majoritàriament trobem per sota dels 45 anys (56%), sense perjudici que també majoritàriament (59%) té més d'11 anys d'exercici.

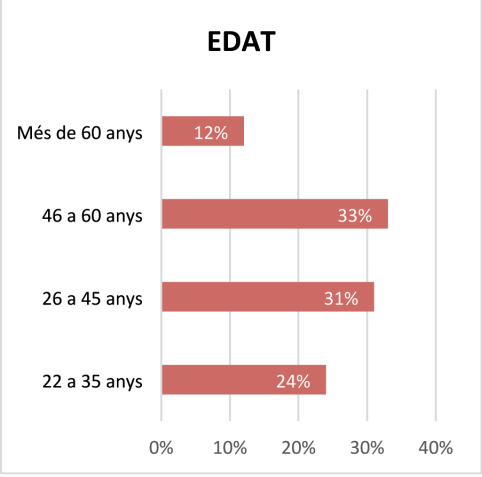

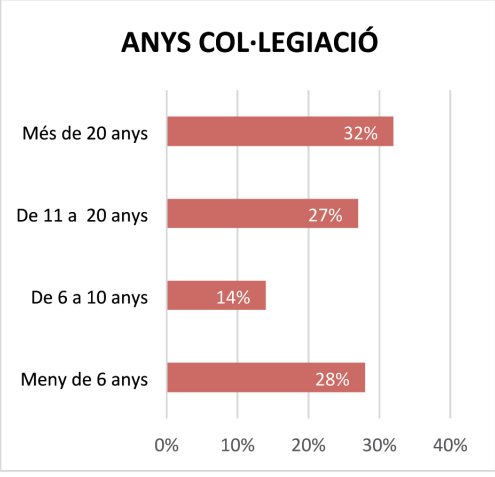

Gràfic 4. Distribució per edat.

Gràfic 5. Distribució per anys de col·legiació.

Si volem acostar-nos més al seu perfil sociològic podem dir que majoritàriament (el 61%) tenen fills (2 fills i 14 anys d'edat de mitjana). Tenen parella un 84% i aquesta treballa en àmbits diferents al dret, el que, unit a que el 52% declara no tenir en el seu entorn familiar altres persones que es dediquen o s'han dedicat al món del dret, suposa una baixa endogàmia.

Tot i així, el seu nivell de satisfacció amb la professió, segurament no és baix. El 44% declara que recomanaria als seus fills la seva professió i un 75% declara que tornaria a estudiar dret.

L'advocat de l'ICAB és un professional molt ben format i sempre atent tant a les novetats en el seu àmbit com a la, cada vegada més, necessària especialització. Cal pensar que només un 20% manifesta no tenir cap títol de post-llicenciatura, el que podria coincidir amb aquells més joves i que acaben de graduar-se.

Però, en termes generals, la formació és una tasca més de les que realitza l'advocat diàriament, sobretot dirigida i enfocada a àmbits d'especialització del dret malgrat que no és gens menyspreable el 10% que declaren haver estudiat altres llicenciatures com ADE, Econòmiques o Empresarials, el 5% que manifesten haver realitzat estudis superiors en les diverses ciències del treball o el 4% que ho ha fet en l'àmbit de la criminologia o la investigació privada.

La prova més contundent de la intensa activitat formativa que realitzen els advocats, es pot inferir de les respostes a la pregunta sobre la formació feta en l'últim any que, malgrat la possibilitat de respondre de manera múltiple, dóna una idea de la gran majoria de col·legiats que estan preocupats per aquesta formació.

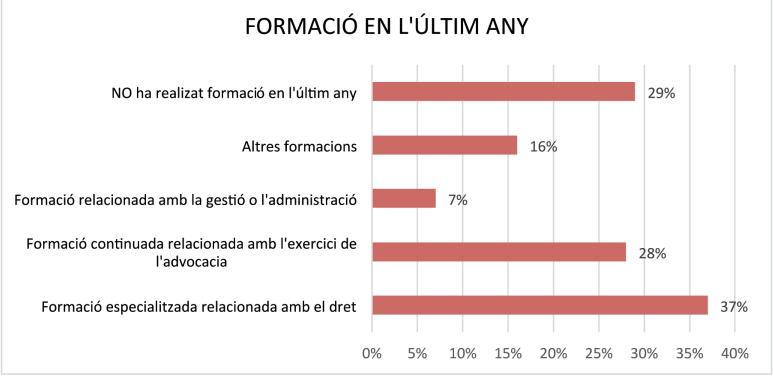

Gràfic 6. Formació en l'últim any.

Aquesta constant necessitat de formar-se és prou meritòria, sobretot si tenim en compte que, malgrat que quan van iniciar-se a la professió, el 62% ho va fer per compte aliena; un cop transcorreguts els primers anys, la tendència és a treballar per compte pròpia (70%) ja sigui com soci d'un despatx, com titular únic o autònom o compartint despeses amb d'altres companys.

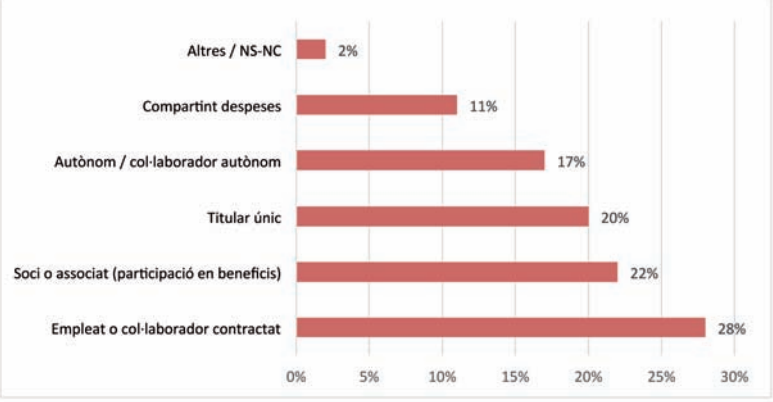

Gràfic 7. Forma d'exercir.

També és molt meritòria aquesta intensa dedicació a la formació, si tenim en compte les llargues jornades laborals que suposa aquesta professió i que és una dada que, malgrat pugui canviar de distribució, s'observa des de 2006, sent minoritari el que declara treballar menys de 40 hores.

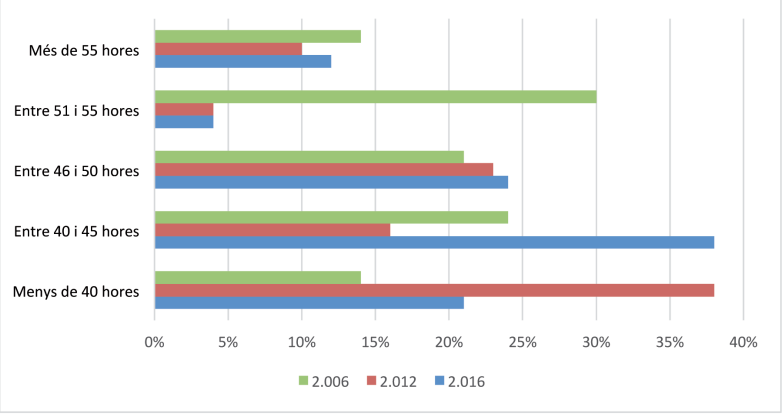

Gràfic 8. Hores de dedicació.

Es manté, respecte del 2012 la majoritària dedicació al Civil (29%) front d'altres especialitats com el Mercantil (14%), Laboral (12%, Penal (10%), Administratiu (7%) o Tributari (7%)

Ara bé, s'observa un retrocés important entre els que es declaren "generalistes", és a dir, aquells que no tenen cap especialització jurídica passant d'un 15% al 2012 a un 11% al 2016; el que molt probablement sigui el resultat d'un mercat molt més competitiu que exigeix a una ciutat tan dinàmica com Barcelona i la seva àrea d'influència, una major especialització i així ho declaren el 71% dels advocats.

L'advocacia a més, té com a característica que acusa una gran incertesa en quant a la facturació anual atès que el seus clients, majoritàriament són persones físiques particulars, que no abonen una quota periòdica i que arriben gràcies a recomanacions d'altres clients.

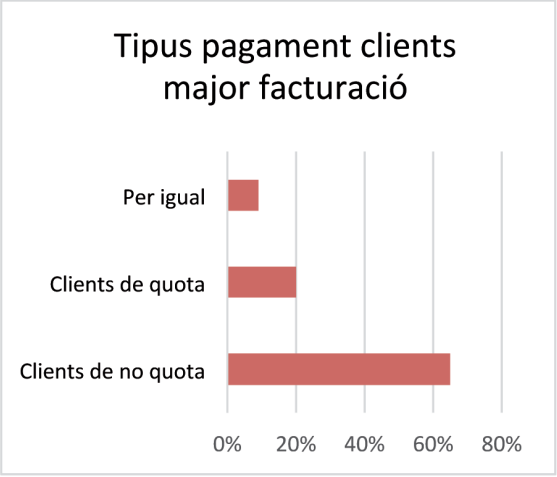

Gràfic 9. Tipologia de clients per tipus pagament.

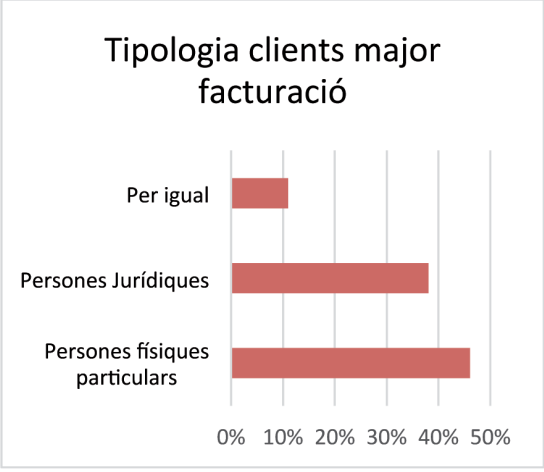

Gràfic 10. Tipologia client per forma jurídica.

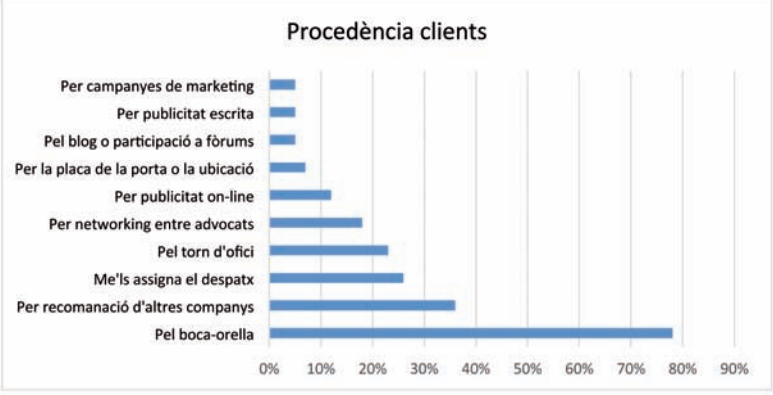

Gràfic 11. Procedència clients.

Serà per aquest motiu pel que la dedicació econòmica, en temps o esforç personal a temes de gestió i màrqueting és tan poc habitual entre l'advocacia barcelonina que majoritàriament refusa utilitzar inclús les xarxes socials amb objectius professionals.

En quant a l'estructura dels despatxos parlem normalment d'estructures petites, entre 2 i 5 treballadors que fins i tot en un 31% declaren no tenir personal administratiu.

La facturació als clients es fa principalment segons resultats (25%) o hores (21%), malgrat que l'anomenada quota fixa o "iguala" és bastant habitual (30%)

Aquesta facturació però ha baixat en els últims anys com a conseqüència de la crisi econòmica. Així ho manifesten en el 41% dels casos, de la mateixa manera que ha empitjorat la morositat i ha disminuït el nombre de clients i/o el nombre d'assumptes.

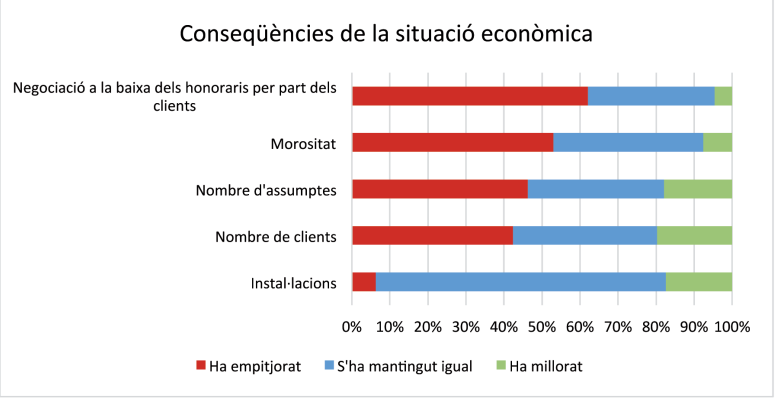

Gràfic 12. Repercussions crisi econòmica.

Tot i així, un 63% manifesta no tenir desenvolupat cap tipus de pla de negoci pel seu despatx, encara que pretenen realitzar alguna acció de millora com augmentar la cartera de clients (49%) o fidelitzar-la (42%), reduir les despeses (34%) o promoure la imatge del despatx (29%) i invertir en noves tecnologies (26%).

Aquesta és, molt resumidament, la radiografia de la professió, quins resultats i estudi complet, poden ser també consultats a la plana web.

Només unes últimes paraules per recordar que es tracta d'una professió imprescindible pel compliment d'un dels drets fonamentals de la nostra societat: el dret d'accés als tribunals i el dret de defensa.

Aquesta important tasca es realitza dia a dia als despatxos d'aquests grans professionals de l'advocacia; però també als Jutjats i Tribunals i, per això, és tan important l'opinió que des del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona es fa arribar sobre la situació de les administracions en general i de l'administració de justícia en particular.

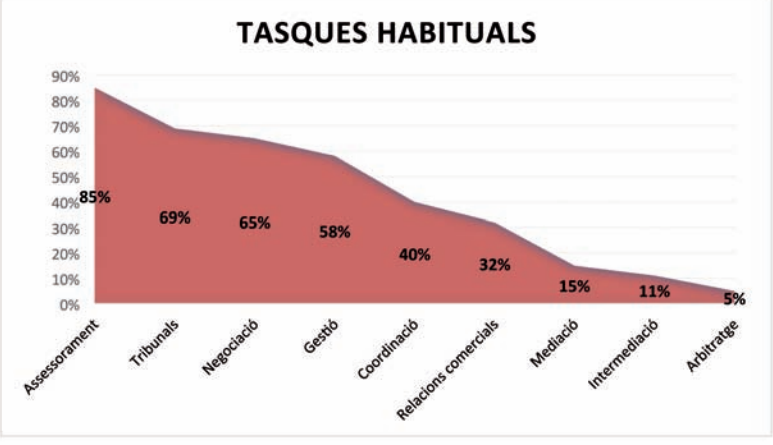

Gràfic 13. Tasques habituals desenvolupades per l'advocacia.

L'opinió de l'Advocacia de l'ICAB sobre la situació de la justícia

En la present edició de l'Informe, com a novetat respecte a altres anys, s'ha posat l'accent en l'opinió de l'Advocacia de Barcelona sobre el funcionament dels jutjats i tribunals, a través de la recollida d'una sèrie d'enquestes tant a través de la web institucional del Col·legi com en la pròpia Ciutat de la Justícia.

L'objectiu és obtenir les principals impressions del dia a dia dels professionals en els Jutjats, per tenir una visió més completa de l'estat dels mateixos. Aquesta enquesta, s'ha dut a terme sota la supervisió de la Comissió de Relacions amb l'Administració i la Justícia (CRAJ). L'esmentada Comissió funciona d'enllaç entre els col·legiats i les diferents administracions que, de manera directa o indirecta, es relacionen en la rutina professional d'aquells. La CRAJ té el propòsit de garantir que la intervenció de les Advocades i els Advocats en tot procediment administratiu o judicial, es faci d'acord amb les normes de deontologia i amb el decòrum que exigeix l'exercici de la professió. També canalitza les queixes i les disfuncions posades de manifest pels col·legiats, en relació al funcionament de l'Administració.

Una altra de les funcions de la CRAJ, és la consecució d'acords de col·laboració amb diferents institucions, com el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, la Fiscalia o els representants dels Mossos d'Esquadra; així com dur a terme actuacions amb l'Agència Tributària, diferents registres públics, els organismes de la Seguretat Social, entre d'altres. D'altra banda, la CRAJ porta a terme una funció informativa, a través de l'actualització regular de les dades dels jutjats i tribunals, calendaris de guàrdies anuals, així com altres novetats d'interès per a l'exercici de la professió.

Per això, per al desenvolupament i consecució de totes les funcions i els objectius exposats, la CRAJ tracta d'obtenir informació sobre el funcionament de les diferents administracions amb les que el col·legiat tracta professionalment. La finalitat última, és la d'oferir un servei públic de qualitat al ciutadà d'acord amb aquesta projecció social que emana de l'exercici propi de l'Advocacia.

Finalment, per completar aquesta percepció que es té des de la Advocacia de Barcelona sobre el funcionament dels òrgans jurisdiccionals, al Capítol sobre les Conclusions Generals, sota l'epígraf "La Justícia en els mitjans de comunicació" es fa referència a la força que tenen aquests com una mena de "quart poder", sobre el legislatiu, l'executiu i el judicial. Per a això, i sense ànim d'exhaustivitat doncs escapa a l'objecte de la present obra, s'han triat alguns dels titulars de premsa que han protagonitzat la crònica al llarg d'aquest últim any, per tal de veure el tractament de la informació de un determinat assumpte que està sent sotmès a la consideració d'un òrgan jurisdiccional.

L'àmbit Contenciós-Administratiu

1. Introducció

En el present Capítol, portarem a terme l'estudi de l'activitat judicial registrada pels òrgans jurisdiccionals que s'integren en l'àmbit contenciós-administratiu, al llarg dels últims anys, per tal de veure en quina situació es troben els mateixos, en termes de capacitat resolutiva i saturació.

L'art. 6 de la *Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa*, estableix que els òrgans que formen part d'aquest ordre són:

- Jutjats del Contenciós-Administratiu.
- Jutjats Centrals del Contenciós-Administratiu.
- Sales del Contenciós-administratiu dels Tribunals Superiors de Justícia.
- Sala del Contenciós-administratiu de l'Audiència Nacional.
- Sala del Contenciós-administratiu del Tribunal Suprem.

Per a una millor comprensió de les dades extretes del CGPJ sobre l'activitat judicial dels Tribunals, hem de tenir en compte una sèrie de consideracions, que d'una manera o un altre configuren i caracteritzen la Jurisdicció contenciosa-administrativa. En primer lloc, l'evolució del context soci polític del nostre país al llarg dels últims 50 anys, ha tingut una influència directa en la configuració actual del nostre ordenament jurídic en general i del Dret Administratiu en particular. Així, hem passat d'una Administració fortament centralitzada a una altra eminentment descentralitzada, tant a nivell funcional com territorial: el funcionament de les administracions públiques, s'articula mitjançant l'esquema de "llei de bases + desenvolupament", en funció del repartiment competencial que tant la Constitució Espanyola de 1978 com els diferents Estatuts d'Autonomia de les CCAA regulen.

En segon lloc, la descentralització en el sentit abans exposat, ha portat a la creació i coexistència de diferents nivells d'Administracions Públiques: estatal, autonòmica i local. Això ha permès oferir al ciutadà una millor resposta en termes de prestació dels Serveis Públics. El que ens porta a parlar de la tercera circumstància que ens permet contextualitzar millor l'activitat dels Tribunals, en el sentit de que l'Administració Pública té un caràcter instrumental al servei del ciutadà, de manera que la seva activitat va dirigida al compliment dels objectius continguts en les lleis i en l'ordenament jurídic.

Aquesta és la motivació sobre la qual descansa la modernització de l'Administració de Justícia. En l'àmbit contenciós-administratiu, aquests esforços modernitzadors s'inicien amb la *Llei de 27 de desembre de 1956, reguladora de la jurisdicció contenciosa-administrativa*, que ha estat substituïda per la citada LRJCA del 1998. Però sens dubte els canvis normatius més importants en aquest àmbit, es produeixen amb l'aprovació de la Constitució Espanyola de 1978, que a més d'un canvi d'un règim autoritari a un Estat Social i Democràtic de Dret, suposa la posada en escena de tot un seguit de principis inspiradors del nostre ordenament jurídic, com:

- La tutela judicial efectiva.
- La submissió de l'Administració pública a la Llei i al Dret.
- El control de la potestat reglamentària.
- El control de la legalitat de l'actuació administrativa davant els Tribunals.

El desenvolupament jurisprudencial i normatiu de l'ordenament jurídic inspirat en aquests principis, fa que l'Administració de Justícia deixi de ser considerada només com una autoritat, per convertir-se al mateix temps en un Servei Públic pels ciutadans. I a això es dirigeix la implantació de la Nova Oficina Judicial i l'ús de les noves tecnologies, en el marc del Pla per a la Modernització de la Justícia, que a través de diferents lleis com la *Llei 13/2009, de 3 de novembre, de reforma de la legislació processal per a la implantació de la nova oficina judicial*, que es va desplegant de forma progressiva al llarg del territori.

D'altra banda, hem de tenir en compte el desenvolupament legislatiu a nivell comunitari, que ha regulat temes tan diversos com seguretat alimentària, telecomunicacions, protecció de dades, contractació pública, entre d'altres, augmentant amb això la complexitat ja de per si intrínseca dels temes que per aquesta Jurisdicció es tracten. En efecte, la diversitat i la complexitat dels temes de què s'ocupa aquest àmbit, en els quals es produeix una certa permeabilitat política en determinats casos en què està en joc la gestió de recursos i espais públics, fa que els operadors jurídics que es dediquin als mateixos tinguin la necessitat d'estar en constant especialització. Això justifica també, els importants nivells de col·lapse i saturació que històricament ha presentat aquesta Jurisdicció, que s'agreugen quan els recursos destinats a l'Administració de Justícia no es corresponen amb les necessitats derivades de la litigiositat real del moment.

També, hem de fer referència a dues normes que han tingut una incidència directa en el desenvolupament de la litigiositat en l'àmbit contenciós-administratiu, al llarg dels últims anys. La primera es refereix a *la Llei 36/2011, de 10 d'octubre, reguladora de la Jurisdicció social* que va suposar una reordenació competencial d'algunes matèries el coneixement i resolució de les quals es trobaven disperses entre diferents ordres jurisdiccionals, entre ells el contenciós-administratiu, i que ara s'han redirigit cap a l'àmbit Social. La segona consisteix en la implantació (o extensió en sentit estricte) de les anomenades taxes judicials, a través de la *Llei 10/2012, de 20 de novembre, per la qual es regulen determinades taxes en l'àmbit de l'Administració de Justícia i del Institut Nacional de Toxicologia i Ciències Forenses.* Les taxes judicials en la seva configuració que va entrar en vigor al novembre de 2012, han funcionat com una mena de mecanisme dissuasori (quan no d'una barrera) pel qual molts ciutadans han deixar d'acudir als tribunals en defensa dels seus interessos per una qüestió econòmica.

Finalment, l'esclat de bombolla immobiliària amb la conseqüent crisi econòmica i financera a l'any 2008, ha tingut el seu reflex en l'activitat judicial dels nostres Tribunals. En el cas de l'àmbit contenciós-

administratiu, la disminució de l'activitat econòmica i empresarial, ha contribuït al fet que es plantegin una menor quantitat de plets, reduint-se amb això la taxa de litigiositat.

2. Part general

2.1 Litigiositat

La taxa de litigiositat és un indicador que reflecteix la conflictivitat jurídica que es produeix en un determinat territori, jurisdicció, tribunal o conjunt d'aquests, en relació a la densitat de població resident en l'àmbit d'actuació judicial dels mateixos. El que s'ha exposat es concreta en la següent fórmula: **Litigiositat = Assumptes ingressats X 1000 / Població**. Al costat de les taxes de resolució, pendència i congestió (que s'analitzen més endavant), la de litigiositat ens permet conèixer quina és la situació dels òrgans judicials que s'integren al nostre país.

En el Gràfic 1, podem veure l'evolució de la taxa de litigiositat referida a la Jurisdicció contenciosa-administrativa en el seu conjunt. Dins el període temporal analitzat 2006-2015 podem distingir dues grans fases pel que fa al comportament de la taxa de litigiositat. En la primera d'aquestes, que s'estén durant els primers anys de la sèrie i fins al 2009, veiem com la taxa de litigiositat contenciosa-administrativa registra un creixement constant a mesura que es van succeint els anys. En efecte, a l'any 2006 es registra una conflictivitat judicial del 5,79%, mentre que a l'any 2009 la mateixa se situa en un 6,91%, la xifra més alta de la sèrie.

A partir de l'any 2010, veiem com es produeix un canvi de rumb en relació a la taxa de litigiositat en l'àmbit contenciós-administratiu, de manera que l'activitat judicial dels òrgans jurisdiccionals que s'integren en aquest, experimenta un descens progressiu a mesura que es van succeint els anys. A l'any 2015, la taxa de litigiositat en l'ordre contenciós-administratiu és del 4,38%. Pel que fa a les causes explicatives que justifiquen aquest canvi de tendència a la baixa, hem de tenir en compte les següents consideracions. En primer lloc, l'esclat de bombolla immobiliària amb la conseqüent crisi econòmica i financera en l'any 2008, ha tingut el seu reflex en l'activitat judicial dels nostres tribunals. En el cas de l'àmbit contenciós-administratiu, la disminució de l'activitat econòmica i empresarial, ha contribuït al fet que es plantegin una menor quantitat de plets, reduint-se amb això la taxa de litigiositat.

En segon lloc, amb l'entrada en vigor de la *Llei 36/2011, de 10 d'octubre, reguladora de la jurisdicció social*, s'ha produït l'harmonització i transvasament competencial d'algunes matèries, com les pretensions deduïdes en matèria de regulació d'ocupació i trasllats col·lectius, així com les sancions per infraccions en l'ordre social, (excepte la gestió recaptatòria de la Seguretat social), que fins llavors se sotmetien al coneixement i resolució pels òrgans que s'integren en la jurisdicció contenciosa-administrativa, i que ara es tramiten davant els tribunals de l'ordre Social.

D'altra banda, la *Llei 10/2012, de 20 de novembre, per la qual es regulen determinades taxes en l'àmbit de l'Administració de Justícia i de l'Institut Nacional de Toxicologia i Ciències Forenses*, (coneguda com a Llei de Taxes) en la pràctica ha funcionat com una barrera que ha impedit l'accés a molts ciutadans que, sense entrar dins dels límits quantitatius previstos a la *Llei 1/1996, de 10 de gener, d'assistència jurídica gratuïta*, no han pogut litigar en defesa dels seus interessos per una qüestió econòmica. En efecte, la Llei de Taxes va entrar en vigor el passat 22 de novembre de 2012, i aquest és el motiu pel qual a l'any 2013 es registra una taxa de litigiositat del 4,16%, la xifra més baixa de la sèrie. L'evolució de l'esmentada norma des de la seva aprovació fa aproximadament tres anys i mig al temps d'escriure aquestes línies, es resumeix en cinc reformes, de les que destaquem l'operada pel *Reial decret llei 1/2015, de 27 de febrer*, en virtut del qual se suprimeixen les mateixes

referides a les persones físiques, i una Sentència del Tribunal Constitucional dictada el 21 de juliol de 2016, que considera inconstitucional per desproporcionades les quanties de les taxes judicials. No obstant això, la STC manté la constitucionalitat conceptual de les mateixes.

Finalment, un factor que ha incidit de manera significativa en la reducció de la taxa de litigiositat al llarg dels últims anys, ha estat el descens de la població a Espanya en general, i dels residents estrangers en particular. En efecte, el dret d'estrangeria ocupa una part important dins de l'àmbit contenciós-administratiu, motiu pel qual se li dedica un apartat específic més endavant.

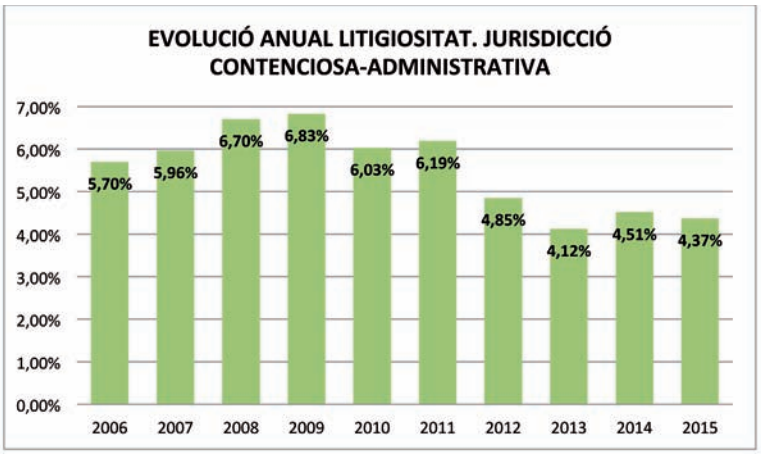

Gràfic 1. Evolució anual litigiositat. Jurisdicció contenciosa-administrativa.

En el Gràfic 2, podem contemplar el desenvolupament de la taxa de litigiositat des de l'any 2010 fins a l'any 2015, referida als partits judicials de l'àmbit contenciós-administratiu, que s'integren en les següents circumscripcions territorials: "Espanya sense Catalunya", " Catalunya sense demarcació ICAB "i la" demarcació ICAB".

En aquest, veiem com la tendència de la taxa de litigiositat en cadascuna de les tres demarcacions, es desenvolupa de forma similar a la registrada en termes generals. No obstant això, en el dibuix de la gràfica s'aprecia com cada territori registra uns valors de conflictivitat judicial diferents. En efecte, "Espanya sense Catalunya" és el que registra uns nivells de litigiositat més alts al llarg de tota la seqüència, situant-se la mateixa en un 4,79% a l'any 2015. L'àmbit de "Catalunya sense demarcació ICAB", és el que anota les xifres més baixes, amb un 1,74% en l'últim any; mentre que a la "demarcació ICAB" la taxa de litigiositat que es registra a l'any 2015 és del 3,06%.

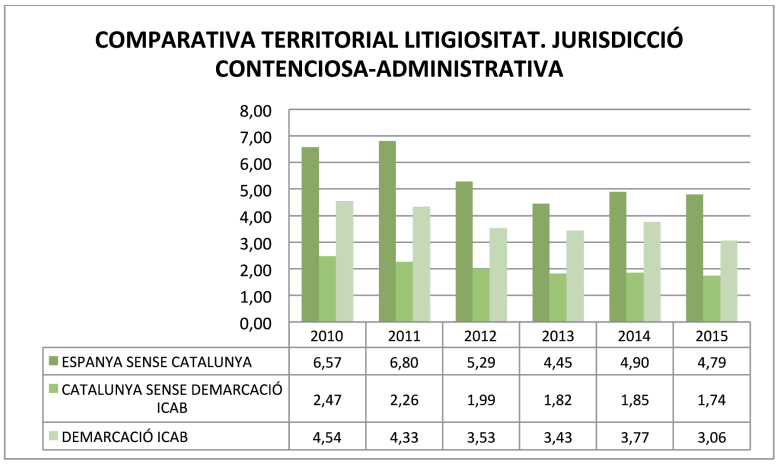

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	6,57	6,80	5,29	4,45	4,90	4,79
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	2,47	2,26	1,99	1,82	1,85	1,74
DEMARCACIÓ ICAB	4,54	4,33	3,53	3,43	3,77	3,06

Gràfic 2. Comparativa territorial litigiositat. Jurisdicció contenciosa-administrativa.

2.2 Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats

Al Gràfic 3 podem contemplar les dades relatives al nombre d'assumptes ingressats en els òrgans jurisdiccionals que s'integren en l'àmbit contenciós-administratiu, al llarg del període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En aquest, veiem com la tendència de la gràfica es correspon amb l'evolució de la taxa de litigiositat al llarg dels últims anys. En efecte, durant els primers anys de la sèrie, el volum d'assumptes que tenen entrada en els tribunals de l'ordre contenciós administratiu, és notablement superior al registrat en els últims anys. Així, a l'any 2010 es van iniciar un total de 283.658 expedients, mentre que a l'any 2015 la xifra es redueix fins als 203.245 assumptes, un 28% menys. No obstant això, la xifra més baixa es registra a l'any 2013, en què s'inicien un total de 194.264 assumptes. Això és conseqüència directa de l'impacte que han tingut les taxes judicials, tal i com s'ha comentat anteriorment.

Pel que fa al detall dels àmbits territorials analitzats, veiem com el de "Espanya sense Catalunya" ocupa la primera posició pel que fa al volum d'assumptes ingressats, com no podria ser d'una altra manera. No obstant això, les circumscripcions de "Catalunya sense demarcació ICAB" i de la "demarcació ICAB", registren xifres molt similars al llarg de tota la sèrie, tot i que la primera ocupa una major extensió geogràfica que la segona. Fins i tot, podem veure com hi ha exercicis en què la "demarcació ICAB" supera en nombre als assumptes que s'ingressen en els òrgans de l'àmbit de "Catalunya sense demarcació". Això es deu al fet que la primera té una major densitat poblacional i alberga una activitat comercial i industrial més intensa.

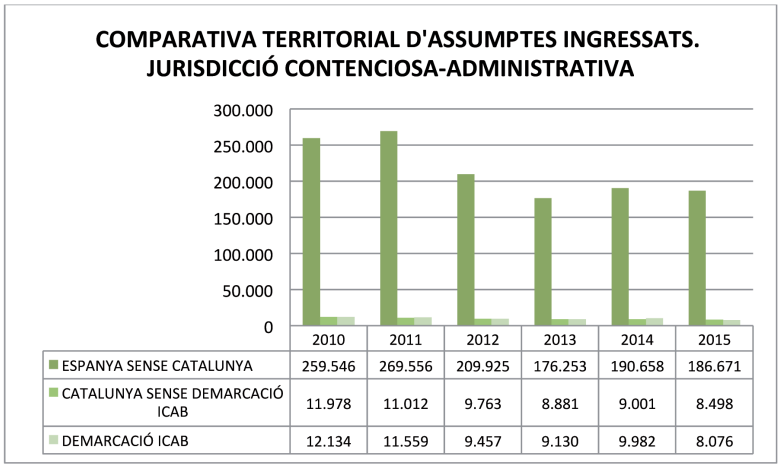

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	259.546	269.556	209.925	176.253	190.658	186.671
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	11.978	11.012	9.763	8.881	9.001	8.498
DEMARCACIÓ ICAB	12.134	11.559	9.457	9.130	9.982	8.076

Gràfic 3. Comparativa territorial d'assumptes ingressats. Jurisdicció contenciosa-administrativa.

Assumptes resolts

En el Gràfic 4 podem veure l'evolució del nombre total d'assumptes resolts pels òrgans que s'integren en la jurisdicció contenciosa-administrativa, al llarg dels últims anys.

D'acord amb el descens del volum d'assumptes que s'ingressen en els òrgans que integren aquest ordre, abans analitzat, veiem com el nombre total d'expedients conclosos en acabar l'any disminueix de forma gradual. En efecte, a l'any 2010 es van resoldre un total de 293.170 assumptes, reduint-se fins els 218.431 expedients en l'any 2015, el que significa que s'ha produït una regressió del 25%. Si comparem els valors absoluts dels assumptes resolts amb els iniciats en un mateix exercici, veiem

com els primers superen en nombre als segons, el que sens dubte es tracta d'una dada positiva, tenint en compte els alts nivells de dependència i congestió que històricament han presentat aquesta Jurisdicció.

Pel que fa al detall dels àmbits territorials analitzats, es reprodueixen la tendència i circumstàncies vistes a la gràfica anterior, especialment el que s'ha dit sobre "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB", pel que ens remetem al que ja s'ha exposat sobre l'heterogeneïtat dels partits judicials que s'integren en una i altra demarcació.

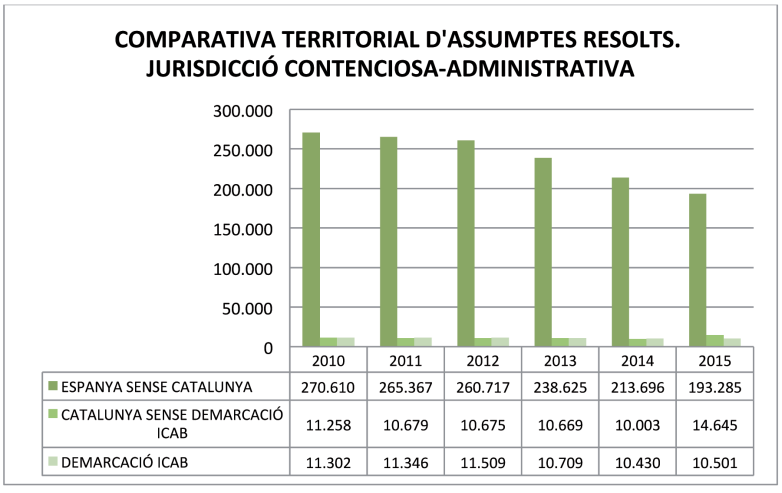

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	270.610	265.367	260.717	238.625	213.696	193.285
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	11.258	10.679	10.675	10.669	10.003	14.645
DEMARCACIÓ ICAB	11.302	11.346	11.509	10.709	10.430	10.501

Gràfic 4. Comparativa territorial d'assumptes resolts. Jurisdicció contenciosa-administrativa.

Assumptes pendents al finalitzar

En el Gràfic 5 es recullen les dades relatives al nombre d'expedients que resten pendents al finalitzar l'exercici, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

L'evolució dels assumptes pendents al finalitzar es correspon amb la dels expedients iniciats i resolts, els quals s'han analitzat en les gràfiques precedents. En efecte, a l'any 2010 van restar per finalitzar un total de 367.180 assumptes, mentre que a l'any 2015 la xifra es redueix fins als 207.122 expedients. Tot i que en el període temporal 2010-2015 la reducció dels assumptes pendents en acabar l'exercici ha estat d'un 44%, si comparem aquestes dades amb els números relatius als assumptes ingressats, veiem com l'acumulació d'assumptes és molt alta.

Alguns dels assumptes que es dirimeixen davant els òrgans de la Jurisdicció contenciosa-administrativa, es caracteritzen pel seu alt nivell jurídic. En aquest ordre jurisdiccional es tracten temes realment complexos, que exigeixen als operadors jurídics que s'ocupen dels mateixos, un alt nivell de preparació i especialització. Sobretot en els últims anys, on la normativa que emana de la UE ha regulat qüestions relatives a l'àmbit de les telecomunicacions, sanitari, contractació en el sector públic, alimentari, i moltes altres que exigeixen una anàlisi específica de la situació. A més, alguns dels temes que es tracten en aquesta Jurisdicció, tenen una certa permeabilitat política, el que comporta una complexitat afegida a la resolució dels mateixos, disminuint la capacitat resolutiva dels Tribunals.

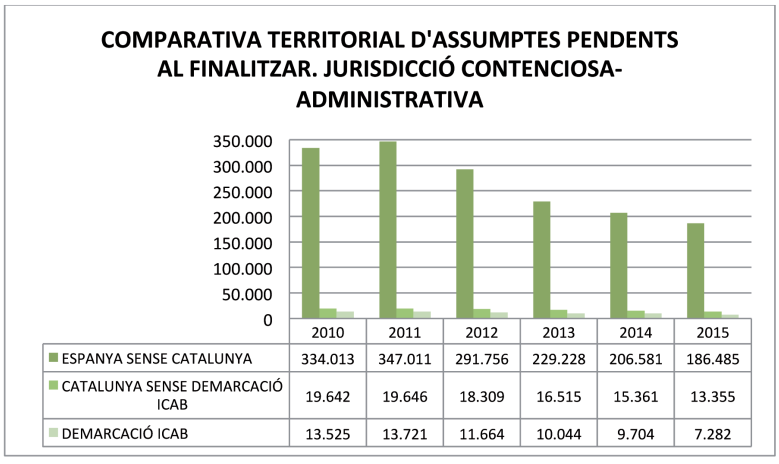

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	334.013	347.011	291.756	229.228	206.581	186.485
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	19.642	19.646	18.309	16.515	15.361	13.355
DEMARCACIÓ ICAB	13.525	13.721	11.664	10.044	9.704	7.282

Gràfic 5. Comparativa territorial d'assumptes pendents al finalitzar. Jurisdicció contenciosa-administrativa.

Sentències

En el Gràfic 6 podem contemplar una comparativa territorial de les sentències dictades pels òrgans que s'integren en l'àmbit contenciós-administratiu, en el període comprès entres els anys 2010 i 2015.

El nombre total de sentències dictades, disminueix de forma progressiva a mesura que es van succeint els anys. En efecte, a l'any 2010 es van dictar un total de 186.370 sentències, reduint-se fins les 153.534 a l'any 2015, fet que suposa un descens del 18%.

Si comparem aquestes dades amb els valors absoluts dels assumptes resolts (Gràfic 4), veiem com aquests superen en nombre al de les sentències dictades en el mateix període. En efecte, a l'any 2015 es van resoldre un total de 218.431 assumptes dels quals 153.534 van acabar amb una sentència. Tal i com succeeix en altres jurisdiccions, hi ha diferents formes d'acabament del procediment a més de la normal que seria amb una sentència. Els arts. 74 i ss. de la LRJCA, sota l'epígraf de *"altres maneres de terminació del procediment"*, ens indiquen que el mateix pot concloure de la següent manera: mitjançant desistiment, aplanament del demandat, reconeixement per part de l'Administració en via administrativa de la totalitat de les pretensions del demandant un cop interposat el recurs contenciós-administratiu, o havent aconseguit un acord les parts durant el transcurs del procés.

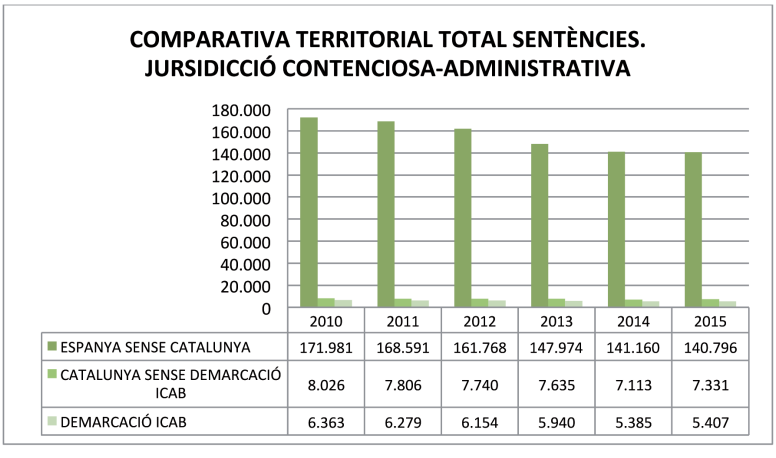

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	171.981	168.591	161.768	147.974	141.160	140.796
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	8.026	7.806	7.740	7.635	7.113	7.331
DEMARCACIÓ ICAB	6.363	6.279	6.154	5.940	5.385	5.407

Gràfic 6. Comparativa territorial del total de sentències. Jurisdicció contenciosa-administrativa.

Al Gràfic 7 podem observar una taula amb el detall numèric de les sentències emeses pels Jutjats del Contenciós-Administratiu, que s'integren en l'àmbit competencial de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona. En aquest quadre, veiem com el nombre de resolucions varia de forma ostensible en funció del concret òrgan i depenent de l'any en què s'emeten. No obstant això, tret d'alguna excepció, veiem com en termes generals el volum de sentències dictades disminueix en els últims anys de la sèrie, d'acord amb l'evolució de la taxa de litigiositat i el nombre d'assumptes ingressats en la Jurisdicció contenciosa-administrativa.

LA LUPA. SENTÈNCIES TOTALS JUTJATS DEL CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU. DEMARCACIÓ ICAB						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
JCA N° 1 BARCELONA	355	350	312	263	246	234
JCA N° 2 BARCELONA	380	381	349	389	351	378
JCA N° 3 BARCELONA	350	367	298	338	240	314
JCA N° 4 BARCELONA	409	421	497	438	277	261
JCA N° 5 BARCELONA	331	403	370	292	278	304
JCA N° 6 BARCELONA	383	376	300	333	282	270
JCA N° 7 BARCELONA	317	295	331	339	373	402
JCA N° 8 BARCELONA	362	470	430	378	347	380
JCA N° 9 BARCELONA	360	340	520	310	318	343
JCA N° 10 BARCELONA	366	378	355	379	430	323
JCA N° 11 BARCELONA	388	326	348	348	320	335
JCA N° 12 BARCELONA	389	415	312	316	305	325
JCA N° 13 BARCELONA	392	328	392	434	300	333
JCA N° 14 BARCELONA	386	395	331	360	352	316
JCA N° 15 BARCELONA	475	361	426	352	300	312
JCA N° 16 BARCELONA	362	349	272	274	237	244
JCA N° 17 BARCELONA	358	324	311	397	429	333

Gràfic 7. La Lupa. Sentències totals dels jutjats del contenciós-administratiu de Barcelona.

2.3 Principals indicadors judicials

A continuació, durem a terme l'anàlisi de l'estat dels òrgans jurisdiccionals que s'integren en l'àmbit contenciós-administratiu, en termes de capacitat resolutiva i saturació, a través dels següents indicadors judicials: taxa de resolució, taxa de pendència i taxa de congestió.

Taxa de resolució

La taxa de resolució ens mostra l'estat dels òrgans judicials des del punt de vista de la seva capacitat resolutiva. En efecte, aquest indicador posa en relació la quantitat d'assumptes resolts amb el volum d'expedients ingressats en un determinat exercici, d'acord amb la següent fórmula: **Taxa de resolució = resolts / ingressats**. Com més gran sigui el resultat de la mateixa, en millor situació es trobarà l'òrgan analitzat.

En el Gràfic 8 podem contemplar l'evolució anual de la taxa de resolució dels òrgans que s'integren en l'ordre contenciós-administratiu, considerats de forma conjunta i en el període que va des de l'any 2010 fins a l'any 2015.

La capacitat resolutiva d'aquests Tribunals registra un lleuger increment al llarg de tota la sèrie, ja que d'una taxa de resolució anotada del 103 % en l'any 2010, passem a una altra del 113% a l'any 2015,

fet que suposa una progressió del 9%. No obstant això, veiem com la xifra més alta s'aconsegueix a l'any 2013, anotant-se una taxa de resolució del 134%. En efecte, l'evolució d'aquesta, tot i presentar una tendència alcista amb el transcurs dels anys, avança de forma oscil·lant a mesura que es van succeint els exercicis, d'acord amb l'evolució de la taxa de litigiositat (Gràfic 1) i del nombre total d'assumptes ingressats (Gràfic 3).

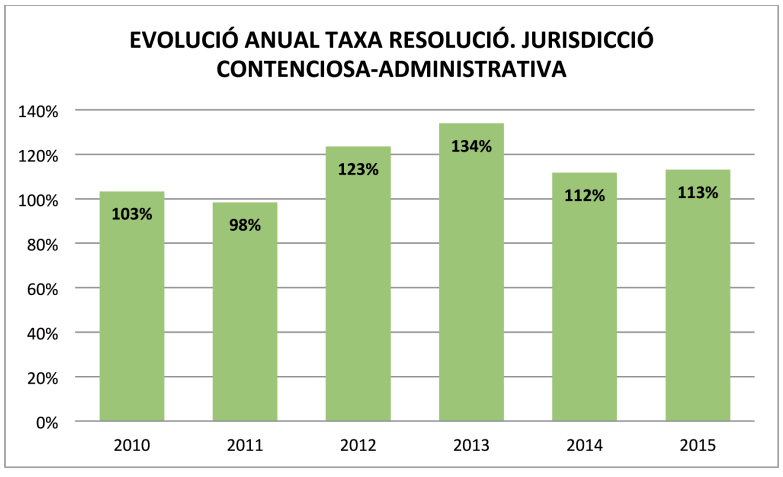

Gràfic 8. Evolució anual de la taxa de resolució. Jurisdicció contenciosa-administrativa.

En el Gràfic 9, podem veure el detall de la taxa de resolució registrada al llarg dels últims anys, en els concrets àmbits territorials de: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i de la "demarcació ICAB".

Si bé en termes generals la taxa de resolució discorre de forma paral·lela en totes les demarcacions d'acord amb la tendència general abans analitzada, la mateixa es concreta amb diferents valors en cadascun dels territoris. En efecte, en la circumscripció de "Espanya sense Catalunya" es registren les taxes de resolució més altes al llarg del període temporal analitzat.

No obstant això, en els àmbits de "Catalunya sense demarcació ICAB" i de la "demarcació ICAB", es registra un creixement de la capacitat resolutiva dels òrgans judicials que s'integren en cadascun d'aquests territoris, més intens en comparació amb els tribunals de "Espanya sense Catalunya". En efecte, en aquest últim la progressió en el període 2010-2015 és d'un 8%, mentre que en els territoris de "Catalunya sense demarcació ICAB" i de la "demarcació ICAB", l'increment de la taxa de resolució és el 33 % i del 40%, respectivament. Fins i tot a l'any 2015, veiem com aquestes dues demarcacions, superen en capacitat resolutiva a la de "Espanya sense Catalunya", que fins aquell moment havia registrat les xifres més altes de la taxa.

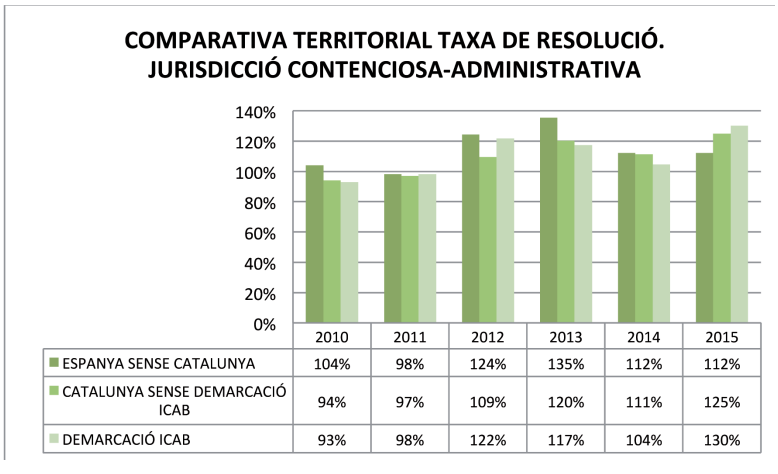

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	104%	98%	124%	135%	112%	112%
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	94%	97%	109%	120%	111%	125%
DEMARCACIÓ ICAB	93%	98%	122%	117%	104%	130%

Gràfic 9. Comparativa territorial de la taxa de resolució. Jurisdicció contenciosa-administrativa.

En el Gràfic 10 podem veure el comportament de la taxa de resolució al llarg dels últims anys, centrant-nos en els òrgans judicials de la Jurisdicció contenciosa-administrativa de l'àmbit territorial de "Espanya sense Catalunya".

Tal i com es va apuntar abans, la progressió de la mateixa en el període 2010-2015 és d'un 8%, tenint en compte que d'un 104% es passa a un 112%. A l'any 2012 i sobretot a l'any 2013, veiem com es registren les xifres més altes, amb un 124% i un 135% respectivament. Aquest augment de la capacitat resolutiva dels Tribunals, deriva del descens del volum d'assumptes que s'ingressen en els referits exercicis, per culpa de la implantació (o extensió en sentit estricte) de les taxes judicials.

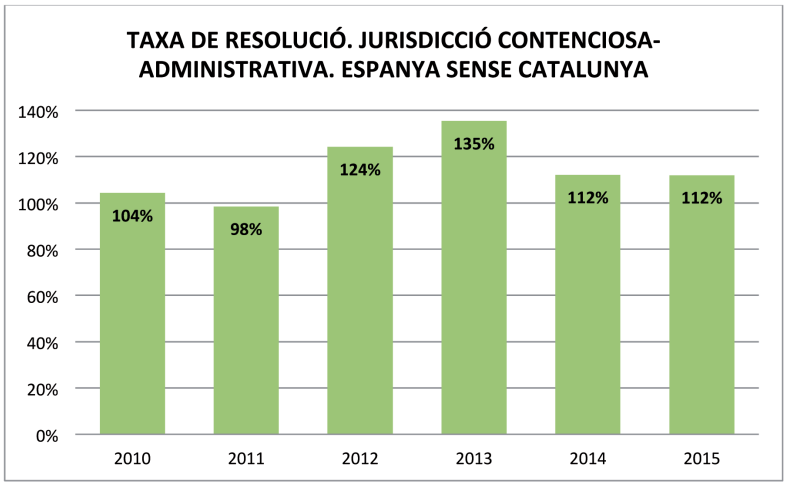

Gràfic 10. Taxa de resolució. Jurisdicció contenciosa-administrativa. Espanya sense Catalunya.

Al Gràfic 11 es recullen les dades de la taxa de resolució referides al concret àmbit territorial de "Catalunya sense demarcació ICAB".

L'evolució de la taxa de resolució en els òrgans judicials que s'integren en aquesta demarcació, registra un augment constant al llarg de tota la sèrie, amb una petita excepció localitzada a l'any 2014. En efecte, a l'any 2010 es registra una taxa de resolució del 94%, mentre que a l'any 2015 la mateixa si situa en 125%, el que suposa una progressió del 33%.

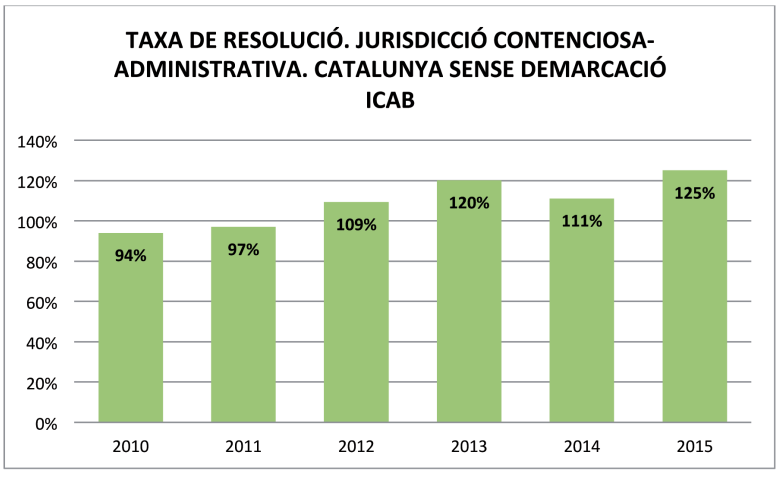

Gràfic 11. Taxa de resolució. Jurisdicció contenciosa-administrativa. Catalunya sense demarcació ICAB.

Pel que fa al detall de la taxa de resolució registrada pels òrgans judicials que s'integren en la "demarcació ICAB", en el Gràfic 12 veiem com ha estat la seva evolució al llarg del període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En aquest, veiem com durant els primers anys de la sèrie es registra un augment de la capacitat resolutiva dels Tribunals, anotant-se un 122% en l'exercici 2012. A partir d'aquí, veiem com es produeix un descens de la taxa de resolució, que s'estén durant dos exercicis, anotant-se a l'any 2014 un 104%. En l'últim any, veiem com la taxa de resolució torna a experimentar un ascens, situant-se en un 130%.

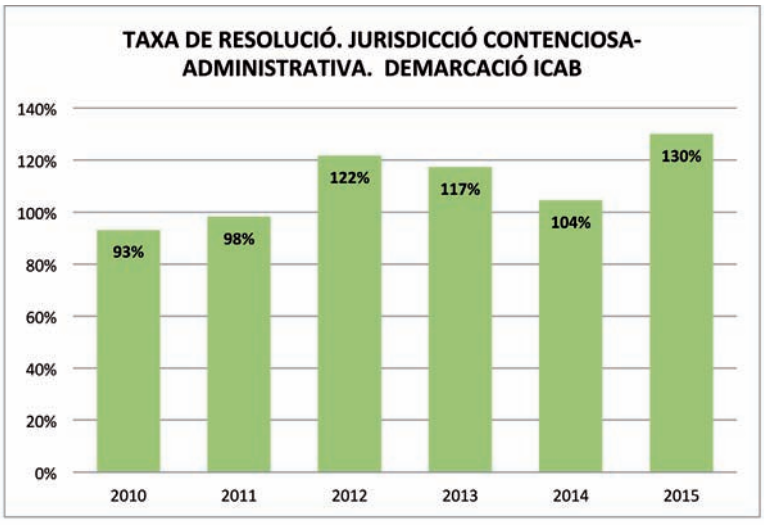

Gràfic 12. Taxa de resolució. Jurisdicció contenciosa-administrativa. Demarcació ICAB.

Taxa de pendència

La taxa de pendència posa en relació el nombre total d'assumptes que han quedat pendents de resolució el acabar l'exercici, amb els efectivament resolts en el mateix període, per tal de veure si la capacitat resolutiva dels Tribunals s'adequa a la litigiositat real del moment, en termes de saturació. La fórmula que resumeix el que s'ha exposat és la següent: **Taxa de pendència = assumptes pendents al finalitzar / resolts**. Com més baix sigui el resultat de la mateixa, en millor disposició es trobarà l'òrgan analitzat.

En el Gràfic 13, podem veure el desenvolupament de la taxa de pendència dels òrgans jurisdiccionals de l'ordre contenciós-administratiu, al llarg del període comprès entre els anys 2010 i 2015. En termes generals, veiem com la tendència de la mateixa es mostra regressiva, doncs d'un 125% registrat a l'any 2010, passem a un 90% a l'any 2015, un 28% menys. La mateixa es correspon amb l'evolució anual de la taxa de litigiositat (Gràfic 1), així com la tendència registrada en relació al nombre total d'assumptes ingressats (Gràfic 3).

La reducció del volum d'assumptes iniciats, implica que els Tribunals s'han d'enfrontar a una menor càrrega de treball, redundant de manera positiva en la capacitat resolutiva dels mateixos (Gràfic 8), així com en la reducció dels nivells de saturació. La implantació de les taxes judicials i el desplegament progressiu de la Nova Oficina Judicial, ha contribuït també al descens de la taxa de pendència.

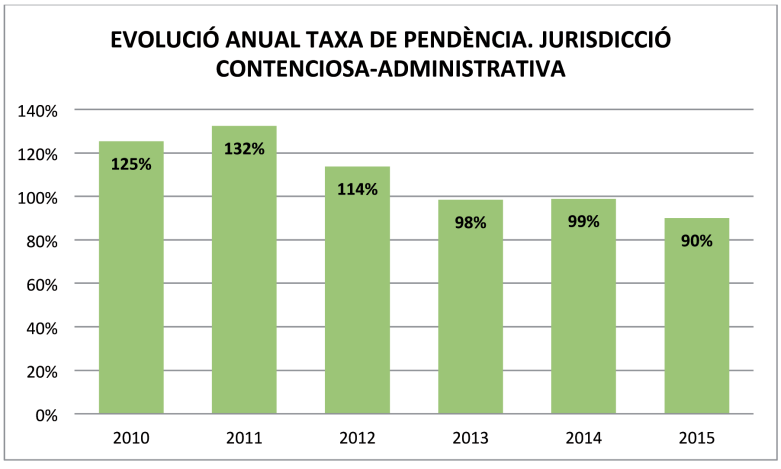

Gràfic 13. Evolució anual de la taxa de pendència. Jurisdicció contenciosa-administrativa.

En el Gràfic 14 es fa una comparativa de la taxa de pendència i la seva evolució al llarg dels últims anys, distingint entre les següents circumscripcions territorials: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

El comportament de la taxa de pendència en cada un dels àmbits territorials analitzats, es correspon amb la tendència regressiva anotada en termes generals. No obstant això, veiem com l'àmbit de "Catalunya sense demarcació ICAB", presenta uns nivells de pendència clarament superiors en comparació a la resta de territoris. Malgrat que la distància entre les demarcacions es redueix en l'últim exercici, veiem com "Catalunya sense demarcació ICAB" presenta una taxa de pendència que se situa en 40 punts percentuals de mitjana per sobre de "Espanya sense Catalunya" i de la "demarcació ICAB ".

En relació a aquest últim territori, veiem com a l'any 2015 registra una taxa de pendència del 69%, la xifra més baixa de la sèrie.

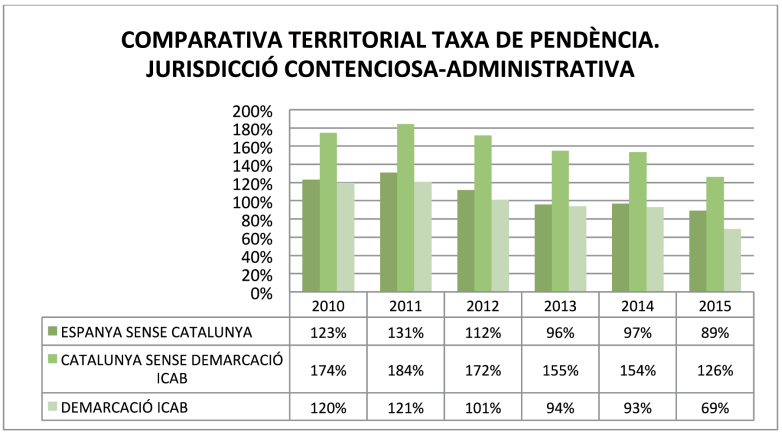

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	123%	131%	112%	96%	97%	89%
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	174%	184%	172%	155%	154%	126%
DEMARCACIÓ ICAB	120%	121%	101%	94%	93%	69%

Gràfic 14. Comparativa territorial de la taxa de pendència. Jurisdicció contenciosa-administrativa.

En el Gràfic 15 podem contemplar l'evolució anual de la taxa de pendència referida als òrgans judicials de l'ordre contenciós-administratiu, que s'integren en el concret àmbit de "Espanya sense Catalunya".

Amb algunes oscil·lacions registrades en els exercicis 2011 i 2014, veiem com la tendència de la taxa es mostra regressiva al llarg del període temporal analitzat: en efecte, d'un 123% anotat a l'any 2010, passem a un 89% a l'any 2015, fet que suposa una reducció del 28%.

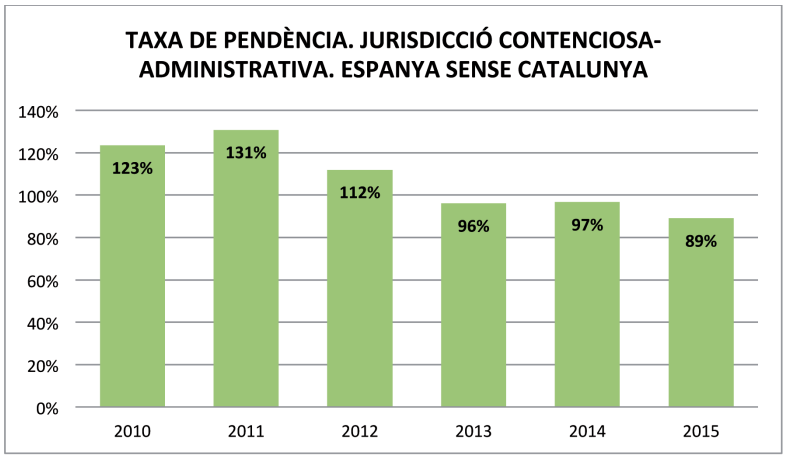

Gràfic 15. Taxa de pendència. Jurisdicció contenciosa-administrativa. Espanya sense Catalunya.

En el gràfic 16, podem contemplar el comportament de la taxa de pendència referida als tribunals de l'ordre contenciós-administratiu, durant el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

Tal i com apuntàvem abans, la taxa de pendència es mostra regressiva al llarg de tota la seqüència, passant d'un 174% en l'any 2010 a un 126% a l'any 2015, un 28% menys. La variabilitat interanual és més intensa a partir de l'any 2013, a conseqüència de les taxes judicials aprovades el novembre del 2012, que va fer disminuir la taxa de litigiositat així com el volum dels assumptes ingressats, per funcionar a la pràctica com un mecanisme dissuasori per litigar.

Tal i com hem comentat abans en fer la comparativa entre les tres demarcacions territorials, la de "Catalunya sense demarcació ICAB" és la que presenta les taxes de pendència més altes, tenint en compte la seqüència temporal analitzada 2010-2015. A l'any 2011 s'arriba a anotar una taxa del 184%. Tenint en compte que com més gran és una taxa de pendència més gran és la saturació de l'òrgan o conjunt d'ells als quals es refereix, podem concloure que en aquests hi ha un dèficit pel que fa a la prestació del servei d'administrar justícia. Cal tenir en compte el caràcter instrumental de tota unitat o òrgan administratiu, el que inclou per tant als Tribunals, que estan supeditats a la prestació d'un Servei Públic de Justícia, que s'ha d'ajustar a la demanda de la ciutadania en termes de litigiositat, cosa que no s'està complint atenent els resultats de la taxa de pendència registrats.

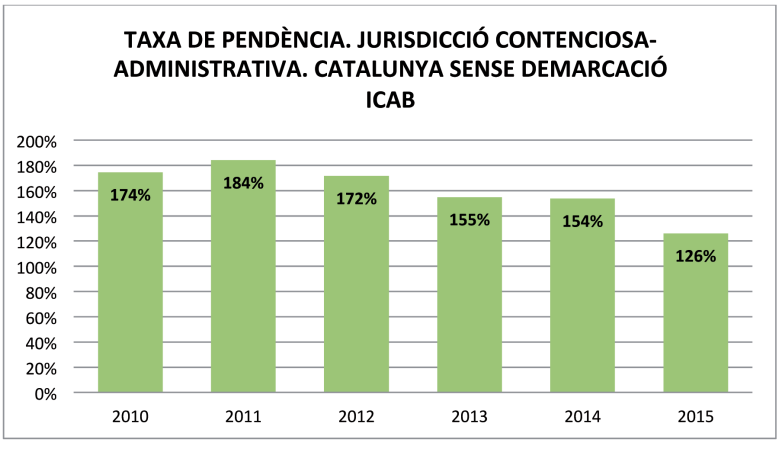

Gràfic 16. Taxa de pendència. Jurisdicció contenciosa-administrativa. Catalunya sense demarcació ICAB.

En el Gràfic 17 podem veure el desenvolupament de la taxa de pendència dels òrgans judicials que formen part de l'àmbit contenciós-administratiu, que s'emmarquen dins de la "demarcació ICAB".

En aquest, veiem com la regressió de la taxa de pendència és més intensa respecte a les altres dues circumscripcions estudiades. En efecte, en la "demarcació ICAB es registra una taxa de pendència del 120% a l'any 2010, reduint-se la mateixa fins a un 69% a l'any 2015, el que representa un descens del 42%.

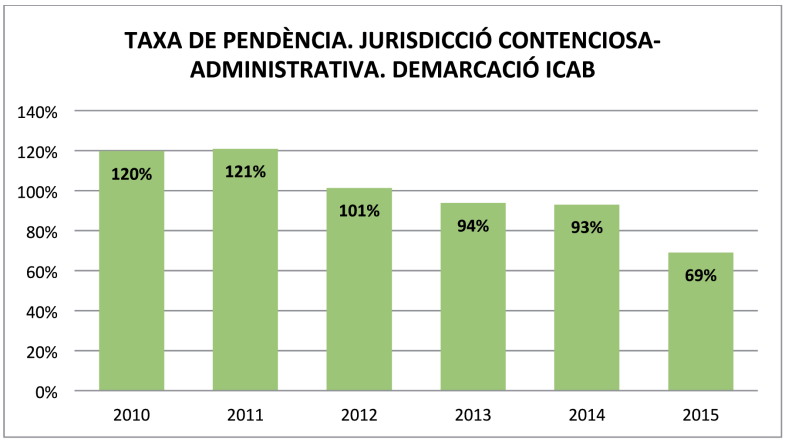

Gràfic 17. Taxa de pendència. Jurisdicció contenciosa-administrativa. Demarcació ICAB.

Taxa de congestió

La taxa de congestió completa la informació relativa a la situació dels nostres Tribunals en termes de saturació i capacitat resolutiva, juntament amb les taxes de litigiositat, de resolució i de dependència. Té la finalitat de veure el grau de col·lapse en què es troba un determinat òrgan o jurisdicció, i posar de manifest l'adequació o falta de la mateixa de la capacitat resolutiva dels nostres Tribunals amb la conflictivitat judicial que es produeix en cada moment. Per al càlcul de la mateixa, es duu a terme la següent operació: **Taxa de congestió = (ingressats + pendents a l'inici) / resolts**. Com més baix sigui el resultat de la mateixa, en millor disposició es trobarà l'òrgan en qüestió.

En el Gràfic 18 veiem que la taxa de congestió referida als òrgans que s'integren en la Jurisdicció contenciosa-administrativa, experimenta una regressió gradual (amb una excepció en l'any 2011) a mesura que es van succeint els anys. En efecte, a l'any 2010 la taxa de congestió registrada en l'àmbit contenciós-administratiu és del 226%, reduint-se la mateixa fins a un 189% a l'any 2015. Es tracta d'una reducció del 16%, tenint en compte la línia temporal 2010-2015 analitzada. No obstant això, les xifres són molt altes tenint en compte el que representen. Cal tenir en compte que aquest ordre jurisdiccional, tracta assumptes que es caracteritzen per ser altament complexos i amb una diversitat important. Això obliga als operadors jurídics que treballen sobre els mateixos, a un alt nivell d'especialització per tal d'aconseguir un major nivell d'encert en termes jurídics. No obstant això, si el mateix no va acompanyat de les mesures de reforç necessàries, aquest no s'aconsegueix en un temps de resposta raonable, tenint en compte que la celeritat en la resolució dels assumptes, és una de les variables a tenir en compte per valorar la qualitat d'aquest servei públic.

En aquest sentit, al "annex a la Memòria del TSJ de Catalunya elaborat pel Jutjat Degà de Barcelona de l'exercici 2015", posa de manifest la necessitat d'ampliar la planta judicial en aquest ordre, per a adequar-la a la "demanda" ciutadana en termes de litigiositat.

Gràfic 18. Evolució anual de la taxa de congestió. Jurisdicció contenciosa-administrativa.

En el Gràfic 19 es fa una comparativa de la taxa de congestió registrada al llarg dels últims anys, en els àmbits territorials de: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

La tendència en cada un dels territoris es correspon amb l'anotada a nivell general, segons s'ha analitzat en la gràfica anterior. No obstant això, tot i la regressió lligada a l'evolució de la taxa de litigiositat i al nombre d'assumptes iniciats en aquesta jurisdicció al llarg dels últims anys, la taxa de congestió reflecteix uns nivells de saturació alarmants. En efecte, la mitjana de la taxa registrada considerant els territoris de forma conjunta, se situa en un 225%, el que significa que una quantitat important d'assumptes queden pendents de resolució a l'acabar l'exercici. Tal i com vam poder veure en les gràfiques anteriors relatives al moviment d'assumptes, a l'any 2015 es van ingressar un total de 203.245 assumptes, es van resoldre 218.431 expedients i van quedar pendents un total de 207.122. No obstant això, el retard acumulat al llarg dels últims anys (Gràfic 5) es tradueix en uns nivells de congestió elevats.

De forma correlativa a l'evolució de la taxa de pendència, l'àmbit territorial de "Catalunya sense demarcació ICAB" és el que registra una taxa de congestió més alta en comparació a la resta de circumscripcions. Mentre que la "demarcació ICAB, exceptuant l'any 2015, és la que anota els nivells de congestió més baixos al llarg de tota la sèrie.

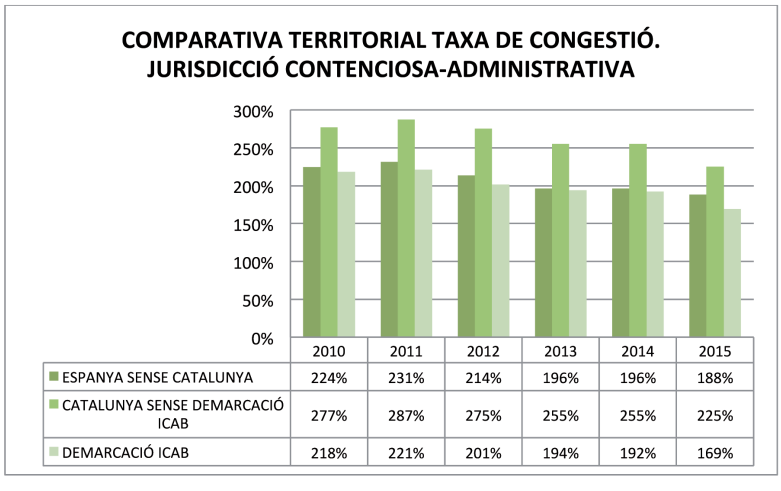

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	224%	231%	214%	196%	196%	188%
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	277%	287%	275%	255%	255%	225%
DEMARCACIÓ ICAB	218%	221%	201%	194%	192%	169%

Gràfic 19. Comparativa territorial de la taxa de congestió. Jurisdicció contenciosa-administrativa.

En el Gràfic 20 podem contemplar el desenvolupament de la taxa de congestió referida als òrgans que s'integren en l'àmbit territorial de "Espanya sense Catalunya".

D'acord amb el manifestat abans, veiem com la taxa de congestió registrada en aquest territori, mostra un descens progressiu dels nivells de congestió dels tribunals. No obstant això, els valors anotats al llarg de tota la seqüència, mostren que aquest descens és insuficient, a causa del retard acumulat de diversos exercicis enrere.

A l'any 2010, la taxa de congestió es situa en un 224%, mentre que la mateixa es redueix fins a un 188% a l'any 2015. La implantació de les taxes judicials, així com el desplegament de la Nova Oficina Judicial, ha contribuït de manera més o menys intensa en aquesta regressió.

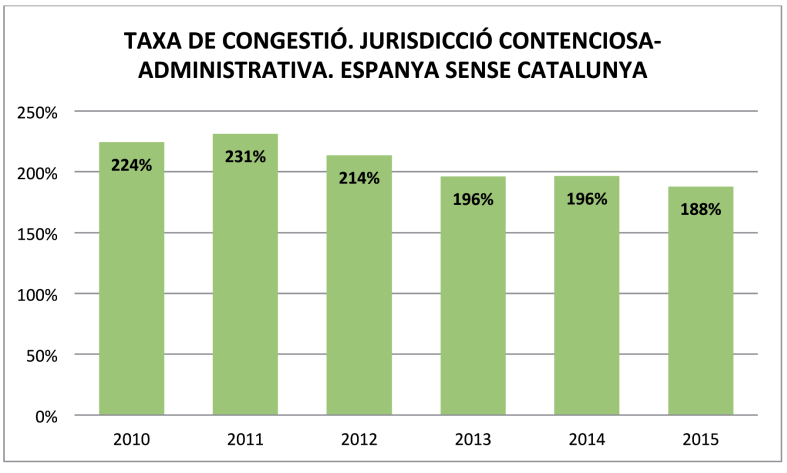

Gràfic 20. Taxa de congestió. Jurisdicció contenciosa-administrativa. Espanya sense Catalunya.

En el Gràfic 21 podem veure l'evolució de la taxa de congestió en el període comprès entre els anys 2010 i 2015, referida a l'àmbit concret de "Catalunya sense demarcació ICAB".

L'àmbit de "Catalunya sense demarcació ICAB" és el que mostra uns nivells de saturació més elevats en termes de taxa de congestió, tal i com vam poder comprovar en la comparativa territorial que es recull en el Gràfic 19. La taxa més alta registrada en aquest territori és del 287%, el que sens dubte suposa una xifra preocupant, tenint en compte el que la mateixa representa.

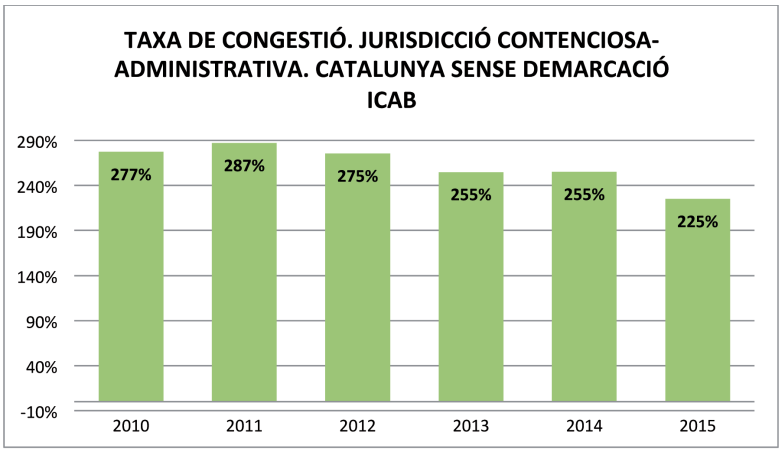

Gràfic 21. Taxa de congestió. Jurisdicció contenciosa-administrativa. Catalunya sense demarcació ICAB.

En el Gràfic 22, podem observar el desenvolupament de les dades relatives a la taxa de congestió al llarg dels últims anys, dels òrgans de l'ordre contenciós-administratiu que s'integren en la "demarcació ICAB".

En aquest, veiem com es registra una reducció lleugerament més intensa (sobretot en l'exercici 2015) respecte a les altres circumscripcions analitzades. Així, a l'any 2010 s'anota una taxa de congestió del 218%, mentre que a l'any 2015 la mateixa es redueix fins al 169%, el que suposa una regressió del 23%.

En el "annex a la Memòria del TSJ de Catalunya elaborat pel Jutjat Degà de Barcelona de l'exercici 2015" trobem la causa explicativa que s'hagi produït un descens més pronunciat en l'exercici en relació a la variabilitat registrada en els precedents. Per tal d'atendre la complexitat i diversitat dels assumptes que es tramiten davant d'aquests òrgans, s'ha creat una comissió per a l'estudi de l'especialització d'aquests jutjats, en funció de les matèries que es tracten per aquests. Això, unit al reforç orgànic amb el qual han comptat al llarg dels últims exercicis, ha contribuït a millorar els temps de resposta d'aquests òrgans jurisdiccionals.

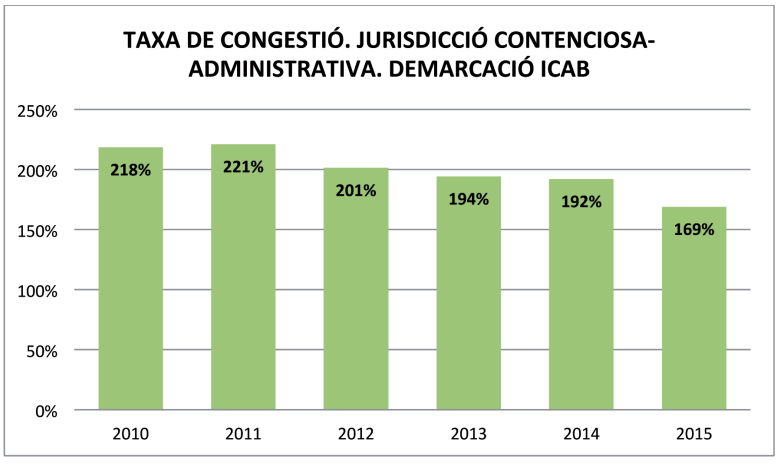

Gràfic 22. Taxa de congestió. Jurisdicció contenciosa-administrativa. Demarcació ICAB.

3. Contenciós-administratiu per òrgans jurisdiccionals

Després de l'anàlisi del moviment dels assumptes així com dels indicadors judicials en l'ordre contenciós-administratiu a nivell general, procedim a l'estudi individualitzat dels diferents òrgans judicials que s'integren en aquest àmbit.

3.1 Jutjats del Contenciós-Administratiu

Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats

La *Llei Orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial*, en els seus arts. 90 i 91, disposa la creació dels Jutjats Contenciosos Administratius, amb l'objectiu de reduir el col·lapse que històricament es produïa en els òrgans judicials d'aquesta jurisdicció. No obstant això, no és fins al 15 de desembre de 1998 que, amb la *Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa-administrativa*, s'instauren definitivament aquests òrgans unipersonals.

En el Gràfic 23 podem observar l'evolució anual del nombre d'assumptes ingressats als Jutjats del Contenciós-Administratiu (des d'ara JCA) en el període comprès entre els anys 2010 i 2015, distingint entre les següents circumscripcions territorials: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

D'acord amb el desenvolupament de la taxa de litigiositat i la tendència del nombre total d'assumptes tramitats davant aquesta Jurisdicció, el volum d'expedients ingressats davant els JCA descendeix de forma progressiva a mesura que es van succeint els anys. En efecte, a l'any 2010 es van registrar un total de 179.289 assumptes en els JCA, reduint-se fins els 128.164 a l'any 2015, el que suposa una regressió del 29%. Aquest descens és més intens a l'any 2013, a causa de la instauració de les taxes judicials al novembre del 2012, que va funcionar com una mena de barrera d'accés insalvable per a molts ciutadans, a l'hora de plantejar un litigi en defensa dels seus interessos.

Pel que fa a la comparativa dels àmbits territorials analitzats, veiem com "Espanya sense Catalunya" ocupa la primera posició pel que fa al volum d'assumptes, com no podria ser d'altra manera, tenint en compte que aquest concentra el major nombre d'òrgans judicials i és geogràficament més gran. En canvi, "Catalunya sense demarcació ICAB" ocupa la tercera posició, sent superada per la "demarcació ICAB", tot i que la primera ocupa una major extensió geogràfica. No obstant això, la província de Barcelona concentra una major densitat de població, així com una major activitat econòmica i industrial, motiu pel qual hi ha 17 JCA; mentre que a la resta de Catalunya hi ha només 6: tres a Girona, un a Lleida i dos a Tarragona.

A l'any 2014 es registra un increment significatiu del volum d'assumptes plantejats davant els JCA. No obstant això, segons es posa de manifest en el "annex a la Memòria del TSJ de Catalunya elaborat pel Jutjat Degà de Barcelona de l'exercici 2015", es tracta d'un augment fictici *"ja que obeïa a un gran nombre de recursos plantejats en via judicial per part del funcionariat en relació a actes de l'Administració, dictats en aplicació de les lleis aprovades per a la reducció de les despeses públiques, la majoria dels quals han acabat mitjançant desistiment"*, tal i com es pot llegir en aquest document.

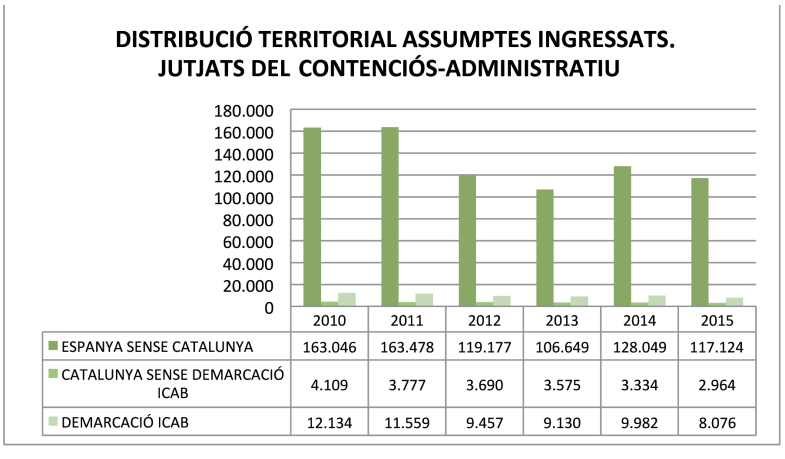

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	163.046	163.478	119.177	106.649	128.049	117.124
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	4.109	3.777	3.690	3.575	3.334	2.964
DEMARCACIÓ ICAB	12.134	11.559	9.457	9.130	9.982	8.076

Gràfic 23. Distribució territorial d'assumptes ingressats. Jutjats del contenciós-administratiu.

Assumptes resolts

En el Gràfic 24 podem veure l'evolució del nombre total d'assumptes resolts pels JCA al llarg dels últims anys, així com la seva distribució territorial entre els següents àmbits geogràfics: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

Pel que fa al desenvolupament de la tendència, veiem com es correspon amb la registrada a la gràfica anterior sobre els assumptes ingressats davant els JCA. En efecte, a l'any 2010 es resolen un total de

179.987, reduint-se fins els 150.969 expedients a l'any 2015, un 16% menys. El descens de la taxa de litigiositat així com del volum d'assumptes iniciats, ha permès als JCA incrementar les seves ràtios de resolució, tal i com es desprèn de la comparativa dels valors absoluts registrats en una i altra gràfica.

Pel que fa a la distribució territorial dels assumptes resolts entre les tres demarcacions abans descrites, es reprodueix la tendència posada de manifest en la gràfica anterior, pel que ens remetem al que ja s'ha exposat en aquest sentit.

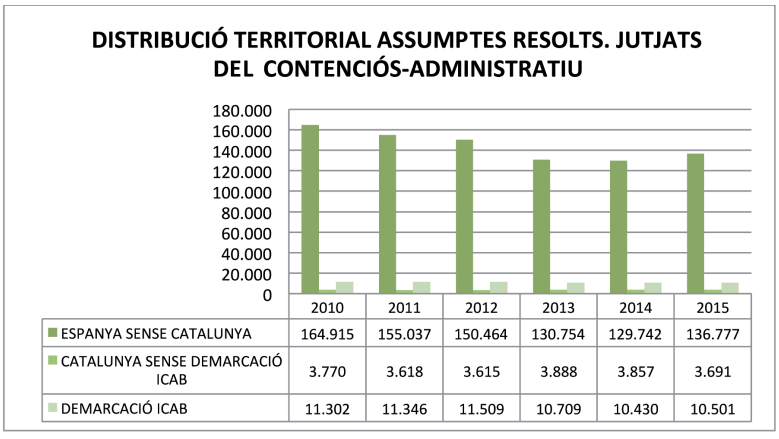

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	164.915	155.037	150.464	130.754	129.742	136.777
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	3.770	3.618	3.615	3.888	3.857	3.691
DEMARCACIÓ ICAB	11.302	11.346	11.509	10.709	10.430	10.501

Gràfic 24. Distribució territorial d'assumptes resolts. Jutjats del contenciós-administratiu.

Assumptes pendents al finalitzar

En el Gràfic 25 podem contemplar l'evolució dels assumptes pendents al finalitzar en acabar l'any davant els JCA, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En aquest veiem com la tendència general mostra una regressió progressiva dels assumptes pendents al finalitzar, a mesura que es van succeint els anys: d'un total de 186.893 assumptes pendents al finalitzar l'any 2010, passem a 113.845 expedients a l'any 2015, un 39% menys. Si comparem els valors absoluts amb el dels assumptes ingressats en el mateix període, veiem com hi ha una acumulació d'expedients important. En efecte, a l'any 2015 es van ingressar un total de 128.164 assumptes, mentre que el final de l'exercici van restar per finalitzar 113.845 expedients.

Pel que fa a l'evolució de cadascuna de les demarcacions registrades, per correspondre's amb el manifestat anteriorment en analitzar les gràfiques relatives al nombre d'expedients iniciats i resolts, ens remetem al que ja s'ha exposat.

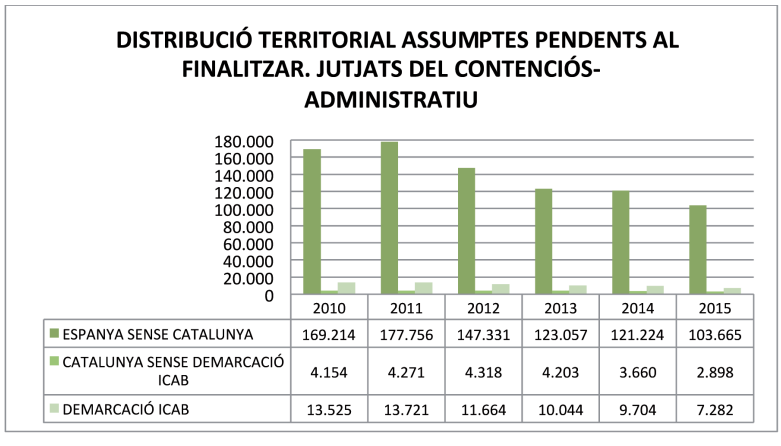

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	169.214	177.756	147.331	123.057	121.224	103.665
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	4.154	4.271	4.318	4.203	3.660	2.898
DEMARCACIÓ ICAB	13.525	13.721	11.664	10.044	9.704	7.282

Gràfic 25. Distribució territorial d'assumptes pendents en finalitzar. Jutjats del contenciós-administratiu.

Principals indicadors judicials

Taxa de resolució

En el Gràfic 26 podem veure el desenvolupament de la taxa de resolució registrada pels JCA al llarg dels últims anys, fent distinció entre les següents circumscripcions: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

En aquest veiem que a mesura que se succeeixen els anys, la capacitat resolutiva dels JCA augmenta de forma progressiva. Així, considerant els tres àmbits territorials de forma conjunta, passem d'una taxa mitjana del 95% a l'any 2010, a una altra del 124% a l'any 2015.

Pel que fa a la causa explicativa d'aquest fenomen, en haver disminuït la taxa de litigiositat en els últims anys, i per tant el nombre d'assumptes ingressats segons es va analitzar en les gràfiques anteriors, els JCA han vist incrementades les seves ràtios resolutives ja que la càrrega de treball a la qual s'han hagut d'enfrontar ha estat menor.

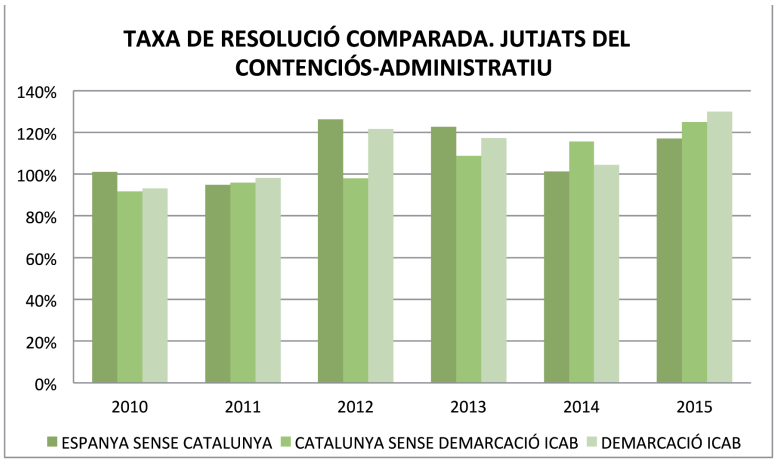

Gràfic 26. Taxa de resolució comparada. Jutjats del contenciós-administratiu.

Taxa de pendència

En el Gràfic 27 es recullen les dades relatives a la taxa de pendència registrat pels JCA, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

L'evolució de la taxa es correspon amb el moviment d'assumptes registrats en aquests òrgans, el detall numèric del qual es va analitzar en les gràfiques anteriors, així com a la taxa de resolució abans esmentada. En efecte, durant els primers anys de la sèrie es registren uns nivells de saturació més elevats, sent la mitjana en l'any 2010 d'un 111%, considerant els territoris de forma conjunta. A partir de l'any 2012, veiem com la tendència canvia i s'inicia un període regressiu de la mateixa, anotant-se a l'any 2015 una dependència mitjana del 75%, el que suposa una variabilitat en el referit període el 33%.

Durant els dos primers anys de la sèrie, la "demarcació ICAB" és la que registra les xifres més altes pel que fa a l'evolució de la taxa de pendència. Desde llavors, veiem com la mateixa millora les seves ràtios col·locant-se en l'últim lloc en relació a les altres dues circumscripcions. Recordem que com més petita és la taxa de pendència millor serà la situació en què es trobi l'òrgan judicial en qüestió, en termes de saturació i d'acumulació de treball.

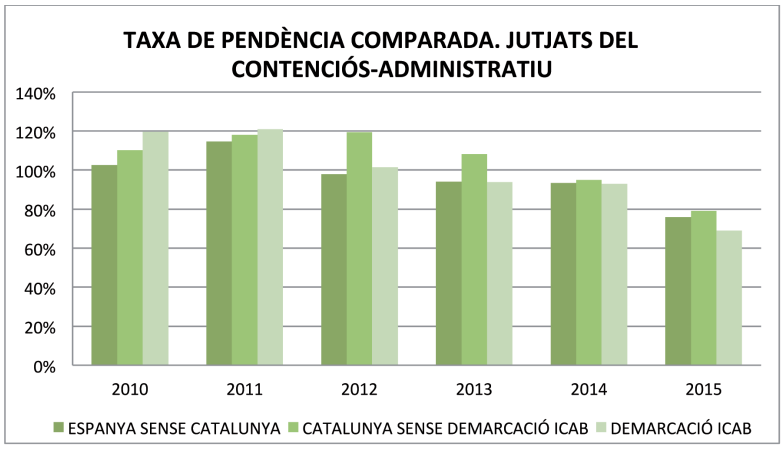

Gràfic 27. Taxa de pendència comparada. Jutjats del contenciós-administratiu.

Taxa de congestió

Pel que fa a l'evolució de la taxa de congestió referida a les JCA, en el Gràfic 28 podem veure com ha estat aquesta al llarg del període comprès entre els anys 2010 i 2015.

Aquesta es desenvolupa de forma correlativa a la taxa de pendència. Al cap i a la fi, les dues representen dues cares d'una mateixa realitat, doncs ambdues mostren l'estat en què es troben els JCA en termes de saturació i acumulació de treball. En efecte, a l'any 2010 la taxa de congestió mitjana, considerant les tres demarcacions territorials de forma conjunta, és del 212%, reduint-se fins a un 174% a l'any 2015. Tot i que una reducció en la taxa de congestió sempre és una dada positiva, tal i com apuntàvem abans les xifres que encara es registren de la mateixa, indiquen que aquest descens encara és insuficient. En el "annex a la Memòria del TSJ de Catalunya elaborat pel Jutjat Degà de Barcelona de l'exercici 2015", es posa de manifest la necessitat de crear més òrgans judicials (es refereix a la província de Barcelona però aquesta conclusió és perfectament extrapolable a tot l'àmbit nacional) per tal d'adequar la planta judicial a la demanda existent en termes de litigiositat.

Pel que fa a la distribució territorial de la taxa de congestió, es reprodueix la tendència registrada a la gràfica anterior sobre la taxa de pendència. Pel que ens remetem al que ja s'ha exposat.

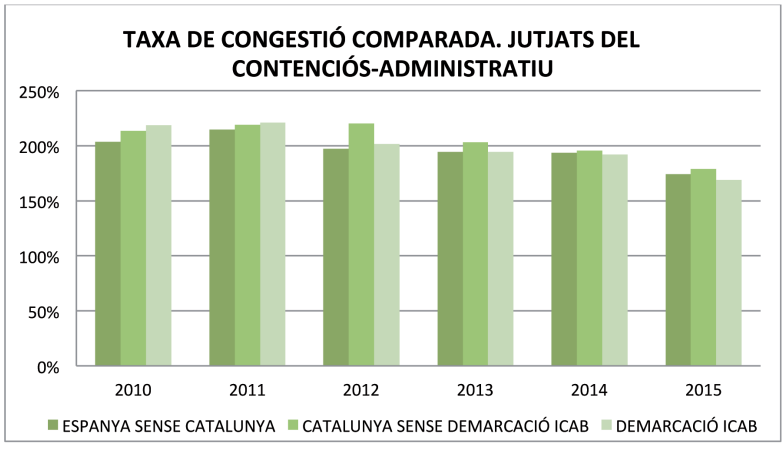

Gràfic 28. Taxa de congestió comparada. Jutjats del contenciós-administratiu.

En el Gràfic 29 tenim una taula amb el detall numèric dels principals indicadors judicials aplicats en cada un dels JCA que s'integren en la "demarcació ICAB", referits a l'exercici 2015. En aquest, veiem com el Jutjat Contenciós-Administratiu que registra els nivells més alts en totes les taxes, és l'òrgan N° 16 de Barcelona. Es tracta d'una dada curiosa, tenint en compte que l'òrgan que més capacitat resolutiva ha demostrat a l'any 2015, també és el que majors nivells de saturació i congestió ha registrat.

LA LUPA. JUTJATS DEL CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU. DEMARCACIÓ ICAB			
	TAXA RESOLUCIÓ	TAXA CONGESTIÓ	TAXA PENDÈNCIA
JCA N° 1 BARCELONA	129%	193%	93%
JCA N° 2 BARCELONA	150%	166%	66%
JCA N° 3 BARCELONA	137%	169%	69%
JCA N° 4 BARCELONA	118%	180%	80%
JCA N° 5 BARCELONA	112%	199%	99%
JCA N° 6 BARCELONA	134%	173%	73%
JCA N° 7 BARCELONA	118%	150%	51%
JCA N° 8 BARCELONA	150%	158%	58%
JCA N° 9 BARCELONA	145%	147%	47%
JCA N° 10 BARCELONA	130%	156%	56%
JCA N° 11 BARCELONA	136%	169%	69%
JCA N° 12 BARCELONA	131%	170%	70%
JCA N° 13 BARCELONA	138%	150%	50%
JCA N° 14 BARCELONA	120%	180%	80%
JCA N° 15 BARCELONA	125%	151%	51%
JCA N° 16 BARCELONA	166%	204%	104%
JCA N° 17 BARCELONA	97%	183%	83%

Gràfic 29. La Lupa. Jutjats del contenciós-administratiu. Demarcació ICAB. Any 2015

3.2 Tribunal Superior de Justícia. Sala del contenciós-administratiu

Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats

En el Gràfic 30 podem contemplar la distribució territorial dels assumptes ingressats a les sales del contenciós-administratiu dels Tribunals Superiors de Justícia (en endavant TSJ), fent distinció entre els àmbits territorials següents: "Espanya sense Catalunya" i "Catalunya" .

En aquest, veiem com la tendència dels assumptes tramitats davant el TSJ considerant ambdues demarcacions territorials de forma conjunta, es correspon amb la registrada a la Jurisdicció contenciosa-administrativa a nivell general (Gràfic 3). En efecte, a l'any 2010 es van ingressar en els TSJ un total de 87.591 assumptes, mentre que a l'any 2015 la xifra es redueix fins als 55.000 expedients, un 37% menys.

En la gràfica veiem com el descens en el volum dels assumptes, s'intensifica a partir de l'any 2013, just després de l'entrada en vigor de les taxes judicials al novembre de l'any 2012. Com més amunt estiguem de la piràmide organitzativa judicial, més costós serà l'accés a la instància en qüestió, sobretot en seu de recursos. Per aquest motiu, l'increïble descens dels assumptes ingressats als TSJ

a partir d'aquells anys, es deu en part a l'extensió de les taxes judicials operada per la *Llei 10/2012, de 20 de novembre*. Un altre dels factors que ha influït en la regressió del nombre total d'expedients iniciats al llarg dels últims anys, ha estat la reordenació competencial d'algunes matèries a favor de la Jurisdicció Social, a través de la *Llei 36/2011, de 10 d'octubre, reguladora de la jurisdicció social*.

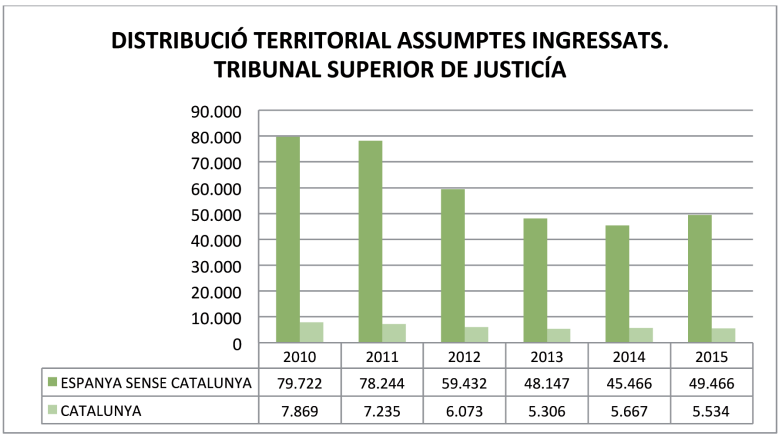

Gràfic 30. Distribució territorial assumptes ingressats. Tribunal Superior de Justícia.

Assumptes resolts

En el Gràfic 31, podem veure l'evolució de les dades relatives al nombre total d'assumptes resolts pels TSJ, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En aquest, veiem com la tendència de la gràfica es correspon amb la dels assumptes ingressats, analitzats a la taula anterior. En efecte, a l'any 2010 es van resoldre un total de 97.057 expedients, mentre que a l'any 2015 es van concloure un total de 63.444 assumptes, un 35% menys. Si comparem aquests valors amb els dels assumptes iniciats en un mateix període (Gràfic 30), veiem com el volum d'assumptes resolts és superior al dels ingressats. Es tracta d'una dada positiva, ja que implica que l'acumulació d'assumptes a poc a poc es va reduint.

Pel que fa al detall dels àmbits territorials analitzats, veiem com la reducció en el volum d'assumptes resolts pels TSJ, és més intensa en l'àmbit de "Espanya sense Catalunya". Així, la variabilitat en la seqüència temporal analitzada (2010-2015) en el territori, és d'un 37%; mentre que a la demarcació de "Catalunya", aquest és d'un 7%. De fet, a l'any 2015 es produeix un increment del nombre total d'assumptes resolts pel TSJ de Catalunya, trencant amb la tendència regressiva registrada al llarg de tota la seqüència.

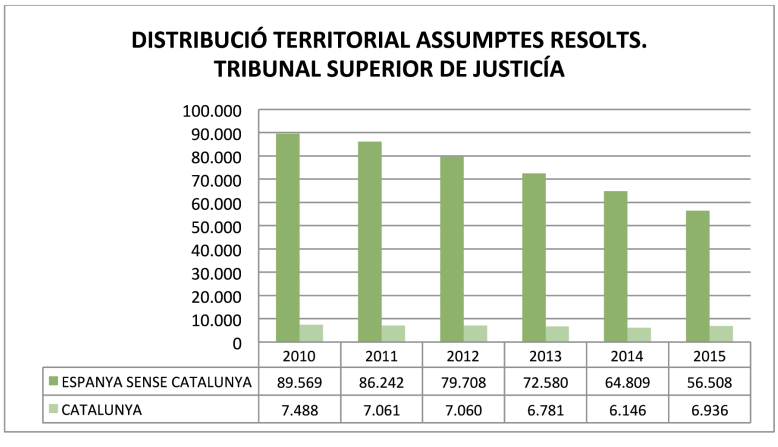

Gràfic 31. Distribució territorial d'assumptes resolts. Tribunal Superior de Justícia.

En el Gràfic 32 tenim una taula amb la distribució percentual del volum d'assumptes resolts per una i una altra demarcació territorial, al llarg del període que va de l'any 2010 a l'any 2015. La mitjana de distribució se situa en un 90-10 a favor de "Espanya sense Catalunya", com no podria ser d'altra manera tenint en compte que aquest territori congrega un major nombre d'òrgans judicials i estén la seva Jurisdicció en una zona major, geogràficament parlant. No obstant això, si ens fixem en el detall de la seqüència temporal analitzada, veiem com a mesura que es van succeint els anys, el TSJ de "Catalunya" augmenta el volum d'assumptes resolts sobre el total. Així, a l'any 2015 els TSJ de "Espanya sense Catalunya" resolen el 88% dels assumptes conclosos en aquest exercici, ocupant-se "Catalunya" el 12% restant.

LA LUPA. DISTRIBUCIÓ DELS ASSUMPTES RESOLTS. TSJ		
	ESPANYA SENSE CATALUNYA	CATALUNYA
2009	92%	8%
2010	92%	8%
2011	92%	8%
2012	92%	8%
2013	91%	9%
2014	91%	9%
2015	88%	12%

Gràfic 32. La Lupa. Distribució d'assumptes resolts. Tribunal Superior de Justícia.

Assumptes pendents al finalitzar

En el Gràfic 33 podem veure l'evolució del nombre d'assumptes pendents al finalitzar l'any pels TSJ de l'àmbit contenciós-administratiu, al llarg dels últims anys.

D'acord amb el desenvolupament dels assumptes ingressats i els expedients resolts al llarg dels últims exercicis, l'evolució de la tendència dels temes que resten per finalitzar en acabar l'any es mostra regressiva. En efecte, a l'any 2010 es registren un total de 155.554 assumptes pendents al finalitzar, mentre que al 2015 la xifra es redueix fins als 71.553 expedients. Això suposa una regressió del 54%, el que sens dubte es tracta d'una dada positiva, tenint en compte que una de les necessitats d'aquesta Jurisdicció, és precisament la de reduir els nivells de saturació que històricament ha patit, i millorar la capacitat resolutiva dels òrgans judicials que s'integren en la mateixa.

De la mateixa manera que succeeix amb el desenvolupament dels assumptes resolts segons vèiem en l'anàlisi de la gràfica anterior, la regressió dels assumptes pendents al finalitzar és més intensa en l'àmbit de "Espanya sense Catalunya", amb un descens acumulat del 56 %; mentre que en el TSJ de "Catalunya" la variabilitat en el període 2010-2015 és d'un -32%.

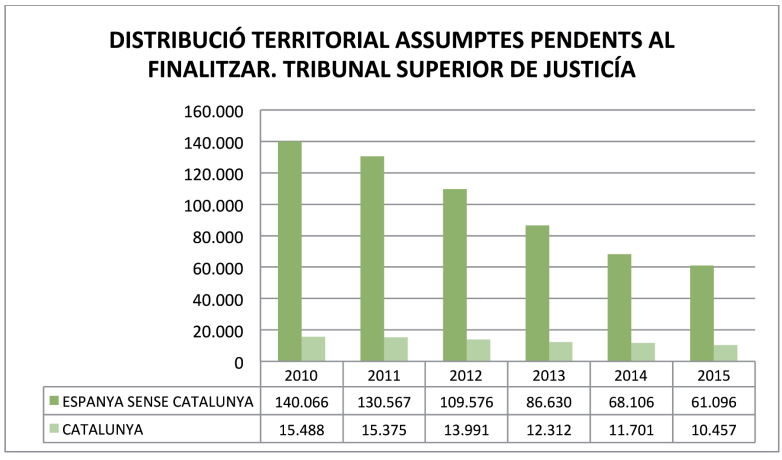

Gràfic 33. Distribució territorial d'assumptes pendents en finalitzar. Tribunal Superior de Justícia.

Principals indicadors judicials

Taxa de resolució

Pel que fa a la taxa de resolució registrada pels TSJ al llarg dels últims anys, en el Gràfic 34 podem contemplar com ha estat el seu desenvolupament, distingint entre els àmbits geogràfics de : "Espanya sense Catalunya" i "Catalunya".

D'acord amb l'evolució del moviment dels assumptes, la capacitat resolutiva dels TSJ experimenta un increment progressiu a mesura que es van succeint els anys. Aquesta arriba al seu cimal a l'any 2013, amb una taxa de resolució del 151% a "Espanya sense Catalunya "i una altra del 128% a "Catalunya". A partir d'aquí, veiem com es registra un descens de les taxes de resolució registrades en les dues demarcacions territorials, tot i que encara es mantenen per sobre dels nivells anotats en els anys inicials de la sèrie.

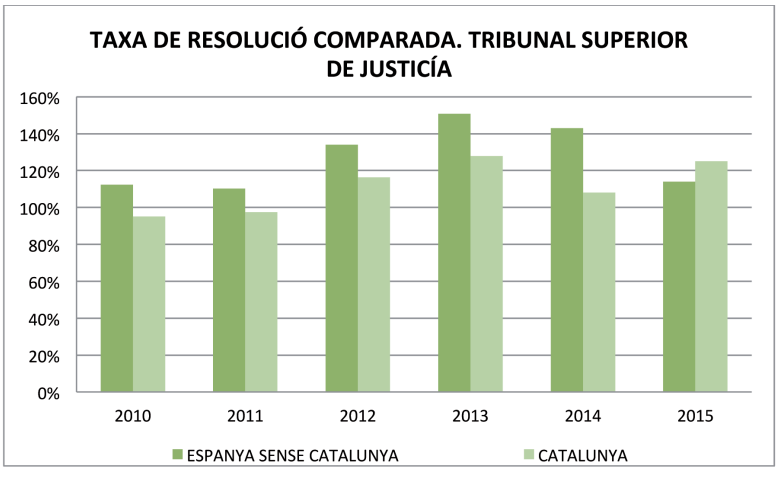

Gràfic 34. Taxa de resolució comparada. Tribunal Superior de Justícia.

Taxa de pendència

En el Gràfic 35 podem veure el desenvolupament de la taxa de pendència comparada entre els TSJ dels àmbits territorials de "Espanya sense Catalunya" i "Catalunya", en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

D'una banda, la tendència general de la mateixa, es mostra regressiva en els TSJ de les dues circumscripcions. En l'àmbit de "Espanya sense Catalunya" vam passar d'una taxa de pendència del 156% a l'any 2010, a una altra del 108% a l'any 2015, un 31% menys; mentre que en el TSJ de "Catalunya", del 207% registrat a l'any 2010 aquesta es redueix un 151% fins a situar-se en un 27% a l'any 2015.

D'altra banda, veiem com l'acumulació dels TSJ en termes de taxa de pendència, es manté més elevada en l'àmbit de "Catalunya". En efecte, aquesta es manté 60 punts percentuals de mitjana per sobre de "Espanya sense Catalunya", escurçant la distància entre tots dos territoris a l'any 2015.

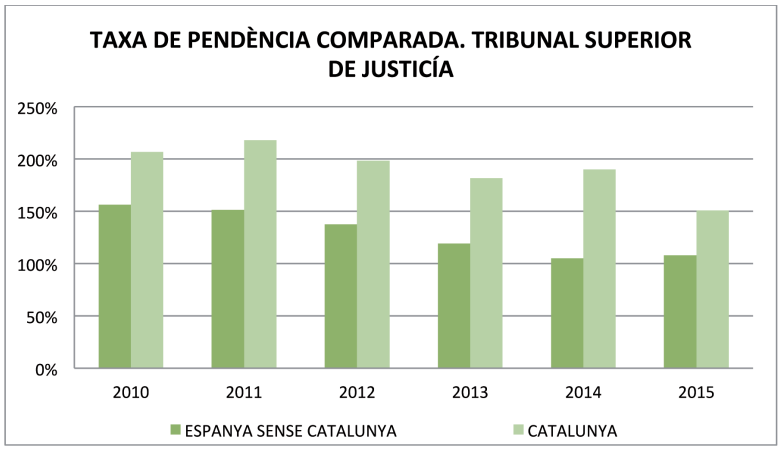

Gràfic 35. Taxa de pendència comparada. Tribunal Superior de Justícia.

Taxa de congestió

En el Gràfic 36 podem veure l'evolució de la taxa de congestió registrada en els TSJ dels àmbits territorials de "Espanya sense Catalunya" i de "Catalunya", al llarg del període comprès entre els anys 2010 i 2015.

Pel que fa a la tendència de la mateixa, veiem com es correspon a la de la taxa de pendència, analitzada en la gràfica anterior. Encara que amb altres valors, veiem com la taxa de congestió dels TSJ es redueix de forma progressiva a mesura que es van succeint els anys, de forma correlativa al moviment dels assumptes registrats (Gràfic 30).

En l'àmbit de "Espanya sense Catalunya" la taxa de congestió registrada a l'any 2015 és del 208%, mentre que en el de "Catalunya", la mateixa es situa en un 248%. Es tracta d'uns valors molt alts tenint en compte el que aquests representen, anotant-se fins i tot xifres que superen la barrera del 300% en el TSJ de "Catalunya" en els primers anys de la sèrie. Tal com es va avançar en la introducció d'aquest capítol, un dels problemes que ha caracteritzat l'activitat judicial de l'àmbit contenciós-administratiu, són els seus nivells de saturació i acumulació d'assumptes, derivat de la complexitat i diversitat dels mateixos.

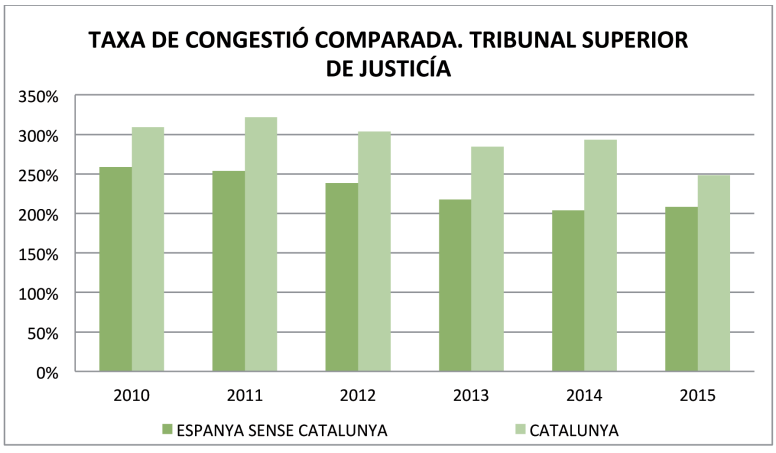

Gràfic 36. Taxa de congestió comparada. Tribunal Superior de Justícia.

4. Estrangeria

4.1 Situació general

En el present apartat, farem referència a un fenomen que ha tingut una incidència més o menys intensa en l'ordre contenciós-administratiu, des del punt de vista de l'activitat judicial dels òrgans que s'integren en el mateix. Es tracta dels assumptes relacionats amb el Dret d'Estrangeria, l'evolució dels quals va lligada als canvis socioeconòmics que ha experimentat el nostre país en els últims 50 anys.

Així, Espanya ha passat de ser un Estat d'emigrants a un país que rep una quantitat important de fluxos migratoris. Tant en una i altra circumstància, la motivació és la mateixa: persones que, a causa de la falta d'oportunitats en els seus països d'origen decideixen provar fortuna en un país estranger. En el cas particular d'Espanya, hem de fer referència a la sortida de molts joves cap a l'estranger, per tal de trobar l'oportunitat laboral que al nostre país no han tingut, per culpa de la crisi econòmica que viu el nostre país des de l'any 2008, així com de la inoperància del Govern per acabar amb els problemes estructurals que afecten de forma endèmica a la configuració del Mercat de Treball. En el Capítol sobre l'àmbit Laboral, s'analitzen les dades relatives a la situació socio econòmica i conjuntural del Mercat de Treball al nostre país, en el qual destaquen uns alts nivells d'atur i una elevada temporalitat en la contractació.

El desenvolupament del fenomen migratori s'ha concretat a nivell jurídic de la següent manera. Des del punt de vista del dret substantiu o material, hem de destacar dues gran normes: la *Llei Orgànica 7/1985, d'1 de juliol, sobre drets i llibertats dels estrangers* (ja derogada) i l'actual *Llei Orgànica 4/2000, de 11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social*, més progressista que l'anterior. La primera es va promulgar en un context en què Espanya estava preparant el seu ingrés a la Comunitat Europea. No obstant això, aquesta norma ha estat durament criticada, qualificant-se l'actuació estatal sobre el fenomen migratori de policial. La segona, malgrat que també va tenir els seus detractors i va ser criticada per alguns sectors doctrinals, suposa un avanç en la concepció de l'anomenat Dret d'Estrangeria.

Des del punt de vista processal, els òrgans jurisdiccionals que tenen atribuïda la competència per al coneixement i resolució de la situació administrativa d'un estranger o estrangera, és precisament l'ordre contenciós-administratiu. En el Gràfic 37 podem contemplar l'evolució anual de la població

a Catalunya, distingint entre la immigrant i la total, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015, segons les dades publicades en el IDESCAT. D'una banda, veiem com la població total de Catalunya registra un lleuger augment durant els tres primers anys de la sèrie, situant-se en 7.570.908 en l'exercici 2012. A partir d'aquí, el volum de població registra un descens progressiu, anotant-se un total de 7.516.254 persones a l'any 2015. En el mateix sentit discorren les dades relatives a la tendència de la "població immigrant". Una de les coses que hem de tenir en compte a l'hora d'analitzar les dades sobre la població, són els principals fenòmens demogràfics que defineixen el moviment natural de la població. Segons les dades publicades al INE sobre aquest tema a nivell estatal, a l'any 2015 es registra un creixement vegetatiu de la població negatiu, el que significa que hi ha hagut més defuncions que naixements.

D'altra banda, veiem com la població immigrant representa un 14% sobre la població total de Catalunya. El que justifica l'existència d'una branca del Dret específica que s'ocupi de la situació administrativa dels mateixos, així com el nostre interès en dedicar un apartat a l'estudi de l'activitat judicial dels òrgans judicials en termes de litigiositat.

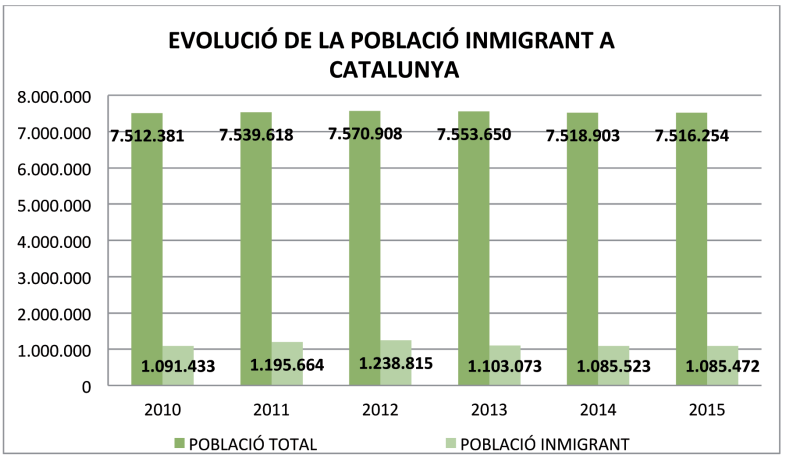

Gràfic 37. Evolució de la població immigrant a Catalunya.

En el Gràfic 38 podem veure una comparativa amb el nombre total d'assumptes ingressats en matèria d'estrangeria, entre els principals òrgans que s'ocupen de la mateixa en la província de Barcelona, al llarg del període comprès entre els anys 2010 i 2015.

D'una banda, la tendència de la gràfica mostra un descens progressiu de la litigiositat dels assumptes en matèria d'estrangeria. En efecte, considerant els dos òrgans analitzats de manera conjunta, a l'any 2010 s'ingressen un total de 4.068 expedients, mentre que a l'any 2015 la xifra es redueix fins als 2.564 assumptes, un 37% menys. Aquest descens es correspon amb l'evolució de la taxa de litigiositat (Gràfic 1), així com amb la regressió de la població immigrant al llarg dels últims anys.

D'altra banda, veiem com el principal volum d'assumptes es concentre als Jutjats dels Contenciós-Administratiu, mentre que els Jutjats d'Instrucció s'ocupen d'una part relativament petita dels assumptes relacions amb el Dret d'estrangeria. Així, a l'any 2015 els primers es van ocupar d'un total de 2.385 assumptes ingressats, mentre que els segons es van encarregar de 399 expedients iniciats.

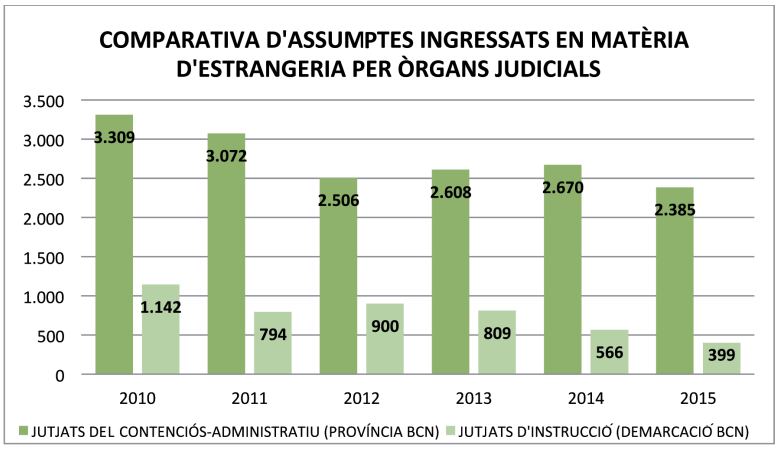

Gràfic 38. Comparativa d'assumptes en matèria estrangeria per òrgans judicials.

4.2 Jutjats del Contenciós-Administratiu en matèria d'estrangeria

Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats

En el Gràfic 39 podem contemplar l'evolució de les dades relatives al nombre total d'assumptes ingressats als Jutjats del Contenciós-Administratiu, en matèria d'estrangeria, durant el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En aquest, veiem com la tendència es correspon amb el comportament de la taxa de litigiositat analitzada en el Gràfic 1, així com amb el desenvolupament de la població immigrant al llarg d'últims anys (Gràfic 37), segons les dades publicades pel IDESCAT . En efecte, a l'any 2010 s'ingressen en els JCA un total de 35.141 assumptes en matèria d'estrangeria, reduint-se la xifra fins als 22.523 a l'any 2015, un 36% menys.

Pel que fa al detall dels àmbits territorials analitzats, veiem com el de "Espanya sense Catalunya" ocupa la primera posició pel que fa a volum, com no podria ser d'altra manera tenint en compte que aquest congrega el major nombre de tribunals, així com de població. La segona posició l'ocupa la "demarcació ICAB", que a l'any 2015 va ingressar un total de 2.385 assumptes en matèria d'estrangeria. Aquesta demarcació acumula una quantitat d'assumptes notablement superior a la de "Catalunya sense demarcació ICAB", que en l'últim exercici va ingressar un total de 820 expedients. Això es deu a la configuració pròpia de cada un dels partits provincials que s'integren en una i altra circumscripció, concentrant-se en la "demarcació ICAB", una densitat de població i una activitat econòmica i industrial superior a la de "Catalunya sense demarcació ICAB ".

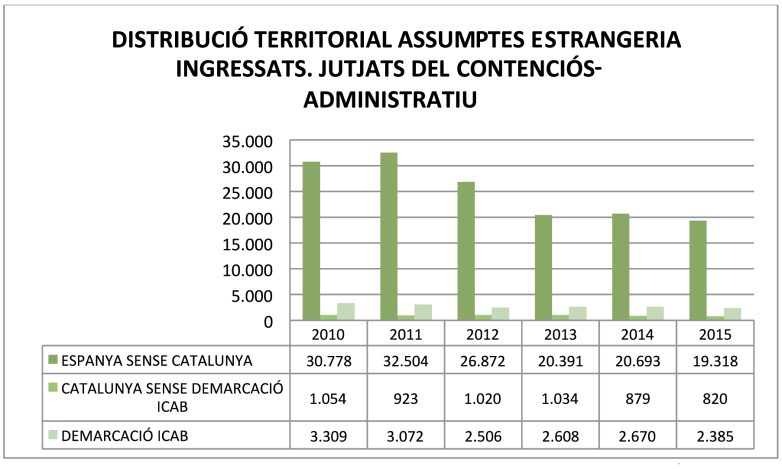

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	30.778	32.504	26.872	20.391	20.693	19.318
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	1.054	923	1.020	1.034	879	820
DEMARCACIÓ ICAB	3.309	3.072	2.506	2.608	2.670	2.385

Gràfic 39. Distribució territorial d'assumptes en estrangeria ingressats. Jutjats del contenciós-administratiu.

Assumptes resolts

En el Gràfic 40 es recullen les dades relatives al volum d'assumptes resolts en matèria d'estrangeria pels JCA, al llarg dels últims anys.

La tendència de la gràfica es desenvolupa de forma correlativa a la dels assumptes ingressats, abans analitzada. En efecte, a l'any 2010 es resolen un total de 41.691 assumptes en matèria d'estrangeria, mentre que a l'any 2015 la xifra es redueix fins als 25.713 expedients, la qual cosa suposa una regressió del 38%. Si posem en relació els valors absoluts registrats referits a una i altra categoria, veiem com (a excepció de l'any 2011) es resolen un major nombre d'assumptes que els que s'inicien en un mateix exercici.

Pel que fa al detall dels àmbits territorials analitzats, veiem com es reprodueix la tendència registrada a la gràfica anterior sobre els assumptes ingressats, pel que ens remetem al que ja s'ha exposat.

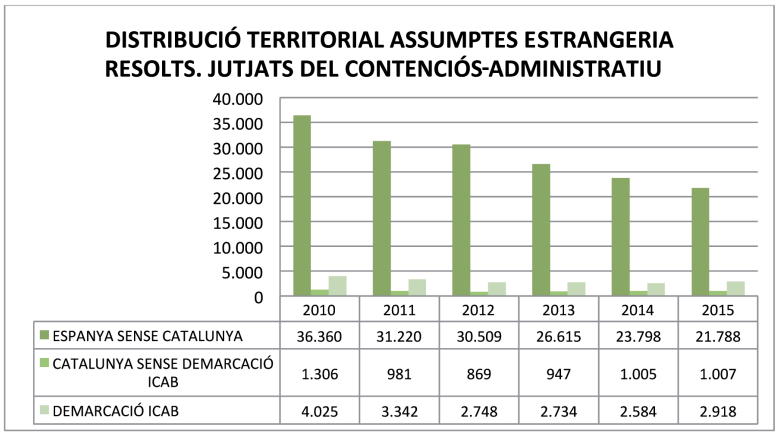

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	36.360	31.220	30.509	26.615	23.798	21.788
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	1.306	981	869	947	1.005	1.007
DEMARCACIÓ ICAB	4.025	3.342	2.748	2.734	2.584	2.918

Gràfic 40. Distribució territorial d'assumptes en estrangeria resolts. Jutjats del contenciós-administratiu.

Assumptes pendents al finalitzar

En el Gràfic 41 podem veure l'evolució del nombre d'expedients pendents al finalitzar l'exercici tramitats davant els JCA, al llarg del període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En aquest, veiem com la tendència discorre de forma paral·lela a la dels assumptes ingressats i a la dels expedients resolts, analitzades en les dues gràfiques anteriors. En efecte, entre l'any 2010 i 2015, es produeix una variabilitat del -49%, ja que d'un total de 28.297 assumptes anotats a l'any 2010, passem a 14.530 a l'any 2015.

Pel que fa al detall dels àmbits territorials analitzats, veiem com el de "Espanya sense Catalunya" registra una variabilitat més intensa en la quantitat d'assumptes acumulats a l'acabar l'any (un 51%), en el període temporal 2010-2015. La "demarcació ICAB" registra un descens també força significatiu (38%); no obstant això en "Catalunya sense demarcació ICAB", malgrat que estem parlant d'una regressió del 18%, si la comparem amb la dels altres dos territoris, veiem com els òrgans judicials que s'integren en el mateix presenten una certa acumulació.

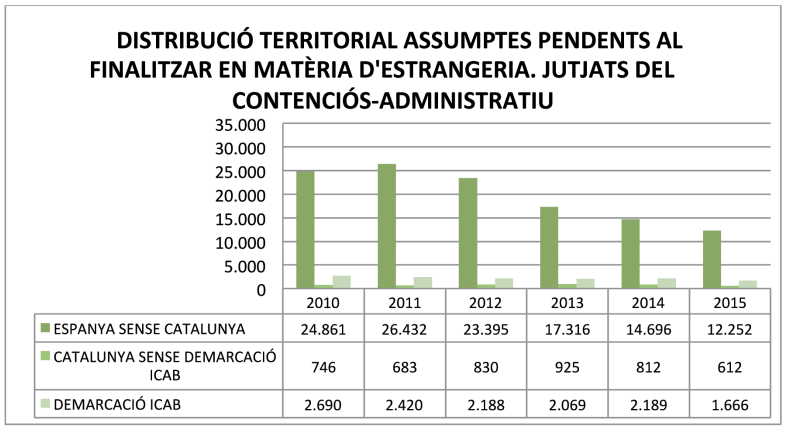

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	24.861	26.432	23.395	17.316	14.696	12.252
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	746	683	830	925	812	612
DEMARCACIÓ ICAB	2.690	2.420	2.188	2.069	2.189	1.666

Gràfic 41. Distribució territorial d'assumptes en estrangeria pendents en finalitzar. Jutjats del contenciós-administratiu.

Principals indicadors judicials

Taxa de resolució

En el Gràfic 42 podem veure el desenvolupament de la taxa de resolució, relativa als JCA des del punt de vista dels assumptes tramitats davant els mateixos en matèria d'estrangeria, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En termes generals, veiem com durant els primers anys de la sèrie es produeix una regressió pel que fa a la capacitat resolutiva. No obstant això, a partir de l'any 2013 es registra un canvi en la tendència, de manera que la taxa de resolució referida als assumptes en matèria d'estrangeria tramitats davant el JCA, experimenta un augment progressiu al llarg dels últims anys de la seqüència .

Pel que fa al detall dels àmbits territorials analitzats, veiem com el de "Espanya sense Catalunya", si bé la tendència del mateix durant els primers anys de la sèrie es correspon amb el que s'ha exposat, en els dos últims anys la taxa de resolució registra un lleuger descens, trencant per tant amb la tònica general. Mentre que en els àmbits de "Catalunya sense demarcació ICAB" i de la "demarcació ICAB", la taxa de resolució es mostra a l'alça d'acord amb la tendència generalitzada abans comentada. A l'any 2015, la taxa de resolució per al territori de "Espanya sense Catalunya", és del 113%, mentre

que per al de "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB", la mateixa és d'un 123% i un 122% respectivament.

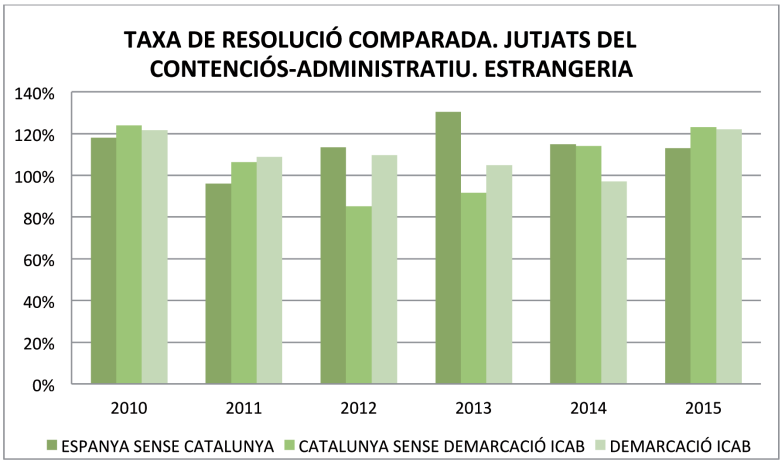

Gràfic 42. Taxa de resolució comparada. Jutjats del contenciós-administratiu. Estrangeria.

Taxa de pendència

En el Gràfic 43 es recullen les dades relatives a la taxa de pendència registrada pels JCA en la tramitació dels assumptes en matèria d'estrangeria, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En conjunt, veiem com la tendència d'aquesta es desenvolupa de forma correlativa a la de la taxa de resolució analitzada en la gràfica anterior. En efecte, durant els primers anys de la sèrie, la taxa de pendència experimenta una progressió constant; tendència que canvia de rumb a partir de l'any 2013 iniciant-se un descens de la mateixa al llarg dels últims exercicis. I és un increment del volum dels assumptes ingressats sense l'acompanyament de les mesures de reforç pertinents, el que fa que es produeixi una minva en la capacitat resolutiva dels Tribunals així com l'increment dels nivells de saturació dels mateixos. En sentit contrari, en reduir la càrrega de treball dels òrgans judicials, s'incrementa la taxa de resolució i disminueix de forma correlativa les taxes de pendència i congestió.

Finalment, veiem com en l'últim any de la sèrie, la distància entre els valors relatius a la taxa de pendència registrats en cadascuna de les tres demarcacions analitzades, es redueix de forma considerable (en comparació amb exercicis anteriors). Així, a l'any 2015, la taxa de pendència registrada en l'àmbit de "Espanya sense Catalunya", és del 56%, mentre que en el de "Catalunya sense demarcació ICAB" i en el de la "demarcació ICAB" aquesta és de un 61% i un 57% respectivament.

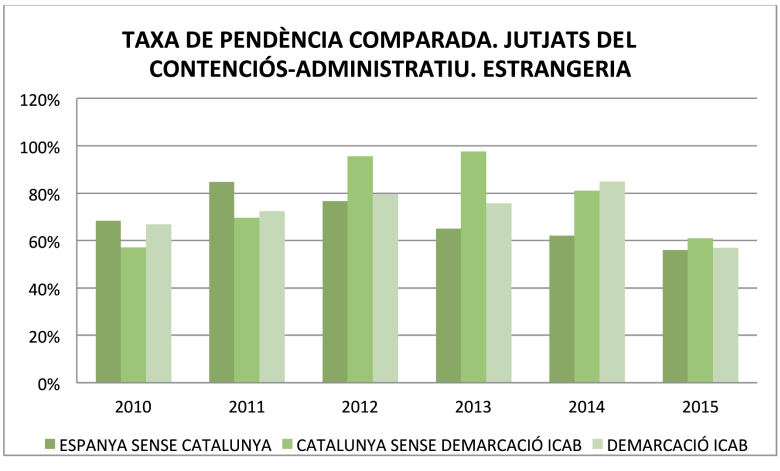

Gràfic 43. Taxa de pendència comparada. Jutjats del contenciós-administratiu. Estrangeria.

Taxa de congestió

Pel que fa a les dades relatives a la taxa de congestió així com a la seva evolució al llarg dels últims anys, en el Gràfic 44 es recullen les mateixes referits als assumptes tramitats abans els JCA en matèria d'estrangeria.

En aquest veiem que, tot i que amb altres valors, es reprodueix la tendència registrada a la gràfica anterior relativa a la taxa de pendència. A l'any 2015, la taxa de pendència registrada en l'àmbit de "Espanya sense Catalunya", és del 156%, mentre que en el de "Catalunya sense demarcació ICAB" i en el de la "demarcació ICAB" aquesta és d'un 162 % i un 157% respectivament. Es tracta de xifres molt altes, tenint en compte que suposen el reflex d'una acumulació i uns de saturació importants, pel que fa al temps de resposta que ofereixen els JCA en matèria de dret d'estrangeria.

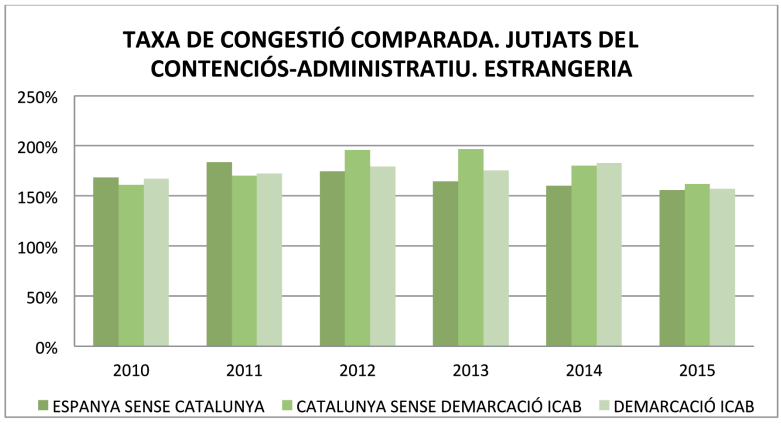

Gràfic 44. Taxa de congestió comparada. Jutjats del contenciós-administratiu. Estrangeria.

4.3 Jutjats d'instrucció en matèria d'estrangeria

Tot i que els Jutjats d'Instrucció són òrgans judicials que s'integren en l'ordre jurisdiccional penal i no en l'àmbit contenciós-administratiu, en haver-ne posat el focus en els assumptes relatius a estrangeria, hem considerat oportú referir-nos a aquests en el present epígraf. Tal i com estableix l'art. 87.2 LOPJ, els Jutjats d'Instrucció *"coneixeran de l'autorització d'internament d'estrangers en els centres d'internament, així com del control de l'estada d'aquests en els mateixos i a les sales d'inadmissió de fronteres"*.

Un Centre d'Internament d'Estrangers (CIE) és un establiment públic de caràcter no penitenciari on s'interna de manera cautelar a aquells estrangers que estan sent sotmesos a un expedient d'expulsió del territori nacional. La norma que regula el seu funcionament és el *Reial Decret 162/2014, de 14 de març, pel qual s'aprova el reglament de funcionament i règim interior dels centres d'internament d'estrangers*.

Per tal d'obtenir una informació més completa sobre l'activitat judicial que emana d'aquest tipus d'assumptes, s'ha procedit a actualitzar la sèrie de dades recollides respecte a anteriors edicions, i s'han inclòs els expedient tramitats pels jutges d'instrucció, ja pertanyin a un Jutjat d'Instrucció amb caràcter exclusiu o un Jutjat de Primera Instància i Instrucció (mixt).

Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats

En el Gràfic 45 podem veure l'evolució del nombre total d'assumptes en matèria d'estrangeria ingressats i tramitats davant els jutjats d'instrucció, al llarg del període comprès entre els anys 2010 i 2015.

D'acord amb l'evolució de la taxa de litigiositat i amb el descens de la població immigrant a Espanya al llarg dels últims anys, el nombre d'assumptes ingressats en els Jutjats d'Instrucció en matèria d'estrangeria, ha baixat de forma progressiva durant els últims exercicis. En efecte, a l'any 2010 es van iniciar un total de 16.974 expedients en matèria d'estrangeria, mentre que al 2015 la xifra es redueix fins als 9.428 assumptes, un 44% menys.

A l'any 2015, veiem com la reducció és especialment significativa en els àmbits territorials de "Catalunya sense demarcació ICAB" i en la "demarcació ICAB". En el primer, veiem com a l'any 2014 es van ingressar un total de 1.117 expedients, mentre que al 2015 s'inicien 613 assumptes; i a la "demarcació ICAB", de 566 temes al 2013 vam passar a 399 a l'any 2015.

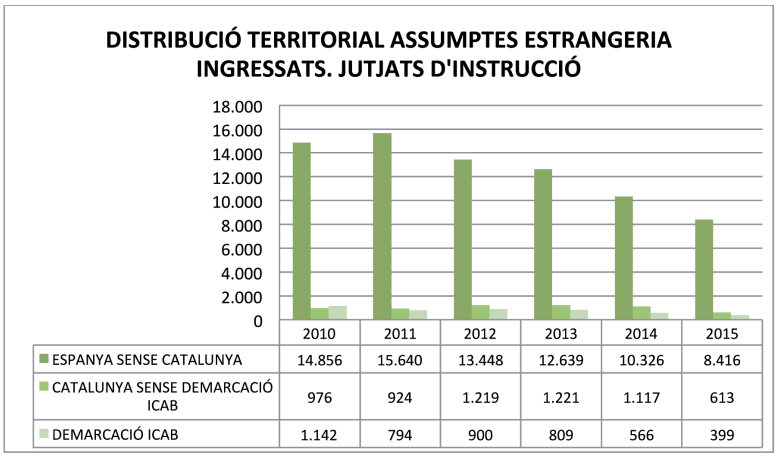

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	14.856	15.640	13.448	12.639	10.326	8.416
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	976	924	1.219	1.221	1.117	613
DEMARCACIÓ ICAB	1.142	794	900	809	566	399

Gràfic 45. Distribució territorial d'assumptes en estrangeria ingressats. Jutjats d'instrucció.

Assumptes resolts

En el Gràfic 46 podem veure l'evolució de les dades relatives als assumptes en matèria d'estrangeria, resolts pels Jutjats de Primera Instància i Instrucció, al llarg dels últims anys.

En aquest, veiem com la tendència discorre de forma paral·lela a la registrada a la gràfica anterior sobre assumptes ingressats. En efecte, a l'any 2010 els Jutges d'Instrucció resolen un total de 17.133 assumptes en matèria d'estrangeria, mentre que a l'any 2015 la xifra es redueix fins als 9.451 assumptes, un 45% menys.

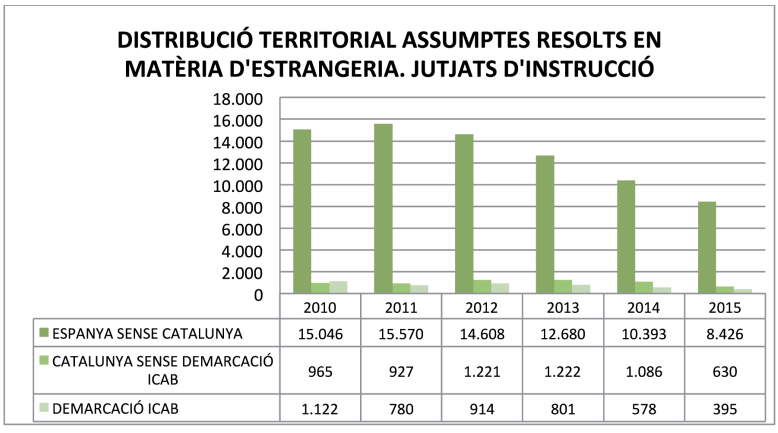

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	15.046	15.570	14.608	12.680	10.393	8.426
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	965	927	1.221	1.222	1.086	630
DEMARCACIÓ ICAB	1.122	780	914	801	578	395

Gràfic 46. Distribució territorial d'assumptes en estrangeria resolts. Jutjats d'instrucció.

Assumptes pendents al finalitzar

En el Gràfic 47, podem veure l'evolució dels assumptes pendents al finalitzar pels Jutjats d'Instrucció, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En aquest, veiem com la tendència es correspon amb la de les dues gràfiques anteriors. Així, d'un total de 1.635 assumptes pendents al finalitzar en matèria d'estrangeria a l'any 2010, passem a 282 expedients a l'any 2015, el que suposa una regressió del 83%. Aquest descens s'intensifica de manera significativa a partir de l'any 2012, on és especialment visible en l'àmbit de "Espanya sense Catalunya". En efecte, a l'any 2011 es van registrar en el territori un total de 1.607 assumptes pendents al finalitzar, reduint-se la xifra fins als 404 a l'any 2012.

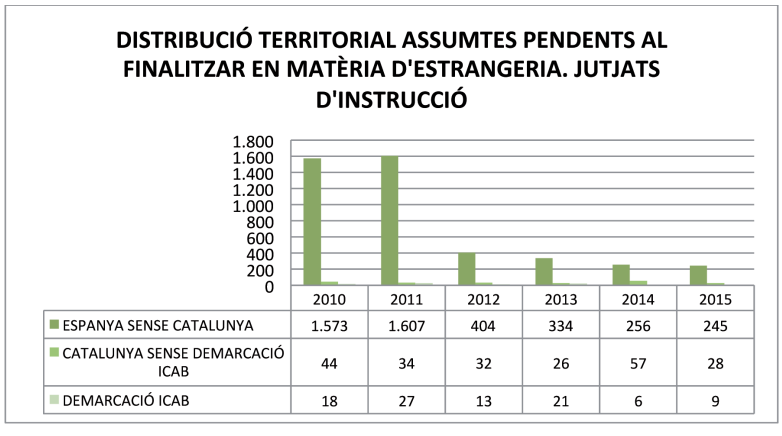

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	1.573	1.607	404	334	256	245
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	44	34	32	26	57	28
DEMARCACIÓ ICAB	18	27	13	21	6	9

Gràfic 47. Distribució territorial d'assumptes en estrangeria pendents al finalitzar. Jutjats d'instrucció.

Principals indicadors judicials

Taxa de resolució

En el Gràfic 48 podem veure el desenvolupament de la taxa de pendència comparada dels jutjats de primera instància i instrucció, des del punt de vista de la tramitació dels assumptes en matèria d'estrangeria. En aquest, s'han diferenciat les següents circumscripcions territorials: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

Si ens fixem en l'eix de les ordenades, podem concloure que la taxa de resolució presenta un desenvolupament més o menys estable al llarg de tota la sèrie, amb tot just una variabilitat interanual

d'uns pocs punts percentuals. El salt més pronunciat que es registra, té lloc a l'any 2012: en efecte, d'un 100% registrada en l'exercici anterior, es passa a una taxa de resolució del 109%. La causa explicativa d'aquest fenomen la trobem en l'increïble descens del volum d'assumptes acumulats segons vam poder analitzar en la gràfica anterior sobre l'evolució dels assumptes pendents en finalitzar en matèria d'estrangeria, tramitats en els Jutjats de Primera Instància i Instrucció.

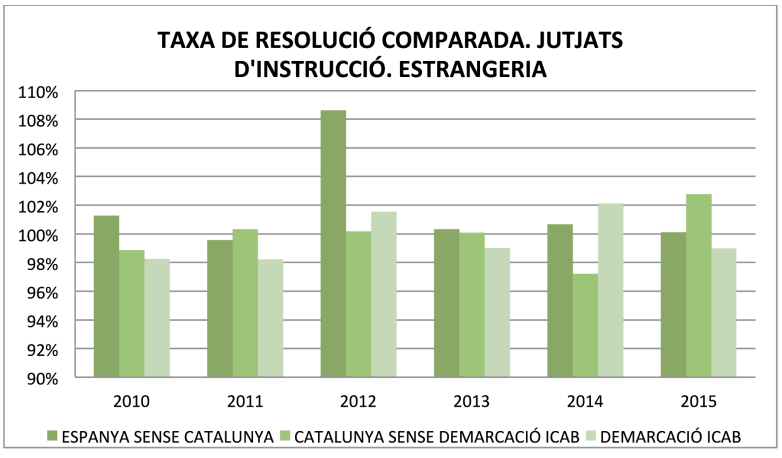

Gràfic 48. Taxa de resolució comparada. Jutjats d'instrucció. Estrangeria.

Taxa de pendència

Pel que fa al comportament de la taxa de pendència referida als assumptes sobre Dret d'estrangeria tramitats davant els Jutjats de Primera Instància i Instrucció, al Gràfic 49 podem contemplar quin ha estat el seu desenvolupament al llarg dels últims anys.

En termes generals veiem com la taxa de pendència en aquests òrgans és relativament baixa, situant-se la xifra més alta de la sèrie en un 10,45% a l'any 2010, sent anotada pels Tribunals que s'integren en l'àmbit de "Espanya sense Catalunya" .

A partir de l'any 2010, d'acord amb l'evolució dels assumptes pendents al finalitzar abans comentat, veiem com es produeix un descens significatiu de la taxa de pendència, sobretot en els Jutjats de Primera Instància i Instrucció ubicats en l'àmbit territorial de "Espanya sense Catalunya". A l'any 2015, tot i incrementar-se lleugerament la mateixa en aquest últim territori i en el de la "demarcació ICAB" respecte a l'exercici anterior, veiem com la taxa de pendència se situa en una mitjana del 3%.

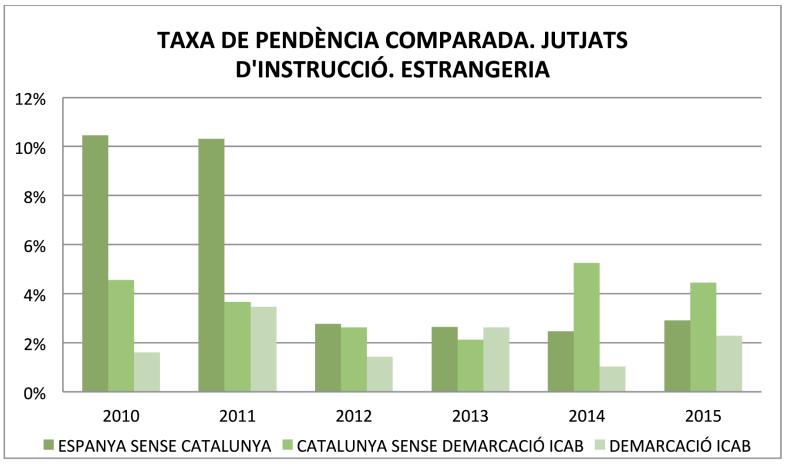

Gràfic 49. Taxa de pendència comparada. Jutjats d'instrucció. Estrangeria.

Taxa de congestió

Finalment, en el Gràfic 50 podem contemplar l'evolució de la taxa de congestió relativa als assumptes en matèria d'estrangeria, tramitats davant els Jutjats de Primera Instància i Instrucció al llarg dels últims anys.

La mateixa es desenvolupa de forma paral·lela a la de la taxa de pendència analitzada anteriorment, pel que ens remetem al que ja s'ha exposat. No obstant això, veiem com hi ha diferències pel que fa als valors registrats en un i altre indicador. En efecte, la taxa de congestió mitjana per a l'any 2015, se situa al voltant del 104%.

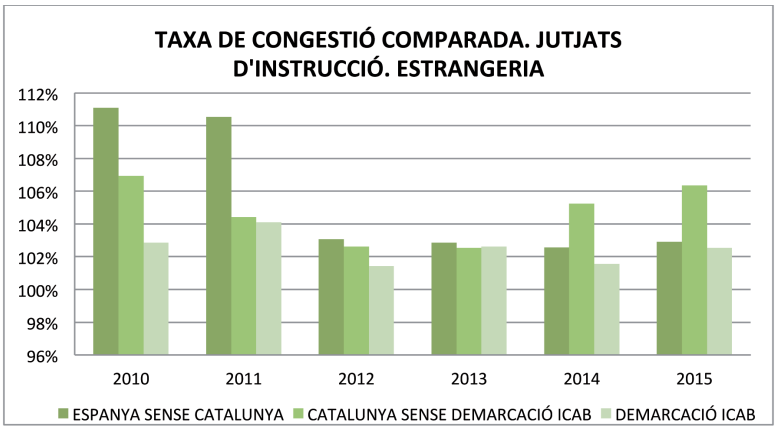

Gràfic 50. Taxa de congestió comparada. Jutjats d'instrucció. Estrangeria.

5. Execucions

A continuació, es duu a terme l'anàlisi de l'activitat judicial relativa als procediments d'execució tramitats davant la Jurisdicció contenciosa-administrativa, al llarg dels últims anys.

Assumptes ingressats

En el Gràfic 51 podem veure el desenvolupament dels procediments d'execució instats davant els òrgans que s'integren en l'ordre contenciós-administratiu, al llarg del període comprès entre els anys 2010 i 2015.

Considerant les tres demarcacions territorials de forma conjunta, veiem com la tendència del volum d'assumptes ingressats al llarg de la sèrie, es mostra a l'alça. En efecte, a l'any 2010 es ingressen un total de 13.101 procediments d'execució en aquesta Jurisdicció, mentre que la xifra s'incrementa fins als 18.708 expedients a l'any 2015, un 43% més. Aquest comportament xoca amb l'evolució del nombre d'assumptes tramitats davant els òrgans judicials de l'ordre contenciós-administratiu al llarg dels últims anys, segons vam tenir ocasió d'analitzar en el Gràfic 3. En aquest, vam comprovar com la litigiositat en aquesta Jurisdicció ha baixat , el que xoca amb la tendència del nombre d'execucions.

A l'any 2015, veiem com es produeix un canvi en la tendència, tot i que sense ser aquest molt significatiu en termes absoluts, ja que en les tres demarcacions territorials s'anota un descens dels procediments d'execució iniciats respecte a l'exercici anterior.

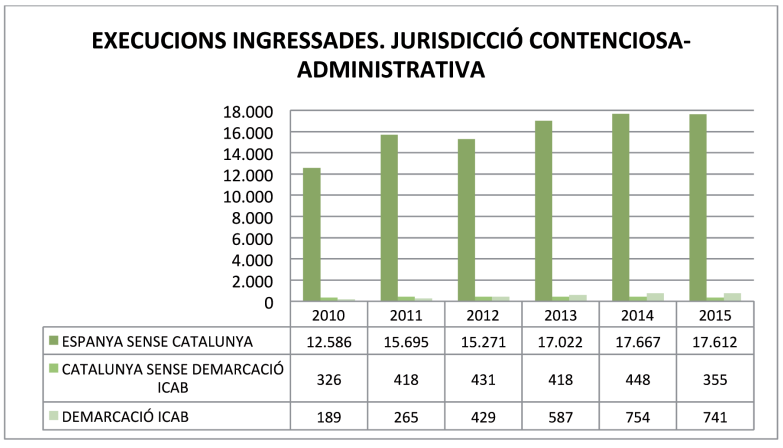

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	12.586	15.695	15.271	17.022	17.667	17.612
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	326	418	431	418	448	355
DEMARCACIÓ ICAB	189	265	429	587	754	741

Gràfic 51. Execucions ingressades. Jurisdicció contenciosa-administrativa.

Assumptes resolts

En el Gràfic 52 podem veure el desenvolupament del nombre de procediments d'execució resoltes pels Tribunals que s'integren en l'ordre contenciós-administratiu, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

L'evolució dels expedients d'execució conclosos es correspon amb el dels iniciats anteriorment analitzats. Així, durant l'any 2010 es resolen un total de 13.543 procediments d'execució, mentre que a l'any 2015 la xifra s'incrementa fins als 18.197 assumptes, un 34% més.

D'acord amb el manifestat abans, a l'any 2015 es registra un gir de rumb pel que fa a la tendència dels assumptes resolts, però aquesta vegada, només en els àmbits de "Espanya sense Catalunya" i a la "demarcació ICAB" .

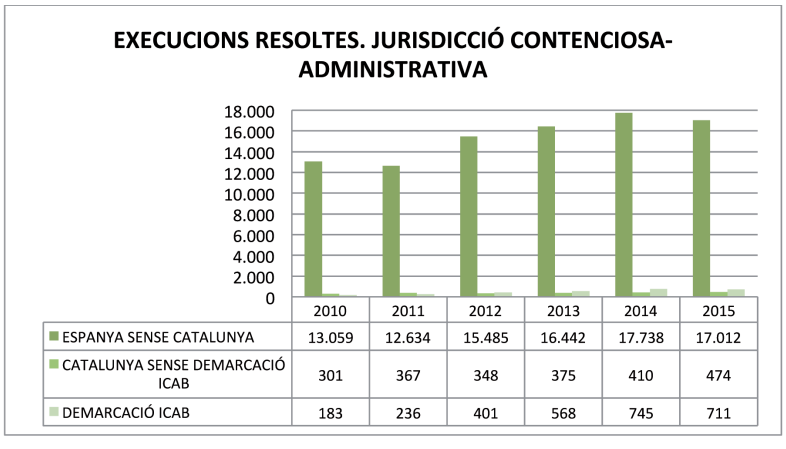

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	13.059	12.634	15.485	16.442	17.738	17.012
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	301	367	348	375	410	474
DEMARCACIÓ ICAB	183	236	401	568	745	711

Gràfic 52. Execucions resoltes. Jurisdicció contenciosa-administrativa.

Assumptes pendents al finalitzar

En el Gràfic 53 podem contemplar l'evolució dels procediments d'execució pendents al finalitzar, que s'han tramitat abans els òrgans jurisdiccionals de l'ordre contenciós-administratiu, al llarg dels últims anys.

D'acord amb el moviment judicial d'assumptes des del punt de vist dels expedients ingressats i els resolts, analitzats en les gràfiques anteriors, el nombre de procediments d'execució pendents a l'acabar l'exercici experimenta un creixement progressiu a mesura que es van succeint els anys . En efecte, a l'any 2010 resten per concloure un total de 12.781 procediments d'execució, mentre que a l'any 2015 la xifra es redueix un 38% anotant-se un total de 17.650 expedients.

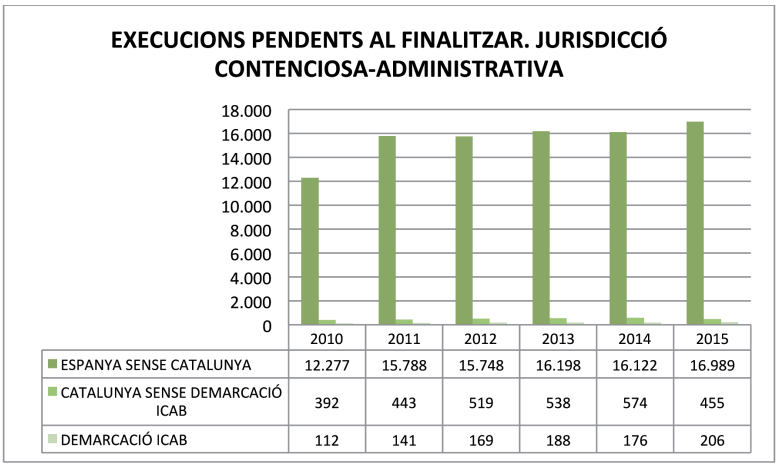

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	12.277	15.788	15.748	16.198	16.122	16.989
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	392	443	519	538	574	455
DEMARCACIÓ ICAB	112	141	169	188	176	206

Gràfic 53. Execucions pendents en finalitzar. Jurisdicció contenciosa-administrativa.

6. Conclusions

Analitzada l'activitat judicial registrada pels Tribunals que s'integren en l'ordre contenciós-administratiu, a través de les dades publicades pel CGPJ i l'aplicació dels principals indicadors judicials sobre els mateixos, procedim a l'exposició de les principals conclusions a les que aquest estudi ens condueix.

En primer lloc, en el Gràfic 1 hem vist com la taxa de litigiositat registrada al llarg dels últims anys en aquesta Jurisdicció, ha anotat un descens significatiu. Sobretot a partir de l'any 2008, en què esclata la bombolla immobiliària i amb això la crisi econòmica i financera, que s'ha traduït en un descens del volum d'assumptes ingressats. A l'any 2015, la taxa de litigiositat se situa un 4,38%, fet que suposa una lleugera regressió respecte a l'exercici anterior, en què es va registrar un 4,51%. A la "demarcació ICAB", la taxa de litigiositat registrada en aquest últim any, és encara més baixa: un 3,06%. En termes absoluts, això s'ha traduït en un total de 203.245 assumptes ingressats en els òrgans que formen part de l'àmbit contenciós-administratiu. D'aquests, 8.076 expedients s'han tramitat davant els òrgans que s'integren en la "demarcació ICAB", segons vam poder veure en el Gràfic 3.

D'acord amb la tendència regressiva de la taxa de litigiositat, el nombre d'assumptes resolts (218.431 a l'any 2015, segons vam veure en el Gràfic 4) i dels assumptes pendents al finalitzar l'exercici (207.122 en aquest últim any, d'acord amb el Gràfic 5), ha baixat de manera notable al llarg dels últims anys. En quant als factors que justifiquen el descens de l'activitat judicial en l'àmbit contenciós-administratiu, destaquem els següents. D'una banda, tal i com s'ha apuntat abans, la crisi econòmica ha incidit en el descens de la taxa de litigació, ja que aquesta va lligada en termes generals a l'existència d'una activitat més o menys intensa de l'economia i la indústria.

D'altra banda, el descens de la població al llarg dels últims anys, ha fet que el nombre de litigis que es plantegin davant els Tribunals d'aquesta Jurisdicció, també ho hagi fet. A l'any 2015, el nombre d'habitants a Espanya se situa en 46.449.565, registrant un creixement vegetatiu de la població

(diferència entre naixements i defuncions) negatiu, segons les dades publicades per l'INE. En el Gràfic 37, dins de l'apartat en què s'analitzen les dades relatives al Dret d'Estrangeria, hem vist com tant la població total com el nombre d'estrangers, ha disminuït al llarg dels últims anys. El Dret d'Estrangeria ha suposat un volum de litigiositat important dins de l'àmbit contenciós-administratiu. Per tant, la reducció del nombre d'assumptes ingressats en matèria d'estrangeria, també ha estat una de les causes del descens de l'activitat en aquesta Jurisdicció. En efecte, en els Jutjats del Contenciós-Administratiu s'han iniciat a l'any 2015 un total de 22.523 assumptes en matèria d'estrangeria (Gràfic 39), dels quals 2.385 han estat coneguts pels òrgans judicials de la "demarcació ICAB"; mentre que els Jutjats d'Instrucció (que malgrat ser òrgans que formen part de la Jurisdicció penal, s'han inclòs en aquest apartat per haver-se posat el focus en el Dret d'Estrangeria) s'han registrat un total de 9.428 assumptes (Gràfic 45), dels quals 399 han tingut entrada en els Tribunals de l'àmbit competencial de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona.

A nivell normatiu, la implantació de les taxes judicials per la *Llei 10/2012, de 20 de novembre, per la qual es regulen determinades taxes en l'àmbit de l'Administració de Justícia i del Institut Nacional de Toxicologia i Ciències Forenses*, ha incidit de manera notable en el desenvolupament de la taxa de litigiositat. Aquestes taxes judicials, que van ser promulgades el passat novembre de l'any 2012, van funcionar com una mena de mecanisme dissuasori quan no d'una barrera, per a molts ciutadans que van deixar de litigar en defensa dels seus interessos, i sense que els mateixos poguessin acollir-se a la *Llei 1/1996, de 10 de gener, d'assistència jurídica gratuïta*, per superar els límits quantitatius per poder ser beneficiari de tal dret. Per tant, per una qüestió purament econòmica, el dret d'accés als tribunals per a una part de la ciutadania, s'ha vist retallat tal i com es pot observar en el Gràfic 1, on el descens de la litigiositat és especialment visible a l'any 2013.

L'èxit de les taxes judicials en la seva configuració donada per la citada llei de l'any 2012 (ja que tampoc era una novetat), s'ha traduït en un contundent rebuig per part de tots els operadors jurídics i de la ciutadania, i en nombroses reformes sobre les mateixes al llarg dels últims tres anys. D'aquestes reformes hem de destacar la operada pel *Reial decret llei 1/2015, de 27 de febrer*, pel qual se suprimeixen les taxes judicials per a les persones físiques. Completa el fracàs de les mateixes, una STC del 21 de juliol de 2016 que les considera inconstitucionals per ser desproporcionades les seves quanties. No obstant això, l'esmentada Sentència manté la constitucionalitat conceptual de les taxes judicials.

Pel que fa als principals indicadors judicials, el descens de la càrrega de treball en els òrgans judicials de l'àmbit contenciós-administratiu, s'ha traduït de la següent manera. D'una banda, la taxa de resolució ha experimentat un lleuger increment al llarg dels últims anys, sent lleugerament més intens a l'any 2013 pels motius abans exposats, segons vam poder veure al Gràfic 8. A l'any 2015, la capacitat resolutiva dels Tribunals d'aquesta Jurisdicció en termes generals ha estat del 113%; mentre que la relativa als òrgans de la "demarcació ICAB" s'ha situat en un 130%. De forma correlativa, les taxes de pendència i de congestió han experimentat un descens al llarg dels últims exercicis. A l'any 2015, la taxa de pendència registrada ha estat del 90% (Gràfic 13), mentre que la taxa de congestió ha estat del 189%, segons es recull en el Gràfic 18. A la "demarcació ICAB", les taxes de pendència i de congestió anotades en aquest últim exercici, han estat del 69% i del 169% respectivament.

En conclusió, veiem que malgrat el descens de l'activitat judicial al llarg dels últims anys, els nivells de saturació i col·lapse segueixen sent encara massa alts. Per aquest motiu es fa necessari destinar més recursos per tal d'adequar la planta judicial a la litigiositat real del moment. El desenvolupament de la Nova Oficina Judicial ha contribuït a això. No obstant, el desplegament de la mateixa en un moment de contenció pressupostària, ha fet que aquest hagi estat encara insuficient. Des d'aquí posem l'accent en aquesta necessitat, reclamant la importància que tenen per al conjunt de la ciutadania i per al país, la prestació d'un Servei Públic per part de l'Administració de Justícia, sota el prisma de l'eficiència i la qualitat.

L'àmbit Civil

1. Introducció

En el present capítol, portarem a terme l'anàlisi de l'activitat judicial dels òrgans jurisdiccionals que s'integren en l'àmbit civil.

La jurisdicció civil, s'encarrega del coneixement dels assumptes relatius al Dret Privat que s'ocupa d'aquelles relacions jurídiques que en principi no tindran transcendència més enllà de l'esfera privada dels subjectes implicats en la mateixa. A nivell processal, això es consagra en el principi de lliure disposició de les parts i de justícia sol·licitada, previst en l'art. 216 LEC.

Pel que fa a la metodologia utilitzada, el capítol arrenca amb l'epígraf de "part general" fent un estudi de la situació en què es troba la Jurisdicció civil en termes de litigiositat, i del moviment dels assumptes que es tramiten en els Tribunals. A partir de les dades publicades pel CGPJ, s'apliquen una sèrie d'indicadors judicials (taxes de resolució, de pendència i de congestió), amb l'objectiu de conèixer quin és el nivell de saturació dels òrgans judicials al nostre país, així com determinar quin ha estat el desenvolupament de la capacitat resolutiva dels mateixos al llarg dels últims anys.

A continuació, es duu a terme l'estudi de l'especialització jurisdiccional que ha experimentat la planta judicial dins de l'ordre civil. Sota el títol de "civil per especialitats", s'analitza l'activitat judicial dels Jutjats de Família, els Jutjats d'Estat Civil i incapacitats (dins del partit judicial de Barcelona) i els jutjats del Mercantil. Les característiques i naturalesa pròpies de determinades matèries, han fet aconsellable l'especialització de la planta judicial, per tal d'oferir una millor resposta en termes d'eficàcia i encert en les resolucions judicials. Així, l'especialització és una tècnica prevista en l'art. 98 LOPJ i en diverses lleis d'organització de la planta judicial, que permet agrupar la resolució de determinats assumptes en

uns pocs òrgans especialitzats, el que contribueix a una interpretació doctrinal i jurisprudencial més coherent de determinades matèries, i oferir un millor servei a els justiciables.

D'altra banda, s'ha dut a terme l'anàlisi de l'impacte que ha tingut la crisi econòmica sobre un determinat tipus de procediments, que revelen l'existència d'un greu problema estructural que gira entorn del dret de l'habitatge a Espanya. Sota la rúbrica de "Afectació de la crisi econòmica en les execucions hipotecàries", veiem com ha afectat la crisi econòmica en l'increment de les execucions hipotecàries, el descens de l'operativa sobre transaccions immobiliàries, així com en l'augment del nombre de diligències d' execució practicades per part de l'autoritat judicial, al llarg dels últims anys.

També, pel volum d'assumptes que resolen dins de la jurisdicció civil, en l'epígraf "Civil per òrgans jurisdiccionals", s'analitza de manera separada l'activitat judicial dels següents òrgans: Jutjats de Primera Instància, Audiències Provincials i Tribunals Superiors de Justícia . Per a això, s'han extret les dades publicades pel CGPJ relatives al període comprès entre els anys 2010 i 2015, i s'han agrupat les mateixes en funció de les següents circumscripcions territorials a què pertanyen: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB " i " demarcació ICAB ".

Finalment, l'activitat jurisdiccional comprèn l'acció de jutjar i fer executar el jutjat, segons es desprèn de l'art. 117.3 CE. Per això, se li dedica un apartat específic a les "Execucions civils". En aquestes, ha jugat un paper molt important la distribució competencial operada a favor dels Lletrats de l'Administració de Justícia, per tal de descarregar als Jutges i Magistrats de tasques no estrictament jurisdiccionals. Per això, una vegada dictada l'ordre d'execució, la realització material del títol executiu, es durà a terme per l'Oficina Judicial sota la supervisió del Lletrat de l'Administració de Justícia.

Tanca el capítol, les "conclusions" a les que s'arribe després de l'exposició gràfica i analítica de l'activitat dels òrgans judicials que s'integren en l'àmbit civil, en relació amb les circumstàncies del context socioeconòmic en què es produeix , així com les principals reformes legislatives amb major incidència en la litigiositat.

2. Part general

2.1 Litigiositat

La taxa de litigiositat o litigació és un indicador que ens permet establir una relació entre la quantitat d'assumptes registrats en els òrgans jurisdiccionals d'un determinat territori, amb la població resident al mateix. Té per objecte oferir una estimació de la quantitat de litigis que es produeixen per càpita en una determinada demarcació territorial, d'acord amb l'aplicació de la següent fórmula: **Taxa de Litigiositat = Assumptes ingressats X 1000 / Població**.

En el Gràfic 1 podem veure l'evolució anual de la taxa de litigiositat des de l'any 2006 fins a l'any 2015, referida als assumptes que són competència dels òrgans jurisdiccionals que s'integren en l'ordre civil. Al llarg de la seqüència temporal analitzada, podem distingir dos períodes pel que fa al desenvolupament de la litigiositat civil. En el primer d'ells, que va des de l'any 2006 fins a l'any 2010, veiem com la conflictivitat en termes judicials registra una tendència alcista. En els anys anteriors a l'esclat de la crisi econòmica, veiem com la litigiositat se situa en un 31% a l'any 2006, i en un 32% a l'any 2007, mentre que a partir del 2008 s'inicia una progressió intensa fins arribar a un 43 % a l'any 2009.

En la segona etapa, que va des de l'any 2011 fins a l'any 2015, veiem com la corba avança de manera fluctuant. A l'any 2013, veiem com la litigiositat baixa fins al 35%, xifra més propera als anys anteriors a la crisi. La causa explicativa d'aquesta regressió, la trobem en la *Llei 10/2012, de 20 de novembre, per la qual es regulen determinades taxes en l'àmbit de l'Administració de Justícia i de l'Institut Nacional de Toxicologia i Ciències Forenses*. Aquesta norma implanta de forma generalitzada les taxes judicials, que han suposat un mecanisme dissuasori per a moltes persones a l'hora de fer valer els seus drets davant els Tribunals. Tal ha estat el rebuig a les taxes judicials per part dels diferents operadors jurídics i diversos sectors de la societat, que han estat modificades mitjançant el *Reial decret llei 1/2015, de 27 de febrer, de mecanisme de segona oportunitat, reducció de càrrega financera i altres mesures d'ordre social*, de manera que ja no són exigibles a les persones físiques, en cap tipus de procediment i recurs.

La supressió de les taxes judicials per a les persones físiques, ha estat un dels factors que ha contribuït a l'increment de la taxa de litigiositat en l'any 2015, en què s'anota una taxa de litigació el 43%.

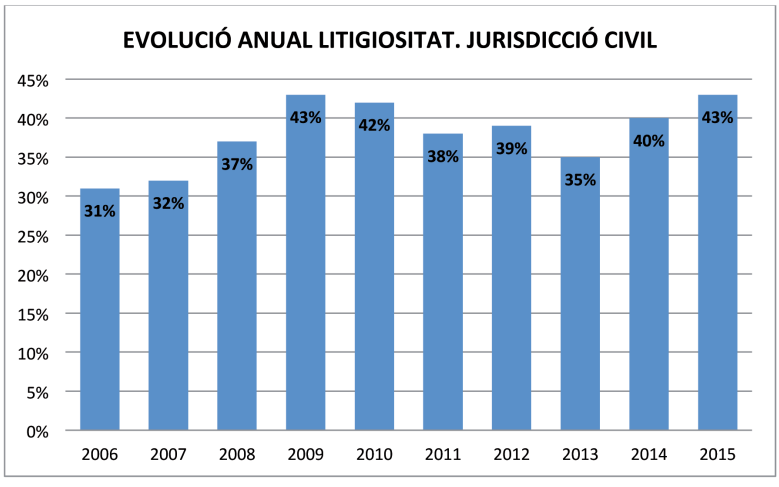

Gràfic 1. Evolució anual de la litigiositat civil.

En el Gràfic 2 es fa una comparativa territorial de la taxa de litigiositat, des de l'any 2010 fins a l'any 2015, fent distinció entre les següents circumscripcions territorials: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

En termes generals, veiem com la tendència es correspon amb la manifestada en la gràfica anterior. No obstant això, entrant en l'anàlisi detallada dels territoris, veiem com el que major litigiositat registra és el de la "demarcació ICAB", amb valors que sobrepassen els 50 punts percentuals en la majoria dels anys. Per contra, "Catalunya sense demarcació ICAB" anota les xifres més baixes referides a la conflictivitat judicial al llarg de tota la seqüència, amb una mitjana que gira al voltant del 30%.

Un dels elements que s'ha de tenir en compte a l'hora de valorar els resultats relatius al moviment dels assumptes en els òrgans judicials, és l'heterogeneïtat pròpia de cada partit judicial. En efecte, les diferents característiques dels àmbits geogràfics analitzats, influeixen en el resultat de la litigiositat. Així, la "demarcació ICAB" presenta una major taxa de litigació respecte a "Catalunya sense ICAB", per ser un territori amb una major densitat poblacional i una major activitat industrial i econòmica. Per tant, el volum i la complexitat de les transaccions econòmiques que es produeixen en el marc de la "demarcació ICAB", estaran presents en el desenvolupament de l'activitat judicial d'aquest territori.

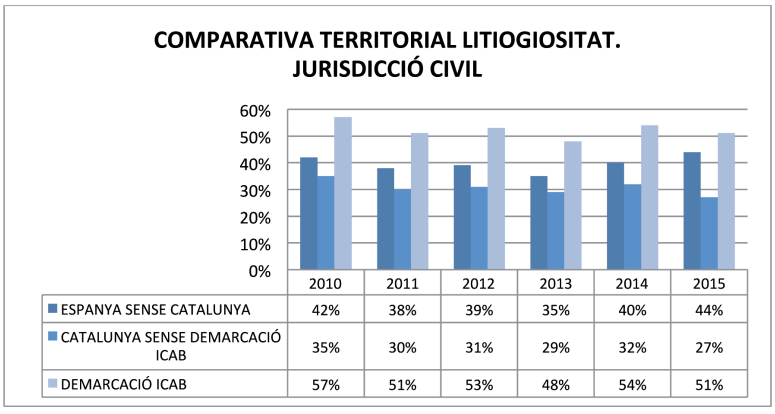

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	42%	38%	39%	35%	40%	44%
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	35%	30%	31%	29%	32%	27%
DEMARCACIÓ ICAB	57%	51%	53%	48%	54%	51%

Gràfic 2. Comparativa territorial de la taxa de litigiositat civil.

2.2 Moviments d'assumptes

Assumptes ingressats

Pel que fa als assumptes ingressats en els òrgans jurisdiccionals que s'integren en l'àmbit civil, al Gràfic 3 veiem com l'evolució dels mateixos es correspon amb la taxa de litigiositat abans analitzada.

A l'any 2015 veiem com es confirma la tendència alcista iniciada a l'any anterior, després d'un període de fluctuacions. No obstant això, advertim com aquest augment es concentra en el territori de "Espanya sense Catalunya", anotant 1.724.182 expedients, la xifra més alta de la sèrie. Mentre que a "Catalunya sense demarcació ICAB" i en la "demarcació ICAB", es produeix un descens del 15% i del 6% respectivament respecte a l'any 2014.

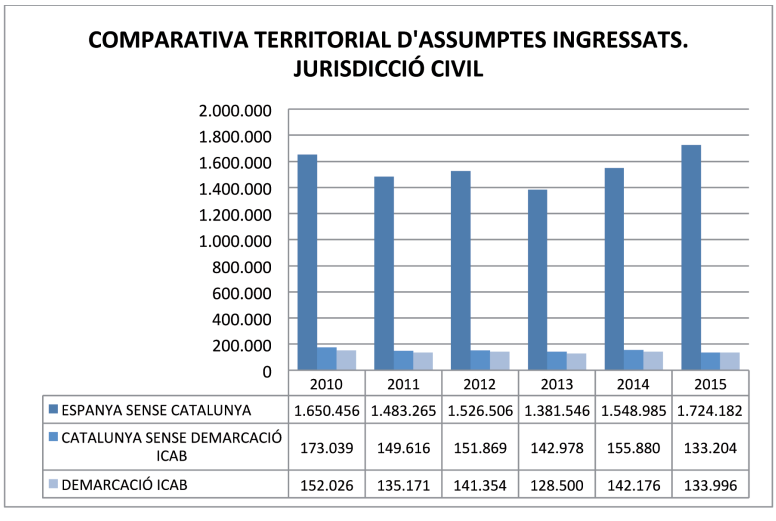

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	1.650.456	1.483.265	1.526.506	1.381.546	1.548.985	1.724.182
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	173.039	149.616	151.869	142.978	155.880	133.204
DEMARCACIÓ ICAB	152.026	135.171	141.354	128.500	142.176	133.996

Gràfic 3. Comparativa territorial d'assumptes ingressats. Jurisdicció civil.

Assumptes resolts

En el gràfic 4 podem veure l'evolució dels assumptes resolts pels òrgans jurisdiccionals que s'integren dins de la Jurisdicció civil, al llarg del període comprès entre els anys 2010 i 2015.

L'evolució de la resolució dels assumptes judicials, discorre de forma paral·lela tant a la litigiositat civil com a l'entrada d'expedients als jutjats durant el mateix període. En efecte, en els darrers anys

de la sèrie, veiem com es produeix un augment dels assumptes resolts pels òrgans judicials. Si ens fixem en el detall numèric de la gràfica, veiem com en termes generals s'han resolt un major nombre d'assumptes que els ingressats en un mateix exercici.

Es repeteix el comportament en "Catalunya sense demarcació ICAB" i en la "demarcació ICAB", pel que fa al descens del volum d'assumptes dels que s'ocupen aquests territoris en l'any 2015.

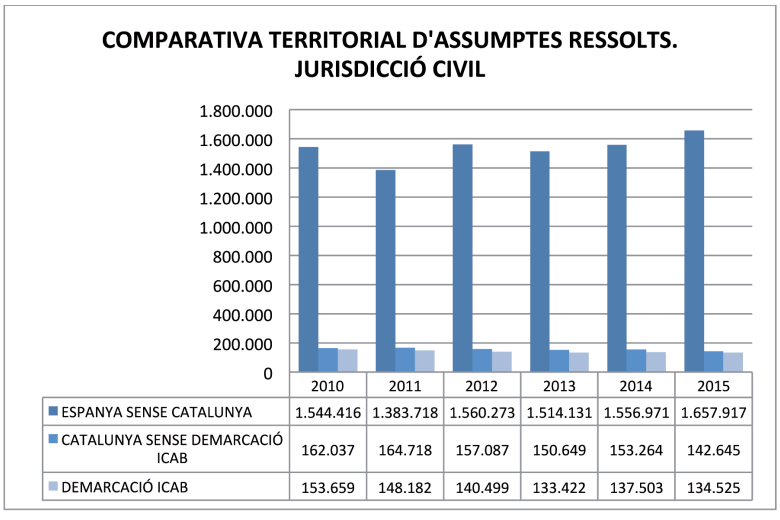

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	1.544.416	1.383.718	1.560.273	1.514.131	1.556.971	1.657.917
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	162.037	164.718	157.087	150.649	153.264	142.645
DEMARCACIÓ ICAB	153.659	148.182	140.499	133.422	137.503	134.525

Gràfic 4. Comparativa territorial d'assumptes resolts. Jurisdicció civil.

En el Gràfic 5, podem contemplar una comparativa territorial del nombre total d'expedients que resten per finalitzar en acabar l'exercici, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

D'acord amb les dades resultants de les gràfiques anteriors, veiem com es produeix una regressió del volum d'assumptes pendents al finalitzar. Així, a l'any 2010 es va finalitzar l'exercici amb un total de 1.371.699 assumptes pendents, mentre que a l'any 2015 van restar per finalitzar 1.073.184 expedients. Això reflecteix un descens del 22%, considerant les tres demarcacions territorials de forma conjunta.

Aquesta tendència regressiva es reprodueix en cadascuna de les demarcacions analitzades. D'aquestes, és la de "Catalunya sense demarcació ICAB", la qual presenta una regressió més accentuada en termes relatius, amb una disminució de més de 37.000 expedients des de l'any 2010; mentre que el descens registrat a la "demarcació ICAB" és d'uns 13.000 assumptes (un 18%).

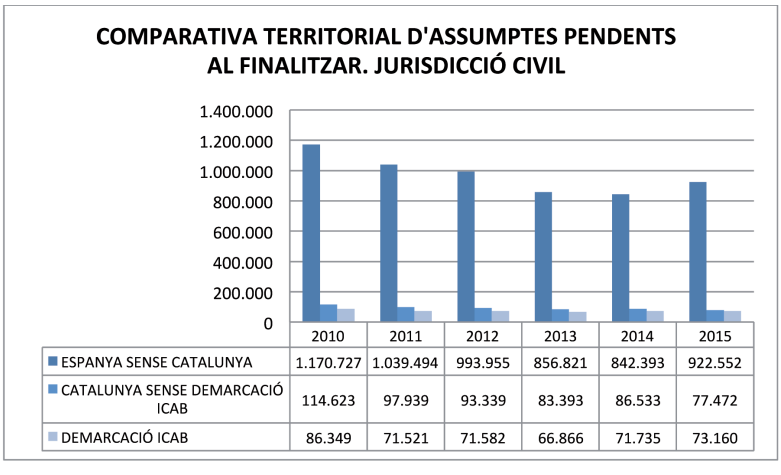

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	1.170.727	1.039.494	993.955	856.821	842.393	922.552
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	114.623	97.939	93.339	83.393	86.533	77.472
DEMARCACIÓ ICAB	86.349	71.521	71.582	66.866	71.735	73.160

Gràfic 5. Comparativa territorial d'assumptes pendents al finalitzar. Jurisdicció civil.

Sentències

En el Gràfic 6 podem veure el nombre total de sentències dictades pels òrgans judicials dins de l'àmbit civil, al llarg dels últims anys.

En primer lloc, veiem com els valors registrats a la gràfica són ostensiblement inferiors als anotats referents als assumptes que es tramiten en aquesta jurisdicció, segons hem tingut ocasió de veure en les taules anteriors. En efecte, a l'any 2015 es van dictar un total de 452.656 sentències, mentre que en el mateix període es van registrar un volum de 1.991.382 assumptes. Això implica que a l'any 2015 tan sols el 23% dels assumptes anotats van acabar amb una sentència.

Això es deu al fet de que hi ha diverses formes en què un procés pot finalitzar. La sentència és una d'elles, però existeixen també altres formes d'acabament del procediment, com la renúncia, el desistiment, la satisfacció extraprocessal o mancança sobrevinguda de l'objecte del procediment, l'acord entre les parts, entre d'altres. Això pot donar lloc al fet de que el procés pugui finalitzar també mitjançant Interlocutòria o mitjançant un Decret. En aquest punt, hem de destacar l'important transvasament competencial que s'ha experimentat en els últims anys a favor dels Lletrats de l'Administració de Justícia (antics Secretaris Judicials), en determinats procediments com els d'execució, o en aquells en què s'utilitza la tècnica monitòria, com pot ser el procediment de desnonament o el mateix procediment monitori en què, de no existir una activitat d'oposició per la part demandada, finalitzaran mitjançant un Decret dictat per aquells, acordant el que correspongui.

En segon lloc, veiem com en termes generals es produeix una regressió del 26% en el període temporal analitzat (2010-2015). Es tracta d'un descens que està proporcionalment per sobre de la regressió anotada en els últims anys, segons vam poder veure en l'anàlisi de les gràfiques precedents. La causa explicativa d'aquest fenomen la trobem en la *Llei 13/2009, de 3 de novembre, de reforma de la legislació processal per a la implantació de la nova oficina judicial*, que suposa un avanç en la distribució competencial a favor dels Lletrats de la Administració de Justícia, de manera que s'ha produït un augment del nombre de resolucions que posen fi a un procediment, diferents a una sentència.

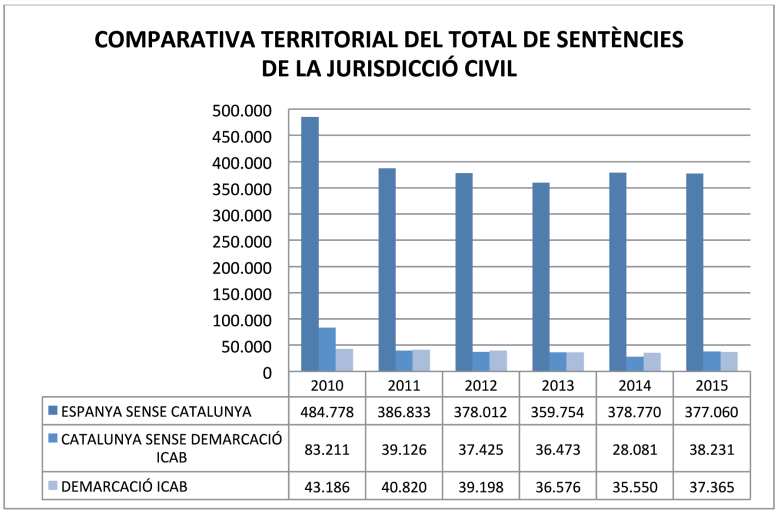

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	484.778	386.833	378.012	359.754	378.770	377.060
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	83.211	39.126	37.425	36.473	28.081	38.231
DEMARCACIÓ ICAB	43.186	40.820	39.198	36.576	35.550	37.365

Gràfic 6. Comparativa territorial del total de sentències de la jurisdicció civil.

En el Gràfic 7 es fa una relació del volum d'Interlocutòries i Decrets dictats pels Jutjats de Primera Instància que s'integren en la "demarcació ICAB", al llarg dels últims anys.

En aquest podem observar l'impacte que ha tingut aquesta distribució competencial a favor dels Lletrats de l'Administració de Justícia, reflectida en l'increment del nombre total de Decrets dictats pels mateixos. En efecte, a l'any 2010 el nombre de Decrets dictats és de 31.641, doblegant en volum a partir de l'any següent. Cal tenir en compte que abans de l'entrada en vigor de l'esmentada norma, el nombre d'aquest tipus de resolucions estava per sota de les 100. Per contra, el nombre de Interlocutòries dictades per Jutges i Magistrats, experimenta un descens notable al llarg de la sèrie, inversament proporcional a la dels Decrets emesos pels LAJ. Així, a l'any 2010 es van dictar un total de 88.074 Interlocutòries, reduint-se fins les 49.260 a l'any següent.

D'altra banda, si ho comparem amb el volum de Sentències dictades analitzat en la gràfica anterior, veiem com es dicten un major nombre d'Interlocutòries i Decrets. Així a l'any 2015 en la "demarcació ICAB", es van dictar 37.365 Sentències, 40.784 Interlocutòries i 65.255 Decrets.

L'assumpció per part del cos de Lletrats de l'Administració de Justícia de noves competències a partir de la *Llei 13/2009, de 3 de novembre*, com a part del pla per a la modernització de l'Administració de Justícia, juntament amb el desplegament de la NOJ i les TIC, ha permès descarregar als Jutges i Magistrats d'una sèrie de tasques, permetent que aquests dediquin més temps al desenvolupament de la funció pròpiament jurisdiccional.

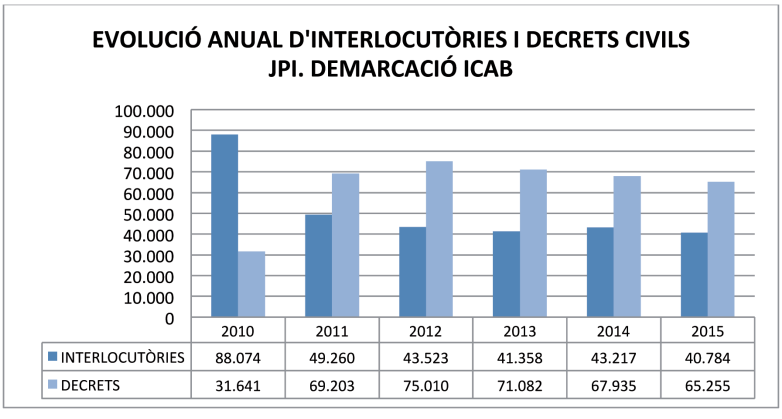

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
INTERLOCUTÒRIES	88.074	49.260	43.523	41.358	43.217	40.784
DECRETS	31.641	69.203	75.010	71.082	67.935	65.255

Gràfic 7. Evolució anual d'Interlocutòries i Decrets dictats pels Jutjats de Primera Instància de la "demarcació ICAB".

2.3 Principals indicadors judicials

Taxa de resolució

La finalitat de la taxa de resolució és posar en relació el volum d'assumptes resolts i ingressats en un determinat període, per mesurar la capacitat resolutiva dels òrgans jurisdiccionals. La fórmula que resumeix el que s'ha exposat és la següent: **Taxa de resolució = resolts / ingressats.** Com més alta sigui la taxa de resolució, major capacitat resolutiva presentarà l'òrgan o conjunt d'aquests, en qüestió. Si el resultat obtingut és superior al 100%, significarà que s'està resolent més assumptes dels que s'ingressen en un mateix exercici.

Al Gràfic 8 podem observar l'evolució anual de la taxa de resolució referida als òrgans judicials que s'integren en l'àmbit civil, des de l'any 2010 fins a l'any 2015. Tot i l'aparent irregularitat que es desprèn a priori de la gràfica , si ens fixem en l'eix de les ordenades veiem com la variabilitat que es produeix d'un any a un altre, és de tot just uns punts percentuals.

A l'any 2013 es registra un 109%, la xifra més alta de la sèrie; mentre que la taxa de resolució més baixa (un 96%) s'anota en l'any 2010. A l'any 2015 la capacitat resolutiva dels òrgans civils se situa en un 97%. En conclusió, veiem que s'ha produït un lleuger descens de la capacitat de resolució dels òrgans judicials, durant els últims anys de la sèrie, encara que aquest se situa en xifres molt properes al 100%, el que significa que es resolen una quantitat equivalent a la d'assumptes que s'ingressen en un mateix exercici.

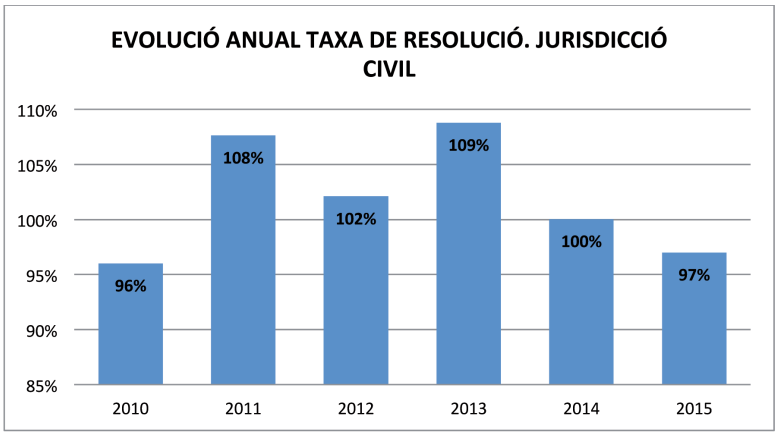

Gràfic 8. Evolució anual de la taxa de resolució. Jurisdicció civil.

En el Gràfic 9 es fa una anàlisi comparativa de la taxa de resolució en la jurisdicció civil, distingint entre els següents àmbits territorials: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

En aquest, veiem com l'evolució de la gràfica es correspon amb la tendència registrada en termes generals, segons hem pogut observar a la taula anterior. No obstant això, el descens registrat a l'any 2015 al qual fèiem referència en el Gràfic 8, es concentra en l'àmbit de "Espanya sense Catalunya"; mentre que en els territoris de "Catalunya sense demarcació ICAB" i en la "demarcació ICAB", es registra un increment anotant-se en aquest últim any un 107% i un 100%, respectivament.

Aquest fenomen es correspon amb el nombre total d'assumptes ingressats en cada un dels territoris analitzats, segons vam poder veure al Gràfic 3. Així, una major càrrega de treball sense el acompanyament dels recursos pertinents per assumir la mateixa, incidirà de manera negativa en la capacitat resolutiva dels nostres tribunals.

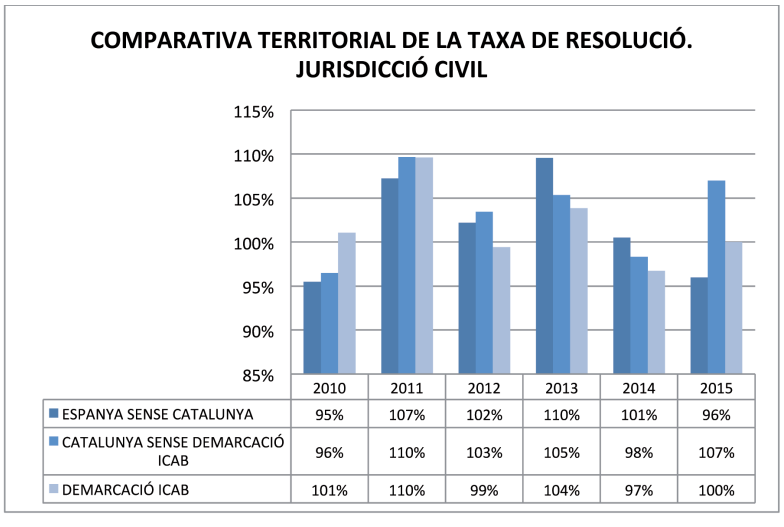

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	95%	107%	102%	110%	101%	96%
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	96%	110%	103%	105%	98%	107%
DEMARCACIÓ ICAB	101%	110%	99%	104%	97%	100%

Gràfic 9. Comparativa territorial de la taxa de resolució. Jurisdicció civil.

En el Gràfic 10, podem contemplar l'evolució de la taxa de resolució en els òrgans judicials civils que s'integren a la demarcació geogràfica de "Espanya sense Catalunya".

En aquest, veiem com es produeix una progressió de la capacitat resolutiva dels tribunals durant els primers anys de la sèrie, fins a l'any 2010, en què es registra una taxa del 110%, la xifra més alta de la sèrie. A partir d'aquí, veiem com es produeix un canvi en la tendència, anotant-se un descens progressiu de la mateixa en els últims anys de la sèrie. A l'any 2015, la taxa de resolució dels òrgans que s'integren en l'àmbit de "Espanya sense Catalunya", és d'un 96%.

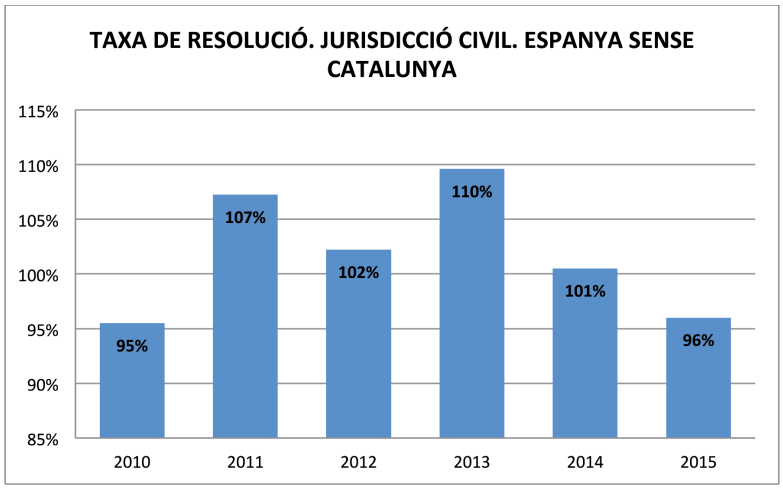

Gràfic 10. Taxa de resolució. Jurisdicció civil. Espanya sense Catalunya.

En el Gràfic 11, podem contemplar el comportament de la taxa de resolució en el període comprès entre els anys 2010 i 2015, en el concret territori de "Catalunya sense demarcació ICAB".

Tal i com apuntàvem abans, a diferència del que va passar en el territori de "Espanya sense Catalunya", la taxa de resolució en l'àmbit de "Catalunya sense demarcació ICAB", registra un augment considerable a l'any 2015: en efecte, la capacitat resolutiva del present territori creix 9 punts percentuals respecte a l'any anterior, anotant-se un 107%.

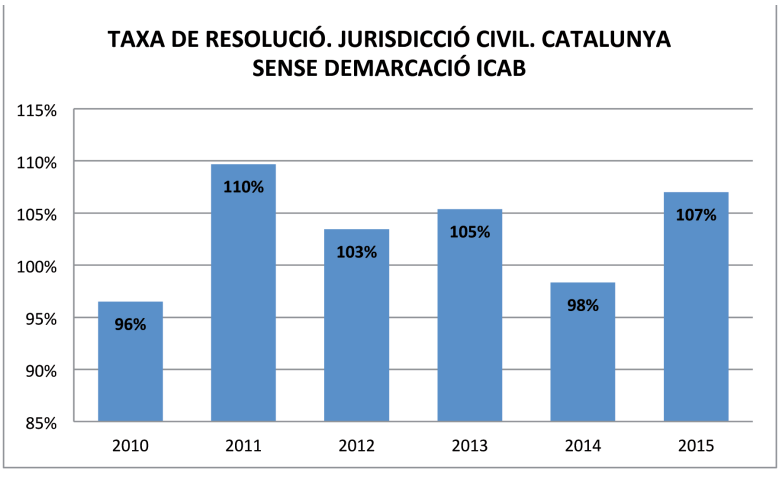

Gràfic 11. Taxa de resolució. Jurisdicció civil. Catalunya sense demarcació ICAB.

En el Gràfic 12, podem veure el desenvolupament de la taxa de resolució referida al concret territori de la "demarcació ICAB", en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

Pel que fa a la tendència de la gràfica, veiem com aquesta avança registrant una sèrie de fluctuacions al llarg de tota la seqüència. La xifra més alta registrada, té lloc en l'any 2011, amb una taxa de resolució del 110%; mentre que el valor més baix s'anota en l'any 2014 sent aquest del 97%.

A l'any 2015, veiem com la taxa de resolució se situa en el 100%, el que significa que es resolen un nombre d'assumptes equivalent als que es registren en aquest mateix període.

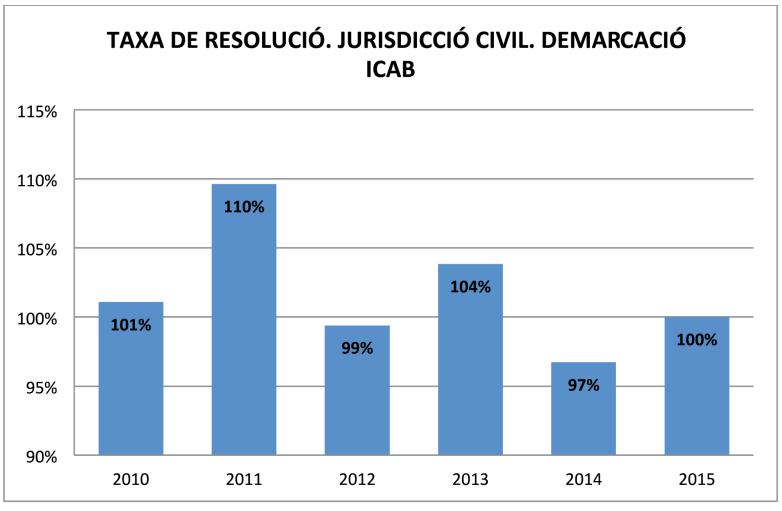

Gràfic 12. Taxa de resolució. Jurisdicció civil. Demarcació ICAB.

Taxa de pendència

La taxa de pendència ens permet comparar l'acumulació o l'excés de càrrega de treball que es produeix en un determinat tribunal, territori o jurisdicció, al llarg del temps. Un òrgan, demarcació territorial o ordre jurisdiccional estarà en millor situació quant menor sigui la seva taxa de pendència. Aquesta, s'obté com a resultat d'aplicar la següent fórmula: **Taxa de pendència = assumptes pendents al finalitzar / resolts**.

En el Gràfic 13 podem veure l'evolució anual de la taxa de pendència referida als òrgans judicials que s'integren dins de la Jurisdicció civil. En aquest, veiem com la tendència es mostra regressiva al llarg de tot el període temporal analitzat (2010-2015), amb una lleugera excepció en l'any 2015, en què es registra un repunt de 2 punts percentuals respecte al seu any immediatament anterior, situant-se en un 56%.

Sens dubte es tracta d'una dada positiva, tenint en compte que la taxa de pendència suposa el reflex de l'acumulació d'assumptes en els òrgans jurisdiccionals, derivats d'un excés en la càrrega de treball a la qual s'han d'enfrontar els mateixos, motivat per la manca dels recursos pertinents per adequar la seva activitat a la litigiositat real del moment.

El comportament de la gràfica, es correspon amb el descens de la litigiositat experimentada en els últims anys per la jurisdicció civil, especialment per la implantació de les taxes judicials per *la Llei 10/2012, de 20 de novembre*, anteriorment comentat (Gràfic 1) . També ha tingut una incidència directa en el descens de la taxa, la implantació de la Nova Oficina Judicial i l'ús de les noves tecnologies en el si de l'Administració de Justícia, que a poc a poc es van desplegant per tota la planta judicial.

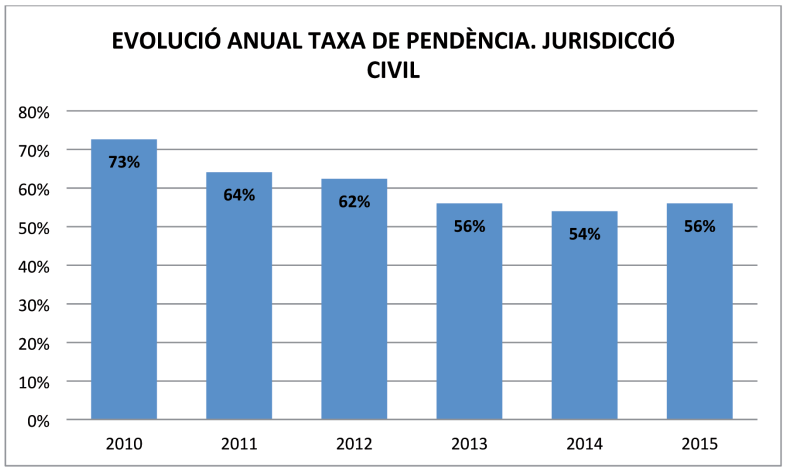

Gràfic 13. Evolució anual de la taxa de pendència. Jurisdicció civil.

Pel que fa al comportament de la taxa de pendència en funció del concret territori analitzat ("Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB"), en el Gràfic 14 podem veure el seu desenvolupament des de l'any 2010 fins a l'any 2015.

En termes generals veiem com es reprodueix la tendència registrada a la gràfica anterior, mostrant un desenvolupament regressiu amb un lleuger repunt en l'any 2015 lligat a l'increment d'assumptes ingressats en la Jurisdicció civil (Gràfic 3). Fins l'any 2013, "Espanya sense Catalunya" ha estat el territori que pitjors resultats ha presentat relatius a la taxa de pendència, sent superat a partir de llavors per l'àmbit de "Catalunya sense demarcació ICAB".

Quant a la "demarcació ICAB", veiem com sempre ha registrat les xifres més baixes, en relació a la resta d'àmbits territorials, amb una taxa mitjana que ha girat al voltant del 52% al llarg de tota la seqüència temporal analitzada. No obstant això, en els dos últims anys de la gràfica, veiem com es redueix la distància entre les tres circumscripcions, mantenint-se les posicions pel que fa als resultats anteriorment comentats.

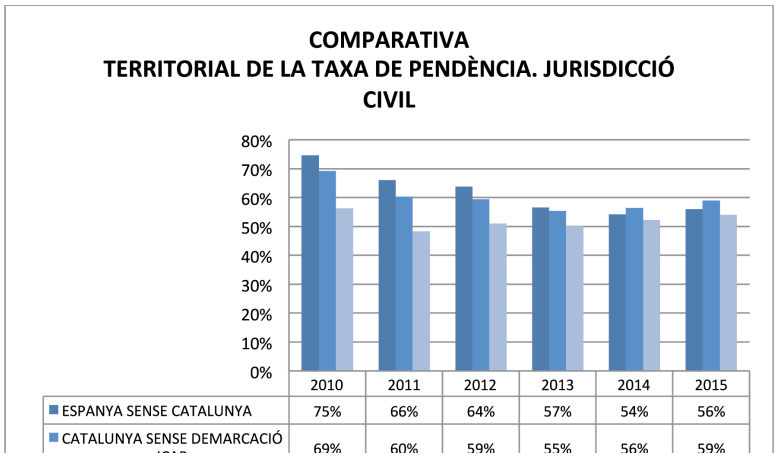

Gràfic 14. Comparativa territorial de la taxa de pendència. Jurisdicció civil.

En el Gràfic 15, podem observar el desenvolupament de la taxa de pendència referida al concret territori de "Espanya sense Catalunya". A l'any 2010 s'anota una dependència del 75%, mentre que a l'any 2015 passem a una altra del 56%, fet que suposa un descens del 25%. Pel que fa a les causes explicatives, ens remetem al que s'ha exposat anteriorment.

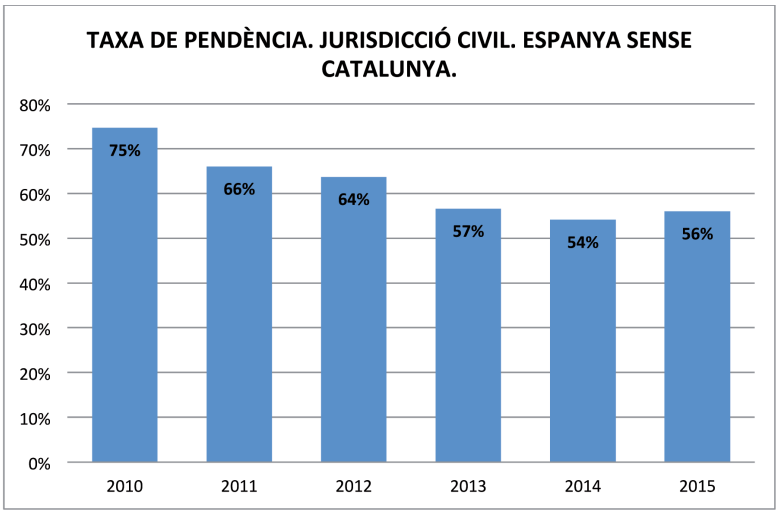

Gràfic 15. Taxa de pendència. Jurisdicció civil. Espanya sense Catalunya.

En el Gràfic 16, es fa l'anàlisi individualitzada de la taxa de pendència registrada en l'àmbit geogràfic de "Catalunya sense demarcació ICAB", en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En aquest, veiem com es manté la tendència regressiva abans comentada, encara que la mateixa es mostra lleugerament menys accentuada en comparació amb la de "Espanya sense Catalunya". En efecte, en l'àmbit de "Catalunya sense ICAB" s'anota una taxa de pendència del 69% en l'any 2010, reduint-se aquesta fins a un 54% a l'any 2015, representant un descens del 15%.

Finalment, veiem com a diferència dels altres dos àmbits analitzats, a "Catalunya sense demarcació ICAB" es registra un lleuger descens en l'any 2015 respecte l'any anterior, d'acord amb la disminució del nombre total d'assumptes ingressats en el territori en el mateix exercici.

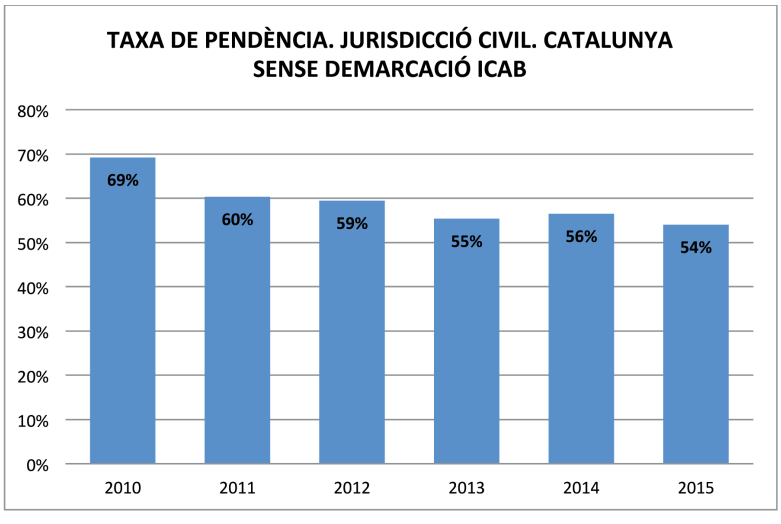

Gràfic 16. Taxa de pendència. Jurisdicció civil. Catalunya sense demarcació ICAB.

Pel que fa a l'evolució de la taxa de pendència registrada a la "demarcació ICAB", en el Gràfic 17 veiem com presenta un desenvolupament notablement diferent al de les altres dues circumscripcions analitzades.

En efecte, a l'any 2010 es registra una taxa del 56%, la més alta de la sèrie. El 2011, veiem com es produeix un descens brusc de la pendència judicial, anotant-se un 48%, la més baixa de la gràfica. A partir de llavors, veiem com s'inicia una tendència marcada per l'augment progressiu de la taxa en termes generals, a mesura que es van succeint els anys. Finalment, veiem com la taxa se situa en un 54%, igualant-se als valors registrats en les altres dues demarcacions analitzades.

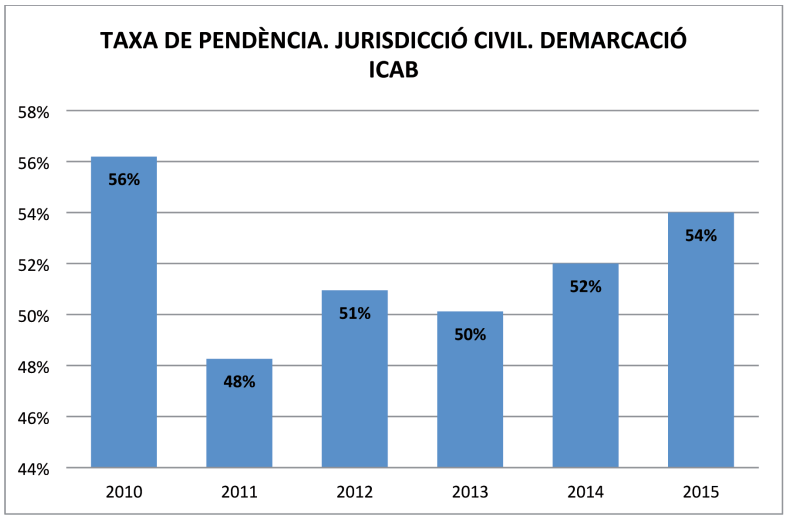

Gràfic 17. Taxa de pendència. Jurisdicció civil. Demarcació ICAB.

Taxa de congestió

La taxa de congestió cal considerar-la de manera conjunta a la taxa de pendència, ja que mostra el nivell de col·lapse en què es troben els òrgans judicials que s'integren en una determinada jurisdicció o territori. La fórmula que resumeix la taxa de congestió és la següent: **Taxa de congestió = (ingressats + pendents a l'inici) / resolts**. De la mateixa manera que succeeix amb la taxa de pendència, quant menor sigui el resultat de la taxa de congestió, millor serà l'estat en què es trobi l'òrgan judicial en qüestió.

En el Gràfic 18, podem veure el desenvolupament de la taxa de congestió relativa als òrgans que s'integren en la jurisdicció civil. En aquest, veiem com la mateixa té un comportament molt similar a la taxa de pendència anteriorment analitzada, tot i que amb altres valors. La taxa de congestió en la jurisdicció civil, mostra una constant regressió a mesura que se succeeixen els anys, amb un lleuger increment en l'últim any d'un punt percentual respecte a l'any 2014. En efecte, a l'any 2010 veiem com la taxa de congestió se situa en un 174%, la xifra més alta de la sèrie, i veiem com aquesta descendeix al llarg de la seqüència fins situar-se en un 156% a l'any 2015. Això implica que hi ha hagut un descens del 10%, prenent en consideració el període temporal analitzat a la taula (2010-2015).

Les causes que justifiquen el descens en la saturació dels tribunals al llarg dels últims anys, són les mateixes que les exposades a l'hora d'analitzar la taxa de pendència. D'una banda, des de l'any 2010 fins a l'any 2013, la litigiositat en l'àmbit civil va experimentar un descens considerable, degut en part a l'aplicació de les taxes judicials (Gràfic 1), que en la pràctica va suposar un mecanisme dissuasori per a una part important de la població a l'hora d'exercir els seus drets en defensa dels seus interessos. D'altra banda, la progressiva implantació de la Nova Oficina Judicial al llarg del territori, en funció de les possibilitats organitzatives, tècniques i pressupostàries de les administracions implicades, així com l'ús de les noves tecnologies, ha incidit de forma positiva en la reducció del col·lapse dels tribunals al nostre país.

No obstant això, un 156% encara segueix sent una xifra molt alta, tenint en compte el que la taxa de congestió representa. Tan sols cal fixar-se en la quantitat d'assumptes pendents al finalitzar, el detall numèric dels qualls es va analitzar en el Gràfic 5.

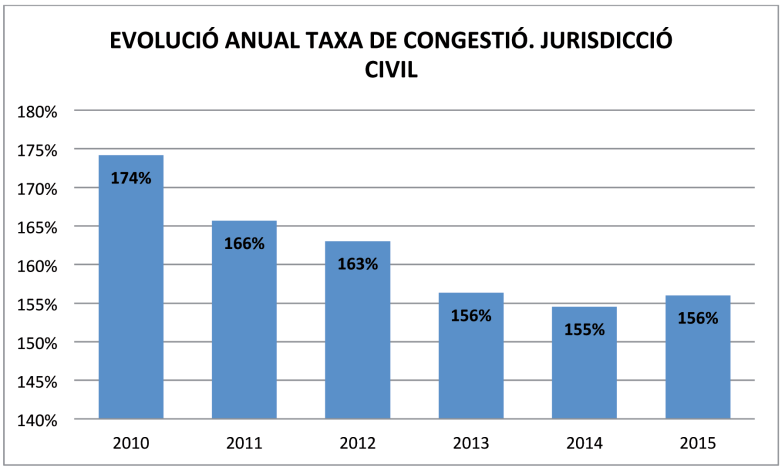

Gràfic 18. Evolució anual de la taxa de congestió. Jurisdicció civil.

En el Gràfic 19 podem contemplar com ha estat el desenvolupament de la taxa de congestió, en els concrets territoris de "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB", en el període que va des de l'any 2010 fins a l'any 2015.

En termes generals, veiem com es reprodueix la tendència registrada a nivell general, amb un lleuger increment en l'any 2015, després d'un període marcat per una tendència regressiva.

Si ens fixem en el detall numèric de la taxa de congestió anotat al llarg de la sèrie, podem observar com el territori de "Espanya sense Catalunya" és el que registra una major variabilitat durant la seqüència temporal analitzada. En les gràfiques següents, s'analitza de forma individualitzada les dades referides a cadascuna de les demarcacions territorials descrites.

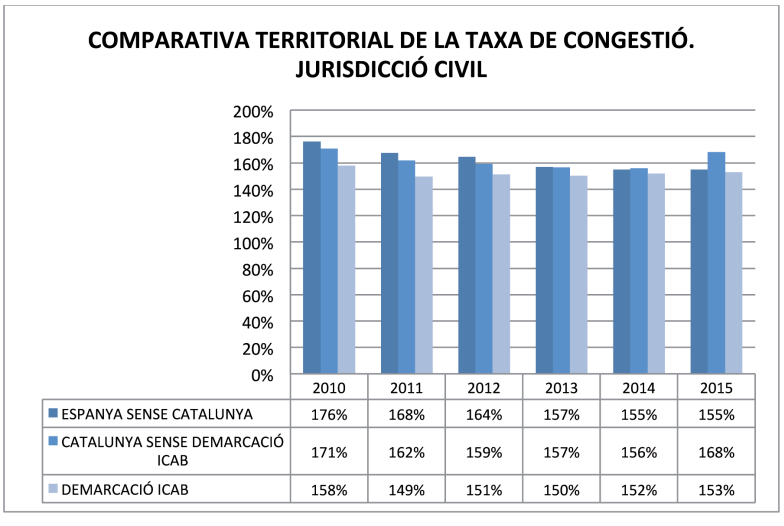

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	176%	168%	164%	157%	155%	155%
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	171%	162%	159%	157%	156%	168%
DEMARCACIÓ ICAB	158%	149%	151%	150%	152%	153%

Gràfic 19. Comparativa territorial de la taxa de congestió. Jurisdicció civil.

En el Gràfic 20 s'analitza la taxa de congestió registrada durant els anys 2010 i 2015, en l'àmbit geogràfic de "Espanya sense Catalunya".

Tal i com apuntàvem abans, es tracta de la demarcació que més variabilitat presenta, tenint en compte la línia temporal analitzada. Així, a l'any 2010 la taxa de congestió per aquest territori és del 176%, la xifra més alta de la sèrie; mentre que en el 2015, els tribunals que s'integren en els partits judicials de "Espanya sense Catalunya", presenten un col·lapse del 155%, un 12% menys.

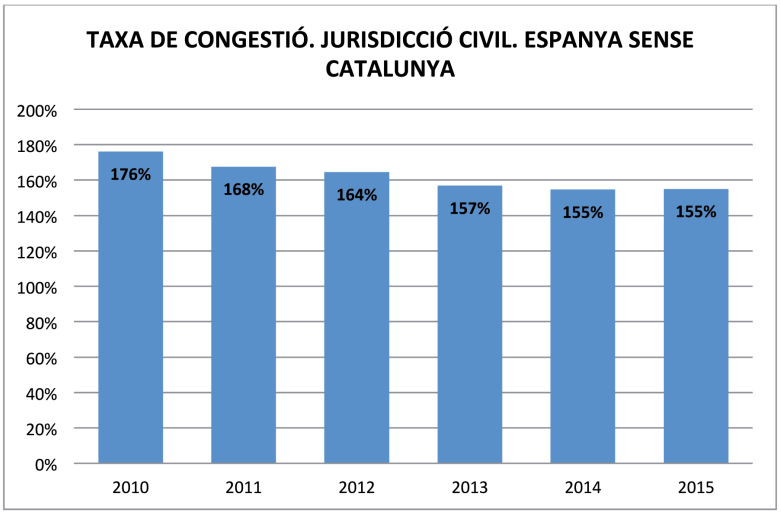

Gràfic 20. Taxa de congestió. Jurisdicció civil. Espanya sense Catalunya.

En el Gràfic 21 podem observar l'evolució de la taxa de congestió en els òrgans jurisdiccionals que s'integren en l'àmbit territorial de "Catalunya sense demarcació ICAB".

En aquest veiem com la tendència es correspon amb la registrada a nivell general (Gràfic 18), mostrant un descens progressiu a mesura que es van succeint els anys. A l'any 2015, la taxa de congestió a "Catalunya sense demarcació ICAB" és del 154%, la xifra més baixa de la sèrie. Aquesta regressió és conseqüència de la disminució d'assumptes que té lloc en el mateix any, segons vam poder analitzar en el Gràfic 3, i va lligat a l'increment de la taxa de resolució experimentada per aquest territori en l'any 2015 (Gràfic 9).

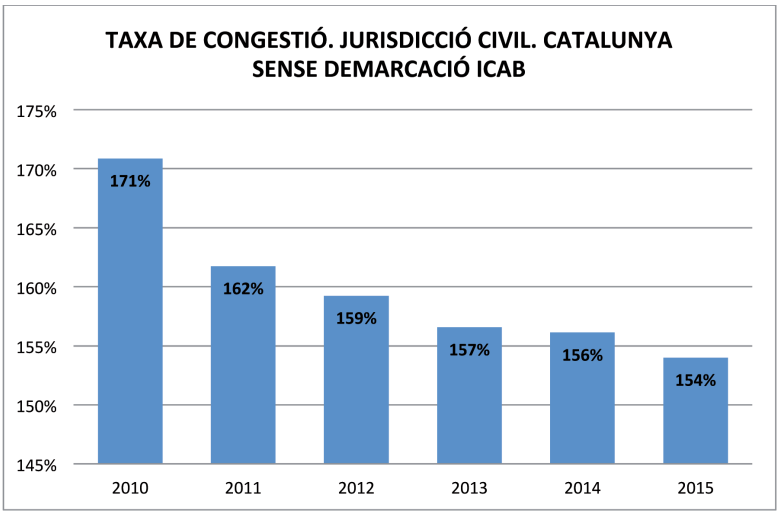

Gràfic 21. Taxa de congestió. Jurisdicció civil. Catalunya sense demarcació ICAB.

En el Gràfic 22, podem veure el comportament de la taxa de congestió a la "demarcació ICAB", en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

Les dades registrades es corresponen amb els resultats de la taxa de pendència abans comentada (Gràfic 17). Així, a l'any 2010 es registra la xifra més alta de la sèrie, sent aquesta del 158%. A partir de llavors, veiem com els nivells de congestió es redueixen de forma notable, registrant-se una taxa del 149% en l'any 2011, augmentant de forma progressiva durant els pròxims exercicis, fins a situar-se en un 153% a l'any 2015.

La "demarcació ICAB" és el territori que registra una menor taxa de congestió a l'any 2015, en relació amb les altres dues demarcacions analitzades. No obstant això, la distància entre les diferents taxes registrades en cadascun dels àmbits geogràfics estudiats es redueix, equiparant-se l'acumulació en tots els territoris.

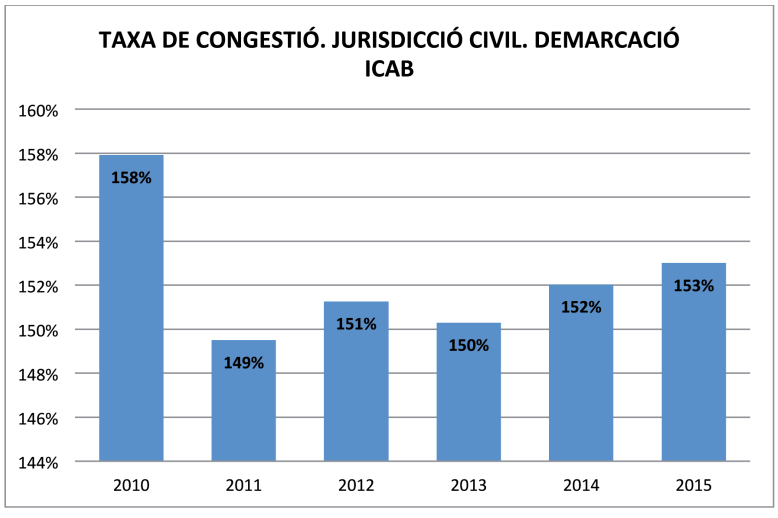

Gràfic 22. Taxa de congestió. Jurisdicció civil. Demarcació ICAB.

3. Civil per especialitats

3.1 Jutjats de Família

A continuació, durem a terme l'estudi de les dades judicials referides als assumptes que versen sobre matèries pròpies del Dret de Família, analitzant en primer lloc, el moviment judicial experimentat pels mateixos durant els últims anys, i aplicant en segon lloc, les principals taxes o indicadors judicials per veure en quina situació es troben els nostres Tribunals.

La *Llei 11/1981, de 13 de maig, de modificació del Codi Civil en matèria de filiació, pàtria potestat i règim del matrimoni*, preveu en la disposició final un mandat dirigit al Govern, en virtut del qual aquest ha de posar en funcionament el nombre de Jutjats de Primera Instància necessaris, a les capitals on es trobi separada la jurisdicció civil de la penal, que per la seva població i nombre d'actuacions relatives al dret de família ho requereixin, els quals coneixeran de forma exclusiva, per via de repartiment, de les actuacions judicials relatives a aquests assumptes. Aquest mandat es concreta en el *RD 1322/1981, de 3 de juliol, pel qual es creen els jutjats de família*, que inicien la seva activitat com a tal a partir l'1 de setembre del 1981.

En sentit estricte, no estem davant la creació d'uns Jutjats de Família, sinó davant l'especialització d'alguns Jutjats de Primera Instància en assumptes de Dret de Família. La necessitat d'aquesta

especialització, sorgeix de les particularitats pròpies dels assumptes que versen sobre aquesta matèria, en els quals es dirimeixen interessos que van més enllà d'una qüestió patrimonial civil. En efecte, el principi dispositiu i de justícia pregada que regeix el procés civil previst en l'art. 216 LEC, es matisa en els assumptes que versen sobre matèries pròpies del Dret de Família, amb l'existència d'una sèrie de normes de "ius cogens" o dret necessari, i amb la intervenció del Ministeri Fiscal en aquells supòsits en què existeixi en el procediment un interessat que sigui menor, incapacitat o que estigui en situació d'absència legal. Tot això sota els principis de l'interès superior del menor i de la protecció de l'incapaç, que inspiraran els procediments propis de Dret de Família.

Tot i les particularitats pròpies dels assumptes de família, no estem davant d'una jurisdicció especial o diferent de la civil. De fet, actualment coexisteixen tres tipus de d'òrgans dins de l'ordre civil (i que en el present estudi s'han considerat de forma conjunta), que resolen sobre aquest tipus de temes: Jutjats de Primera Instància especialitzats en Dret de Família, Jutjats mixtes de Primera Instància i Instrucció, i Jutjats de Primera Instància no especialitzats en matèria de família.

Contextualització prèvia: fenòmens sociodemogràfics

Abans d'entrar de ple en l'anàlisi de l'activitat judicial relativa als assumptes que versen sobre matèries pròpies del Dret de Família, farem referència a una sèrie de fites i fenòmens sociodemogràfics, amb les dades publicades pel CGPJ i l'INE , per tal de situar aquesta litigiositat en el context en el qual es desenvolupa.

En el Gràfic 23 podem observar l'evolució dels matrimonis celebrats a Espanya i a Catalunya, al llarg dels últims anys. Per tal de tenir una imatge més completa de com ha estat el desenvolupament de la nupcialitat, hem de portar a col·lació les dades relatives als anys 2006 i 2007, per a poder constatar l'afectació que ha tingut la crisi sobre aquest fenomen. A l'any 2006, es van contraure 203.453 unions matrimonials a Espanya i 30.970 a Catalunya; mentre que a l'any 2007 es van celebrar 201.579 casaments a Espanya i 30.545 a Catalunya. Si comparem aquestes dades amb les registrades a la gràfica, veiem com la crisi ha incidit de manera més o menys intensa en les celebracions nupcials. En efecte, en els últims anys la mitjana de casaments gira al voltant dels 161.699 a Espanya i 26.448 a Catalunya.

La celebració d'un matrimoni suposa, a més de la part emocional, un dispendi econòmic important. Per això, un context de recessió econòmica i d'inestabilitat laboral, pot fer postergar la presa d'aquesta decisió. A l'any 2013, veiem com s'anoten les xifres més baixes de la sèrie, coincidint amb les pitjors dades sobre la taxa d'atur registrades en els últims anys: un 26,1% a Espanya i un 23,1% a Catalunya. Sobre l'evolució de la conjuntura socioeconòmica del Mercat de Treball, ens remetem a les dades analitzades en el capítol relatiu al "àmbit laboral". A l'any 2015, l'augment de les contractacions laborals i una certa millora a nivell econòmic, ha pogut influir en l'increment de les celebracions matrimonials, tant a Espanya com a Catalunya. No obstant això, seguim lluny de les xifres anteriors a la crisi.

Un altre dels factors que ha tingut incidència en el descens dels casaments celebrats en els darrers anys, és el desplaçament cap a altres formes d'unió anàlogues a la matrimonial. En aquest sentit, hem de destacar la figura de les "parelles de fet", que a Catalunya la trobem regulada en els arts. 234-1 i ss. CCCat. En virtut de la citada normativa, dues persones que convisquin en una comunitat anàloga a la matrimonial, es consideraran parella estable si compleixen determinats requisits legals. A causa de que diverses CCAA tenen una regulació específica sobre les "parelles de fet", i de que no en totes existeix l'obligació de registrar aquesta unió, no ha estat possible elaborar una estadística fiable de les mateixes constituïdes a Espanya.

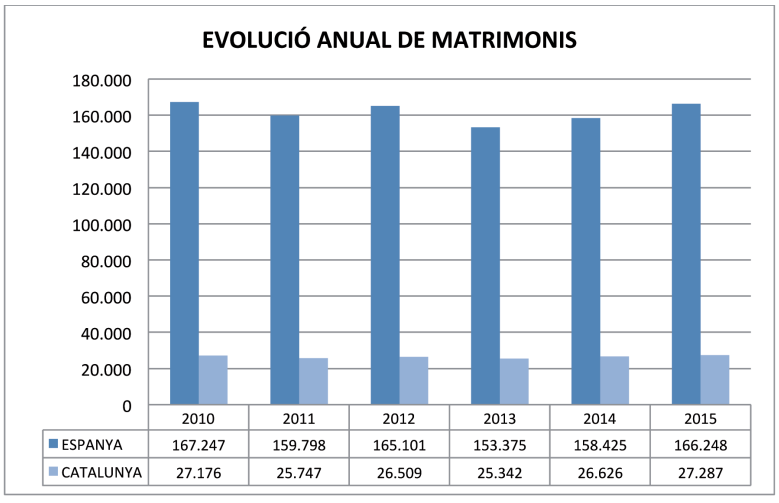

Gràfic 23. Evolució anual de matrimonis celebrats.

En el Gràfic 24 tenim una taula amb els principals fenòmens demogràfics referits al moviment natural de la població: "naixements", "defuncions" i "matrimonis".

En aquest, veiem com es registra una tendència regressiva del nombre de naixements, tant a Espanya com a Catalunya. Pel que fa al volum de defuncions registrat, veiem com en l'any 2015 aquestes superen el nombre de naixements, complint-se la previsió continguda en la "Projecció de la Població d'Espanya 2014-2064" elaborada per l'INE. Segons dades publicades en aquest informe, es redueix el nombre de dones en edat fèrtil (de 15 a 49 anys) i l'edat mitjana de maternitat, que actualment se situa en 31,7 anys, tendeix a retardar-se en els propers anys. Això implica que el creixement vegetatiu de la població (diferència entre naixements i defuncions) serà negatiu en els propers anys.

En relació a les dades relatives als matrimonis celebrats al llarg dels últims anys, ja s'ha parlat sobre això en la gràfica anterior, pel que ens remetem al que s'ha exposat.

FENÒMENS DEMOGRÀFICS. MOVIMENT NATURAL DE LA POBLACIÓ						
	NAIXEMENTS		DEFUNCIONS		MATRIMONIS	
	ESPANYA	CATALUNYA	ESPANYA	CATALUNYA	ESPANYA	CATALUNYA
2010	486.575	84.368	382.047	59.700	167.247	27.176
2011	471.999	81.247	387.911	60.188	159.798	25.747
2012	454.658	77.438	402.950	62.977	165.101	26.509
2013	425.715	71.591	390.419	60.807	153.375	25.342
2014	426.303	71.523	395.045	61.060	158.425	26.626
2015	419.109	69.902	422.276	64.810	166.248	27.287

Gràfic 24. Fenòmens demogràfics. Moviment natural de la població.

Tot i que els processos referents a la Jurisdicció Voluntària no estan inclosos en les dades estadístiques dels processos relatius al Dret de Família aquí analitzats, s'ha considerat interessant fer referència als processos d'adopcions, tenint en compte que la filiació adoptiva produeix els mateixos efectes que la filiació per naturalesa, a més dels específics contemplats en l'art. 235-47 i seg. del CCCat i que, per tant, es tracta d'una realitat que pot arribar a transcendir en un posterior procediment de família.

En el Gràfic 25 podem observar una taula amb les dades relatives a les adopcions tant de caràcter nacional com internacional, que s'han celebrat a Espanya i a Catalunya al llarg del període comprès entre els anys 2010 i 2015. En el detall numèric de la taula, podem veure com les adopcions nacionals tenen un major pes que les internacionals. D'altra banda, a l'any 2015, només les adopcions nacionals referides a Espanya, han augmentat, mentre que la resta de les categories analitzades ha disminuït.

JURISDICCIÓ VOLUNTARIA: ADOPCIONS				
	ADOPCIONS NACIONALS		ADOPCIONS INTERNACIONALS	
	ESPANYA	CATALUNYA	ESPANYA	CATALUNYA
2009	2.002	284	165	45
2010	1.997	274	204	78
2011	2.043	354	155	45
2012	2.143	424	159	57
2013	2.006	345	149	39
2014	1.881	342	120	38
2015	2.003	315	109	24

Gràfic 25. Jurisdicció voluntària. Adopcions.

Moviments d'assumptes:

Assumptes ingressats

En el Gràfic 26, podem contemplar l'evolució dels assumptes de família ingressats als Jutjats de Primera Instància, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015, fent distinció entre els següents àmbits territorials: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB "i la" demarcació ICAB ".

En primer lloc, veiem com la tendència de la gràfica mostra un augment progressiu del volum dels assumptes ingressats en matèria de Dret de Família, a mesura que es van succeint els anys. Així, d'un total de 242.498 expedients en l'any 2010, passem a 305.490 en l'any 2015, fet que suposa un increment del 26%.

En segon lloc, entrant en el detall de cadascun dels àmbits geogràfics analitzats, destaca com els territoris de la "demarcació ICAB" i de "Catalunya sense demarcació ICAB", comparteixen un volum similar d'assumptes, tot i que aquesta última ocupa una major extensió geogràfica. Tanmateix, la "demarcació ICAB" concentra una major densitat de població, el que incideix de manera directa en la litigiositat dels assumptes sobre Dret de Família a nivell judicial.

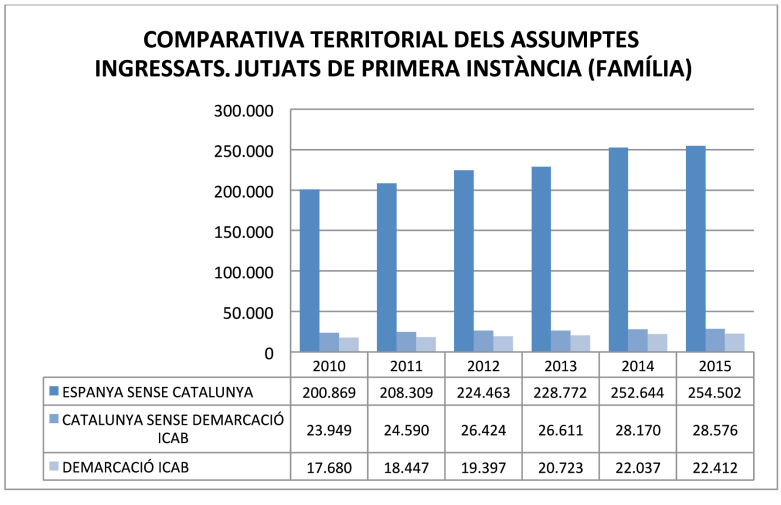

Gràfic 26. Comparativa territorial dels assumptes ingressats. Jutjats de primera instància. Família.

En el Gràfic 27, s'analitza l'evolució dels principals tipus de procediments que motiven la major part de l'activitat judicial dels assumptes relatius al Dret de Família.

D'una banda, veiem com els procediments tramitats de mutu acord, tant els relatius als divorcis com els referents a les separacions, superen amb escreix als processos contenciosos. Sens dubte es tracta d'una dada positiva, tenint en compte la naturalesa pròpia de les qüestions que se solen regular en aquest tipus de procediments. Hi ha enormes avantatges a l'hora de tramitar un assumpte de família de forma amistosa. En primer lloc, els procediments de mutu acord són més econòmics que els contenciosos, i a més es resolen amb més celeritat. En segon lloc, sempre tindrà un major nivell d'encert les decisions que s'adoptin pels propis interessats, amb vista a la regulació de la situació familiar posterior a la ruptura, sobretot si hi ha menors en comú. En efecte, els integrants de la unitat familiar tindran un coneixement més gran de les circumstàncies personals i pròpies concurrents en el moment d'adoptar un determinat acord, que les que se li puguin transmetre a un Jutge a través dels seus advocats, perquè sigui aquest qui decideixi en cas de controvèrsia.

D'altra banda, veiem com es tramiten un major volum de divorcis respecte als procediments de separació. La causa explicativa d'això, la trobem en la *Llei 15/2005, de 8 de juliol, per la qual es modifiquen el Codi Civil i la Llei d'enjudiciament civil en matèria de separació i divorci*. Aquesta norma, coneguda com la llei del "divorci exprés", va fer que ja no fos necessari tramitar un procediment de separació de forma prèvia al divorci, sent actualment l'únic requisit per poder instar aquest últim, que hagin transcorregut més de 3 mesos des que es va celebrar el matrimoni. Això explica també, que la tendència dels procediments de separació disminueixi a mesura que es van succeint els anys.

Finalment, els procediments de divorci i els de separació en termes generals, han experimentat una lleugera regressió en l'any 2015. De fet, l'únic procés que ha registrat un augment constant al llarg de la sèrie, ha estat el de modificació de mesures. Així, l'any 2010 es van instar un total de 3.976 procediments de modificació de mesures, mentre que l'any 2015 s'han registrat 6.709, el que suposa una progressió del 69%. La llei preveu que quan es produeixi una variació substancial de les circumstàncies que van ser tingudes en compte a l'hora d'adoptar una determinada mesura, es podrà sol·licitar la modificació de la mateixa. La crisi econòmica i la inestabilitat laboral dels darrers anys, ha motivat la revisió de les mesures adoptades en el seu moment en el marc d'un procés de família, per tal d'adaptar la situació de la família a les circumstàncies actuals, preservant així el interès de la unitat familiar.

L'augment dels procediments de modificació de mesures, ha estat determinant en l'increment de la litigiositat dels assumptes relatius al Dret de Família en els últims anys, ja que segons veiem en el Gràfic 27, la resta de procediments es mantenen més o menys estable al llarg de la sèrie.

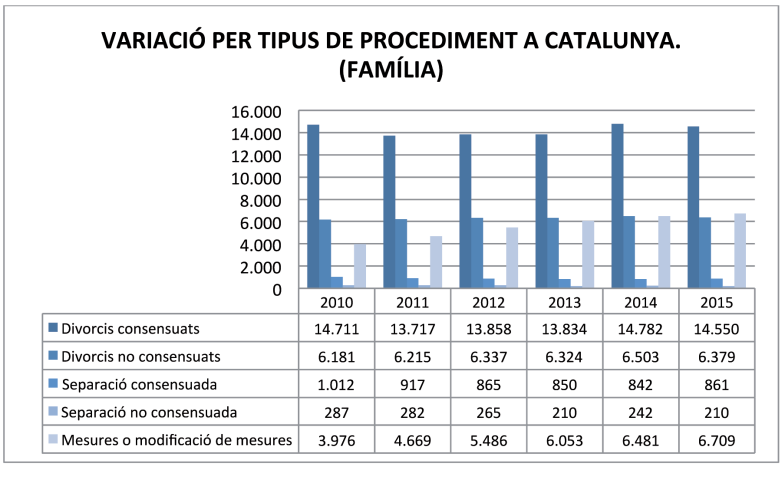

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Divorcis consensuats	14.711	13.717	13.858	13.834	14.782	14.550
Divorcis no consensuats	6.181	6.215	6.337	6.324	6.503	6.379
Separació consensuada	1.012	917	865	850	842	861
Separació no consensuada	287	282	265	210	242	210
Mesures o modificació de mesures	3.976	4.669	5.486	6.053	6.481	6.709

Gràfic 27. Variació per tipus de procediment a Catalunya. Família.

La mediació es configura com una mesura alternativa o complementària en la resolució de conflictes. En l'àmbit del Dret de Família, té especial importància, tenint en compte les característiques pròpies de les qüestions que en aquest tipus de procediments es dirimeix. Es tracta d'una institució, que a poc a poc es va implementant en nombrosos àmbits del Dret. En aquest sentit, el Jutge juga un paper fonamental com a impulsor del servei, donant a conèixer a les parts l'existència d'aquest mecanisme.

En el Gràfic 28, podem veure l'evolució anual dels assumptes derivats a mediació pels Jutjats de Família de Barcelona, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015. En aquest, veiem com durant els primers anys de la sèrie, la tendència dels assumptes derivats a mediació, es mostra regressiva. L'any 2012, es registren 266 derivacions, la xifra més baixa de la sèrie. A partir d'aquí, veiem com el volum dels assumptes derivats a mediació, augmenta de forma considerable a mesura que se succeeixen els anys.

En efecte, l'any 2015 veiem com s'han derivat un total de 900 assumptes, per part dels Jutjats de Família de Barcelona. L'aprovació de la *Llei 5/2012, de 6 de juliol, de mediació en assumptes civils i mercantils* en l'any 2012 i l'impuls d'aquest mecanisme per part d'institucions com el CEMICAB, han contribuït al desplegament d'aquesta figura com a mètode per "desjudicialitzar" determinats assumptes, la resolució del qual pot trobar una millor resposta en vies alternatives al procediment judicial.

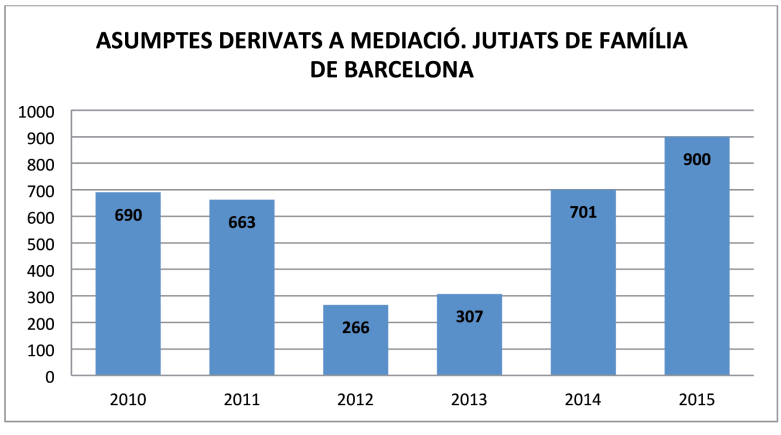

Gràfic 28. Assumptes derivats a Mediació per part dels Jutjats de Família de Barcelona.

En el Gràfic 29 podem veure una taula amb la distribució dels assumptes derivats a mediació en l'any 2015, per part dels Jutjats de Família que s'integren en el partit judicial de Barcelona.

En aquest, veiem com el nombre d'assumptes que finalitzen amb avinença, és encara molt baix en relació amb el volum dels assumptes que es deriven a Mediació. Això es deu al fet de que culturalment encara no estem habituats a aquest tipus de formes de resolució de conflictes. En efecte, en l'imaginari col·lectiu predomina la figura del Jutge com a únic en l'administració d'aquest poder estatal anomenat Justícia, capaç de resoldre un conflicte entre dues parts de forma definitiva.

D'altra banda, veiem que l'ús de la derivació a Mediació ha tingut un desenvolupament bastant irregular o dispar, entre els diferents Jutjats que s'integren en el partit judicial de Barcelona. En efecte, el Jutjat que més derivacions ha realitzat, ha estat el núm. 16, amb un total de 228 (molt per sobre del segon que més derivacions ha fet, amb 140). Mentre que el que menys derivacions ha practicat, ha estat el Jutjat núm. 45, amb un total de 16.

DISTRIBUCIÓ D'ASSUMPTES DERIVATS A MEDIACIÓ. JUTJATS DE FAMÍLIA DE BCN. ANY 2015			
JUTJAT	DERIVATS	FINALITZATS AMB AVINENÇA	FINALITZATS SENSE AVINENÇA
J.FAMÍLIA Nº 14 DE BARCELONA	67	2	8
J.FAMÍLIA Nº 15 DE BARCELONA	121	6	38
J.FAMÍLIA Nº 16 DE BARCELONA	228	5	18
J.FAMÍLIA Nº 17 DE BARCELONA	103	7	6
J.FAMÍLIA Nº 18 DE BARCELONA	91	4	5
J.FAMÍLIA Nº 19 DE BARCELONA	140	2	3
J.FAMÍLIA Nº 45 DE BARCELONA	16	0	5
J.FAMÍLIA Nº 51 DE BARCELONA	134	6	14
TOTAL	900	32	97

Gràfic 29. Distribució d'assumptes derivats a Mediació pels Jutjats de Família de Barcelona. Any 2015.

Assumptes resolts

En el Gràfic 30 podem veure l'evolució del nombre total d'assumptes de família resolts al llarg dels últims anys, pels Jutjats de Primera Instància, així com una comparativa territorial entre les 3 demarcacions abans relacionades.

En primer lloc, veiem com la tendència de la gràfica té un desenvolupament paral·lel a la dels assumptes ingressats. En efecte en l'any 2010 s'han resolt un total de 228.788 assumptes, incrementant-se en l'any 2015 fins als 297.305, el que suposa un augment del 30%.

En segon lloc, hem d'advertir com el volum d'assumptes resolts és lleugerament inferior al dels assumptes ingressats, el que denota cert desfasament entre la litigiositat real i els recursos que a la seva atenció es destinen.

Quant a l'anàlisi dels territoris, veiem que en la "demarcació ICAB" es produeix una petita regressió pel que fa al volum d'assumptes resolts en l'any 2015, respecte l'any anterior.

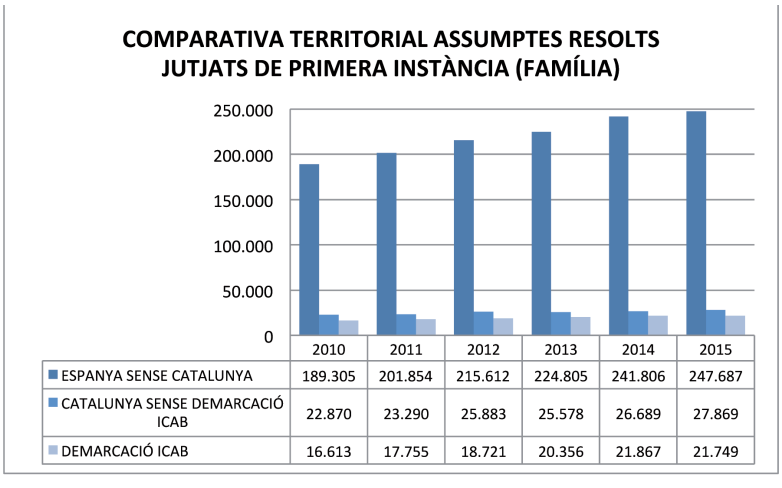

Gràfic 30. Comparativa territorial dels assumptes resolts. Jutjats de primera instància (família).

Assumptes pendents al finalitzar

En el Gràfic 31 s'analitza l'evolució dels assumptes pendents al finalitzar relatius al Dret de Família, tramitats davant els Jutjats de Primera Instància en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

D'acord amb el desenvolupament de les dades relatives als assumptes ingressats i resolts anteriorment analitzats, els expedients que resten per finalitzar conclòs l'exercici augmenten de forma correlativa a mesura que es van succeint els anys. Així, a l'any 2010 s'anoten un total de 119.723 assumptes pendents al finalitzar, incrementant-se fins els 148.103 a l'any 2015, un 24%.

Pel que fa al detall numèric, si ho posem en relació amb el volum d'assumptes registrats, veiem que hi ha un percentatge força alt d'assumptes pendents al final de cada exercici. Més endavant, veurem quin reflex té aquesta circumstància en els resultats dels principals indicadors judicials aplicats.

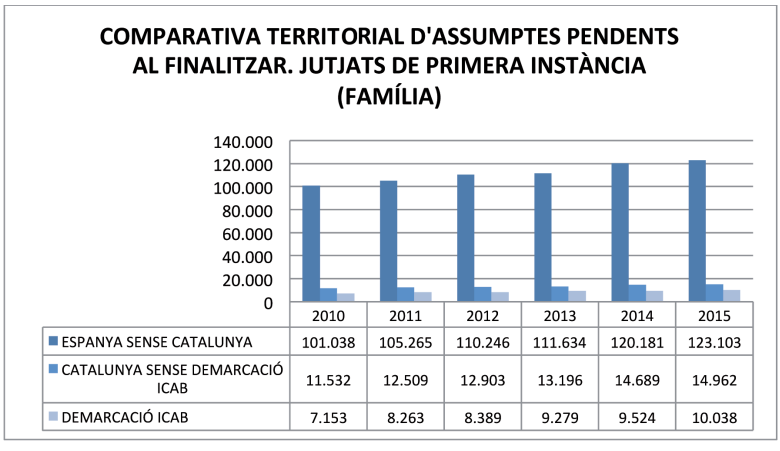

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	101.038	105.265	110.246	111.634	120.181	123.103
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	11.532	12.509	12.903	13.196	14.689	14.962
DEMARCACIÓ ICAB	7.153	8.263	8.389	9.279	9.524	10.038

Gràfic 31. Comparativa territorial d'assumptes pendents al finalitzar. Jutjats de primera instància. Família.

Indicadors judicials:

Taxa de resolució

En el Gràfic 32 podem contemplar l'evolució de la taxa de resolució relativa als assumptes de família tramitats davant els Jutjats de Primera Instància, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

D'una banda, veiem com la taxa presenta un desenvolupament aparentment bastant irregular en cada d'un dels àmbits territorials analitzats, al llarg de la sèrie. No obstant això, si ens fixem en l'eix de les ordenades, veiem com tot just hi ha una variació de 4 punts percentuals entre els diferents resultats obtinguts relatius a la capacitat resolutiva dels tribunals, en matèria de família. En efecte, les xifres es mouen en una forquilla que va del 94 al 98%.

D'altra banda, veiem que la taxa de resolució registrada al llarg de la seqüència, és inferior al 100%, el que significa que hi ha un dèficit pel que fa a la capacitat resolutiva. En efecte, tal i com vam poder comprovar en les gràfiques relatives al moviment dels assumptes que versen sobre Dret de Família, es registra un major volum d'expedients que els que es resolen en un mateix exercici, el que repercuteix en el resultat de la taxa de resolució en el sentit exposat.

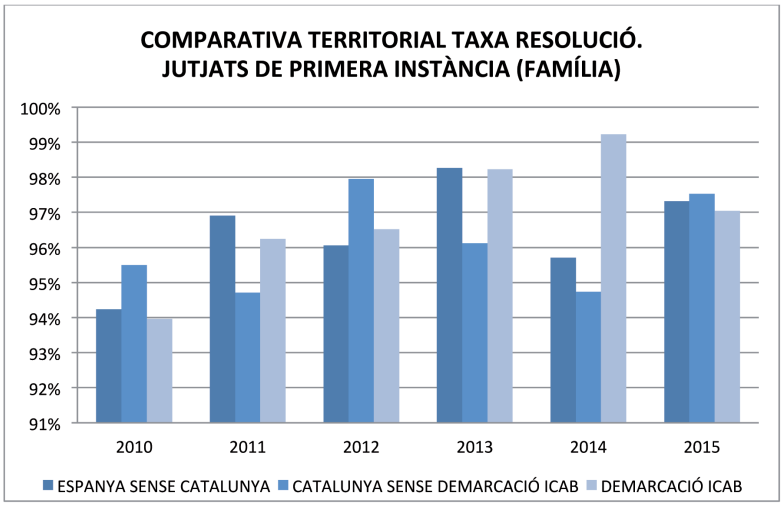

Gràfic 32. Taxa de resolució comparada per àmbits territorials. Jutjats de primera instància. Família.

Taxa de pendència

En el Gràfic 33 podem contemplar el desenvolupament de la taxa de pendència dels assumptes judicials en matèria de família, en els àmbits territorials de "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i en la "demarcació ICAB", en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En termes generals, veiem com la taxa de pendència es manté per sota del 55% al llarg de la sèrie. La gràfica reflecteix que hi ha una certa acumulació de treball en la tramitació dels assumptes, ja que en aquesta, veiem com al final de cada exercici resta per finalitzar un volum equivalent a la meitat dels assumptes que s'ingressen en aquest mateix període. Aquesta dada, ha de ser llegida de forma conjunta amb els resultats de les taxes de congestió i de resolució, així com amb el temps de durada mitjana que s'estima d'aquest tipus de procediments, les dades del qual s'inclouen en el capítol relatiu a les "conclusions generals ".

Pel que fa al detall dels àmbits geogràfics analitzats, veiem com la "demarcació ICAB" és la que registra les millors dades pel que fa a la taxa de pendència, amb una excepció produïda en l'any 2015, en què passa a ocupar la segona posició per darrere de "Espanya sense Catalunya", que és l'única circumscripció que ha mantingut una tendència regressiva al llarg de tota la sèrie.

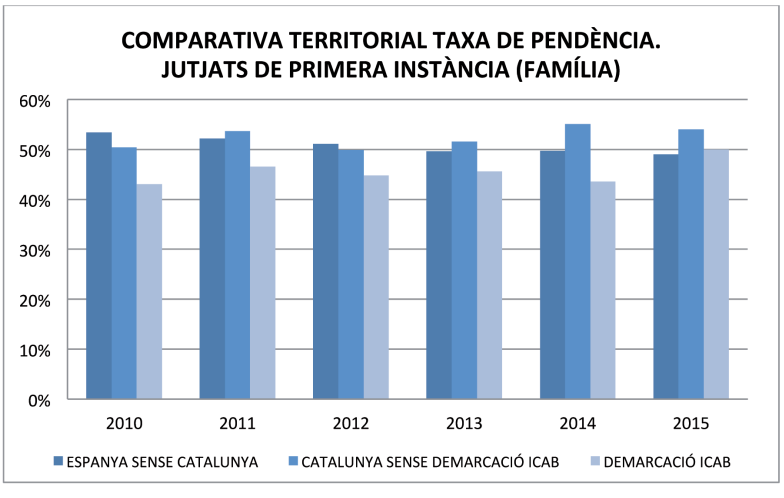

Gràfic 33. Taxa de pendència comparada per àmbits territorials. Jutjats de primera instància. Família.

Taxa de congestió

En el Gràfic 34, es realitza una comparativa territorial de la taxa de congestió referida als Jutjats de Primera Instància resolent sobre els assumptes de família.

En aquest, veiem com els àmbits de "Espanya sense Catalunya" i de "Catalunya sense demarcació ICAB", presenten els valors més alts, pel que fa a la taxa de congestió, amb xifres que estan per sobre del 150%. Això reflecteix l'existència d'un col·lapse en els nostres tribunals, molt similar a la reflectida en termes generals en la jurisdicció civil (Gràfic 18). No obstant això, tot i que en l'ordre civil la taxa de congestió registra una tendència regressiva en termes generals, segons vam veure en la indicada gràfica, la situació de col·lapse en la tramitació dels assumptes de família s'ha mantingut a uns nivells més o menys constants al llarg dels últims anys.

Pel que fa a la "demarcació ICAB", veiem com es registra una taxa de congestió que està lleugerament per sota respecte als altres dos territoris analitzats. En efecte, la taxa de congestió mitjana en el territori se situa en un 145%. No obstant això, a l'any 2015 es produeix un increment de la mateixa en 4 punts percentuals, de manera correlativa a l'augment dels assumptes ingressats en els dos últims anys (Gràfic 26).

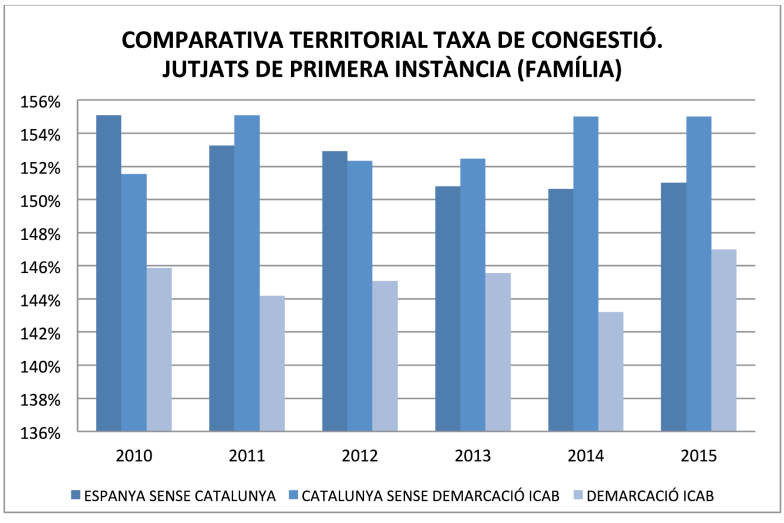

Gràfic 34. Taxa de congestió comparada per àmbits territorials. Jutjats de primera instància. Família.

En el Gràfic 35, tenim una taula amb el detall numèric dels principals indicadors judicials abans analitzats, referits als assumptes tramitats en els òrgans judicials que s'integren en la "demarcació ICAB", que versen sobre el Dret de Família.

El comportament de les taxes varia de forma notable en funció del concret òrgan a què es refereixen. Per això, s'han ressaltat els valors de l'òrgan que ha obtingut les taxes judicials més altes, dins de cada partit judicial.

LA LUPA. JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA (ASSUMPTES DE FAMÍLIA). DEMARCACIÓ ICAB			
JUTJAT	TAXA RESOLUCIÓ	TAXA CONGESTIÓ	TAXA PENDÈNCIA
J1II N° 1 ARENYS DE MAR	102%	155%	55%
J1II N° 2 ARENYS DE MAR	111%	134%	37%
J1II N° 3 ARENYS DE MAR	83%	159%	59%
J1II N° 4 ARENYS DE MAR	109%	149%	49%
J1II N° 5 ARENYS DE MAR	60%	233%	133%
J1II N° 6 ARENYS DE MAR	113%	173%	64%
J1II N° 7 ARENYS DE MAR	109%	139%	39%
J1II N° 1 IGUALADA	81%	168%	68%
J1II N° 2 IGUALADA	108%	131%	31%
J1II N° 3 IGUALADA	101%	136%	36%
J1II N° 4 IGUALADA	60%	217%	117%
J1II N° 5 IGUALADA	94%	173%	73%
J1II N° 1 BERGA	99%	135%	35%
J1II N° 2 BERGA	98%	118%	50%
J1II N° 1 VILAFRANCA DEL PENEDÈS	99%	157%	57%
J1II N° 2 VILAFRANCA DEL PENEDÈS	114%	133%	33%
J1II N° 3 VILAFRANCA DEL PENEDÈS	93%	182%	103%
J1II N° 4 VILAFRANCA DEL PENEDÈS	125%	122%	27%
J1II N° 5 VILAFRANCA DEL PENEDÈS	81%	201%	49%
J1I N° 7 BADALONA	95%	144%	58%
J1I N° 14 BARCELONA	106%	137%	37%
J1I N° 15 BARCELONA	91%	165%	55%
J1I N° 16 BARCELONA	101%	133%	33%
J1I N° 17 BARCELONA	93%	141%	40%
J1I N° 18 BARCELONA	100%	128%	28%
J1I N° 19 BARCELONA	95%	130%	30%
J1I N° 40 BARCELONA	100%	117%	17%
J1I N° 45 BARCELONA	112%	125%	25%
J1I N° 51 BARCELONA	101%	156%	58%
J1I N° 58 BARCELONA	105%	101%	1%
J1II N° 1 SANT BOI DE LLOBREGAT	98%	149%	49%
J1II N° 2 SANT BOI DE LLOBREGAT	104%	128%	28%
J1II N° 3 SANT BOI DE LLOBREGAT	104%	148%	48%
J1II N° 4 SANT BOI DE LLOBREGAT	101%	147%	47%
J1II N° 5 SANT BOI DE LLOBREGAT	101%	138%	38%
J1II N° 6 SANT BOI DE LLOBREGAT	95%	148%	46%

J1II N° 1 VILANOVA I LA GELTRÚ	115%	132%	35%
J1II N° 2 VILANOVA I LA GELTRÚ	130%	164%	32%
J1II N° 3 VILANOVA I LA GELTRÚ	133%	127%	27%
J1II N° 4 VILANOVA I LA GELTRÚ	91%	162%	61%
J1II N° 5 VILANOVA I LA GELTRÚ	66%	242%	121%
J1II N° 6 VILANOVA I LA GELTRÚ	84%	245%	48%
J1II N° 7 VILANOVA I LA GELTRÚ	82%	145%	45%
J1II N° 8 VILANOVA I LA GELTRÚ	107%	146%	46%
J1II N° 9 VILANOVA I LA GELTRÚ	80%	164%	64%
J1I N° 1 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	58%	246%	146%
J1I N° 2 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	98%	153%	49%
J1I N° 3 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	77%	203%	103%
J1I N° 4 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	101%	166%	39%
J1I N° 5 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	94%	140%	37%
J1I N° 6 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	91%	145%	45%
J1I N° 7 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	93%	161%	45%
J1II N° 1 SANTA COLOMA DE GRAMENET	102%	148%	48%
J1II N° 2 SANTA COLOMA DE GRAMENET	110%	122%	22%
J1II N° 3 SANTA COLOMA DE GRAMENET	102%	136%	36%
J1II N° 4 SANTA COLOMA DE GRAMENET	108%	138%	34%
J1II N° 5 SANTA COLOMA DE GRAMENET	87%	155%	55%
J1II N° 6 SANTA COLOMA DE GRAMENET	114%	135%	35%
J1II N° 1 CORNELLÀ DE LLOBREGAT	76%	166%	66%
J1II N° 2 CORNELLÀ DE LLOBREGAT	85%	156%	56%
J1II N° 3 CORNELLÀ DE LLOBREGAT	69%	212%	124%
J1II N° 4 CORNELLÀ DE LLOBREGAT	109%	191%	91%
J1II N° 1 GAVÀ	93%	134%	34%
J1II N° 2 GAVÀ	86%	166%	66%
J1II N° 3 GAVÀ	106%	131%	30%
J1II N° 4 GAVÀ	91%	168%	68%
J1II N° 5 GAVÀ	103%	132%	32%
J1II N° 6 GAVÀ	107%	133%	33%
J1II N° 7 GAVÀ	103%	126%	31%
J1II N° 8 GAVÀ	102%	121%	21%
J1II N° 9 GAVÀ	91%	152%	38%
J1II N° 1 EL PRAT DE LLOBREGAT	95%	137%	37%
J1II N° 2 EL PRAT DE LLOBREGAT	111%	122%	24%
J1II N° 3 EL PRAT DE LLOBREGAT	90%	131%	41%
J1II N° 4 EL PRAT DE LLOBREGAT	88%	140%	40%
J1II N° 5 EL PRAT DE LLOBREGAT	102%	133%	46%

Gràfic 35. La Lupa. Jutjats de Família.

3.2 Jutjats d'Estat Civil i incapacitats

L'art. 98 LOPJ disposa que "*el Consell General del Poder Judicial podrà acordar, previ informe de les sales de govern, que en aquelles circumscripcions on hi hagi més d'un jutjat de la mateixa classe, un o diversos d'ells assumeixin amb caràcter exclusiu, el coneixement de determinades classes d'assumptes*". En virtut d'aquesta norma, a la ciutat de Barcelona hi ha dos òrgans (JPI Nº 40 i JPI Nº 58) que tenen atribuït el coneixement en exclusiva en matèria de Capacitat i Estat Civil de les persones, incloent també els procediments sobre Internaments i Institucions Tutelars.

En el Gràfic 36 podem veure quina ha estat l'evolució de l'activitat judicial dels esmentats òrgans, al llarg del període comprès entre els anys 2010 i 2015. Pel que fa al volum d'assumptes ingressats, veiem com aquest ha augmentat de manera progressiva a mesura que s'han anat succeint els anys, amb una lleugera excepció registrada a l'any 2014 en el qual es produeix una lleugera regressió. En efecte, a l'any 2010 s'ingressen un total de 2.967 assumptes, mentre que a l'any 2015 el nombre d'expedients que han tingut entrada en aquests òrgans, ha estat de 4.155, un 40% més.

En el mateix sentit s'ha desenvolupat la tendència relativa a la resolució dels assumptes, anotant-se en l'any 2015 un total de 3.994 assumptes finalitzats. Precisament, un dels propòsits de l'especialització judicial, és l'augment de la capacitat resolutiva dels Tribunals, en termes d'eficàcia i nivell d'encert judicial, cosa molt necessaria tenint en compte la naturalesa pròpia de les matèries de les que s'ocupen aquests Jutjats.

No obstant això, observem com el nombre d'assumptes que es resolen està per sota del volum d'expedients que es registren en un mateix exercici. Això explica que l'acumulació d'assumptes pendents al finalitzar en acabar l'any, hagi augmentat de manera important al llarg dels últims exercicis. En efecte, a l'inici de la sèrie, el nombre d'assumptes pendents és de 114, incrementant-se fins als 839 l'any 2015, significant per tant una pujada del 636%.

Tal i com es posa de manifest en el "annex a la Memòria del TSJ 2015 elaborat pel Jutjat Degà de Barcelona", la tramitació dels procediments dels que coneixen aquests jutjats, supera amb escreix els mòduls previstos pel CGPJ, com volums recomanables de treball. Cal tenir en compte, que una de les tasques fonamentals del Jutge en aquest tipus de procediments, és la de dur a terme un control i un seguiment de les mesures adoptades en un determinat procediment.

Finalment, una curiositat que es produeix sobre aquest tipus d'assumptes, en concret sobre els procediments d'internament, és que els Jutjats de Sant Boi de Llobregat coneixen una quantitat important dels mateixos, gairebé tant com en els Jutjats de Barcelona que s'han especialitzat en aquesta matèria. La raó la trobem en l'art. 763 de la LEC, en virtut del qual en els internaments en els que per raons d'urgència no s'hagi pogut recaptar autorització judicial prèvia, el responsable del centre en què aquest s'hagués produït, haurà de donar compte al jutge perquè procedeixi a la ratificació de la mesura, sent competent el tribunal del lloc en què radiqui l'establiment on s'hagi produït el ingrés. I Sant Boi té un dels Centres de Salut Mental més importants d'Espanya.

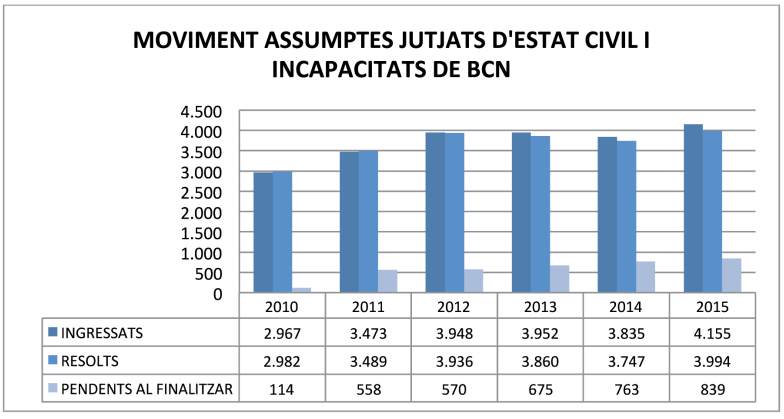

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
INGRESSATS	2.967	3.473	3.948	3.952	3.835	4.155
RESOLTS	2.982	3.489	3.936	3.860	3.747	3.994
PENDENTS AL FINALITZAR	114	558	570	675	763	839

Gràfic 36. Moviments dels assumptes judicials en els jutjats d'Estat Civil i incapacitats de BCN.

En el Gràfic 37 podem veure el desenvolupament dels principals indicadors judicials sobre l'activitat dels Jutjats d'Estat Civil i incapacitats (JPI Nº40 i JPI Nº 58 de Barcelona), al llarg dels últims anys.

Pel que fa a la taxa de resolució, veiem com la mateixa mostra una lleugera regressió a mesura que es van succeint els anys. L'any 2010, la mateixa si situa en un 101%, reduint-se fins a un 96% a l'any 2015. Això es deu a l'augment de la litigiositat sobre aquest tipus de procediments, tal i com vam poder veure en la gràfica anterior. Per aquest mateix motiu, les taxes de congestió i de pendència, experimenten un increment significatiu al llarg de tota la sèrie. No obstant això, crida l'atenció els valors tan baixos de pendència registrats, en comparació amb els d'altres òrgans judicials, tal i com es pot veure al llarg del present informe. En efecte, malgrat l'increment dels nivells de saturació, a l'any 2015 la taxa de pendència és del 21%.

L'especialització dels òrgans judicials, mostra una millora en els temps de resposta i un major nivell d'encert en termes de resolució tècnica dels assumptes que aquests se li encomanen. No obstant això, l'acompanyament dels mitjans materials i de personal segons les necessitats reals derivades de la litigiositat de cada moment, resulta fonamental per oferir una Justícia eficaç. Exemple d'això el constitueix la pròpia evolució de la taxa de pendència d'aquests concrets Jutjats, en els quals s'ha arribat a registrar tan sols un 4% d'assumptes pendents durant l'exercici 2010.

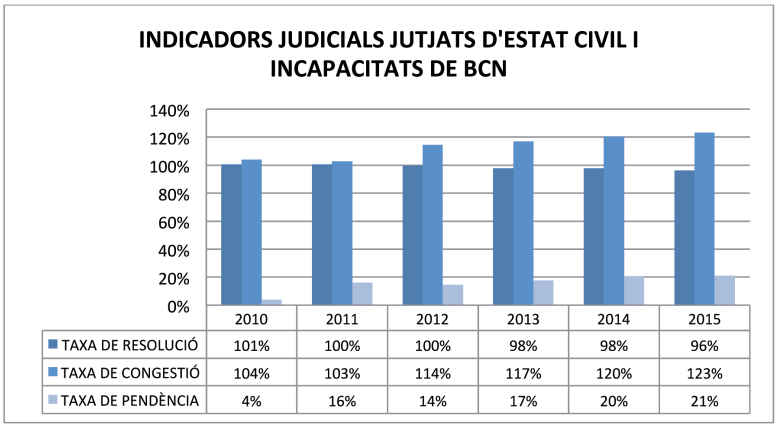

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
TAXA DE RESOLUCIÓ	101%	100%	100%	98%	98%	96%
TAXA DE CONGESTIÓ	104%	103%	114%	117%	120%	123%
TAXA DE PENDÈNCIA	4%	16%	14%	17%	20%	21%

Gràfic 37. Indicadors judicials en els jutjats d'Estat Civil i incapacitats de BCN.

3.3 Dades sobre nens tutelats

Situació i contextualització de la problemàtica

La *Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència*, (en endavant, la LDOIA) té per objecte la promoció del benestar personal i social dels infants i els adolescents, així com articular les actuacions de prevenció, atenció, protecció i participació dirigides als mateixos, per tal de garantir l'exercici dels seus drets, l'assumpció de les seves responsabilitats i la consecució del seu desenvolupament integral. L'esmentada llei suposa el desenvolupament normatiu de l'art. 17 Estatut d'Autonomia de Catalunya, que recull el dret de tota persona menor d'edat, a rebre l'atenció integral necessària per al desenvolupament de la seva personalitat i benestar.

L'art. 98 LDOIA, estableix que *"l'Administració de la Generalitat exerceix la protecció sobre els infants i els adolescents mitjançant el departament que té atribuïda aquesta competència"*, que és la Direcció General d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència (en endavant, la DGAIA) .

La DGAIA és l'organisme que promou el benestar de la infància i l'adolescència en alt risc de marginació social, amb l'objectiu de contribuir al seu desenvolupament personal, segons es recull en la pàgina web institucional de la Generalitat. En el desenvolupament de l'activitat protectora de l'Administració sobre un menor, es distingeixen dues situacions en les que aquest es pot trobar:

- Situació de risc: en l'art. 102 LDOIA s'estableix una definició legal d'aquest concepte en el següent sentit. *"s'entén per situació de risc, la situació en què el desenvolupament i el benestar de l'infant o l'adolescent es veuen limitats o perjudicats per qualsevol circumstància personal, social o familiar, sempre que per a la protecció efectiva de l'infant o l'adolescent no sigui necessària la separació del nucli familiar"*. El mateix precepte recull un llistat de les situacions que es consideren de risc per al menor, com per exemple:

    - La falta, voluntària o no, d'atenció física o psíquica de l'infant o l'adolescent per part dels progenitors, o pels titulars de la tutela o de la guarda, que comporti un perjudici greu per a la salut física o emocional del menor.
    - La utilització del càstig físic o emocional sobre el menor que, sense constituir un episodi greu o un patró crònic de violència, perjudiqui el seu desenvolupament.
    - Les mancances que, per no poder ser adequadament compensades en l'àmbit familiar, ni impulsades des d'aquest mateix àmbit per al seu tractament mitjançant els serveis i recursos normalitzats, puguin produir la marginació, la inadaptació o el desemparament del menor.
    - La manca d'escolarització en edat obligatòria, l'absentisme i l'abandó escolar.
    - El conflicte obert i crònic entre els progenitors, separats o no, quan anteposen llurs necessitats a les del menor.
    - La incapacitat o la impossibilitat dels progenitors o titulars de la tutela o la guarda, de controlar la conducta del menor que provoqui un perill evident de causar un dany o perjudici a si mateix o a terceres persones.
    - Les pràctiques discriminatòries, per part dels progenitors o titulars de la tutela o la guarda, contra les nenes i les joves, que comportin un perjudici per al seu benestar i la seva salut mental i física, incloent el risc de patir l'ablació genital femenina i la violència exercida contra elles.
    - Qualsevol altra circumstància que, en cas de persistir, pugui evolucionar i derivar en el desemparament del menor.

Detectar una situació de risc implica la col·laboració de tots els ciutadans, especialment d'aquells que per la seva feina estiguin en contacte amb menors, com els professionals de la salut, dels serveis

socials i del sector educatiu. Rebuda una notícia per part dels Serveis socials bàsics i els Serveis socials especialitzats en atenció a la infància, d'una situació que la llei defineixi com de risc, s'obrirà un expedient del menor, que serà únic i individualitzat, a través del qual es durà a terme el seguiment i la investigació pertinent del mateix.

- Situació de desemparament: L'art. 105 LDOIA estableix que *"es consideren desemparats els infants o els adolescents que es troben en una situació de fet en què els manquen els elements bàsics per al desenvolupament integral de la seva personalitat, sempre que per a la seva protecció efectiva calgui aplicar una mesura que impliqui la separació del nucli familiar"*. La llei conté un llistat obert amb exemples de situacions en què es considera que un menor està en desemparament, com ara:

    - L'abandonament.
    - Els maltractaments físics o psíquics, els abusos sexuals, l'explotació o altres situacions de naturalesa anàloga, per les persones a les quals els correspon l'exercici de la guarda, o portats a terme amb el coneixement i connivència d'aquestes.
    - Els perjudicis greus al nadó causats per maltractament prenatal. S'entén per maltractament prenatal la manca de cura del propi cos, conscient o inconscient, la ingestió de drogues durant el procés de gestació, així com el produït indirectament al nadó per part de la persona que maltracta la dona durant l'embaràs.
    - La desatenció física, psíquica o emocional greu o cronificada.

En el moment en què es té coneixement que un menor pot trobar-se en aquesta situació, la DGAIA ha d'incoar l'expedient de desemparament. La declaració de desemparament té com a principal efecte la retirada cautelar de la pàtria potestat als progenitors, assumint l'Administració Pública la tutela del menor.

Una vegada que la DGAIA assumeix la tutela d'un nen o adolescent en situació de desemparament, s'ha de proporcionar al mateix un recurs alternatiu a la família, que de forma temporal o previsiblement indefinida, ha exercit de manera inadequada les funcions parentals, no assegurant al menor el seu desenvolupament en un entorn adequat. Al llarg del Segle XX, el recurs alternatiu per excel·lència a Europa girava al voltant de les grans institucions residencials. A partir de la segona meitat del S. XX. va anar guanyant terreny la presència i preferència d'altres mesures diferents al recurs residencial en grans institucions, com ara la creació de petits llars a Alemanya, o la implantació d'una xarxa de famílies d'acollida professionalitzades a França.

En el cas de Catalunya, l'art. 120 LDOIA estableix la tipologia de les mesures que es poden adoptar com a recurs alternatiu a la família, relacionant-les de la següent manera:

- L'acolliment familiar simple per una persona o una família que pugui suplir, temporalment, el nucli familiar natural de l'infant o adolescent.
- L'acolliment familiar permanent.
- L'acolliment familiar en unitat convivencial d'acció educativa, pensat fonamentalment per a menors amb diversitat funcional, grups de germans i altres amb dificultats o necessitats educatives especials.
- L'acolliment en un centre públic o concertat.
- L'acolliment pre-adoptiu.
- Les mesures de transició a la vida adulta i a l'autonomia personal.
- Qualsevol altra mesura de tipus assistencial, educatiu o terapèutic aconsellable, d'acord amb les circumstàncies del menor.

El recurs més apropiat alternatiu a la unitat familiar formada pel menor desemparat i els seus progenitors, és l'acolliment familiar. Tal i com estableix el citat precepte, aquest *"té preferència respecte de les mesures que comportin l'internament del menor o la menor, en un centre públic o concertat"*. L'acolliment familiar pot ésser simple, si es preveu que el desemparament serà transitori (6 mesos si es tracta d'un acolliment "d'urgència i diagnòstic", i 2 anys com a màxim si es tracta d'un "curta durada"); o constituir-se de manera permanent si s'intueix de forma raonable que el desemparament del menor serà definitiu.

Les dues grans formes de dur a terme aquest acolliment familiar, són les realitzades en el si de la "familiar extensa", i les realitzades a través d'una "família aliena". A la primera, es tracta que familiars diferents als progenitors, com els avis o els oncles, s'ocupin de la cura del menor o la menor. En la segona, es tracta que la guarda sigui assumida per una família amb la qual el menor no comparteix cap vincle de parentiu.

Dins de les famílies d'acollida alienes, és a dir, sense vincles de parentiu amb el menor desemparat, podem diferenciar dos grans tipus. D'una banda, les anomenades "voluntàries", que són aquelles que, com el seu propi nom indica, no reben remuneració econòmica en contraprestació a la tasca desenvolupada. Tan sols reben una prestació en concepte de manutenció per al menor. D'altra banda, hi ha un tipus de famílies d'acollida professionalitzades, que es caracteritzen per rebre una contraprestació pel treball exercit envers el menor desemparat i per tenir una formació específica. No obstant això a Espanya, a diferència d'altres països, aquesta última modalitat de famílies acollidores, tenen una escassa presència.

Previ a l'assignació del recurs alternatiu, la DGAIA fa un estudi de la situació personal i familiar del menor, i valora les necessitats pròpies d'aquest. Després d'assignar a l'infant el recurs d'acolliment familiar, la DGAIA ha d'assegurar que l'Institut Català de l'Acolliment i l'Adopció (en endavant ICAA), té cura degudament del menor que posa al seu càrrec. En efecte, és la DGAIA qui manté la tutela del menor, i autoritza a l'ICAA a delegar la guarda en una família d'acollida. Aquesta tasca es porta a terme mitjançant les entitats que l'ICAA disposi, així com les coordinadores establertes entre els diferents equips que intervenen en el seguiment.

Anàlisi gràfic de la seva evolució anual

En el Gràfic 38 podem veure l'evolució anual dels nens que estan sota el paraigua tutelar de la DGAIA, en el període comprès entre els anys 2002 i 2014. Les dades han estat extretes, d'una banda, del "Informe sobre el seguiment de els nens acollits en família", elaborat pel Síndic de Greuges de Catalunya, en la seva edició de desembre de 2013 i, d'altra banda, del "Informe sobre l'Estat dels Serveis Socials a Catalunya" de l'any 2015. Segons les explicacions metodològiques d'ambdós documents, la font estadística de les dades la trobem en la pròpia pàgina institucional de la DGAIA.

En aquest, podem veure com el nombre de nens tutelats per la DGAIA ha crescut de forma progressiva fins a l'any 2010, en què es registren un total de 7.985 menors que han estat apartats del seu nucli familiar, per trobar-se en una situació de desemparament. A partir de l'any 2011, veiem com es produeix un canvi en la tendència, de manera que el volum de nens que es troben sota la protecció tutelar de l'Administració, creix ostensiblement fins situar-se en l'any 2014 en un total de 6.985 menors.

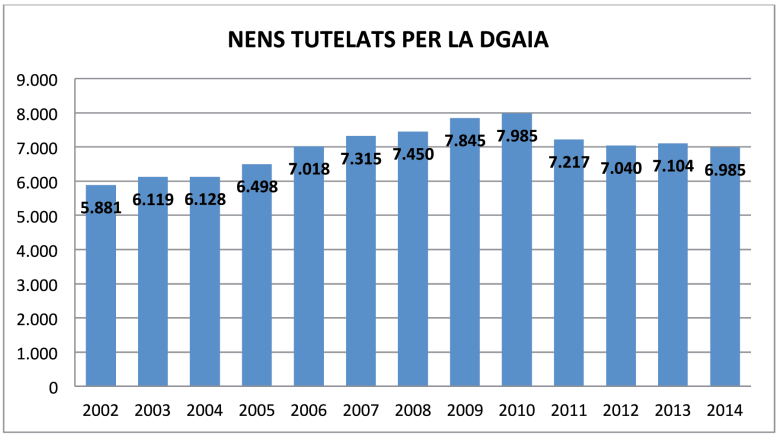

Gràfic 38. Nens tutelats per la DGAIA.

En el Gràfic 39, veiem l'evolució dels menors que han estat acollits en un centre residencial a Catalunya, al llarg dels últims anys. La tendència discorre de manera similar a la de la gràfica anterior. No obstant això, malgrat que es pot apreciar certa regressió en l'adopció de l'esmentada mesura en els últims anys de la sèrie, veiem com el descens no es correspon amb el dels nens que es troben sota la tutela de la DGAIA, anotat en el mateix període. En efecte, a l'any 2010 es van registrar un total de 7.985 nens sota la protecció de la DGAIA, reduint-se fins els 6.985 a l'any 2014. No obstant això, el nombre de menors que es trobaven en un centre d'acollida al 2010 ha estat 2.749 (registrant-se la xifra més alta a l'any 2012 amb 2.764 tutelats), reduint-se fins als 2.672 a l'any 2015. Així, mentre que el nombre de nens tutelats per la DGAIA ha baixat un 13% des de l'any 2010, el volum de mesures d'acolliment familiar en un centre residencial ho ha fet només un 3%.

A l'any 2014, de 6.985 nens i adolescents tutelats per la Generalitat, un 38% van ser acollits en un centre residencial. Aparentment es tracta d'un percentatge relativament baix, però comparant-ho amb les altres modalitats d'acolliment veiem com encara segueix sent massa alt, tenint en compte que les mesures preferibles i preferents per afavorir l'estabilitat i l'interès superior del menor, són les de l'acolliment familiar.

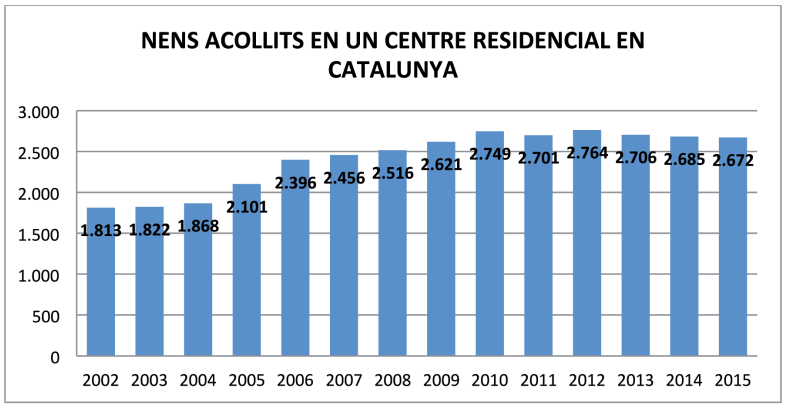

Gràfic 39. Evolució nens tutelats en un centre residencial institucional. Catalunya.

Al Gràfic 40 tenim una taula amb la distribució dels diferents tipus de centres a través dels quals es du a terme les mesures d'acolliment en el marc d'una residència institucional.

Pel que fa a la tipologia de centres que s'ocupen de l'acolliment residencial d'un menor en situació de desemparament, podem diferenciar els següents:

- Centres d'acollida. L'art. 132 LDOIA estableix que *"l'acolliment en centre s'ha d'acordar quan es preveu que el desemparament o la necessitat de separació de la pròpia família seran transitoris i no ha estat possible o aconsellable l'acolliment per una persona o una família"*. També s'aplicarà aquesta mesura quan existint els requisits per a l'acolliment pre-adoptiu, aquest no ha pogut constituir-se. L'acolliment en centre consisteix en l'ingrés del menor en un centre públic o concertat adequat a les seves característiques, perquè rebi l'atenció i l'educació necessàries.
- Centres Residencials d'Acció Educativa. Els CRAE consisteixen en uns establiments que ofereixen al menor un recurs alternatiu a un entorn familiar que no existeix, que està deteriorat o que presenta greus dificultats per cobrir les necessitats bàsiques de la mateixa. Es tracta d'un acolliment simple, però realitzat a través d'una residència institucional.
- Centres Residencials d'Educació Intensiva. Els CREI tenen com a objecte donar una resposta educativa i assistencial als adolescents que presenten alteracions en la conducta que requereixen un sistema d'educació intensiva.

Una de les principals preocupacions d'algunes associacions que s'agrupen per a la defensa dels Drets dels menors tutelats, és la concentració d'aquest tipus de centres terapèutics en mans privades, així com la seva falta de transparència en la gestió dels recursos (públics) que administren.

Sobre aquest particular, hem de posar de manifest la denúncia realitzada per part del Síndic de Greuges (entre d'altres) en el seu "Informe sobre el seguiment dels nens acollits en família" elaborat al desembre de 2013, sobre la baixa inversió que es fa en acolliment familiar, i el contrast amb la despesa que suposa un menor en funció de la mesura en qüestió. Així, a l'any 2013 la inversió per cada nen en una família extensa ha estat de 4.436 euros, i de 5.774 euros en família aliena; contrastant amb els 47.630 euros que ha suposat la inversió detall en un centre d'acollida.

CENTRES RESIDENCIALS D'ACCIÓ EDUCATIVA		CENTRES OBERTS		CENTRES D'ACOLLIDA		CENTRES RESIDENCIALS D'EDUCACIÓ INTENSIVA	
CENTRES	PLACES	CENTRES	PLACES	CENTRES	PLACES	CENTRES	PLACES
97	1.842	242	8.562	19	527	4	94

Gràfic 40. Taula amb la distribució dels centres a través dels quals es realitza l'acolliment en la modalitat residencial institucional.

En el Gràfic 41 podem veure el desenvolupament dels nens en acolliment familiar realitzat dins de la família extensa, en el període comprès entre els anys 2002 i 2015.

Tal i com s'ha comentat abans, el recurs alternatiu a la família que s'ha d'atribuir amb preferència, ha de ser l'acolliment familiar. El desitjable seria que aquest es pogués realitzar a través de la pròpia família extensa del menor. Però veiem pels valors registrats en les gràfiques en el seu conjunt, que aquest no sempre és possible. La casuística que gira al voltant de cada expedient és diferent, però podem advertir que no sempre existeixen "candidats" que puguin o vulguin assumir la tutela d'un menor, dins el propi entorn familiar del nen o adolescent. També hem de posar de manifest, que nombroses associacions han denunciat a la DGAIA per ser excessivament garantista pel que fa a deixar a un menor sota la guarda de la família extensa, en determinades situacions, com quan per exemple es tracta de persones d'edat avançada, avis del menor.

Valorar cada cas a nivell estadístic, és una tasca molt difícil, sobretot quan la mateixa font de la qual s'han extret les dades, és certament limitada o en qualsevol cas millorable. No obstant això,

considerem que es tracta d'una problemàtica que requereix tota l'atenció de les administracions competents i coadjuvants, el que en definitiva es tradueix en trobar un encaix pressupostari adequat en termes de suficiència, per evitar casos com els que tristament han protagonitzat els últims titulars de premsa relacionats amb els infants tutelats per la Generalitat.

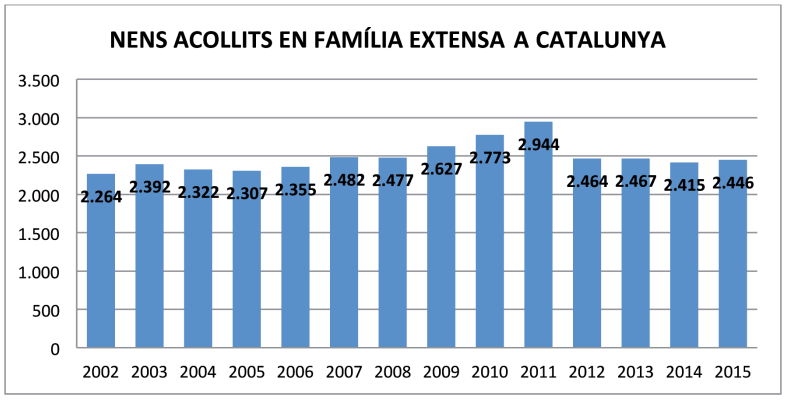

Gràfic 41. Nens acollits en família extensa a Catalunya.

Al Gràfic 42 podem veure el nombre de mesures d'acolliment familiar, realitzades a través d'una "família aliena" a la del menor o la menor en situació de desemparament, en el període comprès entre els anys 2002 i 2015.

En aquest, veiem com el recurs de l'acolliment familiar realitzat a través d'una família aliena, creix forma progressiva a mesura que es van succeint els anys. En efecte, a l'any 2002 el nombre d'acolliment sota aquesta modalitat va ser de 467, mentre que a l'any 2015 la xifra puja fins als 1.017. Això suposa que hi ha hagut una progressió del 118% en l'indicat període. No obstant això, si comparem aquests valors amb les dades relatives al nombre total de nens que es troben sota el paraigua de la DGAIA, veiem com tot i el creixement de la mesura, ens trobem encara en una situació d'insuficiència.

Així, prenent com a referència les dades relatives a l'any 2014 (ja que no es disposen de les referides a les del 2015 en relació als infants tutelats), veiem com es van registrar un total de 6.985 menors tutelats per la DGAIA, mentre que tan sols es van adoptar un total de 3.384 mesures d'acolliment distribuïdes de la següent manera: 2.415 realitzades a través de la família extensa i 969 realitzades a través de família aliena. El que suposa que, del total dels 6.985 menors tutelats per la DGAIA a l'any 2014, un 35% van ser acollits en el si de la família extensa i un 14% ho van fer en el marc d'una família aliena.

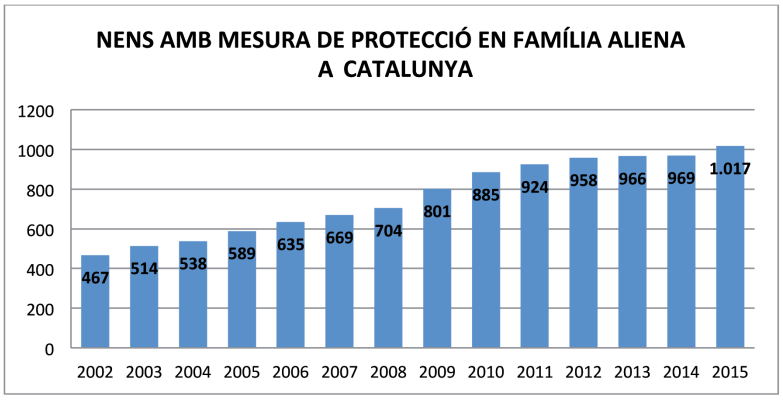

Gràfic 42. Nens tutelats amb mesura de protecció en família aliena a Catalunya.

En el Gràfic 43 podem veure l'evolució dels "acolliments pre-adoptius" al llarg dels últims anys. Tal i com estableix l'art. 147 LDOIA la mesura d'acolliment pre-adoptiu, com a pas previ a l'adopció, s'adopta en els següents casos. En primer lloc, *"quan no és possible la reintegració de l'infant o adolescent en la seva família d'origen i es considera que el més favorable al seu interès és la plena integració en una altra família mitjançant l'adopció"*. En segon lloc, *"quan els progenitors o els titulars de la tutela ho sol·liciten a l'entitat pública competent i fan abandonament dels drets i deures inherents a la seva condició"*. Sobre aquest últim supòsit, tenint en compte que la responsabilitat parental és un compendi de funcions inexcusables envers el menor per part dels progenitors o tutors, ha de ser estudiat de forma individualitzada i estar al cas en concret.

Al llarg dels últims anys, veiem com el nombre d'acolliments pre-adoptius es redueix de forma considerable. Prenent com a referència el període temporal que va des de l'any 2010 a l'any 2014 (per seguir amb la comparativa seqüencial realitzada en les gràfiques anteriors), veiem com d'un total de 672 acolliments pre-adoptius constituïts en l'exercici 2010, vam passar a 424 en el 2014, el que suposa una regressió del 37%. Recordem que el nombre de nens tutelats per la DGAIA també s'ha reduït en els últims anys, però a un ritme més moderat si comparem les dades referides al mateix període: un 13%.

Per a una visió més completa del circuit que lamentablement han de patir alguns menors tutelats, ens remetem a les dades exposades sobre Adopcions constituïdes des de l'any 2010 (Gràfic 24), extrets del web institucional del CGPJ.

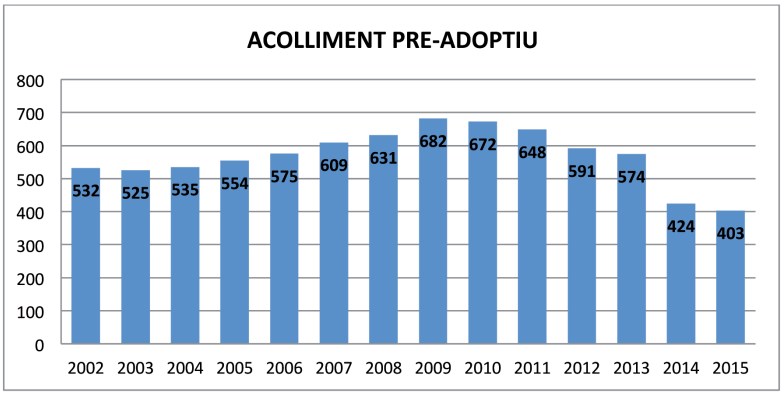

Gràfic 43. Evolució anual de l'acolliment pre-adoptiu.

Al Gràfic 44 podem veure l'evolució anual de les famílies acollidores a Catalunya, des de l'any 2002 fins a l'any 2013, segons les dades recollides en l'Informe del Síndic de Greuges realitzat sobre el seguiment dels infants acollits en famílies. La lectura de la gràfica és clara i contundent: malgrat el creixement registrat al llarg dels últims anys, falten famílies acollidores a Catalunya.

Recordem que la mesura preferible i preferent, és l'acolliment familiar per sobre d'altres modalitats de tipus residencial a través d'una institució. En el Gràfic 4 vam veure que l'acolliment realitzat a través de la família extensa del menor, suposava un percentatge relativament important, encara que insuficient, dels infants tutelats per la DGAIA. Això, unit a l'escàs percentatge de menors acollits per una família aliena, en comparació amb els que han estat acollits a través d'un centre residencial, fa que siguin necessàries la recerca de formes per potenciar que un major nombre de famílies s'interessin per aquest tipus d'oportunitats que, en definitiva, els podria oferir a un nen o un adolescent, convertint-se en "acollidores".

Per a això, són necessàries campanyes de difusió i sensibilització, per atraure a un major volum de famílies voluntàries. Però també s'hauria de posar l'accent, en la professionalització de famílies per incentivar les potencialitats de la figura de l'acolliment familiar. En altres països del nostre entorn,

com França, hi ha xarxes de famílies professionals que acullen nens i adolescents, a canvi d'una remuneració i després d'haver rebut una formació prèvia. La formació de les famílies d'acollida, també podria ser una manera de fomentar el seguiment que sobre l'evolució dels menors tutelars s'ha de fer.

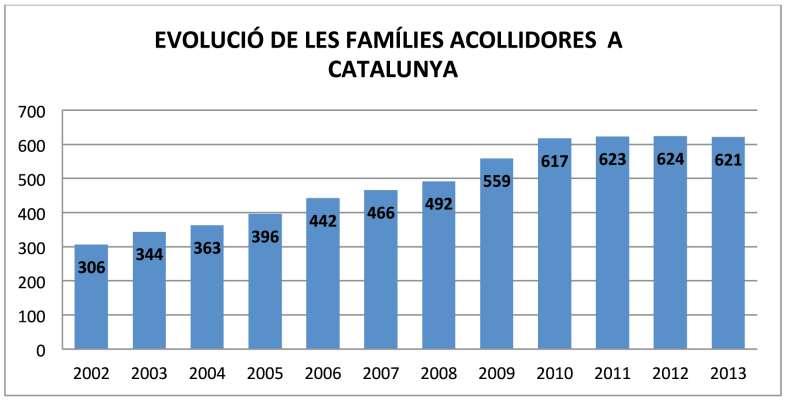

Gràfic 44. Evolució anual de les famílies acollidores a Catalunya.

Evolució dels menors desemparats a nivell nacional

A continuació es recullen una sèrie de gràfiques, amb l'evolució de les dades referides a la situació dels nens desemparats a nivell nacional, en el període comprès entre els anys 2010 i 2014. Les dades han estat extretes del "Butlletí de dades estadístiques de mesures de protecció a la infància" número 17 elaborat pel Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat.

Sobre l'anàlisi d'aquestes dades hem de tenir en compte les següents consideracions. La competència en matèria de la protecció dels infants i adolescents en situació de risc o desemparament, es distribueix entre les diferents CCAA, d'acord amb les previsions que sobre aquesta matèria s'han realitzat en els seus respectius estatuts d'autonomia. Això fa que l'obtenció de les dades relatives als infants tutelats i el seu posterior tractament per a l'elaboració de les sèries estadístiques, no sigui prou completa i rigorosa del que seria desitjable, tal i com es posa de manifest en el mateix document davant citat. Tanmateix, la seva inclusió en el present apartat, ens permet obtenir una visió de conjunt i establir una visió comparativa de la situació dels menors en situació de desemparament, també a nivell nacional.

En el Gràfic 45 podem veure l'evolució dels menors que han estat tutelats per l'Administració Pública, amb motiu d'una situació de desemparament, per l'exercici inadequat de les funcions parentals per part dels progenitors. En la gràfica veiem com la tendència es correspon amb la registrada en l'àmbit de Catalunya, en el sentit que es produeix una lleugera regressió dels nens tutelats al llarg dels últims anys.

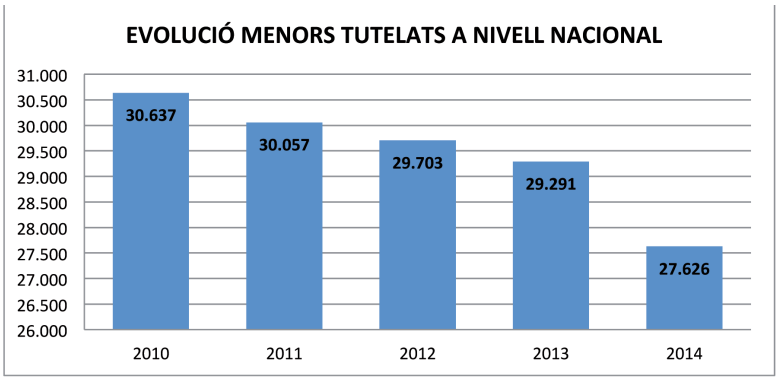

Gràfic 45. Evolució dels menors tutelats a nivell nacional.

Al Gràfic 46 es recullen les dades relatives a les mesures d'acolliment residencial adoptades, al llarg del període 2010-2014. Malgrat que l'esmentada mesura ha de tenir un caràcter subsidiari en benefici de l'acolliment familiar, veiem com a Espanya, de la mateixa manera que succeeix a Catalunya, representa un volum important dins de l'acció protectora de l'Administració en la lluita contra el desemparament dels menors. Així, a l'any 2014 es van acordar un total de 13.563 mesures d'acolliment residencial, fet que suposa un 49% sobre el nombre de menors tutelats per desemparament, que en el mateix període va ser de 27.626, segons vam veure en la gràfica anterior.

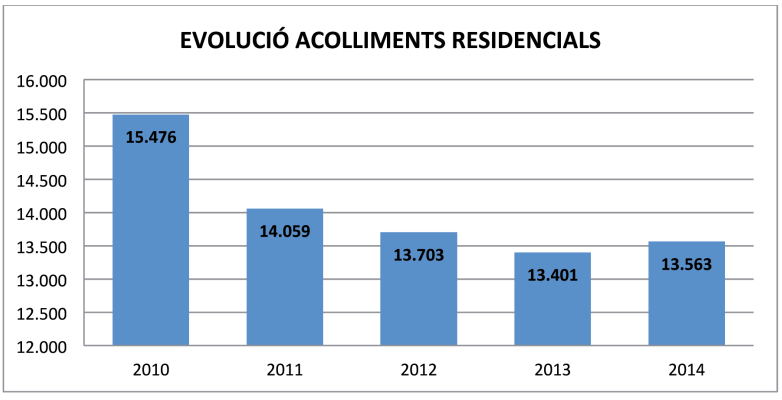

Gràfic 46. Evolució dels acolliments residencials.

En el Gràfic 47, veiem l'evolució dels acolliments familiars constituïts al llarg del període 2010-2014, distingint entre la forma a través de la qual s'ha dut a terme el mateix: bé en el si de la família extensa del menor, bé en el marc d'una família aliena, amb la qual el mateix no té cap vincle de parentiu.

De la mateixa manera que succeïa en l'àmbit d'actuació de la DGAIA, els acolliments realitzats a través de la família extensa ocupen un major pes en relació als formalitzats en una família aliena. Tal i com apuntàvem anteriorment, un dels problemes a què s'ha d'enfrontar l'Administració per solucionar la situació de desemparament dels menors, és la manca de famílies acollidores.

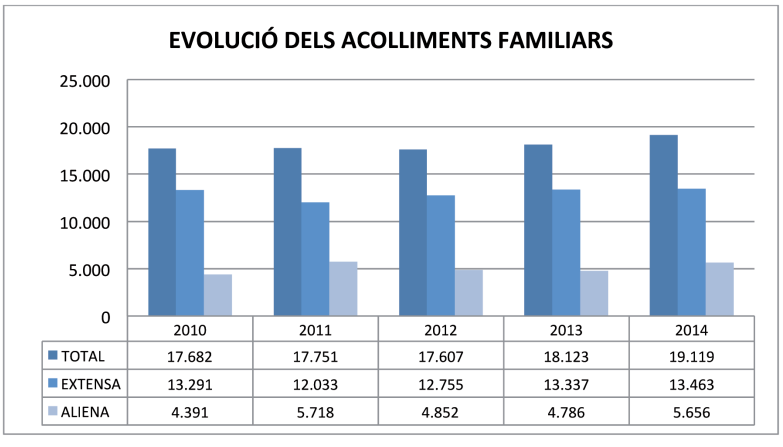

	2010	2011	2012	2013	2014
TOTAL	17.682	17.751	17.607	18.123	19.119
EXTENSA	13.291	12.033	12.755	13.337	13.463
ALIENA	4.391	5.718	4.852	4.786	5.656

Gràfic 47. Evolució dels acolliments familiars.

3.4 Jutjats del Mercantil

La posada en funcionament dels jutjats del Mercantil, suposa un avanç cap a l'especialització dins de l'àmbit jurisdiccional civil. La creació d'aquests òrgans és conseqüència del Pacte per la Justícia del

28 de maig de l'any 2001, i té lloc a través de la *Llei Orgànica 8/2003, de 9 de juliol, per a la Reforma Concursal*, per la qual es modifica la LOPJ de 1985, i de la profunda reforma de la institució del "concurs de creditors" operada amb la *Llei 22/2003, de 9 de juliol, concursal*.

La creixent complexitat de l'activitat econòmica, comercial i industrial, en un context cada vegada més internacional, fa necessari l'existència d'un òrgan judicial amb coneixements específics i profunds sobre aquestes matèries, amb l'objecte d'obtenir una major qualitat i celeritat en la resolució dels "assumptes dels comerciants". A més, l'especialització judicial, tant en primera com en segona instància, ens permet assolir un major grau de coherència i unitat en la tasca interpretativa de les normes.

Actualment existeixen a Espanya 91 òrgans judicials especialitzats en matèria mercantil, dels quals 10 es troben a la ciutat de Barcelona. Pel que fa a les matèries de les que s'ocupa, en l'art. 86 ter. LOPJ s'estableix una enumeració de les mateixes, com per exemple, concurs de creditors, propietat intel·lectual, dret del transport, competència deslleial, entre d'altres.

Moviments d'assumptes:

Assumptes ingressats

El volum dels assumptes que s'ingressen als Jutjats del Mercantil, ha experimentat un creixement notable durant els dos últims anys, tal i com es pot observar en el gràfic 48 en el qual s'analitza l'evolució anual dels mateixos, al període comprès entre els anys 2010 i 2015. En efecte, a l'any 2015 van tenir entrada un total de 117.331 expedients, a nivell nacional.

Aquest increment es deu fonamentalment a l'augment dels procediments concursals, els relatius al Dret del Transport, així com a la proliferació de demandes en matèria de condicions generals de la contractació, especialment per nul·litat de clàusules sòl i IRPH. En relació a aquestes últimes, hem de fer referència a la *Llei Orgànica 7/2015, de 21 de juliol, per la qual es modifica la Llei Orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial*, articulant-se un paquet de mesures estructurals i organitzatives encaminades a l'assoliment d'una millor resposta per part de l'Administració de Justícia. Entre aquestes mesures hi ha la de donar una nova redacció a l'art. 86 ter, aclarint la dicotomia que existia pel que fa a la distribució competencial per al coneixement de les demandes en matèria de condicions generals de la contractació, entre els Jutjats de Primera Instància i els Jutjats Mercantils. L'actual redacció de l'esmentat precepte disposa que els Jutjats del Mercantil coneixeran de *"les accions col·lectives previstes en la legislació relativa a condicions generals de la contractació i de la protecció de consumidors i usuaris"*.

Per tant, les accions individuals que es plantegin a partir de l'entrada en vigor d'aquesta reforma (1 d'octubre de 2015), s'hauran d'instar davant els Jutjats de Primera Instància, provocant amb això un descens de la litigiositat dels Jutjats del Mercantil derivada dels assumptes que versin sobre aquesta matèria.

Pel que fa a l'anàlisi individualitzat dels territoris, veiem com la "demarcació ICAB" concentra un major volum d'assumptes que "Catalunya sense demarcació ICAB", tot i que aquesta última circumscripció ocupa una major extensió geogràfica. El motiu d'aquest fenomen, el trobem en la configuració pròpia de cada un d'aquests territoris, concentrant-se en l'àmbit provincial de Barcelona una major densitat de població i una major activitat econòmica, empresarial i industrial. En efecte, tal i com apuntàvem abans, existeixen 10 òrgans judicials a Barcelona (amb quatre jutges de reforç), mentre que a la resta de províncies catalanes hi ha tan sols un per cadascuna d'elles: Jutjat del Mercantil núm. 1 de Girona, Jutjat de Primera Instància núm. 6 de Lleida i Jutjat del Mercantil núm. 1 de Tarragona.

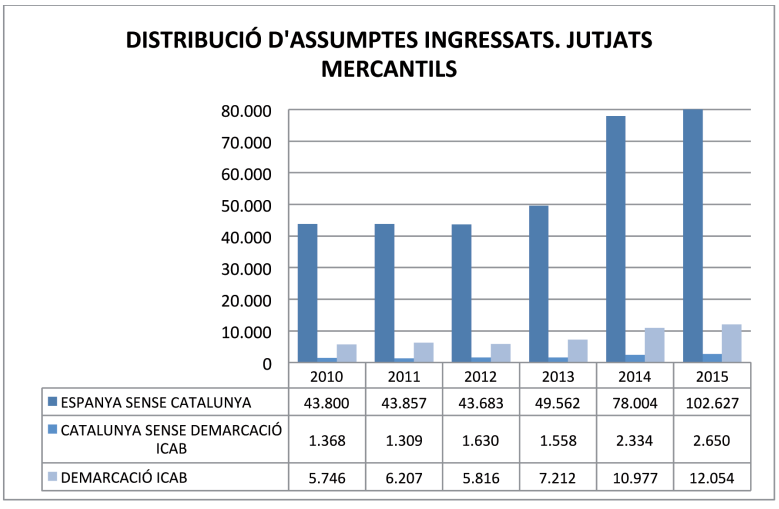

Gràfic 48. Distribució d'assumptes ingressats. Jutjats del Mercantil.

En el Gràfic 49 tenim una taula en la qual es relacionen les principals matèries de què coneixen els Jutjats del Mercantil de Barcelona, així com la seva evolució al llarg dels últims anys. Tal i com apuntàvem abans, l'increment de la litigiositat en aquests òrgans, es concentra principalment en les demandes plantejades sobre:

- Procediments concursals.
- Condicions generals de la contractació, amb una especial incidència en matèria de nul·litat sobre clàusules de tipus mínim o sòl i de IRPH.
- Dret del Transport.

Pel que fa a les demandes plantejades en matèria de condicions generals de la contractació, a l'any 2015 veiem com es registra una lleugera regressió de les mateixes, anotant-se un total de 1.412 (un 18% menys respecte a l'any anterior). Tal i com s'ha comentat abans, la reforma de l'art. 86 ter LOPJ operada per la *Llei Orgànica 7/2015, de 21 de juliol*, que va entrar en vigor l'1 d'octubre del 2015, suposa un desplaçament de les demandes individuals en aquesta matèria cap als jutjats de primera instància. Pel que en els pròxims exercicis, veurem un notable descens d'aquest tipus d'assumptes en els Jutjats del Mercantil.

EVOLUCIÓ ANUAL ASSUMPTES JUTJATS DEL MERCANTIL. DISTRIBUCIÓ PER MATÈRIES. DEMARCACIÓ ICAB						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
LIQUIDACIÓ CONCURS	428	686	1.228	1.074	962	783
INCIDENTS CONCURSALS	1.773	2.281	1.450	1.224	1.177	828
COMPETÈNCIA DESLLEIAL	36	45	42	32	25	43
PROPIETAT INDUSTRIAL	80	72	90	88	78	70
PROPIETAT INTEL·LECTUAL	182	171	182	195	376	202
PUBLICITAT	17	26	8	15	8	8
AMPARO NORM. SOCIETATS MERC. I COOP.	976	867	919	779	733	670
TRANSPORT	662	577	713	1.050	2.030	3.277
MARÍTIM	5	9	7	7	12	9
CONDICIONS GENERALS DE LA CONTRACTACIÓ	34	45	69	620	1.731	1.412

Gràfic 49. Evolució anual dels assumptes ingressats en els Jutjats del Mercantil. Distribució de les principals matèries. Demarcació ICAB.

En el Gràfic 50 tenim una taula amb l'evolució anual de la constitució de societats, des de l'any 2010 fins a l'any 2015, segons les dades estadístiques publicades a la pàgina web del Registre Mercantil. En aquesta, veiem com la tendència mostra un creixement progressiu de les empreses constituïdes al llarg dels últims anys, que s'estanca el 2015. Sens dubte, es tracta d'una dada positiva tenint en compte el reflex que té la creació d'empreses sobre l'economia: més volum d'empreses inscrites en la Seguretat Social, creixement potencial de la contractació laboral i descens de la taxa d'atur, entre d'altres. Sobre aquest particular, ens remetem a l'anàlisi que es fa sobre la "Conjuntura socioeconòmica del Mercat de Treball" dins el Capítol dedicat a l'àmbit laboral.

S'han diferenciat tres grans categories, atenent al nivell representatiu de les mateixes dins de les formes societàries que es poden constituir en el nostre país: "societats anònimes", "societats limitades" i "altres tipus societaris". D'una banda, veiem com el tipus societari per excel·lència el constitueixen les societats limitades, representant aproximadament un 97% de les empreses inscrites. D'altra banda, mentre que les societats anònimes i els altres tipus societaris han disminuït respecte a l'any 2010, en un 16% i un 42% respectivament, les societats limitades han augmentat en un 21%.

L'elecció de la forma societària és una de les decisions més important a l'hora d'iniciar una activitat econòmica. Les Societats Limitades suposen un estalvi important a l'hora de crear una empresa, ja que el capital social mínim a desemborsar, és de 3.000 euros. Mentre que el capital social mínim en una societat anònima, és de 60.000 euros. Pel que el vector econòmic en aquest sentit i la limitació de la responsabilitat patrimonial, fa que es constitueixin més SL sobre qualsevol altra forma societària.

EVOLUCIÓ ANUAL CONSTITUCIÓ SOCIETATS. ESPANYA			
	ANÒNIMES	LIMITADES	ALTRES
2010	737	75.885	3.772
2011	653	81.027	3.274
2012	555	84.399	3.458
2013	550	90.373	3.084
2014	687	91.544	2.724
2015	622	91.750	2.202

Gràfic 50. Evolució anual de constitucions societàries. Espanya.

Assumptes resolts

L'increment de la litigiositat en els últims anys, té el seu reflex en l'augment del nombre total d'assumptes resolts, segons es desprèn del Gràfic 51, sobre l'evolució anual de la capacitat resolutiva dels Jutjats del Mercantil.

En efecte, a l'any 2010 es van resoldre un total de 46.648 assumptes en tot el territori nacional, incrementant-se fins als 76.822 expedients en l'any 2015, un 65% més. Aquest augment és encara més significatiu en els àmbits geogràfics de "Catalunya sense demarcació ICAB", amb una pujada del 114% en el mateix període, i en la "demarcació ICAB" amb una progressió del 87%.

Pel que fa als òrgans judicials que s'integren en la "demarcació ICAB", cal fer referència a un seguit d'iniciatives que han anat assumint al llarg d'aquests darrers anys, segons es publica al "annex a la Memòria del TSJ 2015 elaborat pel Jutjat Degà de Barcelona ", per tal d'aconseguir una major eficàcia en el funcionament dels mateixos. Les iniciatives a què es fa referència en l'esmentat document són:

- L'elaboració d'una plantilla o imprès a través de la qual es pot sol·licitar en format electrònic la declaració del concurs de creditors. Això suposa un estalvi en l'espai i el temps que comporta la gestió física d'un expedient judicial.

- L'adopció de consensos en els criteris interpretatius sobre les qüestions jurídiques més recurrents en aquests òrgans, i la seva posterior divulgació a través dels diferents col·legis professionals que davant d'ells operen. Això permet augmentar el nivell d'encert en la resolució dels assumptes, així com una millora en els temps de resposta.
- També, compten amb un servei comú de comunicació de crèdits per part dels creditors, segons es publica en el citat document, que gestiona les comunicacions que es reben de tot Espanya referides a qualsevol concurs que es tramita a la Província de Barcelona i que assumeix, a més, la notificació als administradors concursals i a les parts de qualsevol resolució judicial que emana dels jutjats, i també el tràmit de comunicacions previst en l'art. 5 bis LC.
- Protocol d'Estatut del Tribunal de Primera Instància del Mercantil de Barcelona, acordat per la junta sectorial de jutges del Mercantil de Barcelona. Tal i com es publica a la seva web, el Protocol té el seu origen en l'acord adoptat pel qual el ple del CGPJ al novembre de 2011, pel qual s'atribueix el coneixement de diverses matèries, amb caràcter exclusiu, a determinats Jutjats del Mercantil de Barcelona, com a part d'un pla pilot de Tribunal de Primera Instància en què els magistrats treballaran de forma col·legiada. D'aquesta manera, en honor a una major especialització que redundi en una millora en el temps de resposta i en el nivell d'encert de les resolucions, el coneixement de determinats assumptes s'ha distribuït de la següent manera:

    - Els jutjats 1, 4 i 5 passen a conèixer els assumptes relatius a patents i Publicitat.
    - Els jutjats 2 i 8, els relatius a Marques, Disseny Industrial i Propietat Intel·lectual.
    - Els jutjats 3 i 7 dels relatius a competència deslleial i Defensa de la Competència.
    - Els jutjats 6, 9 i 10 dels relatius a Impugnació d'Acords Socials i Acció Social de Responsabilitat d'Administradors de societats mercantils.

Pel que fa al detall numèric dels àmbits territorials analitzats, veiem com la distribució del volum d'assumptes resolts pels Jutjats del Mercantil, es correspon amb el dels assumptes ingressats. Hem d'advertir, que malgrat que l'especialització d'aquest tipus d'òrgans ha permès oferir una resposta més àgil i precisa dels assumptes dels que s'ocupa, el nombre d'expedients resolts és ostensiblement inferior al dels ingressats en un mateix exercici.

Finalment els òrgans judicials que s'integren en la "demarcació ICAB", han adoptat un protocol d'actuació en matèria de mesures cautelars urgents, en previsió o amb motiu de la celebració de determinades Fires i Congressos, com el Mobile World Congress (MWC) o el Saló Internacional de l'Alimentació i Begudes (Alimentaria).

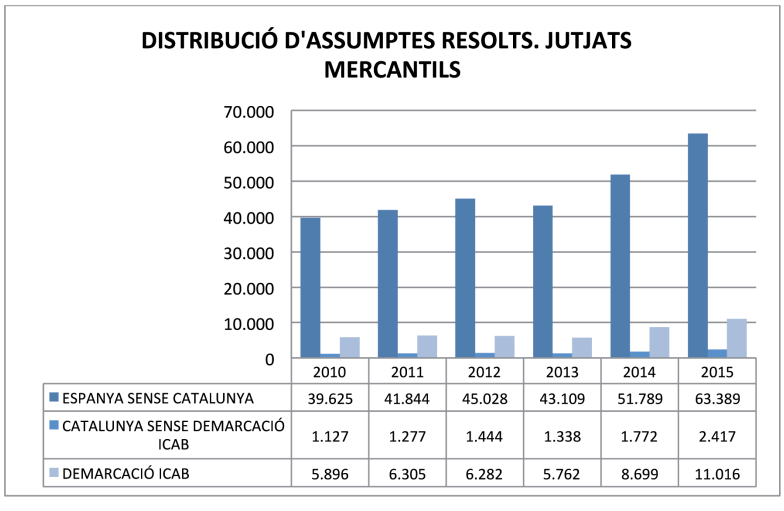

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	39.625	41.844	45.028	43.109	51.789	63.389
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	1.127	1.277	1.444	1.338	1.772	2.417
DEMARCACIÓ ICAB	5.896	6.305	6.282	5.762	8.699	11.016

Gràfic 51. Distribució d'assumptes resolts. Jutjats del Mercantil.

Assumptes pendents al finalitzar

En el Gràfic 52 podem veure com l'evolució dels assumptes pendents al finalitzar, es correspon amb la registrada relativa als assumptes ingressats i als expedients resolts en un determinat exercici.

En efecte, la tendència dels assumptes pendents en finalitzar l'exercici, fluctua durant els primers anys de la sèrie. A partir de l'any 2013, es registra una acumulació dels assumptes, sent aquesta especialment significativa en els exercicis 2014 i 2015. Així, a l'any 2010 van restar per finalitzar en acabar l'exercici un total de 45.828 expedients, passant a l'any 2015 als 111.648 assumptes. Això implica que en els últims anys, s'ha registrat un increment del volum d'assumptes pendents al finalitzar del 144%.

I és que tot i els esforços per l'especialització realitzats en el si d'aquests jutjats, i de les mesures adoptades per tal de desenvolupar el treball amb major eficàcia i eficiència (sobretot a Barcelona), els "assumptes dels comerciants" es caracteritzen per ser temes d'un alt nivell jurídic i d'una quantia important, en molts casos. A més, segons es detalla en el "annex a la Memòria del TSJ 2015 elaborat pel Jutjat Degà de Barcelona", els Jutjats del Mercantil pateixen una important mobilitat dels funcionaris que cobreixen aquestes places, el que sens dubte contribueix a una minva en la capacitat resolutiva dels Tribunals.

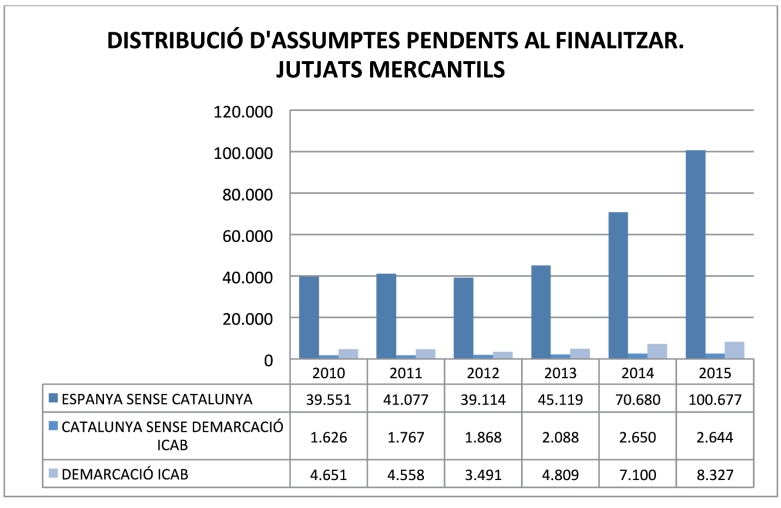

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	39.551	41.077	39.114	45.119	70.680	100.677
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	1.626	1.767	1.868	2.088	2.650	2.644
DEMARCACIÓ ICAB	4.651	4.558	3.491	4.809	7.100	8.327

Gràfic 52. Distribució d'assumptes pendents al finalitzar. Jutjats de lo Mercantil.

Indicadors judicials:

Taxa de resolució

D'acord amb el manifestat abans, en el Gràfic 53 veiem com la taxa de resolució es ressent en els últims anys, del període temporal analitzat (2010-2015).

En efecte, en les tres circumscripcions analitzades, la taxa de resolució relativa als jutjats del Mercantil, està per sota del 100%. Això vol dir que es resol un menor volum d'assumptes dels que s'ingressen en un mateix període, tal i com hem pogut comprovar en les gràfiques anteriors. A l'any 2015, la taxa de resolució es presenta especialment baixa en l'àmbit de "Espanya sense Catalunya", sent aquesta del 62%; mentre que a "Catalunya sense demarcació ICAB" i en la "demarcació ICAB", la capacitat resolutiva dels tribunals se situa en un 99% i un 91%, respectivament. En aquests dos últims territoris, la taxa de resolució s'ha incrementat respecte a l'exercici anterior. No obstant això, segueix reflecteixen un dèficit pel que a la capacitat resolutiva dels òrgans jurisdiccionals es refereix.

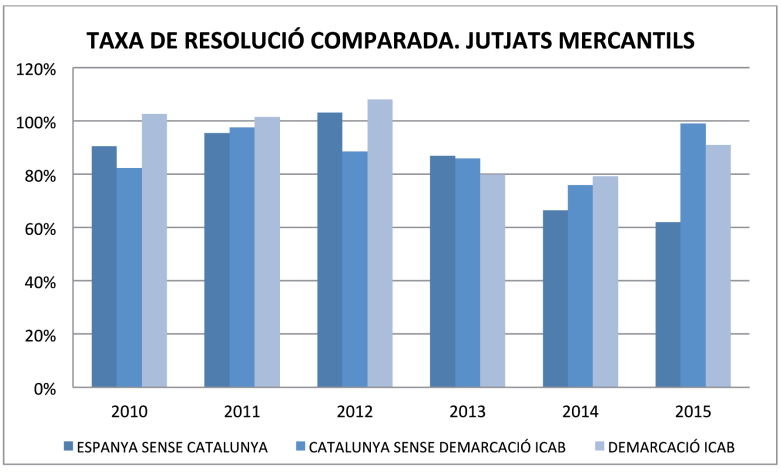

Gràfic 53. Taxa de resolució comparada. Jutjats Mercantils.

Taxa de pendència

L'augment de la càrrega de treball derivada de l'increment de les demandes en matèria de condicions generals de la contractació, procediments concursals i processos relatius al Dret del Transport, ha incidit en la taxa de pendència. En el Gràfic 54 veiem com durant els primers anys de la sèrie, l'acumulació dels assumptes als Jutjats del Mercantil, tendeix a disminuir; mentre que en els últims anys, coincidint amb la pujada de la litigiositat en el sentit descrit, la taxa de pendència augmenta de forma considerable.

No obstant això, s'aprecien diferències de comportament pel que fa a la taxa de pendència, en funció de la concreta demarcació territorial analitzada. A "Espanya sense Catalunya", veiem com la mateixa es mostra a l'alça, anotant-se en l'any 2015 un 159%, la xifra més alta de la sèrie. A "Catalunya sense demarcació ICAB" per contra, la tendència es mostra regressiva al llarg dels últims anys de la sèrie, registrant-se en l'any 2015, una taxa del 109%.

Finalment, la "demarcació ICAB" veiem com registra uns resultats relativament bons respecte a la taxa de pendència, en comparació amb els altres dos territoris. En efecte, la taxa de pendència mitjana per a aquest àmbit geogràfic, se situa en el 75%. El que denota que les iniciatives i els mètodes de treball adoptats pels Jutjats del Mercantil de Barcelona, han tingut un resultat positiu en nom de l'efectivitat i l'eficàcia en la tramitació dels assumptes.

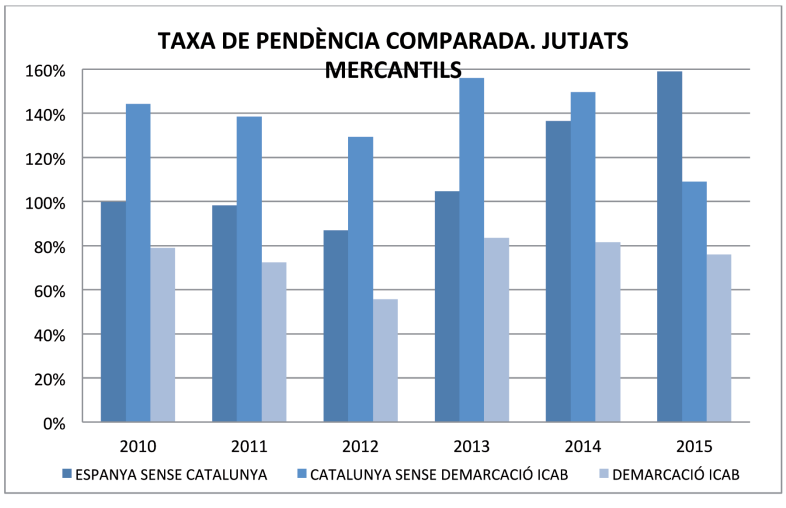

Gràfic 54. Taxa de pendència comparada. Jutjats Mercantils.

Taxa de congestió

En el Gràfic 55, podem veure el desenvolupament de la taxa de congestió, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015, dels Jutjats del Mercantil. Aquesta es correspon amb la tendència registrada relativa a la taxa de pendència, encara que amb altres valors. En efecte, en termes generals veiem com es produeix un ostensible increment de la situació de saturació dels nostres tribunals, derivat de l'augment de la càrrega de treball produïda en els últims anys de la sèrie.

Aquest increment de la congestió, es concentra sobretot en els Jutjats de "Espanya sense Catalunya", registrant una taxa del 273% en l'any 2015, la més alta de la sèrie. Mentre que en els àmbits de "Catalunya sense demarcació ICAB" i en la "demarcació ICAB", la tendència de la mateixa es mostra regressiva, amb un 210% i un 174% respectivament, anotats en l'últim any.

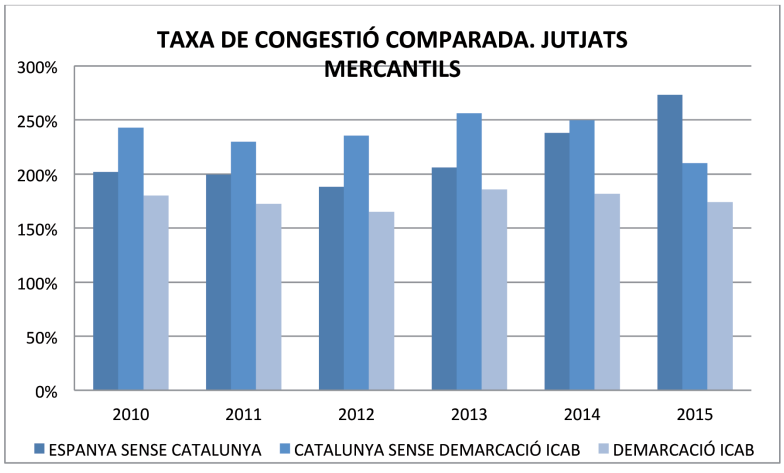

Gràfic 55. Taxa de congestió comparada. Jutjats Mercantils.

En el Gràfic 56, tenim una taula amb la comparativa dels principals indicadors judicials, en cadascun dels Jutjats Mercantils que s'integren en la "demarcació ICAB".

Les xifres es mostren força irregulars i varien en funció del concret òrgan judicial al qual es refereixen. No obstant això, veiem com la major taxa de resolució (98%) s'anota en els Jutjats del Mercantil Nº 3 i Nº 9 de Barcelona, mentre que les taxes de congestió (214%) i de pendència (148%) més altes, es registren en el Jutjat del Mercantil Nº 4 de Barcelona.

LA LUPA. JUTJATS DEL MERCANTIL. DEMARCACIÓ ICAB			
	TAXA RESOLUCIÓ	TAXA CONGESTIÓ	TAXA PENDÈNCIA
JMER Nº 1 BARCELONA	85%	194%	94%
JMER Nº 2 BARCELONA	90%	172%	72%
JMER Nº 3 BARCELONA	98%	152%	52%
JMER Nº 4 BARCELONA	80%	214%	148%
JMER Nº 5 BARCELONA	82%	205%	96%
JMER Nº 6 BARCELONA	93%	173%	73%
JMER Nº 7 BARCELONA	97%	153%	53%
JMER Nº 8 BARCELONA	97%	160%	60%
JMER Nº 9 BARCELONA	98%	156%	56%
JMER Nº 10 BARCELONA	91%	182%	82%

Gràfic 56. La Lupa. Jutjats del Mercantil. Demarcació ICAB. Any 2015.

3.5 Afectació de la crisi econòmica en las execucions hipotecàries

Tal i com hem pogut observar en els apartats precedents, la crisi econòmica que esclata en el nostre país a l'any 2008, ha tingut un decisiu impacte en l'augment de la litigiositat civil, tal i com es va poder analitzar en el Gràfic 1. En aquest apartat es pretén descendir a un nivell més de detall, analitzant les greus conseqüències que ha tingut la crisi sobre determinats procediments, que giren al voltant d'un dret bàsic com ho és el de l'habitatge. En efecte, l'art. 47 CE estableix*: "Tots els espanyols tenen dret a gaudir d'un habitatge digne i adequat. Els poders públics han de promoure les condicions necessàries i establiran les normes pertinents per fer efectiu aquest dret, regulant la utilització del sòl d'acord amb l'interès general per impedir l'especulació".*

No obstant això, la realitat social que es desprèn de la litigiositat que emana dels procediments registrats que giren al voltant de l'habitatge durant els últims anys, indica que el precepte constitucional està lluny de complir-se. Al llarg de les següents gràfiques, es posa de manifest el problema de l'habitatge a Espanya (a nivell judicial i social), la importància del qual com a dret fonamental, que connecta i permet la realització d'altres de forma digna i eficaç, bé mereix un epígraf específic dins del present Informe sobre l'Estat de la Justícia. En quant al factors que han contribuït al fet que estiguem en una situació d'emergència habitacional, ens hem de remetre a l'anàlisi que es realitza en *l'Informe "Emergència Habitacional a l'Estat espanyol: la crisi de les Execucions Hipotecàries i els desallotjaments des d'una perspectiva de drets humans* ", elaborat pel" Observatori DESC "i la" Plataforma d'Afectats per la Hipoteca".

D'una banda, les polítiques en matèria d'urbanisme i habitatge que s'han dut a terme al nostre país en les últimes dècades, han fet possible configurar un model de negoci basat en la construcció d'habitatges i grans infraestructures, convertint-les en importants fonts d'inversió i especulació. Els enormes beneficis obtinguts, han permès al sector immobiliari i al sector financer acumular una enorme quantitat de poder, que ha transcendit i influenciat també en l'àmbit polític a tots els nivells. La relació entre aquests tres sectors, ha permès portar el país a uns nivells de progrés i desenvolupament econòmic sense precedents, en la nostra història moderna. No obstant això, també ha tingut uns efectes negatius sobre la qüestió de l'habitatge a Espanya.

D'altra banda, segons dades publicades en el citat document, entre els anys 1997 a 2007, es van construir 6,6 milions d'habitatges a Espanya, la mateixa quantitat que Itàlia, Alemanya i França junts; i som el país de la UE amb més quilòmetres d'autopista i trens d'alta velocitat per km^2, la qual cosa no es correspon ni s'ajusta amb una necessitat o demanda real.

L'impuls per part de les institucions d'accedir a l'habitatge en règim de propietat per sobre d'altres formes, com el lloguer, unit a un context d'accés generalitzat al crèdit, ha fet que el nivell d'endeutament de la població en els últims anys hagi crescut de forma notable. La construcció ha representat una part important del PIB al nostre país. Per tant, quan va esclatar la crisi econòmica a l'any 2008, es va produir un augment importantíssim de l'atur i aviat moltes famílies van començar a tenir dificultats per fer front al pagament de la hipoteca. Sobre les estadístiques relatives a l'evolució de l'atur, així com les dades referents a la conjuntura socioeconòmica del Mercat de Treball, s'ha dut a terme una anàlisi específica en el capítol de l'àmbit laboral, al qual ens remetem.

Per tant, no ha estat només una crisi econòmica i financera. També ha estat una crisi social i política, tenint en compte les implicacions que aquesta ha tingut sobre les famílies i la d'insuficient resposta per part de les institucions per resoldre la problemàtica que gira entorn del dret de l'habitatge. En efecte, la Sentència TJUE del 14 de maig de 2013 (assumpte C-415/11) ha declarat que la legislació hipotecària espanyola és incompatible amb el dret dels consumidors i usuaris de serveis bancaris previst a la UE. I, tot i que el Govern ha aprovat alguna normativa en resposta a les directrius i alertes europees, com la *Llei 1/2013, de 14 de maig, de mesures per reforçar la protecció als deutors hipotecaris, reestructuració de deute i lloguer social*, aquesta no ha estat tot l'eficaç que hauria.

A Catalunya, la preocupació sobre l'emergència habitacional i la pobresa energètica, es plasmen en dos importants normes: la *Llei 18/2007, de 28 de desembre, del dret a l'habitatge*, que té com un dels seus objectius principals l'augment del parc públic d'habitatges, per acostar-los als nivells en què es situa la mitjana europea (15%); i la *Llei 24/2015, de 29 de juliol, de mesures urgents per fer front a l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica*, sobre la qual el TC ha imposat la suspensió cautelar de determinats preceptes, amb motiu del recurs d'inconstitucionalitat plantejat pel Govern el passat 5 de maig del 2016.

Entorn social i econòmic de la litigiositat hipotecària:

En el Gràfic 57, podem observar l'evolució de la litigiositat que dimana de les execucions hipotecàries, instades durant el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En primer lloc, veiem com la taxa de litigiositat derivada de les execucions hipotecades, gira entorn a una mitjana del 196%. Sens dubte es tracta d'uns nivells molt alts, tenint en compte la realitat social que hi ha darrere d'aquestes xifres. Per una anàlisi més completa de l'impacte que ha tingut la crisi econòmica sobre les execucions hipotecàries, hem de portar a col·lació les dades relatives als anys 2006 i 2007 (en plena efervescència econòmica i immobiliària), publicat en anteriors edicions d'aquest Informe. Així, la taxa de litigiositat registrada amb anterioritat a la crisi econòmica relativa als procediments d'execució hipotecària, es situava per sota del 60%.

En segon lloc, veiem com durant els anys 2010 i 2011, la tendència de la taxa de litigiositat mostra un descens de la mateixa en les tres demarcacions territorials analitzades. A l'any 2012, la taxa de litigiositat registra un nou increment, de més de 50 punts percentuals en alguns territoris. Cal tenir en compte que en el referit any, va entrar en vigor la reforma laboral operada pel *Reial decret llei 3/2012, de 10 de febrer, de mesures urgents per a la reforma del mercat laboral*, molt més agressiva que la de l'any 2010 i que, lluny de complir els seus objectius de "flexibilitzar" el Mercat de Treball, va desencadenar una onada d'acomiadaments sense precedents, augmentant amb això els impagaments i els processos hipotecaris.

Pel que fa al detall dels àmbits territorials analitzats, "Espanya sense Catalunya" presenta un desenvolupament més estable en comparació a la resta, anotant una litigiositat del 143% a l'any 2015. "Catalunya sense demarcació ICAB", registra la taxa de litigiositat més alta al llarg de tota la seqüència, amb un 173% a l'any 2015; mentre que a la "demarcació ICAB" la taxa es situa en un 142% en aquest últim any. Finalment, veiem com en l'últim any de la seqüència, les xifres resultants de la taxa de litigiositat relatives a cadascun dels àmbits territorials estudiats, redueixen la seva distància entre si pel que fa als exercicis anteriors.

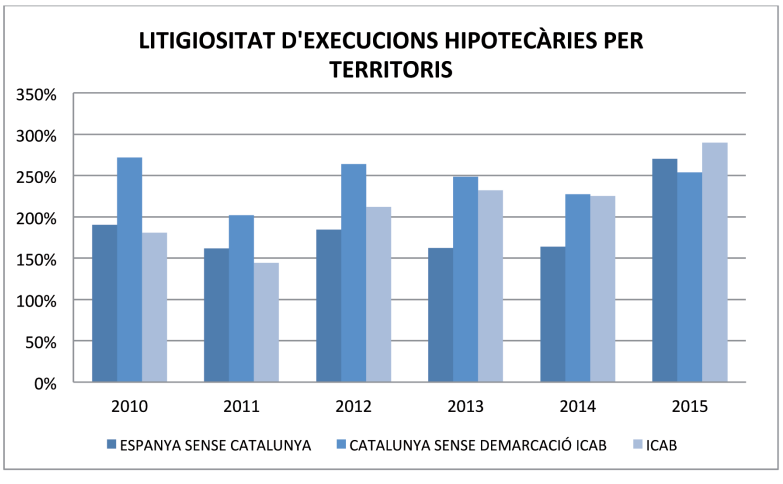

Gràfic 57. Litigiositat d'execucions hipotecàries per territoris.

En el Gràfic 58 tenim l'evolució gràfica de la constitució anual d'hipoteques, al llarg del període comprès entre els anys 2010 i 2015.

El volum d'hipoteques constituïdes decreix de forma progressiva a mesura que es van succeint els anys. Aquesta regressió es concentra sobretot en els primers anys de la sèrie, estabilitzant-se en els anys 2013 i 2014, en els quals es registren les xifres més baixes de la sèrie. En l'últim any, veiem com es produeix un canvi de tendència, augmentant per primera vegada el nombre total d'hipoteques constituïdes tant a Espanya com a Catalunya.

No obstant això, si comparem aquestes xifres amb les registrades amb anterioritat a l'esclat de la bombolla immobiliària, veiem com la diferència entre els dos períodes econòmics sobre la constitució d'hipoteques, és notable. En efecte, a l'any 2006 es van constituir un total de 1.896.515 hipoteques a Espanya, mentre que a Catalunya el nombre d'operacions va ser de 316.429. Abans de la crisi, el missatge i la política per part de les institucions i de les entitats financeres, era el d'impulsar la propietat per sobre d'altres formes d'accés a un habitatge. Això, unit a una certa laxitud a l'hora de concedir crèdits, ha fet que es signessin un volum desorbitat d'hipoteques, augmentant l'endeutament generalitzat de les famílies. Dit endeutament té el seu reflex en el moviment judicial dels procediments d'execucions hipotecàries, que analitzem a continuació.

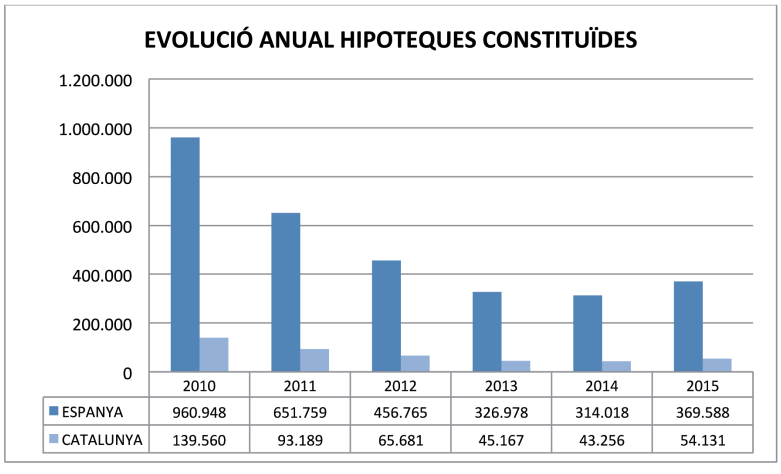

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA	960.948	651.759	456.765	326.978	314.018	369.588
CATALUNYA	139.560	93.189	65.681	45.167	43.256	54.131

Gràfic 58. Evolució anual d'hipoteques constituïdes.

En el Gràfic 59 tenim una taula amb el nombre de transaccions immobiliàries d'habitatges realitzades a Espanya, segons les dades estadístiques publicades al web del Ministeri de Foment. En el quadre, hem distingit aquestes operacions segons les característiques de l'habitatge, classificant-les en "habitatge usat" o "habitatge nou" en funció de l'antiguitat de la mateixa, i en "habitatge lliure" o "habitatge protegit" d'acord amb el règim jurídic de protecció al qual se subjecten.

Segons les dades publicades pel Ministeri, s'estima que hi ha un parc estimat de 25.541.915 d'habitatges. A través de la taula, podem fer-nos una representació de com es distribueix en aquest parc, el volum dels habitatges en funció de les seves característiques, i de com ha evolucionat a la llarg dels últims anys. Durant els anys anteriors a la crisi, el nombre de transaccions era notablement més gran que les dutes a terme una vegada que esclata la bombolla immobiliària. En efecte, la tendència del volum d'operacions realitzades a nivell immobiliari, descendeix de manera progressiva durant els anys posteriors, d'acord amb el desenvolupament del Mercat de Treball i l'economia al nostre país. A l'any 2015, veiem com es registra un repunt de les transaccions immobiliàries, coincidint amb una lleugera millora de la situació econòmica. No obstant això, veiem com aquestes xifres estan molt lluny de les anotades en els anys 2006 i 2007.

Pel que fa a les categories analitzades, veiem com la major part de transaccions es realitzen sobre habitatges usats, sobre tot durant els últims anys de la sèrie. De fet, les úniques operacions que han crescut a partir de l'any 2011, han estat les realitzades sobre "habitatge usat", augmentant-ne progressivament la distància respecte a la "habitatge nou", a mesura que se succeeixen els anys. En relació al règim de protecció de l'habitatge, veiem com la major part d'operacions recauen sobre "habitatge lliure". Precisament una de les preocupacions de la normativa en matèria d'habitatge (de les que s'han citat les més importants a l'inici del present apartat), és que el parc d'habitatge públic a Espanya, està lluny de la mitjana europea, que situa entorn al 15%.

NOMBRE DE TRANSACCIONS IMMOBILIÀRIES D'HABITATGES. ESPANYA				
	ANTIGUITAT DEL HABITATGE		RÈGIMEN DE PROTECCIÓ DE LA VIVENDA	
	HABITATGE USAT	HABITATGE NOU	HABITATGE LLIURE	HABITATGE PROTEGIT
2010	291.556	199.731	444.388	46.899
2011	221.238	127.880	309.138	39.980
2012	247.274	116.349	327.172	36.451
2013	244.050	56.518	285.304	15.264
2014	310.758	54.863	347.170	18.451
2015	352.603	49.110	383.107	18.606
ANY 2006	544.994	410.192	907.987	47.199
ANY 2007	424.432	412.439	768.864	68.007

Gràfic 59. Nombre de transaccions immobiliàries d'habitatges a Espanya.

Seguint els mateixos paràmetres que en la taula anterior, en el Gràfic 60 podem observar quin ha estat el desenvolupament del nombre de transaccions immobiliàries sobre habitatges, realitzades en la CCAA de Catalunya.

Pel que fa al comportament de les dades recollides, veiem com es reprodueixen els moviments i les tendències en el sentit exposat en la gràfica anterior, encara que amb els valors propis de l'àmbit territorial de Catalunya, per la qual cosa ens remetem al que ja manifestat.

NOMBRE DE TRANSACCIONS INMOBILIÀRIES D'HABITATGES. CATALUNYA				
	ANTIGUITAT DEL HABITATGE		RÈGIMEN DE PROTECCIÓ DE LA VIVENDA	
	HABITATGE USAT	HABITATGE NOU	HABITATGE LLIURE	HABITATGE PROTEGIT
2010	45.685	18.646	62.083	2.248
2011	32.057	12.848	43.181	1.724
2012	37.835	11.487	47.944	1.378
2013	38.413	6.127	43.853	687
2014	48.876	6.072	53.808	1.140
2015	55.981	5.125	59.946	1.162
ANY 2006	108.880	51.406	156.665	3.621
ANY 2007	70.333	41.109	108.170	3.272

Gràfic 60. Nombre de transaccions immobiliàries d'habitatges a Catalunya.

Moviments d'assumptes:

Assumptes ingressats

En el Gràfic 61 podem veure l'evolució del nombre total dels procediments d'execució hipotecària ingressats, durant el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

Per fer-nos una millor representació de l'evolució de les execucions hipotecàries, hem de portar a col·lació les dades publicades en anteriors edicions sobre el volum de procediments que s'iniciaven amb anterioritat a la crisi. A l'any 2006 es van iniciar un total de 17.592 expedients, mentre que a l'any 2007 van tenir entrada 25.916. A l'any 2011 però, es registren un total de 93.532 execucions hipotecàries, i en l'últim any veiem com el volum d'assumptes descendeix fins als 68.135. L'augment de les execucions hipotecàries, suposa el reflex d'una de les cares més amarga que la crisi ha tingut sobre l'activitat judicial registrada en els últims anys pels nostres tribunals, tenint en compte la realitat social que hi ha darrere d'aquestes xifres.

Finalment, veiem com a l'any 2015 es registra una regressió en totes les circumscripcions territorials analitzades, pel que fa al nombre d'execucions hipotecàries. No obstant això, són xifres que continuen reflectint un problema de caràcter estructural al voltant del dret a un habitatge digne i adequat, que requereix de l'adopció de mesures urgents.

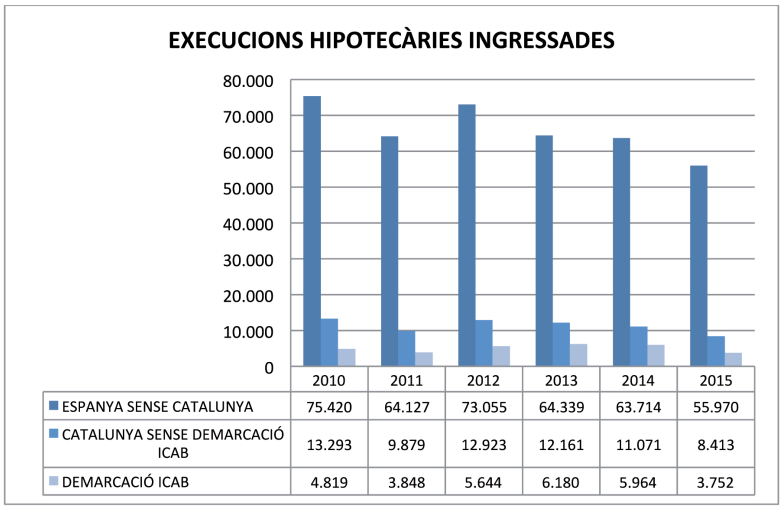

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	75.420	64.127	73.055	64.339	63.714	55.970
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	13.293	9.879	12.923	12.161	11.071	8.413
DEMARCACIÓ ICAB	4.819	3.848	5.644	6.180	5.964	3.752

Gràfic 61. Execucions hipotecàries ingressades.

Assumptes resolts

En el Gràfic 62 veiem com l'evolució de les execucions hipotecàries resoltes, es correspon amb la del nombre d'expedients ingressats al llarg dels últims anys. En efecte, la tendència de la gràfica mostra una progressió constant del nombre d'expedients resolts. Així, a l'any 2010 es resolen un total de 54.227 assumptes, incrementant-se un 36% registrant 84.091 en l'any 2015.

En l'últim any, veiem com es produeix un lleuger descens en el volum d'assumptes resolts en la "demarcació ICAB", respecte a l'any anterior. Aquest fenomen es deu a l'important descens d'assumptes d'aquest tipus, que van tenir entrada en aquest exercici, respecte a l'any 2014, tal com vam poder veure a la gràfica anterior.

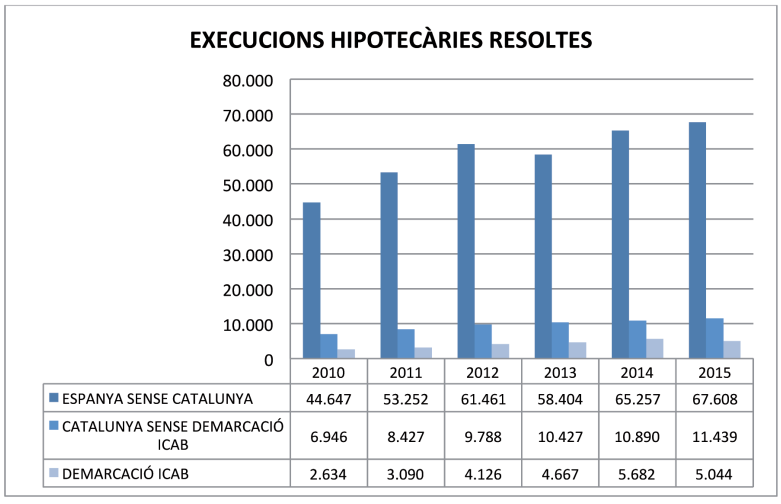

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	44.647	53.252	61.461	58.404	65.257	67.608
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	6.946	8.427	9.788	10.427	10.890	11.439
DEMARCACIÓ ICAB	2.634	3.090	4.126	4.667	5.682	5.044

Gràfic 62. Execucions hipotecàries resoltes.

Assumptes pendents al finalitzar

En el Gràfic 63, veiem que el comportament de les dades relatives al volum d'assumptes pendents al finalitzar, es correspon amb la dels processos ingressats i resolts, analitzades abans.

En efecte, la corba de la gràfica mostra un creixement constant del nombre d'assumptes que s'acumulen al final de cada exercici, especialment durant els primers anys de la sèrie, coincidint amb el període en el qual s'ingressa major càrrega de treball (Gràfic 61). A l'any 2015, per primera vegada en els últims anys, s'anota un descens dels assumptes pendents al finalitzar, amb un total de 204.325 expedients considerant les demarcacions territorials de forma conjunta.

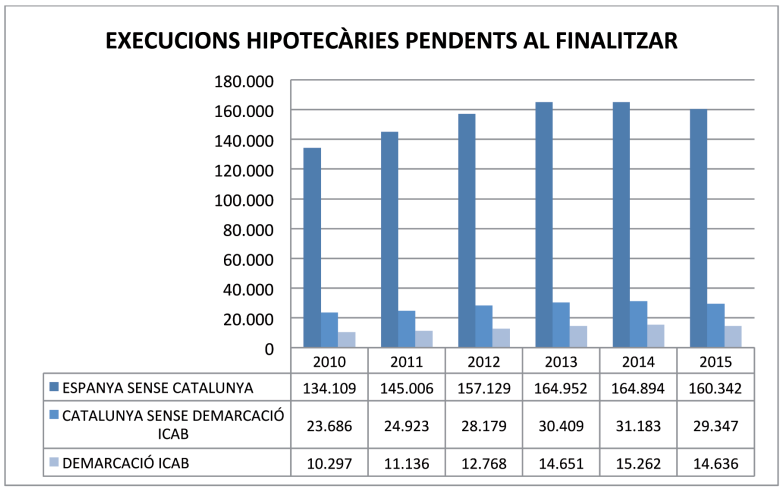

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	134.109	145.006	157.129	164.952	164.894	160.342
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	23.686	24.923	28.179	30.409	31.183	29.347
DEMARCACIÓ ICAB	10.297	11.136	12.768	14.651	15.262	14.636

Gràfic 63. Execucions hipotecàries pendents al finalitzar.

Llançaments

La figura del "llançament", constitueix l'acte executiu pel qual es materialitza la despulla efectiva de la possessió d'un bé immoble, contra una persona que figura com a obligat al lliurament del mateix, en virtut d'un títol executiu. En el present apartat s'analitza l'evolució dels llançaments practicats al llarg dels últims anys, per part dels serveis comuns d'execució dels Tribunals. Cal tenir en compte, que en les dades registrades no es fa distinció entre si es tracta d'un habitatge o d'un altre tipus d'immoble, com un local, una nau o una finca rústica.

En el Gràfic 64, veiem com el volum de les diligències de llançament practicades creix de forma constant durant els primers anys de la sèrie. Així, a l'any 2010 es registren un total de 49.227 diligències, incrementant-se fins les 70.257 a l'any 2012, la xifra més alta de la sèrie. A partir d'aquí, veiem com es produeix una lleugera regressió del nombre de llançaments, encara que en els anys 2014 i 2015, veiem com els mateixos tornen a marcar una via alcista.

A l'inici del present epígraf, fèiem referència a una sèrie de normes amb què el Govern ha intentat frenar o mitigar els efectes negatius de la crisi econòmica, com la *Llei 1/2013, de 14 de maig, de mesures per reforçar la protecció a els deutors hipotecaris, reestructuració de deute i lloguer social*. No obstant això, aquestes mesures han estat insuficients i no han aconseguit els seus objectius, ja que el nombre de llançaments segueix sent massa alt. Algunes d'aquestes mesures han estat la implantació del Codi de bones pràctiques bancàries, el lloguer social, o la dació en pagament. No obstant això, són tants els requisits a complir que la seva aplicació té un caràcter excepcional i no s'ha entrat de ple en el fons de l'assumpte.

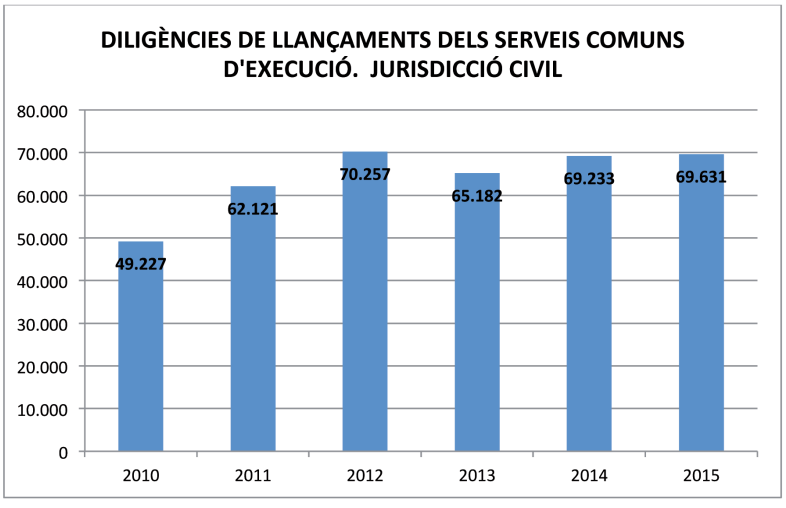

Gràfic 64. Evolució anual dels llançaments dels Serveis Comuns d'Execució. Jurisdicció civil.

En el Gràfic 65 es fa una comparativa territorial del nombre total de llançaments diligenciats pels Serveis Comuns d'Execució, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

Per una banda, l'àmbit de "Espanya sense Catalunya" concentra la major part de llançaments diligenciats, com no pot ser d'altra manera per ocupar una major extensió geogràfica. No obstant això, en la "demarcació ICAB" es registra un major volum de llançaments que respecte a la circumscripció de "Catalunya sense demarcació ICAB", motivat per la concentració d'una densitat de població més alta, així com una activitat econòmica i industrial més intensa. Recordem que les dades registrades, no distingeixen si es tracta del llançament sobre un habitatge o sobre un local.

D'altra banda, en els àmbits de "Catalunya sense demarcació ICAB" i de la "demarcació ICAB", l'increment del volum dels llançaments diligenciats és més intens pel que fa al territori de "Espanya sense Catalunya". En efecte, en els primers l'augment dels llançaments practicats des de l'any 2010, és del 113% i del 105% respectivament, mentre que en l'últim la progressió és del 31%. Finalment, veiem com a l'any 2015 es produeix un descens significatiu del nombre de diligències de llançament, respecte a l'any anterior. En efecte, a l'any 2014, després d'un increïble augment respecte a l'any anterior, s'anoten un total de 12.569, mentre que a l'any 2015 es redueix fins als 10.448 expedients, un 18% menys.

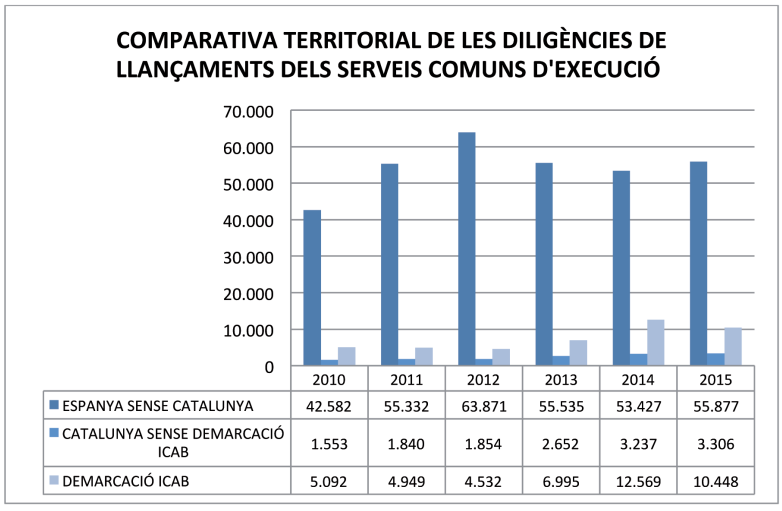

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	42.582	55.332	63.871	55.535	53.427	55.877
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	1.553	1.840	1.854	2.652	3.237	3.306
DEMARCACIÓ ICAB	5.092	4.949	4.532	6.995	12.569	10.448

Gràfic 65. Comparativa territorial de les diligències de llançaments dels Serveis Comuns d'Execució.

Des de l'any 2013, el CGPJ recull informació estadística de l'origen dels llançaments diligenciats pels Tribunals. Conèixer la motivació dels mateixos, ens permet fer-nos una composició més fidedigna de la realitat judicial i social que hi ha darrere d'aquestes actuacions.

Així, en el Gràfic 66 podem observar els principals procediments de què porta causa la pràctica d'una diligència de llançament. Els procediments que més diligències originen, són els derivats de la *Llei 29/1994, de 24 de novembre, d'Arrendaments Urbans*, com ara els judicis verbals de desnonament per falta de pagament de renda o quantitats degudes, o per expiració legal o contractual de termini. Els llançaments derivats d'una execució hipotecària ocupen el segon lloc, amb una diferència substancial respecte als procediments sobre arrendaments. Això no obstant, a l'any 2015 veiem com els llançaments diligenciats amb motiu d'un procediment d'execució hipotecària, han augmentat un 6% respecte a l'exercici anterior, sent a més l'única font de diligències de llançament que ha augmentat en aquest últim any.

La tercera categoria "altres procediments", ocupa un lloc residual en comparació amb les altres dues categories analitzades. Aquí, trobem llançaments que han tingut origen en un altre tipus de procediments, com pot ser l'execució d'un laude arbitral, o la que dimana d'un procés de família (atribució de l'ús de l'habitatge a un dels cònjuges, per exemple), entre d'altres.

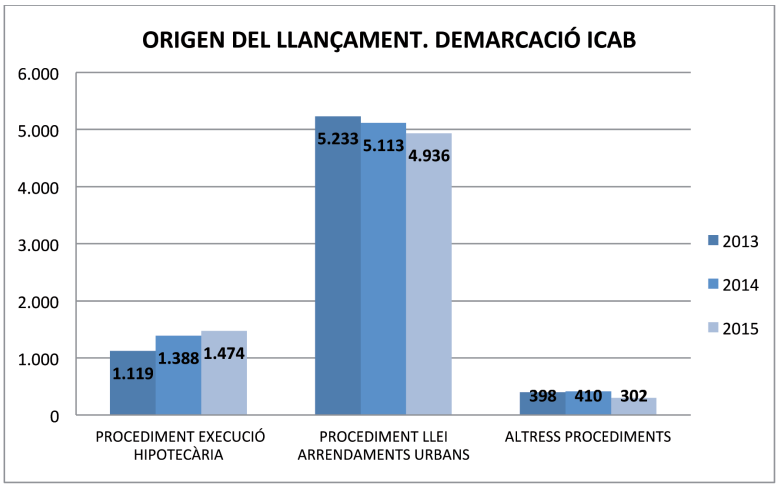

Gràfic 66. Origen del llançament segons el tipus de procediment. Demarcació ICAB.

4. Civil per òrgans jurisdiccionals

4.1 Jutjats de primera instància

Moviments d'assumptes:

Assumptes ingressats

En el Gràfic 67, podem observar l'evolució dels assumptes ingressats en els Jutjats de Primera Instància, al llarg del període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En primer lloc, veiem com la tendència es correspon amb la registrada en termes generals en la jurisdicció civil, segons vam poder analitzar en el Gràfic 3. En efecte, la gràfica mostra un descens del volum d'assumptes iniciats, durant els primers anys de la sèrie , amb algunes excepcions en forma de fluctuacions en l'any 2012. Tal i com es va exposar en parlar de la litigiositat a nivell general en l'àmbit civil, veiem com a l'any 2013 es registra un descens important del volum d'assumptes ingressats, amb un total de 1.224.569 expedients. El motiu, tal i com apuntàvem en parlar sobre l'evolució de la litigiositat civil a Espanya, es deu al desplegament de la taxa judicial a través de la *Llei 10/2012, de 20 de novembre*, que ha funcionat com una mena de mecanisme dissuasori per a molts ciutadans que, sense entrar dins dels límits previstos en la *Llei 1/1996, de 10 de gener per a ser beneficiaris de Justícia Gratuïta*, no han pogut fer valer els seus drets per una qüestió econòmica.

Durant els últims anys de la sèrie, veiem com es produeix un canvi en la tendència de la gràfica, de manera que augmenta el nombre total d'assumptes que s'ingressen en els jutjats de primera instància. A l'any 2015, veiem com s'ingressen un total de 1.459.186 assumptes (un 8% més que l'any anterior), coincidint amb la derogació de les taxes judicials per a les persones físiques a través de la modificació operada sobre les mateixes en el *RD 1/2015, de 27 de febrer*. Un altre motiu que ha influït en l'augment dels assumptes ingressats, el trobem en el descens de la taxa d'atur que té el seu reflex no només en l'augment de les contractacions (segons s'analitza en el capítol de l'àmbit laboral), sinó també en l'increment de les transaccions comercials que donaran lloc a una major litigiositat en termes civils.

En segon lloc, veiem com aquest augment de la litigiositat traduïda en assumptes ingressats als JPI, es concentra en el territori de "Espanya sense Catalunya". En efecte, a l'any 2015, en els àmbits geogràfics de "Catalunya sense demarcació ICAB" i en la "demarcació ICAB", es produeix un descens significatiu del nombre total d'assumptes ingressats d'un 24% i un 14% respectivament, sobre el any anterior. No obstant això, tot i que es tracta d'un descens significatiu, tal i com s'assenyala en la memòria elaborada pel Jutjat Degà de Barcelona de l'any 2015, l'entrada anual d'assumptes en cada òrgan judicial, (amb una mitjana de 1.248 procediments en els JPI del partit judicial de Barcelona) segueixen estant molt per sobre dels mòduls fixats pel CGPJ com a recomanació sobre el volum d'expedients a tramitar, d'738-884 processos per jutjat. Per absorbir l'excés de càrrega de treball a la qual s'enfronten els tribunals i adequar-la a les necessitats de la ciutadania marcada pels nivells de litigiositat registrats en els últims anys, el citat document conclou la necessitat de crear més jutjats.

Finalment, els valors registrats sobre el nombre total d'assumptes ingressats als JPI, reflecteix que aproximadament el 70% dels assumptes de què s'ocupa la jurisdicció civil, tenen entrada a través dels esmentats òrgans. No en va, aquests es situen a la base de la piràmide de l'organització i composició judicial de l'àmbit civil.

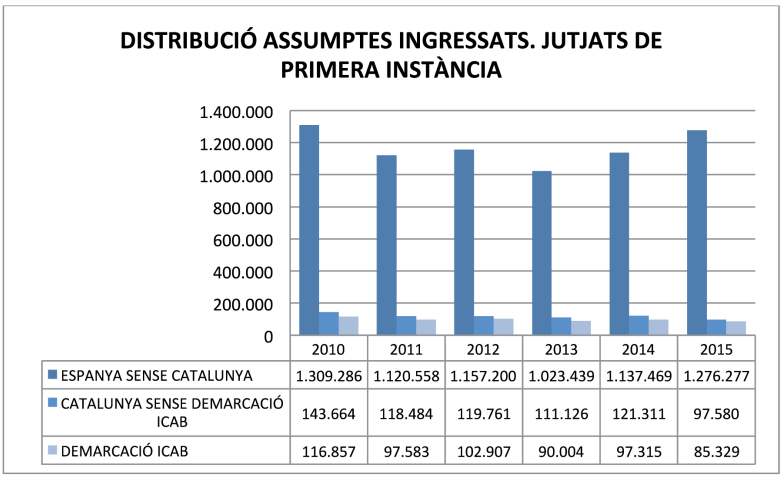

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	1.309.286	1.120.558	1.157.200	1.023.439	1.137.469	1.276.277
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	143.664	118.484	119.761	111.126	121.311	97.580
DEMARCACIÓ ICAB	116.857	97.583	102.907	90.004	97.315	85.329

Gràfic 67. Distribució assumptes ingressats. Jutjats de primera instància.

Assumptes resolts

En el Gràfic 68, s'analitza el comportament de les dades relatives als assumptes civils que s'han resolt pels Jutjats de Primera Instància, al llarg del període comprès en els anys 2010 i 2015.

D'una banda, veiem com la tendència es desenvolupa de forma correlativa a l'evolució dels assumptes ingressats. Si comparem els valors absoluts dels expedients resolts amb els que han tingut entrada en un mateix exercici, veiem com durant els últims anys s'han solucionat més assumptes. No obstant això, a l'any 2015 aquesta tendència es trenca, ja que es van iniciar un total de 1.459.186 assumptes i es van resoldre 1.427.416 expedients, 1% menys. I és que malgrat l'esforç de tots els operadors jurídics implicats, l'augment de la litigiositat civil en el període 2007-2010 (Gràfic 1), encara té efectes en l'acumulació soferta per l'Administració de Justícia durant els últims anys.

En aquest sentit, hem d'advertir que la implantació de la NOJ, el desplegament de les noves tecnologies en els sistemes de notificació i el desenvolupament de l'expedient judicial electrònic, es produeix en un moment de greu recessió econòmica, el que ha suposat que els mitjans necessaris per al seu normal avanç no hagin estat els suficients.

D'altra banda, d'acord amb l'ingrés d'assumptes, a l'any 2015 s'han resolt un major nombre d'expedients a "Espanya sense Catalunya" respecte a l'any anterior, mentre que a "Catalunya sense demarcació ICAB" i en la "demarcació ICAB "es registra un descens en aquest sentit.

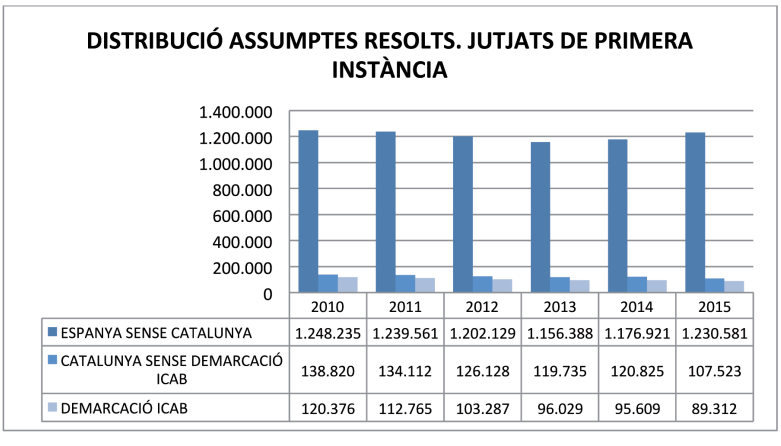

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	1.248.235	1.239.561	1.202.129	1.156.388	1.176.921	1.230.581
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	138.820	134.112	126.128	119.735	120.825	107.523
DEMARCACIÓ ICAB	120.376	112.765	103.287	96.029	95.609	89.312

Gràfic 68. Distribució assumptes resolts. Jutjats de primera instància.

Assumptes pendents al finalitzar

Pel que fa als assumptes pendents al finalitzar tramitats en els Jutjats de Primera Instància, en el Gràfic 69 veiem com ha estat la seva evolució, des de l'any 2010 fins a l'any 2015.

En aquest, veiem com es registra un descens significatiu del volum d'assumptes pendents al final de cada exercici. En efecte, a l'any 2010 resten per finalitzar un total de 1.153.442 expedients, reduint-se fins els 751.486 a l'any 2015, fet que suposa un descens del 35%. Es tracta d'una regressió força significativa, sobretot si la comparem amb el nombre d'assumptes ingressats, el descens del qual en el mateix període ha estat menys accentuat. Això tindrà el seu reflex en una millora dels principals indicadors judicials que s'analitzen a continuació.

No obstant això, hem de posar de manifest que les dades relatives als assumptes pendents al finalitzar, són encara més altes del que seria desitjable. I això es deu a la falta d'adequació de mitjans a la litigiositat real que es registra en els últims anys, provocant l'acumulació reflectida en la gràfica.

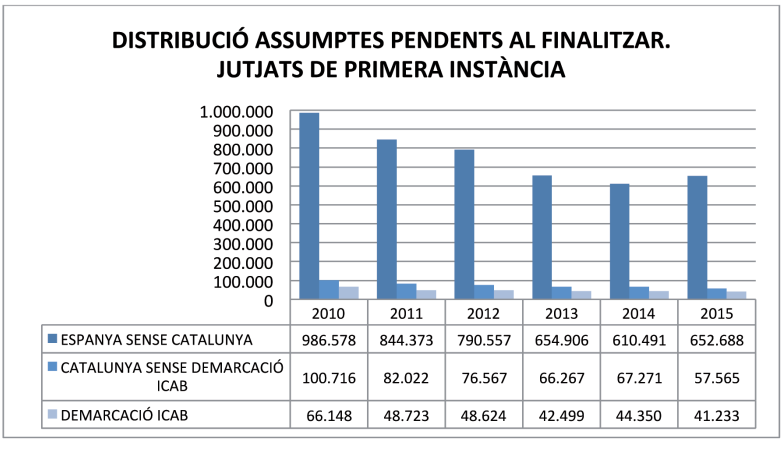

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	986.578	844.373	790.557	654.906	610.491	652.688
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	100.716	82.022	76.567	66.267	67.271	57.565
DEMARCACIÓ ICAB	66.148	48.723	48.624	42.499	44.350	41.233

Gràfic 69. Distribució assumptes pendents al finalitzar. Jutjats de primera instància.

Indicadors judicials:

Taxa de resolució

En el Gràfic 70, podem veure l'evolució de les dades relatives a la taxa de resolució dels Jutjats de Primera Instància, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En aquest, veiem com la capacitat resolutiva dels Tribunals en les tres demarcacions territorials analitzades, fluctua al llarg del període temporal analitzat, però dins d'una forquilla relativament petita: entre un 95% i un 116%. La mitjana de resolució dels JPI en els últims anys, ha girat al voltant d'un 105%. Malgrat que és una xifra que reflecteix que es resolen un major nombre d'assumptes dels que s'ingressen en un mateix període (doncs està per sobre del 100%), una visió de conjunt de les dades fins ara analitzades, ens indica que la situació dels nostres òrgans judicials pot i ha de millorar.

L'increment de la litigiositat civil a conseqüència de la crisi econòmica (procediments monitoris, execucions hipotecàries, llançaments, preferents...), no ha estat absorbit per un desplegament de mitjans suficients. I això malgrat els importants esforços normatius i l'impuls que se li ha pretès donar a la NOJ i l'ús de les noves tecnologies.

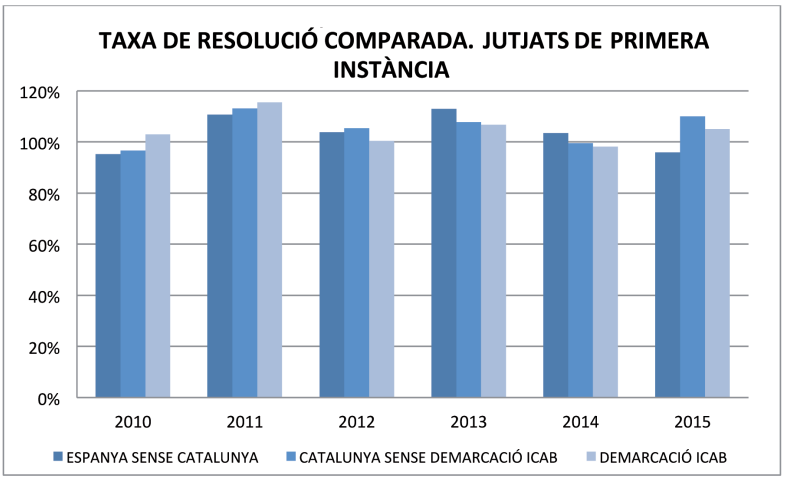

Gràfic 70. Taxa de resolució comparada. Jutjats de primera instància.

Taxa de pendència

En el Gràfic 71, podem contemplar el desenvolupament de la taxa de pendència en els JPI al llarg dels últims anys.

D'acord amb el que s'ha comentat anteriorment, la taxa de pendència reflecteix una constant regressió en termes generals, a mesura que es van succeint els anys. Malgrat que una reducció de l'acumulació d'assumptes al llarg de diversos exercicis sempre és una dada positiva, hem de recordar que part d'aquest es deu a la instauració de les taxes judicials, que ha tingut un efecte directe en el descens de la litigiositat civil en els anys 2013 i 2014.

En quant a la "demarcació ICAB", veiem com presenta millors resultats territorialment parlant, respecte a la taxa de pendència. Així, a l'any 2015, la taxa de pendència en aquesta demarcació se situa en un 46%; mentre que en els àmbits geogràfics de "Espanya sense Catalunya" i de "Catalunya sense demarcació ICAB", es registra un 53% i un 54% respectivament.

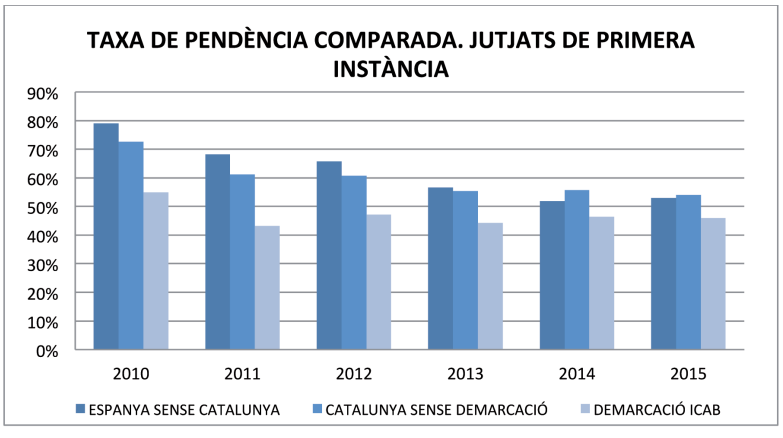

Gràfic 71. Taxa de pendència comparada. Jutjats de primera instància.

Taxa de congestió

En el Gràfic 72 s'analitza el desenvolupament de la taxa de congestió dels JPI, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En aquest, veiem com la tendència evoluciona de forma paral·lela a la taxa de pendència abans analitzada. En efecte la congestió dels JPI descendeix de forma progressiva a mesura que se succeeixen els exercicis, sent aquesta regressió més intensa en els primers anys de la sèrie, especialment en el territori de "Espanya sense Catalunya". Així, a l'any 2010 es registra una taxa de congestió mitjana del 175%, mentre que a l'any 2015 aquesta se situa al voltant d'un 151%, el que suposa una baixada del 14%.

Pel que fa al detall de les circumscripcions analitzades, veiem com la "demarcació ICAB" presenta un desenvolupament diferent al dels altres dos territoris. En aquest, veiem com en l'any 2010 la situació dels JPI en termes de congestió és del 157%, produint-se un descens significatiu l'any següent. En efecte, a partir de l'any 2011, la taxa de congestió a la "demarcació ICAB" fluctua al llarg de la sèrie, revelant una certa estabilitat de la mateixa, situant-se en l'any 2015 en un 145%.

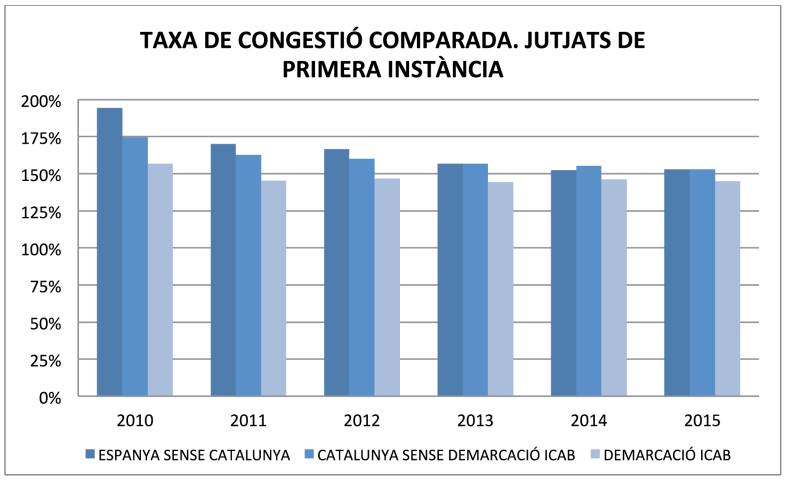

Gràfic 72. Taxa de congestió comparada. Jutjats de primera instància.

En el Gràfic 73, podem veure una taula amb els detalls numèrics dels indicadors judicials abans estudiats, referits als concrets òrgans que s'integren en l'àmbit competencial de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona.

En aquesta taula, veiem que els resultats dels indicadors judicials, varien de forma substancial en funció del concret òrgan a què es refereixen. No obstant això, hem ressaltat els valors més alts obtinguts pels òrgans judicials, dins del seu respectiu partit judicial.

LA LUPA. JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA. DEMARCACIÓ ICAB			
JUTJAT	TAXA RESOLUCIO	TAXA CONGESTIÓ	TAXA PENDÈNCIA
J1II Nº 1 ARENYS DE MAR	89%	186%	86%
J1II Nº 2 ARENYS DE MAR	114%	148%	64%
J1II Nº 3 ARENYS DE MAR	97%	157%	57%
J1II Nº 4 ARENYS DE MAR	103%	178%	78%
J1II Nº 5 ARENYS DE MAR	101%	170%	70%
J1II Nº 6 ARENYS DE MAR	123%	144%	40%
J1II Nº 7 ARENYS DE MAR	90%	189%	89%
J1II Nº 1 IGUALADA	106%	158%	58%
J1II Nº 2 IGUALADA	107%	143%	43%

J1II N° 3 IGUALADA	107%	136%	36%
J1II N° 4 IGUALADA	96%	143%	43%
J1II N° 5 IGUALADA	134%	173%	72%
J1II N° 1 BERGA	120%	154%	54%
J1II N° 2 BERGA	121%	110%	46%
J1II N° 1 VILAFRANCA DEL PENEDÈS	107%	188%	88%
J1II N° 2 VILAFRANCA DEL PENEDÈS	118%	149%	49%
J1II N° 3 VILAFRANCA DEL PENEDÈS	124%	169%	78%
J1II N° 4 VILAFRANCA DEL PENEDÈS	148%	129%	41%
J1II N° 5 VILAFRANCA DEL PENEDÈS	107%	155%	58%
J1I N° 1 BADALONA	97%	149%	54%
J1I N° 2 BADALONA	98%	133%	33%
J1I N° 3 BADALONA	107%	138%	38%
J1I N° 4 BADALONA	100%	146%	46%
J1I N° 5 BADALONA	103%	130%	30%
J1I N° 6 BADALONA	103%	137%	37%
J1I N° 7 BADALONA	94%	121%	28%
J1I N° 1 BARCELONA	111%	130%	30%
J1I N° 2 BARCELONA	97%	152%	54%
J1I N° 3 BARCELONA	105%	137%	37%
J1I N° 4 BARCELONA	95%	173%	73%
J1I N° 5 BARCELONA	97%	167%	67%
J1I N° 6 BARCELONA	101%	169%	69%
J1I N° 7 BARCELONA	98%	158%	59%
J1I N° 8 BARCELONA	99%	140%	33%
J1I N° 9 BARCELONA	99%	136%	35%
J1I N° 10 BARCELONA	90%	151%	51%
J1I N° 11 BARCELONA	116%	154%	55%
J1I N° 12 BARCELONA	120%	132%	38%
J1I N° 13 BARCELONA	100%	150%	50%
J1I N° 20 BARCELONA	102%	123%	45%
J1I N° 21 BARCELONA	99%	150%	50%
J1I N° 22 BARCELONA	106%	146%	46%
J1I N° 23 BARCELONA	88%	151%	51%
J1I N° 24 BARCELONA	102%	146%	44%
J1I N° 25 BARCELONA	100%	171%	71%
J1I N° 26 BARCELONA	108%	144%	52%
J1I N° 27 BARCELONA	94%	136%	28%
J1I N° 28 BARCELONA	97%	130%	30%
J1I N° 29 BARCELONA	99%	153%	53%

J1I N° 30 BARCELONA	97%	143%	43%
J1I N° 31 BARCELONA	107%	155%	55%
J1I N° 32 BARCELONA	11%	160%	57%
J1I N° 33 BARCELONA	122%	139%	39%
J1I N° 34 BARCELONA	111%	135%	35%
J1I N° 35 BARCELONA	103%	148%	48%
J1I N° 36 BARCELONA	110%	130%	30%
J1I N° 37 BARCELONA	106%	139%	36%
J1I N° 38 BARCELONA	116%	132%	32%
J1I N° 39 BARCELONA	108%	154%	54%
J1I N° 40 BARCELONA	95%	113%	13%
J1I N° 41 BARCELONA	106%	142%	42%
J1I N° 42 BARCELONA	102%	137%	42%
J1I N° 43 BARCELONA	111%	136%	36%
J1I N° 44 BARCELONA	103%	136%	46%
J1I N° 46 BARCELONA	99%	150%	50%
J1I N° 47 BARCELONA	106%	131%	40%
J1I N° 48 BARCELONA	**124%**	146%	48%
J1I N° 49 BARCELONA	106%	158%	58%
J1I N° 50 BARCELONA	99%	146%	46%
J1I N° 52 BARCELONA	112%	137%	39%
J1I N° 53 BARCELONA	103%	144%	44%
J1I N° 54 BARCELONA	112%	142%	43%
J1I N° 55 BARCELONA	105%	146%	46%
J1I N° 56 BARCELONA	110%	168%	60%
J1I N° 57 BARCELONA	107%	147%	47%
J1II N° 1 SANT BOI DE LLOBREGAT	111%	**148%**	39%
J1II N° 2 SANT BOI DE LLOBREGAT	111%	119%	19%
J1II N° 3 SANT BOI DE LLOBREGAT	**136%**	142%	**42%**
J1II N° 4 SANT BOI DE LLOBREGAT	105%	121%	21%
J1II N° 5 SANT BOI DE LLOBREGAT	111%	120%	20%
J1II N° 6 SANT BOI DE LLOBREGAT	105%	127%	36%
J1II N° 1 VILANOVA I LA GELTRÚ	139%	116%	32%
J1II N° 2 VILANOVA I LA GELTRÚ	129%	**206%**	33%
J1II N° 3 VILANOVA I LA GELTRÚ	**148%**	142%	42%
J1II N° 4 VILANOVA I LA GELTRÚ	132%	161%	62%
J1II N° 5 VILANOVA I LA GELTRÚ	82%	196%	70%
J1II N° 6 VILANOVA I LA GELTRÚ	99%	138%	37%
J1II N° 7 VILANOVA I LA GELTRÚ	92%	177%	77%
J1II N° 8 VILANOVA I LA GELTRÚ	125%	180%	68%
J1II N° 9 VILANOVA I LA GELTRÚ	72%	188%	**88%**

J1I Nº 1 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	71%	197%	97%
J1I Nº 2 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	115%	136%	43%
J1I Nº 3 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	110%	116%	49%
J1I Nº 4 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	113%	140%	35%
J1I Nº 5 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	87%	167%	55%
J1I Nº 6 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	105%	134%	34%
J1I Nº 7 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	95%	146%	46%
J1II Nº 1 SANTA COLOMA DE GRAMENET	110%	137%	37%
J1II Nº 2 SANTA COLOMA DE GRAMENET	115%	129%	29%
J1II Nº 3 SANTA COLOMA DE GRAMENET	101%	126%	26%
J1II Nº 4 SANTA COLOMA DE GRAMENET	102%	132%	40%
J1II Nº 5 SANTA COLOMA DE GRAMENET	101%	157%	57%
J1II Nº 6 SANTA COLOMA DE GRAMENET	114%	136%	36%
J1II Nº 1 CORNELLÀ DE LLOBREGAT	91%	157%	57%
J1II Nº 2 CORNELLÀ DE LLOBREGAT	97%	163%	63%
J1II Nº 3 CORNELLÀ DE LLOBREGAT	109%	156%	49%
J1II Nº 4 CORNELLÀ DE LLOBREGAT	99%	148%	48%
J1II Nº 1 GAVÀ	81%	160%	60%
J1II Nº 2 GAVÀ	114%	185%	85%
J1II Nº 3 GAVÀ	106%	136%	42%
J1II Nº 4 GAVÀ	101%	187%	87%
J1II Nº 5 GAVÀ	102%	137%	37%
J1II Nº 6 GAVÀ	103%	146%	46%
J1II Nº 7 GAVÀ	96%	164%	54%
J1II Nº 8 GAVÀ	96%	155%	55%
J1II Nº 9 GAVÀ	100%	145%	44%
J1II Nº 1 EL PRAT DE LLOBREGAT	120%	125%	34%
J1II Nº 2 EL PRAT DE LLOBREGAT	109%	120%	36%
J1II Nº 3 EL PRAT DE LLOBREGAT	102%	136%	53%
J1II Nº 4 EL PRAT DE LLOBREGAT	93%	151%	51%
J1II Nº 5 EL PRAT DE LLOBREGAT	105%	145%	46%

Gràfic 73. La Lupa. Jutjats de primera instància.

4.2 Audiències Provincials. Sales civils

Moviments d'assumptes:

Assumptes ingressats

En el Gràfic 74 podem veure la distribució territorial dels assumptes civils ingressats a les audiències provincials, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En aquest podem diferenciar dos moments pel que fa al comportament de la gràfica. En una primera fase, que té lloc durant els anys 2010 a 2012, el nombre total d'assumptes ingressats a les seccions civils de l'Audiència Provincial, mostra una tendència alcista, lligada a l'evolució de la litigiositat en aquests anys. Així, a l'any 2012 s'ingressen un total de 113.014 expedients considerant els territoris de forma conjunta.

En una segona fase, la seqüència temporal es desenvolupa a partir del 2013, veiem com es produeix un descens important d'ingressos, lligat a la implantació (o ampliació en sentit estricte) de les taxes judicials per la *Llei 10/2012, de 20 de novembre*. En efecte, les taxes han influït de manera substancial en el descens dels assumptes dels quals té coneixement l'Audiència Provincial. Plantejar un recurs d'apel·lació suposa haver de pagar una quota fixa de 800 euros més un variable calculat sobre el tipus de gravamen previst en l'art. 7.2 de la Llei de Taxes. Per això, molts ciutadans, malgrat la seva disconformitat amb la sentència obtinguda en primera instància, s'han resignat a exercir el seu dret al recurs.

Un altre motiu que ha incidit en el descens dels assumptes ingressats, el trobem en el límit per a recórrer en apel·lació introduït per la *Llei 37/2011, de 10 d'octubre, de mesures d'agilització processal*, en els judicis verbals per raó de la quantia quan aquesta no superi els 3.000 euros. L'objectiu de la llei és acabar amb l'abús en la utilització dels recursos.

A l'any 2015, veiem com es registra un nou augment dels assumptes que arriben a l'Audiència, d'acord amb l'augment de la litigiositat civil registrada en aquest últim any, segons vam veure en el Gràfic 1.

Finalment, pel que fa a l'anàlisi detallada dels àmbits territorials, destaca com la "demarcació ICAB", malgrat ocupar una menor extensió geogràfica que "Catalunya sense demarcació ICAB", registra una major volum d'assumptes ingressats. Això es deu a la pròpia heterogeneïtat dels partits judicials que s'integren en cadascun d'aquests territoris. En efecte, la "demarcació ICAB" està formada per partits judicials que es caracteritzen per tenir una major activitat econòmica i empresarial, així com una major densitat de població, que es tradueix en una litigiositat més alta en relació a la resta de Catalunya.

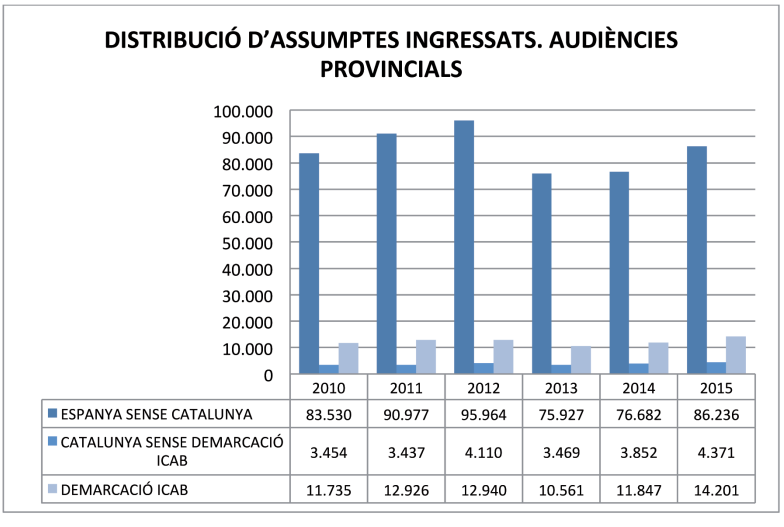

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	83.530	90.977	95.964	75.927	76.682	86.236
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	3.454	3.437	4.110	3.469	3.852	4.371
DEMARCACIÓ ICAB	11.735	12.926	12.940	10.561	11.847	14.201

Gràfic 74. Distribució d'assumptes ingressats. Audiències Provincials.

Assumptes resolts

En el Gràfic 75 podem veure la relació del nombre total d'assumptes resolts per les seccions de les audiències provincials, des de l'any 2010 fins a l'any 2015.

En aquest, veiem com la tendència discorre de forma paral·lela a la registrada a la gràfica anterior sobre els assumptes resolts. Comparant les dades de les dues taules, veiem com durant els primers anys de la sèrie (2010-2012), el nombre total d'assumptes resolts és lleugerament inferior al volum d'expedients que s'inicien en el mateix període. Això es deu al col·lapse generalitzat experimentat pels òrgans judicials de la jurisdicció civil, derivat de l'augment de la litigiositat provocada per l'esclat de la crisi econòmica.

La tendència es reverteix en els últims anys de la sèrie (2013-2015), en el sentit que les Audiències Provincials resolen més assumptes dels que s'inicien en un mateix exercici. Sens dubte es tracta d'una dada positiva, tenint en compte que suposa el reflex d'una regressió en l'acumulació soferta per aquests òrgans, a la qual fèiem referència abans. Tanmateix, per comprendre l'estat en què es troben aquests òrgans, haurem de llegir aquests resultats de forma conjunta amb els que s'analitzen a continuació.

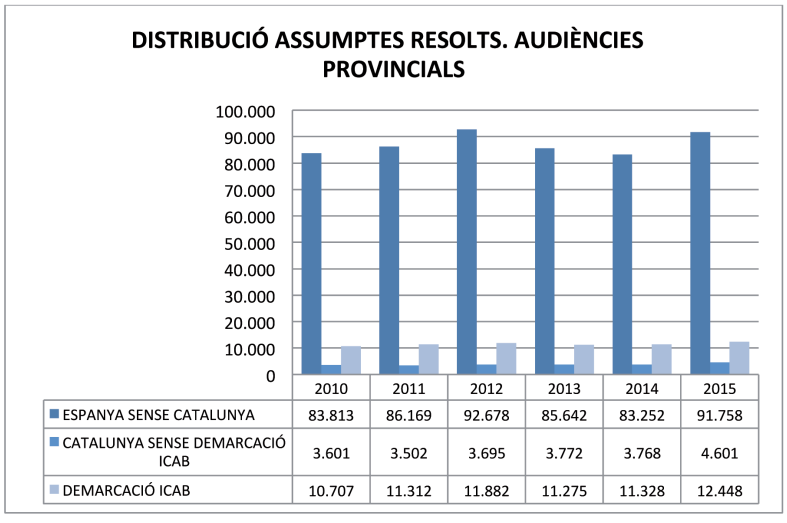

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	83.813	86.169	92.678	85.642	83.252	91.758
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	3.601	3.502	3.695	3.772	3.768	4.601
DEMARCACIÓ ICAB	10.707	11.312	11.882	11.275	11.328	12.448

Gràfic 75. Distribució d'assumptes resolts. Audiències Provincials.

Assumptes pendents al finalitzar

En el Gràfic 76, podem observar l'evolució del nombre total d'assumptes pendents al finalitzar, tramitats per les Audiències Provincials durant el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En conjunt, es replica la tendència registrada en les dues gràfiques anteriors sobre assumptes ingressats i expedients resolts, per la qual cosa sobre el comportament de la mateixa així com a les seves causes explicatives, ens remetem al que s'ha exposat abans. Si comparem els valors registrats en cada cas, veiem com es resol aproximadament un 60% dels assumptes que s'inicien en un determinat exercici, xifra que, malgrat reflectir uns bons resultats en comparació amb altres òrgans, podria millorar en un futur.

Pel que fa a l'anàlisi detallada dels àmbits territorials, destaca l'acumulació produïda a la "demarcació ICAB" al llarg dels últims anys. En efecte, a l'any 2010 resten pendents un total de 8.360 procediments, mentre que a l'any 2015 resten per finalitzar 13.562, el que implica un increment del 62%. Es tracta d'una dada alarmant, que suposa que les seccions civils de l'Audiència Provincial de Barcelona, no són capaces d'atendre la litigiositat existent en el seu àmbit d'actuació.

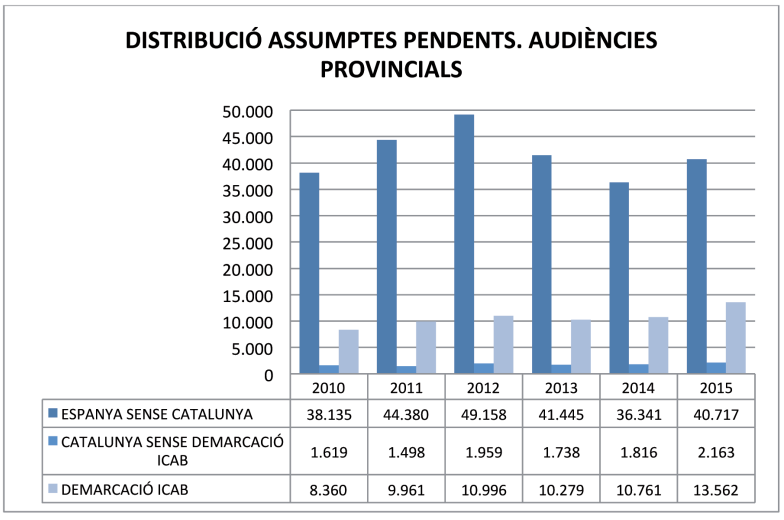

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	38.135	44.380	49.158	41.445	36.341	40.717
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	1.619	1.498	1.959	1.738	1.816	2.163
DEMARCACIÓ ICAB	8.360	9.961	10.996	10.279	10.761	13.562

Gràfic 76. Distribució d'assumptes pendents. Audiències Provincials.

Indicadors judicials:

Taxa de resolució

En el Gràfic 77 podem observar el comportament de la taxa de resolució en les seccions civils de les Audiències Provincials, referit al període temporal comprès entre els anys 2010 i 2015.

En aquest, veiem com la capacitat resolutiva dels Tribunals experimenta dos comportaments clarament diferenciats, lligats a l'evolució del volum d'assumptes ingressats, anteriorment analitzat. En efecte, durant els primers anys de la sèrie (2010-2012), veiem com la taxa de resolució de les audiències provincials, experimenta un retrocés situant-se per sota del 100%. Això vol dir que es van resoldre una menor quantitat d'assumptes en relació als que es van iniciar en aquest mateix període.

Aquesta tendència experimenta un canvi de rumb a partir de l'any 2013, coincidint amb el descens de l'entrada d'assumptes (Gràfic 74). Ja hem comentat l'impacte que ha tingut la implantació (o ampliació en sentit estricte) de les taxes judicials, i el seu efecte dissuasori sobre la decisió d'instar un recurs d'apel·lació davant d'una sentència sobre la qual existeix disconformitat. La reducció de la càrrega de treball ha permès a les seccions civils de les audiències provincials, augmentar la seva capacitat resolutiva. L'any 2013, es concentren les xifres més altes en les tres demarcacions analitzades, superant-se la barrera del 100%.

No obstant això, en els anys 2014 i 2015 veiem com es produeix una regressió de la taxa de resolució, per als territoris de "Espanya sense Catalunya" i la "demarcació ICAB", anotant-se en l'últim any un 106% i un 88%, respectivament.

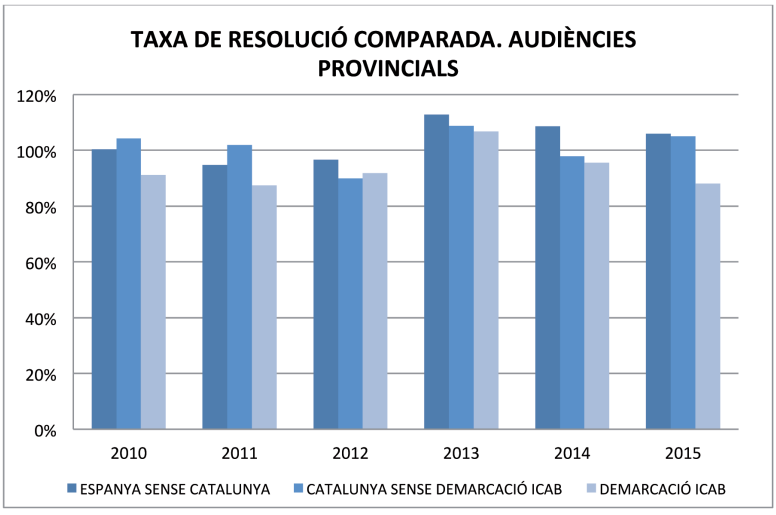

Gràfic 77. Taxa de resolució comparada. Audiències Provincials.

Taxa de pendència

En el Gràfic 78 s'analitzen els resultats de la taxa de pendència registrats a les seccions civils de les audiències provincials, distingint entre els següents àmbits geogràfics: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i en la "demarcació ICAB".

En aquest veiem com la "demarcació ICAB" experimenta un desenvolupament clarament diferenciat respecte a la resta de les circumscripcions analitzades. Així, la taxa de pendència en la "demarcació ICAB", mostra un creixement progressiu (amb una petita excepció localitzada en l'any 2013, a causa del impacte de les taxes judicials en aquesta jurisdicció) que es manifesta al llarg de tota la seqüència. En efecte, a l'any 2010 es registra una acumulació del 78%, mentre que a l'any 2015 aquesta arriba a un 109%, la xifra més alta de la sèrie.

Els valors registrats en els territoris de "Espanya sense Catalunya" i "Catalunya sense demarcació ICAB", a més de reflectir una estabilitat en el desenvolupament de la taxa de pendència al llarg de la sèrie, són notablement inferiors als anotats en la "demarcació ICAB". En efecte, la taxa de pendència mitjana en l'àmbit de "Espanya sense Catalunya", és del 48%; mentre que a "Catalunya sense demarcació ICAB" aquesta és del 47%.

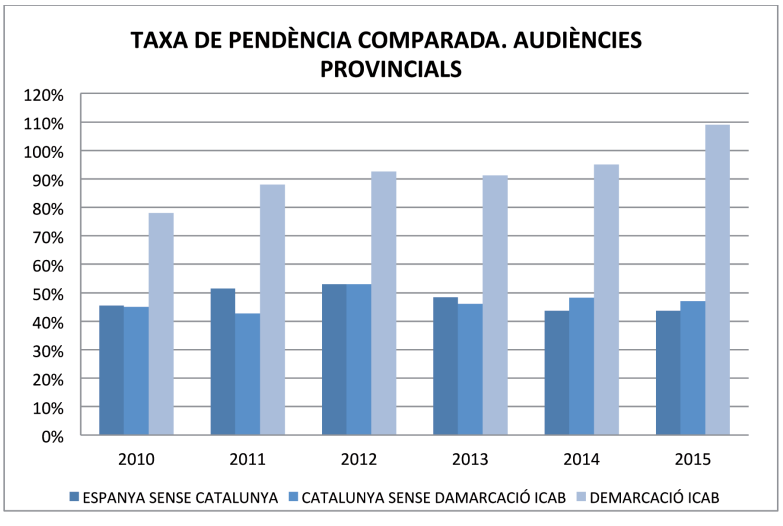

Gràfic 78. Taxa de pendència comparada. Audiències Provincials.

Taxa de congestió

En el Gràfic 79 podem observar l'evolució de la taxa de congestió a les seccions civils de les audiències provincials, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En aquest, veiem com la tendència de la taxa de congestió, es desenvolupa de forma paral·lela a la taxa de pendència, anteriorment analitzada. Es replica per tant (encara que amb altres valors), l'evolució clarament diferenciada de la taxa de congestió, en l'àmbit de la "demarcació ICAB", respecte als altres dos territoris. A la gràfica, veiem com hi ha una diferència de 40 punts percentuals entre els resultats de la taxa registrats a la "demarcació ICAB" respecte a les altres dues circumscripcions, que augmenta fins als 60 punts en l'últim any.

En efecte, a l'any 2015 la taxa de congestió en els territoris de "Espanya sense Catalunya" i "Catalunya sense demarcació ICAB" és del 134%, mentre que en l'àmbit competencial del ICAB és del 201%, el que reflecteix una saturació important.

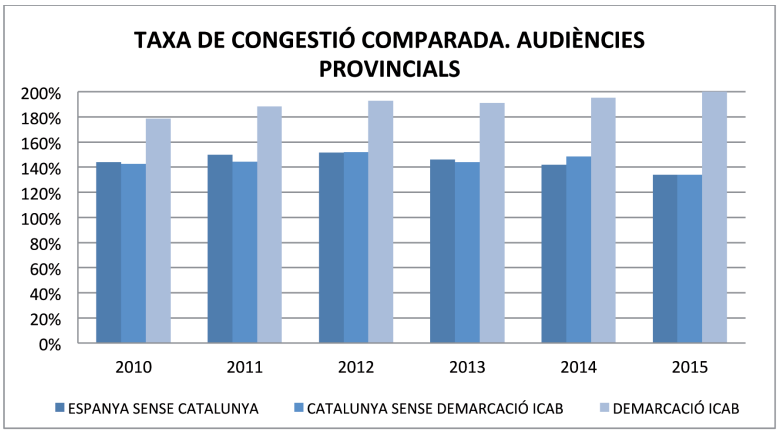

Gràfic 79. Taxa de congestió comparada. Audiències Provincials.

En el Gràfic 80, podem observar una taula amb el detall numèric dels principals indicadors judicials, referits a les seccions civils de l'Audiència Provincial de Barcelona.

Els resultats dels mateixos, varien de forma substancial en funció del concret òrgan a què es refereixen. La secció 18 (especialitzada en assumptes de família juntament amb la 12) és la que ha registrat una taxa de resolució més alta, sent aquesta d'un 98%. La secció 14, és la que presenta una taxa de pendència més elevada en l'any 2015 (161%); mentre que la núm. 11 és la que anota una taxa de congestió major (239%).

LA LUPA. AUDIÈNCIES PROVINCIALS. DEMARCACIÓ ICAB			
	TAXA RESOLUCIÓ	TAXA PENDÈNCIA	TAXA CONGESTIÓ
Secc.1 AP BARCELONA	84%	127%	216%
Secc.4 AP BARCELONA	96%	74%	164%
Secc.11 AP BARCELONA	84%	148%	239%
Secc.12 AP BARCELONA	96%	123%	219%
Secc.13 AP BARCELONA	89%	63%	155%
Secc.14 AP BARCELONA	76%	161%	151%
Secc.15 AP BARCELONA	75%	102%	198%

Secc.16 AP BARCELONA	89%	110%	201%
Secc.17 AP BARCELONA	90%	107%	196%
Secc.18 AP BARCELONA	98%	80%	177%
Secc.19 AP BARCELONA	79%	110%	198%

Gràfic 80. La Lupa. Audiències Provincials. Demarcació ICAB.

Resolució de sentències de recursos de apel·lació:

Judicis verbals

En el Gràfic 81 es fa una comparativa dels recursos d'apel·lació que s'han plantejat davant l'Audiència Provincial de Barcelona, contra les sentències dictades en el marc d'un procediment de judici verbal, des de l'any 2010 fins a l'any 2015.

En aquest podem veure el sentit en el qual es resolen aquests recursos d'apel·lació, distingint entre sentències estimatòries i desestimatòries. D'una banda, veiem com es dicten un major nombre de sentències desestimatòries, el que significa que es confirmen les decisions adoptades pel jutjador d'instància. És una dada positiva, en tant que suposa l'existència, en part, d'un major nivell d'encert en les sentències dictades pels Tribunals d'instància. D'altra banda, pel que fa a l'evolució de la gràfica, veiem com durant els primers anys de la sèrie, el volum de recursos que es plantegen davant la AP de Barcelona, mostra una tendència alcista. Circumstància que canvia a partir de l'any 2013, en el qual es produeix un descens del volum de recursos notable. Finalment, a l'any 2015 s'experimenta un nou increment de recursos respecte a l'any anterior, anotant-se un total de 2.563 expedients.

El comportament de les dades registrades en el Gràfic 81, està influenciat per tres normes que han tingut una transcendència a nivell processal fonamental:

- *Llei 13/2009, de 3 de novembre, de reforma de la legislació processal per a la implantació de la nova oficina judicial.*
- *Llei 37/2011, de 10 d'octubre, de mesures d'agilització processal.*
- *Llei 10/2012, de 20 de novembre, per la qual es regulen determinades taxes en l'àmbit de l'Administració de Justícia i de l'Institut Nacional de Toxicologia i Ciències Forenses.*

Pel que fa a la primera norma esmentada, s'eleva la quantia que delimita l'àmbit del judici verbal, que passa de 3.000 a 6.000 euros (art. 250.2 LEC). Això fa que es produeixi un lleuger increment dels procediments tramitats per les vies del judici verbal. Tanmateix, la segona norma esmentada, introdueix un límit pel qual s'exclou del recurs d'apel·lació, els judicis verbals que per raó de la quantia no superin els 3.000 euros. Pel que, malgrat aquest increment en el volum de sentències potencialment objecte de recurs al qual s'ha fet referència, aquesta limitació fa que en els últims anys de la gràfica, es produeixi un descens en el nombre total de recursos plantejats. Tot i que aquestes normes es van promulgar a l'any 2009 i a l'any 2011 respectivament, els efectes de les mateixes s'han manifestat una mica més tard tenint en compte que quan van entrar en vigor, molts procediments que ja estaven en tràmit van haver de ser resolts d'acord amb la legislació processal anterior. Així s'estableix en la disposició transitòria de les dues lleis, en dir que "*els processos que estiguin en tràmit en qualsevol de les seves instàncies a l'entrada en vigor d'aquesta Llei, es continuen substanciant fins que es dicti sentència en la instància d'acord amb la legislació processal anterior*".

La tercera norma esmentada, la *Llei de taxes del 2012*, ha estat la que més impacte ha tingut sobre els resultats de la gràfica, provocant una disminució notable dels recursos plantejats. En efecte, aquesta llei ha funcionat com a mecanisme dissuasori a l'hora de recórrer, ja que és perceptiu el pagament d'una taxa amb una quota fixa de 800 euros més un variable d'un 0,25 o un 0,5%, en funció de la quantia del plet.

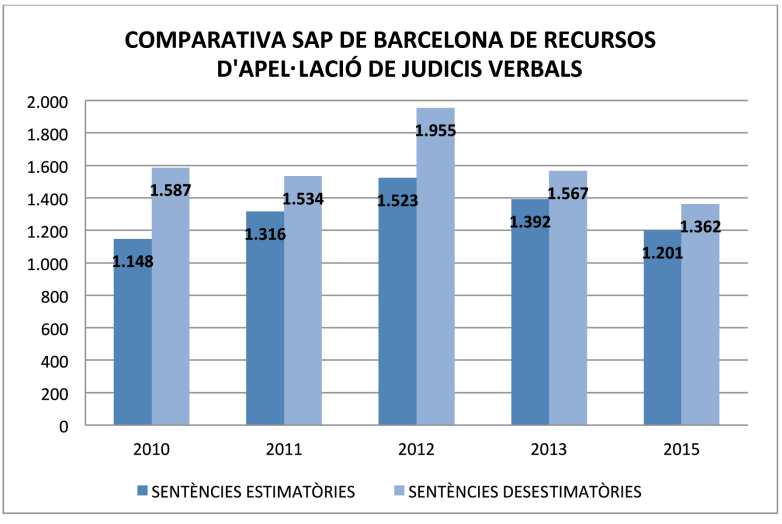

Gràfic 81. Comparativa de sentències de recursos d'apel·lació de judicis verbals en les Audiències Provincials.

Judicis ordinaris

En el Gràfic 82 podem veure l'evolució al llarg dels últims anys, del nombre de recursos plantejats contra les sentències dictades en el marc d'un procediment ordinari, davant l'Audiència Provincial de Barcelona.

En primer lloc, veiem com la tendència de la gràfica es correspon amb la manifestada en la gràfica anterior, relativa als recursos plantejats contra una sentència dictada en un judici verbal. En efecte, es desestima un major nombre de recursos d'apel·lació, confirmant-se per tant, la decisió presa pel Jutjat de Primera Instància de torn.

En segon lloc, destaca com els volums relatius als recursos que provenen d'un Judici Ordinari, són més alts que els que provenen d'un procediment verbal. La causa explicativa d'aquest fenomen la trobem en què els procediments de Judici Ordinari, solen versar sobre matèries que presenten una major complexitat i ser d'una quantia elevada. La importància dels interessos que es discuteixen, fa que en ocasions les parts esgotin totes les possibilitats legals que els hi permet l'ordenament jurídic, abans de donar per tancat un tema.

No obstant això, l'impacte de les taxes judicials també ha tingut el seu reflex en el nombre de recursos plantejats a partir de l'any 2013, reduint-se el volum dels mateixos en els últims anys.

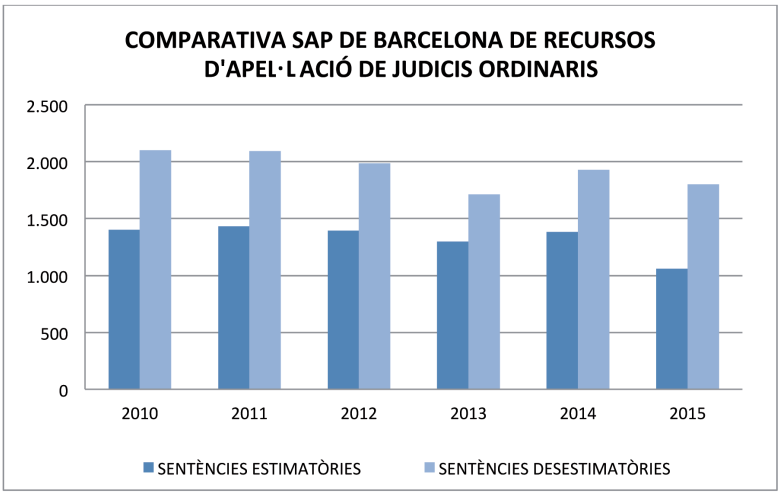

Gràfic 82. Comparativa de sentències de recursos d'apel·lació de judicis ordinaris en les Audiències Provincials.

4.3 Tribunal Superior de Justícia. Sala civil-penal

Moviments d'assumptes:

Assumptes ingressats

El Tribunal Superior de Justícia culmina l'organització judicial en l'àmbit territorial de les CCAA, sense perjudici de la jurisdicció que correspon al Tribunal Suprem i al Tribunal Constitucional, tal i com estableixen els arts. 70 i ss. LOPJ. En ser un òrgan la demarcació territorial del qual es correspon amb el d'una comunitat autònoma, s'ha pres com a referència per al seu estudi els territoris "Catalunya" i "Espanya sense Catalunya".

En el Gràfic 83 podem veure l'evolució dels assumptes ingressats en els Tribunals Superiors de Justícia, al llarg del període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En primer lloc, veiem com la diferència d'assumptes entre els àmbits territorials de "Espanya sense Catalunya" i "Catalunya" és relativament petita, tot i que el primer congrega 16 òrgans judicials i el segon es refereix als resultats obtinguts per un sol, el TSJ de Catalunya. I és que el TSJC registra el major nombre d'assumptes ingressats, en comparació a la resta d'òrgans de la seva mateixa classe. Això és a causa de l'existència d'un desenvolupament molt important del Dret civil propi de la CCAA de Catalunya, el que suscita la interposició d'un volum important de recursos de cassació. Sobre els recursos de cassació, cal tenir en compte la distribució competencial que sobre els mateixos fa l'art. 478.1 LEC: *El coneixement del recurs de cassació, en matèria civil, correspon a la Sala Primera del Tribunal Suprem. No obstant això, correspon a les sales civil i penal dels tribunals superiors de justícia conèixer dels recursos de cassació que siguin procedents contra les resolucions dels tribunals civils amb seu a la comunitat autònoma, sempre que el recurs es fonamenti, exclusivament o juntament a altres motius, en infracció de les normes del dret civil, foral o especial propi de la Comunitat, i quan l'Estatut d'Autonomia hagi previst aquesta atribució.*

En segon lloc, la tendència relativa als assumptes ingressats als TSJ mostra una sèrie de fluctuacions al llarg de la sèrie, encara que en els últims anys la mateixa sembla indicar un creixement dels expedients iniciats. En efecte, en l'àmbit de "Espanya sense Catalunya" el nombre d'assumptes ingressats als TSJ en l'any 2015 és de 306, un 9% més que en l'exercici anterior; mentre que a "Catalunya", es van tenir

entrada un total de 246 assumptes en l'últim any, fet que suposa un creixement del 15% respecte a 2014.

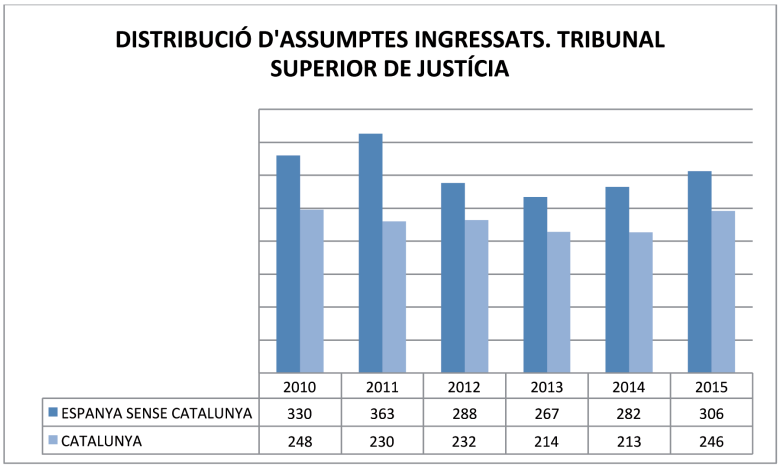

Gràfic 83. Distribució d'assumptes ingressats. Tribunal Superior de Justícia.

Assumptes resolts

En el Gràfic 84, podem veure com es distribueix el nombre total d'assumptes resolts en els TSJ en els àmbits territorials de "Espanya sense Catalunya" i "Catalunya", al llarg dels últims anys.

En termes generals, veiem com les dades de la gràfica reflecteixen una evolució similar a la dels assumptes ingressats. No obstant això, comparant les dades registrades en cadascuna de les categories analitzades, veiem com el nombre d'assumptes "resolts" és lleugerament inferior al dels "ingressats".

En quan al detall dels territoris estudiats, es reprodueix la circumstància comentada anteriorment, ja que els volums en què es reparteixen els assumptes en els TSJ, són d'un 60%-40% en els territoris de "Espanya sense Catalunya" i "Catalunya", respectivament. En efecte, a l'any 2015 es van resoldre un total de 309 assumptes en el primer i 215 en el segon.

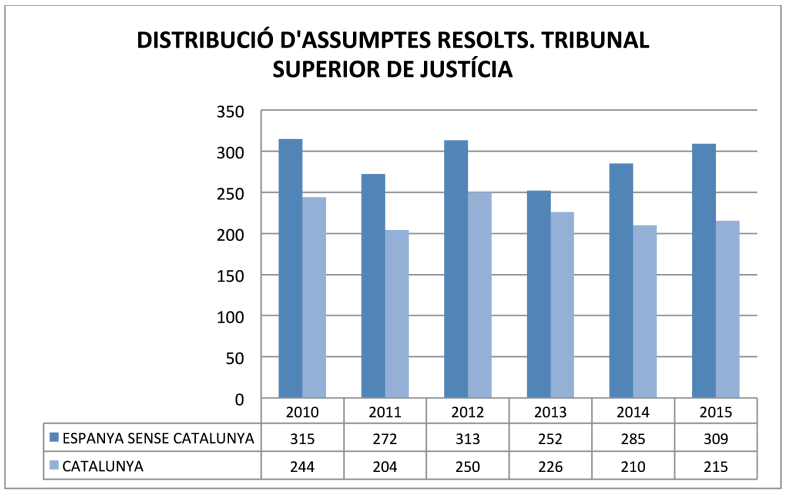

Gràfic 84. Distribució d'assumptes resolts en el TSJ.

Assumptes pendents al finalitzar

En el Gràfic 85 s'analitza l'evolució anual dels assumptes pendents en finalitzar l'exercici en els TSJ, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En aquest, podem observar com durant els primers anys s'anoten les xifres més baixes de la sèrie, tant en l'àmbit territorial de "Espanya sense Catalunya", com en el de "Catalunya". El 2012 es registra un increment notable dels assumptes pendents en acabar l'any. En efecte, a "Espanya sense Catalunya" es passa de 58 expedients anotats en l'any 2011 a 149, mentre que a "Catalunya" de 108 es passa a 134. A l'any 2013 es registra un nou descens dels assumptes pendents, mantenint-se durant els últims anys de la sèrie, valors similars als registrats inicialment en l'àmbit de "Catalunya", i lleugerament per sobre (encara que sense arribar als nivells del 2012) a "Espanya sense Catalunya".

En resum, veiem com l'evolució dels assumptes pendents al finalitzar, té un desenvolupament relativament irregular amb el pas dels anys. En aquest punt hem d'afegir, que la sala civil i penal del TSJ de Catalunya en el seu annex a la Memòria anual realitzada per aquest òrgan corresponent a l'exercici 2015, ha indicat que *"no hi ha cap necessitat en matèria de Planta"*.

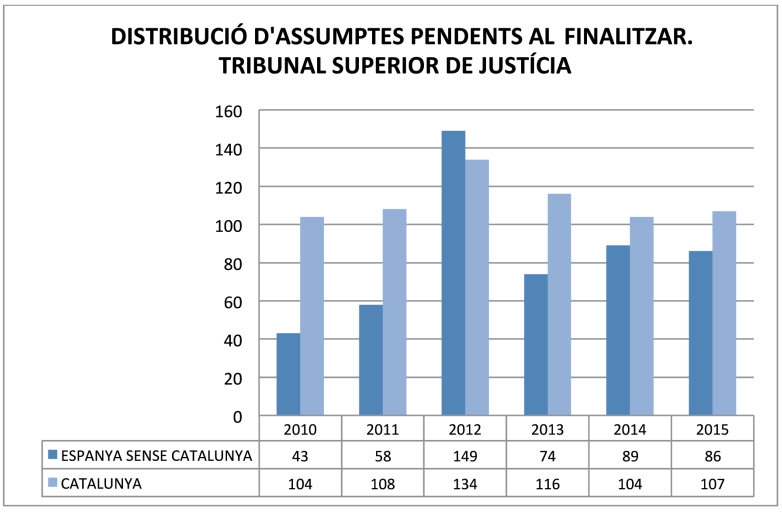

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	43	58	149	74	89	86
CATALUNYA	104	108	134	116	104	107

Gràfic 85. Distribució d'assumptes pendents al finalitzar. Tribunal Superior de Justícia.

Indicadors judicials:

Taxa de resolució

En el Gràfic 86 podem observar l'evolució anual de la taxa de resolució referida als TSJ distingint entre les següents demarcacions territorials: "Espanya sense Catalunya" i "Catalunya".

En aquest veiem com la capacitat resolutiva dels TSJ fluctua a mesura que se succeeixen els anys. La major part de les vegades, la taxa de resolució registrada està per sota del 100%, el que significa que s'està resolent un menor nombre d'assumptes que els que s'ingressen en un mateix exercici. Aquesta circumstància es dóna en tots dos territoris i amb un desenvolupament bastant similar quant als valors registrats, tot i que a l'analitzar el moviment dels assumptes judicials tramitats en els TSJ, vam veure que l'òrgan autonòmic de Catalunya s'ocupava del 40% aproximadament dels assumptes tramitats a Espanya davant d'aquests.

En l'últim any, la taxa de resolució registrada a "Espanya sense Catalunya" és del 101%, mentre que l'anotada a "Catalunya" és del 87%. Aquesta mostra un dèficit pel que fa a la capacitat resolutiva, el que s'ha de corregir tenint en compte la importància i complexitat dels assumptes que es tramiten davant d'aquest òrgan jurisdiccional.

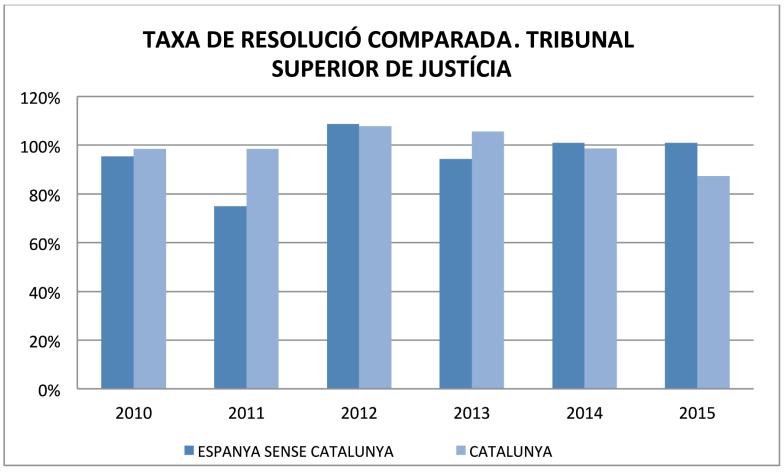

Gràfic 86. Taxa de resolució comparada. Tribunal Superior de Justícia.

Taxa de pendència

En el Gràfic 87 podem contemplar el desenvolupament de la taxa de pendència al llarg dels últims anys, referida a l'activitat dels TSJ en els àmbits geogràfics de "Espanya sense Catalunya" i "Catalunya".

En aquest, veiem com la gràfica té un comportament bastant irregular, d'acord amb els valors absoluts relatius als assumptes pendents en acabar l'exercici (Gràfic 85). Sobre aquest particular, cal tenir en compte que al tractar-se sobre un moviment judicial d'un volum és relativament petit, en comparació amb altres òrgans judicials, la variabilitat en els resultats dels principals indicadors judicials d'un any a un altre, és més intensa. Per això, la taxa de pendència mostra diversos salts de més de 10 punts percentuals d'un exercici a un altre, al llarg de tota la seqüència.

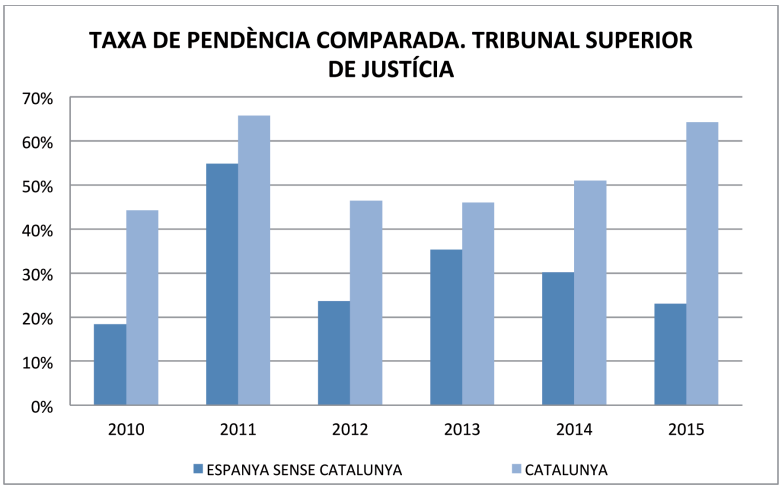

Gràfic 87. Taxa de pendència comparada. Tribunal Superior de Justícia.

Taxa de congestió

En relació a la taxa de congestió, en el Gràfic 88 veiem com es desenvolupa aquesta en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

Durant els dos primers anys de la sèrie, la taxa de congestió presenta un increment en tots dos territoris, anotant-se un 155% a "Espanya sense Catalunya" i un 156% a "Catalunya", sent aquests els valors més alts assolits en cadascuna d'aquestes demarcacions. A partir d'aquí, la tendència discorre de manera diferent en funció de l'àmbit geogràfic al qual ens referim. Així, a "Espanya sense Catalunya" la taxa de congestió disminueix de manera constant a mesura que se succeeixen els anys, fins a situar-se en un 127% a l'any 2015. Mentre que a "Catalunya", la taxa de congestió experimenta un augment de forma progressiva, anotant-se un 164% en l'últim any.

Aquest es correspon amb la tendència registrada per la taxa de pendència, comentada en la gràfica anterior, així com amb els resultats de la taxa de resolució (Gràfic 86). En efecte, un augment de la càrrega de treball sense l'acompanyament de les mesures de reforç necessàries, incideix en la capacitat resolutiva dels òrgans judicials i, per tant, en l'acumulació dels assumptes en els mateixos.

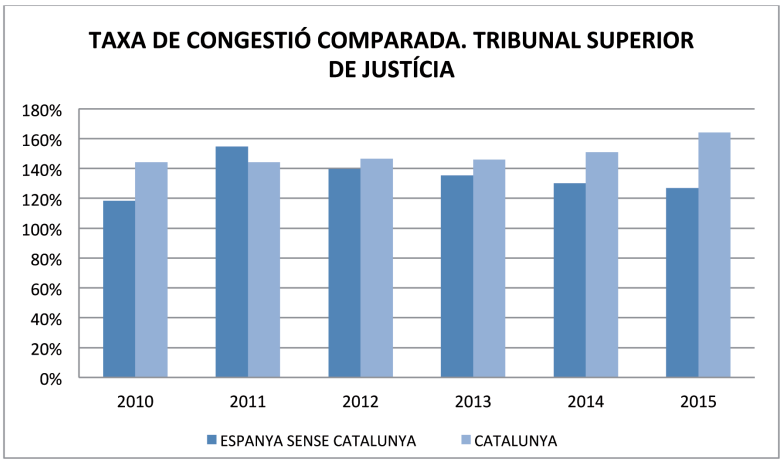

Gràfic 88. Taxa de congestió comparada. Tribunal Superior de Justícia.

5. Execucions

Assumptes ingressats

Tal i com disposa l'art. 117.3 CE, l'exercici de la potestat jurisdiccional comprèn l'activitat pròpia de jutjar i la de fer executar el jutjat, que es canalitza a través d'un procediment independent que l'interessat pot instar per posar en marxa la maquinària coercitiva de l'Estat, davant la falta de compliment voluntari per part d'un obligat en virtut d'un títol al qual la llei reconeix força executiva.

Les dades contingudes en el present apartat s'han de posar en relació amb els analitzats a la "part general", per tal d'obtenir una visió de conjunt sobre l'evolució de l'activitat judicial dels nostres tribunals. En el Gràfic 89 podem veure l'evolució gràfica dels procediments d'execució ingressats en la Jurisdicció civil, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015. En termes generals, veiem com es produeix un descens progressiu de les execucions tramitades pels òrgans judicials civils, a mesura

que se succeeixen els anys. En efecte, a l'any 2015 s'ingressen un total de 556.061 procediments d'execució, un 20% menys respecte a l'any 2010 en què s'anoten 696.331. El descens de les execucions ingressades, contrasta amb l'increment en els últims anys de la litigiositat en l'àmbit civil (Gràfic 1), així com del volum d'assumptes ingressats en termes generals (Gràfic 3).

Pel que fa a l'anàlisi individualitzat dels territoris, es reprodueix la tendència regressiva manifestada en termes generals, en quant als procediments d'execució es refereix, sent lleugerament més acusat en l'àmbit de "Catalunya sense demarcació ICAB". En efecte, l'any 2015 en aquesta circumscripció, es produeix un descens del 10% de les execucions ingressades, respecte a l'any anterior; mentre que a "Espanya sense Catalunya" i a la "demarcació ICAB", la regressió respecte al 2014 és del 7%.

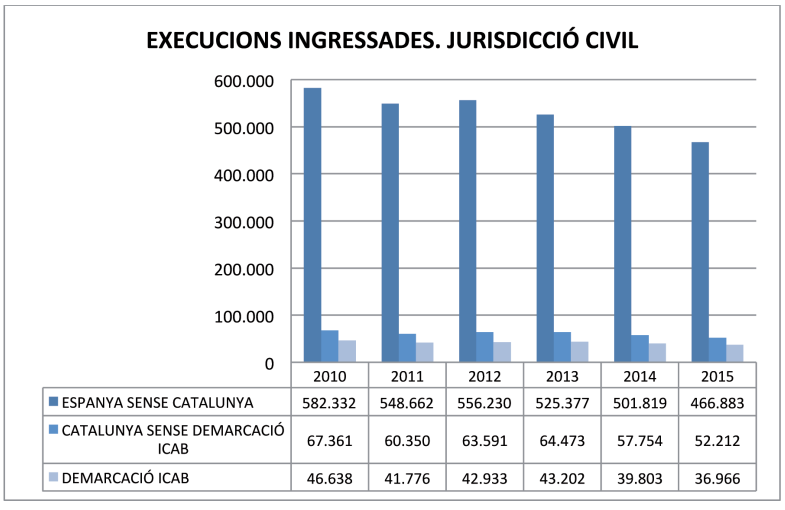

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	582.332	548.662	556.230	525.377	501.819	466.883
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	67.361	60.350	63.591	64.473	57.754	52.212
DEMARCACIÓ ICAB	46.638	41.776	42.933	43.202	39.803	36.966

Gràfic 89. Execucions ingressades. Jurisdicció civil.

Assumptes resolts

En el Gràfic 90, s'analitza l'evolució dels processos executius resolts, al llarg dels últims anys. En aquest, podem observar com el nombre d'expedients executius tramitats, augmenta de forma progressiva a mesura que se succeeixen els anys. A l'any 2010, el volum de procediments resolts és de 389.939 en total, incrementant-se fins els 618.415 a l'any 2015, un 37% més. No obstant, en aquest últim any es registra un lleuger descens del 2% respecte a l'any 2014.

Aquest canvi de tendència registrat a l'any 2015, es concentra en els àmbits de "Espanya sense Catalunya" (amb un descens de l'1% respecte al 2014) i en el de la "demarcació ICAB", on la regressió és més acusada: un 13% respecte a l'exercici anterior. No obstant això, en el territori de "Catalunya sense demarcació ICAB" el nombre d'execucions resoltes segueix creixent.

L'augment de la capacitat resolutiva dels òrgans judicials sobre els procediments d'execució es deu, d'una banda, al descens del volum dels mateixos que s'inicien en els últims anys, així com a dos importants reformes legislatives: la *Llei 13/2009 , de 3 de novembre, de reforma de la legislació processal per a la implantació de la nova oficina judicial*, i la *Llei 37/2011, de 10 d'octubre, de mesures d'agilització processal*. A través d'aquestes, s'han canalitzat part dels esforços que s'estan duent a terme per a la modernització de l'Administració de Justícia, amb el desplegament progressiu de la Nova Oficina Judicial, i amb una distribució de funcions i competències a favor dels Lletrats de l'Administració de Justícia. La implantació de les Unitats Processals de Suport Directe i les SCOP (Servei Comú d'Ordenació del Procediment), així com la realització material del procés d'execució sota la supervisió del Secretari Judicial (ara LAJ) un cop dictat l'Interlocutòria despatxant execució, ha incidit en la millora resolutiva d'aquest tipus de procediments.

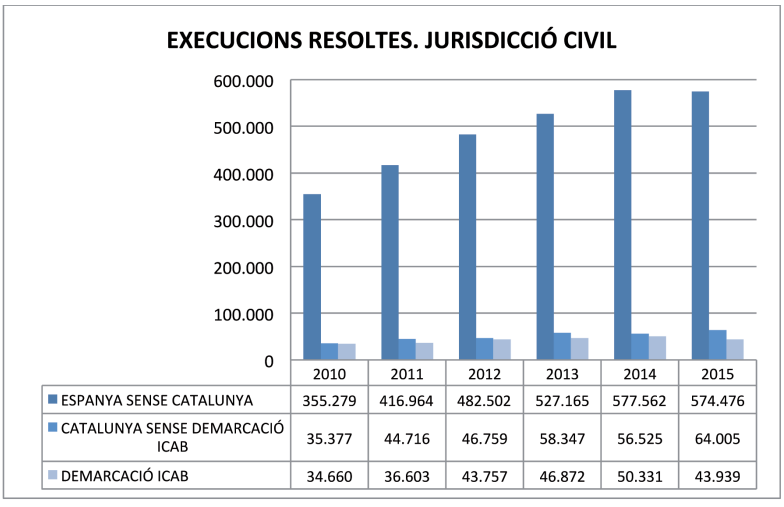

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	355.279	416.964	482.502	527.165	577.562	574.476
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	35.377	44.716	46.759	58.347	56.525	64.005
DEMARCACIÓ ICAB	34.660	36.603	43.757	46.872	50.331	43.939

Gràfic 90. Execucions resoltes. Jurisdicció civil.

Assumptes pendents al finalitzar

En el Gràfic 91 podem veure l'evolució anual de les execucions en acabar, dins de l'àmbit civil. En la seqüència temporal analitzada (2010-2015), podem distingir dues fases pel que fa a la tendència de les execucions pendents. Durant els primers anys de sèrie, veiem com el nombre d'execucions que resten per finalitzar en acabar l'any, creix de forma progressiva. A l'any 2013 hi ha un total de 1.989.091 execucions pendents al final de l'exercici, la xifra més alta de la sèrie.

A partir de l'any 2013, veiem com es produeix un canvi en la tendència, iniciant-se una fase que si bé no podríem qualificar de regressiva, es caracteritza per presentar una certa estabilitat o estancament. En efecte, durant els últims de la sèrie, el volum d'execucions pendents gira al voltant de les 1.950.000 de mitjana, considerant les tres demarcacions territorials de forma conjunta.

També, hem de posar de manifest l'elevat volum de procediments d'execució pendent en acabar l'any, en comparació amb els expedients ingressats i resolts en un mateix exercici. Això es deu al fet que la tramitació d'un procés d'execució es pot demorar al llarg de diversos anys, per estar condicionada a la realització de la responsabilitat continguda en un títol executiu, a la capacitat econòmica del deutor.

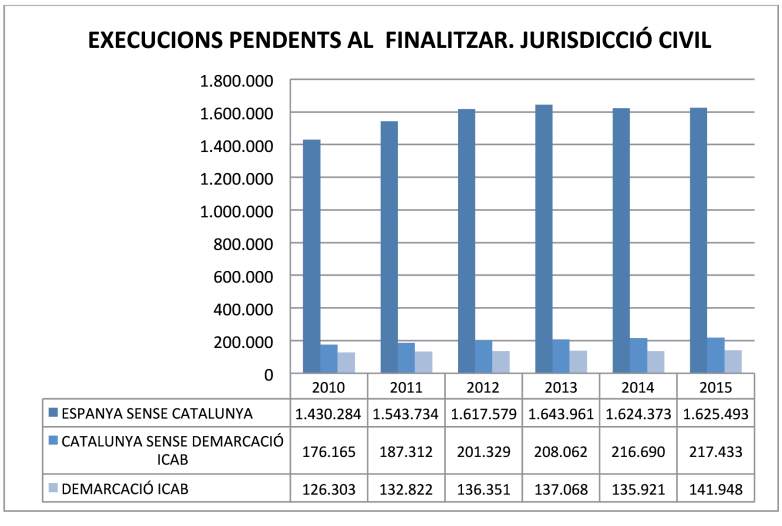

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	1.430.284	1.543.734	1.617.579	1.643.961	1.624.373	1.625.493
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	176.165	187.312	201.329	208.062	216.690	217.433
DEMARCACIÓ ICAB	126.303	132.822	136.351	137.068	135.921	141.948

Gràfic 91. Execucions pendents al finalitzar. Jurisdicció civil.

6. Conclusions

Després de l'anàlisi de les dades relatives a l'activitat dels òrgans jurisdiccionals que s'integren en l'ordre civil, i situar-los en el context econòmic i social en el qual es desenvolupen, procedim a l'exposició dels principals fets i circumstàncies esdevinguts en aquest últim exercici.

En primer lloc, la taxa de litigiositat en la Jurisdicció civil, confirma la seva tendència alcista iniciada en l'exercici anterior, anotant-se un 43% en l'any 2015 (Gràfic 1). En efecte, després d'uns anys en què la litigiositat registra un descens considerable, la mateixa torna a incrementar-se, fruit d'una major entrada d'assumptes en els òrgans de la jurisdicció civil: a l'any 2015 s'ingressen un total de 1.991.382 expedients . No obstant això, aquest increment d'assumptes registrats, es concentra en l'àmbit territorial de "Espanya sense Catalunya", mentre que a les circumscripcions de "Catalunya sense demarcació ICAB" i de la "demarcació ICAB", el volum dels expedients iniciats disminueix respecte l'exercici anterior.

L'augment de la càrrega de treball sense l'acompanyament de les mesures necessàries per absorbir aquest increment en la demanda, repercuteix de manera negativa en la taxa de resolució, que per segon any consecutiu disminueix, anotant-se en l'any 2015 un 97% (Gràfic 8). D'acord, les taxes de pendència i de congestió, registren un augment: l'any 2015, la taxa de pendència és del 56%, mentre que la de congestió és del 156%, tal i com es pot veure en els Gràfics 13 i 18 respectivament. Pel que fa als factors que han contribuït a l'increment de la litigiositat, hem de fer referència a l'augment de les demandes derivades d'una mala praxi bancària: nul·litat de clàusules sòl, deute subordinat, participacions preferents, entre altres.

En l'àmbit mercantil, l'augment de la litigiositat es concentra fonamentalment en les següents matèries: Procediments Concursals, Condicions Generals de la Contractació, amb una especial incidència en matèria de nul·litat sobre clàusules de tipus mínim o sòl i de IRPH, i Dret del Transport . En l'àmbit del Dret de família, veiem com la major part dels procediments iniciats es tramiten de mutu acord (Gràfic 27), que sens dubte comporta grans avantatges sobre els processos contenciosos, en termes econòmics i en termes d'un major encert a nivell resolutiu, ja que les parts sempre coneixeran millor que un jutge, les circumstàncies pròpies de la unitat familiar a l'hora d'adoptar una determinada decisió. D'altra banda, hem de destacar que el procediment en matèria de Dret de família que ha experimentat una major litigiositat en els últims anys, ha estat el de modificació de mesures. En efecte, la crisi ha obligat moltes famílies a replantejar les mesures adoptades en el seu moment, per tal d'adequar-les a les circumstàncies concurrents en cada moment en nom de l'interès familiar.

En l'epígraf que porta per títol "Afectació de la crisi econòmica en les execucions hipotecàries", hem vist com l'esclat de la crisi econòmica i financera ha tingut un impacte brutal en els procediments d'execució hipotecària i en els llançaments practicats al llarg de els últims anys. La litigiositat dels procediments hipotecaris després de l'esclat de la crisi, se situa en xifres properes al 200% de mitjana. Si bé, hem de dir que la mateixa s'ha reduït lleugerament en els dos últims anys (Gràfic 57). No obstant això, el nombre de llançament registra un lleuger augment en l'últim any, anotant-se un total de 69.631 diligències practicades pels Serveis Comuns d'Execució (Gràfic 65). La gran majoria dels llançaments, han tingut origen en un procediment de la LAU; encara que tal com hem pogut veure en el Gràfic 66, els que dimanen de les execucions hipotecàries representen un nombre molt alt.

Al llarg del capítol s'han anat fent referències a les principals reformes legislatives que han transcendit de forma més o menys intensa en l'activitat judicial dels nostres tribunals, al llarg dels últims anys. Per la seva importància en aquest particular, hem de destacar les següents:

- *Llei 13/2009, de 3 de novembre, de reforma de la legislació processal per a la implantació de la nova oficina judicial.*
- *Llei 37/2011, de 10 d'octubre, de mesures d'agilització processal.*
- *Llei 10/2012, de 20 de novembre, per la qual es regulen determinades taxes en l'àmbit de l'Administració de Justícia i de l'Institut Nacional de Toxicologia i Ciències Forenses.*
- *Reial decret llei 1/2015, de 27 de febrer, de mecanisme de segona oportunitat, reducció de càrrega financera i altres mesures d'ordre social.*

Les dues primeres normes formen part de l'anomenat Pla Estratègic de Modernització de la Justícia, i tenen per objecte el desplegament de la Nova Oficina Judicial, així com el desenvolupament progressiu de les condicions que permetin l'establiment de l'expedient electrònic. Un dels principals fites d'aquest Pla de Modernització, és considerar l'Administració de Justícia no només com un poder, sinó també com un Servei Públic posat a disposició del ciutadà. Això dimana del caràcter instrumental que té tota unitat administrativa, inclosa l'encarregada d'administrar justícia.

Pel que fa al segon bloc de normes exposades relatives a les taxes judicials, hem vist com aquestes han tingut un impacte més o menys intens en l'evolució de la litigiositat registrada en els diferents òrgans que s'integren en la jurisdicció civil. El desplegament de les taxes judicials, va tenir la seva major incidència en els anys 2013 i 2014, en els quals es registren un descens tant dels assumptes que s'ingressen en primera instància (Gràfic 67), com en els assumptes que es troben en fase de recurs (Gràfic 74). En efecte, les taxes judicials han funcionat com una mena de barrera dissuasòria per a molts ciutadans que, sense entrar dins dels límits per a ser beneficiari del Dret a la Justícia Gratuïta, no han exercit les seves pretensions en defensa dels seus interessos davant els tribunals, per una qüestió econòmica.

Tal ha estat el rebuig per part dels diferents operadors jurídics i sectors de la societat, que el Govern finalment ha decidit suprimir la seva aplicació a les persones físiques a través del *Reial decret llei 1/2015, de 27 de febrer*, abans esmentat. És més, alhora d'escriure aquestes línies, el Tribunal Constitucional ha declarat la seva inconstitucionalitat per vulnerar el dret a la tutela judicial efectiva previst en l'art. 24 CE, en la Sentència dictada pel Ple de data de 21 de juliol de 2016. La Sentència considera inconstitucional la seva elevada quantia que de facto suposava una barrera per a l'accés a la jurisdicció. No obstant això, considera que els fins perseguits per les mateixes són conformes a l'ordenament.

També, la creixent complexitat dels assumptes competència dels òrgans jurisdiccionals civils, ha fet aconsellable utilitzar la tècnica de l'especialització orgànica prevista en l'art. 98 LOPJ i en algunes lleis processals de configuració de la planta judicial. La singularitat pròpia de determinats assumptes, ha fet que, sense formar part d'una Jurisdicció diferent a la civil, es creïn Jutjats especialitzats en Dret de família, Jutjats sobre Estat Civil i incapacitats i Jutjats del Mercantil. Pel que fa a aquest últim tipus d'òrgans, hem de dir que els que els Jutjats Mercantils de la ciutat de Barcelona, han dut a terme nombroses iniciatives pioneres per tal d'augmentar l'eficàcia del servei públic que administren. En aquest punt, hem de destacar que s'ha elaborat el "Protocol d'Estatut del Tribunal de Primera Instància del Mercantil de Barcelona", acordat per la junta sectorial de jutges del Mercantil de Barcelona. Tal i com es publica a la seva web, el Protocol té el seu origen en l'acord adoptat pel qual el ple del CGPJ al novembre de 2011, pel qual s'atribueix el coneixement de diverses matèries, amb caràcter exclusiu, a determinats Jutjats Mercantils de Barcelona, com a part d'un pla pilot de "Tribunal de Primera Instància" en què els magistrats treballaran de forma col·legiada.

Finalment, en el Gràfic 89 hem vist com el volum dels procediments d'execució, registra un descens progressiu a mesura que se succeeixen els anys, d'acord amb l'evolució de la litigiositat a la baixa en els últims exercicis. Pel que fa a la resolució dels procediments d'execució, la distribució de les

funcions i competències a favor del lletrat de l'Administració de Justícia, per tal de descarregar als jutges d'aquelles tasques no estrictament jurisdiccionals, ha contribuït a la millora de la capacitat resolutiva dels Tribunals. Especialment en els procés d'execució, en els quals un cop despatxada l'ordre general d'execució per part del jutge, la realització material de la mateixa es porta a terme sota la supervisió del Lletrat de l'Administració de Justícia.

L'àmbit Social

1. Introducció

En el present capítol, portarem a terme l'estudi de les dades relatives al moviment dels assumptes, que es judicialitzen a través dels òrgans jurisdiccionals que s'integren en l'ordre social.

Per a això, s'ha estructurat el mateix en sis grans blocs. En el primer, sota el títol de "part general", es porta a terme l'estudi de l'evolució de la taxa de litigiositat al llarg dels últims anys, així com l'anàlisi del desenvolupament del moviment dels assumptes en termes generals, referents a la jurisdicció social. També, es fa l'anàlisi de diferents ítems i dades sociodemogràfiques i econòmiques, amb l'objectiu de comprendre millor l'escenari en el qual es mouen les dades judicials. En efecte, l'evolució de la litigiositat en l'àmbit laboral, s'entén millor si es posa en relació amb el desenvolupament experimentat en els últims anys per la taxa d'ocupació, així com la dinàmica dels contractes de treball celebrats a Espanya. Sobre aquest particular, veurem com la temporalitat en la contractació laboral, presenta uns índexs molt elevats, revelant un greu problema pel que fa a la configuració de l'estructura del Mercat de Treball a casa nostra.

D'altra banda, portarem a terme l'estudi de la incidència que ha tingut la crisi en el sistema de la Seguretat Social. Les principals dades que giren entorn a aquesta, ens ajudaran a contextualitzar millor el resultat de les gràfiques sobre el moviment judicial dels assumptes. Aquí, s'analitza l'evolució del nombre de treballadors afiliats, així com la tendència de les empreses inscrites en la Seguretat Social, al llarg dels últims anys. Per la importància que tenen dins el Mercat de Treball, s'han analitzat de forma separada les dades relatives als "treballadors autònoms". Tanca aquest apartat, les dades relatives a l'evolució dels beneficiaris d'una prestació per desocupació, així com una referència al desenvolupament de les pensions contributives al llarg dels últims anys.

En el segon i en el tercer bloc, a partir de la informació obtinguda a través del CGPJ, s'analitzen les dades relatives al moviment judicial dels assumptes registrat en els òrgans jurisdiccionals que més pes tenen dins de l'àmbit social, pel volum d'expedients dels que s'ocupen: els jutjats socials, d'una banda, i els Tribunals Superiors de Justícia, d'altra banda. Sobre aquests, s'apliquen una sèrie d'indicadors i taxes, que ens permetran saber quin és el grau d'acumulació que presenten els nostres tribunals, així com la capacitat resolutiva dels mateixos.

Els blocs quart i cinquè es dediquen a dues grans institucions que, malgrat presentar un desenvolupament més administratiu que jurisdiccional, tenen un paper importantíssim dins el Dret Laboral i, per tant, ens ajuden a comprendre millor el moviment judicial dels assumptes dels quals coneix aquesta branca del Dret. D'una banda, s'analitzen les dades relatives a les "Conciliacions", per la seva configuració com a mecanisme per a l'evitació del procediment i, d'altra banda, es fa referència a la figura del FOGASA prevista en l'art. 33 ET.

En el sisè bloc es porta a terme l'anàlisi dels processos d'execució. En efecte, l'activitat jurisdiccional comprèn les potestats de jutjar i fer executar el jutjat, d'acord amb el que disposa l'art. 117.3 CE. En aquest apartat, destaca com hi ha una sèrie d'òrgans jurisdiccionals (4 a tot Espanya) que, en previsió del que disposa l'art. 237.4 LRJS, s'han especialitzat en el coneixement i la resolució dels processos d'execució que se substància dins l'àmbit laboral.

D'altra banda, s'han de tenir en compte els diferents canvis normatius que s'han anat produint al llarg dels últims anys, que han afectat d'una manera més o menys intensa, al moviment dels assumptes judicials.

Des del punt de vista processal, hem de destacar la *Llei 36/2011, de 10 d'octubre, reguladora de la jurisdicció social* (des d'ara LRJS) que té com un dels seus principals objectius sistematitzar i unificar des del punt de vista competencial, totes aquelles matèries que per la seva especialitat s'han d'integrar en l'àmbit social. Amb això es pretén acabar amb la dispersió del coneixement de determinades matèries entre diversos ordres (social, contenciós-administratiu i civil) provocant un "pelegrinatge de jurisdiccions" amb les negatives conseqüències de provocar disparitat de criteris jurisprudencials, dilació en la resolució dels assumptes i, en definitiva, una minva del principi de seguretat jurídica.

Aquest transvasament competencial, fruit d'una millor delimitació dels assumptes que han de ser coneguts per la jurisdicció social, es refereix bàsicament a:

- Les qüestions litigioses derivades d'accidents de treball.
- El compliment de la normativa de prevenció de riscos laborals.
- El coneixement ordinari dels Drets Fonamentals i Llibertats Públiques de treballadors i empresaris en l'àmbit de les relacions laborals, incloent les situacions d'assetjament.
- La impugnació d'actes administratius, singulars o generals, en matèria laboral, Seguretat Social i resolucions contractuals col·lectives per causes objectives.

Aquests últims suposen també un alleugeriment en la càrrega de treball dels Jutjats del Contenciós-Administratiu, i sobre això es fa referència en el capítol sobre "L'àmbit contenciós-administratiu".

A més, la LRJS s'incardina en l'eix de la modernització normativa del procés laboral (i general), que s'està duent a terme a través del Pla de Modernització de la Justícia, en el qual destaquen la *Llei 13/2009, de 3 de novembre, de reforma de la legislació processal per a la implantació de la nova oficina judicial*, la implantació de les noves tecnologies en el marc de l'e-Justícia i l'adaptació interpretativa efectuada d'acord amb la jurisprudència social i constitucional.

Des del punt de vista de dret material o substantiu, destaquen dues importants reformes: la *Llei 35/2010, de 17 de setembre, de mesures urgents per a la reforma del mercat de treball* i el *Reial decret llei 3/2012, de 10 de febrer, de mesures urgents per a la reforma del mercat laboral*. Aquesta última, molt més dura que l'anterior, ha girat al voltant de tres eixos fonamentals: la flexibilitat interna (acomiadaments i modificacions substancials de les condicions de treball), acomiadaments col·lectius i negociació col·lectiva. Aquestes reformes tenien l'objectiu de flexibilitzar el mercat de treball per "adequar" les condicions laborals i els costos salarials, i afavorir la competitivitat i eficiència de les empreses. No obstant això, aquests objectius no només no s'han aconseguit, sinó que aquestes han tingut més efectes negatius que positius sobre el Mercat Laboral, i en aquest sentit han estat durament criticades per molts sectors de la societat i del Dret.

Finalment, tanca el capítol un apartat de "conclusions" obtingudes a partir de les diferents dades analitzades, en el qual es destaquen les principals fites i incidències referides a l'àmbit laboral.

2. Part general

2.1 Litigiositat

La taxa de litigiositat posa en relació, d'una banda, el volum d'assumptes que han estat objecte de coneixement i resolució per part dels òrgans jurisdiccionals (en aquest cas de l'ordre social) en un determinat any i, d'altra banda, la població que resideix en un determinat àmbit territorial. Dit indicador, que reflecteix el nivell de conflictivitat en termes judicials, es concreta a través de la fórmula: **Litigiositat = Total assumptes ingressats x 1000 / Població**.

En el Gràfic 1, podem observar l'evolució anual de la taxa de litigiositat, referida a l'àmbit jurisdiccional social. S'ha pres com a referència, la línia temporal que va des de l'any 2006 fins a l'any 2015, últim del qual es tenen dades completes. Cal tenir en compte que la jurisdicció social, tenint en compte la naturalesa pròpia dels assumptes judicials dels que s'ocupa, ha estat molt sensible al desenvolupament de la conjuntura socioeconòmica dels últims anys. En efecte, l'impacte que ha tingut la crisi econòmica en el Mercat de Treball, així com les principals reformes laborals promulgades pels dos últims governs, tenen especial reflex en les dades judicials de l'àmbit social, que s'analitzen a continuació.

Així, les xifres més baixes de la sèrie es registren en els anys 2006 i 2007, i són d'un 7,80% i un 7,53%, respectivament. A partir d'aquí, i coincidint amb l'esclat de la crisi, veiem com es produeix una tendència alcista i que les dades referides a la taxa de litigiositat, augmenten una mitjana de 2 punts percentuals. A l'any 2013, després anotar-ne una litigiositat del 10,04%, veiem com es produeix un nou canvi de rumb, iniciant-se el que sembla ser una disminució de la conflictivitat judicial en l'ordre social. En efecte, a l'any 2015 la taxa registrada és del 8,60%, la xifra més baixa des que va començar la crisi (any 2008), tot i que encara segueix estant per sobre dels nivells anteriors a la mateixa.

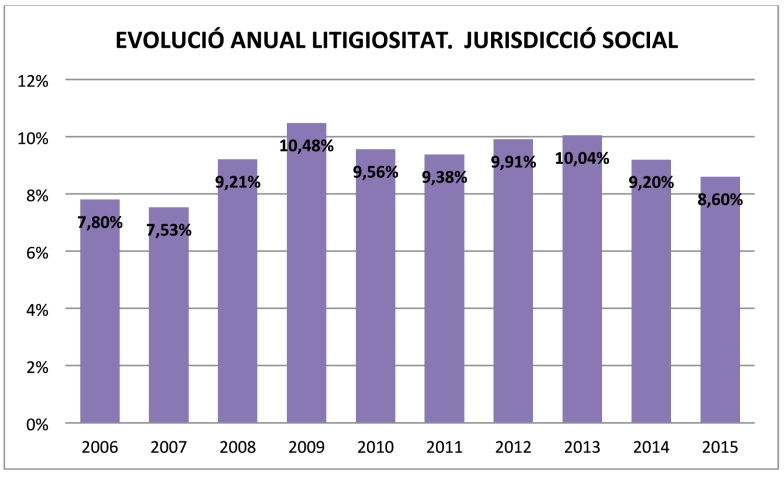

Gràfic 1. Evolució anual litigiositat. Jurisdicció social.

Al Gràfic 2 podem contemplar una comparativa de la taxa de litigiositat, des de l'any 2010 fins a l'any 2015, realitzada amb la distinció dels següents àmbits territorials: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

En aquest, veiem com la tendència general es correspon amb la registrada a la gràfica anterior. En efecte, en els primers anys de la sèrie, podem observar com la tendència es mostra a l'alça en termes generals; mentre que en els últims anys, es produeix una regressió de la litigiositat.

Entrant en l'anàlisi detallada de les diferents demarcacions territorials, veiem com "Espanya sense Catalunya" registra uns valors molt similars als anotats en la gràfica anterior, amb una mitjana que gira al voltant del 9,58%. No obstant això, en els àmbits de "Catalunya sense demarcació ICAB" i en la "demarcació ICAB", la mitjana se situa en el 6,25% i en el 13,82%, respectivament. Aquesta circumstància s'explica per les pròpies característiques socioeconòmiques dels territoris que formen part de cadascuna de les demarcacions analitzades. Així, la "demarcació ICAB" està formada per un territori més urbà i amb una major activitat empresarial i industrial, mentre que l'àmbit de "Catalunya sense demarcació ICAB", està integrat per regions amb més activitat agrícola i amb una menor densitat de població . Per aquest motiu, la taxa de litigiositat és més alta a la "demarcació ICAB", amb un 13,05% en l'any 2015, i és inferior a "Catalunya sense demarcació ICAB", sent d'un 5,48% en el últim any, la xifra més baixa de tota la sèrie.

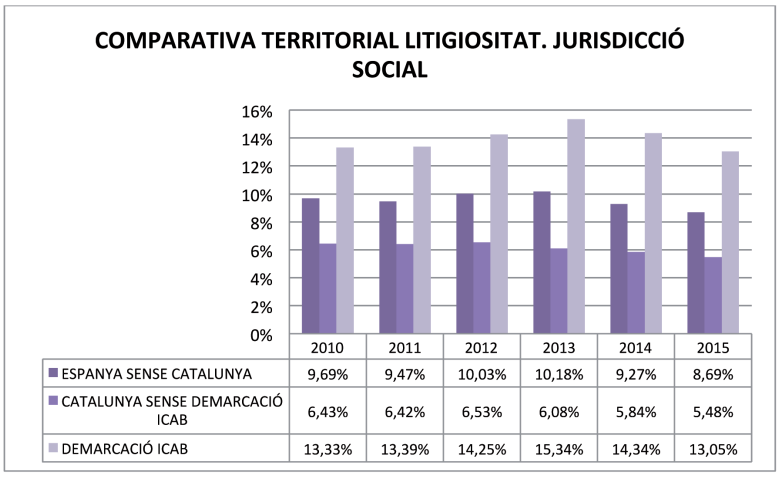

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	9,69%	9,47%	10,03%	10,18%	9,27%	8,69%
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	6,43%	6,42%	6,53%	6,08%	5,84%	5,48%
DEMARCACIÓ ICAB	13,33%	13,39%	14,25%	15,34%	14,34%	13,05%

Gràfic 2. Comparativa territorial litigiositat. Jurisdicció social.

2.2 Conjuntura socioeconòmica del Mercat de Treball

A continuació, es durà a terme l'anàlisi d'una sèrie d'ítems referits a diferents aspectes que ens ajudaran a entendre millor la conjuntura socioeconòmica del Mercat de Treball i, en definitiva, el context en el qual s'han desenvolupat les dades referides a la activitat jurisdiccional dels nostres jutjats i tribunals, que s'integren en l'ordre social.

Contractes de treball

Al Gràfic 3 es recull l'evolució que han experimentat els contractes de treball registrats a Espanya, des de l'any 2010 fins a l'any 2015, segons les dades estadístiques publicades pel "Observatori d'empresa i ocupació" de la Generalitat de Catalunya.

S'han diferenciat dos grans categories, d'acord amb la dualitat existent en el nostre actual sistema de contractacions: "indefinits" i "temporals". Al llarg de tota la seqüència temporal analitzada, veiem com la gran majoria dels contractes que se celebren a Espanya, són temporals. En efecte, a l'any 2015 d'un total de 18.576.280 de contractes laborals subscrits, només 1.509.165 ho van ser amb caràcter indefinit; el que representa tan sols un 8,12% sobre el total. Això reflecteix un dels grans problemes latent en el Mercat de Treball: l'alta temporalitat de la contractació laboral a Espanya. Es tracta d'un fenomen de caràcter estructural, ja que està present tant en èpoques de bonança econòmica com en períodes de contracció. Cal tenir en compte que en el nostre dret laboral, la norma és que el contracte de treball se celebri per temps indefinit, i la temporalitat una excepció que ha de descansar en una causa que la justifiqui. Per això, hem de tenir en compte que un nombre important dels contractes temporals celebrats a Espanya, ho són en frau de llei.

D'altra banda, destaca un canvi en la tendència registrada en els últims anys de la sèrie, produint-se un lleuger augment en el nombre de contractacions. No obstant això, d'acord amb el que s'ha manifestat anteriorment, la major part d'aquestes noves contractacions són "temporals".

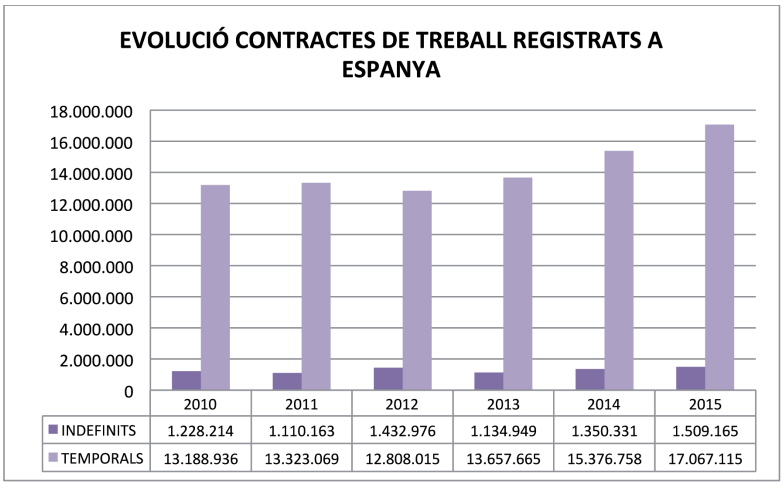

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
INDEFINITS	1.228.214	1.110.163	1.432.976	1.134.949	1.350.331	1.509.165
TEMPORALS	13.188.936	13.323.069	12.808.015	13.657.665	15.376.758	17.067.115

Gràfic 3. Evolució dels contractes de treball registrats a Espanya.

En el Gràfic 4, seguint amb els mateixos paràmetres temporals i de classificació que en l'anterior, podem veure l'evolució dels contractes de treball celebrats a Catalunya.

De la mateixa manera que succeeix a Espanya, al territori de Catalunya la major part dels contractes laborals subscrits, ho han estat amb caràcter temporal. I, pel que fa a la tendència de la gràfica, veiem

com aquesta discorre de forma paral·lela a la d'Espanya, produint-se també un lleuger repunt del volum de contractacions en els últims anys, amb l'especial protagonisme de la temporalitat abans comentada.

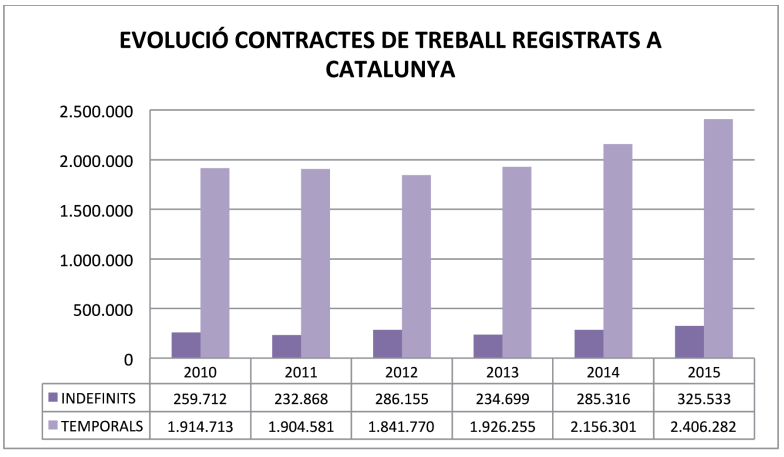

Gràfic 4. Evolució dels contractes de treball registrats a Catalunya.

En el Gràfic 5, podem contemplar un quadre comparatiu de l'evolució de la contractació laboral a Espanya i a Catalunya. Pel que fa al comportament de les dades al llarg de la seqüència temporal analitzada (2010-2015), ens remetem al que s'ha exposat en les dues gràfiques anteriors.

EVOLUCIÓ COMPARADA CONTRACTES DE TREBALL REGISTRATS						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA	**14.417.150**	**14.433.232**	**14.240.991**	**14.792.614**	**16.727.089**	**18.576.280**
INDEFINITS	1.228.214	1.110.163	1.432.976	1.134.949	1.350.331	1.509.165
TEMPORALS	13.188.936	13.323.069	12.808.015	13.657.665	15.376.758	17.067.115
CATALUNYA	**2.174.425**	**2.137.449**	**2.127.925**	**2.160.954**	**2.441.617**	**2.731.815**
INDEFINITS	259.712	232.868	286.155	234.699	285.316	325.533
TEMPORALS	1.914.713	1.904.581	1.841.770	1.926.255	2.156.301	2.406.282

Gràfic 5. Evolució comparada dels contractes de treball registrats.

Població activa i inactiva

Abans d'entrar en l'anàlisi de les dades que es recullen en aquest apartat, convé recordar algunes definicions i conceptes, que ens ajudaran a entendre millor l'escenari en el qual es mouen les mateixes. La "població activa" d'un territori, és el conjunt de persones que s'han incorporat al mercat de treball. No hem de confondre aquest concepte amb el de "població en edat de treballar", que abasta a totes aquelles persones que, segons la legislació laboral, tenen la capacitat legal per incorporar-se al mercat de treball. Per tant, formen part de la població activa, tant aquelles persones que efectivament estan exercint una feina ("població ocupada"), com aquelles altres que, tot i estar buscant una feina no l'ha troben ("població desocupada"). Finalment, la "població inactiva" està formada per aquelles persones que, sent majors de 16 anys i que, per tant, tenen a priori capacitat legal per treballar, no estan ocupades ni aturades, comprenent a sectors de la població com: estudiants , jubilats i incapacitats que no poden treballar.

En el Gràfic 6, es fa una comparativa de l'evolució de la taxa d'atur a Espanya i a Catalunya, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015. La taxa d'atur és el resultat de l'aplicació de la següent fórmula**: Taxa d'atur = 100 x (població desocupada / població activa)**. Pel que fa al comportament de la mateixa, veiem com es correspon amb l'evolució tant de la litigiositat laboral, analitzada en el Gràfic 1, així com a la dels contractes laborals subscrits.

Així, durant els primers anys de la sèrie, veiem com es registra un creixement de la taxa d'atur, fins situar-se a l'any 2013 en un 26,1% a Espanya i en un 23,1% a Catalunya. A partir d'aquí, veiem com es produeix un canvi en la tendència, iniciant-se una lleugera regressió en les xifres d'atur registrades, tant a Espanya com a Catalunya, d'acord amb el creixement dels contractes laborals subscrits. No obstant això, veiem com segueixen sent encara xifres molt altes, tenint en compte el que aquestes representen; i és que, una alta temporalitat en la contractació laboral, va lligada a l'existència d'unes taxes d'atur elevades, a causa de com està configurat el Mercat de Treball en el nostres país.

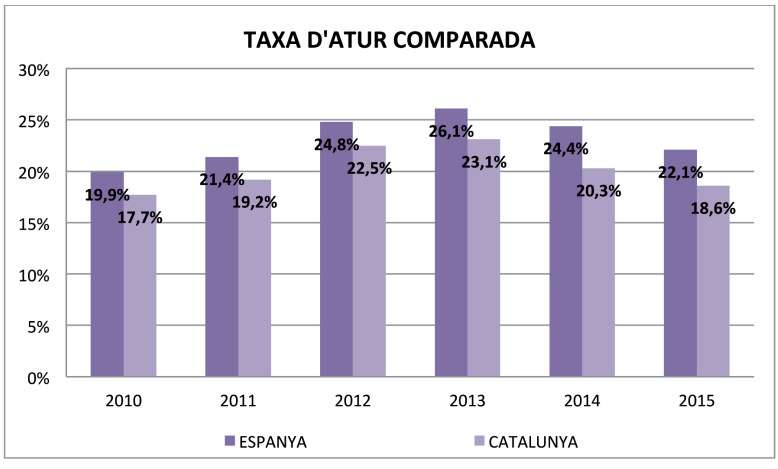

Gràfic 6. Taxa d'atur comparada.

En el Gràfic 7, podem veure el desenvolupament de la taxa d'ocupació, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015. La taxa d'ocupació reflecteix el percentatge de les persones que, estant en edat de treballar ho estan fent efectivament, ja sigui per compte propi (autònoms), per compte d'altri (assalariats) o perquè són ocupadors. Per calcular-la, s'ha aplicat la següent fórmula: **Taxa d'ocupació = població ocupada / població en edat de treballar.**

Pel que fa a la tendència de la gràfica, veiem com aquesta té una evolució correlativa a la taxa d'atur, abans comentada. En efecte, la taxa d'ocupació discorre de forma proporcional a la taxa d'atur, de manera que en la gràfica veiem com en els primers anys es produeix un descens de la mateixa i, a partir de l'any 2013 es produeix un canvi de tendència a l'alça, situant-se en un 46,4% a Espanya i en un 50,7% a Catalunya. No obstant això, d'acord amb el que s'ha manifestat anteriorment, segueixen sent xifres que estan lluny del que seria desitjable, tenint en compte el que aquestes representen.

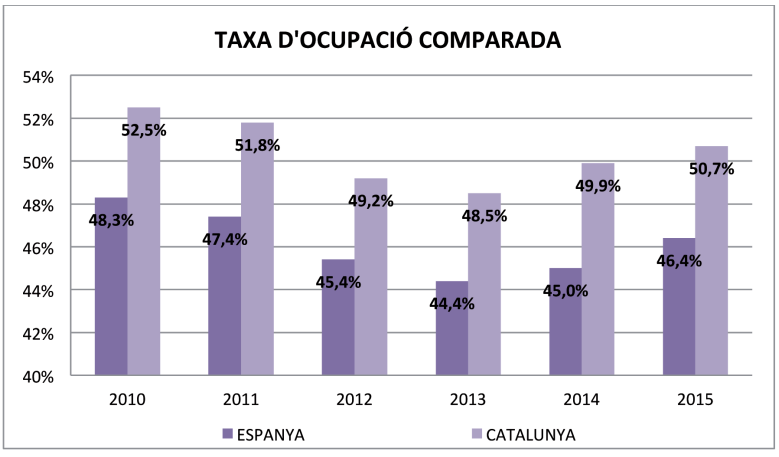

Gràfic 7. Taxa d'ocupació comparada.

En el Gràfic 8, podem veure una taula amb una comparativa territorial de tots aquells conceptes exposats al inici del present epígraf, referits a l'any 2015. Per obtenir una informació més completa, s'ha fet distinció entre les dades referides a "homes" i a "dones", de cadascuna de les categories recollides a la taula.

El quocient de la població activa i la població en edat de treballar, ens determina la taxa d'activitat. Això suposa que a l'any 2015 la taxa d'activitat a Espanya ha estat del 60%, mentre que a Catalunya aquesta ha estat del 62%.

Segons les últimes dades publicades per l'IDESCAT, la població activa ha disminuït en els últims anys. Algunes de les causes explicatives que justifiquen aquest fenomen són: l'envelliment de la població (jubilacions), la sortida d'estrangers que tornen als seus països d'origen, els moviments migratoris de joves espanyols que busquen oportunitats a l'estranger, l'allargament dels estudis per part de joves que posterguen la seva incorporació al mercat laboral davant la manca de treball i, finalment, el "efecte desànim" causat per la crisi que fa que moltes persones no busquin feina per la seva falta de convenciment en trobar-la.

POBLACIÓ ACTIVA I INACTIVA 2015	ESPANYA	CATALUNYA
POBLACIÓ EN EDAT DE TREBALLAR	**38.497,60**	**6.077,70**
HOMES	18.753,20	2.949,20
DONES	19.744,30	3.128,50
POBLACIÓ ACTIVA	**22.922,00**	**3.770,50**
HOMES	12.319,60	1.993,50
DONES	10.602,40	1.776,90
POBLACIÓ OCUPADA	**17.866,00**	**3.101,90**
HOMES	9.760,30	1.664,10
DONES	8.105,70	1.437,80
POBLACIÓ DESOCUPADA	**5.056,00**	**668,6**
HOMES	2.559,30	329,9
DONES	2.496,70	339,2
DESOCUPADA QUE BUSCA LA PRIMERA OCUPACIÓ	**534**	**69,1**
HOMES	248,9	28,9
DONES	285,2	40,2

POBLACIÓ INACTIVA	15.575,50	2.307,20
HOMES	6.433,60	955,6
DONES	9.141,90	1.351,60

Gràfic 8. Distribució territorial de la població activa i inactiva. Any 2015. Font: IDESCAT, a partir de dades de l'Enquesta de població activa del INE. Unitats: Milers (mitjanes anuals).

Incidència en el sistema de Seguretat Social

L'art. 41 CE estableix, com un dels principis rectors de la política social i econòmica del nostre país, que els poders públics mantindran un règim públic de Seguretat Social per a tots els ciutadans, que garanteixi l'assistència i prestacions socials suficients davant situacions de necessitat, especialment en cas d'atur.

La crisi econòmica ha tingut una incidència ressenyable, tal i com s'observa en l'anàlisi realitzat sobre les gràfiques que s'exposen a continuació. En el Gràfic 9, podem veure l'evolució del nombre de treballadors afiliats al sistema de Seguretat Social. S'han analitzat les dades de forma global, és a dir, sense fer distinció del concret règim a què està adscrit cada treballador. Això ens dóna el següent resultat, que es tradueix en un decreixement del nombre d'afiliats durant els primers anys de la sèrie, com a conseqüència de la greu crisi econòmica i financera que travessa Espanya en aquest moment, i de sengles reformes laborals promulgades el 2010 i 2012, incapaces de frenar la destrucció de llocs de treball.

En efecte, a l'any 2013 s'anota la xifra més baixa de la sèrie, referent al nombre de treballadors afiliats al sistema de Seguretat Social: un total de 16.258.042. A partir de l'any 2014, veiem com es produeix un canvi de tendència, augmentant l'afiliació de treballadors, fins a arribar a l'any 2015 a un total de 17.180.590. No obstant això, segueixen sent xifres que es troben encara per sota del que seria desitjable, tenint en compte el que aquestes representen.

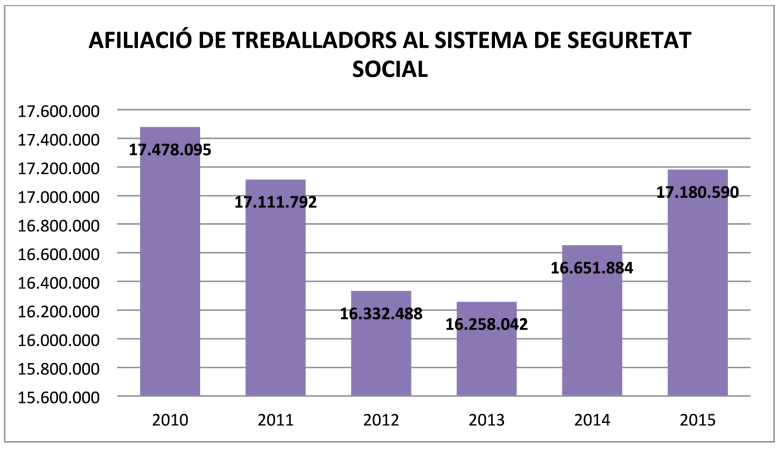

Gràfic 9. Evolució de l'afiliació de treballadors al sistema de Seguretat Social.

En el Gràfic 10, podem veure la distribució percentual dels treballadors afiliats al sistema de Seguretat Social, segons el tipus de règim al qual estan adscrits. També s'inclou el detall numèric dels treballadors que formen part de cadascuna de les categories analitzades.

El sistema de Seguretat Social, està format pel Règim General i diversos Règims Especials. A la gràfica, veiem com el "règim general" és el que representa el major volum dels treballadors afiliats, amb un

74% sobre el total. Són els anomenats treballadors per compte aliè, és a dir, aquells que treballen per un empresari amb qui tenen una relació de dependència laboral. Per contra, hi ha els "treballadors autònoms o per compte propi" que, com el seu propi nom indica, assumeixen el risc i ventura de la seva activitat laboral o professional. A l'any 2015, han estat inscrits en el "Règim Especial dels Treballadors Autònoms" un total de 3.165.812 persones, el que suposa una representació del 18% sobre el total d'afiliats al sistema de la Seguretat Social. Pel que fa a la resta de sistemes destaquen, amb un 5%, els treballadors adscrits al règim especial agrari i, amb un 3%, les persones inscrites al "règim especial de l'Empleat de la Llar", tenint la resta de règims percentatges de representació inferiors a l'1 %.

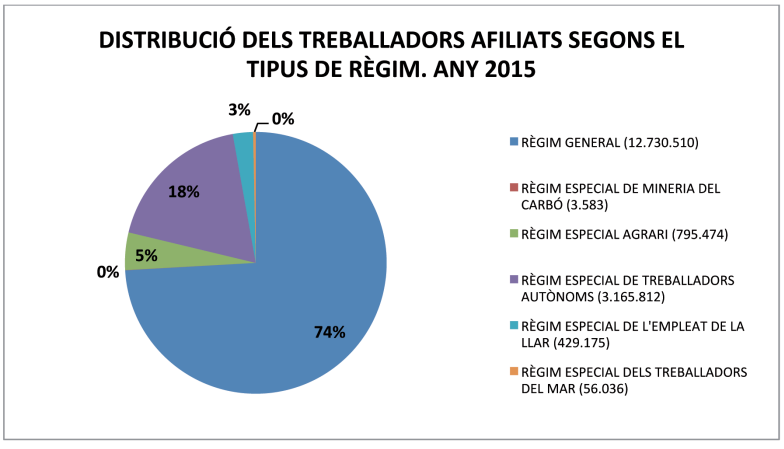

Gràfic 10. Distribució dels treballadors afiliats segons el tipus de règim. Any 2015.

A causa de l'important volum que representen els treballadors autònoms sobre el conjunt d'afiliats, en el Gràfic 11 es fa una anàlisi sobre l'evolució d'aquests, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En aquest, podem diferenciar dues etapes. La primera d'aquestes, veiem com es caracteritza per la seva tendència regressiva, paral·lela a l'evolució del nombre de treballadors afiliats al sistema de la Seguretat Social en general, abans comentat (Gràfic 9). Així, a l'any 2012, la xifra de treballadors autònoms descendeix fins als 3.022.980, la més baixa de la sèrie.

No obstant això, a partir de l'any 2013 veiem com s'inicia una segona fase, caracteritzada per l'increment progressiu del nombre de treballadors autònoms, fins a arribar a l'any 2015 a un total de 3.165.812. Una dada que ha de cridar-nos l'atenció, és que tot i que les afiliacions en termes generals registraven encara un descens en l'any 2013 (Gràfic 1), en el mateix any veiem que augmenten els "treballadors autònoms" respecte a l'any anterior. Aquest fet es deu a una migració de persones que fins a aquest moment s'havien mogut en un sistema de treball per compte d'altri, cap a noves formes d'exercici professional i laboral caracteritzades per la emprenedoria.

Aquest fenomen respon a canvis que van de la mà d'una societat cada vegada més globalitzada, i amb una tendència econòmica i de mercat cada vegada més liberal. Es tracta dels anomenats "emprenedors", que no deixen de ser autònoms o petits empresaris.

La norma més representativa d'aquest "nou" col·lectiu és la *Llei 14/2007, de 27 de setembre, de suport als emprenedors i la seva internacionalització*. Aquesta llei tracta d'impulsar la creació de nova activitat econòmica i per això adopta una sèrie de mesures fiscals i legislatives amb l'objecte d'incentivar i facilitar la posada en marxa d'un negoci. Altres normes que ha de tenir en compte un autònom o "emprenedor" són, la *Llei de societats de capital aprovada pel RD 1/2010, de 2 de*

juliol, la Llei 2/2007, de 15 de març, de societats professionals, les Ordenances Municipals sobre llicències d'activitat de l'Ajuntament on es vagi a emprendre un negoci, les lleis relatives als impostos de societats, IVA, IRPF, la *Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal*, entre altres.

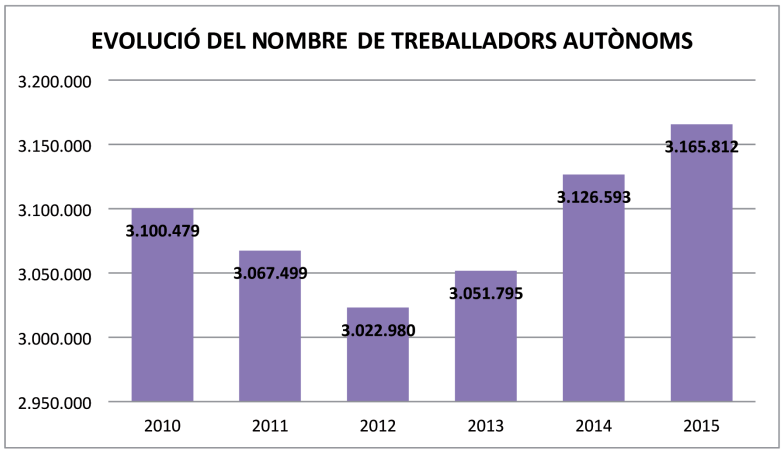

Gràfic 11. Evolució del nombre de treballadors autònoms.

En el Gràfic 12, podem observar l'evolució dels treballadors adscrits al Règim General, des de l'any 2010 fins a l'any 2015.

Tal i com vam tenir ocasió de comprovar anteriorment, es tracta del col·lectiu de treballadors més representatiu, dins el conjunt dels afiliats al sistema de Seguretat Social. Per això, pel que fa al desenvolupament de la tendència, veiem com aquesta es correspon amb la registrada respecte al nombre total de treballadors afiliats. En efecte, la crisi econòmica, les reformes laborals operades en els anys 2010 i 2012, així com uns altíssims nivells de temporalitat laboral, han fet que es registri un descens progressiu del volum de treballadors adscrits Règim General, fins a l'any 2013, en el que s'anoten un total de 11.926.982, la xifra més baixa de la sèrie. Aquesta gràfica representa de manera clara la destrucció de llocs de feina al nostre país al llarg dels últims anys.

En els dos últims anys de la sèrie, d'acord amb el canvi de tendència apuntat anteriorment en termes generals, veiem com s'inicia un nou període d'increment en el nombre de treballadors afiliats al Règim General. No obstant això, hem d'advertir que moltes d'aquestes afiliacions es deuen a l'augment del volum de contractes temporals, el que significa que segueix existint una manca d'estabilitat laboral a Espanya.

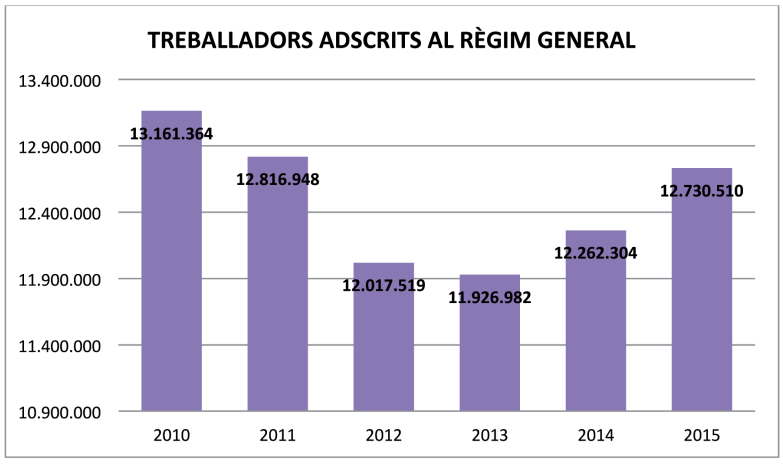

Gràfic 12. Evolució del nombre de treballadors adscrits al Règim General.

La base de la piràmide de finançament del sistema de la Seguretat Social, la componen per una banda, les contribucions realitzades sobre els salaris i aportacions dels treballadors afiliats i, d'altra banda, les cotitzacions que realitzen les empreses pels seus treballadors. Per això, a més de l'evolució de les afiliacions dels treballadors, s'ha considerat oportú per tal d'obtenir una visió més completa de l'escenari en què es mouen les dades judicials en l'ordre social, fer referència al nombre d'empreses inscrites al sistema al llarg dels últims anys.

En efecte, en el Gràfic 13 veiem que el nombre d'empreses inscrites, ha registrat un desenvolupament força similar a la del nombre de treballadors afiliats. Així, durant els primers de la sèrie, es registra un descens progressiu del nombre d'empreses inscrites, fins anotar un total de 1.246.167 a l'any 2013, la xifra més baixa de la sèrie.

En els dos últims anys de la sèrie, veiem com es produeix un nou increment del nombre d'empreses inscrites. Aquesta és sens dubte una dada positiva, tenint en compte que suposa un reflex de la reactivació de l'economia. D'aquest augment ha participat en gran part, aquesta massa d'emprenedors i petits empresaris a què fèiem referència abans, que s'han traslladat d'un sistema laboral exercit per compte d'altri cap a un altre exercit per compte propi. A l'any 2015, s'inscriuen en la Seguretat Social un total de 1.286.565, xifra que, malgrat ser indicativa d'una tendència alcista, encara està per sota dels valors registrats anteriors a la crisi.

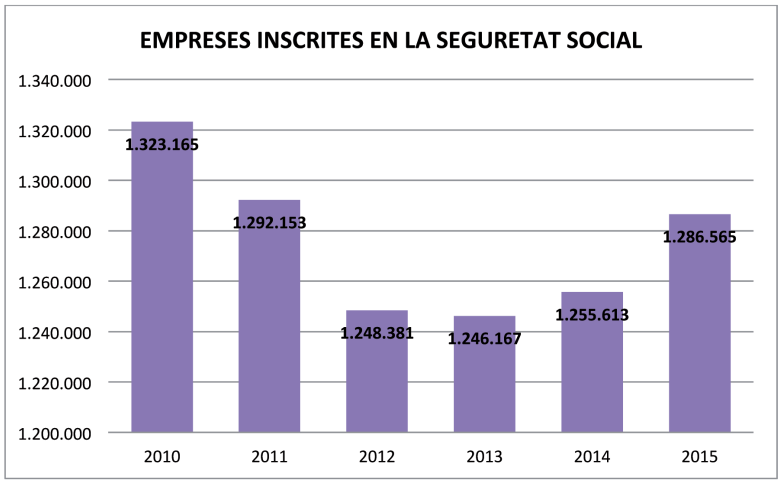

Gràfic 13. Evolució de les empreses inscrites en la Seguretat Social.

En el Gràfic 14, podem observar l'evolució del nombre de beneficiaris d'una prestació per desocupació, en el període comprès entre l'any 2010 i l'any 2015.

En aquest, veiem que, després d'un període de certa estabilitat registrat en els primers anys de la sèrie, s'inicia un descens progressiu a partir del 2013 del nombre de beneficiaris d'una prestació de desocupació. Les principals causes d'aquesta regressió, es concreten de la següent manera: l'extinció de la prestació per la reincorporació laboral del beneficiari, i l'extinció de la prestació per l'esgotament de la mateixa. És a dir, pot succeir, que molts beneficiaris deixin de rebre una prestació d'atur (amb les matisacions que s'expressaran en la gràfica següent) per haver expirat el període al qual n'hi tenien dret, tot i que encara no hagin trobat un nou treball . Per això, la taxa d'atur es manté "in crescendo" també en 2013 (Gràfic 6), tot i el descens en el mateix any que es registra en relació al nombre de beneficiaris d'una prestació per desocupació.

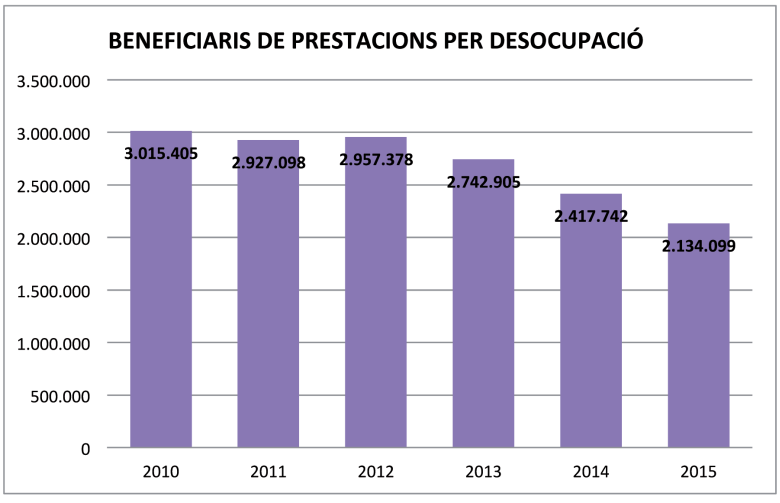

Gràfic 14. Evolució del nombre de beneficiaris de prestacions per desocupació.

En el Gràfic 15 podem veure com es distribueixen les prestacions per desocupació entre els seus beneficiaris, segons la tipologia de la mateixa. En efecte, en la gràfica podem observar tres nivells d'acció protectora sobre la contingència de l'atur: "nivell contributiu", "nivell assistencial" i "renda activa de reinserció".

Hi ha tres tipus d'ajudes per a un treballador que es troba en una situació d'atur. En primer lloc, tenim la prestació contributiva, que és la que cobra l'aturat d'acord al que ha cotitzat mentre ha estat treballant. En segon lloc, les prestacions assistencials o ajudes, suposen un subsidi que l'Estat dóna als aturats que no poden accedir a una prestació contributiva, bé per què no han cotitzat prou, o bé per què han esgotat aquesta i segueixen sense trobar una feina. En darrer lloc, hi ha unes ajudes de caràcter extraordinari, que només es poden sol·licitar en el cas d'haver esgotat totes les prestacions i subsidis, entre les que destaquem la Renda Activa d'Inserció.

A la gràfica, veiem com el "nivell contributiu" es manté més o menys estable durant els primers anys de la sèrie, iniciant-se una dinàmica regressiva a partir de l'any 2013. En aquest any, veiem com el "nivell assistencial", que fins aquell moment s'havia mantingut a prop del "nivell contributiu" encara que per sota d'aquest, passa a ocupar la primera posició. A més, malgrat el descens del mateix, veiem com aquest és menys pronunciat que el registrat pel "nivell contributiu".

Finalment, destaca com el tercer nivell, el de "renda activa d'inserció", tot i presentar uns valors que estan notablement per sota que la resta, experimenta una tendència creixent al llarg de tota la seqüència, amb una única i lleugera excepció en l'any 2015. En efecte, a l'any 2010 són beneficiaris de la RAI un total de 149.866 persones, mentre que a l'any 2015 ho són 233.868, el que suposa un increment del 56%. En definitiva, la gràfica mostra un pelegrinatge d'una part de la població que va saltant d'un nivell a un altre, sent cada un d'aquests estadis, més penós que el seu immediatament anterior.

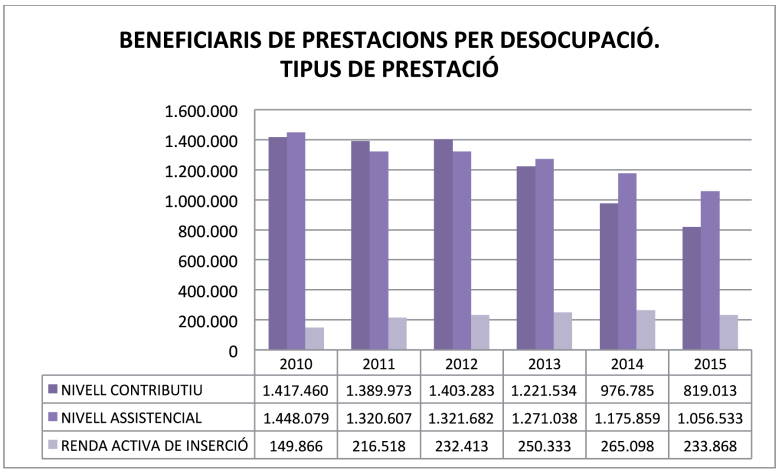

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
NIVELL CONTRIBUTIU	1.417.460	1.389.973	1.403.283	1.221.534	976.785	819.013
NIVELL ASSISTENCIAL	1.448.079	1.320.607	1.321.682	1.271.038	1.175.859	1.056.533
RENDA ACTIVA DE INSERCIÓ	149.866	216.518	232.413	250.333	265.098	233.868

Gràfic 15. Beneficiaris de prestacions per desocupació. Tipus de prestació.

En el Gràfic 16 , podem veure com ha estat l'evolució de les pensions contributives del sistema de Seguretat Social , en el període comprès entre els anys 2010 i 2015 .

En aquest, veiem com la tendència mostra un comportament clarament alcista, a mesura que se succeeixen els anys. En efecte, de 8.739.732 pensions contributives anotades a l'any 2010, passem a un total de 9.360.799 a l'any 2015 , el que implica un creixement del 7 %. L'augment de les pensions contributives suposa que el sistema de Seguretat Social ha d'assumir una major despesa social , i això malgrat que ha vist reduïda una de les seves principals fonts de finançament a causa de la crisi (Gràfic 9 i Gràfic 13) .

L'augment dels pensionistes, és causa i conseqüència de molts procediments en matèria de Seguretat Social, que suposen un volum important de la litigiositat que es registra en l'ordre social.

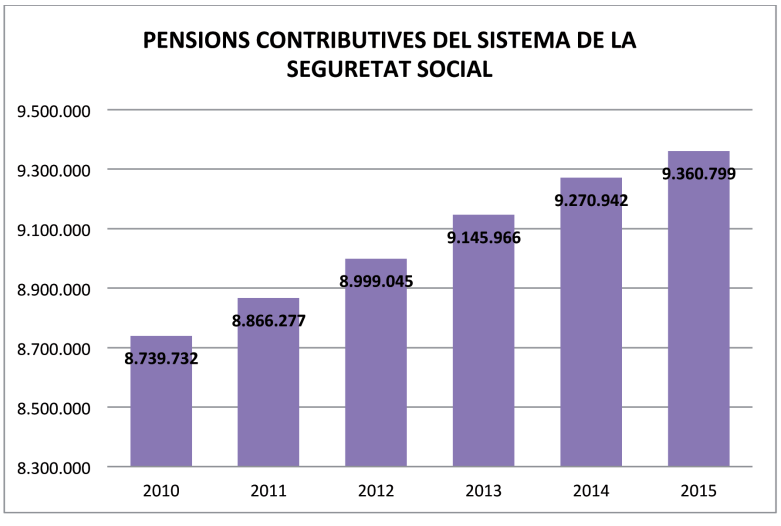

Gràfic 16. Pensions contributives del sistema de la Seguretat Social.

2.3 Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats

En el Gràfic 17, podem observar una comparativa dels assumptes ingressats en la jurisdicció social, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015, fent distinció entre els àmbits territorials següents: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

En termes generals, veiem com durant els primers anys de la sèrie, es produeix un increment del volum d'assumptes ingressats en l'àmbit laboral, revertint-ne la tendència en els últims anys. En efecte, d'un total de 444.316 assumptes iniciats a l'any 2010, passem a un total de 399.592 expedients anotats a l'any 2015, el que suposa una regressió del 10%. Aquest comportament sobre l'entrada d'assumptes en els òrgans jurisdiccionals de l'àmbit social, es correspon amb el desenvolupament que ha experimentat el Mercat de Treball en el nostre país en els últims anys: disminució d'alguns punts percentuals de la taxa d'atur, descens de la litigiositat laboral i augment de les contractacions. No obstant això, aquests valors continuen estant per sobre dels registrats en èpoques anteriors a la crisi. Així, segons dades publicades en anteriors edicions d'aquest informe, a l'any 2006 el nombre total d'assumptes ingressats als jutjats i tribunals de l'ordre social, va ser de 343.401.

Pel que fa al detall dels territoris analitzats, destaca com a la "demarcació ICAB", malgrat ocupar una extensió menor que la de l'àmbit geogràfic de "Catalunya sense demarcació ICAB", es registra un major nombre d'assumptes ingressats. Això es deu a les característiques pròpies de tots dos territoris. En efecte, la "demarcació ICAB" concentra una major densitat de població i presenta una major activitat empresarial i industrial, en comparació amb "Catalunya sense demarcació ICAB". Per aquest motiu, el descens en aquest últim àmbit geogràfic, és ostensiblement més acusat que a la resta de territoris: un 14% des de l'any 2010.

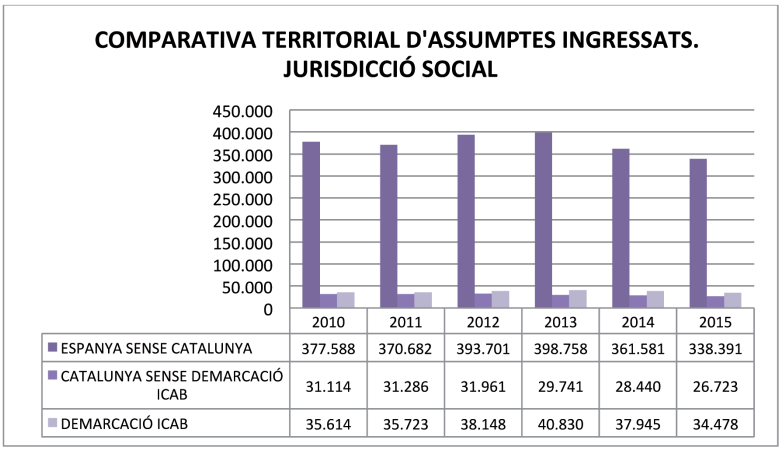

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	377.588	370.682	393.701	398.758	361.581	338.391
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	31.114	31.286	31.961	29.741	28.440	26.723
DEMARCACIÓ ICAB	35.614	35.723	38.148	40.830	37.945	34.478

Gràfic 17. Comparativa territorial d'assumptes ingressats. Jurisdicció social.

Assumptes resolts

En el Gràfic 18, podem contemplar l'evolució dels assumptes resolts pels òrgans jurisdiccionals que s'integren en l'ordre social, des de l'any 2010 fins a l'any 2015.

En aquest, veiem com la tendència de la gràfica mostra certa estabilitat pel que fa al volum d'assumptes resolts, i això malgrat el descens del nombre d'expedients ingressats abans comentat. Això es deu al fet de que l'àmbit laboral és un dels que més incidència (judicial) ha tingut amb l'esclat de la crisi. En efecte, la destrucció d'ocupació i les reformes laborals promulgades l'any 2010 i en l'any 2012,

s'ha traduït en un increment de la litigiositat en l'àmbit laboral. Aquest increment en la conflictivitat judicial, ha provocat el col·lapse a totes les jurisdiccions, però especialment en aquesta. I aquesta estabilitat en els nivells d'assumptes resolts abans comentat, malgrat el descens dels expedients ingressats, és un clar reflex d'aquest col·lapse sofert en els últims anys.

Pel que fa a les circumscripcions territorials analitzades, veiem com a "Catalunya sense demarcació ICAB" el increment d'expedients resolts registrat a l'any 2015, és lleugerament més accentuat respecte dels altres dos àmbits. A la "demarcació ICAB" però, tot just hi ha una variació substancial en els valors registrats al llarg de tota la sèrie.

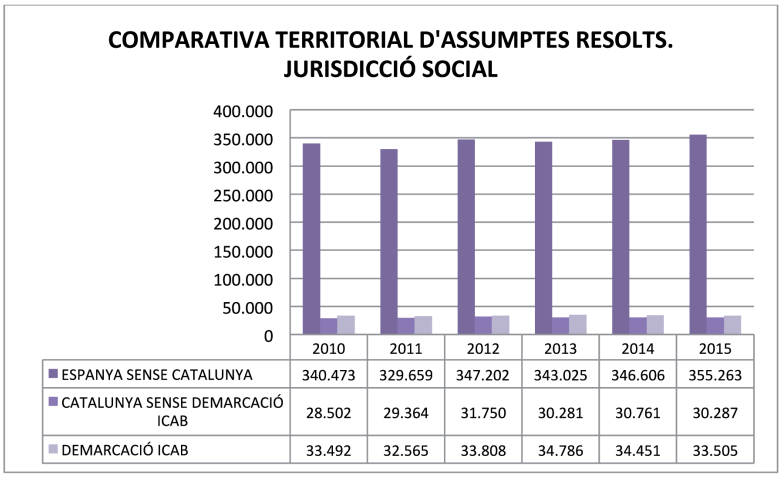

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	340.473	329.659	347.202	343.025	346.606	355.263
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	28.502	29.364	31.750	30.281	30.761	30.287
DEMARCACIÓ ICAB	33.492	32.565	33.808	34.786	34.451	33.505

Gràfic 18. Comparativa territorial d'assumptes resolts. Jurisdicció social.

Assumptes pendents al finalitzar

En el Gràfic 19, es fa una comparativa territorial dels assumptes pendents al finalitzar referents a la jurisdicció social, des de l'any 2010 fins a l'any 2015.

En termes generals, veiem com s'ha produït un increment progressiu dels assumptes pendents al final de cada exercici, ja que d'un total de 279.583 expedients a l'any 2010, passem a 312.470 a l'any 2015, fet que suposa una progressió del 12% . Això és una mostra més, d'aquest col·lapse dels nostres òrgans judicials al qual abans fèiem referència, doncs un augment dels assumptes que resten per finalitzar, suposa que s'està produint una acumulació a causa de l'augment de la càrrega de treball dels jutjats. I es que si comparem les dades registrades en aquesta gràfica, amb els valors anotats en les gràfiques anteriors sobre assumptes ingressats i assumptes resolts, veiem com els expedients pendents suposen un percentatge molt alt.

Aquesta acumulació d'assumptes és especialment significativa en la "demarcació ICAB", ja que d'18.548 assumptes pendents al finalitzar a l'any 2010, passem a un total de 32.847 a l'any 2015, el que implica un increment del 77%. De fet, en l'únic territori en què s'ha experimentat una disminució del volum d'assumptes pendents al finalitzar, és el de "Catalunya sense ICAB", registrant-ne una regressió del 32%. Ja s'ha fet referència a l'heterogeneïtat dels diferents territoris que formen part de cadascuna de les unitats geogràfiques analitzades, sent aquesta la causa explicativa de la diversitat en les dades.

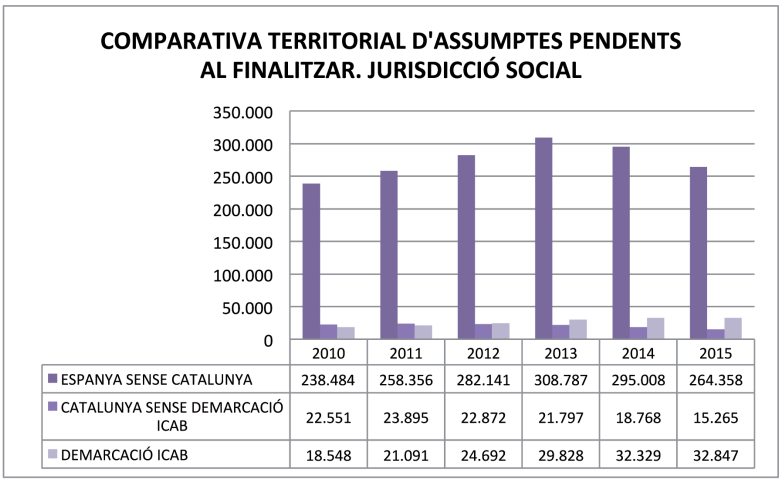

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	238.484	258.356	282.141	308.787	295.008	264.358
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	22.551	23.895	22.872	21.797	18.768	15.265
DEMARCACIÓ ICAB	18.548	21.091	24.692	29.828	32.329	32.847

Gràfic 19. Comparativa territorial d'assumptes pendents al finalitzar. Jurisdicció social.

Sentències

En el Gràfic 20, podem observar una comparativa entre els diferents territoris abans esmentats, del nombre total de sentències dictades en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En primer lloc, podem veure com l'evolució del nombre de sentències resoltes al llarg de la seqüència temporal analitzada, disminueix de forma progressiva a mesura que es van succeint els anys. Així, d'un total de 248.497 resolucions emeses en l'any 2010, passem a 218.739 sentències en l'any 2015, el que significa una reducció del 12%.

En segon lloc, destaca com el nombre de sentències dictades és ostensiblement inferior al volum d'assumptes resolts: a l'any 2015 es van resoldre un total de 419.055 expedients, mentre que es van dictar tan sols 218.739 sentències. Aquesta diferència es deu al fet que no tots els assumptes que s'inicien, acaben amb una sentència resolent sobre el fons. I això perquè moltes controvèrsies es resolen de forma extraprocessal, a través d'un acord entre les parts. En sistema processal laboral espanyol, la conciliació i l'evitació del procés tenen un paper molt significatiu. D'una banda, molts procediments (acomiadaments, reclamacions de quantitat...) preveuen l'esgotament d'una fase administrativa prèvia amb la finalitat de "estalviar" un procediment que pot acabar amb l'apropament amistós de les posicions de les parts. D'altra banda, un cop judicialitzat l'assumpte, es preveu un intent de conciliació davant el Lletrat de l'Administració de Justícia, que té una funció mediadora. Fins i tot, iniciat l'acte de vista, a l'art. 85.8 LRJS es preveu que un cop practicada la prova i abans de les conclusions, llevat que hi hagi oposició d'alguna de les parts, el magistrat pugui suscitar la possibilitat d'arribar a un acord.

Finalment, veiem com en el territori de "Catalunya sense demarcació ICAB", es dicten un major nombre de sentències pel que fa a la "demarcació ICAB", malgrat que en aquest últim té lloc un major nombre d'entrades d'assumptes (Gràfic 17). La justificació d'aquest fenomen la trobem en l'art. 7 LRJS, i és que el Tribunal Superior de Justícia té encomanada la competència per resoldre els assumptes dels que coneix en suplicació, a més dels processos dels que s'ocupa en única instància d'acord amb l'esmentat precepte.

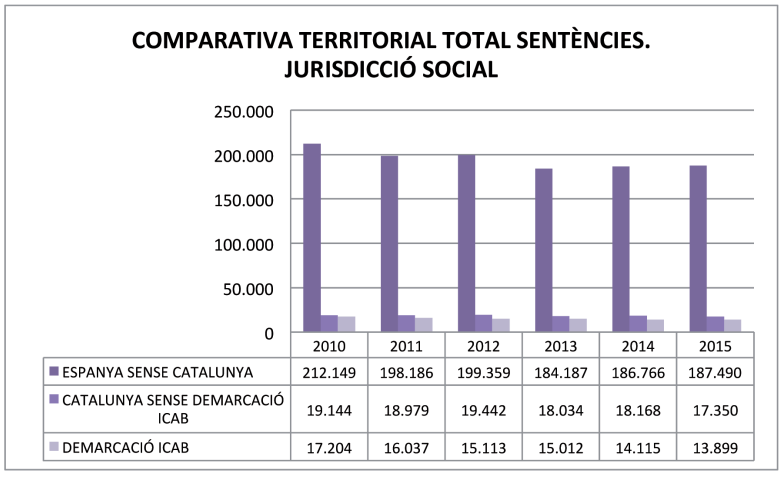

Gràfic 20. Comparativa territorial del nombre total de sentències. Jurisdicció social.

En el Gràfic 21 , podem observar una taula en la qual es fa una comparativa de l'evolució del nombre total de sentències, dictades des de l'any 2010 fins a l'any 2015, per cada un dels tipus d'òrgans jurisdiccionals que s'integren en l'ordre social.

En aquesta, veiem com el major volum de sentències es produeix en els "Jutjats Socials", com no pot ser d'una altra manera , a causa de la posició que ocupen aquests a la base de la piràmide jurisdiccional dins de l'ordre social. D'acord amb el que s'ha comentat, veiem com els Tribunals Superiors de Justícia, resolen també un nombre important de sentències , corresponent una bona part de les mateixes , als assumptes dels que coneixen en suplicació.

EVOLUCIÓ DEL NOMBRE TOTAL DE SENTÈNCIES PER TIPUS D'ÒRGAN. JURISDICCIÓ SOCIAL						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
TRIBUNAL SUPREM	920	822	1.126	989	943	902
AUDIÈNCIA NACIONAL	130	182	174	237	202	223
TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTICÍA	52.733	51.599	44.210	38.970	49.566	48.605
JUTJATS DE LO SOCIAL	194.714	180.599	179.811	168.590	168.338	169.009

Gràfic 21. Comparativa per tipus d'òrgan judicial del nombre total de sentències. Jurisdicció social.

En el Gràfic 22, podem observar el detall del sentit de les sentències dictades a l'any 2015 per cada un dels jutjats socials que s'integren en la "demarcació ICAB", fent distinció entre els principals tipus de procediments que es resolen en aquesta jurisdicció.

D'una banda, veiem com la categoria que referents als procediments de "seguretat social ", registra un major volum d'assumptes, (amb un total de 6.180 expedients), seguit dels processos que versen sobre reclamacions de quantitat (3.800) i impugnació d'acomiadaments (2.735).

D'altra banda, pel que fa al volum de sentències estimatòries veiem com aquest és , de mitjana , més alt en els procediments de "acomiadament" i "quantitats" ; mentre que en els processos en matèria de "seguretat social", es produeixen més sentències desestimatòries.

RESOLUCIONS DELS JUTJATS SOCIALS PER MATÈRIA. DEMARCACIÓ ICAB. ANY 2015						
	ACOMIADAMENTS		QUANTITATS		SEGURETAT SOCIAL	
	ESTIMA	DESESTIMA	ESTIMA	DESESTIMA	ESTIMA	DESESTIMA
JSO Nº 1 BCN	83	20	123	8	94	71
JSO Nº 2 BCN	68	23	101	36	31	140
JSO Nº 3 BCN	62	9	101	12	117	103
JSO Nº 4 BCN	45	17	98	16	96	120
JSO Nº 6 BCN	114	18	125	16	63	147
JSO Nº 7 BCN	76	21	113	23	79	152
JSO Nº 8 BCN	78	14	112	15	82	142
JSO Nº 9 BCN	55	20	100	15	81	115
JSO Nº 10 BCN	44	13	119	12	67	174
JSO Nº 11 BCN	64	8	97	19	71	121
JSO Nº 12 BCN	74	11	107	13	129	102
JSO Nº 13 BCN	78	25	90	13	64	144
JSO Nº 14 BCN	56	31	114	35	76	140
JSO Nº 15 BCN	69	18	125	25	70	152
JSO Nº 16 BCN	76	13	147	19	143	110
JSO Nº 17 BCN	77	15	122	33	92	124
JSO Nº 18 BCN	74	14	110	14	52	122
JSO Nº 19 BCN	63	22	139	16	99	98
JSO Nº 20 BCN	70	31	112	37	63	147
JSO Nº 21 BCN	100	17	81	16	76	71
JSO Nº 22 BCN	77	28	70	18	103	78
JSO Nº 24 BCN	73	22	62	26	93	131
JSO Nº 25 BCN	86	17	122	18	119	73
JSO Nº 26 BCN	86	18	70	18	56	100
JSO Nº 27 BCN	71	19	84	15	42	144
JSO Nº 28 BCN	90	17	113	21	61	164
JSO Nº 29 BCN	61	35	99	29	51	150
JSO Nº 31 BCN	78	20	62	15	44	181
JSO Nº 32 BCN	49	19	164	36	103	131
JSO Nº 33 BCN	70	13	112	17	113	103
TOTALS	2.167	568	3.194	606	2.430	3.750

Gràfic 22. Resolucions dels Jutjats socials per matèria. Demarcació ICAB. Any 2015.

2.4 Principals indicadors judicials

Taxa de resolució

En el Gràfic 23, podem veure com ha estat l'evolució anual de la taxa de resolució en el marc de la jurisdicció social, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015. Per calcular la mateixa, s'ha emprat la següent fórmula: **Taxa de resolució = assumptes resolts / assumptes ingressats**.

Durant els primers anys de la sèrie, veiem com la capacitat resolutiva dels tribunals es mostra regressiva, fins situar-se en l'any 2013 en un 87%, la xifra més baixa de la sèrie. A partir de llavors, veiem com es produeix un canvi en la tendència, de manera que la taxa de resolució registra un increment significatiu en els dos últims anys de la sèrie, fins situar-se en un 105% a l'any 2015.

Sens dubte, una progressió en la taxa de resolució és una dada positiva, ja que això implica que la capacitat dels òrgans jurisdiccionals analitzats, ha augmentat. Això es deu d'una banda, a la disminució de la taxa de litigiositat (Gràfic 1), que es tradueix en un descens del volum d'assumptes registrats (Gràfic 17), el que en conjunt contribueix al fet de que els tribunals s'hagin d'enfrontar a una menor càrrega de treball.

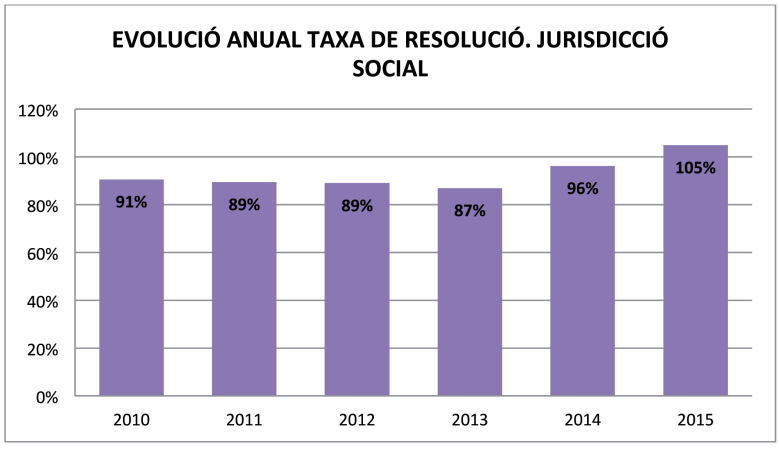

Gràfic 23. Evolució anual de la taxa de resolució. Jurisdicció social.

En el Gràfic 24, podem observar una comparativa territorial de la taxa de resolució, des de l'any 2010 fins a l'any 2015, en els àmbits geogràfics següents: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i "demarcació ICAB".

En aquest, veiem com la corba de la gràfica discorre de forma paral·lela a la tendència general registrada, amb un ostensible increment de la mateixa en tots els territoris en els dos últims anys.

Pel que fa al detall de les diferents demarcacions analitzades, veiem com a "Catalunya sense demarcació ICAB", a excepció de l'any 2010, s'anoten les xifres més altes de la sèrie, amb un 113% a l'any 2015. Pel que fa a la "demarcació ICAB ", veiem com durant els primers anys ocupa la segona posició en relació a capacitat resolutiva, passant a ocupar la tercera a partir de l'any 2013. Tal i com s'ha exposat anteriorment, l'existència d'una major activitat econòmica, així com una densitat de població més gran, fa que la litigiositat en l'àmbit social també ho sigui, havent de resoldre aquesta demarcació sobre una major càrrega de treball.

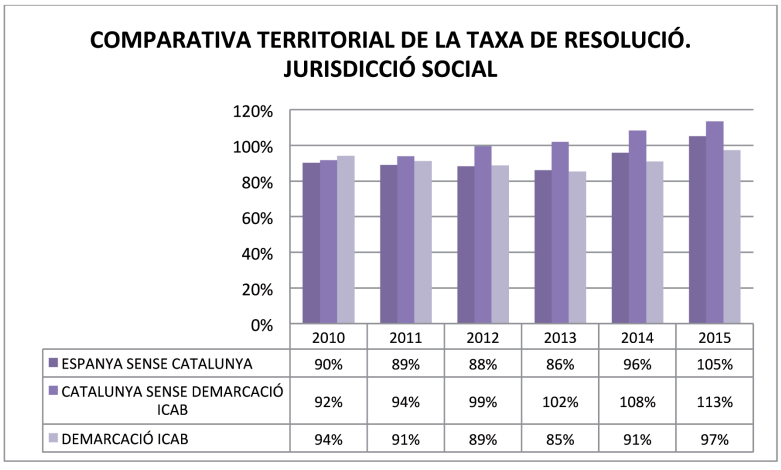

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	90%	89%	88%	86%	96%	105%
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	92%	94%	99%	102%	108%	113%
DEMARCACIÓ ICAB	94%	91%	89%	85%	91%	97%

Gràfic 24. Comparativa territorial de la taxa de resolució. Jurisdicció social.

En el Gràfic 25, podem veure el comportament de la taxa de resolució al llarg de la seqüència temporal 2010-2015, en el concret territori de "Espanya sense Catalunya".

D'acord amb el que s'ha exposat anteriorment, després d'una lleugera regressió en els primers anys de la sèrie, veiem com a partir de l'any 2013 es produeix un canvi de tendència, en el sentit que s'incrementa la capacitat resolutiva dels òrgans jurisdiccionals que s'integren en aquesta demarcació. Així, d'una taxa de resolució del 90% registrada a l'any 2010, vam passar a una altra del 105% en l'any 2015, fet que suposa una pujada del 16%.

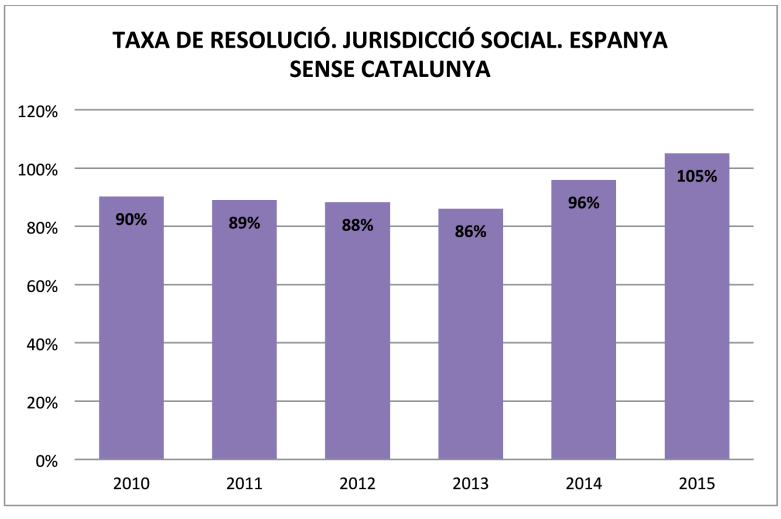

Gràfic 25. Taxa de resolució. Jurisdicció social. Espanya sense Catalunya.

En el Gràfic 26, podem observar com ha sigut l'evolució de la taxa de resolució, en l'àmbit geogràfic de "Catalunya sense demarcació ICAB". En aquest, veiem com la capacitat resolutiva dels tribunals que formen part d'aquest territori, no deixa d'augmentar a mesura que se succeeixen els anys. En efecte, a l'any 2015 la taxa de resolució registrada és del 113%, el que suposa una progressió del 24% respecte a l'any 2010.

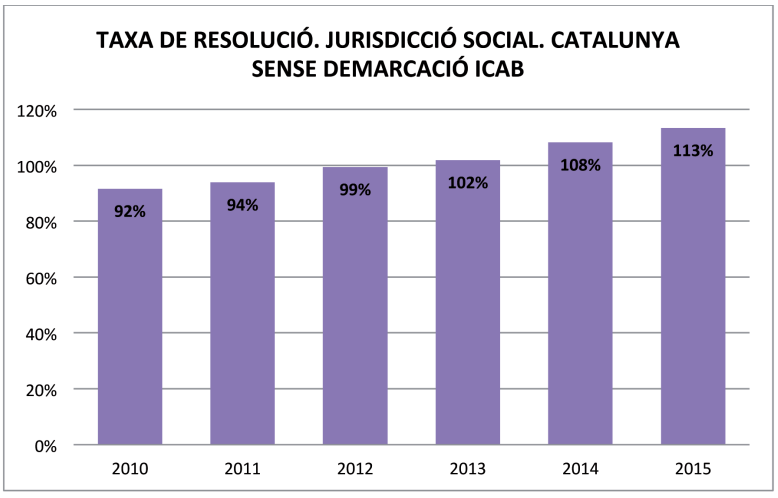

Gràfic 26. Taxa de resolució. Jurisdicció social. Catalunya sense demarcació ICAB.

En el Gràfic 27, podem contemplar la taxa de resolució referida a la "demarcació ICAB", en el període comprès entre els anys 2010 i 2015. En aquesta, podem observar dues etapes o períodes, en quant al comportament de la taxa de resolució es refereix. En una primera etapa, veiem com la tendència es mostra clarament regressiva, passant d'un 94% a l'any 2010 a un 85% a l'any 2013, la xifra més baixa de la sèrie. A partir d'aquest any, veiem com es produeix un canvi de rumb en relació a la capacitat resolutiva dels òrgans jurisdiccionals de la "demarcació ICAB", anotant-ne en l'any 2015 una taxa del 97%.

D'acord amb el que s'ha exposat abans, el territori que s'integra en l'àmbit competencial del ICAB, es caracteritza per ser un territori més urbà, amb una major densitat de població i amb una activitat econòmica i industrial intensa. Per tant, l'impacte que ha tingut la crisi econòmica en les dades registrades pel CGPJ referides a aquest territori, va lligat a la permeabilitat de les circumstàncies sociodemogràfiques i econòmiques del mateix.

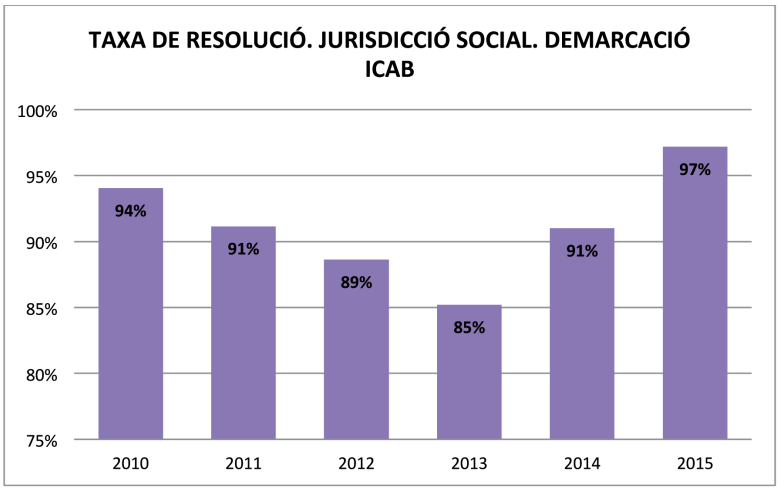

Gràfic 27. Taxa de resolució. Jurisdicció social. Demarcació ICAB.

Taxa de pendència

A continuació, en el gràfic 28 es fa una anàlisi del desenvolupament de la taxa de pendència en la jurisdicció social, en el període comprès entre l'any 2010 i l'any 2015.

La taxa de pendència, al costat de la taxa de congestió que més endavant analitzarem, reflecteix l'acumulació i el col·lapse dels nostres jutjats i tribunals, derivats d'un augment en la càrrega de treball dels mateixos, sense l'acompanyament pertinent de recursos tant humans com materials, per poder suportar el mateix. La fórmula que resumeix la indicada taxa és: **Taxa de pendència = assumptes pendents al finalitzar / assumptes resolts**.

En aquest, veiem com durant els primers anys de la sèrie es registra una taxa de pendència progressiva, anotant-ne un 88% a l'any 2013, la xifra més alta de la sèrie. A partir d'aquí, es produeix un canvi en la tendència, que es tradueix en un descens de l'acumulació assumptes, fixant-se una taxa de pendència del 75% en l'any 2015.

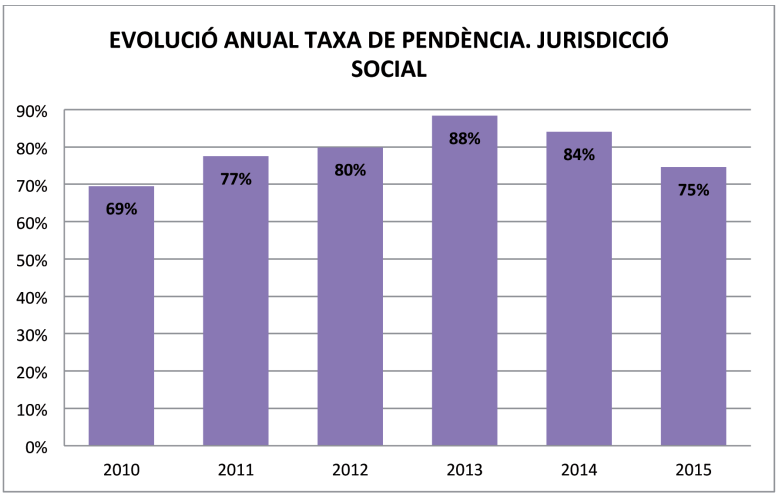

Gràfic 28. Evolució anual de la taxa de pendència. Jurisdicció social.

En el Gràfic 29, es fa una comparativa de la taxa de pendència entre els territoris de "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i "demarcació ICAB", en el període comprès entre l'any 2010 i l'any 2015.

El comportament de la taxa de pendència varia substancialment en funció del concret territori a què ens referim. En efecte, mentre que en els àmbits geogràfics de "Espanya sense Catalunya" i de "Catalunya sense demarcació ICAB", la taxa registrada experimenta una primera etapa alcista i una segona etapa regressiva, en la "demarcació ICAB" la pendència presenta un creixement constant al llarg de tota la sèrie. Així, el resultat de la taxa de pendència en la "demarcació ICAB" a l'any 2010 va ser del 55%, mentre que a l'any 2015 aquesta ha estat del 98%, la xifra més alta de la sèrie.

En efecte, tal i com s'ha comentat abans, la "demarcació ICAB" es caracteritza per ser un territori en el qual hi ha una densitat de població elevada i una alta activitat econòmica i industrial. Aquestes circumstàncies provoquen una major entrada d'assumptes i en conseqüència una major acumulació d'expedients, quan hi ha una manca de recursos humans i materials.

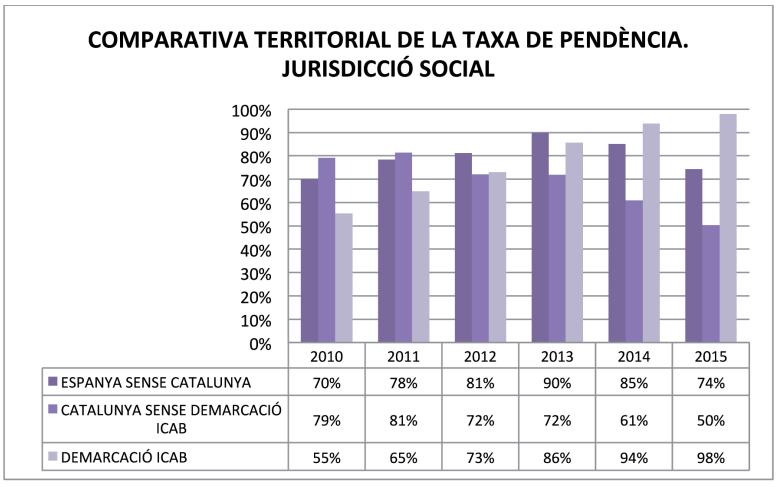

Gràfic 29. Comparativa territorial de la taxa de pendència. Jurisdicció social.

En el Gràfic 30, podem observar el comportament de la taxa de pendència en el marc de la jurisdicció social, referit al territori de "Espanya sense Catalunya". En aquest, tal i com s'ha comentat anteriorment, veiem com es produeix un canvi de tendència en l'any 2013, moment en el qual es passa d'una tendència progressiva a una altra de caràcter regressiu.

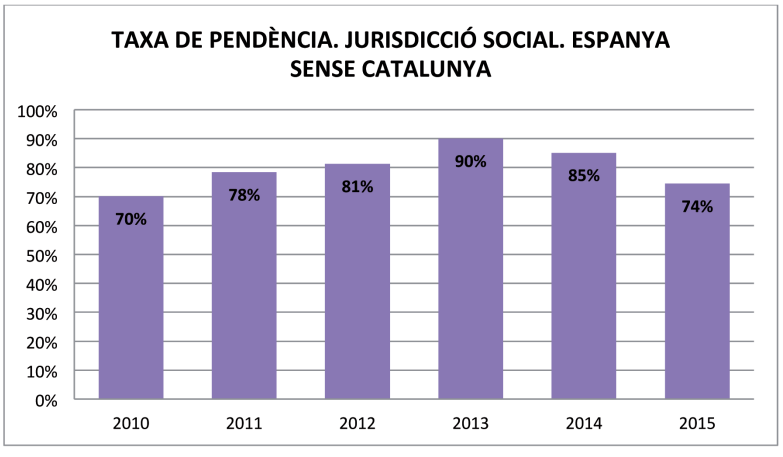

Gràfic 30. Taxa de pendència. Jurisdicció social. Espanya sense Catalunya.

En el Gràfic 31, s'analitza el desenvolupament de la taxa de pendència en l'àmbit geogràfic de "Catalunya sense demarcació ICAB", en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En aquest, podem observar com, a excepció d'una lleugera pujada registrada a l'any 2011, la taxa de pendència es mostra a la baixa a mesura que se succeeixen els anys. En efecte, d'una pendència del 79% anotada a l'any 2010, passem a una altra del 50% a l'any 2015, el que significa un descens del 36%.

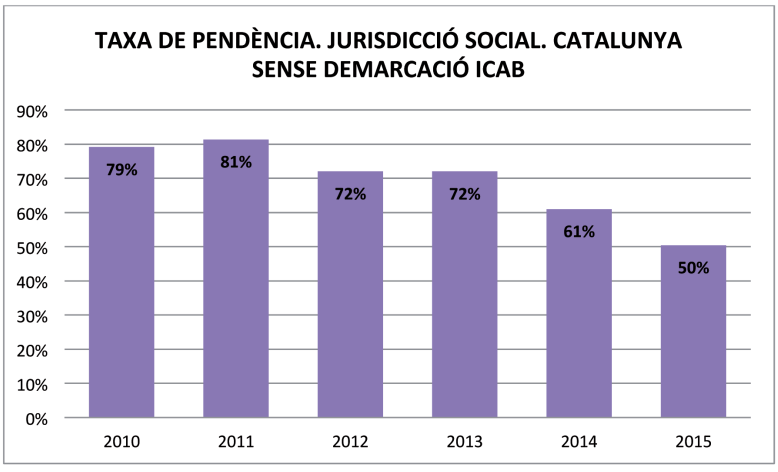

Gràfic 31. Taxa de pendència. Jurisdicció social. Catalunya sense demarcació ICAB.

En el Gràfic 32, podem contemplar quina ha estat l'evolució de la taxa de pendència en la "demarcació ICAB", des de l'any 2010 fins a l'any 2015.

D'acord amb el comentat anteriorment (Gràfic 29), la taxa de pendència presenta una evolució constant a l'alça: d'un 55% registrat el 2010 passem a un 98% anotat a l'any 2015, fet que suposa un increment del 77%. Pel que fa a les causes explicatives d'aquest comportament, ens remetem al que s'ha exposat anteriorment, sobre les particularitats d'aquest àmbit geogràfic.

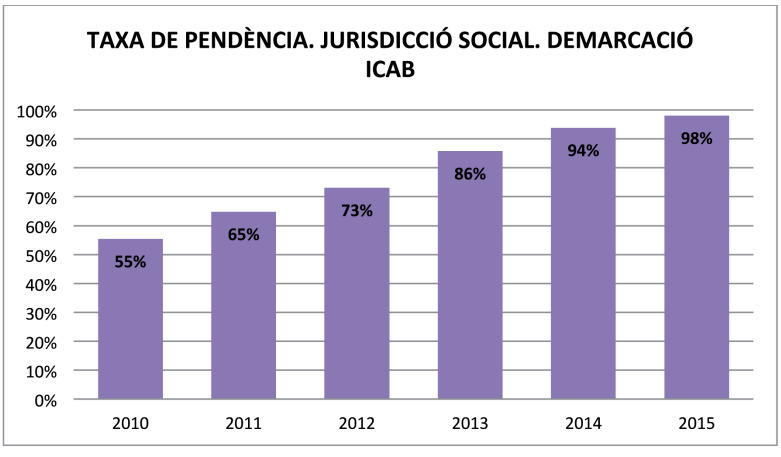

Gràfic 32. Taxa de pendència. Jurisdicció social. Demarcació ICAB.

Taxa de congestió

En el Gràfic 33, es fa un estudi de la taxa de congestió en la jurisdicció social, i la seva evolució al llarg dels últims anys. La taxa de congestió és l'expressió numèrica de la següent fórmula: **Taxa de congestió = (ingressats + pendents al inici) / resolts**.

En aquest, veiem com la taxa de congestió es comporta de forma paral·lela a la taxa de pendència abans comentada (Gràfic 28). Així, durant els primers anys de la sèrie, la taxa registra un constant creixement, fins situar-se en l'any 2013 en un 196%, la xifra més alta de la sèrie. A partir d'aquí, veiem com es produeix un canvi en el rumb de la taxa registrant un descens significatiu, encara que sense arribar als nivells anotats en els primers anys de la sèrie.

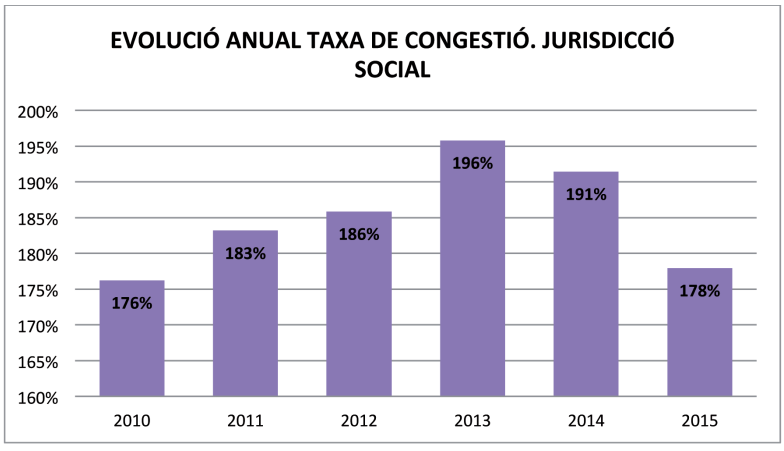

Gràfic 33. Evolució anual de la taxa de congestió. Jurisdicció social.

En el Gràfic 34, podem veure una comparativa territorial de la taxa de congestió en l'àmbit social, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En aquest, veiem com la taxa es comporta de manera diferent en funció del concret territori a què ens referim. Així, a "Espanya sense Catalunya", després d'unes fluctuacions més o menys accentuades al llarg de la sèrie, veiem com la taxa de congestió torna als seus nivells inicials. Per contra, a "Catalunya sense demarcació ICAB" la congestió es mostra regressiva i, a la "demarcació ICAB" succeeix tot el contrari, ja que la taxa no deixa de créixer a mesura que se succeeixen els anys. En efecte, a l'any 2015 veiem com en la "demarcació ICAB" es registra una taxa de congestió del 199%, la xifra més alta de la sèrie.

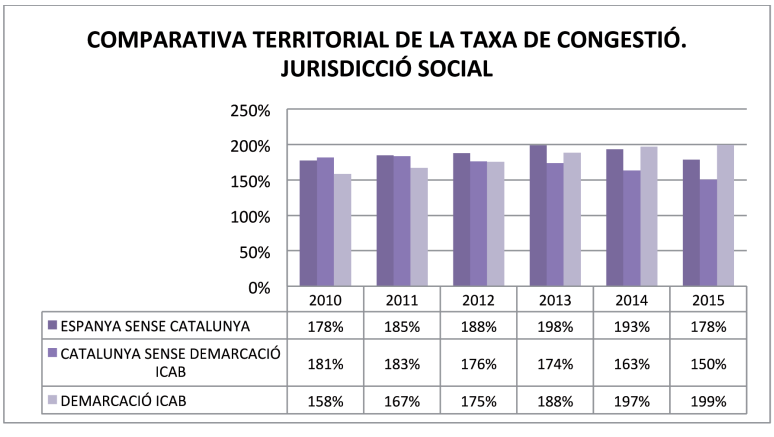

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	178%	185%	188%	198%	193%	178%
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	181%	183%	176%	174%	163%	150%
DEMARCACIÓ ICAB	158%	167%	175%	188%	197%	199%

Gràfic 34. Comparativa territorial de la taxa de congestió. Jurisdicció social.

En el Gràfic 35, es fa l'anàlisi de la taxa de congestió, referit al concret territori de "Espanya sense Catalunya". En aquest, veiem com durant els primers anys de la seqüència, la taxa presenta un creixement més o menys constant fins l'any 2013, en el qual s'anota la xifra més de la sèrie: un 198%. A partir d'aquí, s'inicia una regressió de la mateixa, fins a situar-se en els nivells inicials de la mateixa: un 178%.

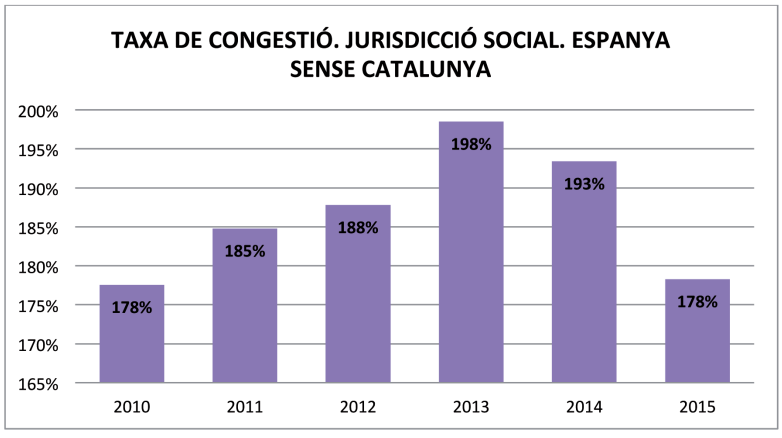

Gràfic 35. Taxa de congestió. Jurisdicció social. Espanya sense Catalunya.

En el Gràfic 36, podem observar l'evolució anual de la taxa de congestió, relativa a l'àmbit geogràfic de "Catalunya sense demarcació ICAB". En aquest, veiem com, amb una petita excepció registrada a l'any 2011, la tendència de la taxa es mostra a la baixa. En efecte, a l'any 2010 la taxa de congestió per al territori de "Catalunya sense demarcació ICAB" és del 181%, mentre que a l'any 2015 aquesta és del 150%, fet que suposa un descens del 17%. El fet que estiguem davant d'un territori amb una menor densitat de població i una activitat amb un enfocament més agrari respecte d'altres, fa que l'acumulació que es reflecteix a través de la taxa de congestió sigui menor.

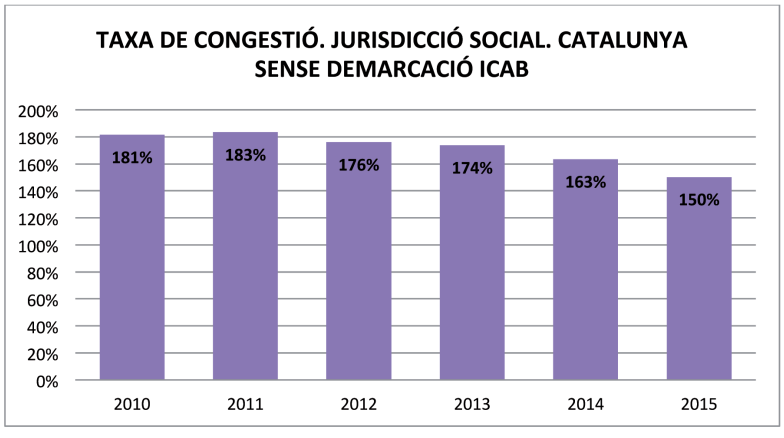

Gràfic 36. Taxa de congestió. Jurisdicció social. Catalunya sense demarcació ICAB.

En el Gràfic 37, veiem com la taxa de congestió a la "demarcació ICAB" en el període comprès entre els anys 2010 i 2015, presenta un creixement sostingut a mesura que es van succeint els anys. Així, d'una congestió del 158% en l'any 2010, vam passar a una altra del 199% en l'any 2015, el que suposa un augment de la taxa del 26%.

Si posem en relació aquestes dades amb les obtingudes en el càlcul de la taxa de resolució (Gràfic 27) i de la taxa de congestió (Gràfic 32), veiem que tenen un desenvolupament sinó paral·lel, almenys correlatiu. En efecte, una major taxa de congestió suposarà també una major taxa de pendència, ja que totes dues representen una acumulació d'assumptes per excés de càrrega de treball. També, això implicarà que la capacitat resolutiva dels òrgans jurisdiccionals (representada a través de la taxa de resolució) no estarà en uns nivells òptims. Per això, tot i que en el Gràfic 32 hàgim vist augmentar la taxa de resolució en la "demarcació ICAB" en els últims anys, la taxa de congestió (tot i que menys) segueix augmentant.

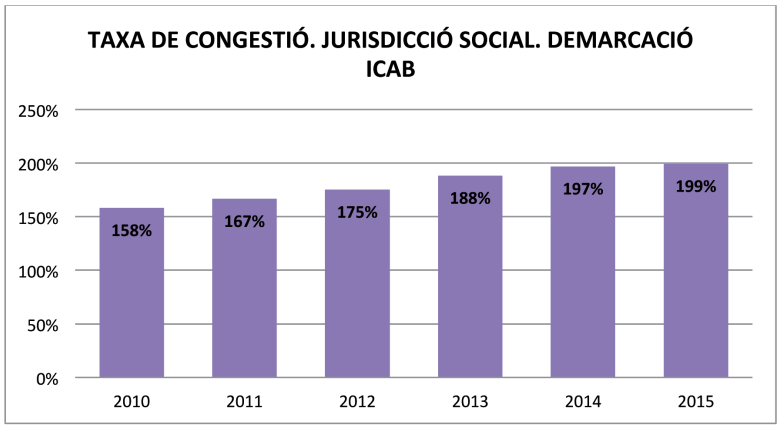

Gràfic 37. Taxa de congestió. Jurisdicció social. Demarcació ICAB.

3. Social per òrgans jurisdiccionals

Després de dur a terme l'anàlisi de les dades referides al moviment judicial dels assumptes, així com els principals indicadors sobre els mateixos, procedirem, replicant la metodologia emprada fins ara, a fer el mateix amb els principals òrgans jurisdiccionals que tenen una major representació (encara que només sigui per volum) dins de la jurisdicció social.

3.1 Jutjats Socials

Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats

En el Gràfic 38, podem contemplar una comparativa entre els territoris de "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i de la "demarcació ICAB", dels assumptes ingressats en els Jutjats Socials, durant el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En termes generals, podem observar com la corba de la gràfica fluctua al llarg de tota la seqüència, d'acord amb les circumstàncies analitzades de la situació conjuntural del mercat de treball, en els últims anys. En efecte, el constant creixement de la taxa d'atur fins a l'any 2013 (Gràfic 6), té el seu reflex a nivell judicial en el sentit de que es produeix una major entrada d'assumptes en els Jutjats Socials. A partir d'aquest any, veiem com es produeix un descens del volum d'assumptes ingressats, correlatiu a un increment en l'ocupació i en les contractacions.

Pel que fa al detall dels territoris analitzats, es reprodueix la tendència comentada en l'apartat general, en el sentit que aquest descens del volum d'assumptes ingressats que es produeix en els dos últims anys, és més intens en els àmbits geogràfics de "Catalunya sense demarcació ICAB "i" Espanya sense Catalunya ", sent aquests d'un 20% i un 12% des de l'any 2010, respectivament. Mentre que en la "demarcació ICAB", aquesta regressió és més continguda, d'un 3%, a causa de la major concentració de població i activitat econòmica i industrial, que implica que hi hagi sempre una major litigiositat.

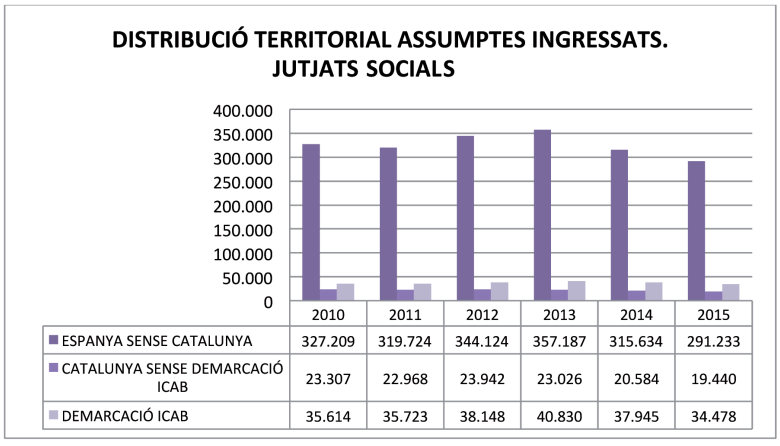

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	327.209	319.724	344.124	357.187	315.634	291.233
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	23.307	22.968	23.942	23.026	20.584	19.440
DEMARCACIÓ ICAB	35.614	35.723	38.148	40.830	37.945	34.478

Gràfic 38. Distribució territorial d'assumptes ingressats. Jutjats socials.

En el Gràfic 39, s'analitza la proporció dels principals tipus de procediments que tenen entrada en els jutjats socials. La tipologia de processos dels quals és competent per al seu coneixement i resolució aquests jutjats, és molt àmplia. No obstant això, els procediments que versen sobre la impugnació d'acomiadaments, reclamació de quantitat, així com aquells en matèria de Seguretat Social suposen un important volum pel que fa a la litigiositat que es genera en aquest ordre jurisdiccional. Per això s'ha considerat oportú destacar l'evolució de les dades registrades sobre els mateixos.

En primer lloc, veiem com la tendència de tots els procediments considerats de forma conjunta, coincideix amb l'anàlisi realitzada anteriorment: això és, a l'alça fins a l'any 2013, moment a partir del qual s'inicia un descens de la litigiositat. No obstant això, si entrem en el detall dels procediments, veiem com en els anys 2012 i 2013, període en el qual es registra el major volum d'assumptes ingressats, els "acomiadaments" destaquen per sobre de la resta de forma notable. En efecte, a l'any 2012 veiem com s'anoten un total de 14.986 acomiadaments, la xifra més alta de la sèrie.

Aquesta dada, va lligada a la situació conjuntural del Mercat de Treball en el nostre país, anteriorment exposada. A nivell legislatiu, hem de destacar dues normes que han tingut una incidència directa en la generació d'uns nivells tan alts d'acomiadaments: la *Llei 35/2010, de 17 de setembre, de mesures urgents per a la reforma del mercat de treball* i el *Reial Decret -llei 3/2012, de 10 de febrer, de mesures urgents per a la reforma del mercat laboral*. Aquesta normativa, tenia com a objectiu "flexibilitzar" el Mercat de Treball, a través de tres grans eixos que són, la flexibilitat interna (acomiadaments i modificacions substancials de les condicions de treball), acomiadaments col·lectius i negociació col·lectiva. No obstant això, l'experiència viscuda en els últims anys, ha demostrat que tals propòsits no només no s'han complert, sinó que aquestes reformes han facilitat la destrucció de llocs de treball.

En segon lloc, podem destacar com els procediments de "reclamació de quantitat", han experimentat un descens progressiu al llarg dels últims anys, en termes generals. Això es deu, d'una banda a la reticència mostrada per molts treballadors a l'hora de reclamar els seus drets, pel temor a una possible represàlia traduïda en una carta d'acomiadament, tenint en compte la facilitat i el ritme amb què ha crescut el volum de cessaments. D'altra banda, sent els principals subjectes (actius) d'aquest tipus de processos els treballadors, a l'haver baixat de forma important el nombre d'aquests, també es redueix la potencialitat d'iniciar-se aquest tipus de procediments.

Finalment, pel que fa als procediments en matèria de "seguretat social", veiem que suposen un volum important dels tipus de processos que tenen entrada en la jurisdicció social, registrant en l'any 2015 un total de 9.661 assumptes.

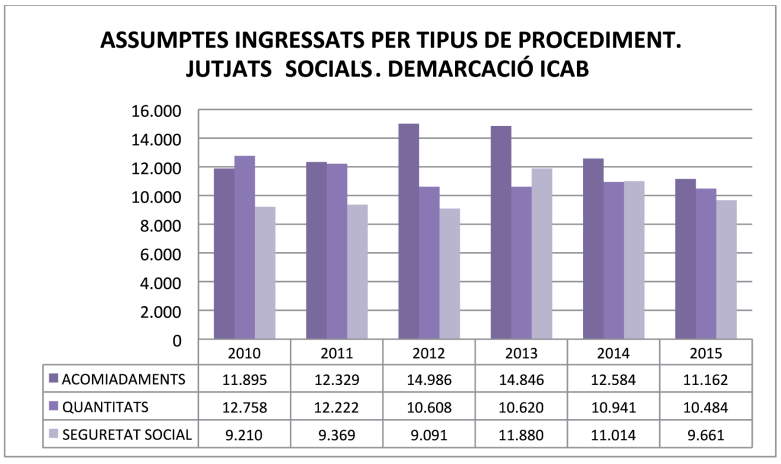

Gràfic 39. Assumptes ingressats per tipus de procediment. Jutjats socials. Demarcació ICAB.

Assumptes resolts

En el Gràfic 40, podem veure l'evolució dels assumptes resolts pels Jutjats Socials, al llarg del període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En conjunt, veiem com la tendència de la gràfica mostra un augment progressiu del nombre d'assumptes resolts, a mesura que es van succeint els anys. Així, d'un total de 342.301 expedients resolts a l'any 2010, passem a 364.382 a l'any 2015, fet que suposa un increment del 6%. No obstant això, hem de destacar una excepció a aquesta tendència, registrada a l'any 2011, en què es produeix una lleugera regressió en termes generals. Aquest fenomen és a causa del col·lapse dels jutjats, que tenien encara d'assumir l'augment de la càrrega de treball que es produiria al llarg dels propers anys, a causa de la crisi. Sens dubte, tot i la manca de mitjans humans i materials de què pateix l'Administració de Justícia, hem de destacar l'esforç que els òrgans jurisdiccionals realitzen dia a dia per millorar la seva experiència i oferir un millor servei al ciutadà, i que explica aquest augment en la quantitat d'assumptes resolts malgrat l'augment de la litigiositat en l'àmbit social.

Pel que fa al detall dels territoris, veiem com es repeteixen els paràmetres pel que fa als volums amb els que es treballen en cadascuna de les demarcacions, resolent "Catalunya sense demarcació ICAB" un menor nombre d'assumptes que la "demarcació ICAB", malgrat ocupar la primera una major extensió geogràfica. Ens remetem a les causes exposades anteriorment sobre l'explicació d'aquest fenomen, relatives a les característiques pròpies de cada territori.

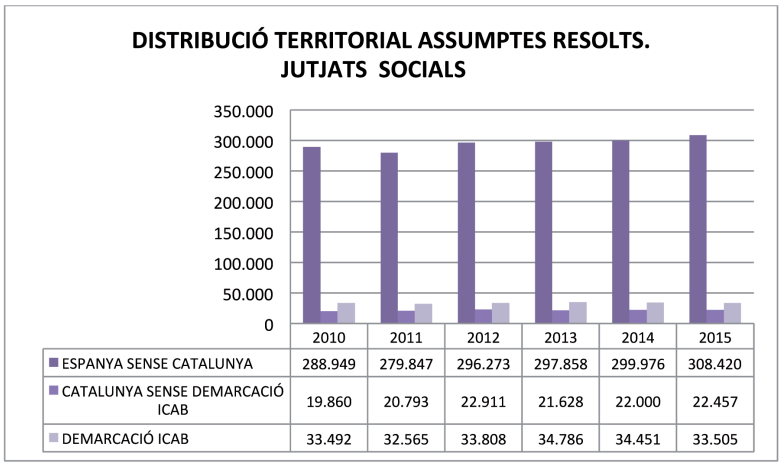

Gràfic 40. Distribució territorial d'assumptes resolts. Jutjats socials.

Assumptes pendents al finalitzar

En quant als assumptes pendents al finalitzar, en el Gràfic 41 podem veure quin ha estat el comportament de les dades relatives als mateixos, en les tres demarcacions analitzades.

Per volum, resten un major nombre d'assumptes pendents al finalitzar en el territori de "Espanya sense Catalunya", com no pot ser d'altra manera; mentre que la "demarcació ICAB" ocupa la segona posició, d'acord amb la massa d'assumptes ingressats.

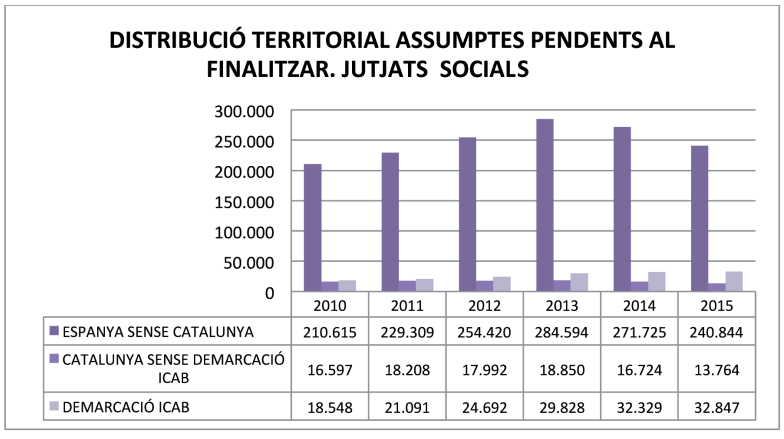

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	210.615	229.309	254.420	284.594	271.725	240.844
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	16.597	18.208	17.992	18.850	16.724	13.764
DEMARCACIÓ ICAB	18.548	21.091	24.692	29.828	32.329	32.847

Gràfic 41. Distribució territorial d'assumptes pendents al finalitzar. Jutjats socials.

Principals indicadors judicials

Taxa de resolució

Respecte a la taxa de resolució dels Jutjats Socials, en el Gràfic 42 es fa una comparativa territorial en el període que va des de l'any 2010 fins a l'any 2015.

D'acord amb el que s'ha exposat anteriorment sobre l'anàlisi de les dades relatives al moviment dels assumptes, veiem com a nivell global, la taxa de resolució experimenta un període de certa estabilitat durant els primers anys de la sèrie, produint-se un increment de la mateixa en els dos últims anys. Així, d'una taxa de resolució mitjana del 89% a l'any 2010, passem a una altra del 106% a l'any 2015, el que implica una progressió del 19%.

Des de l'any 2012, veiem com l'àmbit geogràfic de "Catalunya sense demarcació ICAB", anota les xifres més altes de resolució, mentre que, la "demarcació ICAB", registra les més baixes en els dos últims anys de la sèrie.

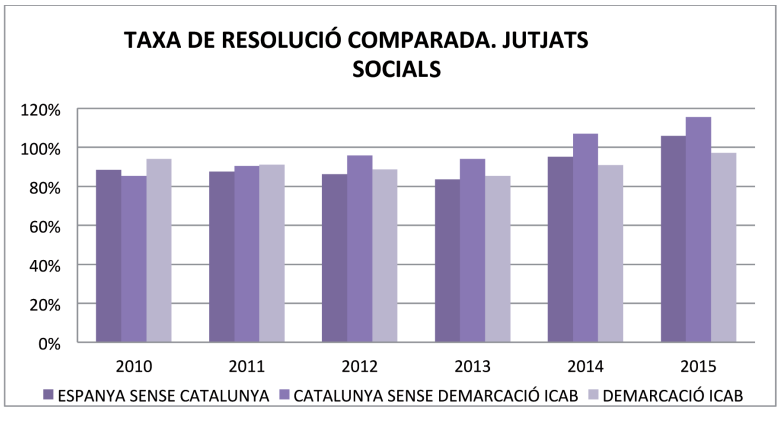

Gràfic 42. Taxa de resolució comparada. Jutjats socials.

Taxa de pendència

En el Gràfic 43, podem veure quin ha estat el desenvolupament de la taxa de pendència en els Jutjats Socials, tenint en compte la següent distribució territorial: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

Hem d'interpretar aquesta gràfica de forma conjunta amb la relativa a la taxa de resolució (Gràfic 42) abans comentada doncs, a major volum d'assumptes resolts, més baixa serà la taxa de pendència. En primer lloc, veiem com cada un dels territoris presenta un desenvolupament de la taxa de pendència particularment diferent. Així, veiem com "Espanya sense Catalunya" registra una progressió al llarg dels primers anys, i un canvi de tendència a la baixa en els dos últims. En l'àmbit de "Catalunya sense demarcació ICAB", veiem com després d'unes fluctuacions al llarg dels primers anys de la seqüència, s'inicia un descens progressiu en l'última etapa, fins a situar-se en un 61% a l'any 2015.

Finalment, en la "demarcació ICAB" la taxa de pendència creix de forma constant al llarg del període temporal analitzat (2010-2015). En efecte, d'una taxa registrada del 55% a l'any 2010, passem a una altra del 98% a l'any 2015 (sent aquesta la xifra més alta de la sèrie), el que suposa una progressió del 77%.

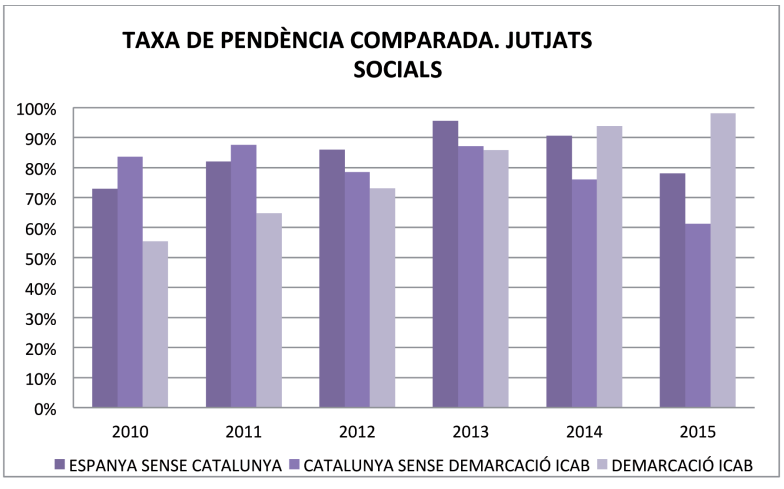

Gràfic 43. Taxa de pendència comparada. Jutjats socials.

Taxa de congestió

En el Gràfic 44, podem observar l'evolució de la taxa de congestió dels Jutjats Socials, des de l'any 2010 fins a l'any 2015, en els territoris de "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB ".

La gràfica discorre paral·lela amb el que s'ha comentat anteriorment per a la taxa de pendència, pel que ens remetem a lo ja exposat. Tan sols destacar, que es tracta de xifres molt altes, properes en alguns casos al 200%, tenint en compte que la taxa reflecteix el nivell d'acumulació i col·lapse que pateixen els jutjats.

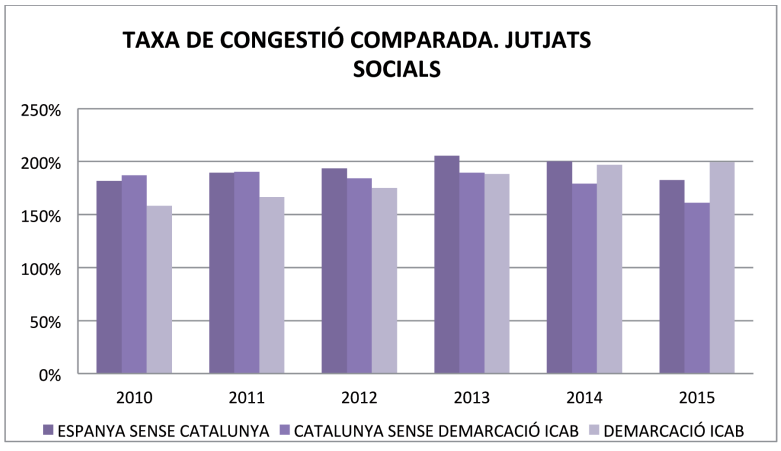

Gràfic 44. Taxa de congestió comparada. Jutjats socials.

En el Gràfic 45, tenim una taula en la qual s'analitza de manera detallada, el resultat dels indicadors judicials en cada un dels Jutjats Socials que s'integren en la "demarcació ICAB", referits a l'any 2015.

El Jutjat Social que ha registrat una major taxa de resolució en l'any 2015, és el núm. 6 de Barcelona, sent aquesta del 112%; mentre que l'òrgan que presenta uns nivells de pendència i congestió més elevats, és el Jutjat Social núm. 21 de Barcelona, amb un 164% i 265%, respectivament.

LA LUPA. JUTJATS SOCIALS. DEMARCACIÓ ICAB			
	TAXA RESOLUCIÓ	TAXA PENDÈNCIA	TAXA CONGESTIÓ
JSO Nº 1 BARCELONA	94%	116%	218%
JSO Nº 2 BARCELONA	98%	82%	182%
JSO Nº 3 BARCELONA	101%	71%	171%
JSO Nº 4 BARCELONA	89%	123%	224%
JSO Nº 6 BARCELONA	103%	92%	192%
JSO Nº 7 BARCELONA	105%	90%	190%
JSO Nº 8 BARCELONA	99%	94%	195%
JSO Nº 9 BARCELONA	90%	99%	201%
JSO Nº 10 BARCELONA	102%	87%	188%
JSO Nº 11 BARCELONA	94%	114%	216%
JSO Nº 12 BARCELONA	108%	89%	191%
JSO Nº 13 BARCELONA	94%	118%	222%
JSO Nº 14 BARCELONA	95%	89%	191%
JSO Nº 15 BARCELONA	109%	79%	180%
JSO Nº 16 BARCELONA	112%	71%	177%
JSO Nº 17 BARCELONA	100%	89%	190%
JSO Nº 18 BARCELONA	96%	129%	229%
JSO Nº 19 BARCELONA	94%	71%	177%
JSO Nº 20 BARCELONA	103%	65%	166%
JSO Nº 21 BARCELONA	91%	164%	265%
JSO Nº 22 BARCELONA	95%	93%	194%
JSO Nº 24 BARCELONA	75%	156%	256%
JSO Nº 25 BARCELONA	96%	135%	235%
JSO Nº 26 BARCELONA	90%	153%	253%

JSO Nº 27 BARCELONA	95%	110%	211%
JSO Nº 28 BARCELONA	92%	102%	208%
JSO Nº 29 BARCELONA	99%	82%	180%
JSO Nº 31 BARCELONA	101%	65%	166%
JSO Nº 32 BARCELONA	104%	64%	166%
JSO Nº 33 BARCELONA	97%	71%	170%

Gràfic 45. La Lupa. Distribució dels indicadors judicials en els Jutjats socials. Demarcació ICAB.

3.2 Tribunal Superior de Justícia. Sala Social

Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats

En el Gràfic 46 podem contemplar l'evolució, des de l'any 2010 fins a l'any 2015, dels assumptes ingressats a la Sala Social del Tribunal Superior de Justícia.

En aquest, podem veure com durant els primers anys de la sèrie, el nombre total d'assumptes ingressats mostra una tendència alcista, registrant-ne en l'any 2012, 53.671 expedients. És a finals d'aquest any quan entra en vigor la *Llei 10/2012, de 20 de novembre, per la qual es regulen determinades taxes en l'àmbit de l'Administració de Justícia i del Institut Nacional de Toxicologia i Ciències Forenses* (la famosa Llei de taxes). L'entrada en vigor d'aquesta norma, ha tingut una incidència notable en el moviment dels assumptes registrats en el TSJ, tal i com es pot veure a la gràfica. Així, a l'any 2013 veiem com es produeix un descens significatiu del volum d'assumptes registrats: 43.902 expedients, la xifra més baixa de la sèrie.

Sobre aquest particular, hem de fer referència al fet que gran part dels procediments que tenen entrada a la jurisdicció social (Gràfic 39), són susceptibles de ser recorreguts en suplicació, el coneixement i resolució del qual és competència del TSJ. Per tant, un volum d'assumptes potencialment recurrible molt important, unit a l'entrada en vigor de les taxes judicials, són la causa explicativa d'aquest descens tan brusc d'assumptes en l'any 2013.

A partir de llavors, veiem com de nou el volum d'assumptes que arriben al coneixement del TSJ, torna a registrar una progressió, encara que es segueix estant lluny de les xifres anteriors a la entrada en vigor de les taxes. Aquesta pujada que s'inicia en l'any 2014, es deu en part al fet de que el Tribunal Suprem arriba a un Acord No jurisdiccional en data de 5 de juny de 2013, pel qual als treballadors, als beneficiaris de prestacions de la Seguretat Social i als funcionaris, no se'ls exigeix el pagament de cap taxa en els assumptes laborals. No obstant, cal tenir en compte que no tots els Tribunals Superiors de Justícia apliquen dit Acord, com ara el de Galícia.

Tal va ser el rebuig de les taxes judicials per part de tots els operadors jurídics així com nombrosos sectors de la societat, que a l'any 2015 el Govern ha fet marxa enrere a les mateixes a través del *Reial decret llei 1/2015, de 27 de febrer, de mecanisme de segona oportunitat, reducció de càrrega financera i altres mesures d'ordre social*, ampliant l'exempció de les taxes judicials a tota persona física. Malgrat que en sentit estricte no és una eliminació total de les taxes judicials, sens dubte és una dada positiva que tindrà el seu reflex en els propers exercicis.

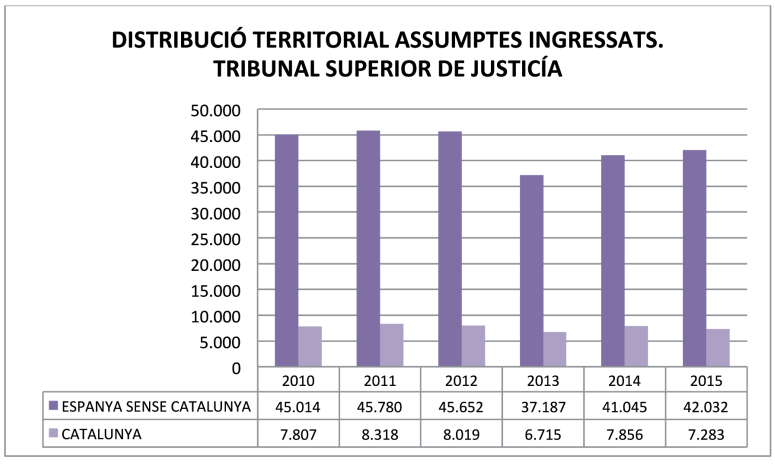

Gràfic 46. Distribució territorial assumptes ingressats. Tribunal Superior de Justícia.

Assumptes resolts

En el Gràfic 47, es fa una anàlisi de l'evolució territorial dels assumptes resolts pel Tribunal Superior de Justícia, en el període comprès entre l'any 2010 i 2015.

Pel que fa al comportament de la gràfica, veiem com aquesta es correspon amb l'evolució del volum d'assumptes ingressats, expressat en la gràfica anterior. En efecte, veiem com durant els primers anys es concentren els valors més alts referits a la resolució d'expedients, mentre que es produeix un descens dels mateixos en els últims anys de la sèrie.

D'altra banda, hem de destacar el fet de que al llarg dels últims anys, s'han resolt un major nombre d'assumptes que els registrats en un mateix exercici. Aquest fenomen, sens dubte reflecteix una dada positiva, i és que la resolució d'un major volum d'assumptes respecte als que s'ingressen, en un període de diversos anys, suposa que progressivament s'està reduint l'acumulació i adequant la càrrega de treball de l'Administració de Justícia a la necessitat real existent.

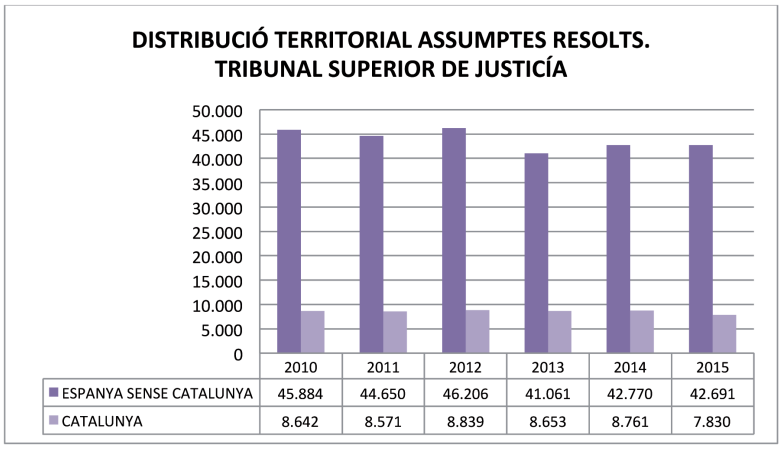

Gràfic 47. Distribució territorial assumptes resolts. Tribunal Superior de Justícia.

Assumptes pendents al finalitzar

En quant a la distribució d'assumptes pendents al finalitzar, en el Gràfic 48 podem contemplar les dades sobre aquests referits al TSJ, en el període comprès entre l'any 2010 i 2015.

Considerant una excepció registrada a l'any 2011, veiem com en termes generals l'evolució dels assumptes pendents al finalitzar, es mostra regressiva a mesura que es van succeint els anys. En efecte, d'un total de 29.693 assumptes pendents al finalitzar registrats a l'any 2010, passem a 19.545 a l'any 2015, el que implica un descens del 34%. Aquesta reducció es correspon amb el comportament de les gràfiques anteriorment comentades, relatives a l'entrada i resolució d'assumptes, pel que ens remetem al que s'ha exposat abans sobre les causes explicatives d'aquest fenomen.

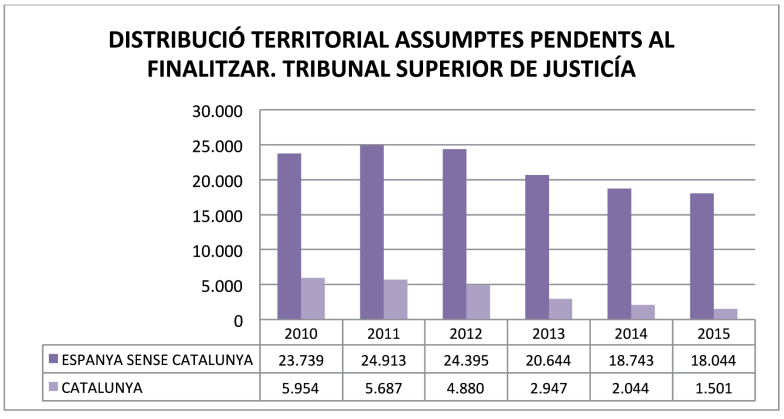

Gràfic 48. Distribució territorial assumptes pendents al finalitzar. Tribunal Superior de Justícia.

Principals indicadors judicials

Taxa de resolució

En el Gràfic 49 podem contemplar el desenvolupament de la taxa de resolució a la sala social del TSJ, distingint entre els àmbits territorials de: "Espanya sense Catalunya" i "Catalunya".

En aquest, veiem com la capacitat resolutiva del TSJ mostra certa estabilitat a mesura que se succeeixen els anys, ja que els nivells registrats en els dos territoris, amb oscil·lacions més o menys intenses al llarg de la seqüència, se situen en una forquilla que gira al voltant d'un 100% i un 120%. Cal destacar, que en consonància amb les dades analitzades sobre el moviment d'assumptes, la taxa de resolució s'intensifica lleugerament en els últims anys de la seqüència.

D'altra banda, hem de remarcar com la taxa de resolució registra uns valors més elevats en l'àmbit geogràfic de "Catalunya", al llarg de tota la seqüència.

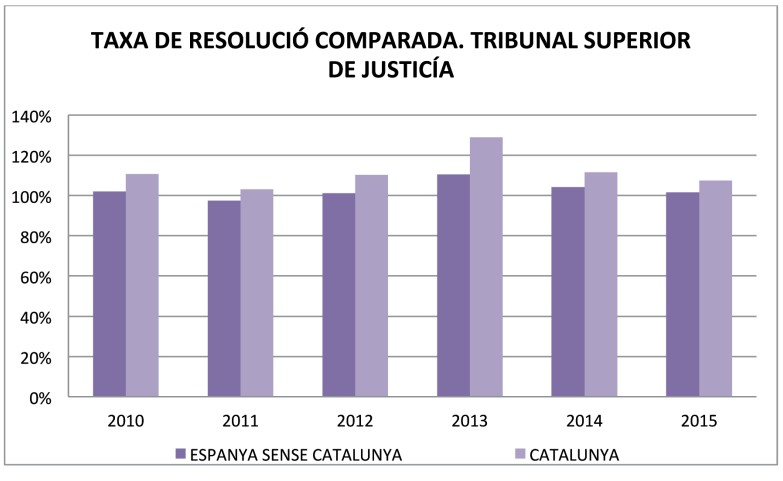

Gràfic 49. Taxa de resolució comparada. Tribunal Superior de Justícia.

Taxa de pendència

En el Gràfic 50, podem veure quin ha estat el comportament de la taxa de pendència a la sala social del TSJ, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En aquest, veiem com la tendència de la gràfica es mostra regressiva, especialment en el territori de "Catalunya". En efecte, en aquesta circumscripció vam passar d'una taxa del 69% a l'any 2010, a una altra del 19% a l'any 2015, el que suposa una increïble regressió del 72%. Aquest fenomen, s'ha de posar en relació amb la reducció d'assumptes que ha tingut lloc en els últims anys a causa, d'una banda, a la implantació de les taxes judicials en l'any 2012 i, d'altra banda, al descens de la litigiositat en la jurisdicció laboral per les causes esgrimides en l'apartat relatiu a la situació conjuntural i socioeconòmica del Mercat de Treball.

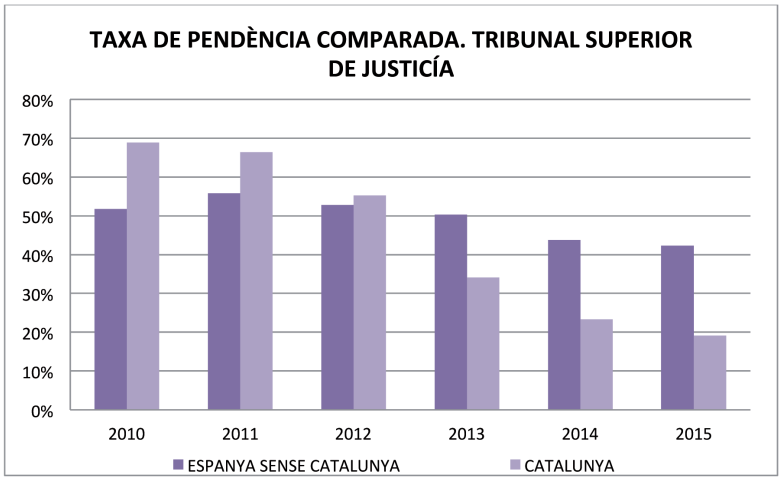

Gràfic 50. Taxa de pendència comparada. Tribunal Superior de Justícia.

Taxa de congestió

Pel que fa a la taxa de congestió, en el Gràfic 51 podem observar com ha estat aquesta al llarg del període 2010-2015, a la sala social del TSJ.

En aquest, veiem com es registra un descens progressiu de la taxa de congestió a mesura que es van succeint els anys. En efecte, passem d'una congestió mitjana del 160% en l'any 2010, a una altra del 131% a l'any 2015, fet que suposa una reducció del 18%.

No obstant això, veiem com la taxa de congestió segueix sent encara relativament elevada, i que la regressió registrada en els últims anys, no és tan acusada com en la que es produeix respecte a la taxa de pendència. Això implica que encara hi ha una manca d'adequació de la càrrega de treball que estan assumint els tribunals, respecte a les necessitats reals dels prestataris del servei de justícia.

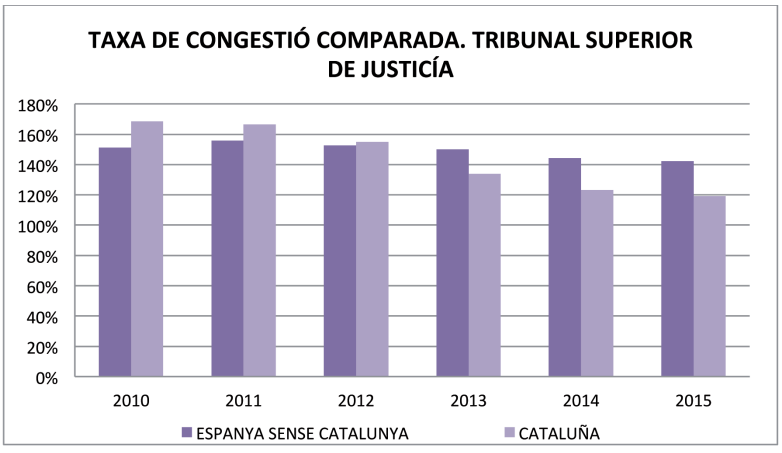

Gràfic 51. Taxa de congestió comparada. Tribunal Superior de Justícia.

4. Conciliacions

En apartats anteriors, s'ha fet referència a la importància que tenen els mecanismes previstos en la LRJS per l'evitació d'un procediment judicial, sobre la base d'una mediació, que pot tenir lloc en diversos moments des que es produeix el conflicte laboral.

Un d'aquests grans moments es concreta en l'art. 63 LRJS, que estableix com a requisit previ l'intent de dur a terme una Conciliació davant els serveis administratius territorials corresponents (SMAC), abans d'iniciar un procés judicial. La realització d'una mediació prèvia o conciliació, respon al doble propòsit de, per una banda, portar a les parts a la resolució extrajudicial del conflicte de forma amistosa, a través d'un acostament de posicions i, d'altra banda, alleujar la càrrega de treball dels òrgans jurisdiccionals que s'integren en l'ordre social.

Per aquest motiu, i perquè gran part dels assumptes que ingressen en la jurisdicció social (acomiadaments, reclamacions de quantitat i seguretat social), tenen com a requisit previ a la judicialització dels mateixos l'intent de conciliació, s'ha considerat oportú dedicar un epígraf específic a l'anàlisi de les dades relatives a les Conciliacions practicades al llarg dels últims anys.

En el Gràfic 52, podem observar l'evolució de les conciliacions individuals celebrades a Espanya, al llarg del període comprès entre els anys 2010 i 2015. En aquest, veiem com la tendència discorre de forma paral·lela a la litigiositat registrada en l'àmbit social (Gràfic 1). En efecte, a l'any 2013 té lloc el major nombre de conciliacions practicades a Espanya, amb un total de 529.067 expedients anotats.

A partir de llavors, veiem com es produeix una regressió de les mateixes, registrant-ne en l'any 2015 un total de 415.605 conciliacions.

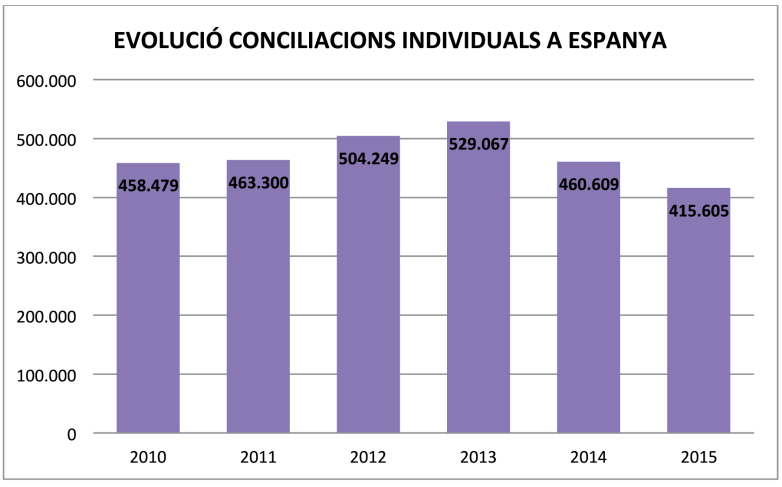

Gràfic 52. Evolució de les conciliacions individuals a Espanya.

Pel que fa al resultat de les Conciliacions, en el Gràfic 53 podem contemplar el detall numèric segons la seva classificació en les següents categories: "amb avinença", "sense avinença" i "intentades sense efecte i altres causes".

En aquest, s'observa com les conciliacions resultants "amb avinença", sempre han ocupat l'última posició al llarg de tota la seqüència temporal analitzada. No obstant això, veiem com a mesura que es van succeint els anys, es produeix un increment del nombre d'actes que se signen "amb avinença": de 56.044 conciliacions finalitzades "amb avinença" a l'any 2010, vam passar un total de 118.910 a l'any 2015, fet que suposa una progressió del 112%. Sens dubte, es tracta d'una dada positiva, i més tenint en compte que en els últims anys de la sèrie, el volum de conciliacions individuals practicades a Espanya, ha experimentat un descens a causa de la baixada de la litigiositat en l'àmbit social.

Les conciliacions que s'han signat com "intentades sense efecte i altres causes", experimenta un desenvolupament oposat al de les celebrades "amb avinença", amb un total de 142.737 anotades a l'any 2015; mentre que l'evolució de les que han resultat "sense avinença", ha registrat una tendència molt similar a la de la litigiositat laboral (Gràfic 1).

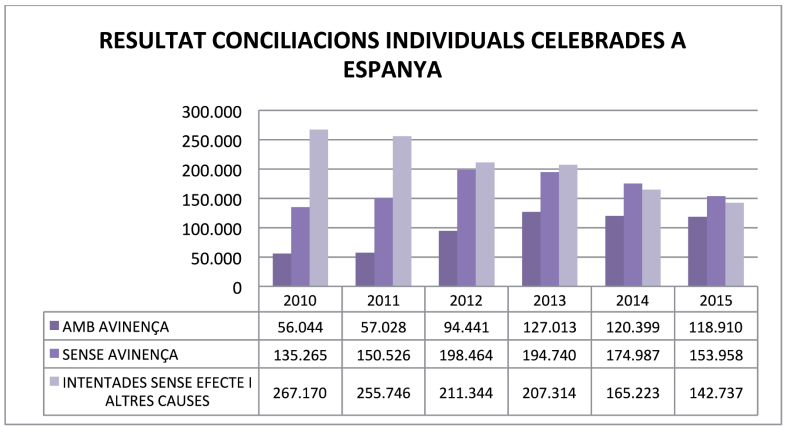

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
AMB AVINENÇA	56.044	57.028	94.441	127.013	120.399	118.910
SENSE AVINENÇA	135.265	150.526	198.464	194.740	174.987	153.958
INTENTADES SENSE EFECTE I ALTRES CAUSES	267.170	255.746	211.344	207.314	165.223	142.737

Gràfic 53. Resultat de les conciliacions individuals celebrades a Espanya.

En el Gràfic 54, podem veure el comportament de les dades relatives a les conciliacions practicades en l'àmbit geogràfic de Catalunya.

En termes generals, veiem com es produeix una regressió del 26% en el volum de conciliacions celebrades, ja que passem d'un total de 94.124 expedients a l'any 2010 a 74.889 a l'any 2015. Pel que fa a l'evolució de la tendència, veiem com aquesta presenta una petita diferència respecte a la resta d'Espanya, que es concreta en una tendència regressiva registrada durant els primers anys de la sèrie, amb un moderat increment en l'any 2013, en el qual se celebren un total de 93.254 conciliacions.

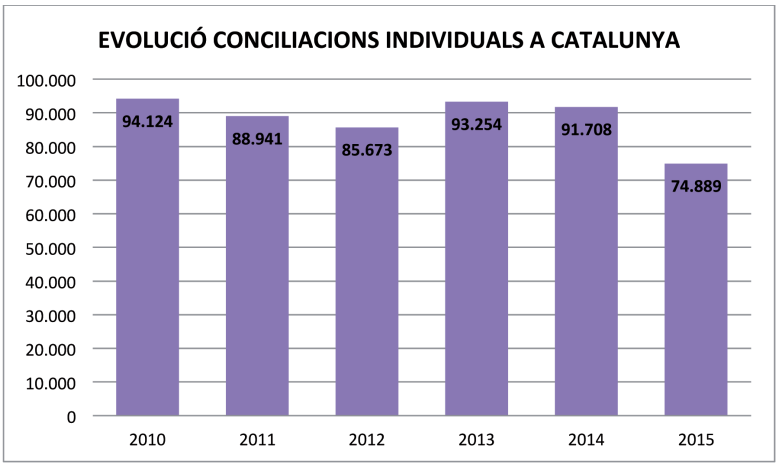

Gràfic 54. Evolució de les conciliacions individuals a Catalunya.

En el Gràfic 55, es duu a terme l'anàlisi dels resultats de les conciliacions celebrades a Catalunya, des de l'any 2010 fins a l'any 2015.

En aquest, veiem com els resultats de les conciliacions registrades a Catalunya, segueixen la mateixa pauta que les celebrades a Espanya, encara que amb les oscil·lacions pròpies reflectides en el gràfic anterior. Pel que, ens remetem al que s'ha exposat anteriorment, pel que fa a la tendència experimentada.

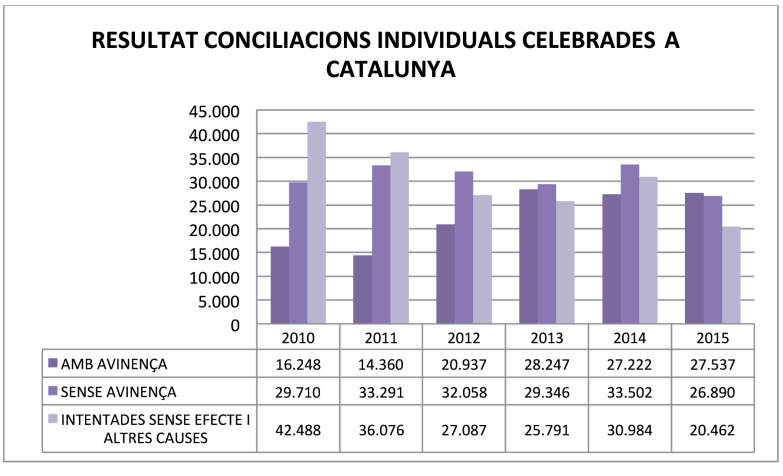

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
AMB AVINENÇA	16.248	14.360	20.937	28.247	27.222	27.537
SENSE AVINENÇA	29.710	33.291	32.058	29.346	33.502	26.890
INTENTADES SENSE EFECTE I ALTRES CAUSES	42.488	36.076	27.087	25.791	30.984	20.462

Gràfic 55. Resultat de les conciliacions individuals celebrades a Catalunya.

En el Gràfic 56, tenim una taula en la qual es reflecteixen les principals matèries que van motivar una conciliació individual al llarg de l'any 2015: "acomiadaments", "reclamacions de quantitat" i "sancions i causes diverses".

En aquesta, veiem com la major part d'assumptes que van motivar la celebració d'una conciliació, versaven sobre la impugnació d'un acomiadament, circumstància que es reprodueix en tots els territoris analitzats, amb xifres superiors al 50% sobre el total.

MATÈRIES QUE VAN MOTIVAR UNA CONCILIACIÓ INDIVIDUAL. ANY 2015				
	ACOMIADA-MENTS	RECLAMACIONS DE QUANTITAT	SANCIONS I CAUSES VARIES	TOTAL
ESPANYA	204.754	157.354	53.497	415.605
CATALUNYA	44.284	24.399	6.206	74.889
BARCELONA (PROVÍNCIA)	36.746	20.010	4.763	61.519

Gràfic 56. Matèries que van motivar una conciliació individual. Any 2015.

5. Fons de Garantia Salarial

El Fons de Garantia Salarial (en endavant FOGASA) és un organisme autònom adscrit al Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social, amb personalitat jurídica i capacitat d'obrar per al compliment dels seus fins, que no són altres que garantir la percepció de salaris deguts i indemnitzacions insatisfetes per part d'empresaris que es trobin en una situació d'insolvència i de concurs. Aquesta institució està prevista en l'art. 33 ET i en el *Reial Decret 505/1985, de 6 de març, sobre organització i funcionament del Fons de Garantia Salarial*.

A causa de la importància de les funcions que exerceix, s'ha considerat oportú incorporar un epígraf específic que analitzi les dades relatives al FOSAGA, per tal d'obtenir una informació més completa de les principals fites que formen part, tant administrativa com judicialment, de l'ordre social.

Però abans, i sent un dels seus propòsits assegurar la percepció de salaris i indemnitzacions no satisfetes, per part d'empresaris que es trobin en una situació d'insolvència i de concurs, hem de fer referència a l'evolució de les empreses que es troben en una situació concursal. Així, en el Gràfic 57, podem veure el desenvolupament de les dades relatives a les empreses en concurs, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En termes generals, veiem com aquesta es correspon amb les principals dades registrades sobre la situació conjuntural i socioeconòmica del nostre país abans analitzada per tal d'emmarcar l'escenari en el qual es mou l'àmbit jurisdiccional social. Durant els primers anys de la sèrie, veiem com es produeix un augment del nombre d'empreses en concurs, tant a Espanya com a Catalunya, fins situar-se a l'any 2013 en un total de 1.866. A partir d'aquí, veiem com s'inicia una nova etapa en què la tendència es caracteritza per mostrar una regressió de les empreses en concurs, fins a situar-se a nivells similars a l'any 2010.

En efecte, tal i com s'ha comentat anteriorment, s'ha produït una lleugera reactivació de l'economia, ostensiblement més visible en el territori de "Catalunya", tot i que hem d'indicar que aquesta descansa encara en una alta temporalitat en la contractació (Gràfic 3).

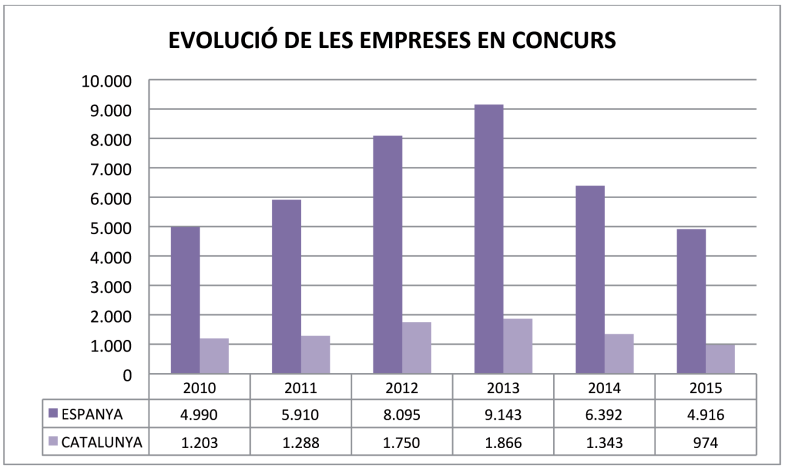

Gràfic 57. Evolució de les empreses en concurs.

En el Gràfic 58, podem veure el desenvolupament del volum d'expedients tramitats davant el FOGASA, des de l'any 2010 fins al 2015.

Pel que fa a l'evolució de la gràfica, veiem com aquesta mostra un increment progressiu del nombre d'assumptes ingressats al FOGASA, fins l'any 2012 en el qual s'ingressen un total de 160.036 assumptes a "Espanya", dels quals 31.212 es corresponen amb "Catalunya". A l'any 2013, es registra un lleuger descens del volum d'assumptes tramitats, mentre que a l'any 2014, veiem com es produeix un destacable augment d'expedients.

La justificació a aquest fenomen registrat es deu, en primer lloc, a l'acumulació d'assumptes que s'ha vingut arrossegant al llarg dels primers anys de la sèrie, a causa del augment de la litigiositat laboral i l'increment d'empreses en situació d'insolvència. En efecte, l'any 2014 reflexa part d'aquesta acumulació, així com la cresta registrada a l'any 2013 relativa a l'evolució de les empreses en concurs, abans comentada.

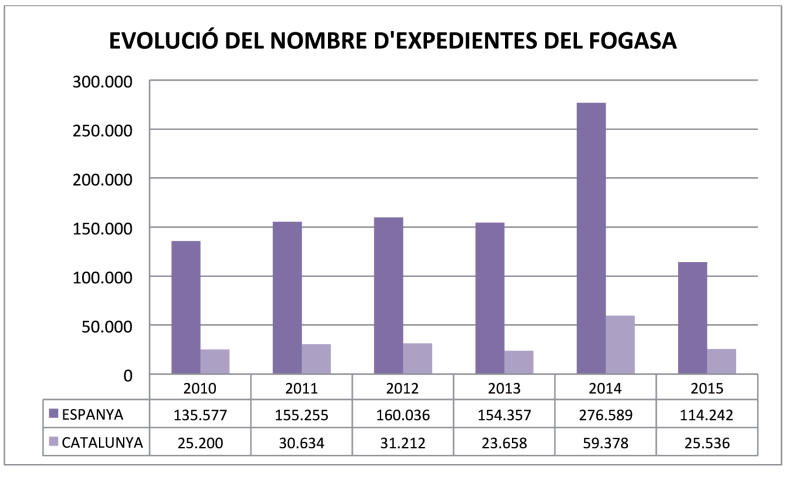

Gràfic 58. Evolució del nombre d'expedients del FOGASA.

En el Gràfic 59, podem observar una taula en la qual es fa referència a l'evolució d'expedients i ordres de pagament del FOGASA tramitades a Espanya. D'acord amb el que s'ha comentat, veiem com el volum d'expedients i empreses afectades, creix de forma gradual a mesura que se succeeixen els anys. Això no obstant, a l'any 2015 veiem com es registra un descens notable en les magnituds que reflecteixen el nombre d'expedients i empreses.

També s'han diferenciat altres categories dins de la taula, per tal d'oferir una informació més completa sobre les circumstàncies que envolten la tramitació dels expedients davant FOGASA. En efecte, s'han diferenciat les categories de "treballadors", "salaris" i "indemnitzacions", l'evolució es correspon amb el nombre d'expedients registrats en un determinat any, així com l'increment de les empreses en situació concursal.

EVOLUCIÓ EXPEDIENTS I ORDRES DE PAGAMENT FOGASA A ESPANYA					
	EXPEDIENTS	EMPRESES	TREBALLADORS	SALARIS	INDEMNITZACIONS
2010	135.577	68.643	232.722	448.021.671	838.979.085
2011	155.255	79.192	252.159	519.671.890	980.310.612
2012	160.036	83.822	254.931	501.974.790	1.028.113.575
2013	154.357	81.959	234.686	400.426.931	973.182.914
2014	276.589	122.099	389.472	694.608.011	1.593.991.834
2015	114.242	43.112	165.288	385.363.976	751.181.174

Gràfic 59. Evolució d'expedients i ordres de pagament del FOGASA a Espanya.

En el Gràfic 60 podem veure una taula en la qual es repliquen el mateixos paràmetres analitzats en la gràfica anterior, encara que referits a l'àmbit geogràfic de "Catalunya". Pel que fa al desenvolupament de la tendència d'aquesta, veiem com transcorre de manera similar a la registrada a "Espanya", pel que ens remetem al que s'ha exposat abans.

EVOLUCIÓ EXPEDIENTS I ORDRES DE PAGAMENT FOGASA A CATALUNYA					
	EXPEDIENTS	EMPRESES	TREBALLADORS	SALARIS	INDEMNITZACIONS
2010	25.200	14.272	44.201	84.384.927	190.430.417
2011	30.634	16.144	51.597	128.224.852	230.823.227
2012	31.212	16.039	49.315	109.957.241	228.801.507
2013	23.658	11.901	37.753	85.410.471	217.098.362
2014	59.378	27.820	84.147	149.418.164	254.747.130
2015	25.536	9.833	38.451	98.202.831	183.025.509

Gràfic 60. Evolució d'expedients i ordres de pagament del FOGASA a Catalunya.

6. Execucions

Assumptes ingressats

En el Gràfic 61, podem observar com ha estat l'evolució del nombre total de procediments d'execució registrats en la Jurisdicció social, des de l'any 2010 fins a l'any 2015.

En aquest, podem veure com després d'unes lleugeres fluctuacions registrades al llarg dels primers anys de la sèrie, la tendència dels processos d'execució experimenta un decreixement progressiu a partir de l'any 2013. El comportament de la indicada gràfica, es correspon amb els volums registrats en els òrgans jurisdiccionals de l'ordre social (Gràfic 17). En efecte, el nombre de processos d'execució iniciats a l'any 2010 va ser de 95.962 assumptes, passant a un total de 73.601 expedients a l'any 2015, representant una regressió del 23%.

Pel que fa al detall dels territoris, veiem com es produeix una aparent discordança entre el nombre de procediments d'execució iniciats en la "demarcació ICAB", amb el volum d'assumptes registrats en aquest mateix territori. Així, en el Gràfic 17 vam poder veure com es van anotar un total de 34.478 expedients a l'any 2015, mentre que en el Gràfic 61 ara analitzat, només s'inicien 395 procediments d'execució. A continuació, exposarem la causa que justifica aquesta aparent divergència.

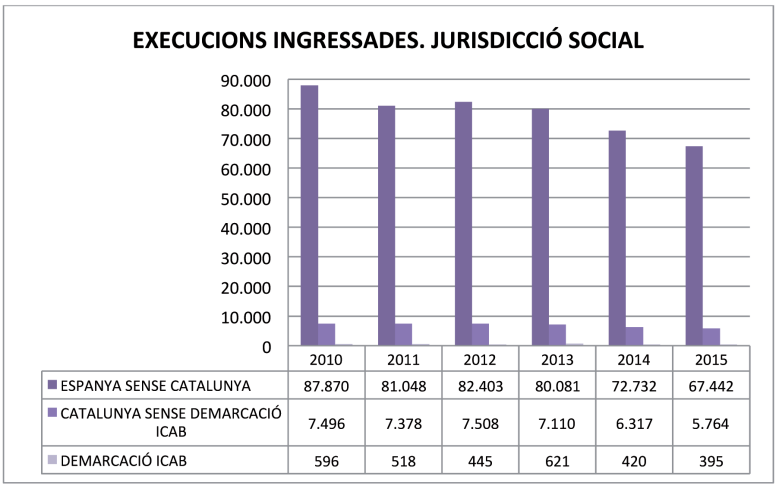

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	87.870	81.048	82.403	80.081	72.732	67.442
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	7.496	7.378	7.508	7.110	6.317	5.764
DEMARCACIÓ ICAB	596	518	445	621	420	395

Gràfic 61. Execucions ingressades. Jurisdicció social.

En el Gràfic 62, es fa una relació dels procediments d'execució ingressats en aquells Jutjats Socials que s'han especialitzat en aquesta matèria.

L'art. 237.4 LRJS estableix que *"on hi hagi diversos Jutjats Socials es pot establir, en els termes que preveu la Llei orgànica del poder judicial, que el coneixement de les execucions s'assumeixin en exclusiva per determinats jutjats de la mateixa circumscripció, amb exclusió total o parcial del repartiment d'altres assumptes"*. Això no obstant, tal i com podem observar a la gràfica, dels 345 Jutjats Socials que existeixen a Espanya, tan sols 4 s'han especialitzat en matèria d'execució, d'acord amb el que preveu el precepte indicat.

D'aquests 4 òrgans especialitzats, 3 estan a Barcelona: els Jutjats Socials núm. 5, núm. 23 i núm. 30. I aquest és el motiu de la divergència a la qual fèiem referència a l'inici del present bloc, en relació als procediments d'execució ingressats en l'àmbit social. En efecte, per qüestions de metodologia estadística, el CGPJ ha volgut diferenciar les dades relatives a aquests òrgans judicials en concret, motiu pel qual els hem dedicat una gràfica en particular.

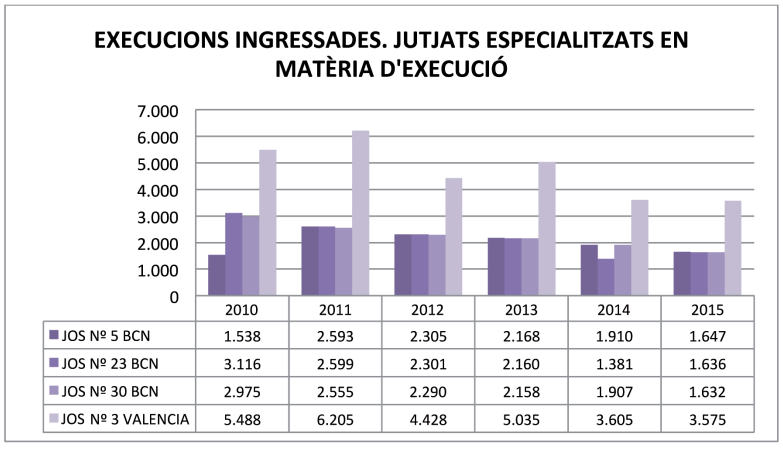

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
JOS Nº 5 BCN	1.538	2.593	2.305	2.168	1.910	1.647
JOS Nº 23 BCN	3.116	2.599	2.301	2.160	1.381	1.636
JOS Nº 30 BCN	2.975	2.555	2.290	2.158	1.907	1.632
JOS Nº 3 VALENCIA	5.488	6.205	4.428	5.035	3.605	3.575

Gràfic 62. Execucions ingressades. Jutjats especialitzats en matèria d'execució.

Assumptes resolts

En el Gràfic 63, podem contemplar l'evolució dels procediments d'execució resolts en el període comprès entre els anys 2010 i 2015, fent distinció entre els àmbits territorials de: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB ".

En aquest, veiem com en termes generals es reprodueix la pauta marcada pels assumptes ingressats anteriorment, analitzada de manera que després d'uns primers anys en què el volum d'assumptes creix de forma progressiva, a partir de l'any 2013 s'inicia un descens moderat de els mateixos.

Pel que fa a l'anàlisi dels territoris, tots presenten un comportament molt similar, amb una petita excepció registrada a la "demarcació ICAB" a l'any 2011, en què es produeix un lleuger descens del nombre d'assumptes resolts. No obstant això, per fer-nos una idea més completa sobre els processos d'execució en la "demarcació ICAB", hem de recordar l'existència de 3 òrgans especialitzats, els detalls numèrics dels quals s'han exposat en la gràfica anterior.

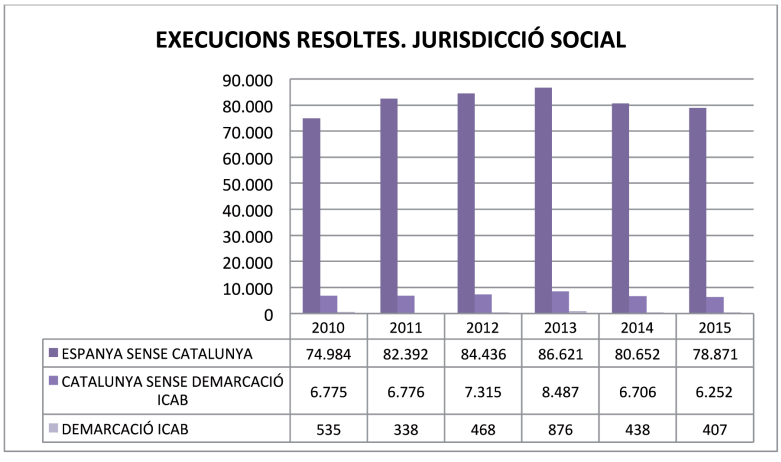

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	74.984	82.392	84.436	86.621	80.652	78.871
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	6.775	6.776	7.315	8.487	6.706	6.252
DEMARCACIÓ ICAB	535	338	468	876	438	407

Gràfic 63. Execucions resoltes. Jurisdicció social.

Assumptes pendents en finalitzar

Pel que fa als processos d'execució pendents al finalitzar, en el Gràfic 64 s'analitza el comportament de les dades referides a aquests, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

D'acord amb el manifestat anteriorment, els processos d'execució pendents al finalitzar registren una constant regressió, conforme es van succeint els anys. Així, d'un total de 69.579 processos pendents a l'any 2010, passem a 51.830 a l'any 2015, el que implica una reducció del 26%.

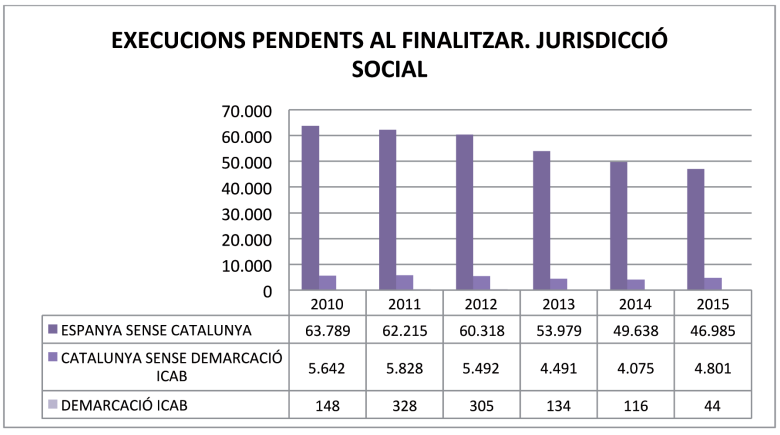

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	63.789	62.215	60.318	53.979	49.638	46.985
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	5.642	5.828	5.492	4.491	4.075	4.801
DEMARCACIÓ ICAB	148	328	305	134	116	44

Gràfic 64. Execucions pendents en finalitzar. Jurisdicció social.

7. Conclusions

L'objectiu de l'anàlisi dut a terme en el present capítol, és determinar l'estat dels òrgans judicials que s'integren en l'àmbit laboral, amb vista a la seva capacitat resolutiva, així com a la situació de congestió dels mateixos.

En primer lloc, a l'any 2015 veiem com la taxa de litigiositat referida a la jurisdicció social, confirma la tendència regressiva iniciada a l'any anterior, situant-se en un 8,60%, la xifra més baixa de la sèrie des que va esclatar la crisi. Tanmateix, en el Gràfic 1 veiem com aquesta segueix estant per sobre dels nivells registrats abans de la recessió econòmica.

La jurisdicció social, a causa de la naturalesa pròpia dels assumptes dels què s'ocupa, presenta una permeabilitat més o menys intensa al desenvolupament de la conjuntura socioeconòmica del Mercat de Treball. En efecte, en el Gràfic 5 veiem que a l'any 2015 es registra un increment dels contractes laborals subscrits, tant a Espanya com a Catalunya. No obstant això, hem d'advertir que la major part d'aquests contractes són de durada determinada, i això malgrat que la temporalitat en la contractació en el dret laboral espanyol, té caràcter excepcional, necessitant una justa causa que motivi que el mateix no hagi de ser celebrat per temps indefinit.

L'augment de la contractació en l'any 2015, ha suposat un descens en la taxa d'atur i un increment en la taxa d'ocupació. Això s'ha reflectit en la pujada tant del nombre d'afiliats com del volum d'empreses inscrites en el sistema de la Seguretat Social. Creix també el nombre de treballadors autònoms en termes generals, a causa de la migració cap a noves formes de treball, lligades a la figura del "emprenedor" i a les "start-ups", com a reflex d'una societat cada vegada més global i un mercat cada vegada més liberalitzat.

De forma correlativa veiem com baixa el volum de beneficiaris d'una prestació per desocupació (Gràfic 14), tot i que hem d'advertir que part d'aquests aturats, han patit un pelegrinatge entre els diferents nivells prestacionals (contributiu, assistencial i RAI), motivat per les altes taxes d'atur registrades al llarg dels últims anys. També, en el Gràfic 16 veiem com augmenten el nombre de pensions contributives a càrrec del sistema de Seguretat Social, fins als 9.360.799 a l'any 2015.

En segon lloc, pel que fa al volum d'assumptes ingressats en termes generals en l'ordre social (Gràfic 17), veiem com a l'any 2015 es registra una regressió del 11% respecte a l'any 2010. Aquest

comportament, es correspon amb el desenvolupament que ha experimentat el Mercat de Treball en el nostre país en els últims anys. Quant a la "demarcació ICAB", veiem com aquesta presenta un major volum d'assumptes ingressats respecte del territori de "Catalunya sense demarcació ICAB", tot i que aquest últim ocupa una major extensió geogràfica. Això es deu a la heterogeneïtat pròpia de cada partit judicial i que en l'àmbit competencial del ICAB es concreta, en què estem davant d'un territori més urbà, amb una major densitat de població i amb una major activitat econòmica i industrial.

Aquest descens del nombre d'assumptes registrats, té el seu reflex en l'augment de la taxa de resolució (Gràfic 25), sent aquesta del 105% a l'any 2015. No obstant això, en la "demarcació ICAB", la taxa de resolució registrada (97%), és lleugerament inferior respecte als altres àmbits geogràfics analitzats. Això es deu a les característiques pròpies de la "demarcació ICAB" abans comentades, que fan que es registri una major litigiositat en aquest territori (Gràfic 2).

Disminueixen de forma correlativa les taxes de pendència i de congestió en termes generals, registrant-ne en l'any 2015 un 75% i un 178%, respectivament. Això reflecteix d'una banda, un augment de la capacitat resolutiva dels òrgans jurisdiccionals i, d'altra banda, un descens en l'acumulació que venien arrossegant els mateixos des de l'esclat de la crisi econòmica.

En tercer lloc, veiem com en l'any 2015 baixa el nombre de Conciliacions registrades fins als 415.605 expedients (Gràfic 52), de forma correlativa al descens experimentat en la taxa de litigiositat abans comentada. Una dada a destacar, és que es manté la tendència pel que fa a la reducció de la distància entre les conciliacions signades "amb avinença" respecte a les celebrades "sense avinença" o "intentades sense efectes i altres causes". La institució de la Conciliació, juga un paper important dins del sistema processal laboral, a causa que es configura com a requisit previ a la interposició d'una demanda, alliberant amb això part de la càrrega de treball a la qual s'han d'enfrontar els nostres Tribunals.

Pel que fa al FOGASA, el descens de les empreses en concurs registrades a l'any 2015, ha fet que disminueixi de forma correlativa el volum d'expedients tramitats en el mateix any (Gràfic 58).

En conclusió, l'anàlisi previ del context socio econòmic i conjuntural del nostre Mercat de Treball, ens ha permès veure la permeabilitat del mateix en l'ordre social, a causa de la naturalesa dels principals assumptes (Gràfic 39) sobre els quals resol aquesta jurisdicció: acomiadaments, reclamacions de quantitat i procediments en matèria de Seguretat Social.

L'àmbit Penal

1. Introducció

En el present capítol, portarem a terme l'anàlisi de l'activitat judicial relativa als òrgans jurisdiccionals que s'integren en l'ordre penal. El Dret penal és aquella branca de l'ordenament jurídic que regula l'ús de la força per part dels poders públics, a fi de tutelar els valors i principis bàsics que possibiliten la convivència i la pau social.

El marc normatiu de referència el trobem en *Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal*, que tipifica les conductes que per ser constitutives de delicte o falta (fins l'1 de juliol de 2015) poden ser castigades per part del estat amb la imposició d'una pena criminal. El Codi Penal ha experimentat diverses modificacions legislatives, de les quals hem de destacar per la seva importància la *Llei Orgànica 1/2015, de 30 de març*. A través d'aquesta reforma s'ha suprimit la qualificació jurídica de "falta", regulant algunes de les conductes conceptuades com a tal abans de la reforma, sota la nova figura del "delicte lleu" i redirigint altres cap a altres branques de l'ordenament jurídic. La desregulació de les "faltes" va entrar en vigor el passat 1 de juliol de 2015. No obstant això, com les últimes dades actualitzades d'aquest informe es refereixen a l'exercici 2015, se segueix fent referència a les mateixes.

A més del Codi Penal, hi ha nombroses lleis especials, com la *Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la Violència de Gènere, la Llei Orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors*, o la *Llei Orgànica 1/1979, de 26 de setembre, general penitenciària*. Aquestes lleis, s'ocupen d'una sèrie matèries i assumptes que, per la seva naturalesa i característiques pròpies, es fa aconsellable que es regulin de manera específica per tal d'oferir una millor resposta en termes d'eficàcia i tutela judicial. D'altra banda, hem de tenir en compte la potestat sancionadora de l'administració que, juntament amb el Dret

Penal, permeten garantir el lliure exercici dels drets i llibertats dels ciutadans, a través de l'actuació dels Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat. Per això, els diferents cossos policials es doten de les eines necessàries i, en estreta col·laboració amb les diferents instàncies judicials i fiscals, permetran el desenvolupament dels pertinents protocols d'actuació en matèria de seguretat en funció dels fets penals coneguts per part d'aquells.

Pel que fa a la metodologia utilitzada en l'estudi de l'activitat jurisdiccional dins de l'àmbit penal, s'ha estructurat el Capítol en quatre grans apartats. En primer lloc, sota l'epígraf de "Part general", portarem a terme l'anàlisi de la taxa de litigiositat penal, així com l'estudi del moviment judicial dels assumptes que s'han tramitat davant els òrgans judicials que s'integren en aquesta Jurisdicció, aplicant sobre els mateixos una sèrie d'indicadors judicials per tal de conèixer quin és l'estat en què es troben.

A continuació, en un segon bloc que porta per títol "Penal per òrgans jurisdiccionals", s'analitza l'activitat judicial registrada al llarg dels últims anys, en els següents òrgans judicials: Jutjats de Primera Instància i Instrucció, Jutjats Penals, Audiències Provincials i Tribunal Superior de Justícia. Aquests òrgans, si bé no son els únics que administren justícia en el marc de la jurisdicció penal, representen un volum important de la litigiositat que es produeix en la mateixa.

En tercer lloc, en l'apartat de "Penal per especialitats" s'analitza l'activitat d'aquells òrgans que s'han especialitzat en el coneixement i resolució d'aquelles matèries les lleis de referència de les quals s'han esmentat abans, i que són: Jutjats de Menors, Jutjats de Vigilància Penitenciària i Jutjats de Violència sobre la Dona. L'especialització orgànica de l'Administració de Justícia permet obtenir millors ràtios tant a nivell quantitatiu (major nombre d'assumptes resolts en un menor temps), com a nivell qualitatiu (una millor tasca integradora i interpretativa de la normativa d'afectació), el que sens dubte contribueix a la prestació d'un servei públic de qualitat.

En quart lloc, s'analitza l'activitat judicial que gira entorn als procediments d'execució dins de la Jurisdicció penal. L'execució suposa el tancament del cicle judicial d'un assumpte, ja que permet la realització de la tutela judicial efectiva mitjançant el compliment forçós dels pronunciaments continguts en una Sentència ferma en els seus propis termes, d'acord amb el mandat constitucional contingut en l'art . 117.3 de la nostra Carta Magna de "jutjar i fer executar el jutjat".

Tanca el Capítol l'epígraf de "Conclusions", en el qual es recullen les dades i circumstàncies més ressenyables extretes a partir de l'anàlisi elaborat en els apartats previs.

2. Part general

2.1 Litigiositat

La taxa de litigiositat o litigació, és un indicador estadístic que posa en relació el volum d'assumptes que s'han tramitat davant els òrgans jurisdiccionals d'una determinada jurisdicció o àmbit territorial, amb la densitat de població resident al mateix en un concret període temporal. La fórmula que resumeix el que s'ha exposat és: **Litigiositat = Assumptes ingressats X 1000 / Població**.

Aquesta ens permet saber quina és la càrrega de treball a la qual s'han d'enfrontar els òrgans judicials, en aquest cas de la Jurisdicció penal. Posada en relació amb la resta dels indicadors judicials que s'analitzen al llarg del Capítol, ens permet saber en quina situació es troben els Tribunals al nostre

país, i quina ha estat la seva evolució al llarg dels últims anys. En el gràfic 1 s'analitza l'evolució anual de la taxa de litigiositat registrada pels òrgans judicials que s'integren en l'àmbit penal, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015. En aquest, podem diferenciar dos grans etapes relatives a la tendència de la taxa de litigació.

La primera d'elles, que va des de l'any 2010 fins a l'any 2009, es caracteritza per mostrar una taxa de litigiositat a l'alça. En efecte, la mateixa experimenta un augment progressiu a mesura que es van succeint els anys: a l'any 2010 la taxa de litigiositat penal se situa en un 139%, mentre que a l'any 2009 aquesta arriba a un 150%, la xifra més alta de la sèrie. Sobre el comportament de la taxa de litigiositat en aquesta primera etapa, hem de tenir en compte una sèrie de consideracions. D'una banda, molts autors consideren que la promulgació del Codi Penal de 1995, així com les seves successives reformes, ha suposat l'enduriment de les penes en determinats tipus delictius. D'altra banda, estem en una societat cada vegada més globalitzada, i la criminalitat no és aliena a aquesta circumstància. En efecte, al llarg dels últims anys, s'ha produït un augment de la complexitat de certes conductes delictives, traspassant en alguns casos els límits fronterers d'un país. Altres factors que han influït en l'augment de la conflictivitat penal en aquest període, ha estat l'increment de la població. Espanya ha passat de ser un país d'emigrants a un país que rep importants fluxos migratoris, sobretot en el referit període, coincidint amb una etapa de plena expansió econòmica. D'altra banda, l'enduriment del discurs polític ha pogut influir en l'adopció d'unes polítiques de caràcter més repressiu i no tant de reinserció.

A partir de l'any 2010, veiem com es produeix un canvi de tendència, de manera que en aquesta segona etapa la litigiositat en l'àmbit penal registra un descens progressiu. A l'any 2015, la taxa de litigació registrada és d'un 128%, la xifra més baixa de la sèrie. I és que, en contra del manifestat per certs discursos que defensen que l'augment de la criminalitat va lligat a la recessió econòmica, la veritat és que a partir de l'any 2010, la taxa de delinqüència així com el volum de fets penals coneguts, registra un descens progressiu a mesura que es van succeint els anys, segons informes publicats pels Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat. També, l'aprovació de la *LO 5/2010, de 22 de juny, per la qual es modifica el CP*, ha influït en aquest descens de la litigiositat penal, tal i com s'exposarà més endavant.

Finalment, veiem com el descens que es registra a l'any 2015, és més accentuat respecte al anotat en els anys anteriors. En efecte, mentre que en els exercicis precedents la variabilitat entre els mateixos girava al voltant de 3 o 4 punts percentuals, el salt que es produeix en l'últim any respecte al 2014 és de 7 punts. A l'any 2015 s'ha produït una importantíssima reforma que, si bé la seva incidència es podrà apreciar d'una forma més clara a partir dels pròxims exercicis, hem de tenir en compte a l'hora d'analitzar les dades contingudes en el present Capítol. Es tracta de la *Llei Orgànica 1/2015, de 30 de març, per la qual es modifica la Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal*, i que va entrar en vigor el passat 1 de juliol de 2015. Entre altres mesures, la reforma suprimeix la figura de la "falta", tipificant moltes de les conductes com "delictes lleus", però deixant també fora de l'ordre penal, el coneixement d'alguns fets a favor d'altres jurisdiccions.

A nivell processal hem de destacar la reforma de la Llei d'enjudiciament criminal operada per la *Llei Orgànica 13/2015, de 5 d'octubre, de modificació de la Llei d'enjudiciament criminal per a l'enfortiment de les garanties processals i la regulació de les mesures d'investigació tecnològica* i la *Llei 41/2015, de 5 d'octubre, de modificació de la Llei d'enjudiciament criminal per a l'agilització de la justícia penal i l'enfortiment de les garanties processals*.

Les reformes legislatives que s'han dut a terme tant a nivell de dret substantiu com a nivell processal, malgrat que el seu impacte es podrà valorar de forma plena a partir dels pròxims exercicis, han influït en el descens de la litigiositat penal registrada al 2015 que, tal com es pot apreciar a la gràfica, es

produeix d'una manera més accentuada respecte a exercicis anteriors. Al llarg del Capítol, farem referència als concrets canvis que ja "s'han deixat notar" en l'activitat judicial registrada a l'any 2015. Per exemple, els atestats policials sense autor conegut, no provocaran l'obertura de diligències judicials, contribuint amb això a la racionalització dels recursos disposats per l'Administració de Justícia en l'àmbit penal.

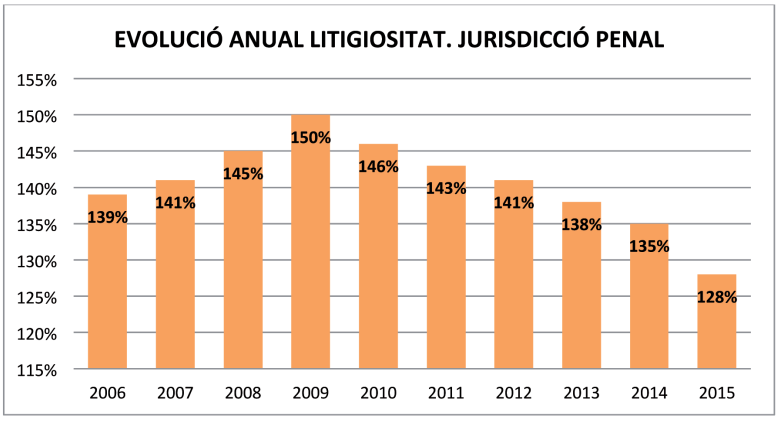

Gràfic 1. Evolució anual de la litigiositat. Jurisdicció penal.

En el Gràfic 2 podem veure una comparativa territorial de la taxa de litigiositat penal, distingint entre les següents demarcacions: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i "demarcació ICAB".

En termes generals, veiem com es reprodueix la tendència regressiva apuntada en la gràfica anterior, en totes les circumscripcions analitzades. No obstant això, la taxa de litigiositat varia de forma notable, en funció del concret àmbit territorial al qual es refereix. Així, a "Espanya sense Catalunya" es registra una taxa de litigació que situa en una mitjana del 140%; mentre que a "Catalunya sense demarcació ICAB", la mateixa gira al voltant del 100%.

A la "demarcació ICAB", la taxa de litigiositat és ostensiblement més alta respecte a les altres dues circumscripcions analitzades. En efecte, aquesta se situa en una mitjana del 192%. La diferència en el comportament de la conflictivitat judicial en funció del concret territori a què ens referim, rau en l'heterogeneïtat pròpia dels partits judicials que s'integren en cadascun dels esmentats àmbits. Els partits judicials que formen part de l'àmbit competencial de l'ICAB, es caracteritzen per tenir una major densitat de població i per registrar una activitat econòmica i industrial més gran.

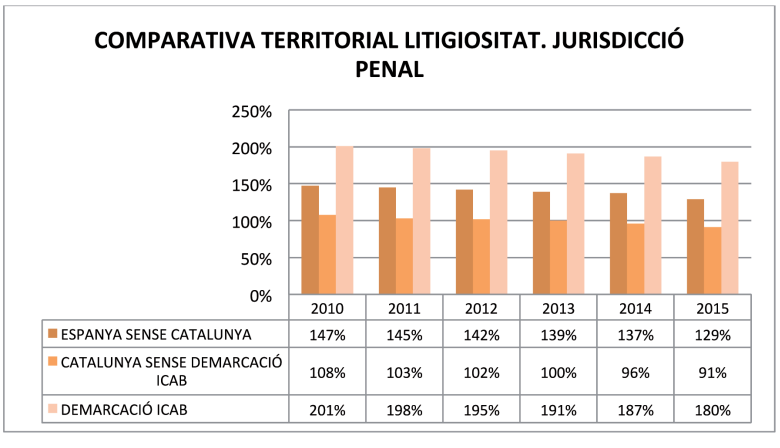

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	147%	145%	142%	139%	137%	129%
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	108%	103%	102%	100%	96%	91%
DEMARCACIÓ ICAB	201%	198%	195%	191%	187%	180%

Gràfic 2. Comparativa territorial de la taxa de litigiositat. Jurisdicció penal.

En el Gràfic 3 podem veure una taula amb l'evolució anual dels fets penals coneguts a Catalunya, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015. Les dades s'han extret del Pla de Seguretat de Catalunya 2016-2019, així com de l'IDESCAT .

El Pla de Seguretat de Catalunya, és l'instrument metodològic a partir del qual la Generalitat i els Cossos i Forces de Seguretat de Catalunya, elaboren i implementen les polítiques, previsions, actuacions i mesures en matèria de convivència i seguretat de les persones i els béns. Un dels elements més importants a l'hora d'analitzar la litigiositat i la seva afectació en l'activitat dels tribunals que s'integren en l'àmbit penal, és el coneixement dels fets penalment rellevants produïts en un determinat període. Per a això, hem de definir les principals fonts d'informació disponibles, tenint en compte la dificultat que hi ha a l'hora de conèixer els fets delictius. En efecte, molts delictes i faltes no arriben al coneixement de les autoritats, bé perquè no són denunciats per les víctimes, o bé perquè es desconeix l'autoria dels mateixos. Sens dubte, el registre policial és una de les fonts més importants per a l'obtenció d'aquest tipus d'informació, ja que recull els fets penalment rellevants que arriben al coneixement de la policia. No obstant això, pels motius comentats i per obtenir una informació més completa, hem de complementar les dades del registre policial amb les anomenades "enquestes de victimització" sobre mostres representatives de la població. Aquestes, ens permeten conèixer fets no denunciats i elaborar un informe a partir de les percepcions i valoracions de la població en matèria de seguretat. D'altra banda, la realització de treballs d'investigació per part d'experts en diferents camps, permeten completar l'anàlisi de les dades relatives a la criminalitat.

A la taula, veiem com a l'any 2015 es produeix un canvi en la tendència de totes les categories analitzades. D'una banda, el nombre total de fets penalment rellevants registra un augment del 0,72% respecte a l'any 2014. D'altra banda, veiem com aquest increment es concentra en fets penalment rellevants qualificables com "delictes". En efecte, a l'any 2015 es registren un total de 378.297 fets qualificables com a tal, mentre que a l'any anterior s'anoten 254.297, el que suposa un increment de gairebé un 33%. Finalment, veiem com es produeix un descens significatiu del nombre de fets penalment rellevants qualificables com "faltes": a l'any 2015 s'anoten un total de 118.870 faltes, un 100,84% menys respecte a l'any anterior.

La variabilitat registrada en les categories analitzades, prové de la reforma del Codi Penal operada per la *Llei Orgànica 1/2015, de 30 de març*. En efecte, a partir de l'1 de juliol de 2015, se suprimeix la categoria de fets penalment rellevants qualificables com a "falta", que passen majoritàriament a ser qualificats com a "delictes lleus", influint per tant, en el detall numèric de la taula exposada.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	VARIACIÓ % 2014-2015
DELICTES	286.137	279.671	285.509	270.719	254.867	378.297	48,43%
FALTES	259.233	251.479	243.708	237.257	238.742	118.870	-50,21%
TOTAL	545.370	531.150	529.217	507.941	493.609	497.167	0,72%

Gràfic 3. Fets penals coneguts. Font: Memòria del Departament d'Interior 2015.

En el Gràfic 4 tenim una taula en la qual es distingeixen els tipus de delictes de la població reclusa penada, segons les dades publicades per la Secretaria General d'Institucions Penitenciàries a l'any 2015. Cal tenir en compte que hi ha un petit percentatge de reclusos que estan complint condemna en virtut del CP anterior.

En primer lloc, veiem com la major part de la població reclusa, està formada per homes: de les 52.445 persones empresonades 48.449 són homes, el que suposa un 92% sobre el total. En segons

lloc, veiem com el tipus delictiu que ha motivat el major volum d'empresonaments, el constitueixen els "delictes contra el patrimoni i l'ordre socioeconòmic". Per aquest tipus de delictes han estat empresonades un total de 20.186 persones (un 38% de tota la població reclusa). La segona classe de delictes que major litigiositat ha suposat en termes de població reclusa (un 23%), han estat els "delictes contra la salut pública", amb un total de 11.913 presos.

Finalment, les categories delictives del "homicidi i les seves formes", "delictes contra la llibertat sexual" i "delictes i faltes de violència de gènere", suposen conjuntament el 21% sobre el total dels penats. Es tracta d'un percentatge molt alt, tenint en compte la gravetat de les conductes delictives a què es refereix.

TIPOLOGIA DELICTIVA DE LA POBLACIÓ RECLUSA PENADA			
	HOMES	DONES	TOTAL
Homicidi i les seves formes	3.594	298	3.892
Lesions	2.414	188	2.602
Contra la Llibertat	665	46	711
Contra la Llibertat Sexual	3.050	54	3.104
Contra l'Honor	0	0	0
Delictes i Faltes de Violència de Gènere	3.841	5	3.846
Contra les Relacions Familiars	199	14	213
Contra el Patrimoni i l'ordre socioeconòmic	18.803	1.383	20.186
Contra la Salut Pública	10.361	1.552	11.913
Contra la Seguretat del Tràfic	1.258	32	1.290
Falsedats	766	79	845
Contra la Administració i Hisenda Pública	264	24	288
Contra la Administració de Justícia	724	108	832
Contra l'Ordre Públic	1.852	125	1.977
Resta de Delictes	540	76	616
Per Faltes	69	6	75
No Consta Delicte	49	6	55
TOTALS	48.449	3.996	52.445

Gràfic 4. Tipologia delictiva de la població reclusa penada Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal. Font: Dades de la Secretària General d'Institucions Penitenciàries.

2.2 Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats

En el Gràfic 5 es porta a terme una comparativa de l'evolució anual dels assumptes ingressats en la Jurisdicció penal, entre els següents àmbits territorials: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB". Les dades analitzades, es refereixen als exercicis compresos entre els anys 2010 i 2015.

En primer lloc, veiem com la càrrega de treball a la qual s'han d'enfrontar els Tribunals que s'integren en l'ordre penal, és enorme. En efecte, en el Capítol dedicat a les "Conclusions generals" del present Informe sobre l'Estat de la Justícia, tindrem l'oportunitat de veure com la Jurisdicció penal, és la que s'ocupa d'un major volum d'assumptes, en comparació a la resta de ordres. En efecte, en la gràfica podem veure com els Tribunals de l'ordre penal s'han ocupat d'una mitjana anual de 6.400.000 assumptes; mentre que el segon àmbit que major nombre d'expedients ha registrat, ha estat la Jurisdicció civil amb una mitjana de 1.800.000 temes.

En segon lloc, la gràfica mostra com el nombre total d'expedients que s'ingressen anualment, disminueix de forma progressiva a mesura que se succeeixen els exercicis. En efecte, a l'any 2010 s'ingressen un total de 6.795.300 assumptes, mentre que al 2015 el nombre d'expedients registrats és de 5.924.776, un 13% menys. Això es correspon amb el desenvolupament de la taxa de litigiositat penal en els últims anys, segons vam poder analitzar en el Gràfic 1. Per a un millor enteniment de l'activitat judicial que es produeix en l'àmbit penal, cal tenir present les següents consideracions. D'una banda, en un determinat procediment es poden estar enjudiciant un o diversos delictes contra un o diversos subjectes, d'acord amb les regles concursals i de connexió processal. D'altra banda, tal i com s'ha comentat abans, hi ha un percentatge de fets penalment rellevants, que no arriben al coneixement de les autoritats. Sobre aquesta última circumstància, encara que no incideix directament en l'activitat dels òrgans judicials, si s'ha de tenir en compte a l'hora de valorar la percepció de la ciutadania sobre la criminalitat i la seguretat.

Finalment, pel que fa al detall dels àmbits territorials analitzats, veiem com "Espanya sense Catalunya" concentra la major part dels expedients que es tramiten davant els tribunals que s'integren en la Jurisdicció penal, com no podria ser d'altra manera tenint en compte que és la circumscripció que ocupa una major extensió geogràfica. No obstant això, en els àmbits de "Catalunya sense demarcació ICAB" i de la "demarcació ICAB", es tramiten un nombre similar d'assumptes malgrat que la primera ocupa una major extensió. La causa explicativa d'aquest fenomen, tal i com apuntàvem abans, la trobem en l'heterogeneïtat pròpia dels partits judicials que s'integren en una i altra demarcació. Així, la "demarcació ICAB" es caracteritza per concentrar una major densitat de població, i per albergar una major activitat econòmica i comercial. No en va, la tipologia delictiva que més causes motiva, són les comeses contra el patrimoni i l'ordre socioeconòmic i els delictes contra la salut pública.

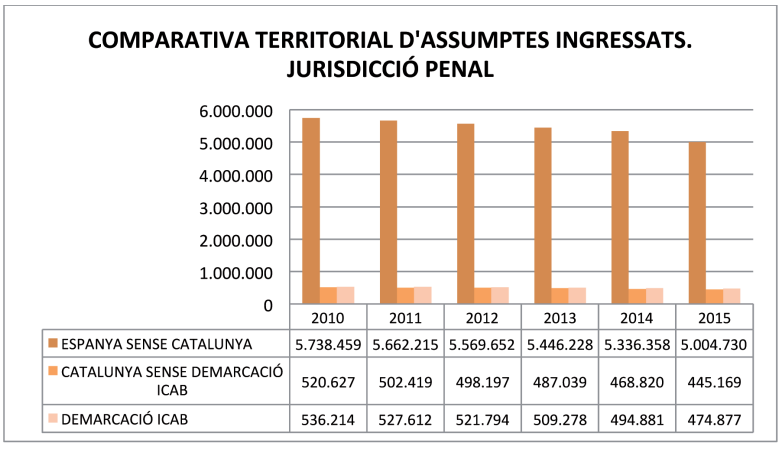

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	5.738.459	5.662.215	5.569.652	5.446.228	5.336.358	5.004.730
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	520.627	502.419	498.197	487.039	468.820	445.169
DEMARCACIÓ ICAB	536.214	527.612	521.794	509.278	494.881	474.877

Gràfic 5. Comparativa territorial d'assumptes ingressats. Jurisdicció penal.

Assumptes resolts

En el Gràfic 6 podem veure l'evolució anual dels assumptes resolts pels òrgans judicials que s'integren en l'ordre penal, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

D'acord amb l'evolució dels assumptes ingressats al llarg dels últims exercicis, el nombre total d'assumptes resolts pels òrgans jurisdiccionals penals, registra un descens progressiu a mesura que se succeeixen els anys. En efecte, a l'any 2010 es resolen un total de 6.789.178 expedients, passant a un total de 6.144.105 assumptes a l'any 2015, fet que suposa una regressió del 10%.

Pel que fa al detall dels territoris analitzats, es reprodueix el comportament registrat a la gràfica anterior relatiu als assumptes ingressats, pel que ens remetem al que ja s'ha exposat.

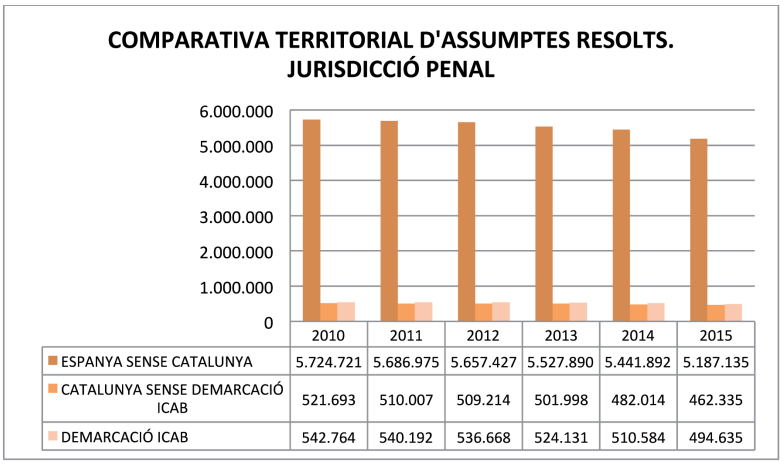

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	5.724.721	5.686.975	5.657.427	5.527.890	5.441.892	5.187.135
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	521.693	510.007	509.214	501.998	482.014	462.335
DEMARCACIÓ ICAB	542.764	540.192	536.668	524.131	510.584	494.635

Gràfic 6. Comparativa territorial d'assumptes resolts. Jurisdicció penal.

Assumptes pendents al finalitzar

En el Gràfic 7 podem observar una comparativa territorial de l'evolució anual del nombre d'assumptes pendents al finalitzar l'exercici, referit als tribunals que s'integren en la Jurisdicció penal.

El descens dels assumptes ingressats al llarg dels últims anys, ha permès als Tribunals reduir l'acumulació d'assumptes de manera progressiva durant els últims exercicis. A la gràfica, veiem com el nombre d'assumptes pendents al finalitzar a l'any 2010 era de 1.227.899, considerant als territoris de

forma conjunta; mentre que a l'any 2015 el volum d'assumptes pendents es redueix fins als 864.439 expedients. Això suposa una regressió del 42%, prenent com a referència la seqüència temporal 2010-2015 analitzada.

No obstant això, segons les conclusions publicades en el "Annex a la Memòria del TSJ de Catalunya elaborat pel Jutjat Degà de Barcelona", un dels problemes als quals s'enfronta l'Administració de Justícia en general i la jurisdicció penal en particular, és la falta de mitjans materials i la urgència d'ampliar la planta judicial per adaptar-la a les necessitats reals en termes de litigiositat. En efecte, tot i que els òrgans judicials estan resolent sobre una càrrega de treball més propera als mòduls d'assumptes recomanables en tramitació del CGPJ respecte a altres jurisdiccions, l'acumulació que s'arrossega des de fa diversos exercicis, produeix un retard en la mitjana dels assenyalaments dels Jutjats Penals.

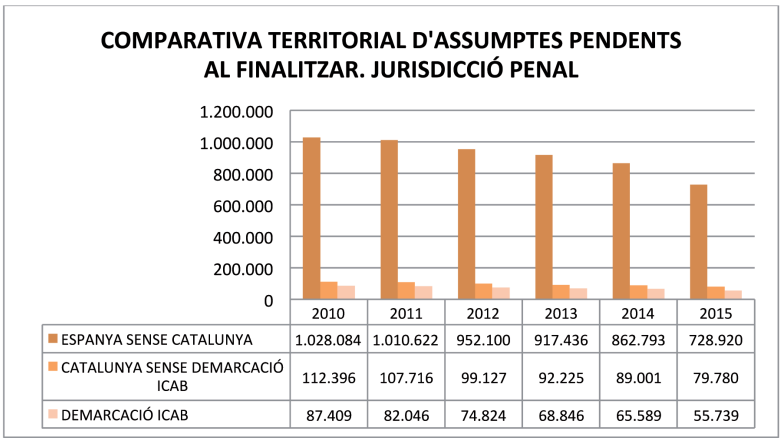

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	1.028.084	1.010.622	952.100	917.436	862.793	728.920
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	112.396	107.716	99.127	92.225	89.001	79.780
DEMARCACIÓ ICAB	87.409	82.046	74.824	68.846	65.589	55.739

Gràfic 7. Comparativa territorial d'assumptes pendents al finalitzar. Jurisdicció penal.

Sentències

En el Gràfic 8 podem veure l'evolució anual del nombre de sentències dictades pels òrgans que s'integren en la Jurisdicció penal, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En aquest veiem com el volum de sentències resoltes, és notablement inferior al nombre d'assumptes que s'ingressen en aquesta Jurisdicció, en la qual s'han tramitat una mitjana anual de 6.400.000 assumptes al llarg dels últims exercicis, segons podem veure en el Gràfic 5. Això es deu al fet de que no tots els fets que provoquen l'obertura d'unes diligències passen a una fase d'enjudiciament. En efecte, molts procediments acaben en arxiu, bé perquè no es conegui l'autor dels fets que s'investiguen, o bé perquè contra la persona inicialment investigada no hi ha indicis racionals per considerar-lo penalment responsable.

Pel que fa al comportament de la tendència, durant els primers anys de la sèrie veiem com es registra un augment del nombre de sentències dictades, anotant-se un total de 627.335 resolucions en l'any 2012, la xifra més alta de la sèrie. A partir d'aquí, el nombre de sentències es va reduint de manera progressiva, a mesura que es van succeint els anys. A l'any 2015, el volum de sentències dictades és de 590.299.

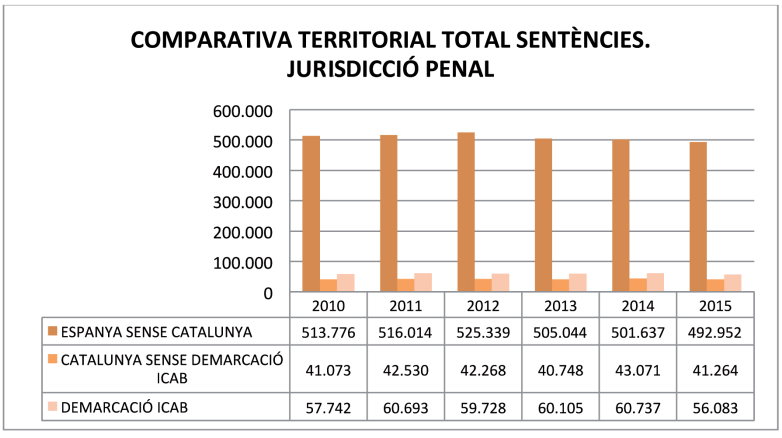

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	513.776	516.014	525.339	505.044	501.637	492.952
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	41.073	42.530	42.268	40.748	43.071	41.264
DEMARCACIÓ ICAB	57.742	60.693	59.728	60.105	60.737	56.083

Gràfic 8. Comparativa territorial del nombre total de sentències. Jurisdicció penal.

2.3 Principals indicadors judicials

Taxa de resolució

La taxa de resolució és un indicador judicial que ens informa sobre l'estat dels òrgans judicials, en termes de capacitat resolutiva. La mateixa s'obté mitjançant l'aplicació de la següent fórmula: **Taxa de resolució = resolts / ingressats**.

En el Gràfic 9, s'analitza l'evolució anual de la taxa de resolució registrada pels òrgans judicials que s'integren en la Jurisdicció penal, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015. En aquest, veiem com la capacitat resolutiva dels nostres Tribunals, augmenta de forma progressiva a mesura que es van succeint els anys. En efecte, a l'any 2010 la taxa de resolució penal és del 100%, mentre que a l'any 2015 la mateixa puja fins a registrar un 104%. Una taxa de resolució que està per sobre del 100%, implica que es resolen una major quantitat d'assumptes que els que s'inicien en un mateix exercici.

Aquesta dada es correspon amb el descens de la taxa de litigiositat penal al llarg dels últims anys, el que ha permès augmentar la capacitat resolutiva dels òrgans judicials, al haver d'enfrontar-se a una menor càrrega de treball. Tot apunta a que durant els propers exercicis la tendència seguirà a l'alça, motivada per un descens en el volum d'assumptes ingressats derivat de la despenalització de les faltes, reconduint la resolució de determinats fets cap a altres jurisdiccions. D'altra banda, la implantació de la Nova Oficina Judicial i l'ús de les TIC (tot i que encara segueixen sent necessaris molts esforços en aquest sentit), redunda de manera positiva en la capacitat resolutiva dels nostres tribunals.

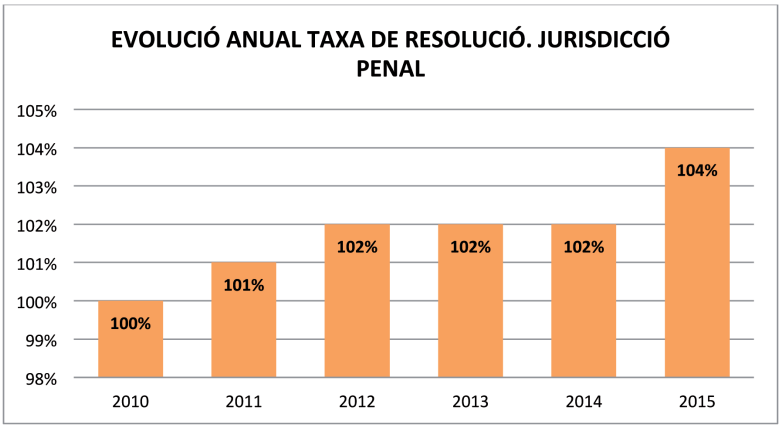

Gràfic 9. Evolució anual de la taxa de resolució. Jurisdicció penal.

En el Gràfic 10 podem veure com ha estat l'evolució de la taxa de resolució dels òrgans penals al llarg dels últims anys, en funció dels partits judicials en què s'integren, distingint entre les següents circumscripcions: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB":

En aquest, veiem com la tendència de la taxa de resolució en tots els àmbits territorials analitzats, es correspon amb la registrada a nivell general. Durant els primers anys de la sèrie, a "Espanya sense Catalunya" la taxa de resolució es mostra lleugerament per sota respecte als territoris de "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB. No obstant això, conforme es van succeint els anys, la distància entre els diferents àmbits territorials, es va reduint de manera progressiva. Finalment, a l'any 2015 la taxa de resolució s'iguala en les tres demarcacions, situant-se la mateixa en un 104%.

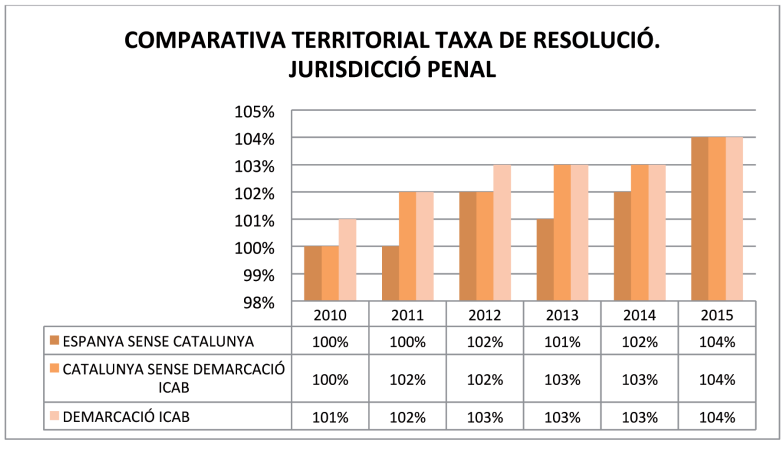

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	100%	100%	102%	101%	102%	104%
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	100%	102%	102%	103%	103%	104%
DEMARCACIÓ ICAB	101%	102%	103%	103%	103%	104%

Gràfic 10. Comparativa territorial de la taxa de resolució. Jurisdicció penal.

Al Gràfic 11 podem veure el desenvolupament de la taxa de resolució, referida al concret territori de "Espanya sense Catalunya", durant el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

Destacar únicament un petit descens registrat en l'any 2013, encara que de poca entitat ja que només suposa una variació d'un punt percentual. L'any 2014, veiem com la capacitat resolutiva dels òrgans judicials de "Espanya sense Catalunya", torna a la sendera alcista, d'acord amb el que s'exposa anteriorment.

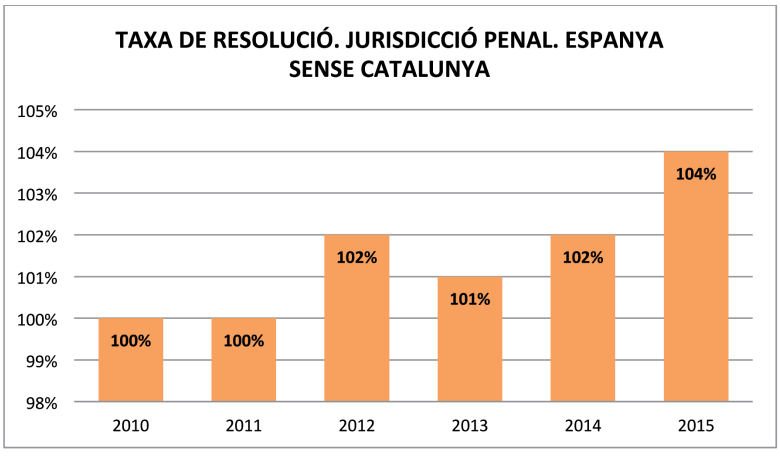

Gràfic 11. Taxa de resolució. Jurisdicció penal. Espanya sense Catalunya.

En el Gràfic 12 es recullen les dades relatives a la taxa de resolució penal dels òrgans jurisdiccionals que s'integren en l'àmbit de "Catalunya sense demarcació ICAB". La tendència de la mateixa, es correspon amb el que s'ha manifestat anteriorment, per la qual cosa ens remetem al que ja s'ha exposat.

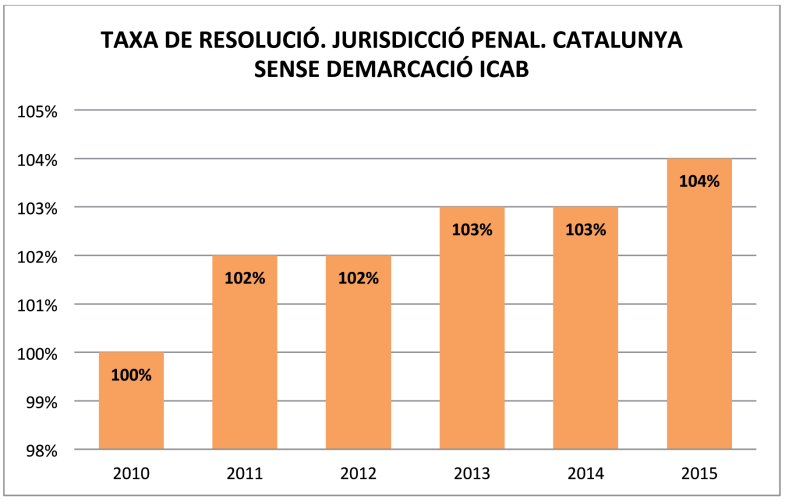

Gràfic 12. Taxa de resolució. Jurisdicció penal. Catalunya sense demarcació ICAB.

En el Gràfic 13 s'analitza l'evolució de la taxa de resolució penal dels òrgans judicials que s'integren en els partits judicials en què l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, desplega el seu àmbit d'actuació.

A l'any 2010, la capacitat resolutiva dels mateixos se situa en un 101%, incrementant-se de forma progressiva al llarg dels últims anys, fins a arribar el 2015 a un 104%, la xifra més alta de la sèrie. Segons vam poder veure en l'anàlisi del moviment dels assumptes que es tramiten a la "demarcació ICAB", els òrgans que formen part de la mateixa s'ocupen d'un volum similar al de la resta de Catalunya. En efecte, la densitat de població i l'activitat econòmica i industrial és més intensa a la "demarcació ICAB", el que afecta a la litigiositat de la mateixa en tots els nivells jurisdiccionals.

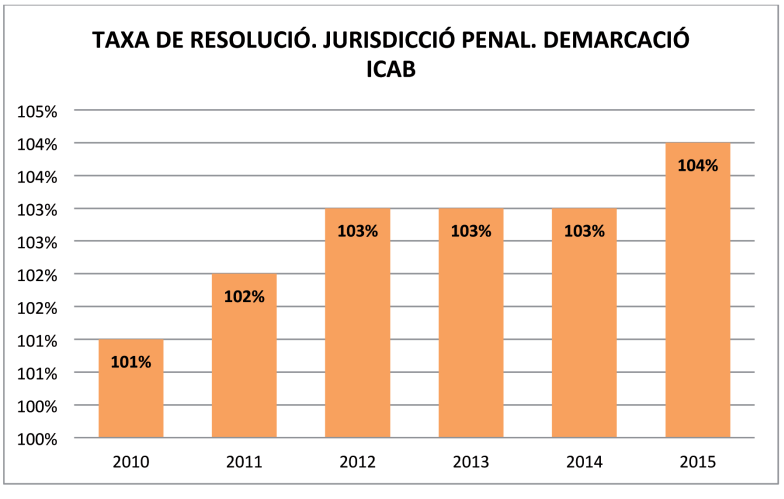

Gràfic 13. Taxa de resolució. Jurisdicció penal. Demarcació ICAB.

Taxa de pendència

La taxa de pendència és un indicador judicial que posa en relació la quantitat d'assumptes que resten per finalitzar amb el volum d'expedients que es resolen, en un determinat exercici. L'objectiu de la mateixa, és la de posar de manifest la situació dels òrgans judicials en termes d'acumulació, per veure si la càrrega de treball a la qual s'enfronten s'adequa a la litigiositat que es registra en l'àmbit d'actuació dels mateixos. La fórmula que resumeix el que s'ha exposat és la següent: **Taxa de pendència = pendents en finalitzar / resolts.**

En el Gràfic 14, podem veure el desenvolupament de la taxa de pendència en la Jurisdicció penal, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015. D'acord amb les dades registrades sobre la taxa de litigiositat i la taxa de resolució, veiem com la taxa de pendència es redueix de forma progressiva a mesura que es van succeint els anys. Així, a l'any 2010 la taxa de pendència se situa en un 18%, mentre que la mateixa es redueix fins a un 14% a l'any 2015, la xifra més baixa de la sèrie.

Destaca com la taxa de pendència registrada és significativament baixa, en comparació amb la d'altres ordres jurisdiccionals, segons tindrem ocasió de veure en el Capítol de "Conclusions generals". Això suposa una dada positiva, tenint en compte la importància i gravetat dels assumptes que es dirimeixen en aquesta Jurisdicció, sent el Dret Penal "l'última ràtio" en el nostre ordenament jurídic. Això exigeix que la resposta de l'Administració de Justícia en un procés penal, hagi de ser àgil i sempre respectant el dret a la defensa amb totes les garanties.

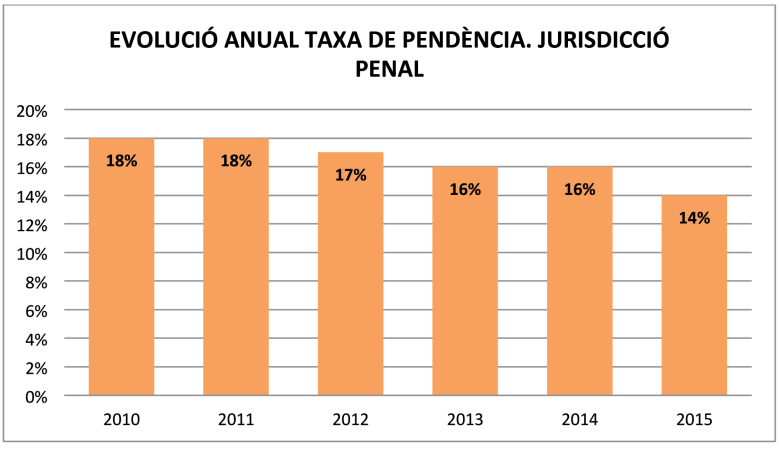

Gràfic 14. Evolució anual de la taxa de pendència. Jurisdicció penal.

En el Gràfic 15, es realitza una comparativa territorial de la taxa de pendència penal, entre els partits judicials que s'integren en els següents àmbits: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

En aquest veiem com la taxa de pendència que registra uns nivells més alts, es correspon amb la òrgans de judicials del territori de "Catalunya sense demarcació ICAB", mentre que la "demarcació ICAB" és la que millors resultats presenta. En efecte, a l'any 2015 la taxa de pendència de "Catalunya sense demarcació ICAB" és del 17%, mentre que la de la "demarcació ICAB" és del 11%, la xifra més baixa de la sèrie.

Finalment, l'àmbit de "Espanya sense Catalunya" registra una taxa de pendència del 14% en aquest últim any.

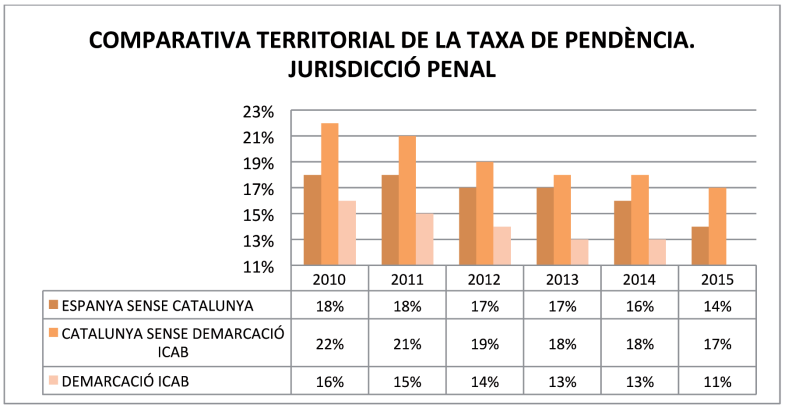

Gràfic 15. Comparativa territorial de la taxa de pendència. Jurisdicció penal.

En el Gràfic 16 podem observar l'evolució de la taxa de pendència en el concret territori de "Espanya sense Catalunya", durant el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En aquest, veiem com la tendència es mostra regressiva, d'acord amb el que s'ha indicat anteriorment. Així, a l'any 2010 la taxa de pendència en el territori de "Espanya sense Catalunya" és del 18%, mentre que a l'any 2015 aquesta se situa en un 14%. El descens de la litigiositat al llarg dels últims anys (Gràfic 1), ha permès reduir l'acumulació del volum d'assumptes pendents (Gràfic 7), el que redunda de manera positiva en la taxa de pendència segons es mostra a la gràfica.

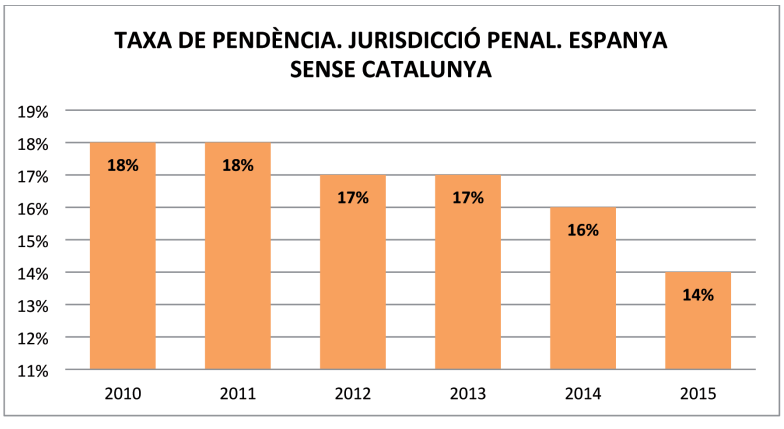

Gràfic 16. Taxa de pendència. Jurisdicció penal. Espanya sense Catalunya.

En el mateix sentit hem de expressar-nos en relació a la taxa de pendència referida al concret territori de "Catalunya sense demarcació ICAB", segons es desprèn de la Gràfica 17.

Tal i com s'ha comentat abans, l'acumulació registrada en aquesta demarcació és més alta en comparació a les altres dues circumscripcions analitzades. En efecte, a l'any 2010 la taxa de pendència se situa en un 22%, reduint-se fins a un 17% a l'any 2015. Tenint en compte que en la "demarcació ICAB" es tramita un volum similar d'assumptes, és possible que estiguem davant uns òrgans judicials que presenten una certa manca de mitjans, i amb una rotació del personal més alta, cosa que va en detriment de la capacitat resolutiva dels Tribunals.

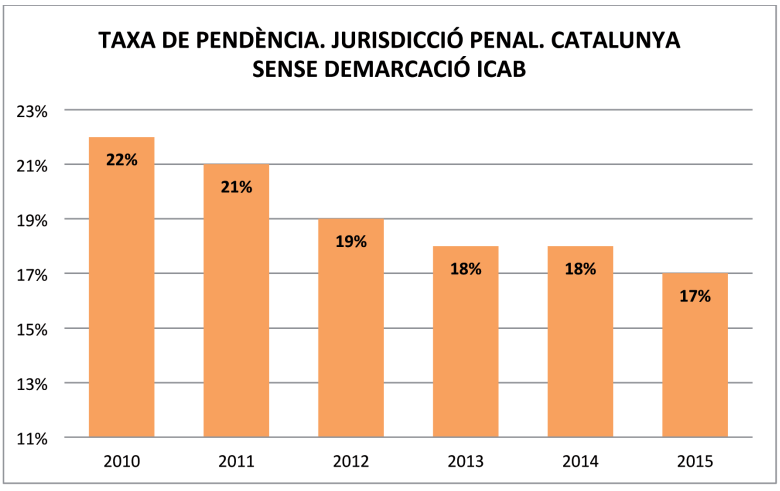

Gràfic 17. Taxa de pendència. Jurisdicció penal. Catalunya sense demarcació ICAB.

En el Gràfic 18 podem observar quin ha estat el comportament de la taxa de pendència, referida al concret territori de la "demarcació ICAB".

Al llarg dels últims anys, l'acumulació d'assumptes en els òrgans judicials de la "demarcació ICAB", experimenta un descens progressiu d'acord al que s'ha manifestat abans. En efecte, a l'any 2010 la taxa de pendència en aquesta demarcació, és del 16%, mentre que la mateixa anota un 11% en l'any 2015. Això suposa una regressió de el 31%, cosa que concorda amb el descens de l'acumulació de assumptes segons es va analitzar en el Gràfic 7.

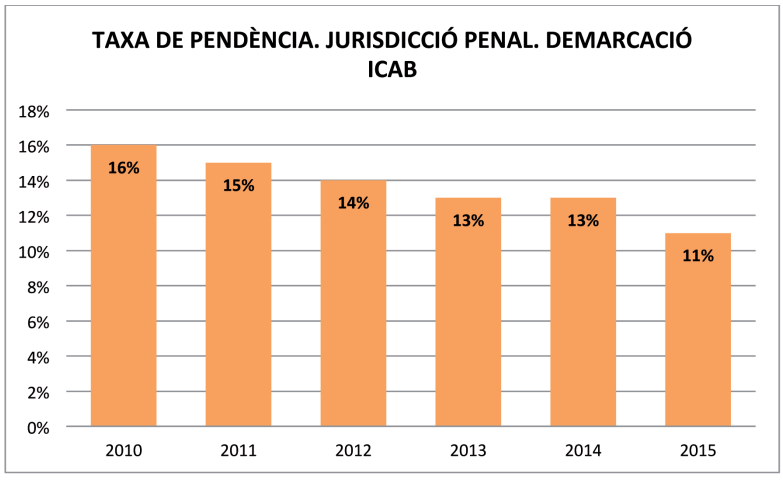

Gràfic 18. Taxa de pendència. Jurisdicció penal. Demarcació ICAB.

Taxa de congestió

La taxa de congestió ens informa sobre l'estat de saturació o col·lapse en què es troben els òrgans jurisdiccionals, en un determinat període. Per la qual cosa, les dades obtingudes en aquest indicador, hauran de ser llegits de forma conjunta amb les taxes anteriorment analitzades, relatives a la resolució i a la pendència judicial. La taxa de congestió, és el resultat d'aplicar la següent fórmula: **Taxa de congestió = (ingressats + pendents l'inici) / resolts**.

En el Gràfic 19, s'analitza l'evolució de la taxa de congestió, registrada pels òrgans jurisdiccionals que s'integren en l'ordre penal, al llarg del període comprès entre els anys 2010 i 2015. La

tendència de la mateixa es correspon amb la de la taxa de pendència (Gràfic 14), encara que amb altres valors. En efecte, en el 2010 la taxa de congestió registrada en la jurisdicció penal és del 118%, mentre que a l'any 2015 la mateixa es redueix fins situar-se en un 113%, la xifra més baixa de la sèrie. Tal i com s'ha apuntat abans, la reducció de la taxa de litigiositat en els últims anys, ha provocat un descens en el volum d'assumptes tramitats, tal i com es va poder veure en el Gràfic 5. Pel que fa a les causes d'aquest descens, hem de recordar que s'han produït dos importants reformes del Codi Penal, la operada per la *LO 5/2010, de 22 de juny* i la duta a terme per la *Llei Orgànica 1/2015, de 30 de març*, que reconfiguren la penologia i classificació de molts tipus delictius. D'altra banda, a partir de l'any 2013 es produeix un descens de la població, registrant-se en l'any 2015 un creixement vegetatiu negatiu (diferència entre naixements i defuncions), tal i com es pot observar en el Capítol relatiu a l'àmbit civil, en el que s'analitzen els principals fenòmens demogràfics.

No obstant això, tot i que la congestió dels Tribunals penals s'ha reduït al llarg dels últims anys, la mateixa continua presentant uns valors molt alts, producte del retard de determinats procediments d'exercicis anteriors.

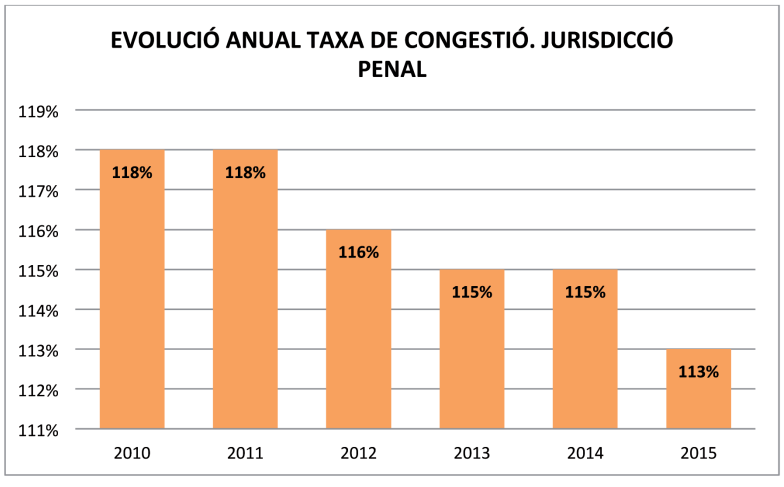

Gràfic 19. Evolució anual de la taxa de congestió. Jurisdicció penal.

En el Gràfic 20, es duu a terme una comparativa entre els territoris de "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB", de la taxa de congestió penal registrada al llarg dels últims anys.

D'una banda, veiem com en les tres demarcacions analitzades, la congestió es redueix a mesura que es van succeint els anys, seguint la tònica registrada en termes generals. D'altra banda, de la mateixa manera que succeïa amb la taxa de pendència (Gràfic 15), l'àmbit de "Catalunya sense demarcació ICAB" és el que presenta els pitjors resultats, en comparació amb la resta de territoris; mentre que la "demarcació ICAB", és la que registra la taxa de congestió més baixa al llarg de tota la seqüència.

Finalment, mentre que en els territoris de "Espanya sense Catalunya" i de la "demarcació ICAB" la taxa de congestió segueix el camí regressiu a l'any 2015 d'acord amb la tendència registrada en termes generals, a "Catalunya sense demarcació ICAB" es produeix un estancament de la mateixa.

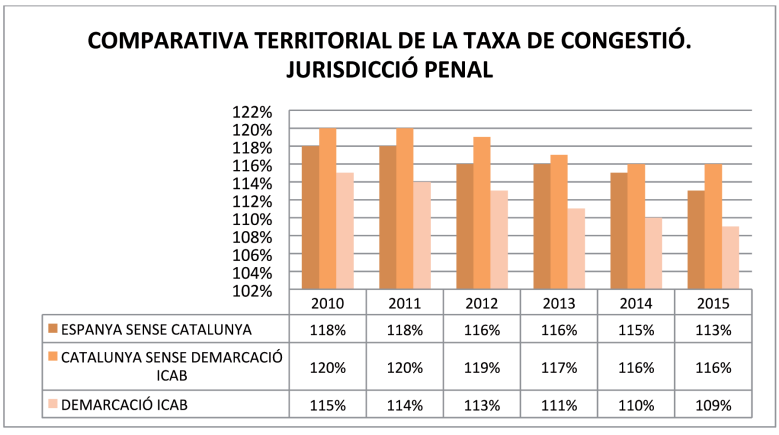

Gràfic 20. Comparativa territorial de la taxa de congestió. Jurisdicció penal.

En el Gràfic 21 podem veure el desenvolupament de la taxa de congestió, referida al concret àmbit territorial de "Espanya sense Catalunya". A la gràfica, veiem com la variabilitat de la taxa en el període temporal 2010-2015, és de 5 punts percentuals, d'acord amb la tendència registrada en termes generals.

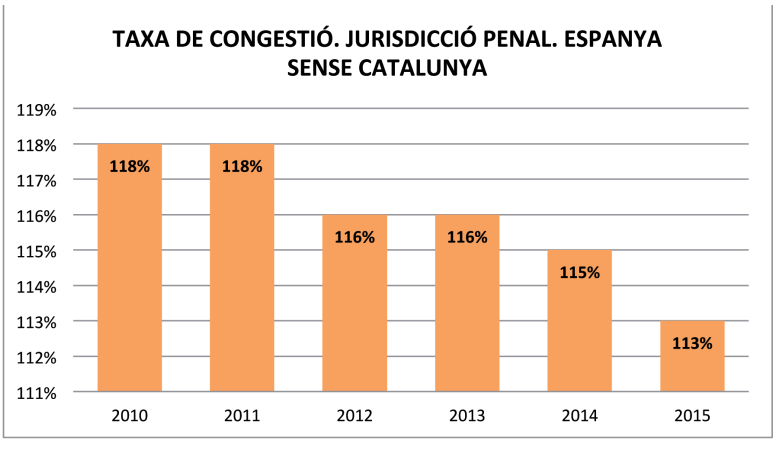

Gràfic 21. Taxa de congestió. Jurisdicció penal. Espanya sense Catalunya.

En el Gràfic 22, s'analitza de forma individualitzada la taxa de congestió registrada en els òrgans judicials que s'integren en la circumscripció geogràfica de "Catalunya sense demarcació ICAB".

Tal i com s'ha manifestat abans, estem davant la demarcació que pitjors resultats presenta en termes de congestió, en relació als altres territoris analitzats. En efecte, a l'any 2010 la taxa de congestió registrada a "Catalunya sense demarcació ICAB" és del 120%, reduint-se fins a un 116% a l'any 2015.

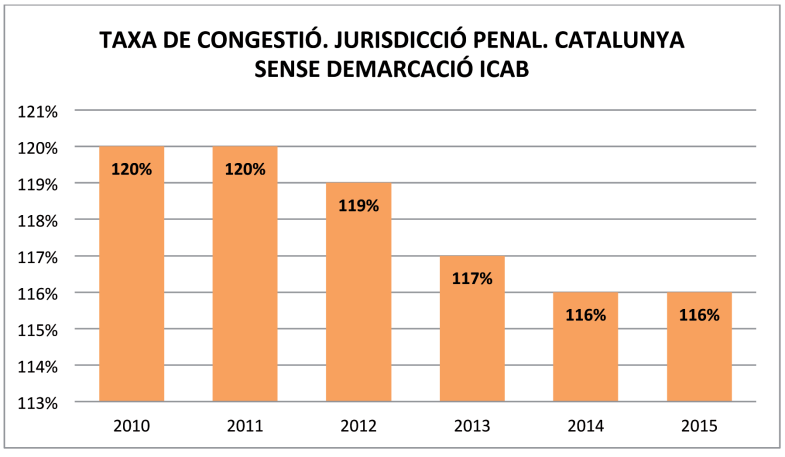

Gràfic 22. Taxa de congestió. Jurisdicció penal. Catalunya sense demarcació ICAB.

En el Gràfic 23, podem veure quin ha estat el comportament de la taxa de congestió penal a la "demarcació ICAB", al llarg dels últims anys. Pel que fa a les circumstàncies relatives a la tendència de la mateixa, ens remetem al que s'ha exposat anteriorment.

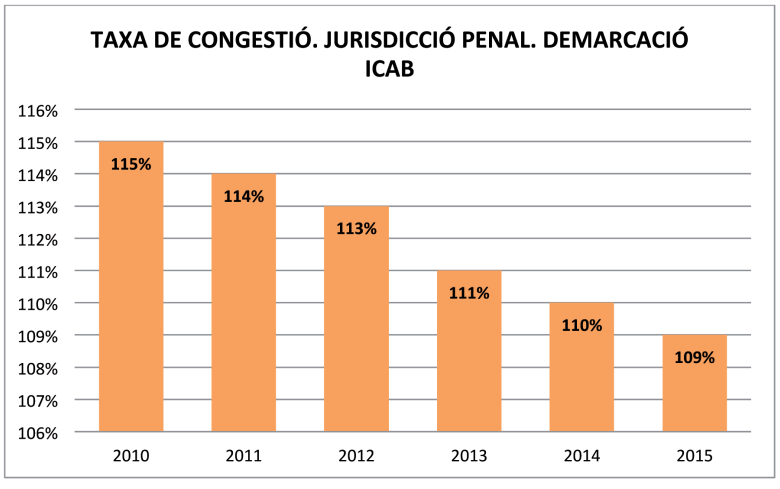

Gràfic 23. Taxa de congestió. Jurisdicció penal. Demarcació ICAB.

3. Penal per òrgans jurisdiccionals

Un cop analitzades les dades referides a l'activitat judicial produïda en el si de la jurisdicció penal en termes generals, portarem a terme l'estudi de la mateixa de manera individualitzada sobre els principals òrgans jurisdiccionals que s'integren en aquest ordre.

3.1 Jutjats de Primera Instància i Instrucció

Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats

En el Gràfic 24 podem veure l'evolució del nombre total d'assumptes penals ingressats als Jutjats de Primera Instància i Instrucció, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En primer lloc, veiem com la tendència del volum d'assumptes registrats en aquests òrgans, es correspon amb la manifestada en termes generals, d'acord a l'evolució de la taxa de litigiositat en els últims anys. En efecte, a l'any 2010 s'inicien un total de 5.750.184 expedients, mentre que a l'any 2015 es registren 4.976.505 assumptes, fet que suposa una regressió del 15%.

En segon lloc, si comparem els valors absoluts d'aquests òrgans amb el nombre total d'assumptes ingressats en la Jurisdicció penal (Gràfic 5), veiem com en els Jutjats de Primera Instància i Instrucció es on es concentra la major part dels expedients que es tramiten en dit ordre. En efecte, aquests òrgans tramiten un 84% dels assumptes el coneixement i resolució dels quals és competència de la Jurisdicció penal. Això es deu al fet de que es tracta de l'òrgan que s'ocupa de la investigació prèvia de les circumstàncies personals i objectives que envolten a un determinat fet d'aparença delictiva, abans de passar a una segona fase d'enjudiciament, la competència del qual recaurà en els Jutjats Penals o en l'Audiència Provincial, en funció de la gravetat de la pena del delicte en qüestió. En efecte, en el procés penal es distingeixen dues grans fases: una primera etapa d'esbrinament dels elements criminals d'un determinat fet aparentment delictiu en què, si el jutge instructor determina que hi ha indicis racionals suficients de criminalitat, es conclou amb l'ordre de processament; i una segona fase, que es desenvolupa davant el Jutjat Penal o davant l'Audiència Provincial, en funció del marc punitiu de la pena associat al fet delictiu presumptament comès, en la qual es durà a terme l'enjudiciament pròpiament dit.

Pel que fa al detall dels àmbits territorials analitzats, veiem com en tots ells es registra una tendència regressiva, a mesura que se succeeixen els anys. "Espanya sense Catalunya" ocupa la primera posició pel que fa al volum d'assumptes tramitats, com no podria ser d'altra manera tenint en compte que aglutina la major part dels òrgans judicials del país i representa el territori amb una major extensió geogràfica. No obstant això, en "Catalunya sense demarcació ICAB" s'inicien un menor nombre de diligències en comparació a la "demarcació ICAB", malgrat que aquella representa un territori de major extensió que aquesta. Tal i com es va posar de manifest anteriorment, això es deu a l'heterogeneïtat pròpia dels partits judicials que s'integren en una i altra circumscripció, concentrant la "demarcació ICAB" una major densitat de població i una activitat econòmica i industrial més elevada.

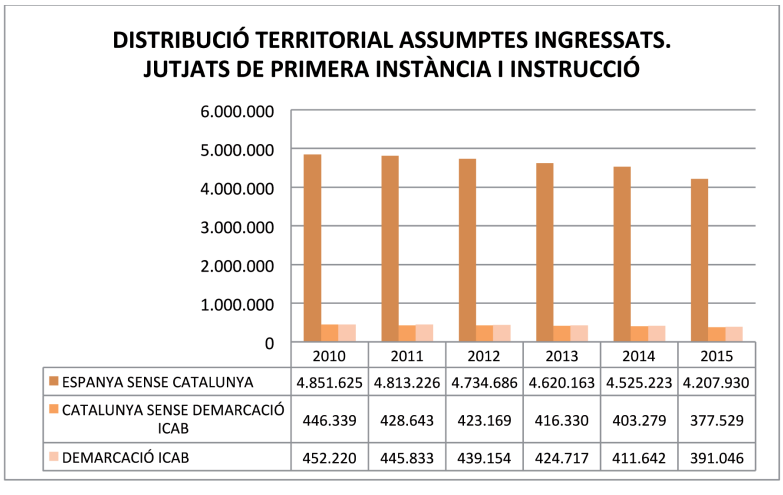

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	4.851.625	4.813.226	4.734.686	4.620.163	4.525.223	4.207.930
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	446.339	428.643	423.169	416.330	403.279	377.529
DEMARCACIÓ ICAB	452.220	445.833	439.154	424.717	411.642	391.046

Gràfic 24. Distribució territorial d'assumptes ingressats. Jutjats de Primera Instància i Instrucció.

Assumptes resolts

En el Gràfic 25 podem contemplar l'evolució del nombre total d'assumptes penals resolts pels Jutjats de Primera Instància i Instrucció, al llarg del període comprès entre els anys 2010 i 2015.

D'una banda, veiem com es reprodueix la tendència regressiva registrada a la gràfica anterior sobre el volum total d'assumptes ingressats, a mesura que es van succeint els anys. En efecte, a l'any 2010 es resolen un total de 5.734.912 assumptes, mentre que a l'any 2015 vam passar a un total de 5.143.775 expedients, el que suposa una regressió del 10%.

D'altra banda, si comparem aquestes dades amb les relatives als assumptes ingressats, veiem com a partir de l'any 2011, el volum d'assumptes que es resolen és més alt respecte al nombre total d'expedients que s'inicien en un mateix exercici. A més, a mesura que es van succeint els anys, la distància entre els assumptes ingressats i els que es resolen, augmenta de forma progressiva. En efecte, a l'any 2011 el diferencial entre ingressats i resolts és de 9.170, mentre que a l'any 2015 aquest és de 167.270. Sens dubte es tracta d'una dada positiva, ja que suposa el reflex de l'increment de la capacitat resolutiva dels nostres Tribunals al llarg dels últims anys, així com el descens de l'acumulació en la tramitació dels assumptes.

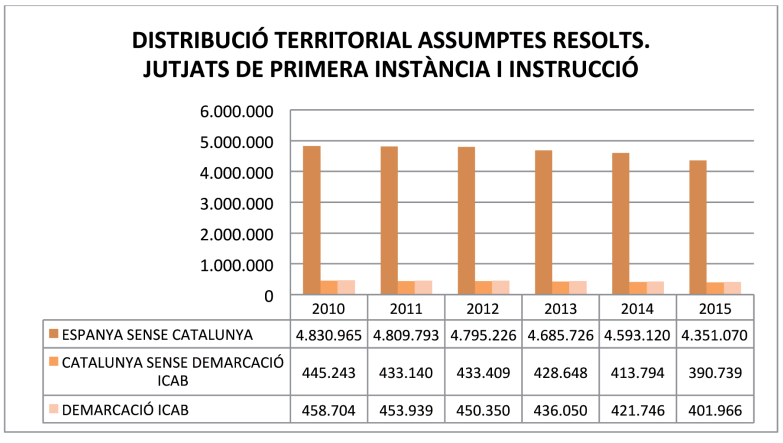

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	4.830.965	4.809.793	4.795.226	4.685.726	4.593.120	4.351.070
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	445.243	433.140	433.409	428.648	413.794	390.739
DEMARCACIÓ ICAB	458.704	453.939	450.350	436.050	421.746	401.966

Gràfic 25. Distribució territorial d'assumptes resolts. Jutjats de Primera Instància i Instrucció.

Assumptes pendents al finalitzar

En el Gràfic 26 es recull el detall numèric dels assumptes pendents al finalitzar l'exercici, tramitats davant els Jutjats de Primera Instància i Instrucció, al llarg dels últims anys.

El descens del nombre d'assumptes ingressats segons es va poder analitzar en el Gràfic 24, ha tingut el seu reflex en la regressió progressiva dels expedients que resten per finalitzar en acabar l'any. Així, a l'any 2010 s'anoten un total de 895.424 assumptes pendents al finalitzar, reduint-se en un 38% a l'any 2015, en què es registren 553.793 expedients.

D'acord amb el que s'ha exposat anteriorment, el descens del volum d'assumptes pendents al finalitzar és més intens en els darrers anys de la sèrie, especialment en l'any 2015. En efecte, en aquest últim es produeix un salt més gran pel que fa a la variabilitat interanual, d'acord amb el descens de la litigiositat registrada. Així, a "Espanya sense Catalunya" es registra un descens del 21% respecte a l'any 2014, mentre que a "Catalunya sense demarcació ICAB" i en la "demarcació ICAB", la variació a l'any 2015 respecte a l'exercici anterior és d'un 14% i un 18%, respectivament.

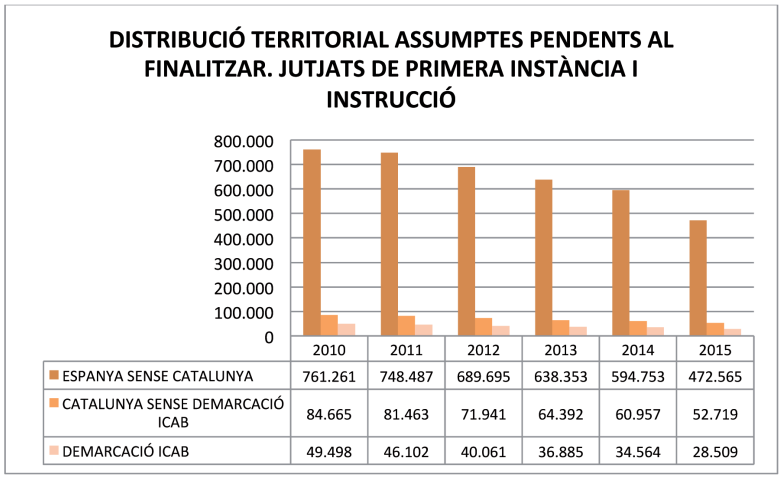

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	761.261	748.487	689.695	638.353	594.753	472.565
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	84.665	81.463	71.941	64.392	60.957	52.719
DEMARCACIÓ ICAB	49.498	46.102	40.061	36.885	34.564	28.509

Gràfic 26. Distribució territorial d'assumptes pendents al finalitzar. Jutjats de Primera Instància i Instrucció.

Principals indicadors judicials

Taxa de resolució

En el Gràfic 27 podem observar una comparativa territorial sobre l'evolució de la taxa de resolució penal, en els Jutjats de Primera Instància i Instrucció, des de l'any 2010 fins a l'any 2015.

D'acord amb les dades analitzades sobre el moviment dels assumptes en aquests òrgans judicials, veiem com la capacitat resolutiva dels mateixos augmenta de forma progressiva a mesura que es van succeint els anys. No obstant això, si ens fixem en l'eix de les ordenades, veiem com aquest increment no és tampoc molt significatiu, ja que amb prou feines es produeix una variabilitat d'uns pocs punts percentuals.

Pel que fa al detall dels àmbits territorials analitzats, veiem com durant els primers anys de la sèrie, la "demarcació ICAB" registra les millors dades en relació a la taxa de resolució. Circumstància que canvia a partir de l'any 2013, en què s'inicia un període d'estancament o estabilitat, i des de llavors la taxa de resolució en la "demarcació ICAB" marca un 103%. A l'any 2015, veiem com fins i tot els altres dos territoris, registren taxes superiors a la "demarcació ICAB".

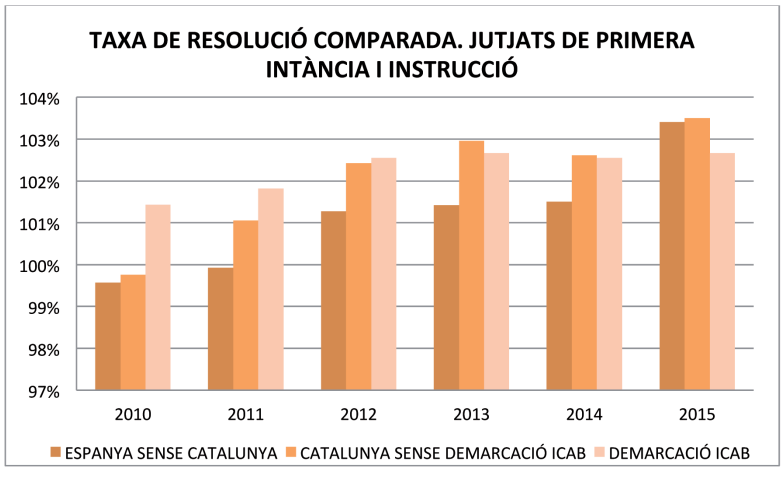

Gràfic 27. Taxa de resolució comparada. Jutjats de Primera Instància i Instrucció.

Taxa de pendència

En el Gràfic 28 podem veure l'evolució de la taxa de pendència registrada pels Jutjats de Primera Instància i Instrucció, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En aquest, veiem com la càrrega de treball acumulada reflectida a través de la taxa de pendència, disminueix de forma progressiva a mesura que es van succeint els exercicis. Aquesta regressió es produeix amb la mateixa intensitat en les tres demarcacions analitzades, encara que en diferents nivells entre aquestes. A l'any 2015, la taxa de pendència que s'anota a "Espanya sense Catalunya" és del 11%, mentre que en els àmbits geogràfics de "Catalunya sense demarcació ICAB" i de la "demarcació ICAB", la mateixa és d'un 13% i 7%, respectivament.

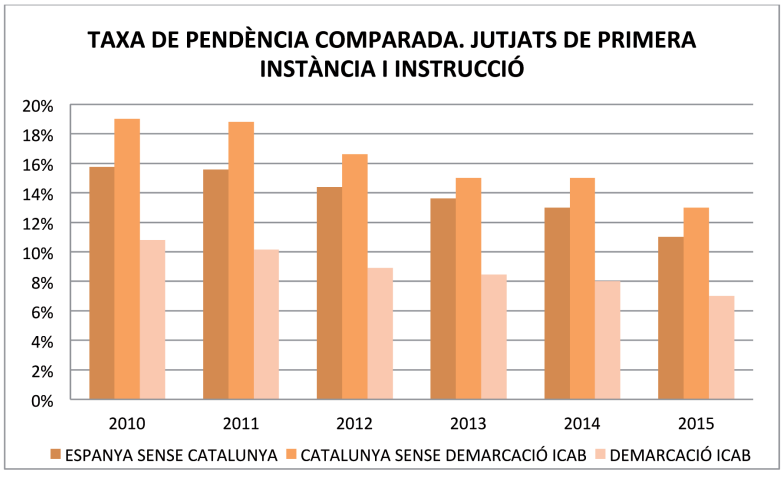

Gràfic 28. Taxa de pendència comparada. Jutjats de Primera Instància i Instrucció.

Taxa de congestió

En el Gràfic 29 es recullen les dades relatives a la taxa de congestió dels Jutjats de Primera Instància i Instrucció, registrats entre els anys 2010 i 2015.

Pel que fa a l'evolució de la gràfica, veiem com discorre de forma paral·lela a la de la taxa de pendència (encara que amb altres valors), abans analitzada. Per tant, ens remetem al que s'ha exposat abans, en aquest sentit. Per completar l'anàlisi, hem de tenir en compte una sèrie de consideracions. Malgrat el descens de la litigiositat penal i per tant del volum d'assumptes ingressats, s'ha produït un augment de les causes referides a grups i organitzacions criminals, delictes econòmics i delictes de corrupció. Dels mateixos es deriva una instrucció complexa, que genera un nombre considerable d'investigats, implicant la pràctica de múltiples diligències com intervencions telefòniques, entrades i registres. Això obliga al reforç de les unitats encarregades de la instrucció de les macro causes, doncs es requereixen importants esforços i recursos en la investigació de les mateixes, per part de l'Administració de Justícia.

La reforma de la Llei d'enjudiciament criminal operada per la *Llei Orgànica 13/2015, de 5 d'octubre, de modificació de la Llei d'enjudiciament criminal per a l'enfortiment de les garanties processals i la regulació de les mesures d'investigació tecnològica* i la *Llei 41/ 2015, de 5 d'octubre, de modificació de la Llei d'enjudiciament criminal per a l'agilització de la justícia penal i l'enfortiment de les garanties processals*, introdueixen importants novetats en relació al que s'ha exposat, i tindrà el seu reflex en l'activitat dels Tribunals de forma plena a partir dels pròxims exercicis. En efecte, s'introdueixen límits temporals per a la instrucció de les causes, establint-se un període ordinari de 6 mesos per a

les causes senzilles i un període de 18 mesos per a aquelles considerades complexes. D'altra banda, es reconfiguren les regles processals de la connexió penal, amb la finalitat de "trossejar" les macro causes en diferents peces per reduir així els temps de la seva instrucció.

Això últim, possiblement generi un lleuger increment dels assumptes ingressats en els Jutjats de Primera Instància i Instrucció però, tal com s'ha dit abans, haurem d'esperar al transcurs dels propers exercicis per esbrinar-ho.

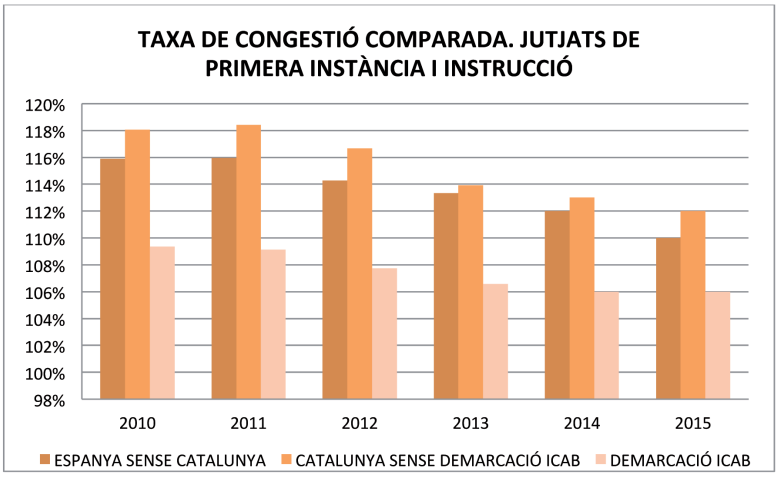

Gràfic 29. Taxa de congestió comparada. Jutjats de Primera Instància i Instrucció.

En el Gràfic 30 tenim una taula amb els resultats dels principals indicadors judicials analitzats fins ara, però referits als concrets Jutjats de Primera Instància i Instrucció que s'integren en l'àmbit d'actuació de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona.

En aquest, veiem com els detalls numèrics de cada un dels Tribunals, varia de forma ostensible en funció del concret òrgan a què es refereixen. Això es deu a la heterogeneïtat pròpia dels partits judicials en què despleguen la seva jurisdicció cada Tribunal. Aquestes diferències es concreten, per una banda, en la pròpia demografia i activitat econòmica que es desenvolupa en cada territori i, d'altra banda, en la pròpia estructura de la planta judicial de cada partit. En aquest sentit, cal tenir en compte que en funció del concret partit judicial al qual ens dirigim, ens podem trobar amb un Jutjat de Primera Instància i Instrucció, amb competència mixta en civil i en penal, així com Jutjats d'Instrucció, que es dediquen de manera exclusiva a la Jurisdicció penal. Això s'explica perquè en aquells partits judicials en què hi ha separació de funcions, es registren millors resultats en termes d'activitat judicial, per norma general.

LA LUPA. JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA I INSTRUCCIÓ. DEMARCACIÓ ICAB			
	TAXA RESOLUCIÓ	TAXA CONGESTIÓ	TAXA PENDÈNCIA
J1II Nº 1 ARENYS DE MAR	101%	113%	14%
J1II Nº 2 ARENYS DE MAR	114%	111%	12%
J1II Nº 3 ARENYS DE MAR	99%	119%	12%
J1II Nº 4 ARENYS DE MAR	105%	113%	16%
J1II Nº 5 ARENYS DE MAR	106%	114%	15%
J1II Nº 6 ARENYS DE MAR	97%	119%	15%
J1II Nº 7 ARENYS DE MAR	104%	110%	11%

J1II Nº 1 IGUALADA	112%	108%	14%
J1II Nº 2 IGUALADA	116%	104%	6%
J1II Nº 3 IGUALADA	103%	111%	12%
J1II Nº 4 IGUALADA	105%	108%	11%
J1II Nº 5 IGUALADA	105%	109%	13%
J1II Nº 1 BERGA	110%	139%	26%
J1II Nº 2 BERGA	111%	131%	30%
J1II Nº 1 VILAFRANCA DEL PENEDÈS	102%	124%	24%
J1II Nº 2 VILAFRANCA DEL PENEDÈS	98%	119%	19%
J1II Nº 3 VILAFRANCA DEL PENEDÈS	99%	112%	12%
J1II Nº 4 VILAFRANCA DEL PENEDÈS	102%	113%	14%
J1II Nº 5 VILAFRANCA DEL PENEDÈS	107%	114%	19%
JI Nº 1 BADALONA	102%	108%	8%
JI Nº 2 BADALONA	99%	108%	8%
JI Nº 3 BADALONA	104%	112%	12%
JI Nº 4 BADALONA	102%	105%	5%
JI Nº 5 BADALONA	103%	107%	7%
JI Nº 1 BARCELONA	107%	102%	5%
JI Nº 2 BARCELONA	103%	103%	5%
JI Nº 3 BARCELONA	101%	104%	5%
JI Nº 4 BARCELONA	101%	104%	6%
JI Nº 5 BARCELONA	102%	105%	5%
JI Nº 6 BARCELONA	101%	104%	5%
JI Nº 7 BARCELONA	100%	105%	6%
JI Nº 8 BARCELONA	103%	103%	4%
JI Nº 9 BARCELONA	103%	105%	7%
JI Nº 10 BARCELONA	102%	104%	4%
JI Nº 11 BARCELONA	104%	102%	5%
JI Nº 12 BARCELONA	103%	104%	8%
JI Nº 13 BARCELONA	101%	110%	10%
JI Nº 14 BARCELONA	102%	104%	4%
JI Nº 15 BARCELONA	104%	100%	3%
JI Nº 16 BARCELONA	105%	101%	11%
JI Nº 17 BARCELONA	101%	103%	4%
JI Nº 18 BARCELONA	103%	105%	5%
JI Nº 19 BARCELONA	102%	105%	5%
JI Nº 20 BARCELONA	105%	102%	5%
JI Nº 21 BARCELONA	105%	103%	6%
JI Nº 22 BARCELONA	102%	102%	2%
JI Nº 23 BARCELONA	102%	104%	5%
JI Nº 24 BARCELONA	100%	106%	6%

JI N° 25 BARCELONA	102%	104%	4%
JI N° 26 BARCELONA	105%	100%	4%
JI N° 27 BARCELONA	104%	103%	6%
JI N° 28 BARCELONA	101%	103%	4%
JI N° 29 BARCELONA	104%	105%	7%
JI N° 30 BARCELONA	104%	103%	6%
JI N° 31 BARCELONA	111%	94%	2%
JI N° 32 BARCELONA	102%	106%	8%
JI N° 33 BARCELONA	105%	100%	3%
J1II N° 1 SANT BOI DE LLOBREGAT	101%	117%	17%
J1II N° 2 SANT BOI DE LLOBREGAT	106%	106%	8%
J1II N° 3 SANT BOI DE LLOBREGAT	105%	105%	5%
J1II N° 4 SANT BOI DE LLOBREGAT	109%	106%	8%
J1II N° 5 SANT BOI DE LLOBREGAT	105%	107%	7%
J1II N° 6 SANT BOI DE LLOBREGAT	75%	153%	19%
J1II N° 1 VILANOVA I LA GELTRÚ	92%	125%	10%
J1II N° 2 VILANOVA I LA GELTRÚ	97%	112%	15%
J1II N° 3 VILANOVA I LA GELTRÚ	11%	114%	14%
J1II N° 4 VILANOVA I LA GELTRÚ	105%	109%	10%
J1II N° 5 VILANOVA I LA GELTRÚ	101%	110%	9%
J1II N° 6 VILANOVA I LA GELTRÚ	100%	105%	5%
J1II N° 7 VILANOVA I LA GELTRÚ	102%	105%	5%
J1II N° 8 VILANOVA I LA GELTRÚ	110%	120%	12%
J1II N° 9 VILANOVA I LA GELTRÚ	100%	108%	8%
JI N° 1 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	103%	107%	8%
JI N° 2 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	102%	102%	4%
JI N° 3 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	104%	106%	6%
JI N° 4 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	102%	105%	6%
JI N° 5 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	104%	102%	3%
J1II N° 1 SANTA COLOMA DE GRAMENET	102%	109%	10%
J1II N° 2 SANTA COLOMA DE GRAMENET	101%	103%	6%
J1II N° 3 SANTA COLOMA DE GRAMENET	100%	112%	13%
J1II N° 4 SANTA COLOMA DE GRAMENET	103%	110%	13%
J1II N° 5 SANTA COLOMA DE GRAMENET	95%	118%	18%
J1II N° 6 SANTA COLOMA DE GRAMENET	109%	106%	11%
J1II N° 1 CORNELLÀ DE LLOBREGAT	105%	106%	6%
J1II N° 2 CORNELLÀ DE LLOBREGAT	102%	110%	10%
J1II N° 3 CORNELLÀ DE LLOBREGAT	101%	111%	11%
J1II N° 4 CORNELLÀ DE LLOBREGAT	102%	108%	8%
J1II N° 1 GAVÀ	104%	107%	8%

J1II Nº 2 GAVÀ	97%	111%	11%
J1II Nº 3 GAVÀ	102%	105%	5%
J1II Nº 4 GAVÀ	103%	112%	12%
J1II Nº 5 GAVÀ	101%	105%	16%
J1II Nº 6 GAVÀ	97%	114%	14%
J1II Nº 7 GAVÀ	103%	112%	13%
J1II Nº 8 GAVÀ	110%	115%	15%
J1II Nº 9 GAVÀ	98%	111%	11%
J1II Nº 1 EL PRAT DE LLOBREGAT	104%	103%	9%
J1II Nº 2 EL PRAT DE LLOBREGAT	99%	108%	8%
J1II Nº 3 EL PRAT DE LLOBREGAT	100%	107%	8%
J1II Nº 4 EL PRAT DE LLOBREGAT	102%	106%	7%
J1II Nº 5 EL PRAT DE LLOBREGAT	105%	110%	10%

Gràfic 30. La Lupa. Distribució dels indicadors judicials dels Jutjats de Primera Instància i Instrucció. Demarcació ICAB. Any 2015.

3.2 Jutjats Penals

Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats

En el Gràfic 31 es recullen les dades relatives al volum d'assumptes ingressats en els Jutjats Penals, al llarg del període comprès entre els anys 2010 i 2015, distingint entre les següents circumscripcions territorials: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB"i la "demarcació ICAB".

D'acord amb les dades registrades tant a nivell de litigiositat penal (Gràfic 1) com els referits al nombre d'expedients ingressats (Gràfic 5), el volum d'assumptes que arriba als Jutjats Penals, s'ha reduït de forma progressiva al llarg dels darrers exercicis. En efecte, a l'any 2010 s'ingressen un total de 362.112 assumptes en els Jutjats Penals, mentre que a l'any 2015 es redueixen fins als 310.101 expedients, un 14% menys. Si comparem aquestes dades amb les relatives als assumptes ingressats als Jutjats de Primera Instància i Instrucció (Gràfic 24), veiem com en aquests es manegen uns volums notablement superiors als registrats pels Jutjats Penals. Tal i com es va apuntar, això es deu a la pròpia configuració del procediment penal en dues grans fases, separant la fase d'instrucció de la fase d'enjudiciament pròpiament dita, la competència de la qual s'atribueix a tribunals diferents per tal d'evitar la contaminació de la resolució de l'assumpte en qüestió.

D'altra banda, cal tenir en compte que en funció de la gravetat del marc punitiu que s'estableixi per al fet presumptament delictiu, la competència de l'enjudiciament del mateix correspon al Jutjat Penal (pena privativa de llibertat no superior a 5 anys, pena de multa qualsevol que sigui la quantia, o pena de naturalesa diferent sempre que la seva durada no excedeixi dels 10 anys) o bé a l'Audiència Provincial (art 82.1 LOPJ en relació amb l'art. 14 LeCrim). Això deixant a part la competència a favor d'altres Tribunals que objectivament s'estableixi per la llei, com els Jutjats de Violència sobre la Dona o els Jutjats de Menors.

Finalment, pel que fa al detall numèric dels territoris analitzats, veiem com en el de "Catalunya sense demarcació ICAB" es produeix un increment de més de 700 assumptes a l'any 2015 respecte a l'exercici anterior, en contra de la tendència regressiva registrada a les altres dues demarcacions.

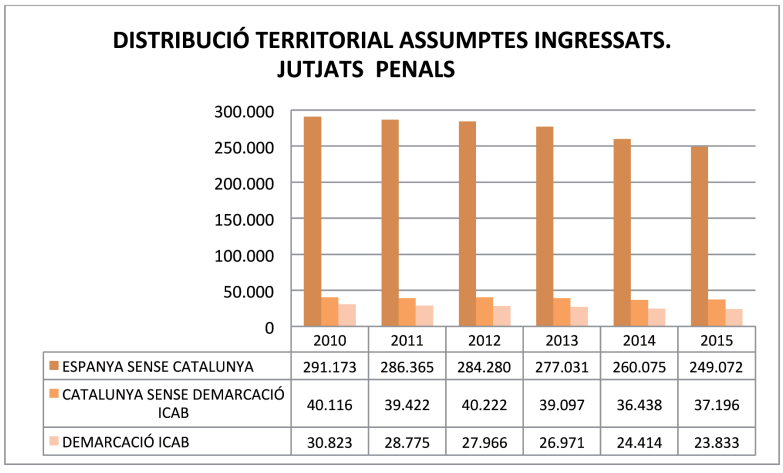

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	291.173	286.365	284.280	277.031	260.075	249.072
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	40.116	39.422	40.222	39.097	36.438	37.196
DEMARCACIÓ ICAB	30.823	28.775	27.966	26.971	24.414	23.833

Gràfic 31. Distribució territorial d'assumptes ingressats. Jutjats Penals.

Assumptes resolts

En el Gràfic 32, podem observar l'evolució del nombre total d'assumptes resolts pels Jutjats Penals, al llarg dels últims anys.

Durant els primers anys de la sèrie, veiem com el nombre d'assumptes resolts registra un increment en termes generals, fins a l'any 2012, moment en què es produeix un canvi de rumb en la tendència. En efecte, a l'haver baixat el volum d'assumptes ingressats segons vam poder veure a la gràfica anterior, també ho ha fet el dels assumptes resolts, encara que d'una manera menys intensa. I és que si posem en relació les dades relatives als assumptes ingressats i els comparem amb les referides als resolts, veiem com fins l'any 2012 tenien entrada més expedients dels quals es concloïen en un mateix exercici. A partir de llavors, aquesta tendència canvia, de manera que al llarg dels últims anys s'ha resolt una quantitat més gran d'assumptes, en relació als que s'han ingressat en un mateix període, incrementant la distància entre una i altra categoria (ingressats i resolts) durant els últims anys.

No obstant això, aquest descens produït en els últims exercicis, es concentra en l'àmbit de "Espanya sense Catalunya" ja que, tal i com podem observar a la gràfica, en els territoris de "Catalunya sense demarcació ICAB" i en la "demarcació ICAB" , s'ha registrat un increment dels assumptes resolts en l'any 2015.

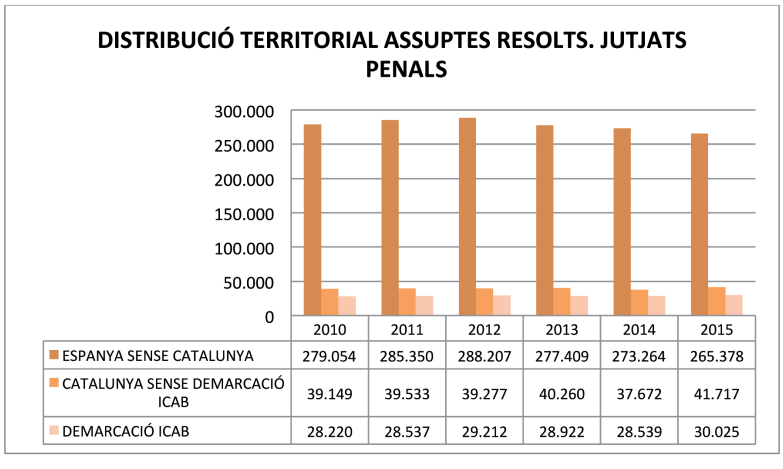

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	279.054	285.350	288.207	277.409	273.264	265.378
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	39.149	39.533	39.277	40.260	37.672	41.717
DEMARCACIÓ ICAB	28.220	28.537	29.212	28.922	28.539	30.025

Gràfic 32. Distribució territorial d'assumptes resolts. Jutjats Penals.

Assumptes pendents al finalitzar

En el Gràfic 33 podem veure el desenvolupament numèric dels assumptes pendents al finalitzar l'exercici tramitats en els Jutjats Penals, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En aquest, veiem com durant els primers anys de la sèrie, es produeix un augment del nombre d'assumptes pendents al final de l'exercici, que dura fins l'any 2013 en el qual es registren un total de 210.933 expedients. Un dels problemes a què s'han hagut d'enfrontar els Jutjats Penals, és l'acumulació soferta durant els últims anys, que ha repercutit de manera negativa en el retard generalitzat dels assenyalaments. No hem d'oblidar que una justícia eficaç és aquella que, sent rigorosament garantista, és capaç d'oferir una resposta ràpida en la resolució dels assumptes. I això perquè una resposta que es demora en el temps, té greus efectes en la satisfacció de la mateixa des d'un punt de vista jurídic, ja que les parts perden l'interès en el plet o simplement no recorden els detalls dels fets, dificultant amb això l'enjudiciament dels mateixos. També, una sanció penal imposada de forma extemporània va en contra del principi de reinserció que les mesures punitives persegueixen, d'acord amb l'esperit de l'ordenament jurídic.

En els últims anys de la sèrie, veiem com es produeix un canvi en aquesta tendència alcista, de manera que es redueixen de forma significativa el nombre d'assumptes pendents al finalitzar l'exercici. Sens dubte es tracta d'una dada positiva, tenint en compte que suposa el reflex del descens de l'acumulació del treball, podent els Tribunals administrar una Justícia d'una forma més eficaç, en els termes exposats en el paràgraf anterior. No obstant això, en el "Annex a la Memòria del TSJ de Catalunya elaborat pel Jutjat Degà de Barcelona", es reclama l'adequació de la planta judicial a les necessitats de la litigiositat del moment, mitjançant la creació de més Jutjats Penals, per tal d'oferir un servei públic de Justícia de qualitat.

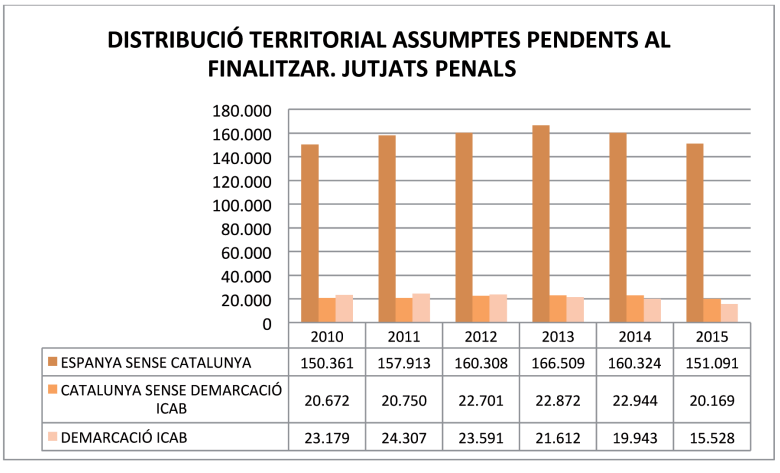

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	150.361	157.913	160.308	166.509	160.324	151.091
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	20.672	20.750	22.701	22.872	22.944	20.169
DEMARCACIÓ ICAB	23.179	24.307	23.591	21.612	19.943	15.528

Gràfic 33. Distribució territorial d'assumptes pendents al finalitzar. Jutjats Penals.

Principals indicadors judicials

Taxa de resolució

En el Gràfic 34 podem veure l'evolució de la taxa de resolució dels Jutjats Penals, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

D'acord amb les dades analitzades sobre el moviment dels assumptes, veiem com la tendència que s'expressa en la gràfica reflecteix un increment de la taxa de resolució en termes generals. En efecte,

a l'any 2010 es registren taxes de resolució per sota del 100% en les tres demarcacions analitzades, el que implica que s'estaven resolent una menor quantitat d'assumptes dels que s'estaven ingressant en un mateix període. Però el descens de la litigiositat penal en els últims anys (Gràfic 1), ha permès reduir lleugerament la càrrega de treball a la qual s'ha d'enfrontar els Jutjats Penals, redundat de manera positiva en la capacitat resolutiva dels mateixos.

A l'any 2015, s'anoten les xifres més altes de la sèrie, amb una taxa de resolució del 107% a "Espanya sense Catalunya", una altra del 112% en "Catalunya sense demarcació ICAB" i una altra del 126% en la "demarcació ICAB". Aquest últim territori és el que major progressió experimenta, en quant a la capacitat resolutiva es refereix. En efecte, a l'any 2010 la "demarcació ICAB" registre una taxa de resolució del 92% (la xifra més baixa de la sèrie), mentre que la mateixa se situa en un 126% a l'any 2015, fet que suposa un increment en aquest període el 38%.

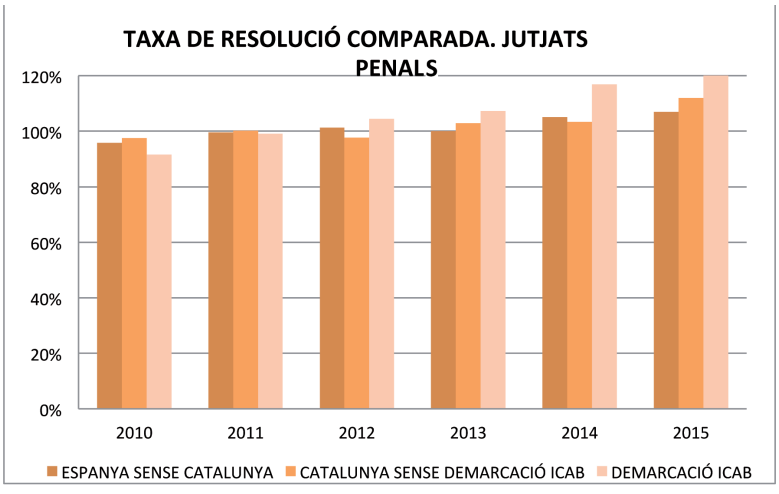

Gràfic 34. Taxa de resolució comparada. Jutjats Penals.

Taxa de pendència

En el Gràfic 35 podem veure el comportament de la taxa de pendència registrada en els Jutjats Penals, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En termes generals, veiem com la taxa de pendència disminueix a mesura que es van succeint els exercicis. No obstant això, l'anàlisi detallada dels diferents àmbits territorials, mostra com cada un d'ells ha tingut un desenvolupament diferent. En efecte, les circumscripcions de "Espanya sense Catalunya" i "Catalunya sense demarcació ICAB" experimenten un increment de la taxa de pendència, oscil·lant però constant, fins a l'any 2014. Mentre que la "demarcació ICAB", malgrat que registra una taxa de pendència notablement superior a la dels altres dos territoris analitzats, la mateixa es desenvolupa marcant una tendència regressiva al llarg del període temporal analitzat.

A l'any 2015, es registra un canvi de tendència en els dos primers territoris esmentats, anotant-se un descens de la taxa de pendència, que se situa en un 57% en el cas de "Espanya sense Catalunya" i en un 48% en el de "Catalunya sense demarcació ICAB". A la "demarcació ICAB" es confirma una vegada més la tendència regressiva de la taxa de pendència, que s'intensifica passant del 70% a l'any 2014 al 52% al 2015.

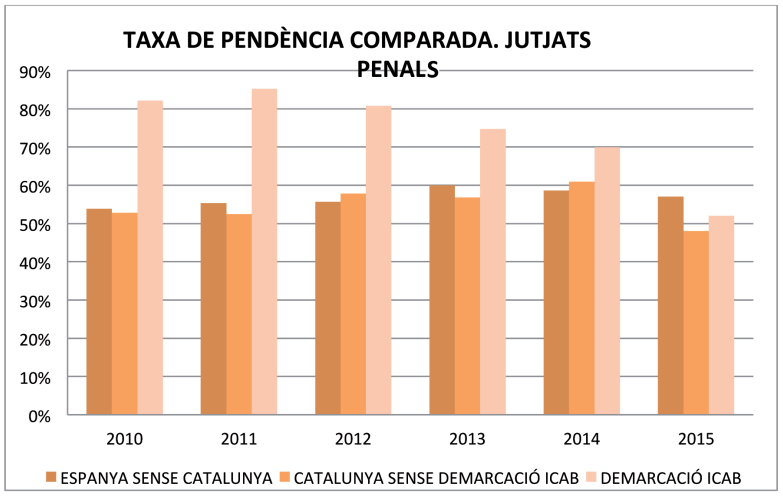

Gràfic 35. Taxa de resolució pendència. Jutjats Penals.

Taxa de congestió

En el Gràfic 36 es recullen els resultats obtinguts d'aplicar la taxa de congestió en els Jutjats Penals, durant el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

Pel que fa al desenvolupament de la tendència, tot i que amb altres valors, veiem com la mateixa es correspon amb la registrada a la gràfica anterior relativa a la taxa de congestió. En efecte, en els àmbits geogràfics de "Espanya sense Catalunya" i de "Catalunya sense demarcació ICAB", veiem com la taxa de congestió discorre de forma oscil·lant encara que registrant un lleuger increment de la mateixa fins a l'any 2014 i amb un descens significatiu a l'any 2015; mentre que a la "demarcació ICAB", la taxa de congestió es va reduint de forma progressiva a mesura que se succeeixen els anys, intensificant-se de forma notable en l'últim exercici.

El descens de la taxa de litigiositat implica que els Tribunals veuen reduïda la càrrega de treball a la qual s'han d'enfrontar, reflectint-se en conseqüència en els principals indicadors judicials fins ara analitzats. Les importants reformes legislatives, tant a nivell de dret substantiu com a nivell processal, que han entrat en vigor al llarg de l'any 2015, han tingut el seu reflex en les referides taxes. No obstant això, es preveu que en les mateixes es reflectirà un major impacte a partir dels pròxims exercicis, quan les reformes hagin tingut el seu desenvolupament en un exercici complet.

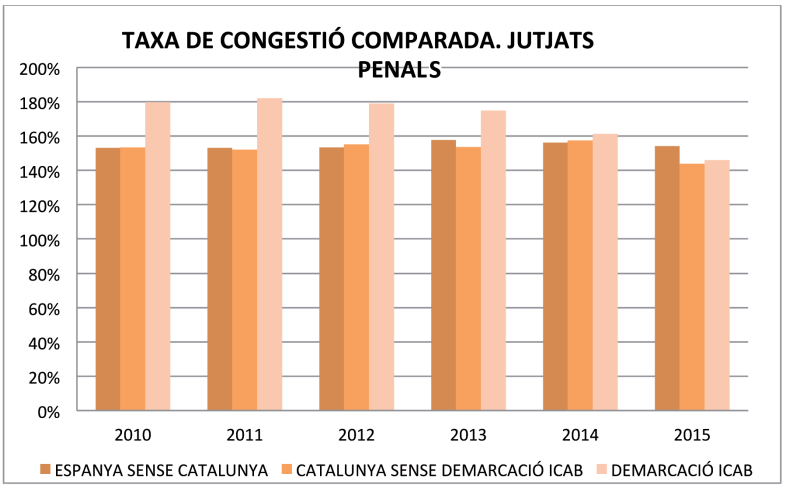

Gràfic 36. Taxa de congestió comparada. Jutjats Penals.

En el Gràfic 37 podem observar una taula amb els resultats dels principals indicadors judicials, aplicats sobre els Jutjats Penals que s'integren en la "demarcació ICAB".

Pel que fa al detall numèric dels mateixos, veiem que varia de forma substancial en funció del concret òrgan a què es refereixen. En el partit judicial de Barcelona, veiem com el Jutjat Penal que registra una taxa de resolució més gran, és el Nº 4 amb un 166%; mentre que les taxes de congestió i de pendència més altes, s'anoten en el Nº 22, amb un 254% i un 154% respectivament. Pel que fa al partit judicial d'Arenys de Mar, és el Jutjat Penal N º 1 el que registra els valors més alts en els tres principals indicadors judicials . Finalment, en el partit judicial de Vilanova i la Geltrú, el jutjat que registra les taxes més elevades també en els tres casos, és el Nº 2.

LA LUPA. JUTJATS PENALS. DEMARCACIÓ ICAB			
	TAXA RESOLUCIÓ	TAXA CONGESTIÓ	TAXA PENDÈNCIA
JP Nº 1 BARCELONA	140%	148%	64%
JP Nº 2 BARCELONA	128%	152%	55%
JP Nº 3 BARCELONA	125%	136%	44%
JP Nº 4 BARCELONA	166%	117%	18%
JP Nº 5 BARCELONA	120%	133%	40%
JP Nº 6 BARCELONA	125%	121%	10%
JP Nº 7 BARCELONA	130%	128%	35%
JP Nº 8 BARCELONA	130%	166%	70%
JP Nº 9 BARCELONA	132%	138%	41%
JP Nº 10 BARCELONA	129%	163%	46%
JP Nº 11 BARCELONA	135%	117%	23%
JP Nº 13 BARCELONA	129%	150%	60%
JP Nº 14 BARCELONA	151%	145%	43%
JP Nº 16 BARCELONA	142%	135%	39%
JP Nº 17 BARCELONA	120%	200%	105%
JP Nº 18 BARCELONA	134%	155%	59%
JP Nº 19 BARCELONA	121%	136%	42%
JP Nº 20 BARCELONA	134%	108%	17%
JP Nº 22 BARCELONA	97%	254%	154%
JP Nº 23 BARCELONA	116%	116%	40%
JP Nº 25 BARCELONA	137%	133%	42%
JP Nº 26 BARCELONA	127%	130%	30%
JP Nº 27 BARCELONA	140%	97%	11%
JP Nº 28 BARCELONA	123%	119%	20%
JP Nº 1 ARENYS DE MAR	108%	109%	15%
JP Nº 2 ARENYS DE MAR	102%	11%	15%
JP Nº 1 VILANOVA I LA GELTRÚ	123%	248%	168%
JP Nº 2 VILANOVA I LA GELTRÚ	129%	272%	174%
JP Nº 3 VILANOVA I LA GELTRÚ	110%	172%	121%
JP Nº 4 VILANOVA I LA GELTRÚ	92%	127%	27%

Gràfic 37. La Lupa. Distribució dels indicadors judicials dels Jutjats penals. Demarcació ICAB. Any 2015.

Les conformitats

La conformitat és un mecanisme basat en el principi d'adhesió que serveix per posar fi al procediment en determinats supòsits, mitjançant l'acceptació per part de l'acusat dels fets, qualificació jurídica, així com la responsabilitat penal i civil exigida per la part acusadora, amb la contrapartida d'evitar el judici i, en la pràctica, "negociar" amb l'acusació la reducció dels termes de la condemna. La conformitat ha estat objecte d'un protocol d'actuació subscrit entre la Fiscalia General d'Estat i el Consell General de l'Advocacia Espanyola, el passat dia 1 d'abril del 2009, i la seva importància en la pràctica diària del procés penal així comla seva afectació en l'activitat judicial al llarg dels últims anys, justifica que se li dediqui un apartat específic per examinar la seva evolució.

En el Gràfic 38 podem veure una taula en la qual es relaciona el nombre total de resolucions que han estat dictades amb la conformitat de l'acusat, amb les sentències que han estat dictades sense valorar aquest mecanisme, per part dels Jutjats Penals que es s'integren al "demarcació ICAB", al llarg dels dos últims anys. En aquesta, veiem com el volum de les sentències dictades en conformitat amb l'acusat, representen un volum important respecte del nombre total de resolucions. En efecte, a l'any 2014 es van acordar un total de 6.185 conformitats, el que suposa un 40% respecte al nombre total de Sentències; mentre que a l'any 2015, es van adoptar 6.527 conformitats (un 41% sobre el total).

RESOLUCIONS DELS JUTJATS PENALS. DEMARCACIÓ ICAB				
JUTJATS	2014		2015	
	CONFORMITATS	RESTANTS	CONFORMITATS	RESTANTS
JP Nº 1 BARCELONA	247	334	242	342
JP Nº 2 BARCELONA	212	287	260	356
JP Nº 3 BARCELONA	223	299	223	295
JP Nº 4 BARCELONA	215	344	212	294
JP Nº 5 BARCELONA	198	294	222	317
JP Nº 6 BARCELONA	237	295	239	298
JP Nº 7 BARCELONA	223	311	271	412
JP Nº 8 BARCELONA	215	331	223	349
JP Nº 9 BARCELONA	235	348	262	346
JP Nº 10 BARCELONA	148	329	236	329
JP Nº 11 BARCELONA	187	369	277	355
JP Nº 13 BARCELONA	200	297	248	334
JP Nº 14 BARCELONA	237	303	298	417
JP Nº 16 BARCELONA	206	339	235	352
JP Nº 17 BARCELONA	212	318	187	324
JP Nº 18 BARCELONA	214	319	247	340
JP Nº 19 BARCELONA	220	287	236	318
JP Nº 20 BARCELONA	246	300	226	329
JP Nº 22 BARCELONA	186	254	167	234
JP Nº 23 BARCELONA	196	356	164	457
JP Nº 25 BARCELONA	203	392	198	337
JP Nº 26 BARCELONA	182	343	155	332
JP Nº 27 BARCELONA	241	362	235	343
JP Nº 28 BARCELONA	213	311	202	316
JP Nº 1 ARENYS DE MAR	98	275	96	202

JP Nº 2 ARENYS DE MAR	123	238	87	220
JP Nº 1 VILANOVA I LA GELTRÚ	203	227	236	239
JP Nº 2 VILANOVA I LA GELTRÚ	241	225	264	282
JP Nº 3 VILANOVA I LA GELTRÚ	331	273	290	232
JP Nº 4 VILANOVA I LA GELTRÚ	93	354	89	261
TOTAL	6.185	9.314	6.527	9.562

Gràfic 38. Resolucions dels Jutjats penals amb conformitat prèvia amb l'acusat. Demarcació ICAB.

En el Gràfic 39 podem observar l'evolució el volum de Sentències dictades en conformitat per part dels Jutjats Penals, així com el percentatge que aquestes representen en comparació amb la resta de resolucions. En aquest, veiem que el nombre de conformitats augmenta de forma progressiva a mesura que es van succeint els anys. Així, les conformitats augmenten d'un 32% a l'any 2010 a un 41% a l'any 2015, fet que suposa una progressió del 28%.

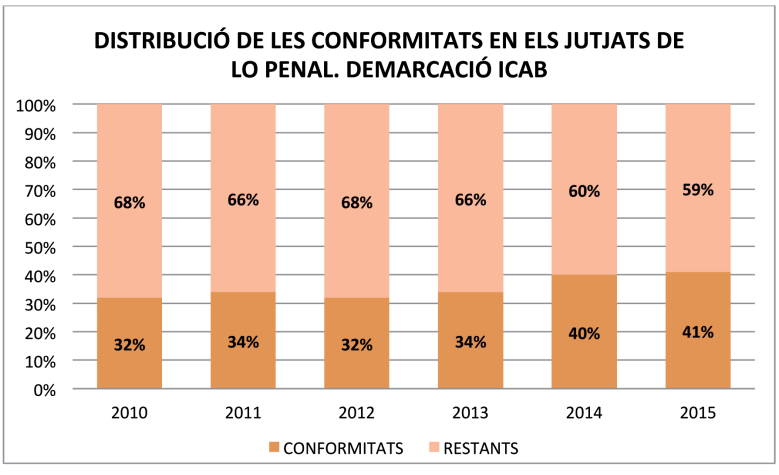

Gràfic 39. Distribució de les conformitats en els Jutjats Penals. Demarcació ICAB.

3.3 Audiències Provincials. Sales penals

Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats

En el Gràfic 40 podem veure la distribució anual dels assumptes penals que tenen entrada a les Audiències Provincials que s'integren en les següents circumscripcions territorials: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

En termes generals, veiem com el nombre d'assumptes que s'ingressen en les seccions penals de l'Audiència Provincial, augmenta de forma progressiva a mesura que es van succeint els anys. El desenvolupament de la tendència registrada per aquests òrgans judicials, contrasta amb l'evolució experimentada en els últims anys per la jurisdicció penal (Gràfic 1), així com amb els volums registrats en els últims exercicis pels Jutjats de Primera Instància i Instrucció (Gràfic 24). En efecte, en aquestes gràfiques vam poder comprovar com la tendència de la litigiositat en la Jurisdicció penal, es mostrava regressiva. Pel que fa a la progressió del nombre d'assumptes penals que s'ingressen en les Audiències Provincials, aquest es deu al retard acumulat per les mateixes al llarg dels últims anys.

A partir de l'any 2014, veiem com es produeix un canvi en la tendència, iniciant-se un nou període en el qual el volum dels assumptes que tenen entrada en aquest òrgan es redueix. Així, a l'any 2015 s'ingressen un total de 181.126 expedients, un 0,26% menys respecte a l'exercici anterior.

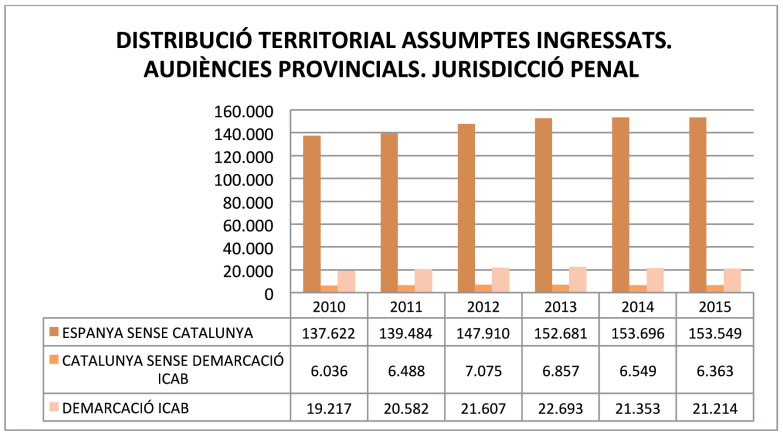

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	137.622	139.484	147.910	152.681	153.696	153.549
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	6.036	6.488	7.075	6.857	6.549	6.363
DEMARCACIÓ ICAB	19.217	20.582	21.607	22.693	21.353	21.214

Gràfic 40. Distribució territorial d'assumptes ingressats. Audiències Provincials. Jurisdicció penal.

Assumptes resolts

En el Gràfic 41 podem observar la tendència que han registrat les seccions penals de les Audiències Provincials, pel que fa al nombre total d'assumptes resolts, al llarg del període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En aquest, veiem com la gràfica discorre de forma paral·lela a l'anterior, relativa al nombre total d'assumptes ingressats. En efecte, el volum d'assumptes conclosos en cada exercici, creix de forma progressiva a mesura que es van succeint els anys. Fins i tot en els dos últims anys, si comparem les dades registrades relatives al nombre total d'assumptes resolts amb les dels expedients que s'han iniciat en aquest mateix període, veiem com els primers superen en volum als segons. Es tracta d'una dada positiva, tenint en compte que l'acumulació d'assumptes a què fèiem abans referència, es va reduint de manera progressiva.

Pel que fa al detall dels àmbits territorials analitzats, veiem com a "Catalunya sense demarcació ICAB" i a la "demarcació ICAB", el nombre d'assumptes resolts experimenta una lleugera regressió respecte a l'exercici anterior; mentre que en l'àmbit de "Espanya sense Catalunya", els mateixos registren un petit augment.

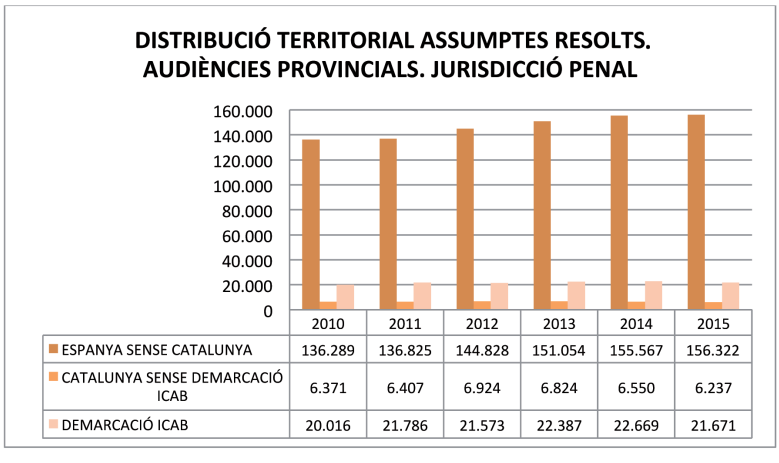

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	136.289	136.825	144.828	151.054	155.567	156.322
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	6.371	6.407	6.924	6.824	6.550	6.237
DEMARCACIÓ ICAB	20.016	21.786	21.573	22.387	22.669	21.671

Gràfic 41. Distribució territorial d'assumptes resolts. Audiències Provincials. Jurisdicció penal.

Assumptes pendents al finalitzar

En el Gràfic 42 es recullen les dades relatives a l'evolució del nombre d'assumptes pendents al finalitzar l'exercici, al llarg del període comprès entre els anys 2010 i 2015.

La gràfica es desenvolupa de forma paral·lela a les dues anteriors, relatives al moviment dels assumptes ingressats i resolts. En efecte, durant els primers anys de la sèrie, l'acumulació d'assumptes es mostra a l'alça, fins a arribar als 40.597 expedients a l'any 2013, la xifra més alta de la sèrie considerant els territoris de forma conjunta. A partir d'aquest moment, es produeix un canvi de rumb en el sentit de la tendència, de manera que el volum d'assumptes que resten per finalitzar en acabar l'any, descendeix de manera important al llarg dels dos últims anys. A l'any 2015, els assumptes pendents al finalitzar l'any sumen un total de 34.031 expedients, la xifra més baixa de la sèrie.

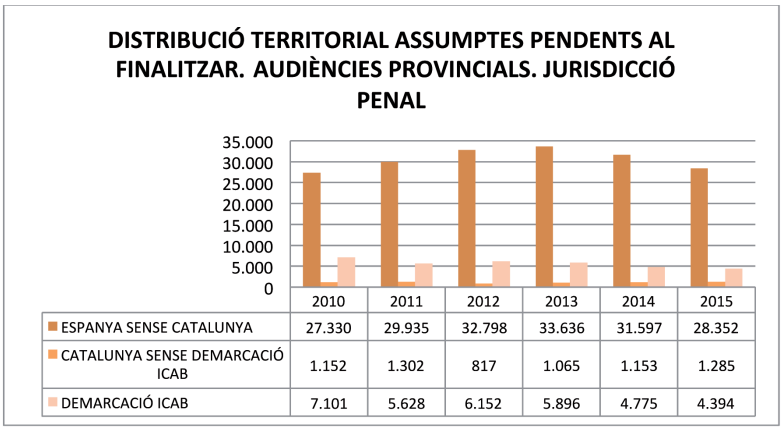

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	27.330	29.935	32.798	33.636	31.597	28.352
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	1.152	1.302	817	1.065	1.153	1.285
DEMARCACIÓ ICAB	7.101	5.628	6.152	5.896	4.775	4.394

Gràfic 42. Distribució territorial d'assumptes pendents al finalitzar. Audiències Provincials. Jurisdicció penal.

Principals indicadors judicials

Taxa de resolució

A continuació s'analitzen els resultats registrats al llarg dels últims anys, de la taxa de resolució referida a les seccions penals de les Audiències Provincials, la representació gràfica es recull en el Gràfic 43.

En aquest, veiem com aparentment la taxa de resolució té un desenvolupament bastant irregular al llarg de la seqüència temporal analitzada. No obstant això, si ens fixem en l'eix de les ordenades, veiem com la taxa registrada es mou dins d'una forquilla relativament estreta, que va del 98% al 106%.

A l'any 2015, veiem com es produeix una lleugera regressió de la capacitat resolutiva de les seccions penals de les Audiències Provincials que s'integren en els àmbits territorials de "Catalunya sense demarcació ICAB" i de la "demarcació ICAB", anotant-se un 98% i un 102%, respectivament; mentre que a "Espanya sense Catalunya" s'experimenta un petit augment, registrant-se una taxa del 102%.

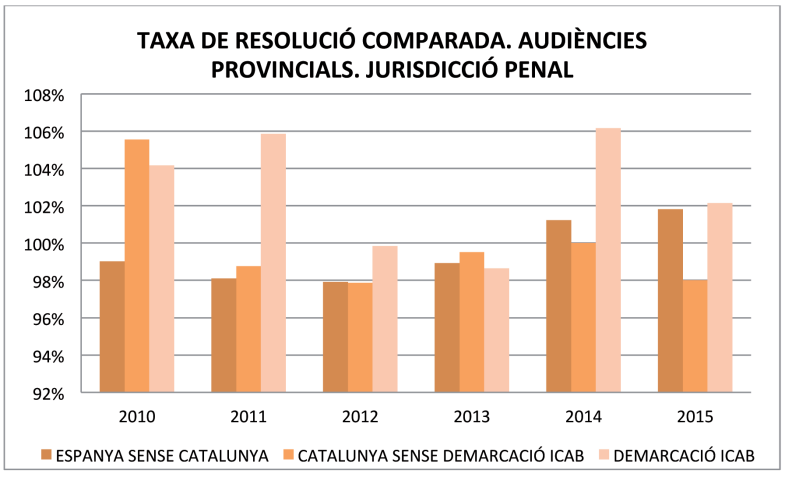

Gràfic 43. Taxa de resolució comparada. Audiències Provincials. Jurisdicció penal.

Taxa de pendència

En el Gràfic 44 podem veure el desenvolupament de la taxa de pendència al llarg dels últims anys, fent distinció entre les diferents Audiències Provincials que s'integren en les següents circumscripcions territorials: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

En aquest, veiem com la mateixa discorre de forma bastant irregular en funció del concret territori en què ens fixem. No obstant això, la taxa de pendència registra un lleuger descens en termes generals, durant els últims dos anys de la sèrie. Pel que fa al detall dels àmbits territorials analitzats, veiem com el de "Espanya sense Catalunya" és el que té un desenvolupament més estable, amb un lleuger ascens durant els primers anys de la sèrie, i un descens progressiu a partir del 2013. En l'àmbit de "Catalunya sense demarcació ICAB", després de dos anys en què la tendència de la taxa de pendència es mostra a l'alça, es produeix un important descens de la mateixa en l'any 2012 registrant-se un 12%, la xifra més baixa de la sèrie. A partir de llavors, veiem com la taxa torna a la sendera alcista, anotant una pendència del 21% a l'any 2015.

Quant a la "demarcació ICAB", veiem com és la que majors salts experimenta entre exercicis. A l'any 2010, la taxa de pendència en aquest territori és del 42%, sent aquesta la xifra més alta de la sèrie amb diferència. A partir de llavors, la mateixa discorre de forma oscil·lant encara que amb una tendència a la baixa, anotant-se a l'any 2015 una taxa de pendència del 20%.

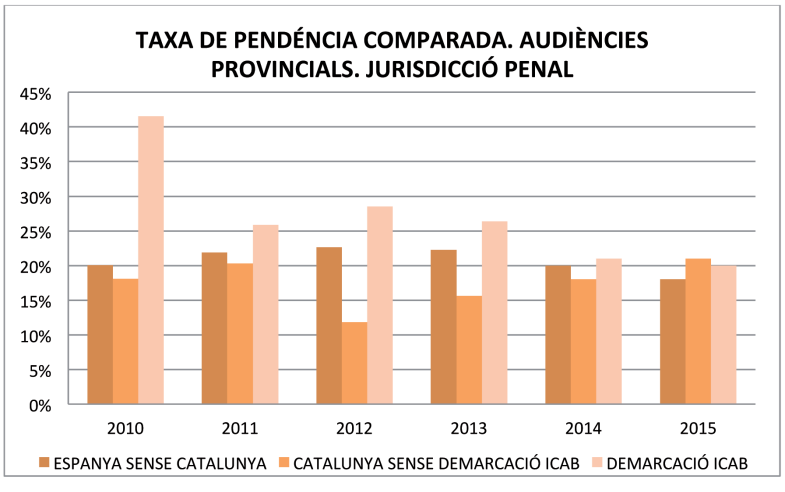

Gràfic 44. Taxa de pendència comparada. Audiències Provincials. Jurisdicció penal.

Taxa de congestió

En el Gràfic 45 podem observar l'evolució interanual de la taxa de congestió registrada per les seccions penals de les Audiències Provincials, durant el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

Considerant els territoris de forma conjunta, veiem com la taxa de congestió a penes registra una variabilitat significativa dins del referit període, oscil·lant la mateixa en xifres que giren al voltant del 120%. D'acord amb la tendència registrada relativa a la taxa de pendència, l'àmbit territorial que major variabilitat presenta és el de la "demarcació ICAB", passant d'un 142% en l'any 2010 a un 120% a l'any 2015.

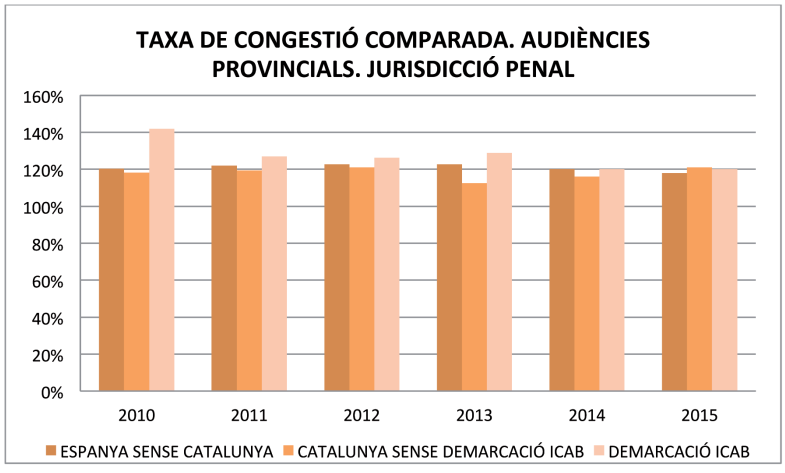

Gràfic 45. Taxa de congestió comparada. Audiències Provincials. Jurisdicció penal.

En el Gràfic 46, podem veure una taula amb els resultats dels principals indicadors judicials registrats a les seccions penals de l'Audiència Provincial de Barcelona, durant l'any 2015.

L'Audiència Provincial de Barcelona, compta amb 22 seccions, de les quals 11 s'encomanen a la Jurisdicció penal. Tal i com s'informa en el "Annex a la Memòria del TSJ de Catalunya elaborat per l'Audiència Provincial", les seccions penals mantenen criteris d'especialització per matèries, distribuint-se les mateixes de la següent manera:

- Qüestions de competència: Secció 2ª
- Jurisdicció de menors: Secció 3ª
- Vigilància penitenciària: Secció 21ª
- Violència de Gènere: Secció 20ª
- Violència domèstica: Secció 22ª

A més, per tal de garantir que es mantingui un criteri uniforme en la investigació dels assumptes, cadascuna de les 11 seccions penals s'ha ocupat dels recursos d'apel·lació interposats contra de les resolucions dels Jutjats de Primera Instància i Instrucció, d'acord a unes normes de repartiment i distribució d'aquests entre aquelles, establertes de forma prèvia. Quant als recursos interposats contra les resolucions dictades en fase d'enjudiciament que dimanen tant dels Jutjats de Primera Instància i Instrucció (Judicis de Faltes) com dels Jutjats Penals, es tornen i reparteixen de forma aleatòria entre totes les seccions amb per tal d'equilibrar la càrrega de treball.

Finalment, veiem com la secció 5ª és la que registra la taxa de resolució més alta, sent aquesta d'un 116%; mentre que les taxes de pendència i de congestió més elevades, s'anoten a la secció 9ª de l'AP de Barcelona, amb un 56% i del 156% respectivament.

LA LUPA. AUDIÈNCIES PROVINCIALS COMPETÈNCIA PENAL. DEMARCACIÓ ICAB			
	TAXA RESOLUCIÓ	TAXA PENDÈNCIA	TAXA CONGESTIÓ
secc. 2 AP BARCELONA	98%	11%	111%
secc. 3 AP BARCELONA	104%	5%	103%
secc. 5 AP BARCELONA	116%	6%	93%
secc. 6 AP BARCELONA	114%	29%	124%
secc. 7 AP BARCELONA	99%	8%	107%
secc. 8 AP BARCELONA	110%	15%	116%
secc. 9 AP BARCELONA	100%	56%	156%
secc. 10 AP BARCELONA	101%	22%	135%
secc. 20 AP BARCELONA	94%	17%	117%
secc. 21 AP BARCELONA	98%	33%	136%
secc. 22 AP BARCELONA	92%	21%	123%

Gràfic 46. La Lupa. Distribució dels indicadors judicials de les Audiències Provincials. Jurisdicció penal. Demarcació ICAB. Any 2015.

3.4 Tribunal Superior de Justícia. Sala civil-penal

El Tribunal Superior de Justícia suposa la culminació de l'organització judicial de la CCAA en la qual es circumscriu, d'acord amb els arts. 70 i ss. de la LOPJ. Segons el que disposa l'art. 73 LOPJ, com a sala penal, el TSJ té competència per al coneixement de:

- Les causes penals que els Estatuts d'Autonomia reserven al coneixement dels Tribunals Superiors de Justícia.
- La instrucció i la resolució de les causes penals contra jutges, magistrats i membres del ministeri fiscal per delictes o faltes comesos en l'exercici del seu càrrec en la comunitat autònoma, sempre que aquesta atribució no correspongui al Tribunal Suprem.
- Els recursos d'apel·lació contra les resolucions dictades en primera instància per les Audiències Provincials, així com el de tots aquells previstos per les lleis.
- La decisió de les qüestions de competència entre òrgans jurisdiccionals de l'ordre penal amb seu a la comunitat autònoma que no tinguin un altre superior comú.
- La decisió de les qüestions de competència entre Jutjats de Menors de diferents províncies de la comunitat autònoma.

Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats

En el Gràfic 47 podem contemplar la distribució territorial dels assumptes penals ingressats al Tribunal Superior de Justícia, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015. S'han diferenciat les demarcacions territorials de "Espanya sense Catalunya" i de "Catalunya".

A la gràfica, veiem com l'evolució del volum d'assumptes en l'àmbit geogràfic de "Espanya sense Catalunya", té un desenvolupament més estable respecte a la demarcació de "Catalunya". En efecte, veiem com el primer registra un augment progressiu del nombre d'assumptes que arriben al seu coneixement sense grans salts interanuals, a diferència del que passa al TSJ català. Així, a "Espanya sense Catalunya" s'ingressen un total de 567 assumptes a l'any 2010, passant a 789 expedients a l'any 2015, fet que suposa una progressió del 39%.

Pel que fa al nombre d'assumptes ingressats al TSJ de Catalunya, aquest registra uns increments brutals en els exercicis 2012 i 2015. L'augment dels expedients produït a l'any 2012, va lligat a l'increment de les causes penals per matèries reservades als Estatuts d'Autonomia, que dimanen fonamentalment de la corrupció política, i en què es troben implicades un gran nombre de persones aforades. A l'any 2015, veiem com es registren un total de 2.823 assumptes a Catalunya, la xifra més alta de la sèrie amb diferència. Tal i com s'especifica en la "Memòria del TSJ de l'any 2015" aquest increment és conseqüència de les auto inculpacions presentades per ciutadans en relació a la consulta del 9-N del 2014, declarada inconstitucional el passat 11 de juny de 2015 pel TC.

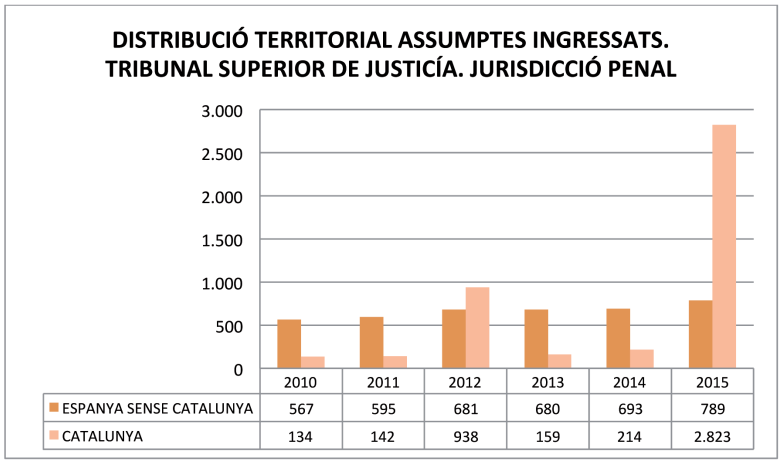

Gràfic 47. Distribució territorial d'assumptes ingressats. Tribunal Superior de Justícia. Jurisdicció penal.

Assumptes resolts

En el Gràfic 48, podem veure l'evolució dels assumptes resolts pels Tribunals Superiors de Justícia, en el marc de la Jurisdicció penal, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En termes generals, la tendència de la gràfica es desenvolupa de forma correlativa a l'evolució dels assumptes ingressats, anteriorment comentat. Comparant els detalls numèrics de les dues categories, veiem com es resolen un nombre d'expedients similar al volum d'assumptes que s'ingressen en un mateix exercici. En les properes gràfiques podrem veure si això es tradueix en unes xifres d'acumulació acceptables o si, per contra, són necessàries mesures destinades a l'adequació de la capacitat resolutiva d'aquests Tribunals a la litigiositat real del moment.

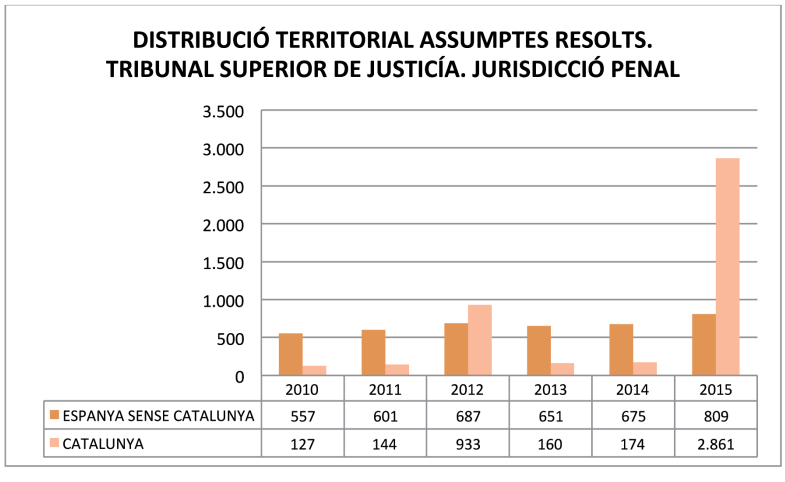

Gràfic 48. Distribució territorial d'assumptes resolts. Tribunal Superior de Justícia. Jurisdicció penal.

Assumptes pendents al finalitzar

En el Gràfic 49 es recullen les dades relatives als assumptes pendents en acabar l'exercici, en els TSJ que s'integren en de les diferents demarcacions de "Espanya sense Catalunya" i "Catalunya".

Pel que fa a l'evolució del mateix, veiem com es correspon amb la tendència registrada tant dels assumptes ingressats com dels resolts, al llarg dels últim anys. Pel que fa al detall dels àmbits territorials analitzats, veiem com la pendència és més gran en el de "Espanya sense Catalunya", d'acord al major volum d'assumptes que en aquesta circumscripció es tramiten.

Pel que fa a la demarcació de "Catalunya", destaca un increment del nombre total d'assumptes pendents al finalitzar, produït en l'any 2014. Aquest és causa de l'acumulació de treball de diversos exercicis enrere, i especialment a l'important increment d'assumptes registrat en l'any 2012. En els propers anys, podrem valorar de quina manera han afectat les auto inculpacions produïdes al llarg de l'any 2015 derivadas de la consulta del 9-N, en termes de saturació judicial.

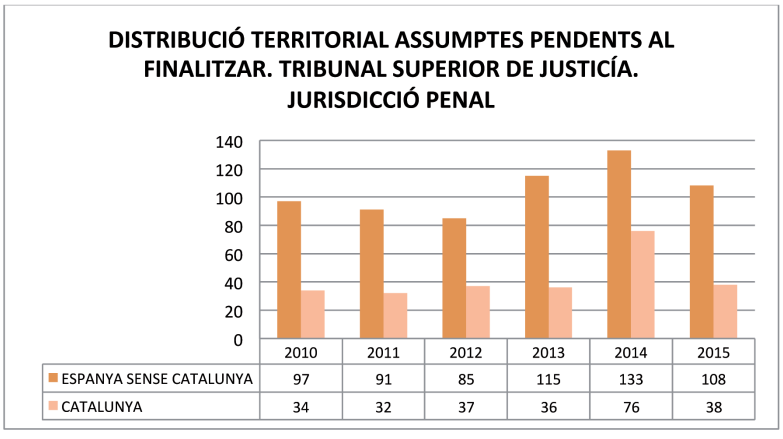

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	97	91	85	115	133	108
CATALUNYA	34	32	37	36	76	38

Gràfic 49. Distribució territorial d'assumptes pendents al finalitzar. Tribunal Superior de Justícia. Jurisdicció penal.

Principals indicadors judicials

Taxa de resolució

En el Gràfic 50 podem veure el desenvolupament de la taxa de resolució penal obtinguda pels Tribunals Superiors de Justícia, al llarg del període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En aquest, veiem com en termes generals la mateixa presenta una tendència marcada per una certa estabilitat, tenint en compte que aquesta es mou en una forquilla relativament estreta, de manera que la capacitat resolutiva d'aquests òrgans se situa en una mitjana del 98%. A l'any 2015, veiem com la taxa de resolució experimenta una lleugera millora respecte a l'exercici anterior, tant en l'àmbit territorial de "Espanya sense Catalunya" com en el de "Catalunya", registrant-se un 103% i un 101% respectivament.

En el TSJ de Catalunya, veiem com es produeix una regressió significativa en l'any 2014, com a reflex d'aquesta acumulació en la càrrega de treball a la qual es va fer referència abans, en analitzar les dades relatives al moviment dels assumptes. És probable, que a causa de l'increment del volum d'assumptes registrat a l'any 2015 derivat de les auto inculpacions per l'assumpte del 9-N, tornem a veure una regressió important en la capacitat resolutiva d'aquest òrgan, en els propers exercicis.

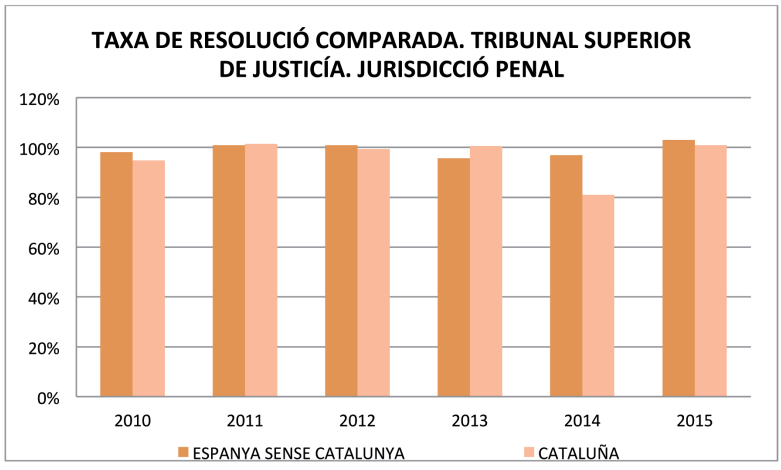

Gràfic 50. Taxa de resolució comparada. Tribunal Superior de Justícia. Jurisdicció penal.

Taxa de pendència

En el Gràfic 51, podem contemplar la tendència de la taxa de pendència registrada en els TSJ dels àmbits territorials de "Espanya sense Catalunya" i "Catalunya", en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En la mateixa, podem observar com la tendència discorre de manera oscil·lant a mesura que es van succeint els anys, produint-se variacions interanuals més intenses al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya. En efecte, a l'any 2014 l'esmentat òrgan registra una taxa de pendència del 44%, sent aquesta la xifra més alta de la sèrie amb diferència. Mentre que el valor més baix, s'anota també en el TSJ de Catalunya, sent aquest d'un 1% a l'any 2015.

Una de les raons per les quals es produeixen aquestes diferències tan grans en els resultats de la taxa entre un exercici i l'altre, és a causa dels volums tan reduïts que es manegen en aquests Tribunals, en comparació amb altres òrgans jurisdiccionals. Això fa que la variació d'assumptes es reflecteixi d'una forma més intensa en els indicadors judicials.

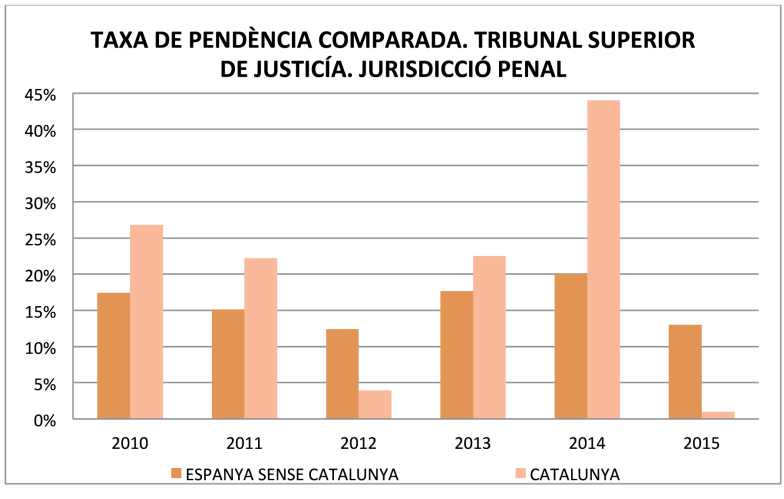

Gràfic 51. Taxa de pendència comparada. Tribunal Superior de Justícia. Jurisdicció penal.

Taxa de congestió

En el Gràfic 52 podem veure quina ha estat l'evolució de la taxa de congestió dels TSJ que s'integren en els àmbits territorials de "Espanya sense Catalunya" i de "Catalunya", al llarg dels últims anys.

La mateixa es desenvolupa de forma paral·lela a la taxa de pendència analitzada en la gràfica anterior, encara que amb altres valors. Per aquest motiu, veiem com en l'àmbit de "Espanya sense Catalunya" la taxa de congestió evoluciona d'una manera més o menys estable, gairebé sense variacions a mesura que es van succeint els anys. I, per la mateixa raó, el TSJ de Catalunya registra uns salts més pronunciats, amb un important increment localitzat en l'any 2014 en què es registra una taxa de congestió del 144%, la xifra més alta de la sèrie.

Finalment, veiem que a l'any 2015 es produeix un descens dels nivells de saturació dels Tribunals Superiors de Justícia, registrant-se un 114% en l'àmbit de "Espanya sense Catalunya" i un 101% en la circumscripció de "Catalunya".

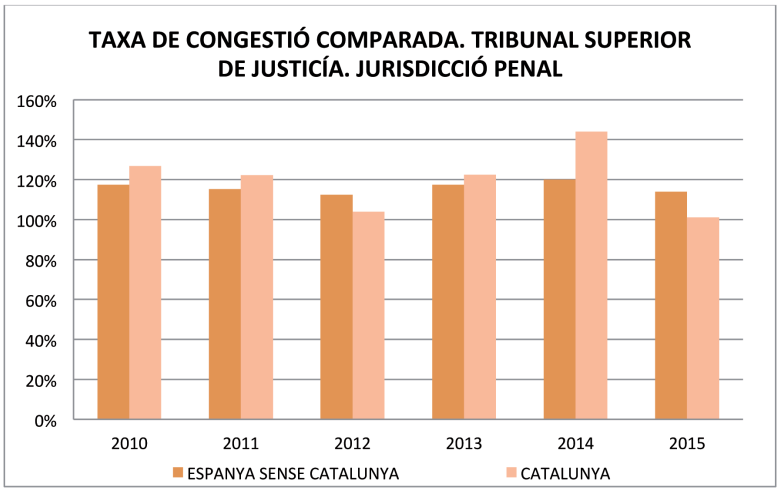

Gràfic 52. Taxa de congestió comparada. Tribunal Superior de Justícia. Jurisdicció penal.

4. Penal per especialitats

Seguint la mateixa metodologia emprada fins ara, a continuació es porta a terme l'anàlisi de l'activitat judicial d'una sèrie d'òrgans especialitzats d'acord amb la matèria sobre la qual despleguen la seva jurisdicció.

4.1 Jutjats de Menors

L'art. 19 CP estableix que els menors de 18 anys no són responsables criminalment d'acord amb aquest Codi i que "*quan un menor d'aquesta edat cometi un fet delictiu pot ser responsable d'acord amb el que disposi la llei que reguli la responsabilitat penal del menor*". L'esmentada norma es concreta en la *Llei Orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors*. Tal i com s'estableix en la seva Exposició de Motius, aquesta llei té per objecte determinar la "*responsabilitat per als joves infractors que no hagin arribat a la majoria d'edat penal, fonamentada en principis orientats cap a la seva reeducació, en base als seus circumstàncies personals, familiars i socials*".

Els òrgans judicials encarregats del coneixement d'aquelles causes derivades de la responsabilitat penal del menor, són els Jutjats de Menors d'acord amb el que disposa l'art. 97 LOPJ. A continuació, passem a analitzar les dades relatives a l'activitat judicial dels òrgans segons les dades publicades al CGPJ, al llarg dels últims anys.

Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats

En el Gràfic 53 podem veure l'evolució del nombre total d'assumptes ingressats en els Jutjats de Menors, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015, diferenciant-se entre les següents circumscripcions territorials: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

D'acord amb el desenvolupament de la taxa de litigiositat en els últims anys (Gràfic 1), veiem com el nombre total d'assumptes que té entrada en aquests òrgans, disminueix de forma progressiva a mesura que es van succeint els anys. En efecte, a l'any 2010 es van registrar un total de 33.374 assumptes, reduint fins als 26.665 expedients en l'any 2015, un 20% menys.

Comparant els diferents territoris analitzats, veiem com aquest descens és més intens en la "demarcació ICAB", amb una variació en el període 2010-2015 del 26%. Així mateix, aquesta demarcació concentra un major volum d'assumptes respecte a l'àmbit geogràfic de "Catalunya sense demarcació ICAB", tot i que aquest ocupa una major extensió geogràfica. Tal i com es va posar de manifest en apartats anteriors, la causa explicativa d'aquest fenomen la trobem en l'heterogeneïtat pròpia dels partits judicials que s'integren en una i altra demarcació. En efecte, en els territoris on l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona desplega el seu àmbit competencial, hi ha una major densitat de població i una major activitat econòmica i industrial. En aquest sentit, recordem que la major part de delictes estan relacionats amb tipus que atempten contra el patrimoni i l'ordre socioeconòmic.

Finalment, a "Catalunya sense demarcació ICAB" veiem com es produeix un lleuger augment dels assumptes penals relacionats amb menors a l'any 2015, mentre que en la "demarcació ICAB", malgrat haver-ne anotat un descens respecte a l'exercici anterior, aquest no és tan significatiu com el que es registrava al llarg dels últims anys.

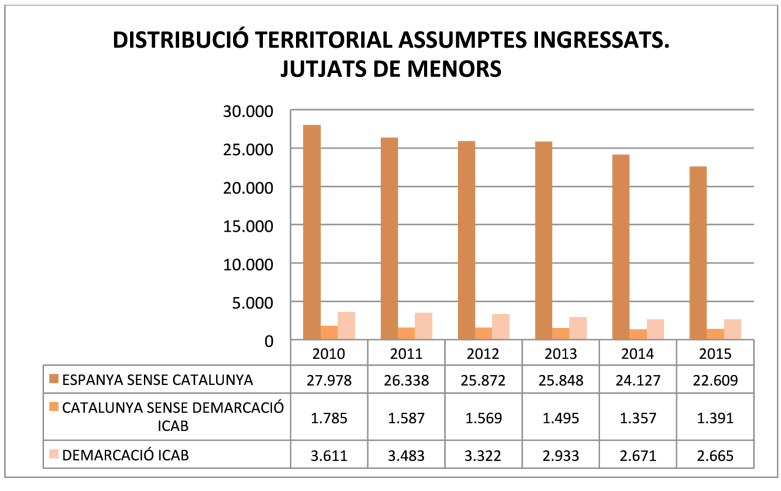

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	27.978	26.338	25.872	25.848	24.127	22.609
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	1.785	1.587	1.569	1.495	1.357	1.391
DEMARCACIÓ ICAB	3.611	3.483	3.322	2.933	2.671	2.665

Gràfic 53. Distribució territorial d'assumptes ingressats. Jutjats de Menors.

Assumptes resolts

En el Gràfic 54, podem observar el comportament de l'activitat judicial al llarg dels últims anys per part dels Jutjats de Menors, en termes de "assumptes resolts".

En aquest veiem com l'evolució dels assumptes resolts es correspon amb la tendència registrada sobre els assumptes ingressats, analitzada en la gràfica anterior. Així, el volum dels mateixos anota una regressió constant al llarg del període temporal analitzat: a l'any 2010 es registren un total de 37.714 assumptes resolts, mentre que en el 2015 es conclouen 28.738 expedients, un 24% més. Si comparem els valors absoluts relatius als assumptes resolts amb els expedients ingressats en un mateix exercici, veiem com any rere any s'han conclòs més expedients, el que sens dubte es tracta d'una dada positiva.

Mentre que en els àmbits territorials de "Espanya sense Catalunya" i de la "demarcació ICAB" la tendència dels assumptes resolts es correspon amb el que s'ha comentat, a "Catalunya sense demarcació ICAB" es produeix un lleuger increment dels expedients conclosos en l'any 2015, d'acord amb l'augment del volum d'assumptes iniciats en el mateix període.

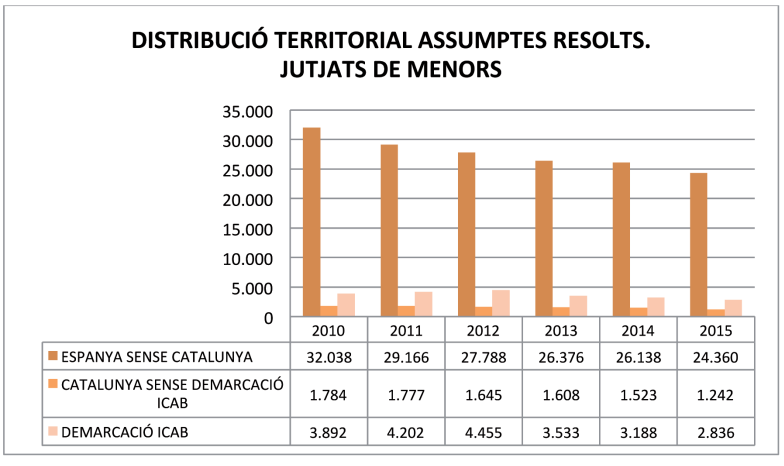

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	32.038	29.166	27.788	26.376	26.138	24.360
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	1.784	1.777	1.645	1.608	1.523	1.242
DEMARCACIÓ ICAB	3.892	4.202	4.455	3.533	3.188	2.836

Gràfic 54. Distribució territorial d'assumptes resolts. Jutjats de Menors.

Assumptes pendents al finalitzar

En el Gràfic 55 veiem quina ha estat l'evolució dels assumptes pendents al finalitzar exercici, tramitats abans dels Jutjats de Menors al llarg del període comprès entre els anys 2010 i 2015.

L'evolució dels mateixos es correspon amb la tendència abans comentada relativa als assumptes ingressats i resolts. En efecte, el nombre d'assumptes pendents en acabar l'exercici, disminueix de forma constant a mesura que es van succeint els anys. A l'any 2010 van restar per finalitzar un total de 20.218 expedients, mentre que el 2015 la xifra es redueix a 12.698 expedients. Això suposa una reducció del 37% dins del període temporal analitzat 2010-2015. No obstant això, si els comparem amb els valors absoluts relatius als expedients iniciats, veiem com els assumptes pendents al finalitzar representen una part important dels mateixos. El que reflecteix que aquests òrgans judicials pateixen una acumulació i saturació important, sobretot tenint en compte la gravetat dels assumptes dels que s'ocupen, en els quals hi ha menors implicats.

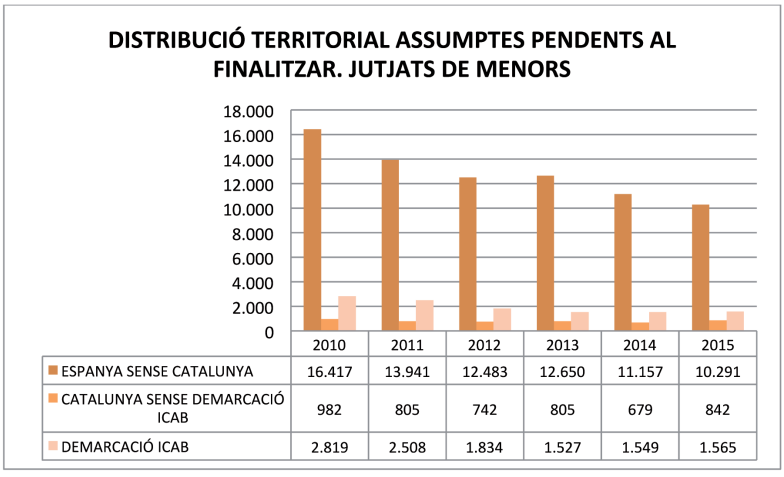

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	16.417	13.941	12.483	12.650	11.157	10.291
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	982	805	742	805	679	842
DEMARCACIÓ ICAB	2.819	2.508	1.834	1.527	1.549	1.565

Gràfic 55. Distribució territorial d'assumptes pendents al finalitzar. Jutjats de Menors.

Principals indicadors judicials.

Taxa de resolució

En el Gràfic 56, podem veure el desenvolupament de la taxa de resolució referida als Jutjats de Menors, al llarg del període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En termes generals, veiem com la capacitat resolutiva dels Jutjats de Menors es mou en una forquilla relativament estreta, propera al 100% de mitjana. També, veiem com a mesura que se succeeixen els anys, tot i avançar la mateixa de forma oscil·lant, registra una lleugera regressió especialment visible en l'any 2015 en els àmbits territorials de "Catalunya sense demarcació ICAB" i de la "demarcació ICAB".

En aquest últim, veiem com es registra una variabilitat interanual més intensa, en comparació a la resta de demarcacions. Així, a l'any 2012 veiem com s'anota una taxa de resolució del 134%, mentre que a l'any 2015 es registra un 106%. No obstant això, la xifra més baixa es produeix a "Catalunya sense demarcació ICAB" a l'any 2015, sent aquesta el 89%.

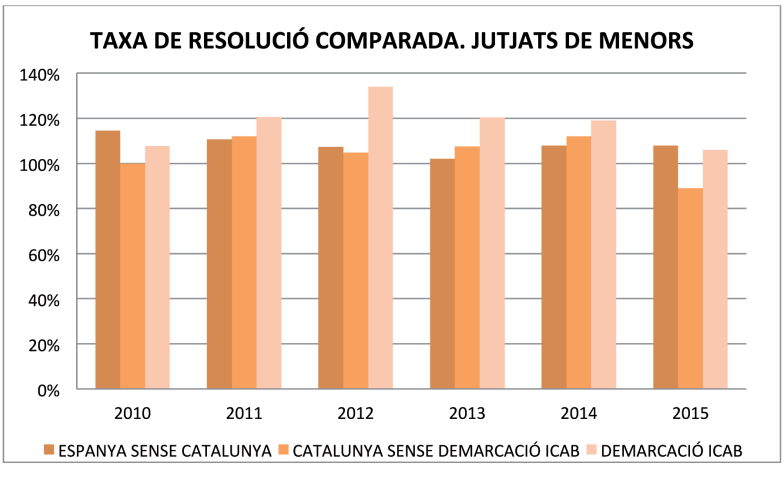

Gràfic 56. Taxa de resolució comparada. Jutjats de Menors.

Taxa de pendència

En el Gràfic 57 podem veure l'evolució de la taxa de pendència en els Jutjats de Menors al llarg dels últims anys, fent distinció entre els territoris de: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i en la "demarcació ICAB ".

Durant els primers anys de la sèrie, veiem com la taxa de pendència es mostra més elevada, sobretot en la "demarcació ICAB" on registra un 72% a l'any 2010, sent aquesta la xifra més alta de la seqüència. No obstant això, a mesura que es van succeint els anys, veiem com la litispendència judicial als Jutjats de Menors, es va reduint de manera progressiva, anotant-se xifres que se situen per sota del 50%.

A l'any 2015, veiem com es produeix un nou increment pel que fa a la taxa de pendència. Aquest és especialment significatiu en l'àmbit territorial de "Catalunya sense demarcació ICAB", en el qual d'un 45% registrat a l'any 2014 passem a un 68% a l'any 2015 (un 51% més). A la "demarcació ICAB", la taxa de pendència també registra un increment, anotant-se un 55% en l'últim exercici; mentre que a "Espanya sense Catalunya", la mateixa registra un lleuger descens de a penes un punt percentual respecte a l'any 2014, anotant-se un 42%.

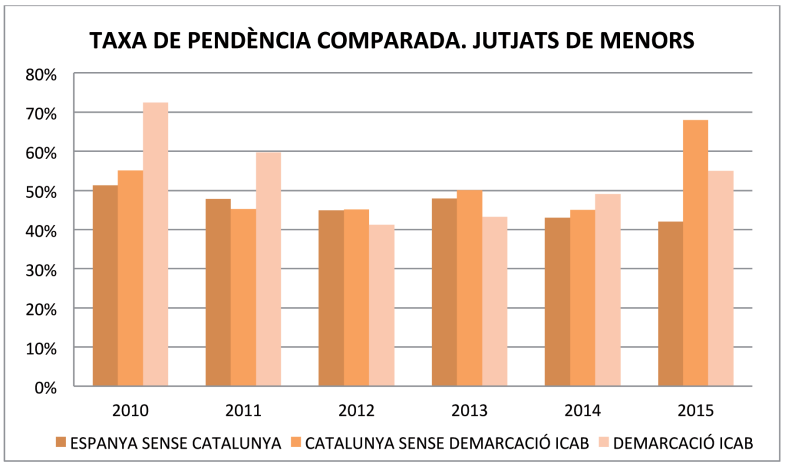

Gràfic 57. Taxa de pendència comparada. Jutjats de Menors.

Taxa de congestió

En el Gràfic 58 podem veure el desenvolupament de la taxa de congestió al llarg del període comprès entre els anys 2010 i 2015, referida als Jutjats de Menors que es distribueixen entre les següents circumscripcions territorials: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB "i en la" demarcació ICAB ".

Encara que amb altres valors, la taxa de congestió evoluciona de forma paral·lela a la taxa de congestió, anteriorment analitzada. Al cap i a la fi, una i altra reflecteixen dues cares d'una mateixa realitat, com ho són l'acumulació i els nivells de saturació que hi ha en aquests òrgans judicials. Així, a mesura que es van succeint els anys, veiem com la taxa de congestió descendeix lleugerament, fins a l'any 2015 en el qual es produeix un increment dels nivells de saturació en els Jutjats de Menors dels àmbits de "Catalunya sense demarcació ICAB", amb una taxa del 167%, i de la" demarcació ICAB", amb una taxa del 149%.

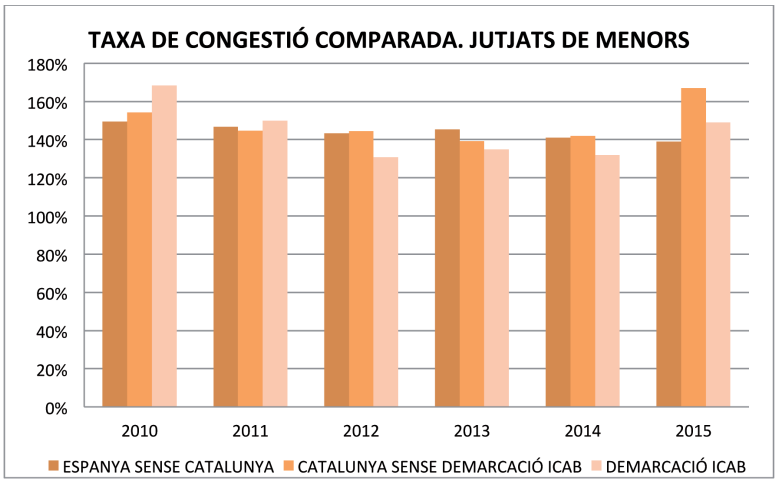

Gràfic 58. Taxa de congestió comparada. Jutjats de Menors.

En el Gràfic 59 tenim una taula amb el detall numèric dels indicadors judicials anteriorment analitzats, relatius als Jutjats de Menors que s'integren en la "demarcació ICAB".

En aquest veiem com els resultats varien de forma ostensible, en funció del concret òrgan judicial a què es refereixen. Així, el Jutjat de Menors Nº. 4 de Barcelona, és el que registra la taxa de resolució més alta, amb un 116%; mentre que les taxa de congestió i de pendència més elevades, es produeixen al Jutjat de Menors Nº 3, amb un 178% i un 81% respectivament.

LA LUPA. JUTJATS DE MENORS. DEMARCACIÓ ICAB			
	TAXA RESOLUCIÓ	TAXA CONGESTIÓ	TAXA PENDÈNCIA
JME Nº 1 BARCELONA	105%	146%	49%
JME Nº 2 BARCELONA	99%	161%	69%
JME Nº 3 BARCELONA	96%	178%	81%
JME Nº 4 BARCELONA	116%	130%	45%
JME Nº 5 BARCELONA	111%	153%	64%
JME Nº 6 BARCELONA	112%	132%	32%

Gràfic 59. La Lupa. Distribució dels indicadors judicials dels Jutjats de Menors. Demarcació ICAB. Any 2015.

4.2 Jutjats de Vigilància Penitenciària

L'art. 94 LOPJ estableix que *"en cada província, i dins de l'ordre jurisdiccional penal, hi haurà un o diversos Jutjats de Vigilància Penitenciària, que tindran les funcions jurisdiccionals previstes en la Llei General Penitenciària en matèria d'execució de penes privatives de llibertat i mesures de seguretat, emissió i execució dels instruments dels instruments de reconeixement mutu de resolucions penals a la UE que els atribueixi la llei, control jurisdiccional de la potestat disciplinària de les autoritats penitenciàries, empara dels drets i beneficis dels interns en els establiments penitenciaris i altres que assenyali la llei"*.

En el present apartat portarem a terme l'anàlisi de l'activitat judicial dels Jutjats de Vigilància Penitenciària, al llarg dels últims anys.

Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats

En el Gràfic 60 podem veure l'evolució dels assumptes ingressats en els Jutjats de Vigilància Penitenciària, durant el període comprès entre els anys 2010 i 2015, fent distinció entre els següents àmbits geogràfics: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i en la "demarcació ICAB".

En aquest, veiem com l'evolució del nombre d'assumptes ingressats disminueix de forma progressiva a mesura que es van succeint els anys, d'acord amb el desenvolupament de la litigiositat penal en els últims exercicis (Gràfic 1), i el descens correlatiu del nombre total d'expedients que es tramiten en aquesta Jurisdicció (Gràfic 5). En efecte, a l'any 2010 els Jutjats de Vigilància Penitenciària registren un total de 294.471 assumptes, mentre que a l'any 2010 la xifra cau un 12% situant-se en els 259.125 expedients. No obstant això, en els dos últims anys de la gràfica, veiem com es produeix un lleuger increment en el volum dels assumptes ingressats.

Pel que fa a l'anàlisi detallada dels territoris, a l'any 2015 veiem com "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB", registren un increment del nombre d'assumptes ingressats respecte a l'exercici anterior. A "Espanya sense Catalunya", la tendència relativa a l'entrada d'expedients, segueix mostrant-se regressiva. Aquesta circumstància s'ha reproduït en alguns òrgans judicials en concret, tal i com hem pogut analitzar al llarg del present Informe.

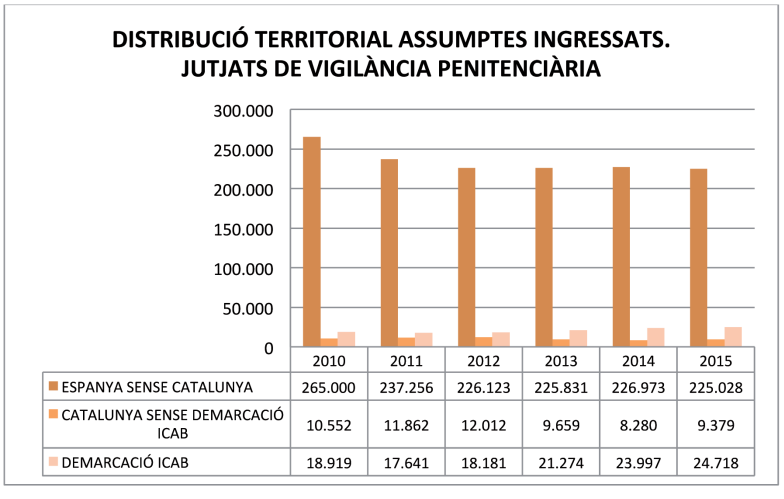

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	265.000	237.256	226.123	225.831	226.973	225.028
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	10.552	11.862	12.012	9.659	8.280	9.379
DEMARCACIÓ ICAB	18.919	17.641	18.181	21.274	23.997	24.718

Gràfic 60. Distribució territorial d'assumptes ingressats. Jutjats de Vigilància Penitenciària.

Assumptes resolts

En el Gràfic 61 podem veure el desenvolupament de l'activitat judicial dels Jutjats de Vigilància Penitenciària des del punt de vista de la resolució dels assumptes, al llarg del període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En aquest, veiem com en termes generals es produeix un descens en el volum d'assumptes conclosos, conforme es van succeint els anys. En efecte, a l'any 2010 es resolen un total de 287.446 expedients, mentre que a l'any 2015 la xifra descendeix fins als 257.616 assumptes, un 10% menys. Si comparem els valors absoluts relatius a assumptes resolts amb la dels expedients iniciats, veiem com la variabilitat entre ambdues categories varia de forma oscil·lant, en el sentit

que en funció del concret exercici a què ens referim, la diferència serà de signe positiu o negatiu segons el cas.

A l'any 2015, destaca com es produeix un increment significatiu del nombre d'assumptes resolts pels Jutjats de Vigilància Penitenciària que s'integren en la "demarcació ICAB", respecte a l'exercici anterior. Aquest augment veiem que té lloc al llarg dels últims exercicis i des de l'any 2012, amb un increment del 37% entre aquest i l'últim any. En l'àmbit de "Espanya sense Catalunya", també es produeix aquest augment, d'acord amb l'evolució dels assumptes ingressats durant els últims anys, segons vam poder comprovar en la gràfica anterior.

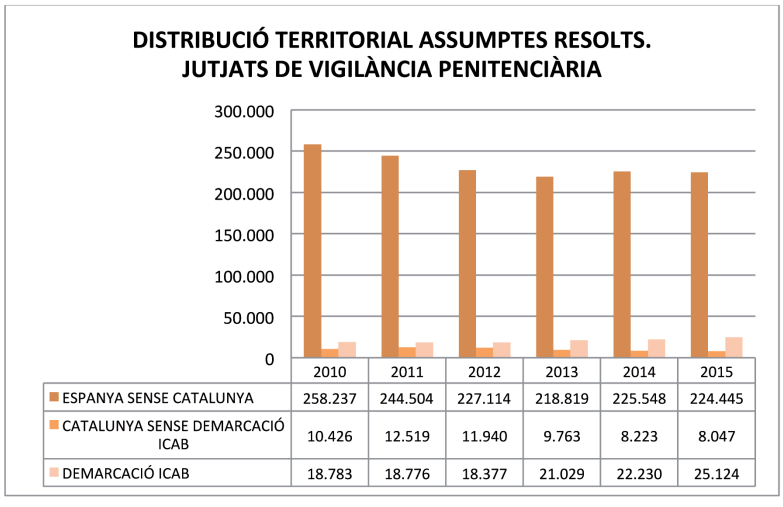

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	258.237	244.504	227.114	218.819	225.548	224.445
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	10.426	12.519	11.940	9.763	8.223	8.047
DEMARCACIÓ ICAB	18.783	18.776	18.377	21.029	22.230	25.124

Gràfic 61. Distribució territorial d'assumptes resolts. Jutjats de Vigilància Penitenciària.

Assumptes pendents al finalitzar

En el Gràfic 62 podem veure el comportament de les dades relatives als assumptes pendents al final de cada exercici, referits als Jutjats de Vigilància Penitenciària que s'integren en les següents circumscripcions geogràfiques: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i en la "demarcació ICAB".

En la gràfica podem diferenciar dos grans etapes pel que fa a l'evolució de la tendència. La primera d'elles, que va des de l'any 2010 fins a l'any 2012, veiem com es caracteritza per presentar una tendència a la baixa. En efecte, en aquesta es produeix un descens significatiu del nombre total d'assumptes pendents al finalitzar l'exercici: al 2010, el volum d'expedients considerant les tres demarcacions de forma conjunta era de 34.451; mentre que al 2012 aquests es redueixen fins als 22.261, un 35% menys.

A partir d'aquí, veiem com té inici una segona etapa, que va des de l'any 2013 fins a l'any 2015. En aquesta, veiem com es produeix un augment important del volum d'assumptes pendents al finalitzar, situant-se de nou en els nivells d'acumulació reflectits en l'any 2010. En efecte, a l'any 2015 el nombre total d'expedients que van restar per concloure en acabar l'exercici, és de 37.948.

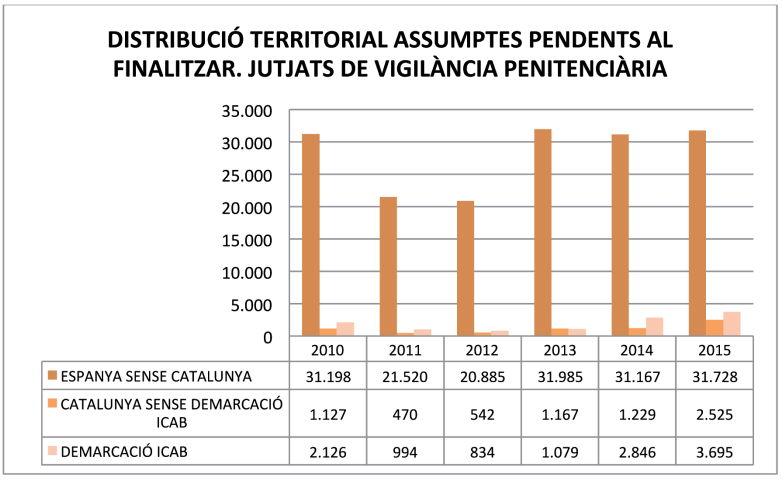

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	31.198	21.520	20.885	31.985	31.167	31.728
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	1.127	470	542	1.167	1.229	2.525
DEMARCACIÓ ICAB	2.126	994	834	1.079	2.846	3.695

Gràfic 62. Distribució territorial d'assumptes pendents al finalitzar. Jutjats de Vigilància Penitenciària.

Principals indicadors judicials

Taxa de resolució

En el Gràfic 63 podem veure l'evolució de la taxa de resolució relativa als Jutjats de Vigilància Penitenciària que s'integren en els territoris de: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i en la "demarcació ICAB".

La gràfica reflecteix una certa estabilitat pel que fa a la capacitat resolutiva d'aquests Tribunals, ja que la mateixa avança de manera oscil·lant al llarg de la sèrie, registrant xifres properes al 100%. No obstant això, advertim que la taxa de resolució és lleugerament superior durant els primers de la sèrie, reduint-se al llarg dels dos últims exercicis. Aquest descens és especialment significatiu en l'àmbit de "Catalunya sense demarcació ICAB", en què la taxa de resolució a l'any 2015 se situa en un 86%, la xifra més baixa de la sèrie.

Tal i com s'expressa en les conclusions elaborades pel Jutjat Degà de Barcelona en el seu annex a la Memòria del TSJ de l'any 2015, els jutjats de Vigilància Penitenciària (almenys els de la "demarcació ICAB") han de resoldre dues qüestions fonamentals. La primera es refereix a una qüestió metodològica pel que fa al tractament de la informació estadística que es recull de l'activitat registrada per aquests òrgans judicials. La segona, es correspon amb la modernització de l'administració de la Justícia, des del punt de vista de les eines i sistemes informàtiques utilitzades pels Jutjats de Vigilància Penitenciària, amb vista a obtenir una major eficàcia resolutiva en benefici de l'administrat, així com de tots els operadors jurídics.

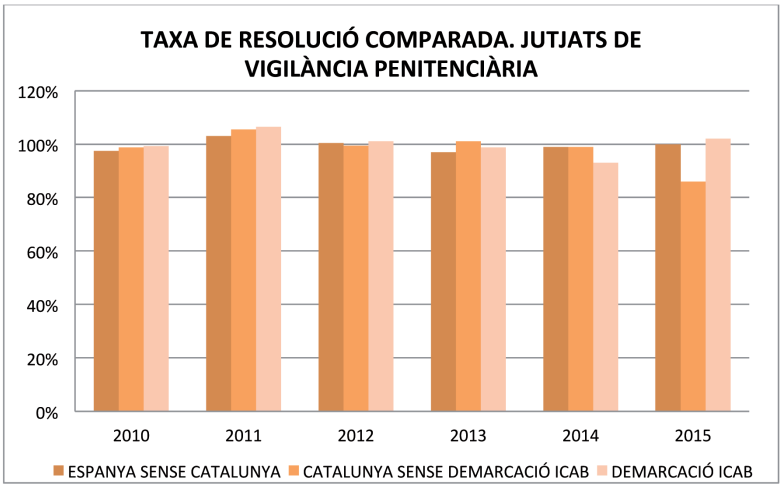

Gràfic 63. Taxa de resolució comparada. Jutjats de Vigilància Penitenciària.

Taxa de pendència

En el Gràfic 64, podem veure l'evolució de la taxa de pendència en els Jutjats de Vigilància Penitenciària, al llarg del període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En aquest, veiem com es poden diferenciar dos períodes pel que fa a la tendència de la gràfica, que es correspon amb l'evolució dels assumptes pendents al finalitzar registrat en el període 2010-2015, abans analitzat. En efecte, durant els tres primers anys de la sèrie, veiem com la taxa de pendència tendeix a la baixa en termes generals, registrant-se la mateixa en una mitjana del 8%. A partir de l'any 2013, veiem com la taxa de pendència registra un increment significatiu, com a reflex del cúmul d'assumptes pendents en finalitzar l'exercici, segons vam poder veure al Gràfic 62.

Pel que fa al detall de les demarcacions territorials analitzades, veiem com la de "Catalunya sense demarcació ICAB" és la que registra una variabilitat més intensa. En efecte, en aquest a l'any 2011 es registra una taxa de pendència del 4%, la xifra més baixa de la sèrie, situant-se la mateixa en un 31% a l'any 2015, fet que suposa un increïble augment del 726%. Pel que fa a la resta dels àmbits territorials, a "Espanya sense Catalunya", malgrat l'increment registrat en aquesta segona etapa respecte als primers anys de la sèrie, veiem com la taxa de pendència reflecteix una certa estabilitat, situant-se la mateixa en un 14 % a l'any 2015; mentre que a la "demarcació ICAB" l'acumulació creix de forma progressiva en els últims anys.

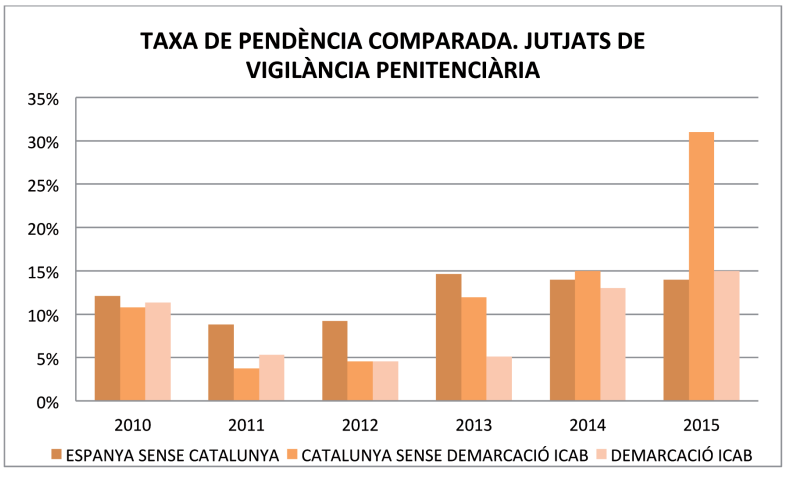

Gràfic 64. Taxa de pendència comparada. Jutjats de Vigilància Penitenciària.

Taxa de congestió

En el Gràfic 65 podem observar el comportament de la taxa de congestió referida als Jutjats de Vigilància Penitenciària, durant el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En termes generals, veiem com es produeix un increment contingut dels nivells de saturació suportats pels Jutjats de Vigilància Penitenciària en els últims anys. En aquest sentit, podem dir que la tendència de la taxa de congestió, es correspon amb la de la taxa de pendència, encara que sense els salts tan bruscos que es produeixen en aquesta última, segons vam poder comprovar en la gràfica anterior.

En conseqüència, veiem com la xifra més alta de la sèrie, es registra en el territori de "Catalunya sense demarcació ICAB", situant-se aquesta en un 132% a l'any 2015. Mentre que en els àmbits de "Espanya sense Catalunya" i de la "demarcació ICAB", la taxa de congestió en aquest últim exercici se situa en un 114% i en un 110%, respectivament.

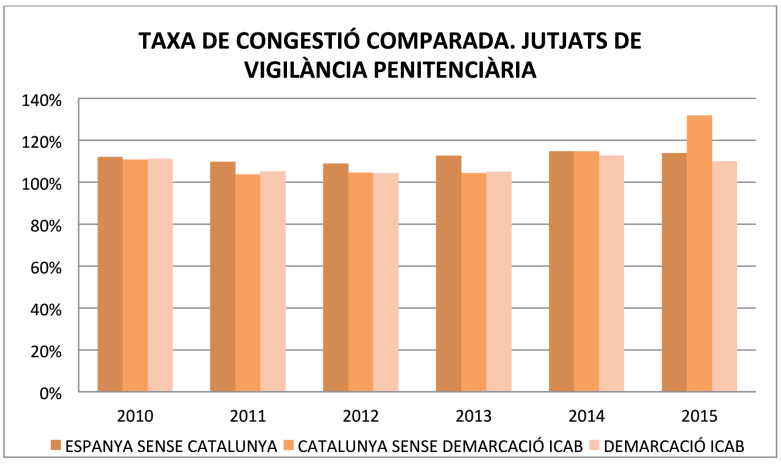

Gràfic 65. Taxa de congestió comparada. Jutjats de Vigilància Penitenciària.

En el Gràfic 66 podem contemplar una taula amb els resultats dels principals indicadors judicials aplicats sobre els Jutjats de Vigilància Penitenciària que formen part de la demarcació ICAB, corresponents a l'exercici 2015.

Pel que fa al Jutjat de Vigilància Penitenciària que presenta una taxa de resolució més gran, hem d'assenyalar al N° 2 de Barcelona amb un 104%; mentre que l'òrgan judicial que registra les taxes de congestió i de pendència més altes, és el N° 5, amb un 129% i un 29% respectivament.

LA LUPA. JUTJATS DE VIGILÀNCIA PENITENCIÀRIA. DEMARCACIÓ ICAB			
	TAXA RESOLUCIÓ	TAXA CONGESTIÓ	TAXA PENDÈNCIA
JVP N° 1 CATALUNYA (BARCELONA)	102%	103%	22%
JVP N° 2 CATALUNYA (BARCELONA)	104%	110%	10%
JVP N° 4 CATALUNYA (BARCELONA)	102%	108%	8%
JVP N° 5 CATALUNYA (BARCELONA)	81%	129%	29%
JVP N° 6 CATALUNYA (BARCELONA)	99%	119%	19%

Gràfic 66. La Lupa. Distribució dels indicadors judicials dels Jutjats de Vigilància Penitenciària. Jurisdicció penal. Demarcació ICAB. Any 2015.

En el Gràfic 67 tenim un quadre amb l'evolució de la població reclusa a Espanya, des de l'any 2010 fins a l'any 2015. En aquest, s'han distingit les següents categories, atenent la situació penitenciària en la qual es troba el reclús: penats en virtut d'una sentència condemnatòria ferma ("penada a la presó"), i presos en situació de preventiva. Així mateix, en cadascuna d'aquestes categories, s'ha fet distinció entre homes i dones per tal d'obtenir una millor valoració demoscòpica.

A la taula, veiem com la població reclusa descendeix de forma progressiva a mesura que es van succeint el anys, tant els penats en situació de preventiva com aquells que ho estan en virtut d'una condemna ferma. En efecte, d'un total de 73.088 reclusos a l'any 2010 passem a 60.7395 a l'any 2015, el que suposa una regressió del 17%. Pel que fa a les causes explicatives que justifiquen la reducció de la població reclusa al llarg dels últims anys, hem d'assenyalar les següents. D'una banda, tal i com vam poder veure en el Gràfic 1, la taxa de litigiositat ha registrat un descens significatiu al llarg dels darrers anys, situant-se aquesta en un 128% a l'any 2015. D'altra banda, i lligada a la primera, s'ha produït un descens de la població en termes generals, el que sens dubte ha contribuït

indirectament al descens de les persones en situació penitenciària. També ha influït en el descens de la població reclusa, l'impuls de mesures alternatives a la presó, tot i que en l'últim any, s'ha produït un enduriment del discurs polític que s'ha concretat en mesures certament controvertides, com ho és la presó permanent revisable.

A nivell legislatiu, hem de destacar la reforma del Codi Penal operada per *la LO 5/2010, de 22 de juny*. En el gràfic 4, al analitzar la distribució de la tipologia delictiva en la població reclusa, vam tenir l'oportunitat de veure com els delictes "contra la salut pública" representen un percentatge important dels fets penals que han motivat l'entrada a la presó d'una part significativa dels reus, només superat pels delictes "contra el patrimoni i l'ordre socioeconòmic". En efecte, en la norma a la qual s'ha fet referència, s'introdueixen importants canvis legislatius que han pogut incidir d'una manera més o menys intensa, en la reducció de la població reclusa al llarg dels últims anys. En primer lloc, es redueix el límit superior de la pena de presó prevista en l'art. 368 CP de 9 a 6 anys. Això ha provocat l'excarceració d'alguns interns i l'accés de la llibertat condicional d'altres, per l'aplicació del benefici de la retroactivitat de la norma penal. En segon lloc, s'introdueix un subtipus atenuat en el precepte, pel qual el Jutge pot aplicar una pena inferior en grau, en aquells fets considerats d'escassa entitat i d'acord amb les circumstàncies personals del culpable (drogodependència, marginalitat, etc.). per tant, s'obre la possibilitat al fet de que en determinades circumstàncies, per a aquest tipus delictiu, s'apliquin penes de 18 mesos fins a 3 anys, de manera que augmenten les condemnes potencialment susceptibles de ser suspeses, si es reuneixen els requisits exigits per la Llei: que la pena imposada sigui inferior a dos anys, que es tracti del primer delicte per al penat i que s'hagi satisfet la responsabilitat civil.

Finalment, tant la població reclusa la situació penitenciària de la qual es deu a una sentència condemnatòria ferma, com aquella que es troba en situació de preventiva, la formen en la seva gran majoria homes.

EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ RECLUSA. ESPAÑA						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
PENADA EN PRESÓ	**59.251**	**57.440**	**56.109**	**56.103**	**55.114**	**52.711**
HOMES	54.793	53.371	51.981	51.943	50.998	48.705
DONES	4.458	4.069	4.128	4.160	4.116	4.006
PREVENTIVA	**13.837**	**12.148**	**10.938**	**9.292**	**8.595**	**7.684**
HOMES	12.560	10.992	9.928	8.461	7.800	7.032
DONES	1.277	1.156	1.010	831	795	652
TOTAL	**73.088**	**69.588**	**67.047**	**65.395**	**63.709**	**60.395**

Gràfic 67. Evolució de la població reclusa en Espanya.

En el Gràfic 68 es recull una taula amb el desenvolupament de la població reclusa a Catalunya en el període temporal comprès entre l'any 2010 i l'any 2015. En aquest, s'ha seguit el mateix esquema d'anàlisi i, encara que amb les magnituds pròpies del àmbit geogràfic de Catalunya, veiem com la tendència de les dades registrades evoluciona de forma paral·lela a les d'Espanya. Per tant, en quant a les causes explicatives ens remetem al que ja s'ha exposat en la gràfica anterior.

EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ RECLUSA. CATALUNYA						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
PENADA EN PRESÓ	**8.514**	**8.489**	**8.223**	**8.626**	**7.918**	**7.558**
HOMES	7.931	7.938	7.729	7.712	7.380	7.052
DONES	583	551	494	514	538	506
PREVENTIVA	**1.963**	**1.948**	**1.768**	**1.526**	**1.326**	**1.207**
HOMES	1.804	1.769	1.611	1.405	1.238	1.108
DONES	159	179	157	121	88	99
TOTAL	**10.477**	**10.437**	**9.991**	**10.152**	**9.244**	**8.765**

Gràfic 68. Evolució de la població reclusa en Catalunya.

4.3 Jutjats de Violència sobre la Dona

La *Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la Violència de Gènere*, sorgeix amb el propòsit de proporcionar una resposta global a la violència que s'exerceix contra les dones, i lluitar contra la mateixa d'una forma integral i multi disciplinar. En l'exposició de motius de la norma, es fa referència a la definició tècnica del *"síndrome de la dona maltractada"* que consisteix en *"les agressions sofertes per la dona com a conseqüència dels condicionants socioculturals que actuen sobre el gènere masculí i femení, situant-la en una posició de subordinació a l'home i manifestades en els tres àmbits bàsics de relació de la persona: maltractament al si de les relacions de parella, agressió sexual en la vida social i assetjament en el medi laboral"*.

Per al compliment dels seus objectius es creen els Jutjats de Violència sobre la Dona, per ocupar-se d'aquelles matèries que, des d'un punt de vista ampli, suposen l'exercici de qualsevol forma de violència sobre la dona, tal i com s'estableix en l'art . 87 ter LPOJ. A continuació, s'analitzen les dades relatives a l'activitat judicial d'aquests òrgans, que van entrar en funcionament el passat 29 de juny del 2005.

Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats

En el Gràfic 69, podem veure l'evolució dels assumptes que han tingut entrada en els Jutjats de Violència sobre la Dona, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En aquest, veiem com en termes generals es produeix una regressió del volum d'assumptes ingressats, d'acord amb l'evolució de la taxa de litigiositat en els últims anys, tal i com vam poder veure en el Gràfic 1. En efecte, a l'any 2010 es registren un total de 171.259 expedients, mentre que a l'any 2015 s'inicien 152.115 assumptes, un 11%. No obstant això, a l'any 2015 es produeix un increment del nombre d'assumptes ingressats en aquests òrgans, trobant la causa explicativa en la reforma de la LOPJ operada per la *Llei Orgànica 7/2015, de 21 de juliol*. Aquesta reforma li dóna una nova redacció a l'art. 87 ter LOPJ, ampliant el catàleg competencial d'aquests òrgans, de manera que determinats tipus penals que fins llavors eren investigats pels jutjats de primera instància i instrucció, passen a ser competència dels Jutjats de Violència sobre la Dona. Aquests tipus penals són:

- Els delictes contra la intimitat i el dret a la pròpia imatge (art. 197-204 CP).
- Els delictes contra l'honor als quals es refereix el títol XI del CP (arts. 205-216 CP).
- El delicte de trencament de condemna i / o mesura cautelar previst i penat en l'art. 468.2 CP.

Pel que fa al detall de les circumscripcions territorials analitzades, l'evolució en totes elles és molt similar i es correspon gairebé sense excepcions a la tendència registrada en termes generals abans comentada.

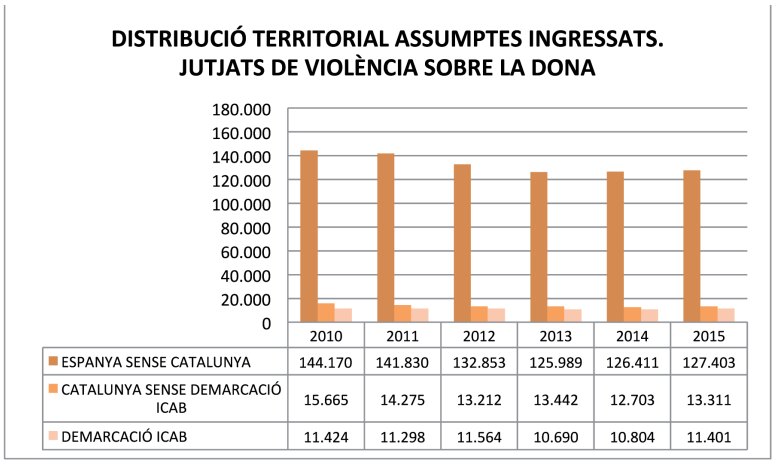

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	144.170	141.830	132.853	125.989	126.411	127.403
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	15.665	14.275	13.212	13.442	12.703	13.311
DEMARCACIÓ ICAB	11.424	11.298	11.564	10.690	10.804	11.401

Gràfic 69. Distribució territorial d'assumptes ingressats. Jutjats de Violència sobre la Dona. Jurisdicció penal.

Assumptes resolts

En el Gràfic 70, es recullen les dades relatives al nombre total d'assumptes resolts en els últims anys, en els àmbits territorials de "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i en la "demarcació ICAB".

Pel que fa al desenvolupament de la tendència veiem com aquesta es correspon amb la registrada a la gràfica anterior, sobre els assumptes resolts. En efecte, la mateixa es mostra regressiva a mesura que se succeeixen els anys: a l'any 2010 s'anoten un total de 198.427 assumptes resolts, reduint-se fins als 174.128 expedients en l'any 2015, un 12% menys. Si comparem aquestes dades amb les de la gràfica anterior, veiem com es resol una major quantitat d'assumptes en relació als que s'inicien en un mateix exercici. El que sens dubte es tracta d'una dada positiva, tenint en compte la gravetat dels assumptes que davant d'aquests tribunals es tramiten. En aquest sentit, hem de tenir en compte que la instrucció dels assumptes que es registren davant els Jutjats de Violència sobre la Dona sol ser relativament senzilla, el que facilita bastant la resposta de l'Administració de Justícia.

Pel que fa al detall dels àmbits territorials analitzats, veiem que a "Espanya sense Catalunya" es trenca amb la tendència marcada pels assumptes ingressats, de manera que en l'any 2015, es resolen un menor nombre d'assumptes respecte a l'exercici anterior. Mentre que a "Catalunya sense demarcació ICAB" i en la "demarcació ICAB", la tendència dels mateixos tendeix a l'alça, d'acord amb aquest increment derivat de la redistribució competencial operada per la *Llei Orgànica 7/2015, de 21 de juliol*, abans comentada.

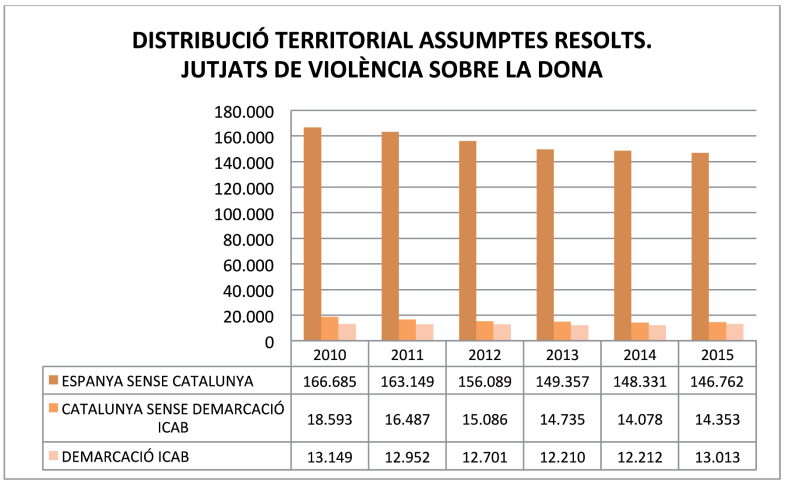

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	166.685	163.149	156.089	149.357	148.331	146.762
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	18.593	16.487	15.086	14.735	14.078	14.353
DEMARCACIÓ ICAB	13.149	12.952	12.701	12.210	12.212	13.013

Gràfic 70. Distribució territorial d'assumptes resolts. Jutjats de Violència sobre la Dona. Jurisdicció penal.

Assumptes pendents al finalitzar

En el Gràfic 71 podem contemplar l'evolució del nombre total d'assumptes pendents al finalitzar a l'acabar l'exercici, tramitats abans els Jutjats de Violència sobre la Dona al llarg del període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En aquest, veiem com l'evolució dels assumptes que resten en concloure l'exercici es correspon amb el desenvolupament de l'activitat judicial en termes d'assumptes ingressats i resolts, abans analitzats. En efecte, a l'any 2010 resten per finalitzar un total de 40.200 expedients, mentre que a l'any 2015 la xifra es redueix fins als 30.682, un 24% menys.

D'acord amb el manifestat abans, veiem com es produeix un lleuger increment dels assumptes pendents en acabar l'any 2015. En el "annex a la Memòria del TSJ de l'any 2015 elaborat pel Jutjat Degà de Barcelona", es posa de manifest que l'actualització de les competències de els Jutjats de Violència sobre la Dona operada per *la Llei Orgànica 7/2015, de 21 de juliol*, no ha anat acompanyada d'una regulació de la plantilla d'aquests òrgans (almenys els corresponents al partit judicial de Barcelona). La no adequació de la planta judicial a la litigiositat real que es registra en cada període, va en detriment de la capacitat resolutiva i de l'eficiència dels nostres Tribunals.

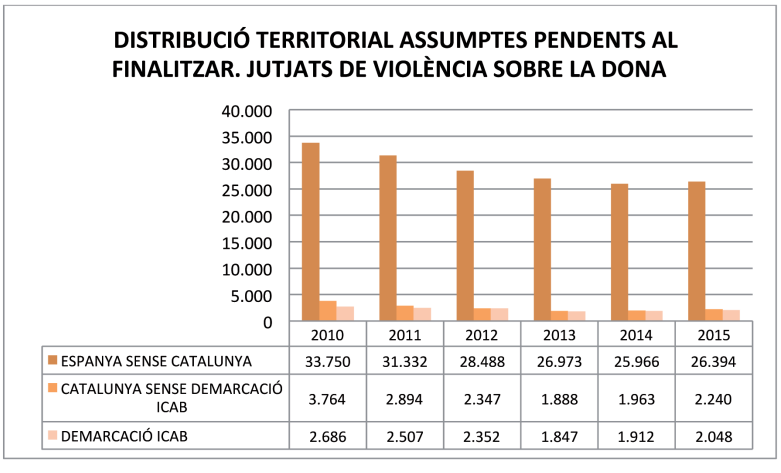

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	33.750	31.332	28.488	26.973	25.966	26.394
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	3.764	2.894	2.347	1.888	1.963	2.240
DEMARCACIÓ ICAB	2.686	2.507	2.352	1.847	1.912	2.048

Gràfic 71. Distribució territorial d'assumptes pendents al finalitzar. Jutjats de Violència sobre la Dona. Jurisdicció penal.

Principals indicadors judicials

Taxa de resolució

En el Gràfic 72, podem veure el desenvolupament de la taxa de resolució registrada en els Jutjats de Violència sobre la Dona, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En aquest, veiem com considerant les tres demarcacions territorials de forma conjunta, la tendència de la taxa de resolució es mostra lleugerament regressiva, a mesura que es van succeint els anys. Així, la mitjana de la taxa de resolució en l'any 2010 registrada se situa en un 116%, mentre que al 2015 aquesta disminueix fins a un 112%.

No obstant això, veiem com cada àmbit territorial ha tingut un desenvolupament diferent. A "Espanya sense Catalunya", la tendència de la taxa de resolució avança de forma oscil·lant al llarg de la sèrie, registrant-se a l'any 2015 en valors propers als anotats a l'any 2010. En quant a l'àmbit de "Catalunya sense demarcació ICAB ", és el que registra una major variabilitat interanual, anotant les xifres més altes i més baixes de la sèrie. En efecte, a l'any 2010 "Catalunya sense demarcació ICAB" anota una taxa de resolució del 119%, mentre que a l'any 2015 la mateixa se situa en un 108%.

Finalment, pel que fa a la "demarcació ICAB", la tendència de la taxa avança de forma oscil·lant, de la mateixa manera que l'àmbit de "Espanya sense demarcació ICAB", encara que amb altres valors.

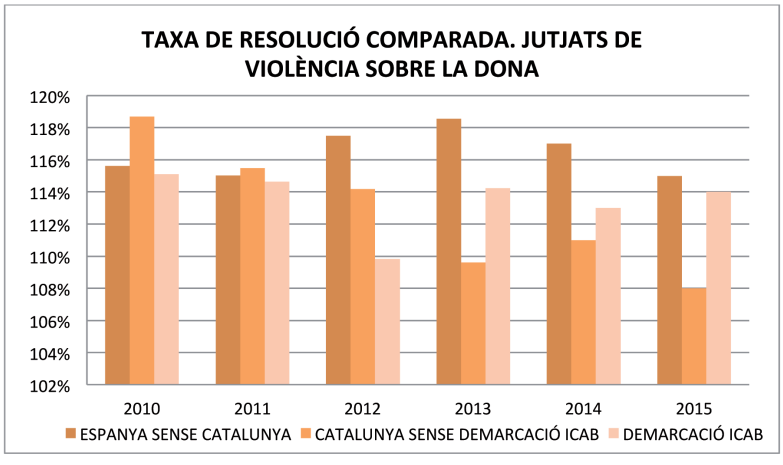

Gràfic 72. Taxa de resolució comparada. Jutjats de Violència sobre la Dona. Jurisdicció penal.

Taxa de pendència

En el Gràfic 73 podem observar l'evolució de la taxa de pendència referida als Jutjats de Violència sobre la Dona, al llarg dels últims anys.

D'acord amb l'activitat judicial registrada anteriorment analitzada, veiem com la taxa de pendència registrada en els Jutjats de Violència sobre la Dona, descendeix de forma progressiva a mesura que se succeeixen els anys, encara que amb un petit increment en l'any 2015. En efecte , la taxa de pendència en aquests òrgans en l'any 2010, se situava en xifres molt properes al 20% de mitjana en les tres demarcacions analitzades. Mentre que a l'any 2015, la mateixa es redueix fins anotar-se una mitjana del 16%.

Pel que fa al detall dels àmbits territorials estudiats, veiem com el que més estabilitat presenta al llarg de tota la seqüència, amb una variabilitat de tot just 3 punts percentuals, és el de "Espanya sense

Catalunya". Mentre que les circumscripcions de "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB" registren una variabilitat interanual més intensa, encara que sense distanciar-se gaire de la forquilla abans comentada del 20-16%.

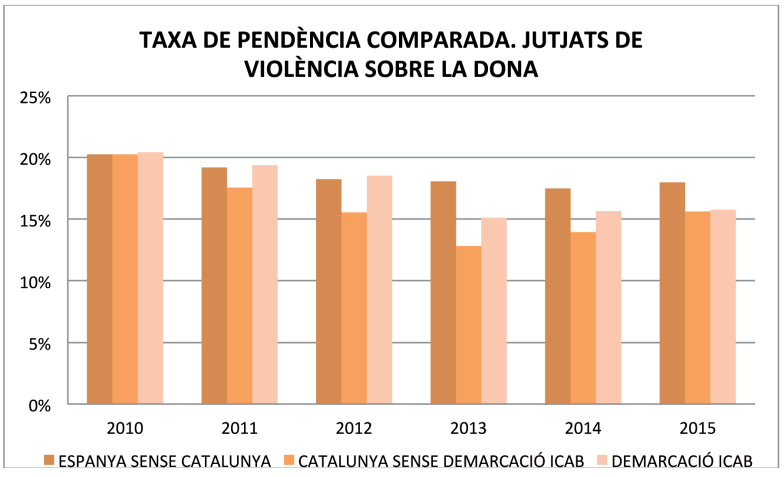

Gràfic 73. Taxa de pendència comparada. Jutjats de Violència sobre la Dona. Jurisdicció penal.

Taxa de congestió

Pel que fa a les dades relatives a la taxa de congestió dels Jutjats de Violència sobre la Dona, en el Gràfic 74 podem contemplar com ha estat la seva evolució al llarg del període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En termes generals, veiem com la tendència de la taxa de congestió es correspon amb la de la taxa de pendència, anteriorment analitzada. En efecte, al llarg de la sèrie, veiem com aquesta registra un descens progressiu, a mesura que se succeeixen els anys, amb un petit increment en l'últim exercici. Així, la mitjana registrada a l'any 2010 considerant les tres demarcacions analitzades de manera conjunta, és d'un 110%; mentre que el 2015 la taxa gira al voltant d'un 104% de mitjana.

La variabilitat interanual no és molt intensa, si tenim en compte que la forquilla a la es mouen les dades relatives a la taxa de congestió, és relativament estreta: 102-112%. No obstant això, sí que hi ha petites diferències pel que fa al desenvolupament de la corba en el territori de "Espanya sense Catalunya", respecte als de "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB". En efecte, el primer té un desenvolupament més regular, dins d'aquesta tendència a la baixa abans comentada, mentre que en el segons la taxa discorre de forma oscil·lant a mesura que es van succeint els anys.

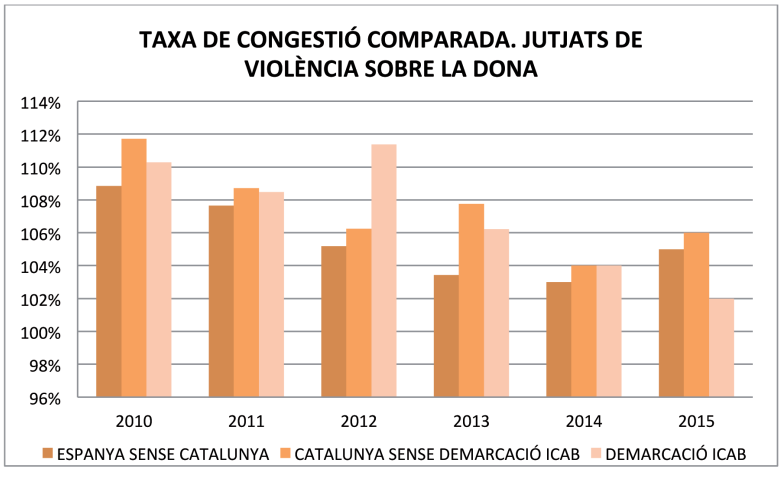

Gràfic 74. Taxa de congestió comparada. Jutjats de Violència sobre la Dona. Jurisdicció penal.

En el Gràfic 75, podem contemplar un quadre amb els resultats dels principals indicadors judicials, dels Jutjats de Violència sobre la Dona existents a la "demarcació ICAB", a l'any 2015. En el partit judicial de Barcelona, en què hi ha diversos òrgans jurisdiccionals d'aquest tipus, s'han ressaltat els valors més alts registrades en cadascuna de les taxes analitzades.

LA LUPA. JUTJATS DE VIOLÈNCIA SOBRE LA DONA. DEMARCACIÓ ICAB			
	TAXA RESOLUCIÓ	TAXA CONGESTIÓ	TAXA PENDÈNCIA
J1II Nº 6 ARENYS DE MAR	91%	127%	27%
J1II Nº 4 IGUALADA	103%	125%	25%
J1II Nº 1 BERGA	111%	151%	51%
J1II Nº 3 VILAFRANCA DEL PENEDÈS	93%	124%	24%
JVM Nº 1 BADALONA	104%	112%	12%
JVM Nº 1 BARCELONA	131%	92%	20%
JVM Nº 2 BARCELONA	151%	81%	17%
JVM Nº 3 BARCELONA	128%	94%	11%
JVM Nº 4 BARCELONA	109%	107%	18%
JVM Nº 5 BARCELONA	107%	105%	14%
J1II Nº 3 SANT BOI DE LLOBREGAT	101%	108%	8%
J1II Nº 6 VILANOVA I LA GELTRÚ	95%	115%	15%
JVM Nº 1 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	117%	96%	11%
J1II Nº 6 SANTA COLOMA DE GRAMENET	133%	92%	13%
J1II Nº 4 CORNELLÀ DE LLOBREGAT	118%	92%	10%
JVM Nº 1 GAVÀ	99%	117%	17%
J1II Nº 5 EL PRAT DE LLO-BREGAT	118%	106%	6%

Gràfic 75. La Lupa. Distribució dels indicadors judicials en els Jutjats de Violència sobre la Dona. Demarcació ICAB. Any 2015.

5. Execucions

Finalment, analitzem el moviment dels assumptes relatius als procediments d'execució que s'insten davant la Jurisdicció penal, un cop conclosa la fase declarativa i dictada una sentència de condemna ferma.

Assumptes ingressats

En el Gràfic 76, podem contemplar l'evolució del nombre total d'execucions ingressades a la Jurisdicció penal, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015. Per obtenir una informació més completa sobre l'estat de la Jurisdicció penal des del punt de vista de les execucions, s'ha fet distinció entre les següents circumscripcions territorials: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i la "demarcació ICAB".

Pel que fa a la tendència de la gràfica, podem distingir dues etapes referides al desenvolupament de la mateixa. La primera té lloc des de l'any 2010 fins a l'any 2012, i es caracteritza per mostrar un creixement progressiu del nombre de procediments d'execució iniciats. Així, a l'any 2010 s'ingressen un total de 354.638 procediments d'execució, mentre que a l'any 2012 el nombre d'expedients és de 370.398, la xifra més alta de la sèrie. A partir de l'any 2013, veiem com es produeix un canvi de rumb en la tendència, de manera que el volum dels procediments d'execució que s'ingressen en la Jurisdicció penal, disminueix de forma constant durant els últims anys de la sèrie.

Aquesta tendència regressiva registrada en els últims anys, es correspon amb el desenvolupament de la taxa de litigiositat, que segons es va poder analitzar anteriorment s'ha reduït de forma significativa durant els últims anys. En efecte, a l'any 2015 s'ingressen un total de 329.804 procediments d'execució, la xifra més baixa de la sèrie.

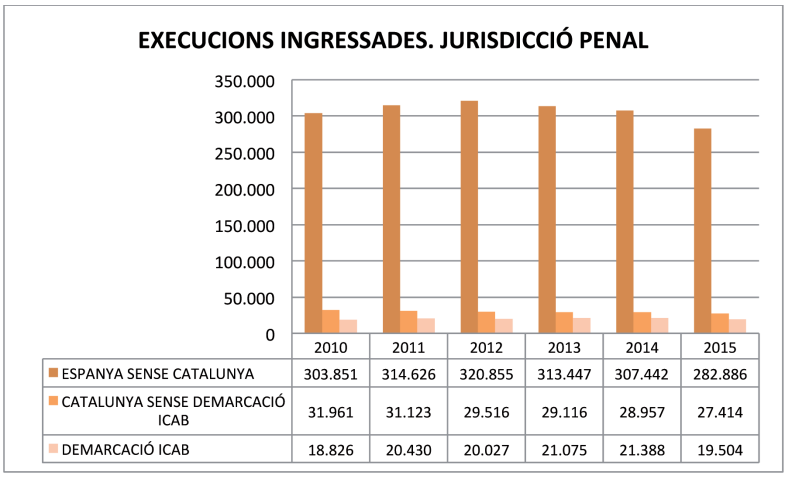

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	303.851	314.626	320.855	313.447	307.442	282.886
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	31.961	31.123	29.516	29.116	28.957	27.414
DEMARCACIÓ ICAB	18.826	20.430	20.027	21.075	21.388	19.504

Gràfic 76. Execucions ingressades. Jurisdicció penal.

Assumptes resolts

Pel que fa a l'evolució del nombre total dels procediments d'execució ingressats en la Jurisdicció penal, en el Gràfic 77 veiem com ha estat aquesta al llarg dels últims anys.

En aquest, veiem com la tendència es desenvolupa de forma paral·lela a la dels assumptes ingressats, analitzada en la gràfica anterior. En efecte, durant els tres primers anys de la sèrie, veiem com es produeix un increment dels assumptes resolts, invertint la tendència al llarg dels tres últims exercicis.

Si comparem les dades relatives als assumptes resolts amb eles referents als expedients iniciats en un mateix exercici, veiem com per norma general s'han conclòs un nombre de procediments d'execució menor als que s'han registrat. No obstant això, a l'any 2015 veiem com el nombre de procediments d'execució resolts és ostensiblement superior, com a conseqüència del descens de litigiositat penal al llarg dels últims exercicis.

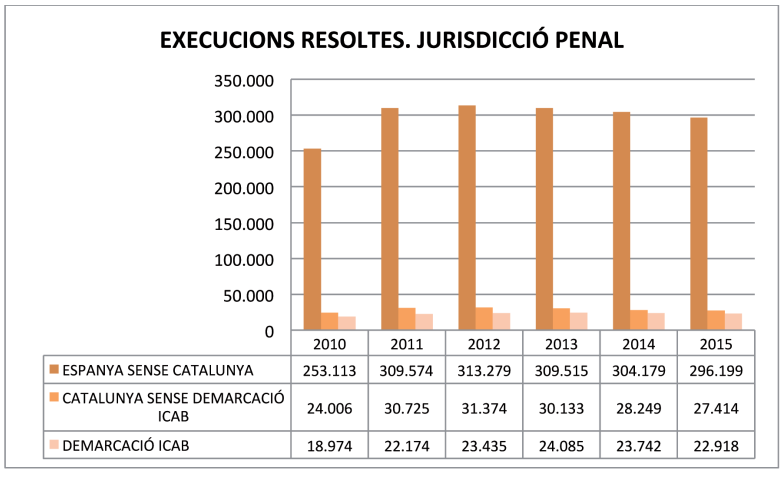

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	253.113	309.574	313.279	309.515	304.179	296.199
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	24.006	30.725	31.374	30.133	28.249	27.414
DEMARCACIÓ ICAB	18.974	22.174	23.435	24.085	23.742	22.918

Gràfic 77. Execucions resoltes. Jurisdicció penal.

Assumptes pendents al finalitzar

En el Gràfic 78, podem contemplar l'evolució del nombre total de procediments d'execució pendents en acabar l'any, tramitats pels òrgans que s'integren en la Jurisdicció penal.

Pel que fa a l'evolució de la gràfica, veiem com en termes generals la tendència es mostra regressiva al llarg de tota la línia temporal analitzada. En efecte, a l'any 2010 resten per finalitzar un total de 441.769 procediments d'execució, reduint-se fins els 349.155 expedients a l'any 2015, el que suposa una regressió del 21%. No obstant això, comparant els valors absoluts de les diferents categories analitzades fins ara relatives al moviment dels assumptes dels procediments d'execució en l'àmbit penal, veiem com hi ha uns nivells de saturació importants.

Precisament així ho posa de manifest el Jutjat Degà de Barcelona en el seu Annex a la Memòria del TSJ relativa a l'exercici 2015. En aquest document, es denuncia la necessitat de crear nous òrgans judicials que s'encarreguin de les executòries, ja que els 4 òrgans més els 2 de reforç que hi ha actualment (en el partit judicial de Barcelona), no són suficients per atendre la demanda, en termes de la litigiositat penal existent, tenint en compte la càrrega de treball acumulada durant els últims anys.

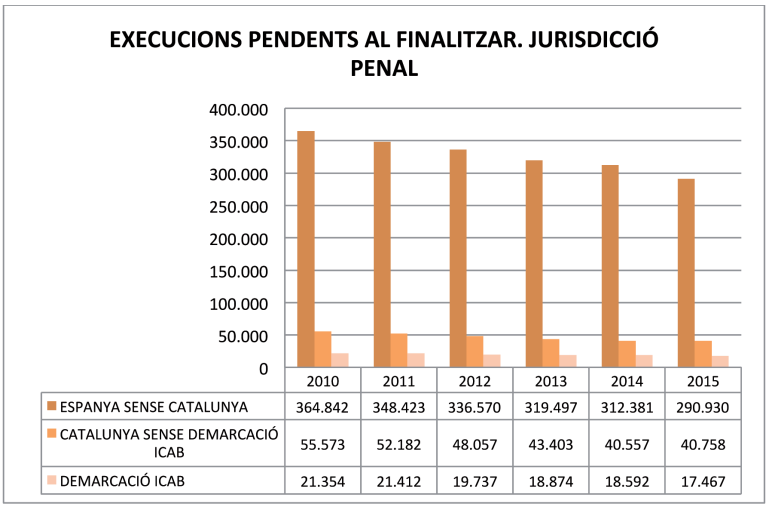

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ESPANYA SENSE CATALUNYA	364.842	348.423	336.570	319.497	312.381	290.930
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	55.573	52.182	48.057	43.403	40.557	40.758
DEMARCACIÓ ICAB	21.354	21.412	19.737	18.874	18.592	17.467

Gràfic 78. Execucions pendents al finalitzar. Jurisdicció penal.

6. Conclusions

Després d'analitzar l'activitat judicial registrada pels òrgans que s'integren en la Jurisdicció penal, passem a exposar les principals conclusions i circumstàncies que giren al voltant d'aquest àmbit del nostre ordenament jurídic.

En primer lloc, en el Gràfic 1 hem vist com la taxa de litigiositat presenta dues grans etapes de desenvolupament en el període temporal analitzat comprès entre els anys 2006 i 2015. En una primera fase, veiem com la taxa de litigiositat experimenta un creixement progressiu fins situar-se en l'any 2009 en un 150%, la xifra més alta de la sèrie. Pel que fa a les causes que han motivat el creixement de la taxa de litigiositat penal en aquest període, hem de fer referència a les següents. D'una banda, l'aprovació de la *Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal*, va suposar la regulació de noves formes delictives lligades a la creixent complexitat de la societat, així com l'enduriment de les penes en termes generals. D'altra banda, el nostre país experimenta un important creixement de la població derivada de la recepció d'un important flux migratori, com a conseqüència de l'expansió econòmica que registra Espanya en aquest període.

A partir de l'any 2010, veiem com es produeix un canvi de rumb pel que fa a la taxa de litigació penal, registrant un descens gradual de la mateixa fins situar-se en un 128% a l'any 2015. Les causes que han motivat aquest canvi en la tendència són les següents. D'una banda l'aprovació de la *Llei Orgànica 5/2010, de 22 de juny*, per la qual es modifica el Codi Penal, introdueix importants novetats en relació als delictes contra la salut pública. En el Gràfic 4, veiem com aquests representen una part important dels fets penals imputats o comesos per la població reclusa, només superat pels delictes contra el patrimoni i l'ordre socioeconòmic. Aquesta reforma suposa la rebaixa de la pena general de presó de 9 a 6 anys, el que ha suposat l'excarceració de molts reclusos per l'aplicació del principi de retroactivitat penal quan aquesta afavoreix al reu, i l'entrada d'altres en situació de llibertat condicional . A més, la norma preveu que el Jutge pugui entrar a valorar l'escassa entitat del fet, així com l'existència de circumstàncies personals en el subjecte, com una situació de marginalitat o de drogodependència, per imposar un pena inferior d'1 a 3 anys. Per tant, aquest nou subtipus del 368 CP, fa que hi hagi majors potencialitats d'aplicar mesures de substitució o suspensió de la pena.

D'altra banda, el descens de la població al llarg dels últims anys ha influït en la disminució de la taxa de litigiositat. En efecte, a partir de l'any 2010 la població registra una tendència regressiva, sent aquesta de 46.449.565 persones a l'any 2015, segons dades publicades en el INE. També, cal tenir en compte que, en contra del que es pugui pensar a priori, les èpoques de recessió impliquen el descens de la taxa de delinqüència en termes generals, ja que aquesta moltes vegades va lligada a l'existència d'una major activitat econòmica o empresarial. Així mateix, l'impuls de mesures menys repressives i més favorables a la reinserció social, ha pogut tenir una incidència més o menys intensa en la reducció de la litigiositat penal.

El descens de la taxa de litigiositat, ha estat més intens en l'any 2015 respecte a la variabilitat interanual registrada en anteriors exercicis. Això es deu a les importants reformes legislatives que s'han dut a terme al llarg de l'any 2015. Des del punt de vista del dret material o substantiu, hem de destacar la reforma del Codi Penal operada per la *Llei Orgànica 1/2015, de 30 de març*, en vigor des de l'1 de juliol de 2015. Aquesta suprimeix la categoria penal de "faltes", sent les conductes que abans es qualificaven com a tal, regulades sota la figura del "delicte lleu" o bé distribuint el seu coneixement i resolució, competencialment parlant, cap a altres ordres jurisdiccionals. Des del punt de vista del dret processal, hem de destacar dues importants reformes que es concreten en la següents lleis: la *Llei Orgànica 13/2015, de 5 d'octubre, de modificació de la LeCrim per a l'enfortiment de les garanties processals i la regulació de les mesures d'instigació tecnològica*, i la *Llei 41/2015, de 5 d'octubre, de modificació de la Llei d'enjudiciament criminal per a l'agilització de la justícia penal i l'enfortiment de les garanties processals*. Si bé l'impacte d'aquestes reformes començarà a sentir-se de forma plena a partir dels pròxims exercicis, la importància de les mateixes i la profunditat d'alguns dels canvis introduïts, fa que resulti fonamental esmentar ja aquí.

En segon lloc, el descens de la taxa de litigiositat ha tingut el seu reflex en els principals indicadors judicials aquí analitzats. En efecte, la taxa de resolució registra un lleuger increment al llarg dels últims exercicis, sent aquesta d'un 104% en l'any 2015 (Gràfic 9). De forma correlativa, les taxa de pendència i congestió experimenten un descens, situant-se aquestes en un 14% i un 113% respectivament, segons es desprèn dels Gràfics 14 i 19. El nombre de total assumptes que s'han tramitat davant els òrgans que formen part de la Jurisdicció penal al llarg de l'any 2015, ha estat de 5.924.776 expedients (Gràfic 5), un 6% menys que en l'exercici anterior. Mentre que el nombre d'assumptes resolts i pendents al finalitzar a l'any 2015, ha estat de 6.144.105 (Gràfic 6) i de 864.439 (Gràfic 7), respectivament.

En tercer lloc, per a un millor enteniment de les dades relatives a l'activitat judicial dels òrgans penal, s'ha fet referència a la realitat social a la qual es refereixen els mateixos, a manera de contextualització. D'una banda, en el Gràfic 3 es recullen les dades dels fets penalment rellevants coneguts per part de les autoritats policials de Catalunya. Aquesta tasca comporta una dualitat de dificultat i importància a l'hora d'abordar l'estudi de la criminalitat al nostre país, segons es desprèn del Pla General de Seguretat de Catalunya. La principal font d'informació la constitueixen els registres policials. No obstant això, no tots els fets penals comesos arriben al coneixement de les autoritats, bé perquè no s'interposa la pertinent denúncia, bé perquè es desconeix l'autor dels mateixos. Sobre aquest particular, una de les principals novetats de la *Llei 41/2015, de 5 d'octubre, de modificació de la Llei d'enjudiciament criminal per a l'agilització de la justícia penal i l'enfortiment de les garanties processals*, consisteix en que els atestats policials sense autor conegut, no es remetran a l'autoritat judicial per tal d'evitar l'obertura d'unes diligències que acabarien en arxiu.

La informació relativa als fets penalment rellevants, es completa a través de les anomenades "Enquestes de victimització" sobre mostres representatives de la població, per tal de canalitzar la percepció ciutadana en matèria de seguretat. A més, la realització de treballs de recerca elaborats per experts en diferents disciplines relacionades amb l'àmbit penal i la criminalitat, ens ajuden a entendre millor el desenvolupament de les dades relatives a l'activitat judicial dels nostres tribunals.

En quart lloc, hem vist com la gran majoria dels assumptes que es tramiten en l'àmbit de la Jurisdicció penal, es concentren en els Jutjats de Primera Instància i Instrucció, amb 4.976.505 expedients (Gràfic 24), el que representa un 84 % sobre el total. Això es deu a la pròpia configuració del procés penal en el nostre ordenament jurídic, articulant el mateix en dues grans fases: una primera d'instrucció en què es tracten d'esbrinar les circumstàncies personals i objectives del fet aparentment delictiu, i una segona etapa en la que es porta a terme l'enjudiciament d'aquest. En funció de la gravetat de la pena associada al fet aparentment delictiu, conclosa la instrucció l'assumpte es enjudiciarà pel Jutjat Penal o per l'Audiència Provincial. En el primer s'han tramitat un total de 310.101 assumptes a l'any 2015 (Gràfic 31), mentre que en el segon s'han registrat 181.126 expedients (Gràfic 40). La diferència en els volums que es tramiten en els tres òrgans referenciats, es deu al fet de que molts assumptes que ingressen a la Jurisdicció penal a través dels Jutjats de Primera Instància i Instrucció, acabaran arxivant per no reunir les circumstàncies i requisits suficients per passar a aquesta segona fase d'enjudiciament, o bé els ha de resoldre aquests per ser constitutius de falta (fins l'1 de juliol de 2015) o delicte lleu.

D'altra banda, cal tenir en compte que les normes sobre el concurs de delictes i de connexió processal, fa que en determinats expedients es pugui estar enjudiciant un o diversos delictes contra un o diversos subjectes. Sobre aquesta qüestió, la reforma operada per la *Llei 41/2015, de 5 d'octubre*, introdueix una nova configuració d'aquesta institució processal, delimitant la mateixa per tal poder "trossejar" en la mesura del possible els fets investigats en diverses causes , facilitant així la instrucció i evitant la formació de les anomenades "macro causes".

Pel que fa a les resolucions derivades d'una conformitat, a l'any 2015 veiem com aquestes representen un 41% respecte al total (Gràfic 39), i es confirma la tendència creixent registrada al llarg dels últims exercicis. Sens dubte, l'increment de l'ús d'aquest mecanisme suposa una dada positiva, tenint en compte els estalvis que aquest suposa tant per a l'Administració de Justícia (evitació de la vista) com pel imputat (reducció de la pena).

Finalment, en l'epígraf de "Penal per especialitats" hem vist el desenvolupament de l'activitat judicial relativa als següents òrgans: Jutjats de Menors (amb una entrada de 26.665 assumptes a l'any 2015, Gràfic 53), Jutjats de Vigilància Penitenciària (amb 259.125 assumptes registrats, Gràfic 60) i Jutjats de Violència sobre la Dona (amb 152.115 expedients iniciats, Gràfic 69). L'especialització orgànica de l'Administració de Justícia, redunda en l'obtenció d'uns millors resultats en termes quantitatius (major nombre d'assumptes resolts en menys temps) i qualitatius (major nivell d'encert en la interpretació i integració jurisprudencial de la norma). En relació als Jutjats de Violència sobre la Dona, s'ha produït un increment en el volum d'assumptes registrats a l'any 2015 respecte a l'exercici anterior. Aquest es deu per una banda, a una redistribució competencial operada per la *Llei Orgànica 7/2015, de 21 de juliol*, amb una nova redacció a l'art. 87 ter LOPJ, de manera que determinats tipus penals que fins llavors eren investigats pels Jutjats de Primera Instància i Instrucció, passen a ser competència dels Jutjats de Violència sobre la Dona. D'altra banda, l'augment de la conscienciació social sobre la xacra del maltractament a la dona, ha fet que moltes víctimes s'atreveixin a denunciar aquests fets.

L'any 2015 ha estat marcat per importants reformes, la incidència de les quals ja s'ha deixat de veure en les dades analitzades sobre l'activitat judicial. Al llarg dels propers exercicis, podrem veure l'impacte ple que aquestes tindran sobre l'activitat dels òrgans judicials que s'integren en la Jurisdicció penal.

Conclusions generals

1. Introducció

Després d'haver analitzat de forma separada les dades relatives a l'activitat judicial dels òrgans jurisdiccionals que s'integren en cadascun dels quatre grans ordres, i per tal d'obtenir una visió de conjunt sobre quin és l'estat de l'Administració de Justícia, tanquem el present Informe amb un capítol relatiu a les conclusions generals que de les mateixes s'han pogut extreure.

Per a això, s'han elaborat una sèrie de gràfiques a través de les quals es fa una comparativa de les dades més rellevants de l'activitat judicial registrada al llarg dels últims anys, expressada a través dels principals indicadors judicials, així com en el moviment dels assumptes, amb les dades actualitzades a l'any 2015, per ser aquest l'últim exercici del qual es tenen dades completes, segons el CGPJ.

D'altra banda, sota l'epígraf de "durada mitjana dels procediments", es recull una estimació del temps que ocupa la tramitació dels assumptes, de forma comparativa en cadascun dels àmbits jurisdiccionals estudiats. Una de les preocupacions tant dels operadors jurídics com de la pròpia ciutadania, és el cost temporal que li suposarà la tramitació i resolució d'una controvèrsia. Un dels indicadors més importants a l'hora de valorar la qualitat de la Justícia en termes d'eficàcia i resolució, és la durada mitjana dels procediments. Sens dubte, aquest suposa un reflex clar de l'adequació o falta d'aquesta, dels recursos que es destinen a l'Administració de Justícia, d'acord amb la litigiositat real del moment.

Si no hi ha una adequada relació entre els mitjans que es destinen a la conflictivitat judicial del moment, la percepció que sobre la Justícia es té des de la ciutadania, es ressent. Deia el filòsof Sèneca que *"Res s'assembla tant a la injustícia com la justícia tardana"*. Pel que fa a la percepció que es té de l'Administració de Justícia, se'n fa referència de forma específica en l'epígraf "La Justícia en

els mitjans de comunicació", per tal d'analitzar alguns dels titulars que han protagonitzat les editorials d'aquest últim any, i el rerefons jurídic que hi ha darrere dels mateixos.

En el mateix sentit, es publica una valoració realitzada per la Comissió de Relacions amb l'Administració i la Justícia (CRAJ), com a resum del Baròmetre d'opinió que aquesta organitza a través d'enquestes publicades a la pròpia pàgina web institucional de l'ICAB, en la que participen els Advocats i les Advocades expressant el seu parer en base a les seves experiències i rutines en els Jutjats.

2. Comparativa entre els quatre ordres jurisdiccionals

2.1 Litigiositat

Tal i com s'ha referit al llarg del present estudi, la taxa de litigiositat suposa el reflex de la conflictivitat en termes d'activitat judicial, en relació amb la població d'una determinada demarcació o Jurisdicció.

En el Gràfic 1, podem veure una comparativa de la taxa de litigiositat entre les quatre jurisdiccions, al llarg del període comprès entre els anys 2010 i 2015. En aquest, veiem com cadascuna de les Jurisdiccions registra una taxa de litigiositat clarament diferenciada entre si. En efecte, l'àmbit que registra una taxa clarament més elevada al llarg de la seqüència temporal analitzada, és el penal amb un conflictivitat del 128% en l'any 2015. La segona posició, l'ocupen els òrgans jurisdiccionals que s'integren en l'àmbit civil, en els que s'ha registrat una taxa de litigiositat del 43% en aquest últim exercici. Pel que fa als òrgans que s'integren en l'ordre contenciós-administratiu i en l'àmbit del social, veiem com a l'any 2015 la taxa de litigació que es registra és del 4% i del 9%, respectivament. La diferència entre els valors ressenyats, es troba en els volums d'assumptes que cada un dels àmbits jurisdiccionals maneja.

D'altra banda, veiem com en termes generals la tendència de la taxa de litigiositat, ha baixat al llarg dels últims anys. La Jurisdicció que ha presentat una major variabilitat en el període 2010-2015, ha estat la contenciosa-administrativa, amb una regressió del 28%. No obstant això, precisament per ser la que major taxa de litigiositat registra, és la Jurisdicció penal la que anota una reducció més visible al llarg de tots aquests anys, ja que passa d'un 146% a l'any 2010 a un 128% a l'any 2015. En aquest últim any, sembla que s'intensifica la tendència a la baixa, a causa de la reducció de la taxa de criminalitat, però sobretot a les importants reformes que s'han aprovat al llarg d'aquest últim exercici, l'impacte de les quals es podrà valorar d'una forma més evident a partir dels propers anys.

Pel que fa a l'àmbit civil, hem de destacar l'augment que aquest ha experimentat durant els últims dos anys, en contrast amb la tendència registrada en els altres ordres jurisdiccionals. Tanmateix, hem destacat com a l'any 2013 es produeix un descens significatiu pel que fa a la taxa de litigiositat. Aquest es deu sens dubte a l'impacte que han tingut les taxes judicials, en la configuració que en fa la *Llei 10/2012, de 20 de novembre, per la qual es regulen determinades taxes en l'àmbit de l'Administració de Justícia i de l'Institut Nacional d' Toxicologia i Ciències Forenses*. El recorregut que ha experimentat aquesta norma es resumeix en diverses reformes legislatives des de la seva aprovació el passat novembre de 2012, i un fort rebuig per part de tots els operadors jurídics i de la ciutadania. D'aquestes reformes hem de destacar la operada pel *RD 1/2015, de 27 de febrer, en virtut del qual se suprimeixen les taxes judicials per a les persones físiques*. El fracàs de les taxes judicials, es completa amb la Sentència del Tribunal Constitucional dictada el 21 de juliol de 2016, en la qual es declara nul·la la quantia de la majoria de les taxes (mantenint-se el concepte de les mateixes) per la seva abusivitat.

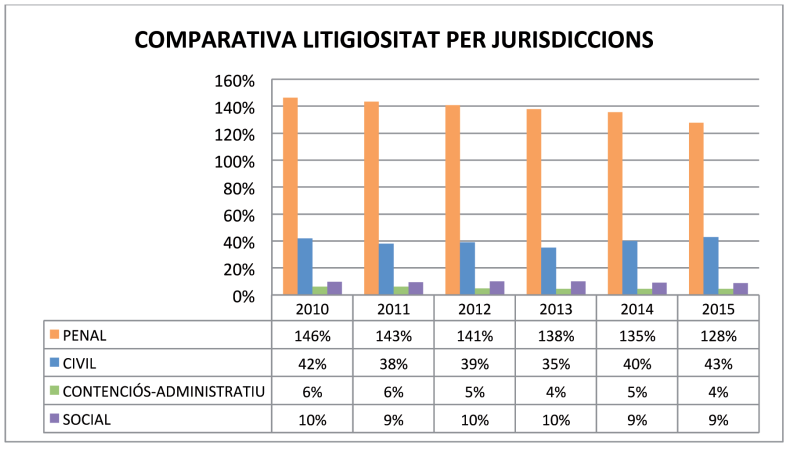

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
PENAL	146%	143%	141%	138%	135%	128%
CIVIL	42%	38%	39%	35%	40%	43%
CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU	6%	6%	5%	4%	5%	4%
SOCIAL	10%	9%	10%	10%	9%	9%

Gràfic 1. Comparativa de la taxa de litigiositat per jurisdiccions.

En el Gràfic 2 es recull l'evolució de la taxa de litigiositat, registrada pels òrgans judicials que s'integren en la "demarcació ICAB", distingint i agrupant-se en funció de l'àmbit jurisdiccional a què pertanyen.

Pel que fa a l'evolució de la mateixa, veiem com es correspon amb la registrada en termes generals, segons vam poder veure a la gràfica anterior. No obstant això, podem destacar els següents matisos. En primer lloc, la taxa de litigiositat registrada en els òrgans que s'integren en la "demarcació ICAB", és ostensiblement superior a l'anotada en termes generals, tal i com es desprèn del detall numèric de les gràfiques. L'única excepció en aquest sentit la trobem en l'àmbit contenciós-administratiu, en el que la taxa de litigiositat és lleugerament inferior en l'àmbit competencial de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, respecte la resta d'Espanya.

En segon lloc, en l'àmbit civil veiem que, a diferència del que succeïa en termes generals, en la "demarcació ICAB" es registra un lleuger descens de l'activitat judicial a l'any 2015. Destaca també, com a l'any 2013 es registra un descens significatiu en l'àmbit civil (i també en l'ordre contenciós-administratiu), a causa del desplegament de les taxes judicials.

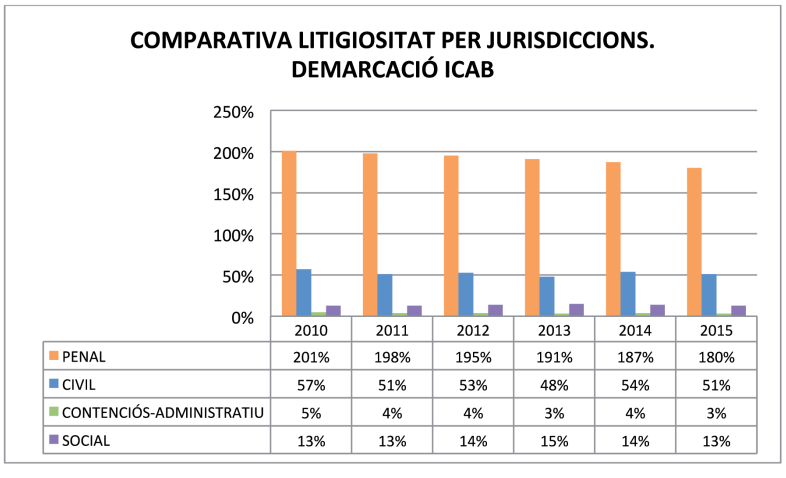

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
PENAL	201%	198%	195%	191%	187%	180%
CIVIL	57%	51%	53%	48%	54%	51%
CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU	5%	4%	4%	3%	4%	3%
SOCIAL	13%	13%	14%	15%	14%	13%

Gràfic 2. Comparativa de la taxa de litigiositat per jurisdiccions. Demarcació ICAB.

2.2 Moviment d'assumptes

A continuació s'analitzen les dades relatives al moviment dels assumptes tramitats davant els òrgans jurisdiccionals, al llarg dels últims anys, segons les dades publicades pel CGPJ. Seguint la metodologia d'aquest, s'han distingit les següents categories, "pendents a l'inici", "ingressats", "resolts i" pendents en finalitzar l'exercici ", la combinació de les quals ens permetrà obtenir unes ràtios per tal de veure quin és l'estat de l'Administració de Justícia.

Comparativa per jurisdiccions

Al Gràfic 3 podem veure l'evolució de l'activitat judicial dels nostres Tribunals, des del punt de vista dels "assumptes pendents a l'inici" de l'exercici.

Pel que fa al volum que es registra en cadascuna de les Jurisdiccions, veiem com es correspon amb el desenvolupament de la taxa de litigiositat, abans comentada. En efecte, els àmbits civil i penal, són els que anoten un major nombre d'assumptes pendents a l'inici, mostrant una clara diferència respecte als altres dos ordres. Si considerem les dades registrades per a cada un dels quatre ordres jurisdiccionals de manera conjunta, veiem que a l'any 2010 es van anotar un total de 3.157.094 assumptes pendents a l'inici, passant a 2.595.614 a l'any 2015, el que suposa una regressió del 18%. Aquesta es correspon amb la tendència de la taxa de litigiositat analitzada en les gràfiques anteriors.

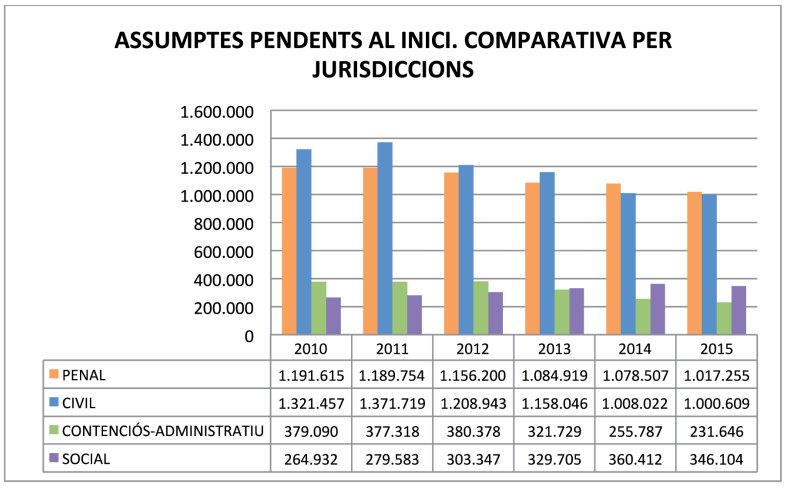

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
PENAL	1.191.615	1.189.754	1.156.200	1.084.919	1.078.507	1.017.255
CIVIL	1.321.457	1.371.719	1.208.943	1.158.046	1.008.022	1.000.609
CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU	379.090	377.318	380.378	321.729	255.787	231.646
SOCIAL	264.932	279.583	303.347	329.705	360.412	346.104

Gràfic 3. Assumptes pendents al inici. Comparativa per jurisdiccions.

En el Gràfic 4 podem veure el nombre total d'assumptes que han tingut entrada en els Tribunals de cada un dels ordres jurisdiccionals, al llarg dels últims anys.

D'acord amb les dades relatives als "assumptes pendents a l'inici", els valors més elevats referents als "assumptes ingressats", es corresponen amb els àmbits penal i civil. Hem de destacar el desmesurat volum d'expedients a què s'ha d'enfrontar la Jurisdicció penal, amb un total de 5.927.599 assumptes registrats a l'any 2015. La segona Jurisdicció que major nombre d'assumptes tramita, és la civil amb un total de 1.991.382 expedients. Veiem per tant que la diferència d'assumptes respecte a l'ordre penal, és notable, tot i que el Dret penal ha de ser considerat com l'última ràtio, a causa de la gravetat dels fets que en aquesta Jurisdicció es tramiten.

En tots els àmbits jurisdiccionals a excepció del civil, s'ha registrat un oscil·lant i progressiu descens del nombre total d'assumptes ingressats, al llarg dels últims anys, d'acord amb l'evolució de la taxa de litigiositat. Destaca també com en l'àmbit civil i en el contenciós-administratiu, a l'any 2013 es registra

un important descens del volum d'assumptes tramitats, a causa de les taxes judicials aprovades el passat novembre de 2012.

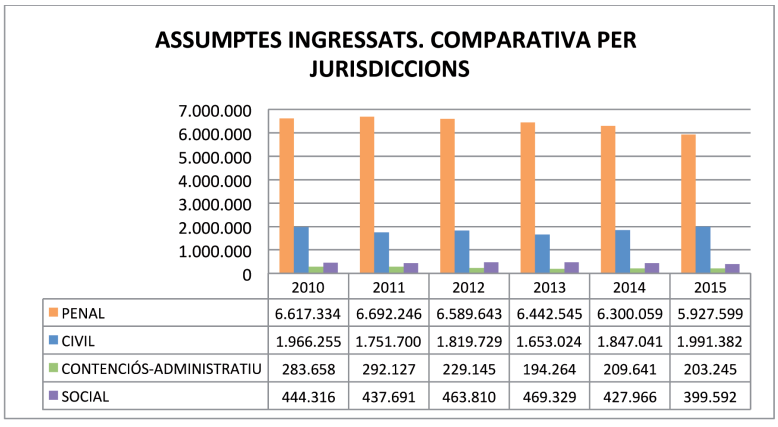

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
PENAL	6.617.334	6.692.246	6.589.643	6.442.545	6.300.059	5.927.599
CIVIL	1.966.255	1.751.700	1.819.729	1.653.024	1.847.041	1.991.382
CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU	283.658	292.127	229.145	194.264	209.641	203.245
SOCIAL	444.316	437.691	463.810	469.329	427.966	399.592

Gràfic 4. Assumptes ingressats. Comparativa per jurisdiccions.

Al Gràfic 5 podem veure l'evolució dels assumptes resolts pels Tribunals que s'integren en cadascuna de les quatre Jurisdiccions.

A l'any 2010 es van resoldre un total de 9.372.726 assumptes, mentre que a l'any 2015 la xifra disminueix fins als 8.718.972 expedients. Si comparem aquestes dades amb les dels assumptes ingressats, veiem que al llarg dels últims anys s'ha resolt un major volum de temes, el que sens dubte es tracta d'una dada positiva, tenint en compte que reflecteix cert descens en l'acumulació de treball a la qual s'han d'enfrontar els Tribunals.

A la Jurisdicció social, veiem com el comentat anteriorment en relació a la resolució d'assumptes al llarg dels últims anys, no s'ha complert. En efecte, en aquest àmbit, el nombre d'assumptes que s'han anat ingressant des de l'any 2010, ha estat superior al volum d'expedients que s'han anat resolent en un mateix període. La Jurisdicció social ha estat la que major càstig ha experimentat en termes d'increment de la càrrega de treball, pel fet que el volum d'assumptes que més importància tenen a nivell de volum, són els relatius a "impugnació d'acomiadaments", "reclamacions de quantitat "i" demandes en matèria de Seguretat Social ". Un dels efectes més immediats de la crisi a nivell social, ha estat precisament la destrucció de llocs de treball fet que ha provocat el correlatiu augment de l'activitat judicial dels Tribunals d'aquesta Jurisdicció.

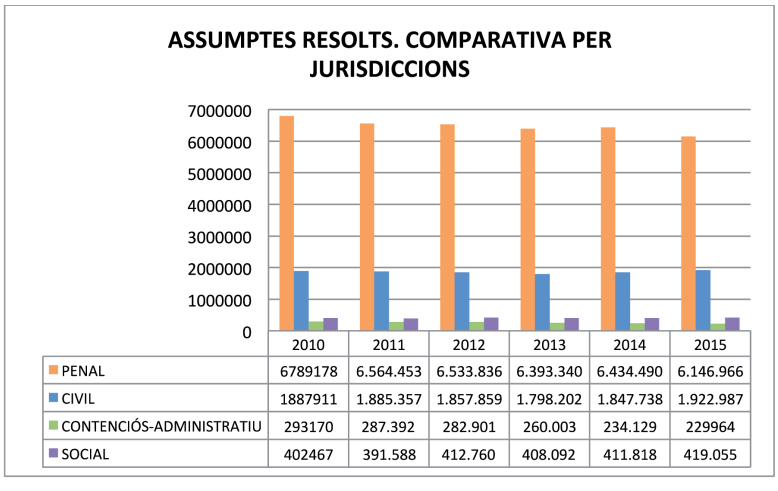

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
PENAL	6789178	6.564.453	6.533.836	6.393.340	6.434.490	6.146.966
CIVIL	1887911	1.885.357	1.857.859	1.798.202	1.847.738	1.922.987
CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU	293170	287.392	282.901	260.003	234.129	229964
SOCIAL	402467	391.588	412.760	408.092	411.818	419.055

Gràfic 5. Assumptes resolts. Comparativa per jurisdiccions.

En el Gràfic 6 es fa una comparativa de l'evolució dels assumptes pendents al finalitzar entre els quatre ordres jurisdiccionals, al llarg del període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En aquest veiem com la tendència pel que fa als volums, es correspon amb la de les altres categories analitzades referides al moviment d'assumptes. Així, d'un total de 3.205.357 assumptes pendents en finalitzar a l'any 2010, passem a 2.457.253 expedients a l'any 2015, el que suposa una regressió del 23%.

Una de les coses que ha de cridar-nos l'atenció, és que malgrat que en la Jurisdicció penal sigui la que major volum d'assumptes es tramita anualment, segons vam poder veure en les gràfiques anteriors, el nombre d'expedients que resten per finalitzar és proporcionalment menor en comparació amb la dels altres àmbits. Es tracta d'una dada positiva tenint en compte la gravetat dels assumptes que pels Tribunals de l'esmentat ordre es resolen. Tanmateix, hem de tenir en compte que molts assumptes no passen de la fase d'instrucció, en el sentit que acaben amb una Interlocutòria de sobreseïment a causa de que els fets investigats no són imputables a la persona que apareixia inicialment com encausada, o bé simplement per què es desconeix l'autoria ab initio dels fets aparentment delictius.

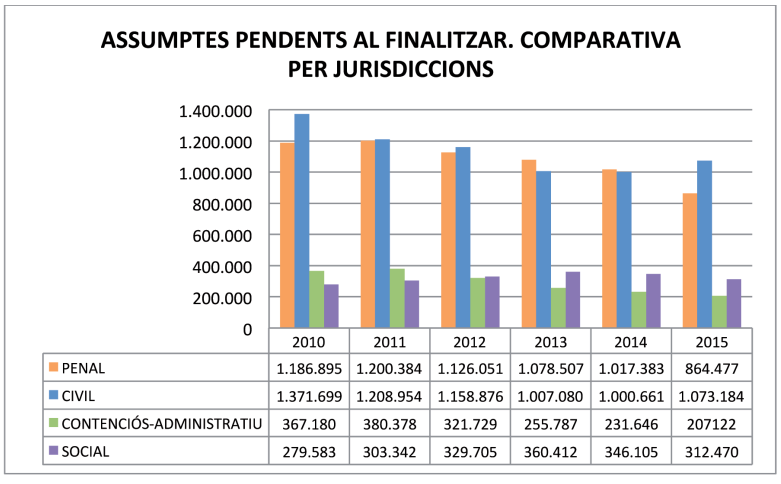

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
PENAL	1.186.895	1.200.384	1.126.051	1.078.507	1.017.383	864.477
CIVIL	1.371.699	1.208.954	1.158.876	1.007.080	1.000.661	1.073.184
CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU	367.180	380.378	321.729	255.787	231.646	207122
SOCIAL	279.583	303.342	329.705	360.412	346.105	312.470

Gràfic 6. Assumptes pendents al finalitzar. Comparativa per jurisdiccions.

En el Gràfic 7, podem veure un resum del moviment dels assumptes que s'han tramitat davant els tribunals al llarg de l'any 2015, fent distinció de cada un dels quatre ordres jurisdiccionals. Aquí podem veure el que s'ha exposat abans sobre el que succeeix en l'àmbit penal: en aquest es tramita un major nombre d'assumptes, encara que s'inicia / acaba l'exercici amb un volum relativament baix d'expedients, respecte a la resta d'ordres jurisdiccionals.

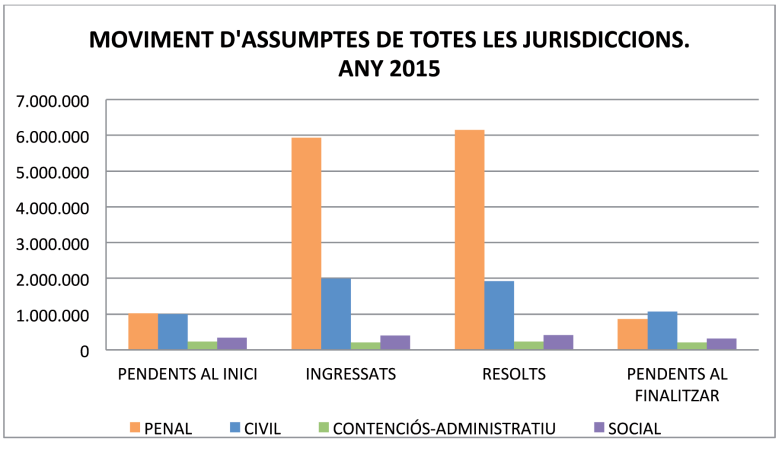

Gràfic 7. Moviment d'assumptes de totes les jurisdiccions. Any 2015.

Taules resum per òrgans jurisdiccionals

A continuació, es recullen unes taules amb el resum del detall numèric dels assumptes tramitats al llarg de l'any 2015, pels òrgans jurisdiccionals.

En el Gràfic 8, es fa un resum comparatiu del nombre total d'assumptes tramitats en els quatre àmbits jurisdiccionals. D'acord amb el que s'ha manifestat abans, l'àmbit penal és el que concentra el major nombre d'assumptes, mentre que la Jurisdicció contenciosa-administrativa, és la que tramita una menor quantitat d'expedients. Tot i així, els indicadors judicials que s'exposen a continuació, mostren unes millors ràtios en termes de resolució en el primer. I és que tal i com hem tingut l'oportunitat d'analitzar, la Jurisdicció contenciosa-administrativa arrossega un històric problema de congestió, a causa de la creixent complexitat i diversitat dels assumptes que en aquesta es tracten.

RESUM DE TOTES LES JURISDICCIONS. ANY 2015				
MOVIMENT D'ASSUMPTES				
	PENDENTS AL INICI	INGRESSATS	RESOLTS	PENDENTS AL FINALITZAR
PENAL	1.017.255	5.927.599	6.146.966	864.477
CIVIL	1.000.609	1.991.382	1.922.987	1.073.184
CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU	231.646	203.245	229.964	207.122
SOCIAL	346.104	399.592	419.055	312.470

Gràfic 8. Taula resum del moviment d'assumptes de totes les jurisdiccions. Any 2015.

En el Gràfic 9, podem veure el detall numèric dels principals òrgans jurisdiccionals que s'integren en l'àmbit penal, en relació al moviment dels assumptes tramitats pels mateixos, al llarg d'aquest últim exercici. En aquest, veiem com els Jutjats d'Instrucció són els que concentren una major quantitat d'expedients, amb un total de 4.976.505 d'assumptes a l'any 2015. Això es deu a la pròpia configuració del procediment penal, dividit en dues grans fases. Una primera d'instrucció en què es porta a terme la investigació de totes les circumstàncies personals i objectives que giren al voltant d'un fet d'aparença delictiva, per tal d'esbrinar si hi ha indicis racionals de criminalitat; i una segona en què es porta a terme l'enjudiciament pròpiament dit, davant d'un òrgan judicial diferent del que va instruir la causa per tal de garantir la imparcialitat en la resolució de l'assumpte.

Després de la instrucció, els assumptes es repartiran entre els Jutjats Penals i l'Audiència Provincial, en funció de la gravetat de la pena en abstracte del fet que ha motivat la causa. D'altra banda, hi ha una sèrie d'òrgans especialitzats en funció de la temàtica com VIDO i Menors, que s'ocupen d'una part important d'assumptes. Quant als Jutjats de Violència sobre la Dona, hem de tenir en compte la nova redacció de l'art. 87 ter de la LOPJ donada per la *LO 7/2015, de 21 de juliol*, en la qual es produeix una reordenació competencial ampliant les matèries de què coneixeran aquests òrgans. Aquesta reforma incorpora, entre d'altres, el quebrantament de l'art. 468 CP (condemnes, mesures cautelars…) i els delictes lleus que afectin als assumptes propis de VIDO.

RESUM JURISDICCIÓ PENAL. ANY 2015				
MOVIMENT D'ASSUMPTES PER ÒRGANS JUDICIALS				
	PENDENTS AL INICI	INGRESSATS	RESOLTS	PENDENTS AL FINALITZAR
INSTRUCCIÓ	690.199	4.976.505	5.143.775	553.793
J PENAL	203.172	310.101	337.120	186.788
AP	37.525	181.126	184.230	34.031
TSJ	209	3.612	3.670	146
JDO CENTRAL INSTR	609	1.715	1.694	1.010
J CENTRAL PENAL	36	25	27	35
AN	350	2.944	2.978	350
TS	1.554	3.877	3.683	1.758
MENORS	13.385	26.665	28.438	12.698
JDO CENTRAL MENORS	12	16	18	10
VIDO	29.827	152.115	174.128	30.682
VP	35.242	259.125	257.616	37.948
JDO CENTRAL VP	5.054	9.763	9.589	5.228

Gràfic 9. Quadre resum del moviment d'assumptes per òrgans judicials. Jurisdicció penal. Any 2015.

Al Gràfic 10 podem veure una taula amb el detall numèric dels assumptes tramitats davant els òrgans judicials que s'integren en la Jurisdicció civil a l'any 2015.

Els Jutjats de Primera Instància són els que major volum d'assumptes concentren, com no pot ser d'altra manera tenint en compte el repartiment competencial establerts en la *Llei Orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial* i en la *Llei 1/2000 , de 7 de gener, d'enjudiciament civil*. L'Audiència Provincial, a través de les seves seccions civils, s'ocupa d'un volum d'assumptes que suposa aproximadament un 7% respecte als assumptes que es tramiten en primera instància, mitjançant el sistema de recursos d'impugnació establerts en les lleis de procediment.

D'altra banda, hem de destacar com els Jutjats Mercantils i els Jutjats de Família, s'ocupen d'un nombre d'assumptes relativament important, dins de la Jurisdicció civil. Pel que fa a la resolució dels assumptes de família, hem de tenir en compte que en funció del concret partit judicial en què s'hagin de tramitar, es resoldrà bé per un Jutjat de Família especialitzat, per un Jutjat de Primera Instància exclusiu, o per un Jutjat de Primera Instància i Instrucció.

Sense posar en dubte la qualitat de les resolucions de tots i cadascun dels jutges i magistrats que componen la plantilla judicial, entenem que l'especialització dels òrgans jurisdiccionals en determinades matèries (com a família i mercantil) contribueix a una major eficàcia resolutiva, possibilitant l'aplicació del Dret d'una forma més integradora d'acord amb la doctrina i jurisprudència que es va creant al voltant dels mateixos.

RESUM JURISDICCIÓ CIVIL. ANY 2015				
MOVIMENT D'ASSUMPTES PER ÒRGANS JUDICIALS				
	PENDENTS AL INICI	INGRESSATS	RESOLTS	PENDENTS AL FINALITZAR
JPI	722.106	1.459.136	1.427.416	751.486
AP	49.918	104.808	108.807	56.442
TSJ	193	552	524	209
TS	4.614	4.284	3.138	5.296
MERCANTIL	80.430	117.112	85.797	111.648
FAMÍLIA	144.348	305.490	297.305	148.103

Gràfic 10. Quadre resum del moviment d'assumptes per òrgans judicials. Jurisdicció civil. Any 2015.

Al Gràfic 11 podem veure les dades relatives als assumptes tramitats davant els òrgans judicials que s'integren en l'àmbit contenciós-administratiu, al llarg de l'any 2015.

Tal i com s'ha comentat abans, es tracta de la Jurisdicció davant la qual es tramita un menor volum d'expedients. No obstant això, la complexitat i diversitat dels mateixos fa que la seva resolució es demori més enllà del que seria desitjable, a causa de la falta de mitjans tant materials com humans en aquests òrgans que permetrien acabar amb la congestió acumulada. En efecte, es tracta d'una Jurisdicció que ha arrossegat unes taxes de congestió i pendència al llarg de les últimes dècades, tal i com es va analitzar en el capítol corresponent.

RESUM JURISDICCIÓ CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU. ANY 2015				
MOVIMENT D' ASSUMPTES PER ÒRGANS JUDICIALS				
	PENDENTS AL INICI	INGRESSATS	RESOLTS	PENDENTS AL FINALITZAR
JCA	134.588	128.164	150.969	113.845
TSJ	79.807	55.000	63.444	71.553
J CENTRAL	2.149	3.015	3.358	1.813
AN	8.557	8.263	6.306	10.458
TS	6.545	8.803	5.887	9.453

Gràfic 11. Quadre resum del moviment d'assumptes per òrgans judicials. Jurisdicció contenciós-administratiu. Any 2015.

En el Gràfic 12 es recull una taula amb el moviment dels assumptes tramitats en els òrgans judicials de l'àmbit social, al llarg de l'exercici 2015.

El volum d'assumptes que davant aquesta Jurisdicció es tramiten, és notablement menor que el dels àmbits civil i penal. No obstant això, l'esclat de la crisi econòmica i financera a l'any 2008, es va traduir en un augment de la litigiositat com a reflex de la destrucció de l'ocupació al nostre país. En el capítol en què s'analitza de manera específica l'activitat judicial en l'ordre Social, vam veure com la configuració del nostre Mercat de Treball pateix un problema de caràcter estructural, que descansa en un sistema de contractació amb uns altíssims nivells de temporalitat.

Per això, i sent els principals procediments que es tramiten davant d'aquests Jutjats els que versen sobre "impugnació d'acomiadaments", "reclamacions de quantitat" i sobre "matèries de la Seguretat Social", en èpoques de crisi es produeix un augment de la litigiositat que es tradueix en un major volum d'expedients.

RESUM JURISDICCIÓ SOCIAL. ANY 2015				
MOVIMENT D' ASSUMPTES PER ÒRGANS JUDICIALS				
	PENDENTS AL INICI	INGRESSATS	RESOLTS	PENDENTS AL FINALITZAR
J SOCIAL	320.777	345.151	364.382	287.455
TSJ	20.787	49.315	50.521	19.545
AN	120	385	351	110
TS	4.420	4.741	3.801	5.360

Gràfic 12. Quadre resum del moviment d'assumptes per òrgans judicials. Jurisdicció social. Any 2015.

Sentències

En el Gràfic 13 es fa una comparativa del nombre total de Sentències dictades a l'any 2015, per els òrgans jurisdiccionals que s'integren en cada un dels quatre ordres.

D'acord amb el volum d'assumptes que es tramiten en cadascun dels quatre àmbits, veiem com la Jurisdicció penal dicta un major nombre de sentències, amb un total de 590.299. La segona posició en aquest sentit l'ocupa la Jurisdicció civil, amb 452.656 sentències; mentre que en l'àmbit social i contenciós-administratiu s'han dictat un total de 218.739 i de 145.968, respectivament.

Una de les circumstàncies que es repeteix en els quatre ordres jurisdiccionals, és que el nombre de sentències és notablement inferior al volum d'assumptes que s'han tramitat, sobretot en l'àmbit penal i en el civil. Això es deu al fet de que no tots els assumptes acaben amb una Sentència, sinó que alguns acaben per desistiment o transacció, quan la naturalesa privada de la matèria ho permet, o bé per arxiu o sobreseïment, segons s'ha comentat abans. D'altra banda, hem de tenir en compte el repartiment competencial que s'ha anat fent al llarg dels darrers anys, a favor del cos de Lletrats de l'Administració de Justícia, la resolució per excel·lència dels quals és el Decret.

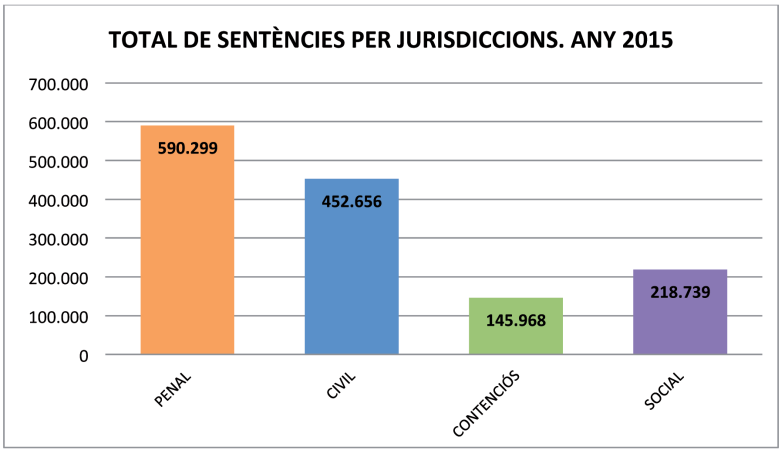

Gràfic 13. Total de sentències per jurisdiccions. Any 2015.

En el Gràfic 14 es recull una taula amb el detall numèric de les sentències dictades per cadascuna de les quatre Jurisdiccions, distingint al seu torn en les següents circumscripcions territorials: "Espanya sense Catalunya", "Catalunya sense demarcació ICAB" i de la " demarcació ICAB ".

Hem de destacar, com en la "demarcació ICAB" es dicten un nombre molt similar, fins i tot superior en alguns casos, de Sentències pel que fa a l'àmbit geogràfic de "Catalunya sense demarcació ICAB",

tot i que aquest últim ocupa una major extensió geogràfica que aquell. Això es deu a l'heterogeneïtat de cada un dels partits judicials que s'integren en aquests territoris, caracteritzant-se els de la "demarcació ICAB", per congregar una major densitat de població i tenir un activitat econòmica i industrial més intensa, que sens dubte té el seu reflex en l'activitat dels òrgans judicials.

RESUM DE TOTES LES JURISDICCIONS. ANY 2015			
EXECUCIONS DE SENTÈNCIES			
	ESPANYA SENSE CATALUNYA	CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB	DEMARCACIÓ ICAB
PENAL	492.952	41.264	56.083
CIVIL	377.060	38.231	37.365
CONTENCIÓS	133.230	7.331	5.407
SOCIAL	187.490	17.350	13.899

Gràfic 14. Comparativa territorial del total de sentències de totes les jurisdiccions. Any 2015.

Comparativa dels recursos d'impugnació de sentències

A continuació es fa una comparativa del sentit de les sentències dels principals recursos (apel·lació i suplicació, segons el cas) que operen en el marc d'una impugnació d'una resolució judicial, dictada en primera instància. Aquesta ens serveix per veure el grau d'encert, des del punt de vista jurídic, de les sentències resoltes en primera instància, i per tenir una visió més global sobre l'estat dels nostres Jutjats i Tribunals.

En el Gràfic 15 es recull una comparativa de l'evolució anual del sentit de les sentències dictades per les seccions penals de l'Audiència Provincial, en el marc d'un recurs d'apel·lació. En primer lloc, veiem com la tendència del nombre total de sentències, reflecteix certa estabilitat, ja que la variabilitat de les mateixes es mou en una forquilla relativament estreta. Tanmateix, si considerem les dues categories ("confirmatòries" i "revocatòries") de forma conjunta, es pot apreciar com en els dos últims anys de la sèrie es registra un lleuger retrocés, d'acord amb l'evolució de la taxa de litigiositat, abans analitzada.

En segon lloc, veiem com el nombre de sentències confirmatòries supera amb escreix a les revocatòries, el que suposa que el nivell d'encert de les resolucions dictades en primera instància, és relativament acceptable. En efecte, a l'any 2015, d'un total de 61.895 sentències dictades, 48.478 ho han estat amb resultat de "confirmatòria", el que suposa un 78% sobre el total.

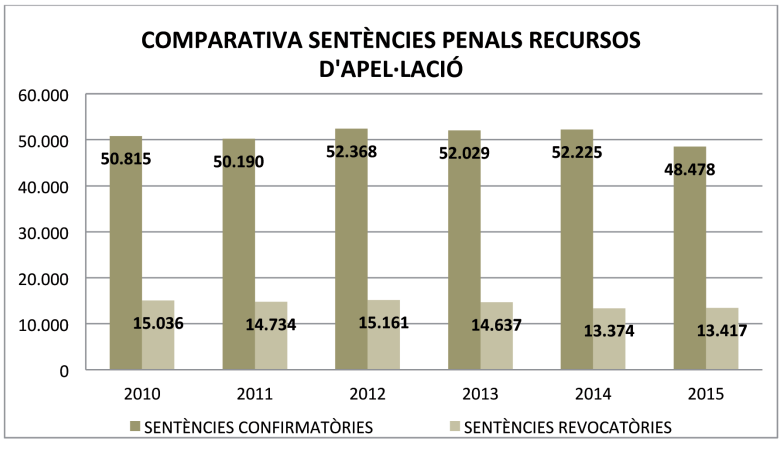

Gràfic 15. Comparativa de les sentències penals sobre recursos d'apel·lació.

En el Gràfic 16 podem observar la comparativa de les Sentències penals dictades en el marc d'un recurs d'apel·lació, però aquesta vegada centrant-nos en el concret àmbit de la "demarcació ICAB".

Pel que fa a l'evolució de la tendència, veiem com es correspon amb la registrada a la gràfica anterior, pel que ens remetem al que ja s'ha exposat. No obstant això, sí destacar que el descens en els dos últims anys que comentàvem abans, s'intensifica en els òrgans jurisdiccionals que s'integren en la "demarcació ICAB", especialment en l'últim exercici.

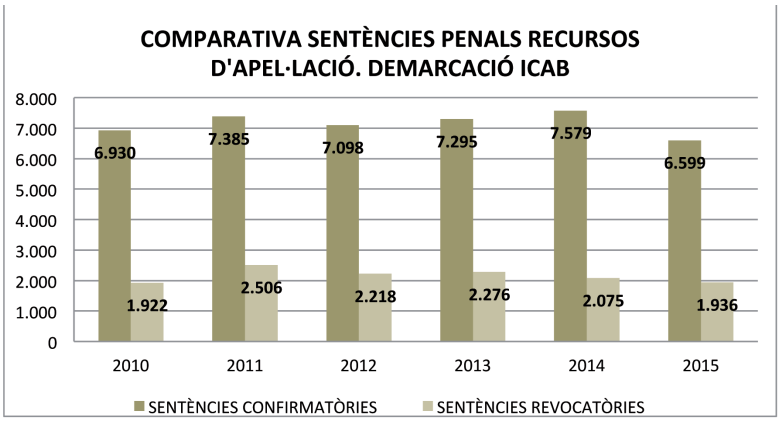

Gràfic 16. Comparativa de les sentències penals sobre recursos d'apel·lació. Demarcació ICAB.

En el Gràfic 17 podem veure el curs de les sentències dictades per les seccions civils de l'Audiència Provincial, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

D'una banda, veiem com la tendència de la gràfica experimenta un increment del nombre total de resolucions dictades durant els tres primers anys de la sèrie, produint-se un canvi de rumb a partir de l'any 2013, moment a partir del qual el volum de Sentències es redueix de forma progressiva. A l'any 2010, es van dictar un total de 54.546 resolucions, reduint-se fins les 40.803 a l'any 2015, d'acord amb l'evolució de la taxa de litigiositat. En aquest punt, hem de tenir en compte que la taxa de conflictivitat judicial registrada en un determinat any, tindrà el seu efecte reflex en les audiències amb un any de retard, ja que el gruix dels assumptes que aquests òrgans tramiten, consisteix en la resolució dels recursos que davant els mateixos es plantegen.

D'altra banda, de la mateixa manera que succeïa en l'àmbit penal, un major nombre de sentències d'instàncies són confirmades en la resolució del recurs, ja que tal i com podem veure a la gràfica, el sentit de les sentències desestimatòries (de l'esmentat recurs) és superior al de les estimatòries.

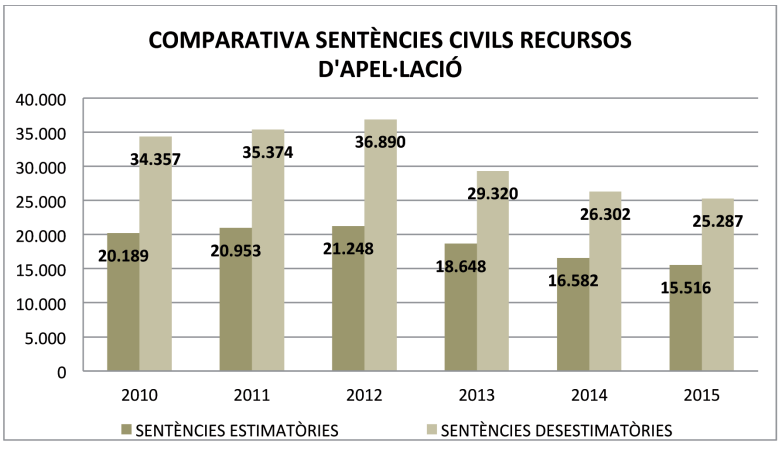

Gràfic 17. Comparativa de les sentències civils sobre recursos d'apel·lació.

En el Gràfic 18, veiem l'evolució de les sentències civils dictades per les seccions de l'Audiència Provincial de Barcelona, al llarg dels últims anys. Pel que fa a la tendència de la mateixa, veiem com es correspon amb la registrada a la gràfica anterior, pel que ens remetem al que ja s'ha exposat.

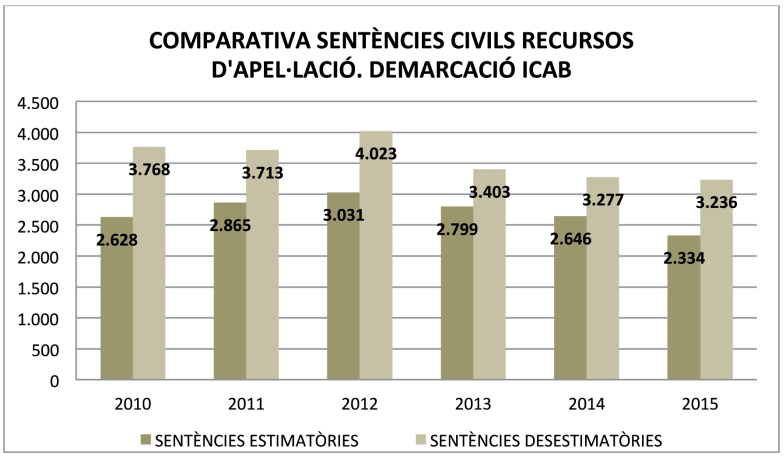

Gràfic 18. Comparativa de les sentències civils sobre recursos d'apel·lació. Demarcació ICAB.

En el Gràfic 19, podem veure el desenvolupament dels recursos d'apel·lació resolts per la sala del contenciós-administratiu del Tribunal Superior de Justícia, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En aquest, veiem com la tendència es mostra regressiva a mesura que se succeeixen els anys, ja que d'un total de 29.373 sentències dictades a l'any 2010, passem a 20.396 a l'any 2015, el que suposa una reducció del 31%. Això es deu al descens de la taxa de litigiositat en l'àmbit contenciós-administratiu, segons vam poder analitzar al Gràfic 1.

Es repeteix la tendència en el fet que es dicten un major nombre de Sentències desestimatòries i, per tant, confirmant la resolució donada pel Tribunal d'instància.

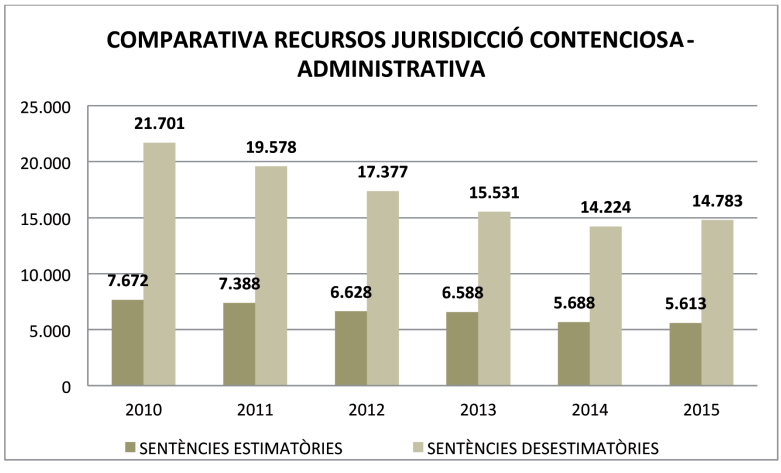

Gràfic 19. Comparativa de recursos d'apel·lació. Jurisdicció contenciosa-administrativa.

En el Gràfic 20, podem observar una comparativa entre les sentències estimatòries i les desestimatòries, dictades en el marc d'un recurs d'apel·lació pels òrgans judicials que s'integren en la "demarcació ICAB".

En termes generals, veiem com es desestimen un major nombre de recursos, amb l'excepció de l'any 2011, en què es dicten més sentències estimatòries. D'altra banda, a diferència del que passa a nivell estatal, la distància entre ambdós tipus de sentències no és tan alta.

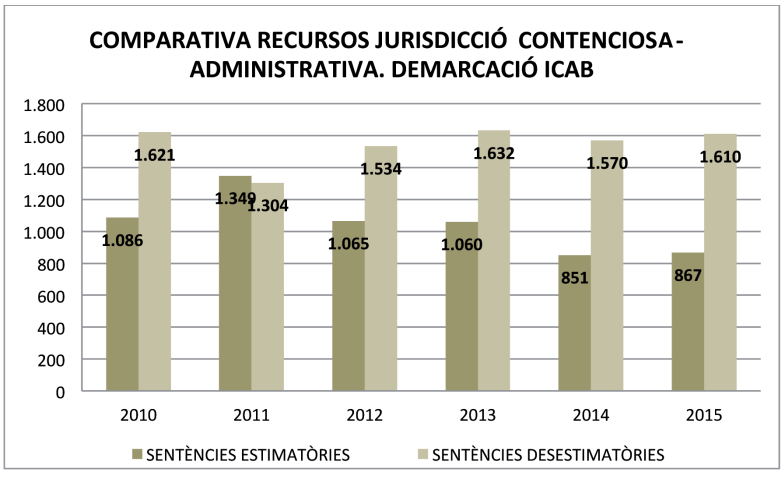

Gràfic 20. Comparativa de recursos d'apel·lació. Jurisdicció contenciosa-administrativa. Demarcació ICAB.

En el Gràfic 21 podem veure l'evolució anual dins el període 2010-2015 dels recursos de suplicació plantejats davant les sales del social dels Tribunals Superiors de Justícia.

En termes generals s'aprecia una certa regressió, que va d'acord amb l'evolució de la taxa de litigiositat, registrada al llarg dels últims anys. A l'any 2013, veiem com el descens s'accentua, motivat per la posada en marxa de les taxes judicials a partir del novembre passat del 2012. En efecte, a l'any 2010 es van dictar un total de 51.865 sentències resolent un recurs de suplicació, mentre que les resoltes en l'any 2015 han estat d'un total de 47.730, el que suposa una reducció del 8%.

De la mateixa manera que succeïa amb els altres ordres jurisdiccionals, el nombre de sentències que desestimen un recurs és clarament superior al de les que l'estimen; el que significa que hi ha un grau d'encert en el resolt pel tribunal d'instància, relativament acceptable.

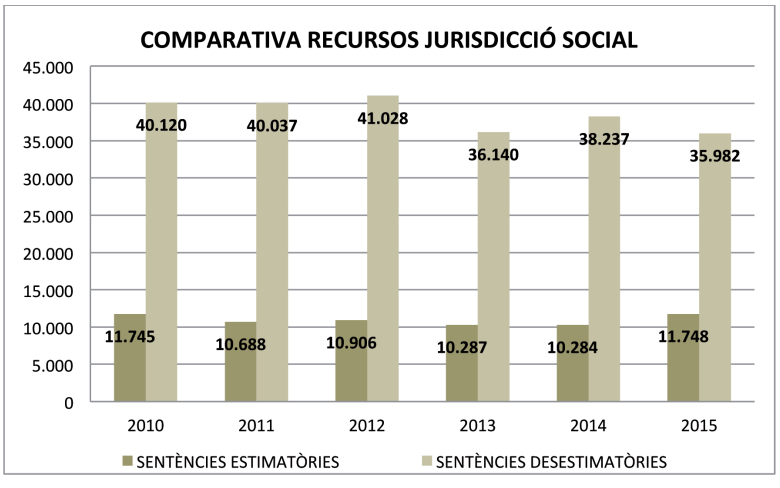

Gràfic 21. Comparativa de recursos de suplicació. Jurisdicció social.

En el Gràfic 22, es recullen les dades relatives als recursos de suplicació tramitats davant els òrgans judicials que s'integren en la "demarcació ICAB". En aquest, veiem com es reprodueix la tendència registrada a la gràfica anterior, encara que amb els valors propis d'aquest territori.

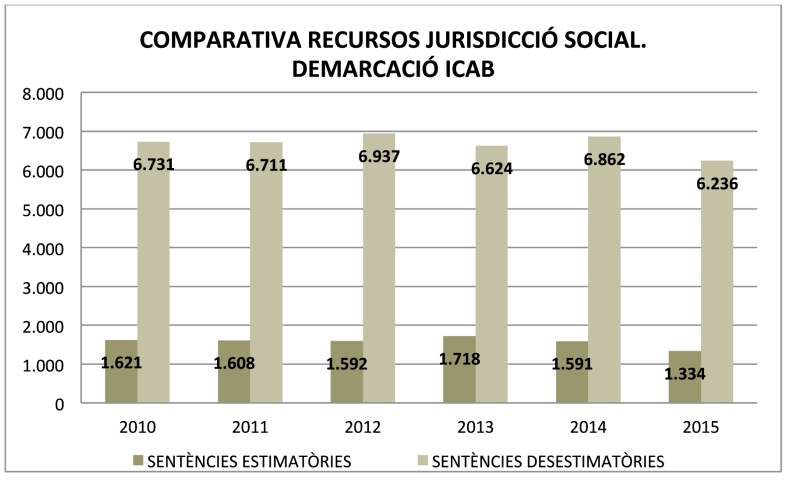

Gràfic 22. Comparativa de recursos de suplicació. Jurisdicció social. Demarcació ICAB.

Execucions

Quan el subjecte passiu d'un pronunciament de condemna no accedeix de forma voluntària al compliment del mateix, el creditor té dret a instar el pertinent procediment d'execució. A continuació, es recullen les dades relatives a les "execucions" practicades al llarg dels últims anys.

En el Gràfic 23, podem veure una representació gràfica del moviment de les execucions instades, davant els òrgans jurisdiccionals de cada un dels quatre ordres. En aquest, podem veure com en la Jurisdicció civil es registra una acumulació d'assumptes important, que s'evidencia en la diferència existent entre els assumptes que s'ingressen i resolen, amb els expedients que resten per finalitzar / iniciar l'any. Això es deu al fet que en els processos d'execució civil, on les condemnes i el seu consegüent realització pecuniària, dependrà de la solvència del deutor. Moltes vegades un subjecte que ha estat afavorit per un Sentència s'ha d'enfrontar a la desgràcia que el deutor no pugui (deixem de banda les pràctiques delictives amb vista a l'ocultació del patrimoni) satisfer el que preceptua la resolució de torn, ni tan sols a través d'un procediment d'execució. Això fa que els procediments d'execució es demorin al llarg de diversos anys, fins que la Sentència es veu completament satisfeta i complerta en els seus propis termes.

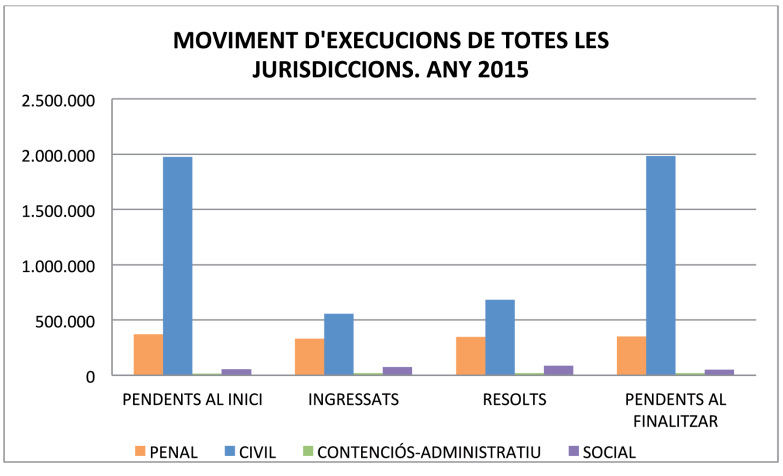

Gràfic 23. Moviment de les execucions de totes les jurisdiccions. Any 2015.

En el Gràfic 24, tenim una taula en la qual es recull una comparativa de l'activitat judicial referida als procediments d'execució, amb el detall numèric de cada un dels quatre àmbits jurisdiccionals.

RESUM DE TOTES LES JURISDICCIONS. ANY 2015				
MOVIMENT D'EXECUCIONS				
	PENDENTS AL INICI	INGRESSATS	RESOLTS	PENDENTS AL FINALITZAR
PENAL	371.551	329.804	346.654	349.155
CIVIL	1.976.988	555.061	681.990	1.984.874
CONTENCIÓS	16.872	18.708	18.197	17.650
SOCIAL	53.872	73.601	85.530	51.730

Gràfic 24. Quadre resum del moviment d'execucions de totes les jurisdiccions. Any 2015.

2.3 Principals indicadors judicials

Analitzat a mode de conclusió el detall numèric del moviment dels assumptes que s'han tramitat davant els Tribunals del nostre país, procedim a l'exposició gràfica dels principals indicadors judicials que, aplicats sobre els mateixos, ens revelen quin és l'estat de l'Administració de Justícia, en termes de saturació i resolució.

Taxa de resolució

En el Gràfic 25 podem veure el desenvolupament de la taxa de resolució comparativament entre els quatre àmbits jurisdiccionals, al llarg del període comprès entre l'any 2010 i 2015. Recordem que, com més gran sigui el valor resultant d'aquesta taxa, en millor situació es trobarà la Jurisdicció o Tribunal en qüestió.

En conjunt, veiem com la capacitat resolutiva dels Tribunals avança de forma oscil·lant encara que marcant una lleugera progressió, a mesura que es van succeint els anys. L'àmbit jurisdiccional que experimenta una major progressió és el social, ja que d'una taxa del 91% a l'any 2010, vam passar a una altra del 105% a l'any 2015, fet que suposa un augment del 16%. Pel que fa a l'àmbit civil, és la que menys progressió ha registrat en el període 2010-2015.

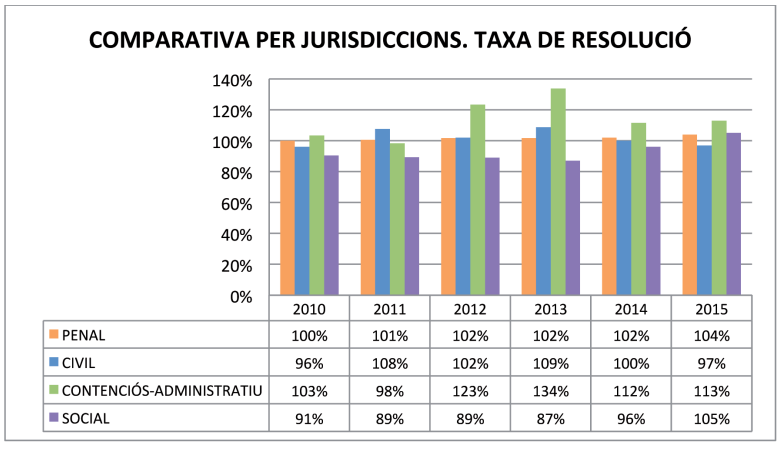

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
PENAL	100%	101%	102%	102%	102%	104%
CIVIL	96%	108%	102%	109%	100%	97%
CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU	103%	98%	123%	134%	112%	113%
SOCIAL	91%	89%	89%	87%	96%	105%

Gràfic 25. Comparativa per jurisdiccions. Taxa de resolució.

En el Gràfic 26, podem contemplar una comparativa per Jurisdiccions de la taxa de resolució en el davant citat període 2010-2015, però referit al concret àmbit geogràfic de la "demarcació ICAB". En aquest, veiem com es reprodueix la tendència comentada a la gràfica anterior, amb uns valors relativament propers en tots dos casos.

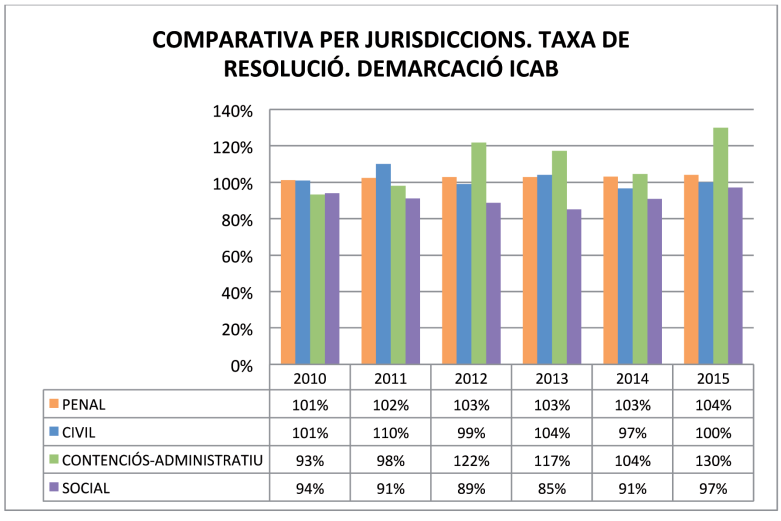

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
PENAL	101%	102%	103%	103%	103%	104%
CIVIL	101%	110%	99%	104%	97%	100%
CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU	93%	98%	122%	117%	104%	130%
SOCIAL	94%	91%	89%	85%	91%	97%

Gràfic 26. Comparativa per jurisdiccions. Taxa de resolució. Demarcació ICAB.

Taxa de pendència

En el Gràfic 27, es recull una comparativa per Jurisdiccions de l'evolució de la taxa de pendència a nivell estatal, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015. Com més baixa sigui la xifra expressada per aquest indicador, menor serà l'acumulació de treball a la qual s'han d'enfrontar els Tribunals.

D'una banda, veiem com al llarg dels últims anys, la taxa de pendència ha baixat de forma progressiva, considerant les quatre Jurisdiccions conjuntament. Aquesta regressió es concentra sobretot en els àmbits penal, civil i contenciós-administratiu, amb una variabilitat en el referit període d'un -20% aproximadament. Pel que fa a la taxa de pendència registrada en l'ordre social, veiem com aquesta augmenta lleugerament al llarg de la seqüència, passant d'un 69% a l'any 2010 a un 75% a l'any 2015, un 8% més. Aquest augment, es deu a l'evolució conjuntural del Mercat de Treball a casa nostra al llarg dels últims anys, unit a la situació de crisi econòmica i financera que va esclatar l'any 2008.

D'altra banda, malgrat que a mesura que es van succeint els anys es va reduint la distància entre cadascuna de les Jurisdiccions, veiem com la contenciosa-administrativa és la que registra uns nivells de pendència més elevats. En el capítol relatiu a aquest àmbit jurisdiccional, vam tenir ocasió de veure l'històric col·lapse que dit ordre arrossega, a causa d'una banda dels importants i profunds canvis que ha experimentat el Dret Administratiu al llarg de les últimes dècades; i d'altra banda, de la complexitat i diversitat dels assumptes que davant aquest es dirimeixen.

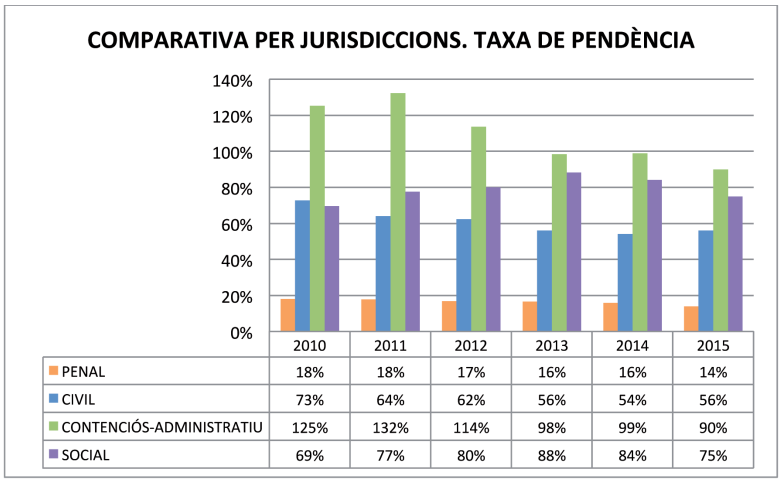

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
PENAL	18%	18%	17%	16%	16%	14%
CIVIL	73%	64%	62%	56%	54%	56%
CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU	125%	132%	114%	98%	99%	90%
SOCIAL	69%	77%	80%	88%	84%	75%

Gràfic 27. Comparativa per jurisdiccions. Taxa de pendència.

En el Gràfic 28 podem veure una comparativa de la taxa de pendència a nivell jurisdiccional, registrada pels Tribunals que s'integren en la "demarcació ICAB".

Pel que fa a l'evolució de la mateixa, veiem com es correspon amb la registrada a la gràfica anterior, encara que amb els següents matisos. D'una banda, veiem com els nivells de pendència anotats pels Tribunals de la "demarcació ICAB", són per norma lleugerament inferiors als registrats a nivell general. D'altra banda, la taxa de pendència registrada en els òrgans judicials de l'ordre social, registren uns nivells de saturació ostensiblement superiors. Això es deu al fet que la "demarcació ICAB" està integrada per una sèrie de partits judicials, que es caracteritzen per tenir una densitat de població i una activitat econòmica i industrial molt intensa, motiu pel qual l'activitat dels òrgans judicials en el territori és més elevada, el que repercuteix en els valors anotats dels principals indicadors judicials.

També, veiem com a l'any 2015 es registra un descens significatiu en la taxa de pendència de la jurisdicció contenciosa-administrativa, passant d'un 93% a l'any 2014 a un 69% en aquest últim exercici. Tal i com es publica al "Annex a la Memòria del TSJ 2015 elaborada pel Jutjat Degà de Barcelona", per tal de reduir els nivells de dependència i oferir una Justícia de major qualitat en termes d'eficàcia i resolució, s'ha creat una comissió per a l'estudi de l'especialització dels Jutjats del Contenciós-Administratiu. En els propers exercicis podrem veure les conclusions d'aquesta Comissió, i els seus resultats sobre l'activitat dels òrgans jurisdiccionals expressada a través dels principals indicadors judicials.

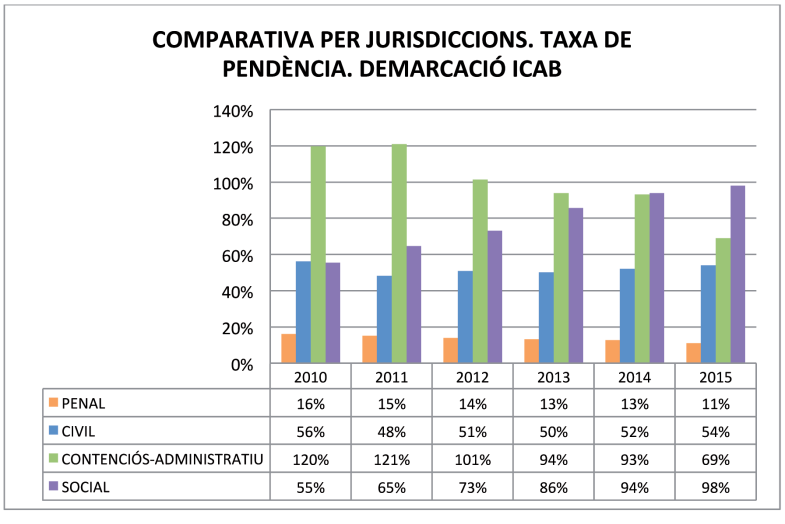

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
PENAL	16%	15%	14%	13%	13%	11%
CIVIL	56%	48%	51%	50%	52%	54%
CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU	120%	121%	101%	94%	93%	69%
SOCIAL	55%	65%	73%	86%	94%	98%

Gràfic 28. Comparativa per jurisdiccions. Taxa de pendència. Demarcació ICAB.

Taxa de congestió

En el Gràfic 29 podem veure l'evolució de la taxa de congestió al llarg dels últims anys, comparativament entre les quatre Jurisdiccions. Com més baix és el valor que per aquest indicador es registri, en millor situació es trobarà l'àmbit o el Tribunal analitzat. No en va, la taxa de congestió suposa el reflex dels nivells de saturació que pateix un determinat òrgan judicial o Jurisdicció.

En aquest, veiem com la tendència de la gràfica es desenvolupa de forma correlativa a la taxa de pendència, abans analitzada. Així, a mesura que es van succeint els anys, la taxa de congestió experimenta una regressió progressiva, d'aproximadament un 8% considerant els quatre ordres de forma conjunta.

A l'any 2015, veiem com es registren algunes diferències en relació a la taxa de pendència abans analitzada. D'una banda, tot i que al llarg de la sèrie, la taxa de congestió registrada a la jurisdicció social es mostrava alcista, en aquest últim exercici la mateixa registra una lleugera regressió. Malgrat que encara estem en nivells molt alts (un 178%) tenint en compte que el citat indicador expressa, una reducció en els nivells de saturació sempre s'ha d'entendre com una bona notícia. D'altra banda, hem de destacar com en l'àmbit civil, la taxa de congestió registra una petita pujada en aquest últim any respecte a l'any 2014, tot i que es tracta de tot just un punt percentual.

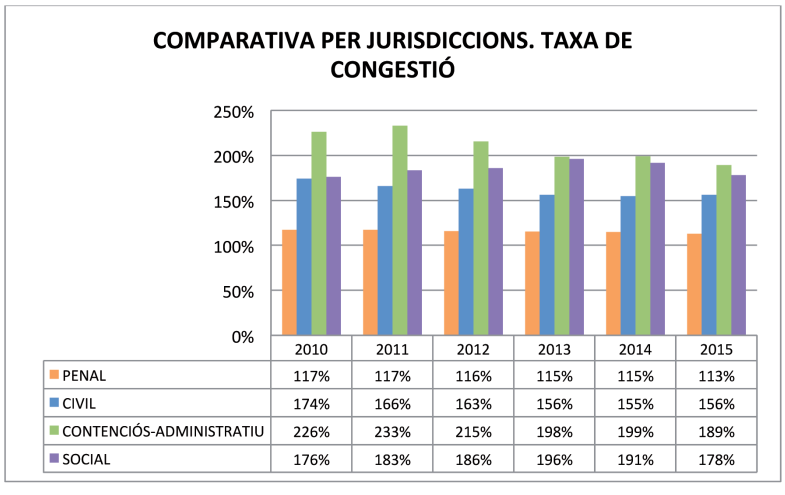

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
PENAL	117%	117%	116%	115%	115%	113%
CIVIL	174%	166%	163%	156%	155%	156%
CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU	226%	233%	215%	198%	199%	189%
SOCIAL	176%	183%	186%	196%	191%	178%

Gràfic 29. Comparativa per jurisdiccions. Taxa de congestió.

En el Gràfic 30 es recullen les dades relatives a la taxa de congestió anotada pels òrgans judicials que s'integren en cadascun dels quatre àmbits jurisdiccionals, en el concret territori de la "demarcació ICAB".

Pel que fa al comportament de la taxa, veiem com es correspon a la registrada a nivell general, encara que amb els següents matisos. D'una banda, veiem com els valors anotats referits als òrgans de la "demarcació ICAB", són lleugerament superiors a les registrades en la gràfica anterior. D'altra banda, els nivells de saturació registrats a la Jurisdicció social, són més intens pel que fa a la taxa de congestió anotada a nivell nacional. Aquests fenòmens també es produeixen en la taxa de pendència, abans analitzada.

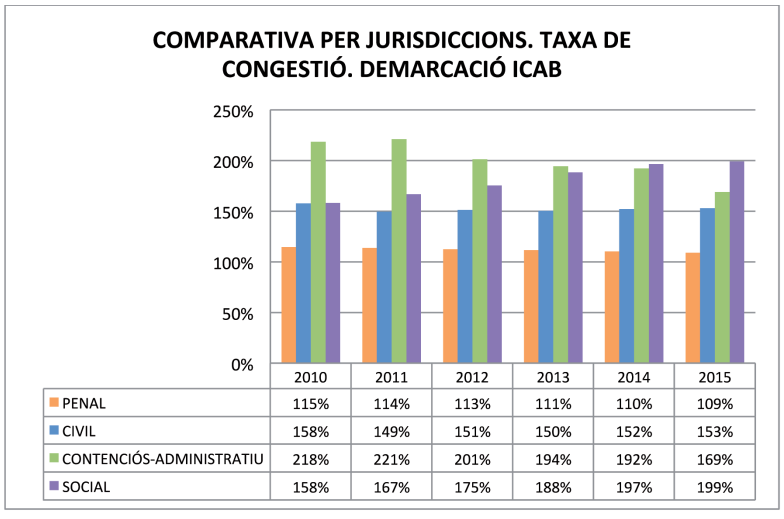

Gràfic 30. Comparativa per jurisdiccions. Taxa de congestió. Demarcació ICAB.

En el Gràfic 31, podem veure una comparativa a manera de resum, dels principals indicadors judicials entre els quatre ordres jurisdiccionals estudiats, al llarg de l'any 2015. Sobre el resultat dels mateixos, ens remetem al que s'ha exposat anteriorment.

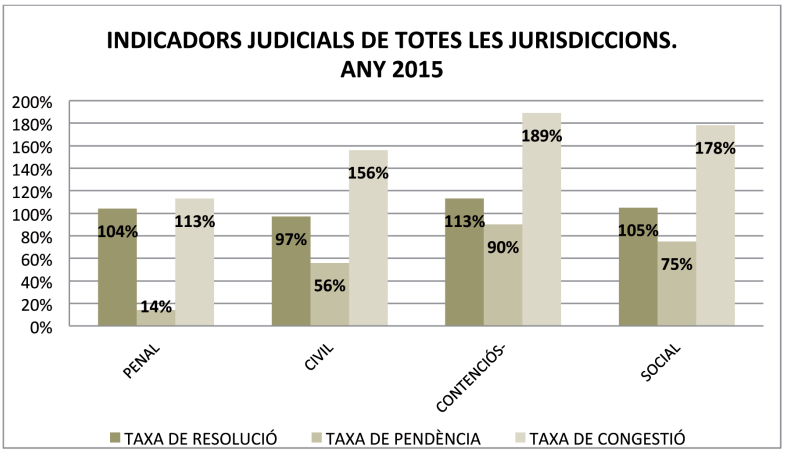

Gràfic 31. Indicadors judicials de totes les jurisdiccions. Any 2015.

En el Gràfic 32 tenim una taula amb el resum dels principals indicadors judicials i la seva comparativa en els quatre ordres jurisdiccionals, a l'any 2015.

RESUM DE TOTES LES JURISDICCIONS. ANY 2015			
INDICADORS JUDICIALS			
	TAXA DE RESOLUCIÓ	TAXA DE PENDÈNCIA	TAXA DE CONGESTIÓ
PENAL	104%	14%	113%
CIVIL	97%	56%	156%
CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU	113%	90%	189%
SOCIAL	105%	75%	178%

Gràfic 32. Quadre resum dels indicadors judicials per jurisdiccions.

2.4 Durada mitjana dels procediments

Tal i com hem apuntat a l'inici d'aquest Capítol, una de les principals preocupacions tant dels operadors jurídics com dels mateixos administrats, és la durada que ocupa la tramitació d'un determinat assumpte. Per això, al llarg del present epígraf, exposarem unes taules amb la durada estimada (en mesos) que ocupa la resolució dels assumptes distingint entre les quatre grans Jurisdiccions.

Jurisdicció penal

En el Gràfic 33 podem veure la durada estimada (en mesos) dels procediments en cadascun dels òrgans judicials que s'integren en la Jurisdicció penal, així com la seva evolució anual en el període comprès entre els anys 2010 i 2015. En termes generals, veiem com la durada mitjana que ocupa la tramitació dels procediments en cadascun dels òrgans jurisdiccionals, ha augmentat al llarg dels últims anys. En efecte, considerant tots els òrgans judicials de manera conjunta, veiem com a l'any 2010 el temps de durada mitjana en la tramitació d'un assumpte, se situa en 4,22 mesos, mentre que a l'any 2015 el temps de resolució s'incrementa lleugerament fins als 4,31.

No obstant això, el temps de mitjana que s'estén la tramitació i resolució d'un assumpte, varia de forma notable en funció del concret òrgan a què ens referim. Per exemple, la durada d'un assumpte tramitat davant el Jutjat penal, o davant la sala penal del TSJ, ha augmentat a mesura que s'han anat succeint els anys. Mentre que en els Jutjats de Primera Instància i Instrucció, o els Jutjats de Menors, entre d'altres, el temps estimat de resolució dels assumptes, ha disminuït en els últims exercicis.

DURADA MITJANA DELS PROCEDIMENTS. JURISDICCIÓ PENAL							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	VARIABILITAT 2010-2015
JUT. 1ªINSTÀNCIA I INSTRUCCIÓ I JUT. INSTRUCCIÓ	1,9	1,9	1,8	1,7	1,6	1,5	-21%
JUTJATS VIOLÈNCIA SOBRE LA DONA	2,7	2,5	2,4	2,2	2,1	2,1	-22%
JUTJATS DE MENORS	7,5	6,9	6,1	5,7	5,7	5,6	-25%
JUTJATS DE VIGILÀNCIA PENITENCIÀRIA	1,3	1,3	1,1	1,2	1,7	1,7	31%
JUTJATS PENALS	9,3	10	10,4	10,6	10,9	10,8	16%
AUDIÈNCIES PROVINCIALS	2,7	2,6	2,6	2,7	2,6	2,4	-11%
TSJ SALA CIVIL I PENAL	2,1	2,1	0,9	1,9	2,4	0,7	-67%
JUT. CENTRALS D'INSTRUCCIÓ	4,5	5,3	5,8	5,8	5,7	5,3	18%
JUT. CENTRALS PENALS	6,5	8,1	8	5,9	5,8	11,1	71%
AUDIÈNCIA NACIONAL SALA PENAL	2,2	2,4	2,3	1,5	1,3	1,2	-45%
TRIBUNAL SUPREM SALA 2ª	5,8	5,3	6	6	5,1	5,1	-12%

Gràfic 33. Taula amb la durada mitjana dels procediments en la Jurisdicció penal.

Jurisdicció civil

En el Gràfic 34 podem contemplar l'evolució anual de la durada mitjana dels procediments civils tramitats en primera instància, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En aquest, veiem com en termes generals es registra una reducció del temps mitjà emprat en la resolució dels assumptes. En efecte, a l'any 2010 s'anota una durada estimada de 8,3 mesos, reduint-se fins als 6,1 mesos a l'any 2015. Pel que fa a les causes que han contribuït a la millora en els temps de resolució, hem de fer referència a la pròpia evolució de la taxa de litigiositat en l'àmbit civil que, tal i com hem pogut veure en el Gràfic 1, s'ha mostrat regressiva. Especialment en els anys 2012 i 2013, en els que major impacte ha causat la implantació de les taxes judicials a partir del novembre de 2012. No obstant això, recordem que l'activitat judicial dels òrgans jurisdiccionals civils, en termes de taxa de litigació, es mostra alcista des de l'any 2014.

Tal i com apuntàvem en el Capítol dedicat a l'àmbit civil, en aquest ordre la permeabilitat de la crisis econòmica ha estat especialment intensa, manifestant-se en el augment de determinats tipus de procediments, como ara els referits a les execucions hipotecàries i als desnonaments arrendaticis. També, s'ha de fer referència al increment de la litigiositat derivada dels assumptes relatius a la contractació de productes financers, como a clàusules sòl i de IRPH. La resolució d'aquest tipus de procediments, fa necessari un cert "període d'aprenentatge o adaptació" per part dels operadors jurídics implicats, ja que es tracta de productes de certa complexitat i que requereixen un treball d'anàlisis de la norma. Un cop assolit aquest, la resolució dels mateixos es fa d'una manera més eficient, el que sens dubte afecta de manera directa en la durada mitjana dels procediments civils, considerats de forma conjunta.

Per tant, la reducció del temps mitjà es deu també al desplegament de la Nova Oficina Judicial, que poc a poc es va implantant en més partits judicials, repercutint en l'eficàcia de la tramitació dels assumptes. D'altra banda, la redistribució competencial a favor del cos de Lletrats de l'Administració de Justícia, ha fet que en determinats procediments s'aconsegueixi millorar els nivells d'eficàcia resolutiva reduint amb això la saturació dels òrgans judicials.

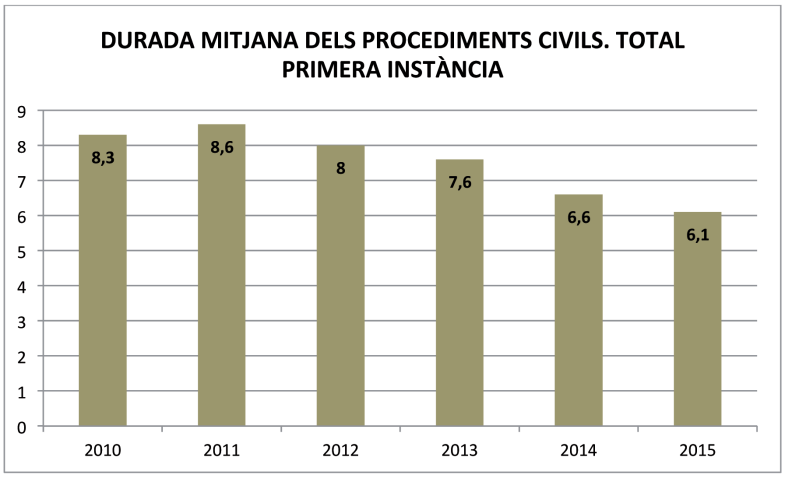

Gràfic 34. Durada mitjana dels procediments civils (en mesos). Total primera instància.

En el Gràfic 35 tenim una taula amb la durada mitjana dels procediments en els principals òrgans que resolen assumptes en primera instància: Jutjats de Primera Instància, Jutjats de Família i Jutjats de Primera Instància i Instrucció.

Els òrgans que millors ràtios registren en termes de durada estimada de tramitació dels procediments, són els Jutjats especialitzats en Dret de família. Mentre que els que anoten les xifres més altes són els Jutjats de Primera Instància i Instrucció. Aquests últims, s'encarreguen de la tramitació d'assumptes civils, incloent els que versen sobre matèries pròpies de Dret de família, però també sobre matèries pròpies de la Jurisdicció penal, el que sens dubte fa que la manca d'especialització repercuteixi en els temps mitjà de tramitació segons es pot observar a la taula.

DURADA MITJANA DELS PROCEDIMENTS. JURISDICCIÓ CIVIL							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	VARIABILITAT 2010-2015
JUTJATS PRIMERA INSTÀNCIA	7,7	8	7,2	7,1	6,2	5,6	-27%
JUTJATS DE FAMÍLIA	4	4,4	4,5	4,6	4,5	4,5	13%
JUTJATS PRIMERA INSTÀNCIA I INSTRUCCIÓ	9,3	9,9	9,2	8,8	7,6	7,0	-25%

Gràfic 35. Taula amb la durada mitjana dels procediments en la Jurisdicció civil.

En el Gràfic 36, tenim una taula en la qual es recull l'evolució del temps de tramitació mitjana d'un expedient judicial tramitat davant l'Audiència Provincial, distingint entre els processos coneguts en única instància, d'aquells que dimanen d'un recurs. Quant als primers, veiem com es registra una reducció de la durada mitjana, passant de 4,1 mesos a l'any 2010 a 2,7 a el any 2015; mentre que en els segons, veiem com es registra un increment del temps mig, doncs de 5,8 mesos emprats a l'any 2010, passem a 6,5 a l'any 2015.

DURADA MITJANA DELS PROCEDIMENTS. AUDIÈNCIES PROVINCIALS COMPETÈNCIA CIVIL							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	VARIABILITAT 2010-2015
PROCESSOS EN ÚNICA INSTÀNCIA	4,1	3,6	3,2	2,8	2,4	2,7	-34%
RECURSOS	5,8	6	6,5	7,5	7,1	6,5	12%
TOTAL AP CIVILS	5,7	5,9	6,3	7	6,6	6,1	7%

Gràfic 36. Taula amb la durada mitjana dels procediments en les Audiències Provincials civils.

Jurisdicció contenciosa-administrativa

En el Gràfic 37, podem veure l'evolució de la durada mitjana dels procediments tramitats davant els Jutjats del Contenciós-Administratiu, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

Durant els primers anys de la sèrie, veiem com el temps mitjà que ocupava la tramitació d'un expedient registra un augment, passant dels 12 mesos a l'any 2010 als 14,2 mesos a l'any 2013, la xifra més alta de la sèrie. A partir d'aquí, veiem com es produeix un canvi en la tendència, reduint-se la xifra de manera significativa. En efecte, a l'any 2015 el temps de durada dels procediments tramitats en els Jutjats del Contenciós-Administratiu, se situa en una mitjana de 11 mesos.

La taula reflexa de forma evident la incidència que han tingut les taxes judicials a partir de novembre de l'any 2012, segons hem tingut ocasió de posar de manifest al llarg del present informe. En efecte, en reduir les càrregues de treball a les que s'han d'enfrontar els òrgans jurisdiccionals, milloren els seus temps de resposta. No obstant això, considerem que les mesures dissuasòries de l'exercici d'un dret, no compensen les possibles reduccions dels temps mitjans de resolució, ja que això es fa en detriment d'una tutela judicial efectiva. Entenem que la reducció del temps estimat dels procediments, s'ha de fer a través del desplegament efectiu de la Nova Oficina Judicial i l'ús de les noves tecnologies al servei de l'Administració de Justícia, en compliment del que disposa la *Llei 18/2011, de 5 de juliol, reguladora de l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació en l'Administració de Justícia*.

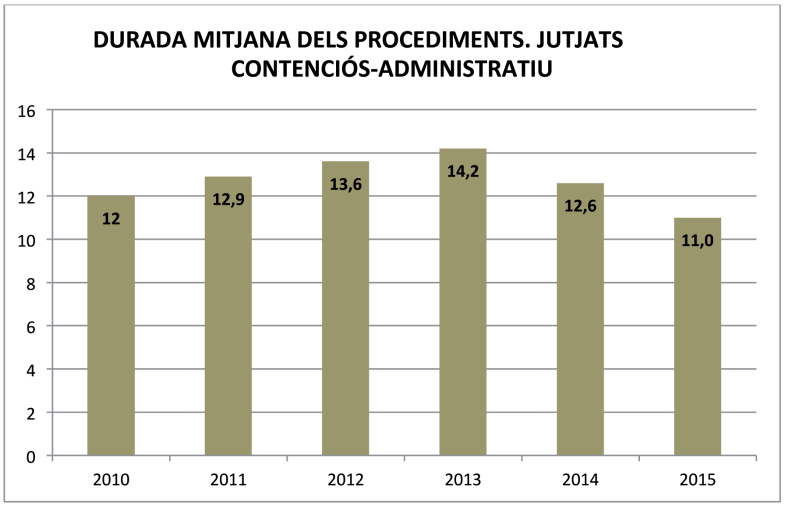

Gràfic 37. Durada mitjana dels procediments en els Jutjats Contenciós-administratiu.

En el Gràfic 38, es recullen les dades relatives a la durada estimada del temps de tramitació dels assumptes davant la sala del contenciós-administratiu del TSJ, en el període comprès entre els anys 2010 i 2015.

En primer lloc, veiem com la durada mitjana dels assumptes es dilata bastant en el temps, en comparació als valors registrats fins ara relatius a altres òrgans judicials. En efecte, la durada mitjana d'un procediment tramitat davant aquest òrgan, considerant la seqüència temporal 2010-2015 de forma conjunta, supera els 24 mesos, temps que sens dubte, és excessiu per a qualsevol administrat que espera del seu cas una tutela judicial efectiva.

En segon lloc, veiem com la durada mitjana es mostra regressiva, a mesura que es van succeint els anys. Així, a l'any 2010 la durada estimada si situava en 25,7 mesos, mentre que la mateixa es redueix fins als 20,6 a l'any 2015. Aquest descens, es deu fonamentalment a la regressió de la taxa de litigiositat en els últims anys, les causes explicatives es van exposar en el capítol relatiu a l'àmbit contenciós-administratiu.

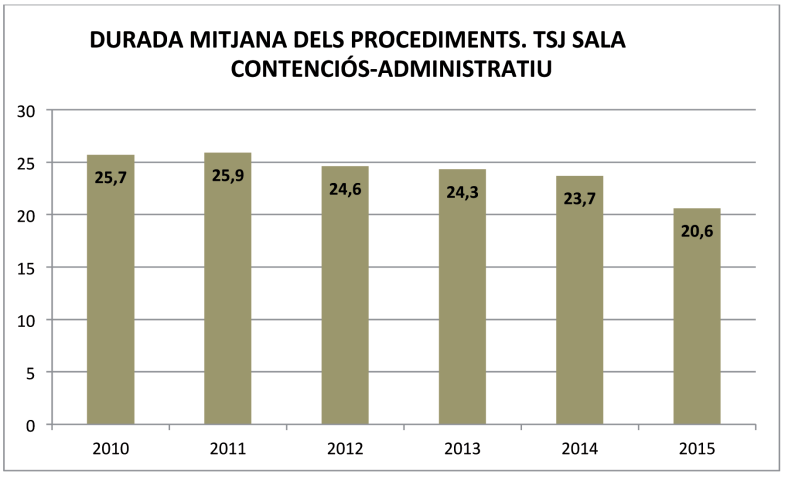

Gràfic 38. Durada mitjana dels procediments en el TSJ Sala contenciosa-administrativa.

En el Gràfic 39, tenim una taula amb la durada estimada dels principals procediments el coneixement i resolució, és competència de la Jurisdicció contenciosa-administrativa, prenent com a referència l'any

2015. En aquest, veiem com la durada varia de forma ostensible en funció del concret procediment a què es refereix, situant-se la mitjana de tots ells en 11,7 mesos.

DURADA MITJANA PRINCIPALS PROCEDIMENTS. JURISDICCIÓ CONTENCIOSA	
URBANISME I ORDENACIÓ TERRITORI	14,5
EXPROPIACIÓ FORÇOSA	16
CONTRACTES ADMINISTRATIUS	14,8
DOMINI PÚBLIC I PROP. ESPECIALS	12,8
ADMINISTRACIÓ TRIBUTÀRIA	12,7
MEDI AMBIENT	16
FUNCIÓ PÚBLICA	11,4
ADMINISTRACIÓ LABORAL	11,9
ESTRANGERIA	8,4
ACTIVITAT ADMINISTRATIVA SANCIONADORA	11,4
ELECTORAL	13,3
AUTORITZACIÓ ENTRADES DOMICILI	2,5
RESPONSABILITAT PATRIMONIAL	12,8
DISCIPLINA DEPORTIVA EN MATÈRIA DE DOPATGE	5,8

Gràfic 39. Taula amb la durada mitjana dels principals procediments en la Jurisdicció contenciosa. Any 2015.

Jurisdicció social

En el Gràfic 40, es recullen les dades relatives a la durada mitjana dels procediments que es tramiten en el marc de la Jurisdicció social.

D'acord amb el que s'ha manifestat al analitzar les taxes de pendència i congestió, així com a la creixent evolució de la taxa de litigiositat al llarg dels últims anys, veiem com el temps de durada mitjana experimenta un creixement progressiu a mesura que es van succeint els exercicis. En efecte, a l'any 2010 el temps de durada mitjana va ser de 7,7 mesos, augmentant fins als 10,7 a l'any 2015. Veiem però, que en l'últim any la tendència alcista s'atura, ja que es registra una mitjana igual a l'anotada a l'any 2014. No obstant això, haurem d'esperar als pròxims exercicis, per veure si no es tracta només d'un estancament, sinó d'un canvi en el sentit de la tendència, que suposi el reflex d'un increment en l'eficàcia resolutiva i un descens en els nivells de col·lapse registrats a la jurisdicció social.

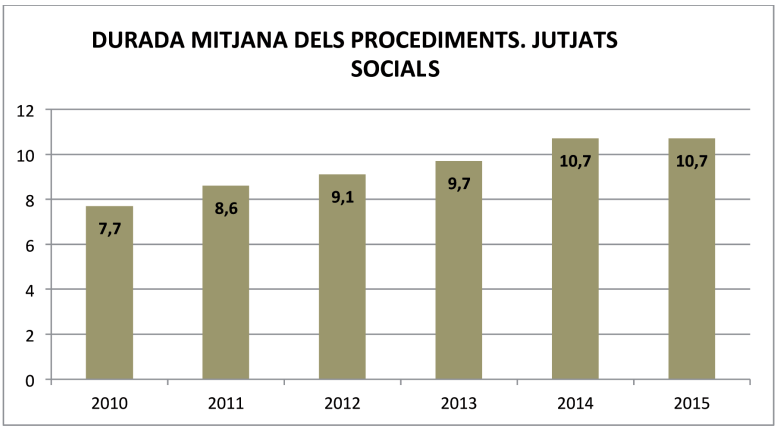

Gràfic 40. Durada mitjana dels procediments en els Jutjats socials.

En el Gràfic 41, podem observar una taula amb l'evolució de la durada mitjana dels procediments tramitats abans els principals òrgans jurisdiccionals que s'integren en l'ordre social, a excepció dels Jutjats Socials, les dades dels quals van ser analitzades de forma individualitzada en la gràfica anterior.

Malgrat que cada òrgan registra uns nivells de durada clarament diferenciats, veiem com coincideixen en l'evolució a l'alça del temps mitjà emprat en la resolució dels procediments. No obstant això, hem d'assenyalar com a la sala Social del TSJ i en la de l'Audiència Nacional, el temps de tramitació mitjà ha baixat de forma ostensible en l'últim exercici, tot i que en conjunt continua sent més alt que l'any 2010. Circumstància que no s'ha produït en el TS, on el temps mitjà de resolució d'un expedient, se situa en 12,7 mesos en l'any 2015, la xifra més alta de la sèrie.

DURADA MITJANA DELS PROCEDIMENTS. JURISDICCIÓ SOCIAL							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	VARIABILITAT 2010-2015
TSJ SALA SOCIAL	6,8	6,7	6,7	6,8	5,6	4,9	-28%
AUDIÈNCIA NACIONAL SALA SOCIAL	2,1	2,2	1,9	3,2	4,8	4,1	95%
TRIBUNAL SUPREM SALA 4ª	10,1	9,8	10,6	10,7	11,1	12,7	26%

Gràfic 41. Taula amb la durada mitjana dels procediments en la Jurisdicció social.

En el Gràfic 42, tenim una taula amb l'evolució mitjana dels principals procediments, el coneixement i resolució dels quals és competència de la Jurisdicció social. En concret, s'ha analitzat la durada mitjana dels procediments de: "conflictes col·lectius", "acomiadaments", "quantitat"s i de "seguretat social". A la taula veiem com cada procediment suposa un temps de tramitació mitjà propi. No obstant això, i d'acord amb el manifestat anteriorment, a mesura que es van succeint els anys, la tendència es mostra a l'alça, derivada de la pròpia evolució de la litigiositat en aquest àmbit, segons vam poder analitzar en el capítol relatiu a la Jurisdicció social .

DURADA MITJANA PRINCIPALS PROCEDIMENTS. JURISDICCIÓ SOCIAL							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	VARIABILITAT 2010-2015
CONFLICTES COL·LECTIUS	4,4	4,9	6,3	6,7	10,3	12,7	189%
ACOMIADAMENTS	3,5	3,8	4,7	6,5	7,6	7,2	106%
QUANTITATS	10	11,2	11,8	12,2	12,5	12	20%
SEGURETAT SOCIAL	9,1	10,3	11,2	11,6	12,6	13,2	45%

Gràfic 42. Taula amb la durada mitjana dels principals procediments en la Jurisdicció social.

3. La Justícia en els mitjans de comunicació

En el present apartat es fa una reflexió de la percepció que es té de la Justícia a través dels mitjans de comunicació, i l'impacte que el tractament de la informació pot tenir en la mateixa. L'escriptor i polític Edmund Burke (1729-1797), va qualificar als mitjans de comunicació, com una mena de "quart poder", per la força i influència que els mateixos poden exercir sobre els altres tres, legislatiu, executiu i judicial.

El tractament de la informació que es fa al voltant d'un determinat assumpte que està sent sotmès a la consideració d'un Tribunal, s'ha de fer sempre amb la responsabilitat i les cauteles necessàries, per tal d'evitar que es generi a la ciutadania un "judici paral·lel". En ocasions és una tasca certament complicada, a causa dels interessos comercials subjacents en alguns mitjans de comunicació, que es tradueixen en un tractament de la informació, sota un prisma innecessàriament sensacionalista, ja que saben que això es tradueix en uns majors índexs de audiència. Lamentablement, el seguiment que es fa de determinats assumptes que estan sent judicialitzats, contribueix a que dels mateixos es faci un "reality show", contribuint a la creació d'aquests "judicis paral·lels". Aquests, com molt bé defineix el magistrat Juan Ramón RODRÍGUEZ LLAMOSÍ en la seva recensió "Ètica judicial i mitjans de comunicació", consisteixen en *"un judici de valor absent de rigor professional i ètic sobre els elements d'un procés al marge d'aquest, i que desemboca generalment en un sentiment de desconfiança cap a l'Administració de Justícia i en un alarmisme de la societat davant la creença d'una sensació d'inseguretat ciutadana, que la porta a reaccionar demandant la reforma de les lleis".*

Sense ànim d'exhaustivitat, ja que és impossible reflectir la realitat succeïda en un any en unes poques pàgines, a continuació es recullen alguns dels titulars que han protagonitzat algunes de les qüestions que, de manera directa o indirecta, ha incidit en l'activitat judicial dels nostres Tribunals. Es tracta de tenir una visió més completa del context socioeconòmic en el qual s'insereix i desenvolupa l'activitat jurisdiccional, i el tractament que es fa de la mateixa des del punt de vista dels mitjans de comunicació.

En efecte, com a col·lectiu professional, és el nostre deure analitzar si la realitat que es presenta en els mitjans de comunicació es correspon, en primer lloc, amb l'estadística judicial que gira al voltant de la mateixa i, en segon lloc, amb el rerefons jurídic subjacent en el titular. Per a això, s'han agrupat alguns d'aquests titulars que, sense ànim d'exhaustivitat insistim, ens han cridat l'atenció, en funció del concret ordre jurisdiccional en què s'emmarquen, destacant-se les incidències més ressenyables dels mateixos.

Jurisdicció civil

Una de les qüestions més importants que ha estat protagonista de nombrosos titulars de premsa, ha estat la problemàtica que gira entorn del **dret de l'habitatge**. A continuació es ressalten alguns titulars que exemplifiquen la preocupació que existeix sobre la mateixa.

- *"El 90% dels desnonaments a Barcelona són per impagament dels lloguers"*, publicada a "El Periódico de Catalunya", el 29 de març del 2016.
    - El tema de l'habitatge ha suposat una de les cares més dramàtiques i visibles de la crisi econòmica que va esclatar al nostre país a l'any 2008. Sobre això s'ha fet una anàlisi sota l'epígraf "Afectació de la crisi econòmica en les execucions hipotecàries", dins el Capítol dedicat a l'àmbit civil.
    - Hem de destacar que l'estadística judicial corrobora el que s'exposa en aquest titular. També que la pressió social i les reformes legislatives impulsades arran de les Sentències del TJUE, ha posat de manifest les deficiències d'un procediment de desnonament que contravé al dret de consum europeu.
    - Finalment, tal com s'apunta en l'esmentat epígraf, hi ha un problema amb el dret a l'habitatge a Espanya.
- *"Un de cada tres nens viu en precari"*, publicada a "El Periódico de Catalunya", el 29 de març del 2016.
    - La pèrdua de l'habitatge familiar s'agreuja quan hi ha familiars a càrrec, com és el cas de nens i ancians.
    - Un desallotjament no sempre va acompanyat d'una alternativa habitacional adequada, i més quan hi ha persones vulnerables. En el cas dels menors, és evident que el pelegrinatge

forçat per les circumstàncies de la unitat familiar dels mateixos per diversos habitatges, no contribueix al seu desenvolupament integral en un entorn adequat i estable.
  - Els serveis socials no donen l'abast i les situacions qualificades com de risc, s'han multiplicat al llarg dels últims anys. És tan sols el reflex d'un problema de caràcter estructural que gira entorn del dret de l'habitatge, ja que a través d'aquest es poden desenvolupar altres múltiples drets que en definitiva, completen el significat del que s'ha d'entendre com "viure amb dignitat".
- *"El Govern recorre la llei catalana contra els desnonaments afavorides per la PAH"*, publicada al diari "Expansión", el passat 30 d'abril del 2016.
  - Es tracta de la *Llei 24/2015, de 29 de juliol, de mesures urgents per fer front a l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica*, que ha estat objecte de recurs davant el Tribunal Constitucional, en nombrosos preceptes que afecten el dret de l'habitatge.
- *"Les dacions d'immobles en pagament es redueixen un 22%"*, publicada al diari "El País", el passat 15 de març del 2016.

Jurisdicció penal

És en la jurisdicció penal, on es corre el risc de protagonitzar els titulars més sensacionalistes, alimentant els anomenats **"judicis paral·lels"** que poden desembocar en una alarma social i en una falsa sensació d'inseguretat i impunitat.

- *"14 mesos de presó per assetjar a una treballadora pel fet de ser lesbiana"*, publicada per "Diari Ara", el 9 de març del 2016.
  - D'una banda, la notícia destaca l'important retard que s'ha produït en la resolució del present procediment (com en tants altres), derivat del *"excés de càrrega de treball que pateixen els jutjats penals de Barcelona, especialment els més antics."* això va donar lloc al fet que s'apreciés un atenuant per dilacions indegudes.
  - D'altra banda, a més del retard, la notícia parla de llibertat per a l'assetjador, sota el subtítol *"Retard i Llibertat"*. En haver estat una condemna inferior a dos anys de presó, la llei preveu que la mateixa pugui quedar en suspens, quan es compleixen determinats requisits. En aquest tipus d'assumptes, la manca d'una breu explicació en aquest sentit, pot crear la sensació de certa impunitat, tot i la gravetat dels fets jutjats. Però no hem d'oblidar que un dels principis que informen el nostre sistema penitenciari, és el de la reinserció social, i mesures encaminades a la suspensió de la pena en determinats supòsits, contribueixen a la realització de l'esmentat principi.

Una justícia que és lenta no mereix ser qualificada com a tal. El **retard en la tramitació dels assumptes** i l'acumulació dels expedients, és una cosa que sens dubte preocupa i afecta els justiciables, i més en una Jurisdicció com la penal, a causa de la gravetat i sensibilitat dels temes que a través d'aquesta s'enjudicien.

- *"La Fiscalia veu possible revisar a temps totes les causes penals"*, publicada por "El Pais", el passat 19 de maig de 2016.
  - Impossibilitat de revisar totes les causes en el termini legal (que va finalitzar el 6 de juny de 2016), que preveu la reforma de la LECrim.
  - Ens estem referint al temps ordinari de 6 mesos que a partir de l'entrada en vigor de la reforma ha de durar una instrucció, llevat que aquesta sigui declarada complexa en el qual la mateixa ocuparà 18 mesos.

Jurisdicció contenciosa administrativa

L'evolució de la taxa de litigiositat com a reflex de l'activitat judicial de l'Administració de Justícia, és una cosa que interessa també als mitjans de comunicació.

- *"Els assumptes en tràmit als jutjats i tribunals espanyols es van reduir gairebé un 6% el 2015"*, publicada al "Diari La Llei", el 9 de març del 2016.
  - Baixen els assumptes ingressats en totes les jurisdiccions excepte en l'àmbit civil.
- *"Lesmes demana mesures urgents a un Congrés amb el mandat acabat, el president del poder judicial denuncia la pèssima situació de la Justícia"*, publicada al "El País", el passat 30 d'abril del 2016.
  - En aquest es posa de manifest que les càrregues de treball que suporten els jutjats són desmesurades en almenys un 50% dels mateixos, circumstància que hem pogut corroborar amb les dades extretes del propi CGPJ, analitzades en el cos del present informe.
  - D'altra banda, hi ha una necessitat d'un canvi profund i urgent en l'Administració de Justícia, que es concreti en:
- Una reorganització territorial de la Justícia, ja que la que tenim prové del S. XIX.
- Una nova Llei d'enjudiciament criminal.
- Una harmonització dels mitjans materials i personals a fi d'una millora de l'eficàcia amb que s'administra aquest Servei Públic.

Jurisdicció social

Dos són els principals temes que ocupen les línies dels mitjans de premsa: el retard en els òrgans judicials, que ja ha estat comentat; i **l'evolució dels procediments d'acomiadament** al llarg dels últims anys.

- *"Les demandes per acomiadament cauen a nivells de fa 7 anys"*, publicada a "La Vanguardia", el passat 5 de març del 2016.
  - Tot i que el titular pot semblar positiu, fent una anàlisi més profunda de la situació (cosa que s'ha fet en el capítol dedicat a l'àmbit social, en l'epígraf "Conjuntura socioeconòmica del Mercat de Treball"), la veritat és que Espanya té un problema de caràcter estructural pel que fa a la configuració de l'Ocupació.
  - Les reformes laborals operades per la *Llei 35/2010, de 17 de setembre, de mesures urgents per a la reforma del mercat de treball* i el *Reial decret llei 3/2012, de 10 de febrer, de mesures urgents per a la reforma del mercat laboral,* no només no han aconseguit els seus objectius sinó que han accelerat la destrucció d'ocupació.

El sector de l'Advocacia

Les notícies no només es dirigeixen a l'Administració de Justícia, sinó que també es posa l'accent en els principals operadors o col·laboradors que interactuen amb ella. En aquest sentit, destaquem alguns titulars de com perceben els mitjans de comunicació l'activitat pròpia dels despatxos d'advocats i advocades.

- *"La comunicació s'obre pas en els despatxos com a element diferenciador"*, publicada al "Diari La Llei", el passat 15 de març del 2016.
  - La comunicació guanya protagonisme amb el pas dels anys en els bufets, que veuen com a través de la mateixa poden millorar les seves ràtios de reputació.
  - Tot i que segueix sent encara un sector titllat de conservador, la veritat és que les noves formes de fer al mercat, també han de ser assumides pels bufets, i més tenint en compte l'enorme competitivitat que existeix.

- Sobre aquest tema cal tenir especial cura ja que una de les restriccions deontològiques que hi ha a la professió, és la de no incitar al litigi. D'altra banda, un error de càlcul comès o mal interpretat a l'entorn de les xarxes socials i els mitjans digitals, pot tenir unes greus conseqüències en termes de credibilitat, confiança i reputació, per una firma d'advocats.

4. La rutina de l'Advocacia als jutjats

Tal i com es va exposar en el Capítol introductori, en la present edició de l'Informe sobre l'estat de la Justícia elaborat per l'ICAB, s'ha volgut posar l'accent en l'opinió dels col·legiats sobre el funcionament dels òrgans jurisdiccionals. En primer lloc, hem de posar de manifest que la realització del present apartat, ha estat possible gràcies a la col·laboració dels companys i companyes que, d'una manera o altra han participat en la confecció d'una mostra d'opinió, que es desplega de diferents formes al llarg de les següents pàgines. Per aquest motiu i abans d'avançar, hem de mostrar la nostra gratitud, ja que a través de les seves impressions podem obtenir una visió més completa sobre la realitat que gira entorn a l'Administració de Justícia.

En segon lloc, el present epígraf s'ha dut a terme sota la supervisió i col·laboració de la Comissió de Relacions amb l'Administració i la Justícia (CRAJ). Aquesta, funciona d'enllaç entre els col·legiats i les diferents administracions amb les que de manera directa o indirecta es relacionen en la seva rutina professional. D'una banda, la CRAJ té com a finalitat garantir que la intervenció dels Advocats i les Advocades en tot procediment administratiu o judicial, es faci d'acord amb les normes de deontologia i lleialtat que inspiren l'exercici de la professió. D'altra banda, canalitza les queixes i disfuncions posades de manifest pels col·legiats, relatives al funcionament de les diferents administracions incloent, per descomptat, la de Justícia. També té per objecte la consecució d'acords de col·laboració amb diferents institucions, com el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, la Fiscalia o els representants dels Mossos d'Esquadra; així com dur a terme actuacions amb l'Agència Tributària, diferents registres públics, els organismes de la Seguretat Social, entre d'altres. Així mateix, la CRAJ porta a terme una funció informativa, a través de l'actualització regular de les dades dels Jutjats i Tribunals, calendaris de guàrdies anuals, així com altres novetats d'interès per a l'exercici de la professió.

Per al desenvolupament i consecució de totes les funcions i objectius exposats, la CRAJ tracta d'obtenir informació sobre el funcionament de les diferents administracions amb les que el col·legiat tracta professionalment, amb la finalitat última d'oferir un servei públic de qualitat al ciutadà, d'acord amb aquesta projecció social que emana de l'exercici propi de l'Advocacia.

4.1 El Baròmetre de la CRAJ

Un dels principals canals mitjançant el qual la Comissió recull l'opinió de l'Advocacia és el "Baròmetre de la CRAJ", que des del 7 de juny de l'any 2011 es publica a la pròpia web institucional de l'ICAB. Des d'aquest moment, el Baròmetre s'ha convertit en una eina molt útil per al coneixement i difusió, de les impressions i preocupacions de l'Advocacia que giren al voltant de la rutina del seu exercici professional. A través del mateix, l'ICAB té l'oportunitat d'apropar-se al col·legiat per conèixer de primera mà les seves necessitats i interessos, mitjançant la realització d'una enquesta dinàmica sobre diversos temes d'actualitat jurídica i sobre el funcionament de l'Administració de Justícia.

Durant els últims anys, el "Baròmetre de la CRAJ" s'ha anat consolidant de manera clara i directa, permetent la immediatesa de l'ICAB respecte als seus col·legiats i col·legiades.

D'una banda, les consultes plantejades poden estar incloses dins d'un conjunt d'accions dirigides a l'anàlisi demoscòpic d'una determinada matèria, o bé formar part d'una sonda amb el propòsit de mesurar i detectar situacions en què es faci aconsellable la intervenció de l'Advocacia com a col·lectiu. D'altra banda, en relació a determinades qüestions, es pretén fer un seguiment mitjançant la seqüenciació de determinades preguntes, per tal d'analitzar l'evolució de la mateixa. En aquest sentit, el "Baròmetre de la CRAJ" suposa un indicador de gran valor, tenint en compte les opinions dels professionals de l'advocacia que s'hi reflecteixen.

No és objecte d'aquest informe recopilar-les totes, cosa que seria molt difícil, ja que la CRAJ ha elaborat més de 130 enquestes al llarg de tots aquests anys. A continuació es recullen algunes de les preguntes més rellevants recopilades al llarg de l'exercici 2015, que completen l'anàlisi que en el present Informe es realitza sobre l'evolució del funcionament de l'Administració de Justícia, al llarg dels últims anys. Pel seu interès, s'han agrupat en les següents temàtiques:

L'ús de les noves tecnologies

El Pla de Modernització de la Justícia que s'ha anat desplegant de forma progressiva al llarg dels últims anys, ha girat al voltant de la nova oficina judicial com a forma de reorganitzar els recursos disponibles amb l'objectiu últim d'assolir uns nivells d'eficiència òptims i millorar els temps de resposta en termes de resolució.

El desplegament de la NOJ ha d'anar acompanyat necessàriament de la implantació i desenvolupament de les noves tecnologies de la informació i la comunicació, en l'àmbit de l'Administració de Justícia. Així es desprèn de l'exposició de motius de la *Llei 18/2011, de 5 de juliol, reguladora de l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació en l'Administració de Justícia*, que té per objecte obligar que les relacions amb l'Administració per part dels professionals i els ciutadans, es digitalitzin en la mesura del possible.

En aquest sentit podem destacar el sistema de comunicació i notificacions "Lexnet" i el "E-Justícia", l'obligatorietat per als professionals es va concretar en la reforma de la LEC operada per la *Llei 42/2015, de 5 d'octubre*. Malgrat que l'esmentada obligació va entrar en vigor el passat 1 de gener de 2016, el cert és que la utilització del sistema es troba encara en una fase relativament embrionària, mitjançant el desplegament progressiu del mateix.

Un altre dels sistemes que s'ha desplegat al llarg dels últims anys, ha estat el conegut com "Arconte 2", implementat per obtenir els enregistraments de les actuacions realitzades en seu judicial (Vistes i compareixences), substituint el suport en CD per un codi generat de forma individualitzada per a cada procediment, permetent la descàrrega en línia de aquella. Un cop s'avanci en la signatura digital, quedarà superada la necessitat de remetre aquests codis per part dels òrgans judicials, facilitant amb això la comunicació digital entre l'Administració de Justícia i els professionals.

No obstant això, la implantació del sistema en tota la seva extensió no ha estat del tot satisfactòria, segons es desprèn del Gràfic 43, en el qual veiem com un 93% dels enquestats fan referència a l'existència d'incidències amb els indicats codis d'accés al sistema "Arconte 2".

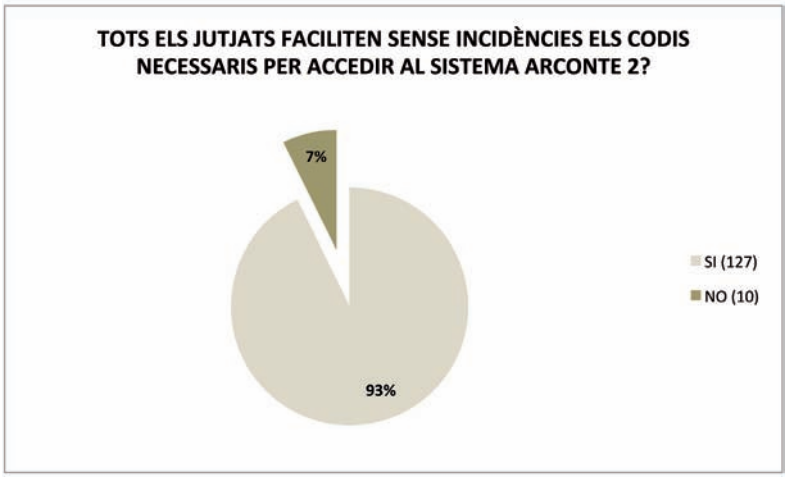

Gràfic 43. Enquesta Baròmetre de la CRAJ.

Protecció de menors

L'àmbit de la protecció del menor, ha ocupat una presència important en les consultes realitzades a través del Baròmetre de la CRAJ al llarg d'aquest últim exercici.

A la consulta realitzada als Advocats i a les Advocades sobre si el SATAF habitualment realitza l'exploració dels menors per a realitzar els seus informes, en el Gràfic 44 veiem com durant l'any 2015 només un 34% ha contestat afirmativament, el que suposa una reducció respecte l'any anterior, en què un 51% dels enquestats van dir que si.

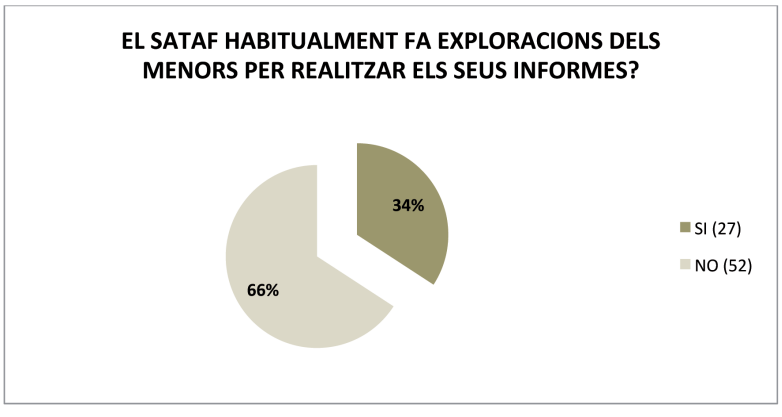

Gràfic 44. Enquesta Baròmetre de la CRAJ.

En el Gràfic 45 podem veure l'opinió de l'Advocacia relativa al funcionament dels Punts de Trobada Familiar. Aquests suposen un mecanisme que ha de ser utilitzat amb caràcter excepcional, amb l'objectiu de facilitar la recuperació de les relacions entre els menors i els seus progenitors, sota la supervisió d'un equip d'especialistes, i sempre sota la prèvia autorització judicial.

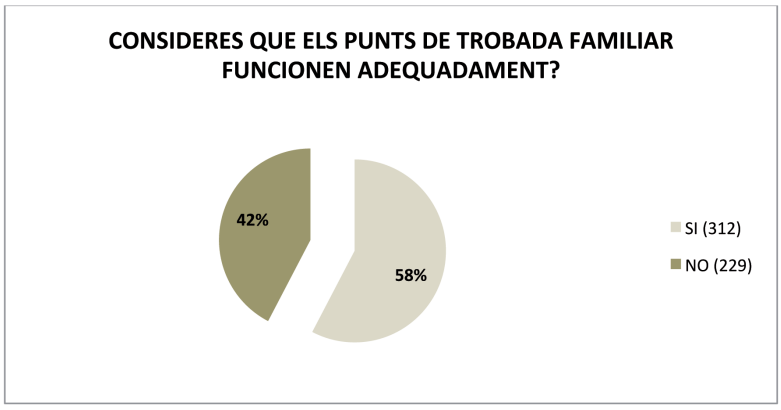

Gràfic 45. Enquesta Baròmetre de la CRAJ.

En un dels apartats del Capítol dedicat a l'àmbit civil, s'ha fet referència a les dades relatives als nens tutelats. En efecte, quan es produeix una situació de desemparament la Generalitat a través de la DGAIA ha d'assumir la tutela dels menors, amb la finalitat de procurar-los un recurs familiar alternatiu. Es tracta d'un tema summament delicat ja que en moltes ocasions el vincle amb els progenitors no afavoreix a l'interès superior del menor, per la qual cosa ha de ser apartat dels mateixos fins que els pares acreditin que tenen la capacitat suficient per al desenvolupament de la responsabilitat parental amb plenes garanties.

No obstant això, s'ha d'actuar amb cautela i evitar els automatismes, ja que no oblidem que el menor té el dret de relacionar-se amb els seus progenitors i que aquests tenen envers el mateix una funció de caràcter inexcusable, com ho és la responsabilitat parental. Per això és tan important la tasca dels Serveis Socials i de tots els professionals relacionats, en la detecció de situacions de risc que poden i han de corregir-se, per evitar que el menor arribi a un desemparament que obligui a la DGAIA a actuar.

La tasca dels Advocats i Advocades en el seguiment i suport d'una família que es troba en aquesta desagradable situació, resulta cabdal. Per això ens sorprèn i hem de posar de manifest, les dificultats que hi ha per accedir a la informació relativa als expedients de la DGAIA, en el sentit exposat en el Gràfic 46.

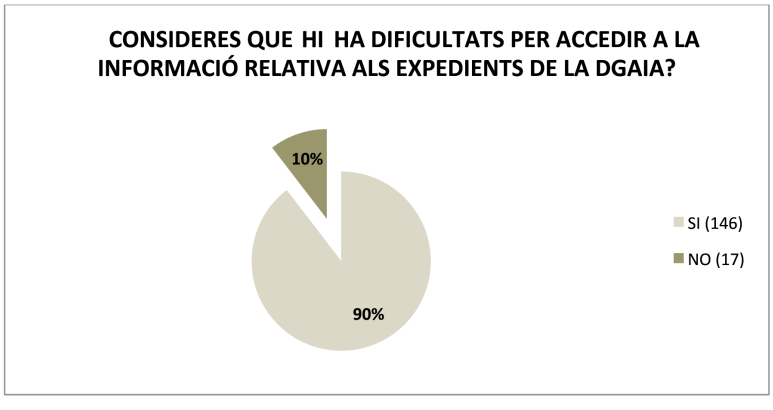

Gràfic 46. Enquesta Baròmetre de la CRAJ.

Assistència al detingut

La preocupació per la garantia dels drets en l'assistència al detingut ha estat, un any més, un aspecte rellevant tractat amb l'amplitud que es mereix des de la CRAJ, al llarg de diverses enquestes publicades en el Baròmetre.

Les modificacions legals introduïdes a partir de les Directives Europees en la Llei d'enjudiciament criminal i la recent jurisprudència del Tribunal Europeu, s'han traduït en canvis que han afectat els drets d'assistència al detingut, encara que no exempts d'incidències, segons es desprèn dels Gràfics següents.

Tres són les Directives Europees que han tingut incidència directa en aquest àmbit:

- La Directiva 2010/64/UE relativa a la interpretació i la traducció en els procediments penals.
- La Directiva 2012/13/UE relativa al dret d'informació en els processos penals.
- I la Directiva 2013/48/UE relativa al dret a l'assistència lletrada en els processos penals i en els procediments relatius a l'ordre de detenció europea, dret a que s'informi a un tercer en el moment en què es produeix la privació de llibertat i a comunicar-se amb tercers i amb autoritats consulars mentre duri la mateixa.

A l'any 2015 es va publicar la *Llei Orgànica 5/2015, de 27 d'abril*, per la qual es modifica la LeCrim i la LOPJ, contemplant dos terminis diferents per a la transposició de les directives 2010/64 / UE i 2012/13 / UE. Per tant, havent estat un tema d'especial transcendència al llarg d'aquest últim exercici, s'han desenvolupat diverses enquestes entorn del mateix, així com unes conclusions relatives als criteris en l'assistència al detingut a partir de les conclusions recollides per una taula d'experts en la matèria celebrada a l'ICAB. En aquest seminari es van tractar aspectes com el dret a la realització d'una entrevista prèvia amb la persona detinguda (Gràfic 49), l'accés a l'atestat policial (Gràfic 50) o les incidències relatives a l'assistència dels intèrprets en seu policial (Gràfic 48).

Gràfic 47. Enquesta Baròmetre de la CRAJ.

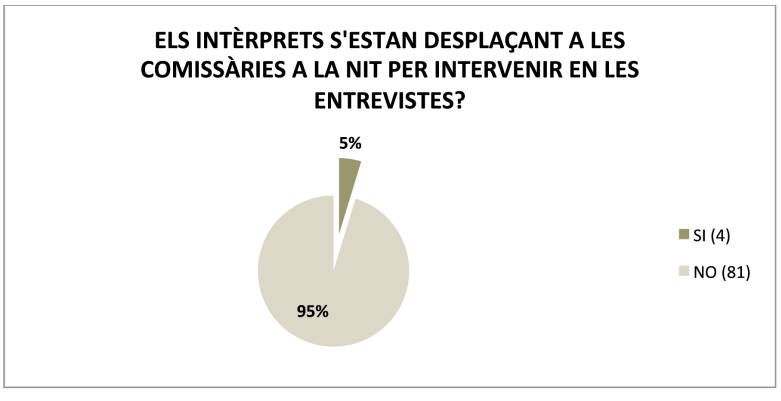

Gràfic 48. Enquesta Baròmetre de la CRAJ.

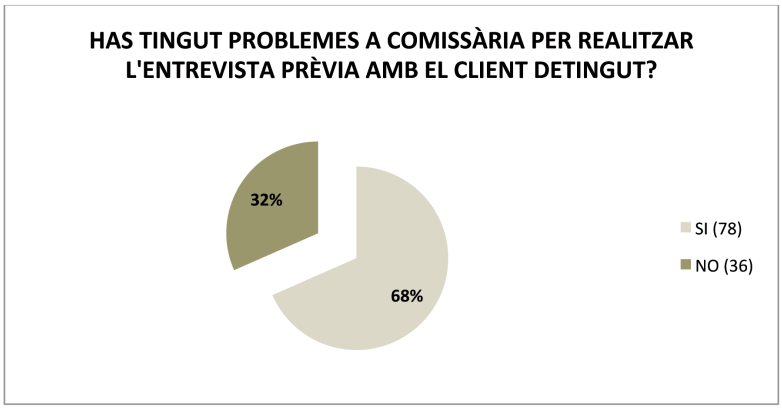

Gràfic 49. Enquesta Baròmetre de la CRAJ.

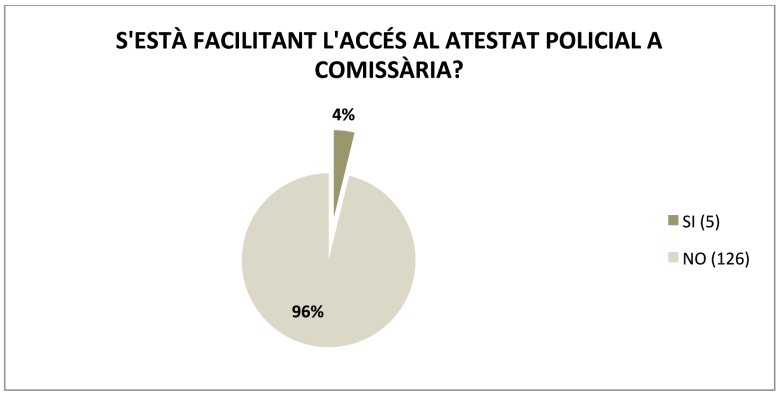

Gràfic 50. Enquesta Baròmetre de la CRAJ.

Trasllat dels Jutjats Socials

Amb el trasllat dels Jutjats Socials a la Ciutat de la Justícia, s'aconsegueix unificar en un únic espai tots els Tribunals que, dins les seves respectives jurisdiccions, resolen en primera instància la gran majoria dels assumptes d'acord amb les normes de competència, en un dels partits amb una activitat judicial més intensa d'Espanya.

El trasllat a l'Edifici S va tenir lloc el passat mes de setembre de 2015. Amb motiu d'aquest, l'ICAB ha dut a terme un seguit d'actuacions, com l'organització d'una visita prèvia a la inauguració de la nova seu, la difusió d'informació relativa a la seva ubicació i formes d'accés i la realització de diverses preguntes a través del Baròmetre de la CRAJ, amb l'objectiu de veure com estava sent l'adaptació a aquestes noves instal·lacions, des del punt de vista de l'Advocacia.

Les consultes han anat dirigides a conèixer l'opinió dels Advocats i les Advocades, sobre si consideraven adequades aquestes noves instal·lacions. En el Gràfic 51 veiem com els col·legiats consideren que els espais d'aquestes, tant per a l'espera com per poder negociar amb els clients, no és l'adequat. En efecte, es troba a faltar la manca d'espai, sobretot per a la negociació, mitjançant la qual es resolen una part substancial dels assumptes que es tramiten davant aquesta jurisdicció.

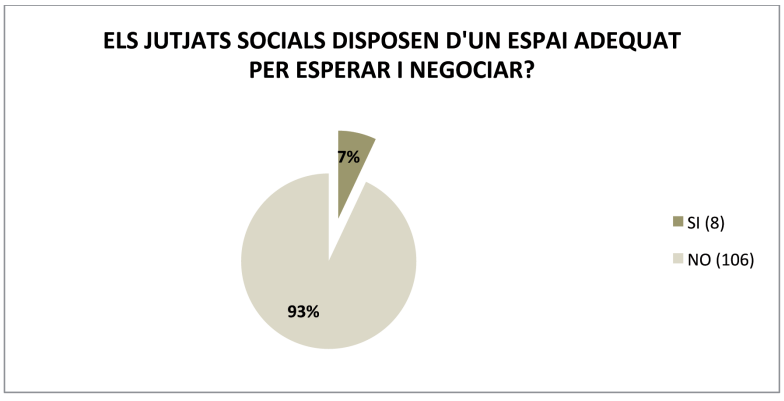

Gràfic 51. Enquesta Baròmetre de la CRAJ.

En resum, l'opinió dels col·legiats laboralistes de Barcelona, és que les instal·lacions no són adequades, tal i com es desprèn del Gràfic 52 en què s'observa el descontentament en aquest sentit d'un 79% dels enquestats.

Les noves instal·lacions han estat objecte de queixa per part de l'Advocacia, a causa de la concentració d'òrgans i serveis (entre ells la seu del Col·legi), en un espai més reduït en comparació al que es disposava en les anteriors dependències d'aquests Jutjats. Per tal de pal·liar aquesta situació, el Deganat Social es va instal·lar des d'un inici en el mateix lloc que el Deganat Civil, canvi que va motivar també la modificació de la seu principal de l'ICAB a la Ciutat de la Justícia.

La CRAJ ha dut a terme diferents accions que s'han concretat en la realització de diverses reunions amb els representants de la judicatura i del Departament de Justícia, amb la finalitat de buscar solucions de millora tenint en compte l'espai disponible d'aquests Jutjats.

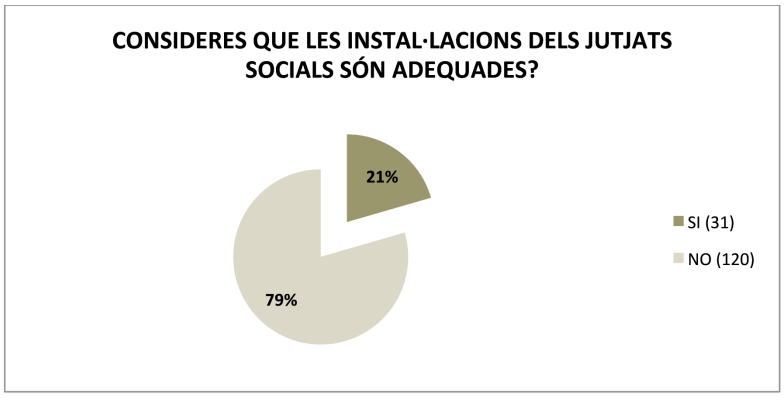

Gràfic 52. Enquesta Baròmetre de la CRAJ.

Portal de conciliacions

Una altra de les qüestions plantejades que afecta la Jurisdicció social és la referida al funcionament del Portal de Conciliacions.

Davant les incidències recollides per la CRAJ a través dels col·legiats, es va efectuar una consulta mitjançant el Baròmetre, amb un resultat prou significatiu. En efecte, en el Gràfic 53, veiem com un 87% dels col·legiats ha manifestat haver tingut problemes per accedir al Portal de Conciliacions. A la vista de les dades, es va procedir a realitzar les reunions pertinents amb els responsables d'aquest

servei, detectant que la problemàtica derivava majoritàriament de la utilització de l'última versió del sistema operatiu dels usuaris (el Windows 10), i la manca de actualització del mateix per part de l'Administració.

Un exemple més de la necessitat de desplegar les noves tecnologies, però amb les dotacions pressupostàries suficients per tal d'aconseguir que el seu ús es faci de la manera més efectiva possible.

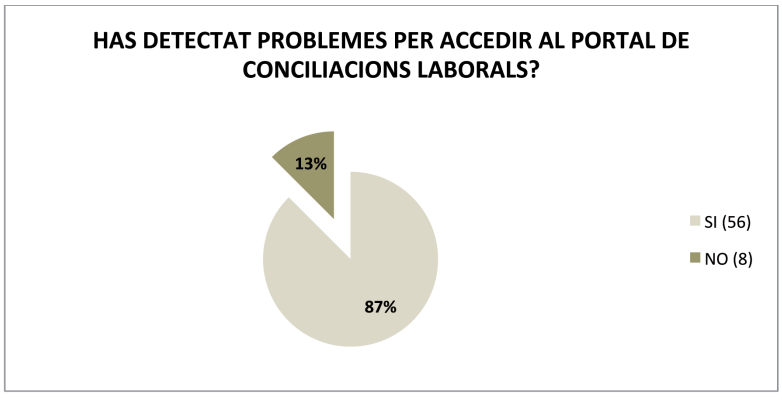

Gràfic 53. Enquesta Baròmetre de la CRAJ.

En el Gràfic 54 veiem com un 66% dels col·legiats considera que el temps de tramitació de les conciliacions laborals no ha millorat.

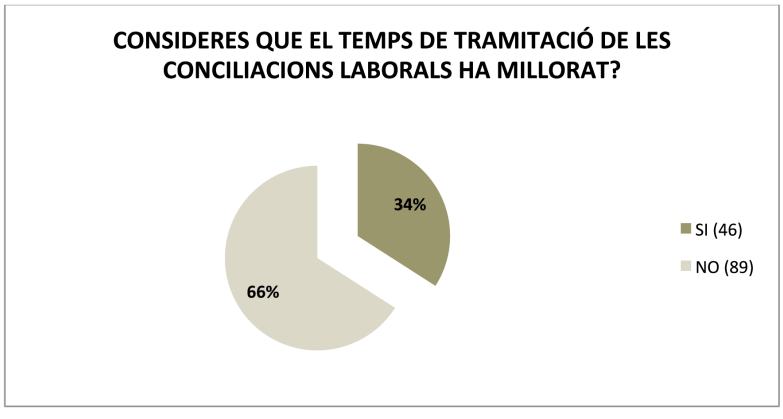

Gràfic 54. Enquesta Baròmetre de la CRAJ.

Registre Civil

En el Gràfic 55 es recull una enquesta publicada al Baròmetre de la CRAJ, en la qual es pregunta als col·legiats si han detectat incidències en l'atenció en el Registre Civil, responent de forma afirmativa un 88% dels enquestats.

El Registre Civil juga un important paper en els procediments d'estrangeria, o en aquells que versen sobre l'estat o la capacitat de les persones. De manera que un bon funcionament de totes les administracions que giren al voltant d'un assumpte judicial o administratiu, contribueix en definitiva a la realització dels drets per part dels ciutadans.

El 4 de juliol passat de 2015 es va publicar al BOE la *Llei 19/2015, de mesures de reforma administrativa en l'àmbit de l'Administració de Justícia i del Registre Civil*, que va prorrogar l'entrada en vigor de

la *Llei 20/2011, de 21 de juliol, del Registre civil, fins al 30 de juny de 2017*, amb excepció de les disposicions addicionals 7a i 8a, i les disposicions finals 3a i 6a, que van entrar en vigor l'endemà de la publicació.

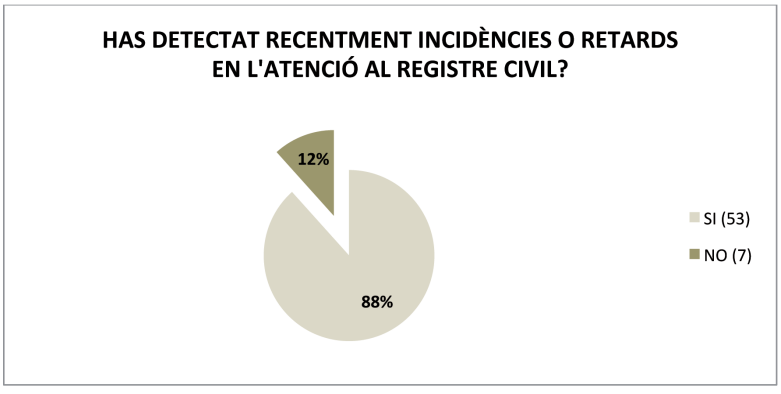

Gràfic 55. Enquesta Baròmetre de la CRAJ.

Modificacions legals

Sense ànim d'exhaustivitat, ja que és impossible ni tan sols plantejar-s'ho a causa del furor legislatiu experimentat al llarg dels darrers anys, s'han recollit algunes de les opinions de l'Advocacia sobre algunes de les modificacions legislatives més importants en aquest últim exercici, entre aquestes una molt concreta (la presó permanent revisable) i una genèrica (la reforma del Codi Penal).

Des del Baròmetre s'ha plantejat una consulta sobre l'adequació de la pena de presó permanent revisable, introduïda a l'any 2015 com una pena de presó greu, que comporta el compliment íntegre de la condemna imposada. Aquest tema va generar un important debat social, havent estat desaprovada per un 68% dels Advocats i Advocades, segons es desprèn del Gràfic 56. En la realització d'aquesta consulta, destaca l'elevat nombre de participants (amb un total de 314), estant aquesta xifra ostensiblement per sobre del volum de participació registrada a la resta d'enquestes.

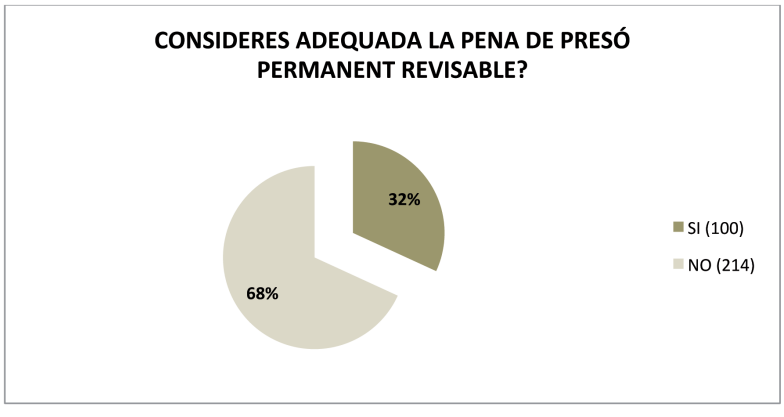

Gràfic 56. Enquesta Baròmetre de la CRAJ.

Finalment, en el Gràfic 57 veiem com l'Advocacia considera en un 58%, que la reforma del Codi Penal no suposarà una disminució del nombre de les denúncies. Els esdeveniments dels pròxims exercicis confirmaran o no aquestes apreciacions. No obstant això, el conjunt de les mateixes contribueix sens dubte, a una millor comprensió del funcionament de l'Administració de Justícia.

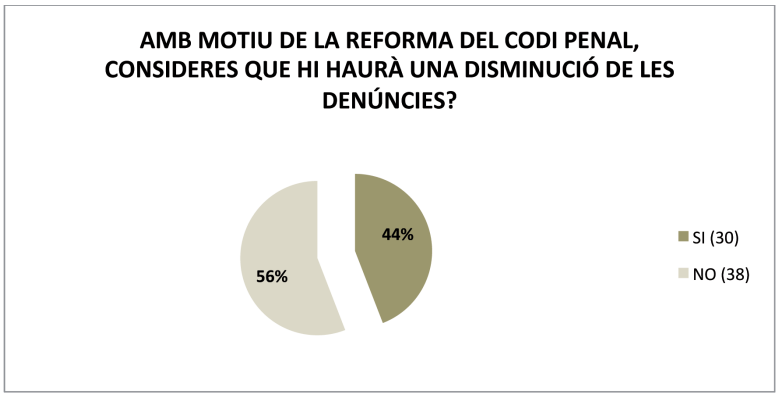

Gràfic 57. Enquesta Baròmetre de la CRAJ.

4.2 L'opinió de l'Advocacia a "peu de toga"

Tal i com es va apuntar en el Capítol introductori, en la present edició de l'Informe, com a novetat respecte a anys anteriors, hem posat el focus en l'opinió de l'Advocacia de Barcelona sobre el funcionament dels nostres Jutjats i Tribunals, per tal d'oferir una visió més completa de l'anàlisi realitzada en el cos de la present obra.

Per a això, des de l'ICAB s'ha llançat una enquesta, tant en la pròpia web institucional com a "peu de toga" a la Ciutat de la Justícia, a través de la qual els companys i companyes han tingut l'oportunitat de reflectir les seves impressions. L'objectiu no és altre que el de personalitzar en certa mesura l'anàlisi realitzada en aquestes línies, des del punt de vista dels Advocats i Advocades de l'ICAB.

En total s'han pogut recollir més de 450 enquestes, el que, tenint en compte que l'univers sobre el que es realitza és de uns 16.500 col·legiats, dona una marge d'error en torn al 0,05.

En el Gràfic 58 podem observar les àrees de dedicació preferent dels companys i companyes que han atès l'enquesta. En el mateix veiem com destaquen de forma significativa els àmbits civil, penal i social. A més, dins de la jurisdicció civil encara que de forma diferenciada per la seva especialitat, veiem com les àrees relatives al Dret de família i al Dret mercantil, ocupen una posició important, en comparació amb la resta de disciplines. Dins de la categoria "altres", s'han agrupat àrees com Estrangeria, Menors, Penitenciari o Violència sobre la Dona.

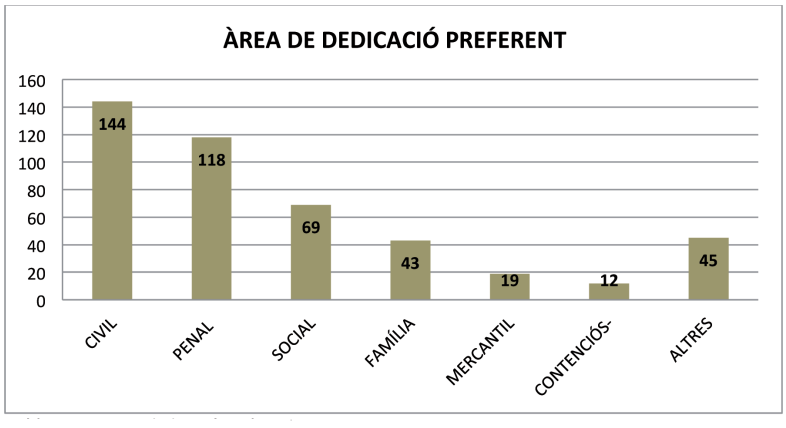

Gràfic 58. Àrea de dedicació preferent dels enquestats.

En el Gràfic 59 veiem com en opinió de l'Advocacia de Barcelona, la situació dels Jutjats respecte a l'últim any, no ha estat positiva malgrat que s'ha produït un canvi de tendència a la resposta si la comparem amb anteriors edicions. En efecte, dels 450 enquestats, un total de 259, és a dir, més del 57%, consideren que la situació de l'Administració de Justícia s'ha mantingut igual que a l'any anterior. Però, aquesta resposta posada en relació amb les respostes d'anys anteriors que parlaven d'un empitjorament, no pot portar-nos a conclusions optimistes. A més, també són un percentatge molt alt, el 34%, els que opinen que la mateixa ha empitjorat. Tan sols 29 (6,54%) consideren que el funcionament dels Tribunals ha experimentat una millora respecte a l'exercici precedent. Aquesta visió pessimista de l'Estat de la Justícia encaixa amb les dades registrades al llarg del present Informe, i amb l'opinió d'altres operadors jurídics en el sentit que hi ha una necessitat de reforma que es concreta en:

- L'adequació dels recursos que es destinen a l'Administració de Justícia a la litigiositat real del moment.
- Un desplegament decidit de la Nova Oficina Judicial i la instauració de sistemes de treball basats en una distribució eficaç dels recursos disponibles.
- L'impuls de les TIC en l'àmbit de l'Administració de la Justícia, així com l'expedient judicial electrònic.
- Revisió de la planta judicial cap a un sistema que permeti flexibilitzar els efectius disponibles per adaptar-los a les diferents càrregues de treball en funció de les necessitats.
- Especialització dels òrgans judicials per a la resolució d'aquells assumptes que, per la seva naturalesa i pel seu volum, aconsellin la seva atribució a uns Tribunals específics d'acord amb unes normes de repartiment o de competència, per tal d'obtenir unes millors ràtios resolutives i una interpretació més homogènia i coherent de la llei en termes doctrinals i jurisprudencials.

En definitiva, no hem d'oblidar que el caràcter instrumental de l'Administració (incloent la de Justícia) cap a la consecució dels objectius que per l'ordenament jurídic se li encomanen, exigeix una adequació pressupostària suficient, per poder parlar d'un Servei Públic de qualitat.

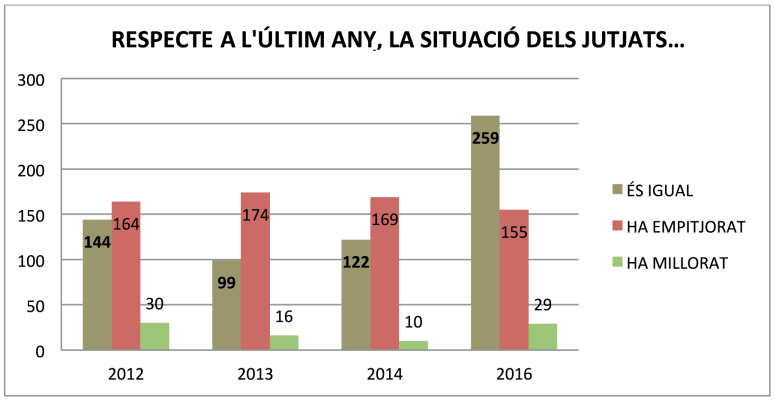

Gràfic 59. Situació dels jutjats respecte a l'últim any.

Una de les queixes dels enquestats que reflecteix d'una manera clara aquesta visió pessimista abans comentada, es centra en l'existència d'un habitual retard a l'hora de celebrar el primer assenyalament. Circumstància que, com veiem en el Gràfic 60, és comú en tots els òrgans judicials independentment de la Jurisdicció o la tipologia d'assumptes sobre els quals resolen.

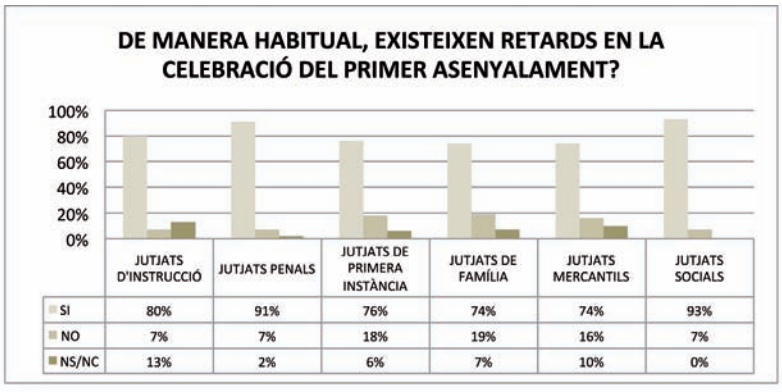

	JUTJATS D'INSTRUCCIÓ	JUTJATS PENALS	JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA	JUTJATS DE FAMÍLIA	JUTJATS MERCANTILS	JUTJATS SOCIALS
SI	80%	91%	76%	74%	74%	93%
NO	7%	7%	18%	19%	16%	7%
NS/NC	13%	2%	6%	7%	10%	0%

Gràfic 60. Retard en la celebració del primer assenyalament en funció del Jutjat.

En efecte, la mitjana dels enquestats que han respost de manera afirmativa respecte a l'existència d'un retard habitual a la celebració del primer assenyalament, se situa en un 79%. La impuntualitat és més intensa en la Jurisdicció social amb un 93% en els Jutjats Socials; seguida de la penal amb un 80% en els Jutjats d'Instrucció i un 91% en els Jutjats Penals. Mentre que la jurisdicció civil és lleugerament més puntual segons l'opinió dels enquestats, tal i com es reflecteix en la gràfica.

Cal tenir en compte que la pregunta específica sobre el primer assenyalament és molt important atès que si bé tothom pot entendre que al llarg del matí, sigui molt difícil fer una previsió acurada de la durada de les vistes per evitar les llargues esperes al passadissos, ja no és tan fàcil d'entendre per què fins i tot el primer assenyalament ha de partir aquests endarreriments.

I, els advocats no dubten en assenyalar la causa (Gràfic 61), centrant-la de manera aclaparadorament majoritària en la demora d'algun dels que han d'intervenir en la vista, especialment del propi Jutge o Magistrat i, en menor mesura, d'alguna de les parts o testimonis.

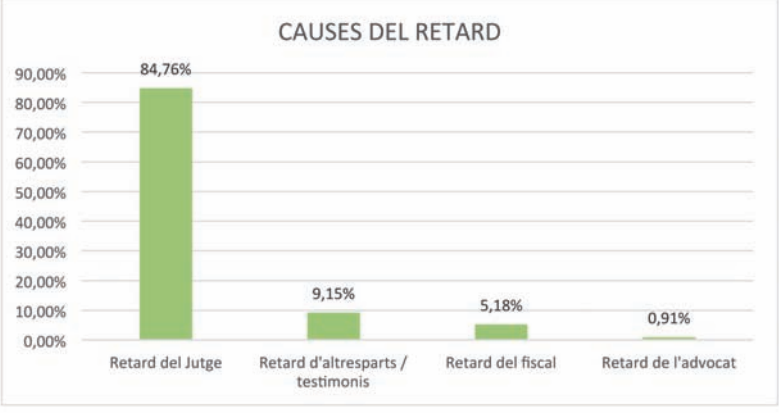

Gràfic 61. Causes del retard per iniciar-se el primer dels judicis assenyalats.

Els enquestats, han manifestat que hi ha un retard generalitzat en la tramitació dels procediments. Aquesta circumstància encaixa amb les dades que s'han analitzat al llarg d'aquest Informe, tant en termes absoluts, segons vam poder veure en el moviment dels assumptes diferenciant entre "ingressats", "resolts" i "pendents en finalitzar l'exercici", com a través dels principals indicadors judicials. En efecte, la Justícia es troba en una situació de col·lapse que requereix l'atenció tant de les Autoritats competents com de tots els operadors jurídics directa o indirectament implicats.

Hi ha una multitud de causes que han motivat el retard en la tramitació d'un expedient judicial.

Ara bé, la que es considera la causa principal és l'organització inadequada de l'òrgan judicial en totes les vessant del que seria les eines de gestió de qualsevol entitat, bastants punts per sobre d'altres causes com: la manca de recursos humans o personals, la manca de recursos materials o la manca de col·laboració d'altres òrgans judicials i administracions (exhorts, pericials, informes tècnics, etc...)

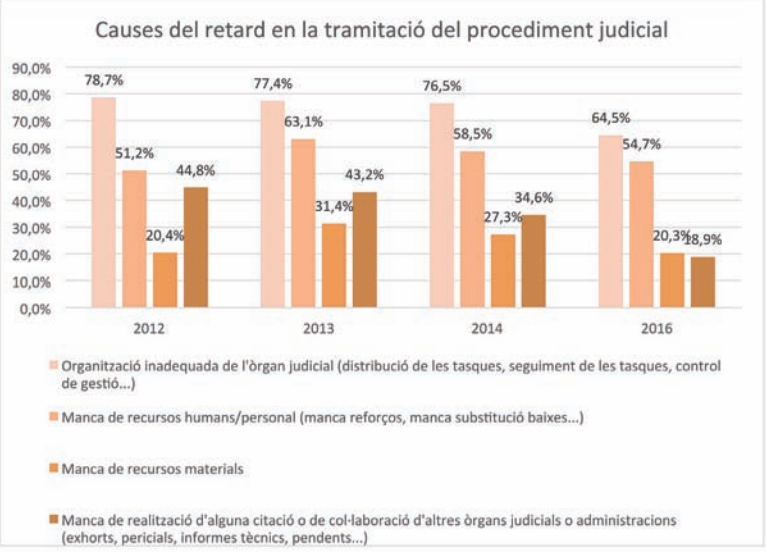

Gràfic 62. Causes del retard en la tramitació del procediment.

Així mateix, en relació a les causes que han motivat la suspensió d'un assenyalament (i per tant un retard en la tramitació del procés), són variades i diverses, segons assenyalen els enquestats. Les més importants són:

- La manca d'alguna notificació o citació per realitzar.
- Inassistència d'algun dels intervinents en el procés, especialment testimoni o part.
- Manca de recursos humans/personal.
- Mala organització i falta de previsió.

Tot i així, els canvis més localitzats o generals que han volgut posar-se en marxa per pal·liar alguna de les tradicionals mancances que l'Administració de Justícia, tampoc generen cap confiança entre els advocats i les advocades.

Així, per exemple, al 2015 es va produir el trasllat dels Jutjats del Social a les instal·lacions de la Ciutat de la Justícia amb la intenció d'unificar tots els òrgans judicials en un mateix espai que havia d'aconseguir uns efectes positius en el ritme de treball, en la metodologia i en l'organització. Malgrat això, l'opinió de l'advocacia no és gens motivadora com es pot veure al Gràfic 63.

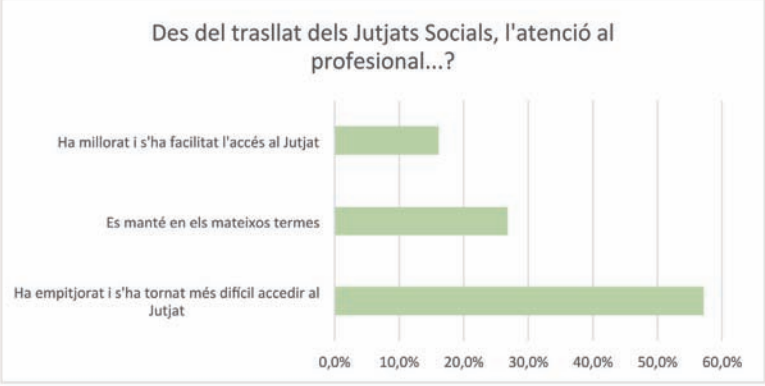

Gràfic 63. Atenció als professionals als Jutjats del Social a la Ciutat de la Justícia.

Tampoc hi confien gaire en altres canvis molt més genèrics, com seria el que s'està produint com a conseqüència de la modificació de la LEC i l'obligatorietat d'utilitzar sistemes de comunicació electrònica (LEXNET o EJUSTICIA).

Així es desprèn de les respostes poc confiades que apareixen.

	Gens d'acord				Totalment d'acord
	1	2	3	4	5
El canvi podrà agilitzar l'Administració de Justícia	25,57%	15,75%	23,74%	17,81%	17,12%
El canvi ajudarà als advocats en la immersió a les TIC	23,74%	15,07%	25,57%	19,86%	13,24%
El canvi facilitarà la tasca de l'Advocat	28,77%	15,30%	23,97%	16,21%	15,07%

Gràfic 64. Efectes de l'obligatorietat d'utilitzar sistemes de comunicació electrònica.

Efectivament, tot i què, com s'ha vingut comentant, un dels elements que servirien per a la millora del funcionament dels tribunals, és l'impuls de les TIC's en l'àmbit de l'Administració de la Justícia, així com l'expedient judicial electrònic, l'ús que realitza l'advocacia en general i la de Barcelona en particular de tots aquests elements no és excessivament alt en freqüència.

En el Gràfic 65 tenim un taula amb alguns dels ítems tecnològics que tenen o poden tenir certa rellevància en l'exercici diari de la professió.

ÚS DE LES TECNOLOGIES, AMB QUINA FREQÜÈNCIA UTILITZES...?						
	DIÀRIA	1 O 2 VEGADES PER SETMANA	1 VEGADA CADA 15 DIES	1 VEGADA AL MES	ESPORÀDICAMENT O QUASI MAI	TOTAL RESPOSTES
FIRMA DIGITAL	65	71	40	27	222	425
GRAVACIÓ DE JUDICIS	45	78	94	100	102	419
UTILITZACIÓ DE WIFI	325	18	9	7	72	431
COPIAS DE SEGURETAT BACKUP	116	94	52	63	98	423

Gràfic 65. Freqüència d'ús de les TIC's.

L'ús de les tecnologies comporta grans avantatges en termes d'eficàcia i aprofitament dels recursos disponibles, en el dia a dia de la professió. Però també suposa una obligació, que es concreta en les següents normes:

- La *Llei 18/2011, de 5 de juliol, reguladora de l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació en l'Administració de Justícia.*
- La *Llei 42/2015, de 5 d'octubre, de reforma de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil.*

No obstant això, malgrat que l'ús de les noves tecnologies i la implantació de l'expedient electrònic sempre suposa un avenç, l'opinió recollida per part dels enquestats reflecteix cert pessimisme. Potser perquè aquesta obligatorietat es fa en un moment de contracció pressupostària i perquè el desplegament de tots aquests sistemes s'està fent mostrant evidents deficiències. A més, no hi ha un únic sistema de comunicació i notificacions, sinó diferents plataformes repartides al llarg de diverses comunitats autònomes, la qual cosa no resulta del tot lògic, ja que això suposa operar amb diverses plataformes el que generarà més problemes de compatibilitat (i practicitat). I això, sense tenir en compte, que la majoria de Jutjats i Tribunals encara usen mitjans com el fax per citar o notificar als professionals.

Esperem però que el ritme en el canvi que es requereix per introduir aquest element tecnològic en la comunicació amb l'Administració de Justícia no sigui tant lent i tan poc optimista com el que s'està donant en l'ús del català.

Efectivament, al Gràfic 66 podem veure el idioma utilitzat pels enquestats en el seu dia a dia davant de l'Administració de Justícia. En aquest, veiem com el idioma més utilitzat amb diferència és el castellà.

Majoritàriament, els advocats justifiquen aquest us en preferències pròpies (33,18 %) però no és gens menyspreable, el 30,47% que diuen fer-ho per costum, el 25,73% que consideren que és l'idioma de l'Administració o el 15,34% que ho fa per considerar que l'ús d'un determinat idioma serà positiu per la gestió del resultat, el que és força indicatiu.

I és que, si posem aquesta dada en relació amb la recent enquesta realitzada sobre el perfil dels advocats, els seus despatxos i el clients als que atenen, podrem veure que el català guanya terreny, en la mida que un 61 % manifesta parlar amb el seu client en l'idioma que aquest esculli però un 33% ho fa majoritàriament en català.

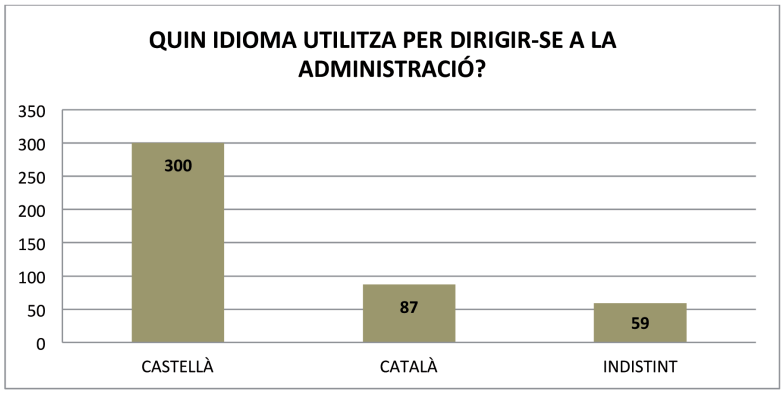

Gràfic 66. Quin idioma utilitza per dirigir-se a l'Administració?

Finalment, també s'ha preguntat sobre les principals disfuncions amb les que es troben els advocats i advocades quan es troben davant de les Comissaries o centres de detenció.

De manera aclaparadora (Gràfic 67) es pot veure com les dificultats per accedir al atestat policial, destaquen per sobre d'altres qüestions tot i que no és menyspreable la falta d'informació sobre la situació personal del client o els retards per prestar declaració.

L'accés a l'atestat policial és bàsic per a una bona i correcta defensa del detingut. El contrari, és portar a l'advocat a una actuació absurda i inútil. Com pot l'advocat actuar en defensa del client quan desconeix els fets i detalls de l'acusació que es realitza o el motiu de la detenció?

Els Mossos d'Esquadra a Barcelona, reticents al seu lliurament, van posar en marxa l'existència d'un formulari (l'anomenat N01) que pretendria substituir l'accés a l'atestat, però, això no només és insuficient si no que, a més, no s'està realitzant amb la deguda diligència i per tant la informació facilitada sobre els fets segueix a través del "Formulari N01", sent insuficient en opinió de l'Advocacia de Barcelona.

Per això, i a fi de poder oferir un servei públic de qualitat i amb totes les garanties envers el ciutadà, és fonamental la col·laboració de tots els operadors i sectors que s'incardinen en l'òrbita de l'Administració de Justícia. I en aquest sentit s'han d'adreçar tots els nostres esforços.

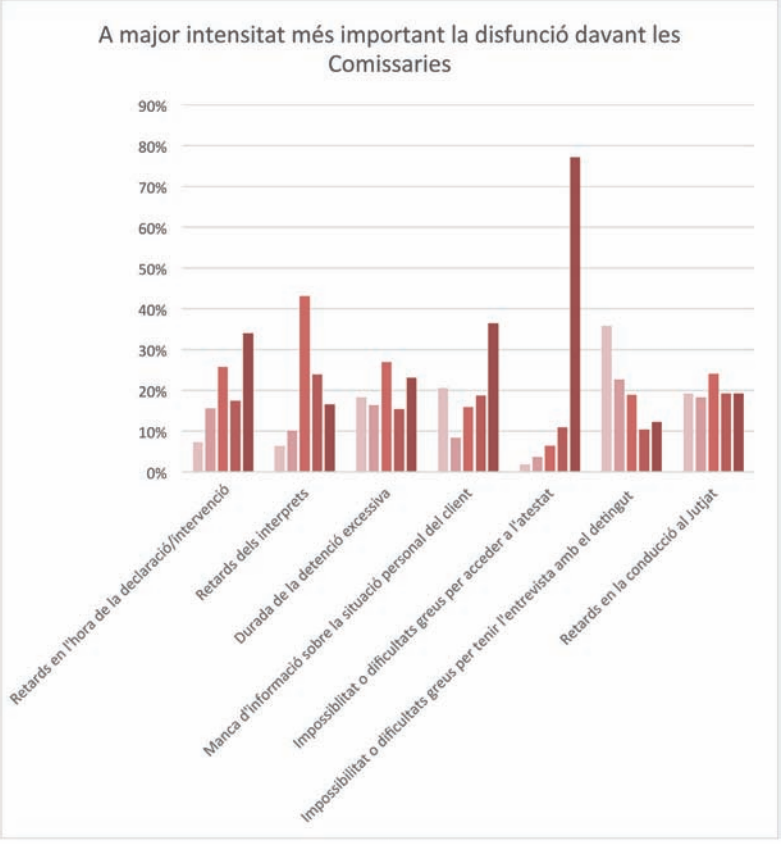

Gràfic 67. Disfuncions en l'assistència al detingut en comissaries i centres de detenció.

Fonts i Metodologia

Per a l'elaboració del present Informe s'han utilitzat dos grans grups de dades estadístiques. D'una banda, s'ha fet l'anàlisi de les dades relatives a l'activitat pròpia dels nostres jutjats i tribunals, la principal font d'obtenció ha estat l'estadística judicial que des de 1995 elabora el Consell General del Poder Judicial. D'altra banda, s'ha elaborat un estudi sobre les dades relatives al context sociopolític, amb el propòsit de situar la informació sobre l'activitat judicial, en l'entorn social i econòmic d'afectació.

En efecte, per a una millor comprensió de les gràfiques que reflecteix la tendència de la litigiositat judicial en els últims anys, s'ha considerat oportú fer referència a una sèrie de dades demogràfiques a mode de contextualització. En aquest sentit s'han elaborat gràfiques sobre la conjuntura social i econòmica del Mercat de Treball, la problemàtica que gira entorn al dret a l'habitatge, els fets penals coneguts pels Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat, l'evolució de la població, entre d'altres.

Per a l'elaboració de les principals sèries relatives a aquest segon grup de dades, s'ha utilitzat la informació estadística publicada per diferents òrgans i institucions públiques, com el Institut Nacional d'Estadística, el IDESCAT, la Secretària General d'Institucions Penitenciàries, etc.

A més, s'han ressaltat les principals reformes legislatives que han tingut una incidència més o menys intensa en els resultats de les gràfiques exposades. Entre aquestes hem de destacar, encara que no amb caràcter exhaustiu:

- *Llei 10/2012, de 20 de novembre, per la qual es regulen determinades taxes en l'àmbit de l'Administració de Justícia i del Institut Nacional de Toxicologia i Ciències Forenses.*
- *Llei 13/2009, de 3 de novembre, de reforma de la legislació processal per a la implantació de la nova Oficina judicial.*
- *Reial decret-llei 3/2012, de 10 de febrer, de mesures urgents per a la reforma del mercat laboral*

- *Llei Orgànica 5/2010, de 22 de juny, per la qual es modifica la Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal.*
- *Lli Orgànica 1/2015, de 30 de març, per la que es modifica el Codi Penal.*

Finalment, per completar la informació sobre algun tema en concret s'han consultat diversos estudis i informes especialitzats, com el "Pla General de Seguretat de Catalunya 2016-2019" publicat per el Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya, el "Pla Estratègic de Modernització de la Justícia" o la "Memòria del TSJ de Catalunya de l'any 2015".

A continuació es recullen de forma detallada les fonts de consulta utilitzades en l'elaboració dels capítols de cadascun dels àmbits jurisdiccionals estudiats:

Jurisdicció Civil:

- Institut Nacional d'Estadística (INE).
- Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT).
- Memòria anual del CGPJ: Justícia dada a dada 2015.
- Base de dades de l'estadística judicial del CGPJ.
- Informe "Emergència habitacional en l'estat espanyol: la crisi de les execucions hipotecàries i els desallotjaments des d'una perspectiva de drets humans", elaborat per l'Observatori DESC i la PAH.
- Estadística publicada a la web del Registre Mercantil 2015.
- Recensió: "Els jutjats de família" de l'autor José María CASTÁN VÁZQUEZ.
- Memòria 2015 TSJ Catalunya, en especial l'annex elaborat per el Jutjat degà de Barcelona.
- Estadística publicada en la web del Ministeri de Foment.
- Recensió: "Ètica Judicial y mitjans de comunicació" del autor Juan Ramón RODRÍGUEZ LLAMOSÍ.
- Informe sobre el seguiment dels nens acollits en família, elaborat por el Síndic de Greuges en desembre de 2013.

Jurisdicció Contenciosa-administrativa:

- Institut Nacional d'Estadística (INE).
- Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT).
- Memòria anual del CGPJ: Justícia dada a dada 2015.
- Base de dades de l'estadística judicial del CGPJ.
- Capítol introductori de "Tot Dret Administratiu 2012", de diversos autors: José Ramón RECUERO ASTRAY, Paz RECUERO SÁEZ i Javier LORIENTE SAINZ, editat per grup Wolters Kluwer.

Jurisdicció Social:

- Institut Nacional d'Estadística (INE).
- Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT).
- Memòria anual del CGPJ: Justícia dato a dada 2015.
- Base de dades de l'estadística judicial del CGPJ.
- Extracte: "Execució de sentències" elaborat per l'autora Macarena MARTÍNEZ MIRANDA, Magistrada del TSJ de Catalunya.
- Dossier del INE: "Anàlisi de l'evolució recent de la població activa a Espanya, primer trimestre 2011 a primer trimestre de 2014".

Jurisdicció Penal:

- Institut Nacional d'Estadística (INE).
- Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT).
- Memòria anual del CGPJ: Justícia dada a dada 2015.
- Base de dades de l'estadística judicial del CGPJ.
- Ministeri de l'Interior. Institucions penitenciàries. Estadística sobre població reclusa.
- Recensió: "La despenalització de les faltes: entre l'agreujament de les penes i l'augment de la repressió administrativa", de l'autora Patricia FARALDO CABANA, publicat en la revista INDRET.
- Recensió: "Possibles causes de la reducció de la població penitenciària a Espanya i Catalunya entre 2010 i 2013", de l'autor Erik RUEDA ESTÉVEZ.
- Pla General de Seguretat de Catalunya 2014-2015.
- Informe: "Dades estadístiques. Policia de Catalunya. Període 2016-2019".

IL·LUSTRE COL·LEGI DE
L'ADVOCACIA DE BARCELONA

Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona
Mallorca 283
08037 Barcelona
934 961 880 • icab@icab.cat
www.icab.cat